GÖRDÜĞÜN, DUYDUĞUN, DENEYİMLEDİĞİN HER ŞEY
İLLÜZYONDUR. TEK GERÇEK SENİN İÇİNDEDİR.

NİGÂHDAR

BAŞAK SAYAN

Sen Ne Doğdun Ne De Öleceksin! Bir Beden Olmadığını Anladığında En Büyük Hakikati Keşfedeceksin!

ROMAN

İNKILÂP 92.yıl

GÖRDÜĞÜN, DUYDUĞUN, DENEYİMLEDÎĞİN HER ŞEY İLLÜZYONDUR. TEK GERÇEK SENİN İÇİNDEDİR.

NİGÂHDAR

BAŞAK SAYAN

Sen Ne Doğdun Ne De Öleceksin! Bir Beden Olmadığını Anladığında En Büyük Hakikati Keşfedeceksin!

Başak Sayan

Ankara doğumlu yazar ilk, orta ve lise eğitimini aynı şehirde tamamladı. Üniversite eğitimi için İstanbul'a geldikten sonra oyunculuğa başlayan Sayan bugüne dek pek çok dizi ve filmde rol aldı.

İlk romanı Bağlanma Korkusu'nun ardından çeşitli gazetelerde köşe yazarlığı yaptı. Aylarca listelerden düşmeyen, tesadüf ile kader temalarını irdelediği Kelebeğin Kaderi'nm ardından yazar, Ölü Kuşların Sessizliği ile psikoloji ve felsefeyi gerilimle harmanlayarak heyecan dozu yüksek bir dünya yarattı.

2014 yılında evlenen Sayan, 2017 yılında ikiz bebeklerini kucağına aldı. Doğumdan kısa bir süre sonra ilk çocuk romanı Rüzgâr Olmak İsteyen ÇocuKu kaleme aldı.

Yazar son romanı Nigâhdar ile okuru 1200 sene önceki Abbasi İmparatorluğu dönemiyle günümüz arasında dolaştırırken, yine heyecan dozu yüksek bir dünyanın içinde, bir yandan tasavvuf ve kuantum fiziği arasında paralellikler kurup bir yandan da Tanrı ve bilim kavramlarının nasıl birbirine yaklaşabileceğini gösteriyor.

Romanlarının arka planlarında spiritüel öğeleri mutlaka kullanan Başak Sayan, okuyucularının hayata bambaşka bir noktadan bakmalarını sağlamanın en büyük motivasyonu olduğunu belirtiyor.

Sevgili anneme ve babama...

Gerçek olaylardan esinlenilmiştir...

GİRÎŞ

BAĞDAT

MS 8 Mart 922 Pazartesi

Güneş kızıl bir pençe gibi batı semasında yavaşça alçalıyordu. Akşamın ilk yıldızları tıpkı birer hayalet gibi belli belirsiz görünmeye başlamıştı gökyüzünde. Hava çok sıcaktı. Uzaklardan rüzgârla birlikte hareketlenen altın rengi kumların fısıltıları duyuluyor, Dicle Nehri'nin yüzeyi dövülmüş altın gibi parlıyordu. Kerpiçten yapılmış evlerin damları gün boyu çektikleri ısı nedeniyle fırın gibi sıcaktı. Sokaklar boş, etraf sessizdi. Çöp yığınlarının arasında yiyecek arayan birkaç sokak köpeği dışında etrafta kimseler yoktu. Şehir durgun bir su gibi sakin görünüyordu.

Oysa Ebu Bekir, bu sakinliğin bir yanılsama olduğunun farkındaydı. İkinci Abbasi halifesi olan el-Mansur tarafından kurulduğu günden beri bilimin, sanatın, şiirin, edebiyatın ve barışın simgesi olan bu şehir o güne değin görülmedik bir infaza tanık olacaktı. Yavaşça at kılından yapılmış hırkasını giyinip siyah sarığını başına doladı. Kalbi sıkışıyor, nefes alıp vermekte zorlanıyordu. Son iki gündür ne yemek yiyebiliyor ne de su içebiliyordu. Artık ölümden de öldürülmekten de korkmuyordu.

Hayır, korkusu bu değildi. Bir daha görememekti onu. Sesini duyamamak, bir meşale gibi önünü aydınlatan, sözlerini din-leyememekti. Ömrü boyunca aradığı ve geç kavuştuğu mürşidini ansızın kaybedip yönsüz kalmaktı. Yine de içinde tuhaf bir umut vardı. Hem Halife Muktedir hem de annesi Valide Hatun severlerdi onu. Belki son anda bir gelişme olur da affedilirdi. Nasıl olmuştu da onun gibi Müslüman idam ediliyordu anlayamıyordu.

Katiat'el-Rakik'in arka sokaklarında bulunan tek katlı kerpiç evinden çıkıp hızlı adımlarla tozlu sokaklarda yürümeye başladı. Bu civarlar sessizlik içinde olsa da biliyordu ki şehir hıncahınç doluydu bugün. Kufe'den, Horasan ve Basra kapılarından akm akın insanlar geliyordu şehre günlerdir.

Söylenenlere göre halk hem halifenin yazlık sarayı olan, Dicle'nin doğusunda bulunan el-Kasrü'l-Hasenî'nin hem bir zamanlar Halife Mutazıt'ın ikametgâhı olan Süreyya Sarayı'nın hem de resmi hilafet sarayı olan Dâruşşecere'nin etrafında toplanmıştı. Bağıranlar, kendinden geçenler, ağlayanlar, ateşli sözlerle destek verenler... Bu idamı arzulayanlar kadar karşı çıkanlar da vardı. İnsanlar birbirine girmiş, protestolar büyümeye başlamıştı. Protestoların ayaklanmaya dönüşmesinden korkulduğu için hem Şurta Teşkilatı[1] hem el-Memâliku'l-Huceriyye denilen muhafız birlikleri hem de doğrudan doğruya halifeye bağlı olan muhafız kuvveti Harâsu'l-Halife birlikte çalışıyor, protestocuları yaka paça yakalayıp götürüyorlardı. Özellikle Huceriyye birlikleri çok sert müdahale ettikleri için karşı çıkanların sesleri daha az duyuluyor gibi görünse de biliyordu ki gerçek böyle değildi, bu topraklarda onun Allah aşkından ve verdiği vaazlardaki sözlerinden etkilenmemiş kimse yoktu. Halife tahta çıkışında etkin rol oynamış bu birliğe çok güveniyordu ama içlerinde bu idamdan rahatsızlık duyanların sayısı da az değildi. O nedenle her an her şey değişebilir, idam başka bir cezaya dönüşebilirdi. Tek sorun vezirdi. Halife olan biteni görüp direnirse durum değişebilirdi. Böyle düşünmek biraz nefes almasını ve bir kerpetenle sıkıştıkmışçasına zorlukla atan kalbinin rahatlamasını sağlıyordu. Ancak yine de idam edilecek kişinin ne kadar başı dik ve söylediklerinin arkasında duran bir kişi olduğunu bildiğinden, korkusu tam olarak geçmiyordu. Zira ona aslında mahkeme salonunda bir şans sunulmuş ve tövbe etmesi istenmişti. O ise tövbe etmesini gerektirecek hiçbir şey yapmadığını belirtmişti kararlı bir sesle. Yine de bu topraklar pek çok şey görmüştü. Biliyordu ki havanın birden dönmesi gibi insanların kararları da değişebilirdi. Özellikle kararlar bir adamın iki dudağının arasındaysa.

Daldığı düşüncelerden uzaklardan duyduğu seslerle sıyrıldı. Yüzlerce insanın sesi birbirine karışmış, büyük bir uğultu haline dönüşmüştü. Şehre yaklaşmıştı. İçini saran endişenin ve korkunun şiddetlendiğini hissetti. Bu ana ne tanık olmak ne de şehirde kalmak istiyordu artık ancak en yakın dostunu böyle bir anda yalnız bırakamazdı. Yanında olarak ona destek olmalı, son sözlerini duymalı ve öldüğü takdirde yapmasını istediklerini yerine getirmeliydi. Şehre yaklaştıkça gürültüler daha da artıyordu. Güneş gökyüzünde pembe bir şerit oluşturarak gözden kaybolmak üzereydi. Tüm doğa baharla birlikte uyanmaya başlamışken böylesine bir ölüm iyiye işaret değildi bu topraklar için. Bir

masumun kanını döken rahat nefes alamaz bu dünyada diye geçirdi içinden. Bunu yapanlar kadar buna izin verenler de cezalandırılırdı. Zira bana dokunmayan yılan bin yaşasın diyerek haksızlıklar karşısında susanlar gün gelir ödenecek bedeli paylaşmak zorunda kalırlardı. Allah'ın yarattığı bu göklerin altında hiçbir şey karşılıksız kalmaz, ağlatan asla gülmezdi.

Biraz soluklanmak için durdu. Ellerini dizlerinin üzerine koyup gözlerini kapadı. Derin bir nefes alıp rahatlamıştı ki aniden yanı başında patlayan bir kırbaç sesiyle gözlerini açtı. Kızıl yeleleri güneşin son ışıklarıyla alev almış gibi görünen atın tepesinde oturan öfkeli bir asker, olanca gücüyle, başına gri bir takke takmış, beyaz entarisinin üzerine çizgili bir kuşak bağlamış delikanlıya vuruyordu. Vururken bir yandan da bağırıyordu.

"Bre kendini bilmezler! Size mi kaldı bir zındığın,[2] bir din düşmanının, devleti yıkmaya kalkışan bir meczubun[3] hakkını savunmak? Her kim ki onun yanında yer alır, ömrünü zindanda geçirmeye hazır demektir."

Delikanlı kırbacı yedikçe açılan yaradan fışkıran kan atın gövdesine sıçrıyor, kızıl kahve tüylerinin üzerinde minik kırmızı benekler oluşturuyordu. Bir yandan kendisini korumak için kollarını başına dolamışken bir yandan da cevap veriyordu:

"Eşitlik ve adalet talep etmek anamın ak sütü gibi helaldir. Allah bile eşit yaratmışken tüm kullarını, onun yarattığı bu göklerin altında insanları ayırmak, bazılarını gözetirken bazılarına dünyayı zindan etmek en büyük günahlardan biridir! "

Onun sözleri diye geçirdi içinden Ebu Bekir. Allah nasıl ki tüm kullarını eşit yaratmış, bir dilenci ile bir hükümdarı birbirinden ayırmıyorsa, bir halifenin görevi de halkına eşit davranmaktır demişti her zaman. Ama her söylediği gibi bu sözleri de halkı isyana teşvik olarak algılanmıştı. Artık bir şeyden çok emindi; insan her şeyi kapasitesi kadar anlıyor, içinde ne varsa dışarıda da onu görüyordu. Adımlarını yeniden hızlandırdı. Birden kendisini bir kalabalığın ortasında buldu. Askerlerin peşine düştüğü bir grup protestocu hızla yanından uzaklaşırken biraz ileride bir yılan gibi kıvrılarak gökyüzüne yükselen dumanlar evlerin üzerine kara bir bulut gibi çökmeye başlamıştı. Dükkânların camları kırılmış, içleri yağmalanmıştı. İnsanlar birbirine girmiş, her kafadan bir ses yükseliyordu. Tekme tokat

kavga eden koca koca adamların etrafında kendi aralarında tartışan çocuklar vardı. Gözlerini kısarak ilerideki meydana baktı Ebu Bekir. Mahşer gibi bir kalabalık Bâb'el-Teak meydanını tamamen kaplamış, bulunduğu noktadan durmadan hareket eden bir karınca öbeğine benziyordu. Telaşla koşmaya başladı. Her adımda burnunu dolduran is kokusu yoğunlaşıyordu. O an fark etti ki yakılan tek dükkân az evvel gördüğü değildi. Çok sayıda yangın çıkarılmıştı.

İtfaiye birlikleri hızlı hareketlerle bir o yana bir bu yana koşturuyordu. Şehir tam anlamıyla bir kaosun içindeydi. Kalabalığın arasına karıştığında kalbi neredeyse duracak kadar hızlı atıyordu. Büyük bir grup hep bir ağızdan bağırıyordu:

"İdam isteriz! İdam isteriz! İdam isteriz!"

Bunu öyle bir tonla ve ritimle söylüyorlardı ki duyan bunun bir zikir ayini olduğunu zannedebilirdi. Ama kendilerinden geçerek bir insanın ölümünü istediklerini haykıranlar, o kişinin Allah'ın yarattığı bir can olduğunu unutmuşlardı. Havada kan ve dışkı kokusu vardı.

Etrafını saran kalabalığı yarıp ön tarafa geçmeye çalışırken donakaldı birden. îşte karşısındaydı aradığı. Simsiyah kıvır kıvır saçları yüzüne yapışmış, yıldızsız bir gece gibi kara olan gözleri sabit bir noktaya bakıyordu. Üzerine giydiği kızıl lekelerle dolu entarisinin üst kısmı tamamen yırtılmış, sırtındaki derin kırbaç izleri ortaya çıkmıştı. Dudakları hiç durmadan kıpırdıyor ancak bedeni orada olsa bile kendisi yokmuş gibi görünüyordu. İdamın gerçekleştirileceği platformun bir köşesine yerleştirilen çarmıha, tıpkı İsa gibi, ellerinden ve ayaklarından çivilenmişti. Kızıl bir nehir gibi bileklerinden ve ayaklarından süzülen kan ahşap platformun üzerinde birikiyor, kara bir göl oluşturuyordu. En öndeki insanlardan bazıları ağlayarak ona dokunmaya çalışıyor, diğerleri onları engellemek için uğraşıyordu. Dört bir yanı çeviren askerler kimseye göz açtırmıyordu.

Başında siyah cübbesinin içinde kıpırtısız bir şekilde duran cellat Ebü'l Haris bekliyordu. Gözleri bir günah kadar kara ve cüretkârdı. Tek kelime etmeden taştan yontulmuş bir heykel gibi emri verecek olan kişiye bakıyordu. Çarmıhın hemen yanında bir darağacı ile idam sehpası

bulunuyordu. Sehpanın karşısında beyaz bir kumaşın üzerine türlü türlü bıçaklar, hançerler ve kılıçlar dizilmişti. Platformun tam karşısında hazırlanmış alanda saray erkânı, vezir ve başkadı hazretleri yerlerini almıştı. Sanki onlara özel olarak düzenlenmiş bir eğlenceyi izler gibi kendi aralarında fısıldaşarak gülüşüyorlardı. Gülmeyen tek kişi vezirdi. Kendinden emin bir şekilde platformun üzerindeki adama bakıyordu.

Bakışları kılıç ucu kadar sert ve keskindi. Yüzü kuru bir erik gibi kırış kırıştı. Bir an evvel infazın gerçekleşmesini istediği gözlerindeki ifadeden belli oluyordu. Protestoların ayaklanmaya dönüşmesinden korkuyordu belli ki. Gürültü o kadar yoğundu ki kilometrelerce öteden duyulabilirdi. Güçlü bir sesle çalmaya başlayan borazanla bir sessizlik çöktü etrafa aniden. Herkes beklenen anın geldiğini anlamış, donup kalmıştı. Çıt çıkarmadan neler olacağını bekliyorlardı. Ebu Bekir kalbinin duracağını zannetti bir an. Bundan sonrası birazdan belli olacaktı. İçinden dua etmeye başladı.

“Yüce Rabbim, kurtar onu! Senin uğruna canını feda etmeye hazır olan bu kulunu kurtar! O ki senin aşkınla doludur, senin sözlerini yaymak için dünyayı dönmüştür defalarca! Merhamet et ona! Çek çıkar onu bu durumun içinden!”

Cellat üzerindeki siyah cübbeyi çıkarıp bir köşeye bıraktıktan sonra ellerini beyaz bir toza bularken Ebu Bekir en öne geçmek için bütün gücüyle kalabalığı yarmaya başladı. İnsanlar öfke ve şaşkınlıkla ona yol verirken cellat mahkûmu yerden kaldırmaya çalışıyordu. Nihayet en öne ulaştığında durdu. Göz göze geldi en yakın dostu, öğretmeni ve yoldaşıyla. Bakışları ilkbahar sabahı gibi huzur vericiydi. Sanki etrafında olan biten hiçbir şey onu etkilemiyor, ona temas etmiyordu. Yüzlerce yarayla lime lime olmuş bedeni, kir pas içindeki kıyafetleri içinde bile öyle bir ışık yayıyordu ki etrafa insanı tuhaf bir duygu kaplıyordu. Gözlerinden yaşlar süzülmeye başladı Ebu Bekir’in. Arkadaşına baktı. Başını salladığını fark etti gülümseyerek. Ağlama diyordu ona. Ağlama. Ne demişti ona en son mezarlıkta?

Ölüm de doğum gibi bir yanılsama. Sakın arkamdan ağlayıp üzülme. Sevin Rabbine kavuştu diye.

Deniyordu üzülmemeyi ama nasıl başarabilirdi ki bunu? Ancak onun gibi yüksek mertebelere çıkması gerekirdi ki anlayabilsin bu hali. Gözlerinden süzülen yaşları sildi elinin tersiyle.

Bu sırada cellat Ebü'l Haris sabahın ilk ışıklarıyla çaktığı çivileri yerlerinden çıkarmakla meşguldü. Her bir çivinin yerinden çıkışında kara bir kan dışarı boşalıyordu. Mahkûmun bir deri bir kemik kalmış, kızıl yaralarla dolu bedeni batan güneşin son ışıklarıyla parlıyordu. Gökyüzünde çığlık atarak dönen kuşlar birazdan yaşanacak felakete isyan eder gibiydi. Kalabalık çıt çıkarmadan neler olacağını izliyordu. Ağlayanlar, dövünenler dışında kimsenin sesi duyulmuyordu. Cellat, mahkûmu çarmıhtan indirir indirmez, boş bir çuval gibi yere yuvarlanan bedenini olduğu yerde öylece bırakıp dipsiz bir kuyuyu andıran gözlerini az ötedeki alanda onları izleyen vezire çevirdi. Beklediği işaret gelince işine kaldığı yerden devam edecekti. Vezir bir kış gölü gibi gri gözlerini kısıp upuzun sakalını sıvazladıktan sonra başını önüne eğdi. İşareti alan cellat yerde yatmakta olan mahkûmu kaldırıp idam sehpasının önüne getirdi. Dizlerinin üzerine çökmesini sağladıktan sonra ellerini idam sehpasına bağladı. Vücudundaki yaralardan akan taze kan mahkûmun bileklerinden süzülürken Ebu Bekir hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Yoldaşı, dostu, öğretmeni son saatlerini, son dakikalarını yaşıyordu karşısında. Ancak ne bağırıyor ne de ağlıyordu. Gözlerindeki yaşları eliyle silerken birinin koluna dokunmasıyla irkildi. Döndüğünde kendisi gibi gözleri yaşlı bir adam ona doğru eğilip fısıltıyla konuşmaya başladı:

"O büyük bir zat. Allah'ın görevlendirdiklerinden biri. Kırbaçlanırken de çarmıha gerilirken de ne bağırdı ne inledi. Tek kelime etmeden katlandı cezasına. Ne yaparlarsa yapsınlar öldü-remeyecekler onu!"

Ebu Bekir haftalar sonra yapılması gereken idamın neden öne çekildiğini anladı. Şehirdeki isyan değildi bunun tek sebebi. Hakkında anlatılanlar Bağdat'ı aşmış, tüm İslam şehirlerine ulaşmaya başlamıştı. Vezir bu iş bir an evvel halledilmezse anlatılanların yoğunlaşacağından, adının daha fazla büyüyeceğinden korkuyordu. Onu öldürmek için önce itibarını yok etmeye çalışmışlar ama başarılı olamamışlardı. Attıkları her adım onun halk nazarındaki itibarını fazlalaştırmış, olanlar karşısındaki sükûneti ise insanlarda yapılanlara isyan etme arzusu doğurmaya başlamıştı. Ondan

kurtulmak için tek yolun ölüm olduğunu düşünüyorlardı ama yanılıyorlardı. Ebu Bekir biliyordu ki bu

ölüm binlerce yıl anlatılacak bir hikâyenin başlangıcı olacak, sözleri asırları, şehirleri, kıtaları aşarak zamanın sonuna ulaşacaktı.

Cellat, mahkûmun doğru pozisyonda olmasını sağladıktan sonra geriye çekilip eserine baktı dikkatlice. Elleri idam sehpasında, ayakları arkada birbirine bağlanmış, başı önüne düşmüştü. Bir sonraki işaret için yeniden vezire dönüp baktı. O kısacık birkaç saniye Ebu Bekir'e yıllar gibi geldi nedense. Vezirin başını önüne eğmesiyle bir köşeye sıraladığı aletler içinden en büyük kılıcı çekip aldı cellat, insanlar bir ağızdan bağırmaya başladı o anda:

"Öldürün onu! Kesin başını!"

"idam istiyoruz!"

"Bitirin işini pis meczubun!"

"Din düşmanı! Zındık!"

"Bu yaptığınızın cezasını ödeyeceksiniz!"

"Böylesi bir Allah aşığını nasıl katledersiniz!"

"O yüce bir zattır! O adaletin ve eşitliğin yeryüzüne gelmesini sağlayacak kişidir!"

"Bir gidersek bin geliriz!"

Kılıç havada gümüş pırıltılar saçarak dönüp idam sehpasının üzerine indi. Kıpkırmızı kan bir pınardan fışkırır gibi etrafa saçılırken havada dönerek taklalar atan kesik el kalabalığın arasına düştü, insanlar aniden kuduran bir deniz gibi dalga dalga birbirlerini itip bağırmaya başladılar. Kendilerinden geçmiş gibi bağırıp ağlayanlara düşüp bayılanlar, üstünü başını yırtanlar eşlik ediyordu. Başka bir grup zafer kazanmışçasına ellerini havaya açmış gülerek kahkahalar atıyordu. Ebu Bekir için zaman durmuştu. Etrafını saran tüm sesler, insanlar, eşyalar, yüzler aniden yok olmuş, tek bir şey kalmıştı

geriye: İçindeki ses. Olanca gücüyle kendisini engellemeye çalışan askerlerin ellerinden kurtulup platformun üzerine atlamaya çalışırken biliyordu ki bu böyle son bulmayacaktı. Bu ölüme neden olan hakikat bir sır gibi saklanacak ve insanlık buna hazır olduğunda açıklanacaktı.

GÜNÜMÜZ...

İSTANBUL...

Ay gümüş bir tepsi gibi gökyüzünde parlıyor, yıldızsız gökyüzü katran karası bir kumaşı andırıyordu. Rüzgâr kulakları sağır eden bir uğultuyla eserken duyduğu sesle aniden yatağından fırladı. Saçları terden sırılsıklam olmuş, nefes alış verişleri hızlanmıştı. İstanbul Boğazı'na tepeden bakan, Kuzguncuk ile Beylerbeyi arasında kalan, etrafı yüzyıllık servi ve çam ağaçlarıyla kaplı, yüksek parmaklıklı duvarların çevrelediği, Osmanlı mimarisinin en nadide örneklerinden biri kabul edilen üç katlı tarihi köşkün geniş bahçesindeki ağaçların dalları pencere pervazına vurup ritmik bir ses çıkarırken zifiri karanlıkta soluğunu tutarak kulak kabarttı. On dokuz odaya sahip olan köşk çok büyük ve eski olduğundan gece sessizliğinde ahşap parkelerin gıcırtıları duyulurdu zaman zaman ancak bu farklı bir sesti kesinlikle. Kocaman evde yalnız başına yaşamaktan nefret ediyordu ama böyle olması gerekiyordu. Akima birden köşk hakkında çevre sakinlerinin çıkardığı dedikodular geldi. Perili olduğu söylentileri o kadar uzun zamandır kulaktan kulağa fısıldanıyordu ki bazen kendisi bile inanır oluyordu bu sözlere.

Bulunduğu odanın hafif aralık kapısının önünden gelen her gıcırtıyla içini dolduran korkunun giderek büyüdüğünü hissetti. İçinden mırıldanarak dua okumaya başladı. Her şey böyle mi son bulacaktı? însan ne kadar çok kendini hazırlasa da ölüm hep ani ve korkutucuydu. Halbuki son birkaç yılı kendisini zihnen bu fikre alıştırarak geçirmişti. Her an ölümle burun buruna geleceğini bilerek. Vazifesi bunun her an olabileceğinin farkında olarak yaşamasını gerektirmişti. Özelikle son birkaç yıldır bu tehdit fazlalaşmıştı. Kolay bir şey değildi bu şekilde yaşamak. Gerçi insanoğlu öleceğini bilerek yaşayan tek canlıydı dünyada. Bunu bilen ama sanki hiç ölmeyecekmiş gibi yaşayabilen. Acaba ne olacaktı öldükten

sonra? Ne hissedecekti ölüm anında? Canı acıyacak mıydı ruhu çıkarken bedeninden? Ya da bilinci her şeyin farkında olmayı sürdürecek miydi? Nereye gidecekti peki sonrasında? Ne olacaktı ona? Çocukluğundan beri kafasını kurcalayan, düşündükçe soluğunu kesen bıçak gibi keskin bir soruydu bu? Ölümden sonra ne olacak? Ya kutsal kitaplarda yazıldığı gibi değilse, ya her şey son buluyorsa ölümle birlikte? Bunu düşünmek istememişti ömrü boyunca. Bu soruyu her sorduğunda kalbini sıkıştıran bir duyguyla kaçmıştı cevabı aramaktan. İnsan yaşamının sonunda onu hiçliğin beklediğini bilerek sürdüremezdi hayatını. Bir anlamı olmalıydı yaşamanın. Eğer ölümle her şey sona eriyorsa tüm yaşamı boşunaydı. Ancak içindeki ses öyle söylemiyordu. Ona ne olacağını bilmiyordu sonrasında ama bunun bir son olmadığına emindi. Bu nedenle kendini adadığı bu görevin sonunda ölüm olsa bile sakindi. Elbette korkuyordu ölmekten ama sonrasını bilmemenin getirdiği bir korkuydu bu sadece.

Vazifesi uğruna ölmek. Yine de buna değerdi. Kaybettiği onca şeye rağmen. Derin bir nefes alarak sakinleşmeye çalıştı. Kanını donduran, kalbinin deli gibi çarpmasına neden olan bu korku anlamsızdı. İnsanın alnına ne yazılmışsa o olur diye geçirdi içinden. Şayet yazılmamışsa tek bir yaprak bile kopmaz ağaçtan. Bu düşünceyle rahatladığını hissetti. Ne de olsa ölüm bir uyku gibiydi.

“En-nevmu ahi’l-mevt”[4] dedi fısıltıyla. Uyku ölümün kardeşiydi. İnsanlar her gece ölüp, sabahleyin kıyamet olup haşir ve neşir olurlardı.[5]

Tam bu sırada kapının aniden gıcırdayarak sonuna kadar açılmasıyla gözlerini yumdu farkında olmadan. Görmek istemiyordu kapının ardındakini. Nefesini tutmuş ne olacaksa olmasını bekliyordu. En azından güvendeydi ona emanet edilen mukaddes sır.[6] O anda canından daha önemli olan tek şey buydu. Mensubu olduğu tarikatın neredeyse bin yüz senedir koruduğu bir sırdı bu. Her nigâhdar[7] başına neler gelebileceğini bilerek bu görevi kabul ederdi. Kendisinden bir önceki nigâhdarın ölmeden evvel ona söyledikleri çıkmıyordu aklından hiç.

“İnsanın en alçağı din kisvesi altında dünya menfaati sağlayandır. Böyleleri çoğalırsa bir toplumda, diğerleri yaptıklarını görmesinler diye dinle

boyarlar herkesin gözünü. Senin zamanın benimkinden daha zor olacak, çünkü sayıları çok artmış durumda. Bunlar kendi gibi düşünmeyenleri düşman ilan ederler. Dikkatli olman gerek.”

Haklıydı. Son on yedi yıla dönüp baktığında toplum keskin bir bıçakla ikiye kesilmiş gibi ayrılmıştı birbirinden. İki grubun da birbirine tahammülü yoktu. Halbuki iki taraf da aynı topraklarda yaşayan, aynı gelenek göreneklerle şekillenmiş, aynı dine mensup insanlardı. Derin bir nefes çekti içine. Kulaklarında sağır eden bir uğultu vardı, başı dönüyor, vücudunun kontrolünü kaybediyordu. Gözleri duvarda asılı duran Arapça yazılmış Allah ve Ene’l Hak yazılarına takıldı. Teslimiyetten başka yapabileceği hiçbir şey yoktu. Her şey Allah’tandı. Bu yaşlanmış bacaklar, bu güçsüz kollar ve çelimsiz beden ile kendisini savunmayı bırak, kaçamazdı bile. Kaderinde ne varsa o olacaktı. Birden odanın içine bir dua kadar yumuşak bir ses yayıldı. Hızla gözlerini açtı. Karşısında gördüğü şeye bakarken kendi haline güldü sesli bir şekilde.

“Nereden çıktın sen böyle? Korkuttun beni.”

Kendisinin bile şaşırdığı bir çeviklikle yataktan fırlayıp boz renkli kediyi kucağına aldı. Hayvanın vücudundan yayılan sıcaklık içini ısıtırken derin bir nefes alarak bağdaş kurdu yatağın içinde. Her korku gibi sadece zihnindeydi onun korkusu da. Gerçek değildi. Neden bu kadar abarttım diye geçirdi içinden. Birkaç gün önce devasa bahçenin parmaklıklı kapısına bırakılan ölü hayvanlar yüzünden kaçmıştı huzuru. Gerçi ev bir kale gibi korunaklıydı. Birçok noktada kameralar vardı. Demir parmaklıklar o kadar yüksekti ki içeriye birinin yakalanmadan girmesi imkânsızdı. Daha tırmanması bitmeden polis gelmiş olurdu. Birden aklına duvarı çevreleyen güvenlik sistemini kapattığı geldi. Kısa bir süre önce kedisinin ve köpeğinin o bölgelere fazla yaklaşması neticesinde alarm çalmaya başlıyor, güvenlik şirketi dakikalarca onu arıyordu. Bu durumdan o kadar gına gelmişti ki en sonunda kapa-tıvermişti o bölgeyi. Ancak evi en az bu sistem kadar iyi koruyan başka biri daha vardı. Köpeği Kral. Biri daha eve yaklaşmadan havlamaya başlardı. Ayaklı bir güvenlik sistemiydi adeta.

Hayvanı bir süre okşadıktan sonra yere bırakırken ayağa kalktı. Yaşlanmış bacakları ayakta durmakta bile güçlük çekiyordu artık. Susamıştı. Mutfağa gidip su almalıydı. Yanında yirmi yıldır çalışan yardımcısı o gün izinli

olduğundan evde tek başınaydı. Keşke uyumadan evvel su almayı akıl etseydim diye geçirdi içinden. Odadan çıkıp sayısız odaya açılan geniş holü geçtikten sonra merdivenlerden aşağı indi. Bacakları yürüdükçe biraz daha açılmıştı. Dışarıdan gelen köpek havlamaları rüzgârın sesine karışıyordu. Normalde Kral hemen karşılık verirdi dışarıdan gelen havlamalara ama hiç çıtı çıkmıyordu bu gece. Aşağı iner inmez ışıkları yakmak istedi ancak elektrikler kesildi. Gözlerini iyice açarak etrafına bakındı. Alt kattaki büyük salon ile mutfak kapısının arasındaki yatağında yatardı genellikle Kral. Ama yoktu yerinde. Nereye kayboldu yine kim bilir diye geçirdi içinden. îki yıl evvel bir yakınlarının doğum yapan köpeklerinden birini ona getirmesiyle yaşamaya başlamıştı Kral ile. Rottweiler cinsi oldukça iri, görenin aniden korkup sindiği ürkütücü bir görüntüsü olan

ama çok sıcak ve arkadaş canlısı bir köpekti. Kedi Mırnav'la bile iyi anlaşıyordu. Gece karanlığında tüylerinin arasından simsiyah gözleri seçilemezdi. Kara bir gölge gibiydi adeta. Şimdi bu karanlıkta onu seçmek iyice zordu. Ağır adımlarla kadife perdelerin çevrelediği devasa pencereleri olan geniş salona girip "Kral" diye seslendi ancak hiç ses yoktu. Normalde seslenmesine fırsat vermeden adımlarını duyar duymaz yanma koşardı. Bahçeye çıkmanın bir yolunu mu buldu yoksa diye düşündü endişeli bir şekilde. Kapıları açabiliyordu Kral. Bir duvarında boydan boya, ağzına kadar tıka basa kitap dolu kütüphanesi olan salonun tavandan yere kadar uzanan penceresinin köşesinde duran koltuğa doğru yürüdü yavaş adımlarla. Gözleri karanlığa alışmıştı biraz daha. Koyu renk perdenin arkasında bir şişkinlik dikkatini çekmişti. Uyuyakalmış olabilirdi miydi? Bir şeylerin altına girmeye de bayılırdı zira. Perdeye elini uzatıp kaldıracağı sırada kalp atışları yeniden hızlanmıştı. Kral ile yaşamaya başladığından beri kendisini daha güvende hissediyordu ama az evvelki korku şimdi giderek büyüyordu sanki. Usulca perdeyi kaldırdığında yerdeki yastıkları fark etti. Belli ki yastıkları buraya sürükleyip boğuşmuştu onlarla Kral. Yerden kaldırıp yeniden koltuğun üzerine koyarken gözleri pencereden görülen bahçeye takıldı. Yapraklarını dökmüş meyve ağaçları gecenin karanlığında birer korkuluğu andırıyordu. Ağaçların biraz ötesindeki parmaklıkların etrafını kara bir gerdanlık gibi sarmıştı çalılar. Gözleri bahçenin bir köşesinde duran köpek kulübesine takıldı. Gündüzleri bahçede vakit geçirmeyi seven köpeği uyumak

istediğinde bu kulübeye girerdi ancak o anda boştu. Nereye gitmiş olabilir bu köpek? Sinirlenmeye başlamıştı. İçindeki korkuları dindiren yegâne varlık kaybolmuştu gece yarısı ortadan! Hem de yardımcısının izinli olduğu gece! Tam arkasını dönüp gidecekken parmaklıkların arasında bir karaltı fark etti aniden. Çalıların karaltısı ile karışmış bir şey orada öylece duruyordu. “Kral” dedi neredeyse fısıltı halinde. Kalp atışları gümbürtüye dönüşmüştü. O muydu gerçekten? Neden orada kımıldamadan duruyordu? Bahçe kapısını açıp hızla dışarı fırladı. Yüzüne çarpan dondurucu soğuk buzdan parmakları ile tüm vücudunu

ele geçirirken bacaklarındaki son enerjiyle koşmaya başladı. Birkaç saniye sonra parmaklıklara ulaştığında dizlerinin üzerine çöktü birden. Kan kadar sıcak yaşlar gözlerinden süzülürken fısıltı halinde tekrarladı:

“Kral! Kral! Ne oldu sana oğlum?”

Köpekten çıt çıkmıyordu. Uzanıp elini hayvanın sırtında gezdirdi. Vücudu hâlâ sıcaktı. Kıpırtısız bir şekilde duran hayvanın bedeni dokunur dokunmaz bir külçe gibi yığılıverdi toprağa. Simsiyah gözlerinde donup kalmış olan o son bakışı gördüğünde kalbi göğüs kafesini patlatırcasına atmaya başladı. Hayvanı uzanıp kendine çekti. Ne olduğunu anlayamıyordu. Birden giydiği açık mavi pijamaların üzerinde simsiyah bir karaltı fark etti. Dehşet içinde elini bu karaltıya götürdüğünde bunun bir leke olduğunu anladı. Dolunayın gümüş renkli ışığı üzerine vururken hâlâ sıcak olan kızıl kara leke ellerine bulaşmıştı. Kan! Birden tüm sesler yok oldu. Kulaklarındaki uğultuya kalp atışlarının sesi ekleniyordu. Hızla yerinden doğrulup eve doğru koşmaya çalışırken ayağı takılıp yere kapaklandı. Ağzını dolduran kanın tadını alabiliyordu. Yaklaşmakta olan ayak seslerini duyuyor ama kime ait olduğunu anlamak için bakmaya korkuyordu. Yapması gereken tek şey eve girip kapıları kilitlemek ve polisi aramaktı. Ancak bacaklarında derman kalmamıştı. Bahçeye fırlarken kapıları açık bıraktığı için alarm sistemi de devreye girmezdi. Şaşkınlıkla başını kaldırdığında yaklaşan karaltıya baktı şok içinde. Zihni, ellerine bulaşan şeyin ne olduğunu ona haykırırken yerinden doğrulmaya çalıştı. Ona yıllar gibi gelen bu saniyeler hızla akarken içindeki korkunun büyüyüp onu yuttuğunu hissediyordu. İşte beklediği son gelmişti. Bahçenin toprak zemininde attığı her adımı eklemlerinde hissederken en azından saklaması

gereken sırrı asla bulamayacakları bir yerde emniyete almış olmanın verdiği güvenle içi rahattı. Tam birkaç adım atmıştı ki sırtında hissettiği şiddetli darbeyle yere düştü yeniden. Bacaklarında bir daha ayağa kalkacak güç kalmamıştı. Kollarının üzerinde sürünerek ilerlemeye çalışırken durumunun acizliğini fark etti acı içinde. Onu bekleyen sondan kaçmasının imkânı yoktu. Tarih tekerrürden ibaretti gerçekten

de. Gecenin sessizliğini bozan o tok sesi işittiğinde sürünmekten vazgeçip durdu. Arkasına başını çevirdiğinde karşısında duran kişiye baktı şaşkınlıkla.

“Nerede?” diye sordu adam buz gibi soğuk bir ses tonuyla.

“Neyden bahsettiğini bilmiyorum” diye karşılık verdi korku içinde.

“Bence çok iyi biliyorsun. Nigâhdar sen değil misin?”

Derin bir nefes alarak yutkundu. Bunu nasıl bilebilirdi? Kimliği hayatı boyunca özenle sakladığı en büyük sırrıydı. Bunu öğrendiklerine göre karşısındaki uzun zamandır hazırlandığı celladıydı.

“Ömrün boyunca sakladığın sırrı sadece siz mi biliyorsunuz sanıyorsun?”

Sadece kendilerinin bilmediğini elbette biliyordu. Yüzyıllar boyu özenle saklanmıştı bu sır. Hazır olmayanlardan. Yanlış anlayabileceklerden... İnsanlar hazır olduğunda onlara açıklanacak olan bu sır bütün insanlığı değiştirebilecekti. İnsanları köleleştiren tüm sistemleri, dinleri, ideolojileri ve en önemlisi savaşları ortadan kaldıracak bir sırdı bu. Her koruyucu yaşadığı dönemde bunun olmasını beklemiş ama o beklenen zaman bir türlü gelmemişti. Çünkü insanlar gelişmek yerine onlara öğretilen, asla sorgulamadıkları bilgilerle yaşamlarını devam ettiriyor, neden sorusunu sormuyor, kendilerini geliştirecek hiçbir adımı atmıyorlardı. Atanlar acımasızca sindiriliyor, köşeye sıkıştırılıyor, yok ediliyordu. Onlara öğretilenlerden başka türlü bir gerçeğin olduğunu fark edenler artık seslerini diğerlerine duyurmak ve doğruyu paylaşmak yerine etliye sütlüye dokunmadan yaşamaya çalışıyordu, sanki bu dünyadaki rolleri sadece nefes alıp vermekten ibaretmiş gibi. İbn Arabi boşuna dememişti, “Vücut Hak, zihin halktır,”[8] diye. Yani insana ait yalnız düşünce vardı. Arif olmayan bir

insanın zihni, içi tıka basa eşya dolu bir gecekondu gibiydi. Mana âleminin sırlarını öğrenmek isteyen o eşyaları dışarı atmalı, öğrendiklerini bir kenara koymalıydı. Ancak insanoğlu bu eşyaların bir kısmını dışarı atıyor, başkalarını dolduruyordu. Oda bir türlü boşalmıyordu. Zihnimiz boş,

yanlış bilgilerle doluydu. Çocuklar özgür olarak doğsa da onlara öğretilenlerle bir kalıba sokuluyor, önce kavramlar, sonra ön yargılar, daha sonra sistemler, dinler, mezhepler derken büyüdükçe her olayı o kalıplarla değerlendirir oluyordu. Din kisvesi altında insanları sömüren, maddesel kazanç dışında hiçbir şeye önem vermeyen, bu uğurda küçücük çocukların bile ölmelerine göz yuman, çıkardıkları savaşlarla binlerce insanın yok olmasına sebep olanların kurduğu bu sistem yani dünyanın işleyişi değişmeliydi. Düzen değişmeliydi. Artık bunun zamanı gelmişti.
Ama nasıl? Bu sorunun cevabını bilmiyordu ama karşısındaki adamın gözlerinin içine bakarken hissettiği korkunun yerini teslimiyete bıraktığını fark edebiliyordu. Ay ışığının yansımasıyla sivri, gümüş bir parıltı adamın ellerinde yanıp sönerken, “Beni öldürerek sırra vâkıf olacağını mı zannediyorsun?” diye sordu.

“Sırra vâkıf olmak değil derdim. Sizin sır dediğiniz büyük bir yalan. Bir yalan bütün dünyayı zehirleyecekse eğer, kökünden kazınması gerekir.”

“Allah’ın yarattığı canı alarak ona kulluk mu ettiğini sanırsın? Bilmez misin öldürdüğün her can onun canından bir parçadır aslında.”

Karşısındaki adamın gözlerinde aniden beliren öfkeyi görebiliyordu. Yine de soğukkanlı bir ses tonuyla karşılık verdi:

“Beni boş sözlerle oyaladığını sanıyorsan boşa tüketme nefesini. Şeyhinizin bin sene evvel yaşadığı sonu yaşayacaksın sen de! Sizlerin nefes alması bile günahtır bu dünyada! Cehennemliksiniz!” “Cennet ve cehennem Allah’a yakınlık ve ondan perdeli kalma azabından başka bir şey değildir,” demek istedi ancak tam ağzını açıp bir cevap verecekken göğüs kafesinde hissettiği ani bir darbe ile nefesi hırıltıya dönüştü. Ağzını açsa da sesi çıkmıyordu. Göğsüne giren bıçağın gümüş pırıltısı ay ışığı ile karanlıkta dans ederken akima gece uyumadan evvel okuduğu kitaptaki son satırlar geldi birden.

“Hakiki nimet insanın ölümü ve kendisinden zuhur ettiği aslına dönmesinden sonraki halidir.”[9]

NEW YORK

Kar taneleri hatıralar kadar sessiz ve yumuşak bir şekilde gökyüzünden süzülürken tüm şehir bembeyaz bir battaniyenin altında kalmış gibi görünüyordu. Caddeler boşalmış, devasa gökdelenlerin kubbeleri kaybolmuştu. Kar küreme kamyonları yolun üzerinde biriken karları küreyerek açmaya çalışırken kızak kayarak sevinç çığlıkları atan çocukların sesleri etrafta çınlıyordu. İnsanda koskoca evrende minicik olduğu hissini uyandıran görkemli dev binaların cephelerindeki elektronik reklam panoları, onlarca renk ve yazıyla yanıp sönüyor, yağan kara rağmen yüzlerce otomobil caddelerde uzun kuyruklar oluşturuyordu.

Bindiği taksi Broadvvay Caddesi ile 116. Cadde’nin kesiştiği noktada durduğunda hızla inip devasa bir alanı çevreleyen, sağ tarafında elinde kitap tutan bir heykelin yer aldığı siyah demir parmaklıklı kapıdan geçerek yürümeye başladı. Soğuk, buzdan bir çekiç gibi vuruyordu yüzüne. O kadar soğuktu ki insan etinin kesildiğini zannedebilirdi. Bu şehirde doğmuş olsa da hiçbir zaman alışamamıştı bu soğuğa. Belki de Akdeniz kanı taşıyor olmasmdandı bu, kim bilir. Cilalanmış kehribar kadar parlak, oltu taşı kadar siyah saçları, mermer gibi bembeyaz teni ile tezat oluşturuyor, bir çocuk kadar küçük yüzünde yeşil gözleri birer mücevher gibi ışıldıyordu. Sıkı sıkıya sarıldığı siyah yün şapkası ile atkısını gevşetirken derin bir nefes aldı. Geç kalmamıştı. Saatine baktı, dokuza geliyordu. İlk dersi bir saat sonra olduğuna göre en azından yarım saat koşu bandında ter atabilirdi.

Dünyanın en iyi birkaç üniversitesinden biri olan Columbia Üniversitesi’nin Broadway ve Amsterdam caddeleri arasındaki devasa bir alana yayılmış kampüsünün içinde koşar adım yürürken aklına bugün öğrencilerine soracağı soru geldi. “Tanrı’nın varlığını bilimsel olarak ispatlayabilir miyiz?” Aslında bu soruyu sormaktaki amacı öğrencilerini düşünmeye, sorgulamaya teşvik etmek ve toplumun onlara empoze ettiği düşünceleri, inançları bilimin ortaya koyduğu gerçeklerle çürütmekti. İnsanoğlu doğduğu andan itibaren ona öğretilen, gerçekliğini hiçbir zaman irdelememiş yüzlerce bilgi ile şekillendiriliyordu. Çocuklar önce anne

babalarının, ardından yaşadıkları toplumun kurallarını ve inançlarını benimsiyor, yetişkin olduklarında nasıl bireyler olacaklarını bunlar belirliyordu. İşte bu yüzden öğrencilerini sarsmak ve onlara öğretilenleri sorgulatmak istiyordu. Sistemin içinde, kendilerine başka bir noktadan bakmalarını, evreni ve yaşadıkları dünyayı daha fazla anlamalarını sağlamayı arzulu-yordu. Okulda kalıp eğitmen olmasının en büyük nedeni buydu işte. Tanrı ve din olgusu bunu sorgulamalarını sağlamanın en etkili yoluydu. Çünkü toplumları kalıplara sokan en büyük güç dindi. Bu nedenle fizik bölümünde atom fiziği okuyan öğrencilerin, "Tanrı'nın varlığını bilimsel olarak ispatlayabilir miyiz?" sorusunun cevabını aramaları başlı başlına ironikti. Çünkü her ne kadar fizik okuyor ve bilimsel bir çevrede bulunuyor olsalar da ailelerinden aldıkları kültürel miras nedeniyle hâlâ onların düşüncelerini ve inançlarını taşıyorlardı.

Ziyaretçi merkezinin önündeki merdivenleri hızla çıkıp arka taraftaki business school'un hemen önündeki spor merkezinin kapısına yöneldiğinde çalan cep telefonu ile irkildi. Koluna astığı kocaman siyah renkli çantasının içindeki karışıklıkta telefonu bulmak çölde su bulmak kadar zordu. Son anda telefona ulaşıp açtığında nefes nefese kalmıştı.

"Günaydın canım."

"Günaydın hayatım. Nefes nefese kalmışsın."

"Evet. Yürüyorum. Şimdi girdim okula."

"Dur tahmin edeyim. Doğru spor salonuna gidiyorsun."

Gülümsediğinde sağ yanağında küçük bir gamze beliren genç kadın neşeyle cevap verdi:

"E iyi tanıyorsun tabii beni. Sen neredesin?"

Telefondaki tok erkek sesi cevap verdi:

"Ben bugün rahatım. Yatağımda yatıyor, enfes kahvemden bir yudum alırken penceremden Manhattan sokaklarındaki sabah koşturmasına bakıyorum."

“Nispet yapmayı kes istersen.”

“Eğer gece burada kalsaydın sana kahveni yapar, sabah sporunu spor salonu yerine yatakta yapmanı sağlardım. Böylece okula biraz daha geç gidebilir, benimle bu eşsiz manzaraya bakarak hayatın keyfini çıkarabilirdin.”

Kıkırdayarak karşılık verdi genç kadın:

“Dersimin olduğu günler senin evinde kalırsam çocuklara atom altı fiziği yerine yatakta neler yaptığımızı anlatmak zorunda kalırım. Dersime çalışmam imkânsız seninleyken.”

“Atomların dünyası yerine biraz gerçek dünyanın tadını çıkarmalısın hayatım. Okuldan sonra her zamanki yerde buluşalım. Öpüyorum.”

“Anlaştık,” dedikten sonra telefonu kapattı. Yaklaşık bir yıldır birliktelerdi. İkisi de aynı okulda öğretim görevlisiydi. Hayatının neredeyse çoğunu geçirdiği bu okulda günlük koştur-macanın içinde nefes almasını sağlayan yegâne şeydi bu adam. Biyoloji bölümünde türlerin kökenine dair dersler veren sevgilisi ile hayata aynı perspektiften bakıyorlardı. İkisi de ateistti. Aslında kendisine panteist[10] demek daha doğruydu tıpkı Einstein gibi ama panteizm de ateizmin bir başka şekli değil miydi neticede? Çağımızın dindar görünen bilim insanlarının inançlarına baktığımızda aslında tam tersine inandıkları, yani bir yaratıcıya inanmadıkları ortaya çıkardı. Ama dinin toplumlar üzerindeki etkisi nedeniyle bunu açık yüreklilikle söyleyebilenlerin sayısı

fazla değildi. Nedense yeryüzünde sadece din hakkında en ufak bir kötü söz ya da en basitinden aykırı bir fikir belirtmek yasaktı. Bu, yazılı olmayan ama sanki ağız birliği etmişçesine herkesin kendisini uymak zorunda hissettiği en evrensel gerçeklerden biriydi. Hristiyanlar, Hristiyanlık ve îsa ile ilgili konuşulmasına tahammül edemezlerdi. Müslümanlar ise Muhammed ve İslam hakkında. Bir Hindu ile tanrıları hakkında tartışmaya girmek saçmaydı. Çünkü bunların hepsi yasaktı! İşte bunu hiçbir zaman anlayamamıştı. Neden politika hakkında, partiler ve politikacılar hakkında, fizik kuralları ve evrenin yaratılışı hakkında konuşmak normaldi de din söz konusu olunca bu yasaktı? Toplum din ile öyle ayrıştırılmış durumdaydı ki hukuk gibi evrensel olması gereken bir konu bile aynı dine inanan insanlar

arasında duruma göre değişim gösterebilecek şekilde uygulanabiliyordu. Kiliselere ve dini kurumlara gösterilen abartılı saygı ve imtiyaz üzerinde hiç düşünülmüyordu. Daha 2006 yılında Birleşik Devletler Yüksek Mahkemesi New Mexico'daki bir kiliseyi herkesin uymak zorunda olduğu, halüsinasyon etkisi yapan ilaçların kullanılmasını yasaklayan bir kanundan muaf tutmuştu.[11] Çünkü bu kilisenin üyeleri Hoasca çayı adıyla bilinen bu çayı içtiklerinde Tanrı'yı anlayabildiklerine inanıyorlardı. Tuhaf olan, Yüksek Mahkeme'nin bu çayı içtiklerinde kavrayışlarının arttığını söyleyen bu insanlara pozitif ayrımcılık göstererek kanundan muaf tutabilmesiydi. Halbuki yıllardır acı çeken hastaların tıbbi amaçla esrar kullanmalarını engelliyordu aynı mahkeme. Din insanlar ve sistemler üzerinde mutlak güce sahipti ve her zaman kazanıyordu.

Daldığı düşüncelerden spor salonunun otomatik kapısından geçtikten sonra sıyrıldı. Sıcak hava tatlı bir meltem gibi yüzünü yalayıp geçerken tüm vücudunun gevşediğini hissetti. New York'un soğuğu meşhurdu ve onun dışında buranın insanlarına sanki bu soğuk işlemiyor gibiydi. Devasa bir spor merkeziydi burası. Yüzlerce öğrenci ve öğretim görevlisi günün her saati

kullanabiliyordu salonu. Basketbol sahası, jimnastik ve fitness salonları, olimpik bir yüzme havuzunun dışında yoga, pilates ve kick box derslerinin verildiği bölümler vardı. Hızla soyunma odasına yönelip karnabahar gibi kat kat giydiği kıyafetleri çıkarmaya başladı.

Siyah taytını ve uzun kollu gri tişörtünü üzerine geçirip, simsiyah saçlarını arkada atkuyruğu yaptıktan sonra salona girerken aynadaki görüntüsü takıldı gözüne. Genelde İspanyol ya da İtalyan zannederlerdi onu ama melezdi aslında. Annesi Amerikan, babası ise Türk'tü. Annesi İstanbul'a turist olarak gittiği bir seyahatte tanışmışlar, kısa sürede evlenmişlerdi. Yaklaşık iki sene İstanbul'da yaşadıktan sonra annesinin hamile kalmasıyla Kuzey Carolina'ya yerleşmişler, kısa bir süre sonra da New York'a taşınmışlardı. Annesi New York mahkemelerinden birinde yazman olarak çalışırken babası da Soho tarafında içinde envaiçe-şit kitabın ve öteberinin satıldığı bir dükkân açmıştı kendisine. Kanserden ölene değin o kitapçıda geçirmişti tüm vaktini. Hep kitaplarla meşgul bir adam olmuştu. "însan okumalı ki öğrensin. Hayatta bilgiden daha kıymetli bir şey yoktur

hiç,” derdi sürekli. Yılın birkaç ayını Türkiye’de geçirirdi. Zaman zaman tatillerde babası ile o da gitmişti Türkiye’ye ancak dedesi ile babaannesinin kaybından sonra bu yok denecek kadar azalmıştı. Çok konuşkan bir adam değildi babası. Annesinin de ondan farklı olduğu söylenemezdi. Kendini bildi bileli hep mesafeli bir ilişkileri olmuştu. İlk başta bunun normal olduğunu düşünmüştü ancak zamanla diğer çocukların anne ve babalarıyla ilişkilerini gördükçe kendisini yapayalnız hissetmişti bir anda. Ne annesinden ne de babasından bir kez dahi sevgi kelimesi duymamıştı. Başını okşadıklarını, şefkat gösterdiklerini de hatırlamıyordu. Hiçbir zaman dayak yememişti ama bugün artık şiddetin tek türünün fiziki olmadığını biliyordu. Onların dikkatini çekmek, sıcaklık görmek için sabahları gün doğmadan uyanır, bir tepsiye kahvaltı hazırlardı onlar için. Küçücük vücuduyla koca tepsiyi içeri, yataklarına götürür ve karşılığında bir öpücük ya da kucaklama beklerdi ama bir türlü gelmezdi o kahrolası öpücükle

kucaklama. Onlar soğuk bir teşekkürle kahvaltılarını yaparken bir köşede gözleri dolu dolu beklerdi. Sonra da gözyaşlarını görmesinler diye odasına koşardı. Zamanla kimseden sevgi beklememesi gerektiğini öğrenmişti.

Aile ortamındaki sıcaklığını bir tek İstanbul’a gittikleri zamanlar hissederdi. O şehrin, üzerinde bu kadar etkili olmasının nedeni buydu belki de kim bilir. İstanbul deyince akima güzel hatıralar gelirdi. Babaannesi ve dedesi sıcakkanlı ve neşeli insanlardı. Yılda bir sefer yaşadığı bu zamanları iple çekerdi. O zamanlara dair hatırladığı tek şey etrafında koşturup duran gülen yüzler, hangi eve giderlerse gitsinler sabah kahvaltılarına konulan gül reçelleri, pişmiş hamurlar, öğle ve akşam yemekleri için yapılan yaprak sarma ve dolma çeşitleriydi. Bir de insanı büyüleyen boğaz. Boğaziçi Köprüsü’nün üzerinden ilk geçtiklerinde babası ona, “Buraya iyi bak Şirin, bu köprü Asya ile Avrupa kıtalarını birbirine bağlıyor,” demişti. Hayretle bakmıştı köprüye, köprünün üzerinden görünen yalılara ve binalara. Şaşırmıştı çocuk aklıyla. İki kıta nasıl bu kadar yakın olabilir birbirine diye. Babaannesi ile dedesini kaybettikten sonra annesi Türkiye’de başka akrabaları olmadığmı söylemişti ona ama babası yine de her sene gidip gelmeye devam etmişti Türkiye’ye. Ancak onu bir daha hiç götürmemişti yanında. Ardından o lisedeyken hastalanmış, durumu giderek ağırlaşmıştı. O kadar kısa sürede ilerlemişti ki babasının hastalığı, hasta

olduğunu idrak edecek zamanı bile bulamamıştı aslında. Hastaneye yatırıldıktan sonra o uzun boylu, kocaman adam günden güne giderek küçülmüş, minnacık hale gelmişti. Annesi ile birlikte hafta sonları ziyarete gitmişti babasını ama babasının konuşacak pek hali olmamıştı onunla. Bazen çok acı çektiği belli olan yüzünde, belli belirsiz bir gülümseme ile "Şirin, kızım" derdi. Gözlerinde oluşan şefkat kalbini titretmişti Şirin'in. Bütün çocukluğu boyunca beklediği o duygu tam ölüm anında karşısındaydı nihayet. Son nefesini vermeden bir gece evvel sanki hissetmiş gibi zar zor söyledikleri hiç çıkmamıştı aklından.

"Ölümüm seni korkutmasın sakın. Unutma ölüm bir son değildir. Sıcak ve soğuk nasıl aynı şeyin farklı dereceleri ise hayat

ile ölüm de öyledir aslında. Zamanı gelince pek çok şeyi daha iyi anlayacaksın."

O zamanlar ne demek istediğini hiç anlamamıştı babasının. Ölüm, üzerinde en az düşünmek istediği şeydi hayatta ama erken yaşta tanışmıştı bu gerçekle. Annesi, babasının ölümünün ardından iyice içine kapanmıştı. Hiçbir zaman aşklarını ulu orta yaşayan kişiler olmamışlardı ama birbirlerini seviyordu annesi ile babası, biliyordu. Bir kere bile kavga ederken görmemişti onları. Aralarında hep saygılı, sözsüz bir iletişim vardı. Konuşmadan da birbirlerini anlarlardı. Ona karşı mesafeli olmalarını yapılarına bağlıyordu Şirin. Zira ikisi de duygularını belli edebilen tipler değillerdi.

Babasının ölümünden sonra annesi, "Baban başka bir adamdı, çok özel bir insandı, keşke onu daha iyi tanıyacak zamanın olsaydı," demişti ona. Babası annesini hayata bağlayan insan olmuştu söylediğine göre. Yaşamanın hiçbir anlamı olmadığını düşündüğü sıralarda tanışmıştı babasıyla annesi. Ve sihirli bir değnek değmiş gibi değiştirmişti karısının hayatını genç adam. Bu konuda kesinlikle haklıydı annesi. Her ne kadar babası mesafeli ve soğuk biri olsa da aynı zamanda insanları hemen etkileyen inanılmaz bir enerjisi vardı. Girdiği her ortamda dikkatleri üzerine çekerdi. Çocukken babasının işe geç gittiği hafta sonları gözlerini Türkçe söylediği şarkılarla açardı. "Şarkı değil kızım bunlar türkü" derdi babası hep. Aralarındaki farkı bilmezdi ama babasının o neşeli hali tüm evi sarıverirdi bir anda. Onu o kadar az neşeli görürdü ki bu anlar içinde büyük bir mutluluk hissederdi.

Babasının ölümünden sonra annesi salıvermişti kendisini iyice. Yüzü hiç gülmez, fazla konuşmaz olmuştu. Neredeyse ilişki kurduğu kimse kalmamıştı etrafında. Normalde de çok sıcakkanlı ve sosyal biri olmamıştı annesi. Ama babasının ölümünden sonra tamamen her şeyden elini eteğini çekmişti. Ne kadar çabalasa da annesini hayata bağlayamamıştı. Bu şekilde liseye başlamış, üç sene geçirmişlerdi ki annesini aniden kaybetmişti kalp krizinden. O kadar ani, o kadar beklenmedik bir ölümdü ki bu, aylarca gerçek olduğuna inanmamıştı. Sanki bir seyahate

gitmiş de gelecekmiş gibi hissetmişti uzun bir süre. Gerçi sonradan düşününce sanki bu ölümü annesi arzulamış, vücudu da ona uymuş gibi geliyordu zaman zaman. Zira babasının ölümünden sonra o da ölmüştü bir anlamda. Annesinin o daha yeni doğduğu sıralarda kaybettiği teyzesi dışında da kimsesi olmadığı için tek bir akrabası bile yoktu artık hayatta. Hiçbir zaman bu konuda konuşmayan annesinin depresyonundaki nedenlerden birinin bu olduğunu düşünmüştü hep nedense. Kardeşi hakkında asla tek kelime etmezdi. Sonradan duyduğuna göre bir trafik kazası ile hayatını kaybetmişti teyzesi. Hayal meyal tek hatırladığı eski siyah beyaz bir fotoğraftaki gülümseyen genç bir kadındı. Yani sonuç olarak yaşayan tek bir akrabası olmayan biri olarak yapayalnızdı. İşte bu kayıplardan sonra müthiş bir kızgınlık kaplamıştı içini. Her şeye, herkese kızgındı! Onu yalnız bırakan annesi ve babasına, okumak için çektiği krediyi ödeyebilmek için çalıştığı kafedeki patronuna, küçücük yaşında hayatın ne demek olduğunu anlamasını sağlayanlara. En çok da Tanrı'ya. Onlara en fazla ihtiyacı olduğu sırada annesi ve babasının ölmesine izin verdiği için! Gencecik bir kızı böylesi bir acıyla baş başa bıraktığı için! Tanrı bu kadar kötü olamazdı! Eğer bu kadar kötülük olabiliyorsa yeryüzünde Tanrı diye bir varlık bulunamazdı. İnsan çocuğuna zarar veremiyorken Tanrı kendi yarattıklarına bunca kötülüğü nasıl yapabiliyordu? O kadar kızgındı ki, Tanrı'ya olan bu öfkesi her geçen gün içinde giderek azalacağına büyümeye devam etmiş ve bütün hayatına yön vermişti. Bu öfke yüzünden fizik okumaya karar vermiş, öğretim görevlisi olup Tanrı diye bir varlığın olmadığını bilimsel olarak ispatlayabilmek için çabalamıştı hayatı boyunca. Dünyadaki tüm adaletsizliklere, yaşanan kıyımlara, savaşlara, güçsüzün ezilip güçlünün sömürdüğü sistemlere baktığında nasıl bir adaletten söz edilebilirdi ki? Allah için diyerek başkalarını öldürebilen insanlar ne tür bir yaratıcıya tapmış

oluyorlardı? Neredeyse bütün savaşların temelinde din yatmıyor muydu? Ya da dini bahane eden dünyevi menfaatler yüzünden değil miydi hepsinin ardındaki gerçek neden aslında? O sadece bilime, atomların sessiz ama kesin kurallarla kendisini

ortaya koyan dünyasına, fizik yasalarına, evrensel kurallara inanıyordu. Onun Tanrı'sı bilimdi.

Saat kaç oldu diye geçirdi içinden daldığı düşüncelerden sıyrılırken. Kırk dakikadır aralıksız koşuyordu. Fazla vakti kalmamıştı. Eğer elini çabuk tutmazsa derse geç kalabilirdi. Küçük bej renkli havlusunu boynuna doladıktan sonra hızla soyunma odasına geri döndü. Neredeyse soğuğa yakın ılık suyun altına kendini bıraktığında tüm vücudu ürperdi. Ardından sıcak suyu açarak gevşedi. Birkaç dakikalık duşun ardından fırlayıp giyinmeye başladı. Koyu mavi dar jean pantolonunun üzerine siyah boğazlı kazağını geçirip siyah botlarını da giydikten sonra ıslanmaması için tepesinde topladığı saçlarını açıp karıştırdı. Dudaklarına sürdüğü kırmızı ruj ile artık hazırdı. Şimşek gibi dışarı fırladı. Soğuk, aç bir kurt gibi tüm bedenini ısırırken siyah, kaim şişme kabanma iyice sarındı. Hızlı adımlarla yürümeye başladı.

Columbia Üniversitesi'nin fizik bölümünün bulunduğu ünlü Pupin Hail spor merkezinin arkasındaydı. Beş dakikalık bir yürüyüşün ardından üzerinde Pupin Fizik Laboratuvarları yazan gri renkli cam kapıya ulaşmıştı bile. Bu okul sayısız bilim insanı, sanatçı, gazeteci çıkarmıştı. Tam üç Amerika Birleşik Devletleri başkanı bu okulda okumuş, Nobel Ödülü alan bilim insanlarının yarısından çoğu bu okuldan mezun olmuştu. Burada okumuş olmaktan da öğretim görevlisi olarak kalmaktan da son derece gururluydu. Hızlı adımlarla koridorda yürürken yanından geçen iki erkek öğrenci birbirlerini dürterek onu işaret ettikten sonra gülümseyerek, "Günaydın" dediklerinde tebessüm ederek karşılık verdi onlara. Bu tarz tepkilere alışkındı okulda. Ancak güzelliğinin; zekâsının ve bilgisinin önüne geçmesine izin vermiyordu asla. Yürürken üzerindeki paltoyu çıkarıp kolunun altına aldı. Hızla ders vereceği salona girdiğinde içerinin tamamen dolduğunu görüp mutlulukla gülümsedi. Öğrencileri derslerini hiçbir zaman aksatmazlardı.

Kürsüsüne geçip otururken salondaki uğultu azaldı. Herkes pürdikkat neler anlatacağını dinlemeye hazırlanmıştı. Varlığının

insanlar üzerinde böyle bir etkisi vardı. Tek kelime etmese de yaydığı enerji ile insanların dikkatlerini üzerinde toplayabilirdi. Babamdan geçen bir özellik diye düşündü içinden. O da böyley-di. Çantasından çıkardığı notları dikkatle masanın üzerine yerleştirdikten sonra bilgisayarını açıp hazırladığı ders videosunu devasa ekrana yansıttı. Minik fısıltılar dışında çıt çıkmıyordu salondan. Ekranda önce Samanyolu Galaksisi göründü. Ardından görüntü galaksinin merkezine yaklaşmaya başladı ve ışıl ışıl yıldızlardan birine zumladı. Yıldızın içinde meydana gelmeye başlayan kimyasal reaksiyonlarla oluşan iki helyum atomu birbiri ile birleştikten sonra ortaya berilyum atomu çıktı. Ekranın farklı bir noktasından gelen yeni bir helyum atomu ile birleşen berilyum atomu altı proton, altı nötron ve altı elektronu olan bir karbon atomuna dönüştü. Ardından birbiri sıra upuzun bir zincir oluşmaya başladı ve dünyadaki ilk yaşam formları göründü. Amipten başlayıp su canlılarına, bitkilere, hayvanlara, ağaçlara ve nihayet insana dönüşen karbon atomu. Bu noktada videoyu durdurup salona döndü Şirin. Yumuşak ama net bir sesle konuşmaya başladı:

“Bu gördüğünüz hepinizin çok iyi tanıdığı karbon atomu. Bu atomu bu kadar özel kılan bütün canlıların en temel yapıtaşı olması. İlginç olan sadece karbon elementi bir milyon yedi yüz bin farklı şekilde birleşerek farklı maddeler meydana getirebiliyor. Ve karbon atomu dev yıldızların merkezindeki nükleer reaksiyon sonucu oluşuyor. Bazı insanlar şunu düşünüyorlar; iki helyum atomunun birbirleri ile birleşmesi sonucu ortaya çıkan berilyum izotopuna gelip yapışan ve karbonu meydana getiren üçüncü bir helyum atomu tesadüfen birleşmiyor. İlahi bir zekâ yani Tanrı bunun olmasını sağlıyor. Gerçekten de berilyum izotopunu karbona çevirecek olan bu üçüncü helyum atomu tesadüfen mi gelip birleşiyor? Bunun oluşması bir duvarın kendi kendine ortaya çıkması kadar imkânsız, diyorlar. Bu da bize şu soruyu sorduruyor.”

Yavaşça videoyu yeniden oynatmaya başlayınca ekranda bir soru belirdi.

“Evreni Tanrı mı yarattı? Tanrı’nın varlığını bilimsel olarak ispatlayabilir miyiz?”

Küçük fısıltılar dışında salondan çıt çıkmıyordu. Şirin yemyeşil gözlerini öğrencilerinin üzerinde kendinden emin bir şekilde gezdirirken salonun arka taraflarında oturan genç bir delikanlının el kaldırdığını fark etti.

“Buyurun sizi dinliyorum.”

Siyah kaim çerçeveli gözlükleri kemikli yüzünü daha sert gösteren delikanlı tüm salonu dolduran pes sesiyle konuşmaya başladı:

“Karbon olağandışı bir element. Yapabildiği bileşiklerin sayısı ve biçimiyle diğer elementlerden tamamen farklı. Burada inanılmaz olan ortadaki denge.”

“Denge” derken diye atıldı kızıl saçlı genç bir kız.

“Sonuçta tüm evren 109 farklı atomun birbiri ile etkileşime girmesi sonucu oluşmuş. Ancak tepkimenin oluşabilmesi için çok önemli bir etken var, o da denge. Mesela oksijen ile hidrojen atomu birleşince su oluşur ama bu iki atom yan yana gelir gelmez tepkimeye girmezler. Bunun için belirli bir sıcaklık gerekir. Ne ilginçtir ki dünyanın güneşe uzaklığı tam da bu tepkimenin oluşabilmesini sağlayacak mesafede. Bir derece uzak ya da yakın olsa su oluşamazdı. Üstelik sadece bu da değil. Dünyanın eksenindeki eğim, yüzey genişliği, kütlesi, atmosferdeki gazların oranları, ayın uzaklığı ve buna benzer pek çok faktör yaşam için olmazsa olmaz koşullar. Üstelik her şeyin bir başlangıcı olduğu da aşikâr. Bu durumda tüm bunların tesadüfen oluştuğunu söylemek saçmadır.”

Şirin, öğrencisini dikkatle dinledikten sonra beklediği tartışmanın başladığını anlayıp gülümseyerek sordu:

“Yani evrendeki açıklanamayan bu kusursuz dengeler üstün bir aklın, Tanrı’nın sonucudur diyorsun.”

“Aynen bunu söylüyorum. Sonuçta bilim sadece gözlemlediği fizik kurallarını yorumlamaktadır. Bu kuralların nasıl ve kim tarafından oluşturulduğu ise asıl sorudur bence.”

“Bu durumda sen kozmolojik ve teolojik argümana sığınıyorsun. îlk sebep argümanına ve tasarım argümanına,” diye

atıldı bir diğer neredeyse beyaz denecek kadar sarışın olan erkek öğrenci.

“Evet böyle olduğunu düşünüyorum,” diye cevap verdi gözlüklü delikanlı.

En önde oturan, saçlarını sıkı sıkı başının tepesinde toplamış olan kız öfke ile konuşmaya başladı:

“Açıklanamayan ne varsa Tanrı yapmıştır demek ne derece doğru? Fotosentezi açıklayamıyoruz, demek ki Tanrı yapmıştır! Altın oranı açıklayamıyoruz, demek ki Tanrı yapmıştır! Bundan yüzlerce yıl evvel de dünyanın düz olduğu zannediliyordu ama öyle olmadığı ortaya çıktı. Bilim bazı soruların cevabını geç buluyor olabilir ama bu cevabın olmadığı anlamına gelmez.”

Her kafadan bir ses çıkmaya başlamış, hafif bir uğultu tüm salonu doldurmuştu.

“Bir kere ilk sebep argümanı kendisiyle çelişkili,” diye atıldı arka sıralardan bir başka genç delikanlı. “Her şeyin bir sebebi vardır deyip, Tanrı’ya sebepsiz demek çelişkilidir. Üstelik bunun bir kanıtı yoktur. İnsanlar her şeyin bir sebebi olduğuna inanmayı isteyebilirler ama bu onun gerçek olduğunu göstermez. Sonuçta kuantum fiziği bize sebepsiz var olan pek çok olgu sunuyor. Kuantum dünyasında parçacıklar birdenbire sebepsiz yere var olabiliyor ya da yok olabiliyorlar.”

“Teolojik argümanda da sorun var bence,” diye araya girdi öfkeli genç kız.

“Ne gibi mesela?” diye sordu gözlüklü genç. “Evren zeki bir tasarımcının ürünüdür ve insanlar tarafından tasarlanmamıştır. Tasarım yapabilecek varlıklar insanlar ve Tanrı olduğuna göre ve bunu insanlar yapmadığına göre, Tanrı yapmıştır argümanında nasıl bir sorun olabilir? Bu argüman Tanrı kanıtları arasındaki en güçlü argümandır bence.”

“Evet belki öyle gibi gelebilir yaratılışçılara. Ama bir şeye bakıp onun tasarlanmış olup olamayacağını anlamamız mümkün değildir.”

“Öyle mi? O zaman gözü ele alalım. Farklı mesafelerdeki cisimlere benzersiz bir mükemmellikle odaklanabilen, ışığa göre

kendisini uyarlayan bir organın doğal seleksiyon gibi tesadüfi bir şekilde ortaya çıktığını düşünmek büyük saçmalıktır. Darwin bile teorisinde gözün ona sorun çıkardığını söylemiş.”

Arka sıralarda oturan kat kat giyinmiş kızıl saçlı bir delikanlı araya girdi.

“Bu Darwin karşıtları tarafından vurgulanan bir ifadedir halbuki, adam bunu dikkatleri çekmek için kullanmış. Bu ifadesinin arkasından da gözün nasıl evrimleştiğini ortaya koydu sonuçta.”

“Aynen,” diye ona katıldı kız heyecan içinde. “Göz dediğimiz organ ilk yassı solucanlarda çukur göz yapısı olarak ortaya çıkmış. Sonrasında evrimleşerek iğne deliği kamera gözüne dönmüş ve milyonlarca yıl içinde hayatta kalmaya çalışan canlıların yaşamlarını sürdürebilmelerini kolaylaştırmak için evrimleşmiş. Eğer Tanrı var olsaydı evrime gerek olur muydu? Zaten en mükemmel formu anında yapardı. Milyonlarca yıl içinde gelişmesini oturup beklemezdi herhalde.”

Salon kapısının hemen kenarında oturan yaşma göre oldukça küçük görünen bir delikanlı gülerek konuşmaya başladı:

“Herhalde Darvvin amca da böyle düşündü ki başta rahip olmak için eğitim alan ve Tanrı’nm varlığını bilimsel olarak ispatlamak isteyen bir yaradılışçıyken birden ateist oldu.”

Sınıftan gülüşmeler yükselirken sesi görünümüne göre epey kalın çıkan bir kız söze girdi:

“Adamı dünyayı gezmesi için o gemiye bindirenler pişman olmuşlardır herhalde, dinleri kökünden sarstı resmen.”

Şirin, yüzünde hafif bir tebessümle salonu dolduran gençleri süzerken onları kışkırttığı, düşünmelerini, analiz etmelerini, anlamaya çalışmalarını sağladığı için memnundu. “Arkadaşlar” dedi duyulmasını sağlamak için sesini yükseltirken, “önümüzdeki derslerdeki tartışma konumuz bu olsun o

zaman. Herkes fikrini bir temele oturtarak yazsın. Bunu sınıfta tartışalım. Not da vereceğim bunun üzerinden.”

Bilgisayarına uzanıp bir sonraki videoya tıklamak üzereyken birden salon kapısının açılmasıyla başını kaldırdı. Devasa

kapıda beliren küçük, yuvarlak bir gözlük takan bembeyaz saçlı bu adam okulun ziyaretçi bölümünün başındaki Arthur Doyle idi. Nereden bakılsa yetmiş yaşında ama buna rağmen oldukça fit görünüyordu. Birkaç adımla içeri girdikten sonra boğazını temizleyerek, “Dersi böldüğüm için üzgünüm Şirin Hanım. Ancak önemli olmasa gelmezdim,” dedi. Şaşkınlıkla Mr. Doyle’a bakan Şirin, salona dönerek, “Hemen geliyorum arkadaşlar,” dedikten sonra kapıdan çıkan yaşlı adamı takip etti. Bugüne kadar dersi hiç bu şekilde bölünmemişti. Önemli bir şey olmalı gerçekten de diye düşündü içinden. Salondan çıkıp neredeyse ucu görünmeyen geniş koridorun devasa pencerelerinden birinin önünde durdular. Kar şiddetini artırmış, tüm şehir buzdan bir kürenin içinde gibi görünüyordu. Yaşlı adam tam karşısında durup sessizce gözlerinin içine baktı. Sanki bir şey söyleyecekmiş de nasıl söyleyeceğini bilemiyormuş gibi görünüyordu. Bir süre bir açıklama bekleyen Şirin dayanamayıp sordu sabırsızca:

“Neler oluyor?”

Yaşlı adam boğuk bir ses tonuyla cevap verdi:

“Sana bu haberi verdiğim için çok üzgünüm Şirin.”

“Hangi haberi? Neler oluyor söylesenize!”

Yaşlı adam nefesini boşalttıktan sonra isteksizce cevap verdi: “Türk Büyükelçiliği’nden aradılar. Cep telefonundan ulaşamadıkları için okulu aramışlar. Çok acil İstanbul’a gitmen gerekiyormuş.”

İstanbul’a mı? diye geçirdi içinden. Ne işi olabilirdi ki İstanbul’da? Onu Türkiye’ye bağlayan hiçbir şey yoktu. “Ben anlayamadım ne olup bittiğini,” dedi şaşkınlıkla.

Derin çizgilerin ve kat kat torbaların çevrelediği gözlerini Şirin’in gözlerinden ayırmayan yaşlı adam uzanıp elini avucunun içine aldı. İnce derisinin altındaki mavi damarlar nehirler gibi kollara ayrılmıştı. Boğuk bir ses tonuyla karşılık verdi:

“Baban vefat etmiş. Başın sağ olsun.”

- BAĞDAT
- İSTANBUL
- 8. İSTANBUL
- 10. İSTANBUL
- 12. İSTANBUL
- 15. BİR GÜN SONRA
- 16
- 19. BAĞDAT
- 21. İSTANBUL
- 25. İSTANBUL
- T7
- 28. HORASAN
- 30. İSTANBUL
- 33. GELİBOLU
- 36
- 37
- 41. TEKİRDAĞ
- 45. İSTANBUL
- 48. İSTANBUL
- 52. BAĞDAT
- 55. BAĞDAT
- 58. BAĞDAT
- TEŞEKKÜRLER

1

Bugünkü emniyet teşkilatı

2

Dinsiz, inançsız, tanrısız

3

Aklı başında olmayan

4

Uykunun ölümün kardeşi olduğunu bilmezler.

5

Toplanma, bir araya gelme, kıyamet günü ölülerin diriltilip mahşere çıkarılması.

6

Kutsal

7

Bekçi, gözcü, koruyucu, muhafaza eden, saklayıcı

8

Bkz. Risale-i Şerh-i Sırr-ı Ene 7 Hak. Prizenli el-Hac Abdurrahim Fedai

9

İbn Arabi

10

Evrenin ya da doğanın Tanrı ile aynı olduğu görüşü, doğaüstü bir tanrıya inanmazlar.

11

Richard Davvkins, The God Delusion

BAĞDAT

MS 910 üneş şehri çevreleyen devasa surların gerisinden kızıl

\JTpembe yükselirken gözlerini açtı. Alacakaranlık yerini kış denizlerinin soluk maviliğine bırakmıştı. Uzaklardan duyulan tek tük köpek havlamaları dışında hiç ses yoktu etrafta. Tabanlarında hissettiği ağrıya bakılırsa bir gece evvel daha önceki günlere göre daha fazla yol kat etmişti. Yıldızsız bir gece kadar kara gözlerini çevreleyen kirpiklerini kırpıştırarak bulunduğu yeri anlamaya çalıştı. Kureyye civarında olmalıydı. Tek katlı kerpiç evlerin gerisinde, Dicle Nehri kıyısındaki Horasan kapısının biraz aşağısında bulunan yemyeşil geniş bahçelerin ortasında, bir elmas gibi parlayan Halife Muktedir'in yeni yaptırdığı saray Dârüşşecere'nin kubbeleri ile Câmi'el-Kasr'ın minareleri görülüyordu. Siyah uzun saçlarının düştüğü, keskin hatlı yüzüne bir gülümseme yayıldı. Nihayet ulaşmak istediği yere varmıştı. Bağdat... Ömrü boyunca bir şehirden diğerine gezmiş durmuş, hayatı yollarda geçmişti. Daha çocuk yaşta hallaç olan babasıyla birlikte doğduğu yer olan İran'ın Beyzâ bölgesinde el-Tur'dan yola çıkmış Ahvaz'ın dokumacılık merkezlerini dolaşmış, Nehr-i Tirâ'ya, Kürküb'e, Arap ülkelerinin içlerine, Vasit'e kadar gitmişti.[1]

Tüm bu şehirler içinde Bağdat başkaydı. Bahçeleri, yeşillikleri, şairleri, filozofları, halifesi ile ünlü Abbasi şehri... Bulunduğu coğrafyada altın değerindeydi. Gelen bir daha gitmek istemez, gelmeyen gelebilmenin hayalleri ile yaşardı. Yüzündeki gülümseme giderek büyürken başının gerisinden çatlak, kaba bir erkek sesi duyuldu.

"Deli misin sen kendi kendine güler durursun? Hem ne ararsın evimin önünde? Han mı sandın burayı?"

Olduğu yerden doğrulup sesin sahibine dönerken bir yandan da üzerindeki derviş hırkasını çekiştiriyordu.

"Mülkün sahibi Allah'tır. Hem ev sana ait olsa da önü Allah'ın sokağı. Kapma gelmiş bir Tanrı misafirine böyle mi davranırsın sen? Nerede kaldı misafirperverlik?"

Şişman bedenini saran cepkeninden göbeği dışarı fırlamış adam daha da öfkelendi. Bir hışımla yanma gelirken sesini yükseltti.

“Ne yapıp ne yapmayacağımı sana mı soracağım ben? Kalk hemen evimin önünden de daha fazla dellendirme beni! Siz dervişler ne ararsınız oradan oraya gezip durmaktan anlamam. Bunu yapacağına bir iş bul kendine, çalış, para kazan! Milletin evinin önünde, sokakta yatmaktansa handa kalabilirsin böylece.”

Yerinden doğrulup üstünü düzeltip sarığını başına geçiren derviş, kırlar düşmüş uzun sakalını sıvazlarken gülümseyerek karşılık verdi:

“Ne için kazanacağım parayı? Daha iyi yaşamak için mi? İyi yaşamanın parayla alakası yok ki. Biriktirmek için mi? Kefenin cebi yok ki! Kim götürmüş malını mülkünü diğer tarafa? Ben sadece tek bir şey için yaşarım. Hakk’ı bulmak! Onun için arayıştayım!”

Şişman adamın söylenerek kapısını kapatmasının ardından saklayamadığı bir coşku içinde yürümeye başladı. Böyleleri ile o kadar çok karşılaşmıştı ki artık şaşırmıyordu. İnsanlar Allah için

yaşadıklarını söyleyip, onun söylediklerini yapmaya çalışsalar da günlük hayatın içinde unutuyorlardı her şeyi. Kalpten hissetmedikçe sözleri okumanın ne anlamı var ki diye geçirdi içinden. Önemli olan onları ta yüreğinde hissedip ona göre yaşamaktı. Ama gel gör ki sadece bu da değildi sorun. İnsanlar onlara ne söylenirse ona inanma eğilimindeydiler. Kimse düşünmek istemiyordu. O yüzden kulaktan dolma bilgilerle İslam’ın gereklerini yerine getirdiklerine inanıyor, başkalarının Kur’ân yorumlarını üzerinde hiç düşünmeden kabul ediyorlardı. Okumadan, araştırmadan, hakikati aramadan... Halbuki Kur’âriı gerçekten anlayan bir kişiye Kur’ân'ın manaları aşikâr olur, onun ışığı okuyanı büyüler, orada ne okuyan ne okunan ne de okuyuş kalırdı. Belki hepsi okunan olurdu. Bunun için “Kur’ân'vn. ehli Allah’ın ehli” denmiyor muydu zaten. Ona göre Allah yolunda ilerlemenin birinci kuralı hakikati kendi kendine aramaktı. Ancak kimse gözlerinin önündeki perdeyi kaldırıp ardındakini göremiyordu. Hakikati sadece ona hazır olanlar kavrayabilirler diye geçirdi içinden. Önemli olan aramaktan vazgeçmemekti. Sıffin Savaşı’nda Emevi ordusunun askerleri mızraklarının ucuna Kur’ân sahifelerini takıp

Hz. Ali'nin askerlerini durdurmaya kalktığında İmam Ali, "Ben canlı Kur'ân'ım" diye haykırmamış mıydı? Ancak ne yazık ki insan zihni o kadar şartlanmış ki Ali'nin sözlerinin ardındaki hakikati anlamamışlardı. Şimdi hakikati bulma yolunda geldiği noktada geriye dönüp baktığında yaşadığı her şeyin onu bu ana ulaştırmak için yaşandığını anlıyordu.

Güneş doğu semasında giderek yükselirken adımlarını hızlandırdı. Şehir uyanmış, evlerin içinden sesler duyulmaya başlamıştı. Birazdan sokaklar insan kaynayacaktı zira bu dev surların çevrelediği sıcak kentte yaşam yılın o zamanları oldukça hareketli olur, şehir; Horasan, Küfe, Basra ve Suriye kapılarından akın akın gelen ziyaretçilerle dolup taşardı. Her bahar o kadar çok insan, ismi yeryüzündeki cennet anlamına gelen bu kente gelirdi ki kumaşçılar çarşısında iğne atsan yere düşmezdi. Dünyadaki en önemli kültür, tercüme, şiir ve bilim merkezi olan kente kimi yakınlarını ziyaret, kimi alışveriş, kimi iş, kimi yeni insanlarla tanışmak, kimi de kendisi gibi hakikatin peşinde kendine bir yoldaş yahut mürşit[2] bulmak için gelirdi. Yıllar önce yeni yetme bir delikanlı iken ilk mürşidi olan Sehl-i Tüsterî'nin ona söylediği bir sözle başlamıştı arayışına:

"Hakikati gördüklerinden ibaret sanma! Göremediklerinde ara!"

Ne demek istediğini anlamamıştı hocasının. "Nasıl yani?" diye sormuştu merakla. "Nasıl anlayacağım onu?" Hocasının yanıtı kısa ve öz olmuştu:

"Bulmak istiyorsan aramalısın! Bulduğun vakit anlayacaksın!"

O kadar çok üzerinde düşünmüş ve cevabı bulamadığı için üzülmüştü ki bir gece Sehl'i Tüsterî ona, "Üzülme, bir gün anlayacaksın. Allah senin anlamanı istiyor. İstemeseydi onu bilme arzusunu koymazdı içine!" demişti.

İşte o günlerden bu zamana dek arayışla geçmişti ömrü. O şehir senin bu şehir benim dolanıp duruyordu. Çocukken Vasit'te bulunan[3] ünlü bir Kur'ân okuyucuları okulunda okumuş, çocuk yaşta Kur'ân\ hatmetmiş ve hafız olmuştu. En büyük arzusu bilinmeyeni bilmek olmuştu doğdu doğalı. Tefsir konusunda uzmanlaşmış, Allah'ın insanlara gönderdiği mesajın gerçek anlamını kavrayabilmek için Arapça öğrenmeye başlamıştı. Çevresindekilere Kz/r'^'m ayetlerini, hadisleri öyle bir anlatıyordu ki bölgede kısa sürede ünlü olmuş, herkes çocuk hafızı görmek için sıraya

girmeye başlamıştı. On altı yaşında eğitimi sona erince Tüster'a gitmiş, Şeyh Sehl'i Tüsterî'nin müridi olmuştu. İşte her şeye burada başlamıştı. Şeyhiyle geçirdiği zamanlarda sözlerini mıh gibi zihnine kazır sonradan kayda geçirirdi özenle. Notlarını biriktirir, ardından defalarca okur, üzerinde düşünür durur ancak cevaplar yerine daha fazla soru belirirdi zihninde. Nihayet içi bu sorulardan patlayacak hale geldiğinde şeyhi ile konuşmaya karar verirdi. Sehl-î Tüsterî sorduğu tüm sorulara cevap verir ancak yeni sorular sorarak onu cevaplar bulmaya

iterdi. O da daha fazla düşünür, daha fazla okur, daha fazla anlamaya çalışırdı. Fazla yemek yemeyen, fazla uyumayan, dünyadan elini eteğini çekmiş olan şeyh onun kalbindeki hakikat arayışının fitilini böyle ateşlemişti. Onun yanında kaldığı iki yıl boyunca içindeki bu ateş günden güne büyümüş nihayet en sonunda on sekiz yaşma bastığı gün sufi olup hakikati öğrenmenin peşinde hırka giyerek Tüster'i terk etmiş ve Basra'ya gitmişti. Bir müridin mürşidini terk etmesi oldukça zordu aslında. Öyle bir bağlılık oluşurdu ki insanın kalbinde, yanından ayrılmak istemezdi asla. O da bu kararı zor vermişti. Yüreğinde hissettiği boşluğu şeyhinin dolduramayacağını anladığı an gitmeye karar vermişti. Bu öyle bir boşluktu ki hiç kimse dolduramamıştı onu bugüne değin. Kendisini anlayacak, ona yoldaş olacak, birlikte hakikati keşfedeceği birinin özlemi içindeydi nicedir. Böyle bir yoldaş dünyadaki tüm mücevherlerden daha kıymetliydi onun gözünde. Ve nedense şimdi içindeki ses onu bu şehirde bulacağını söylüyordu ona.

Kureyye'nin tozlu mahallelerini geçip yemyeşil bahçelerin göründüğü bir alanın tam ortasında yer alan kumaşçılar çarşısına geldiğinde durup neşeyle baktı etrafına. İnsanlar güne başlamıştı. Sabahın erken bir saati olmasına rağmen çarşı şimdiden dolmuştu. Dükkânlar birer ikişer açılıyor, kent ahalisi ellerinde dokuma kumaştan alışveriş çantaları ile ürünleri inceliyordu. Müslümanı, Yahudisi, Hristiyanı hepsi bir aradaydı. Adımlarını hızlandırıp çarşıya doğru ilerlerken yürüdüğü yolun az ötesinde bulunan çeşmenin başında küçük bir kalabalık fark etti. Kendi aralarında tartışan grup yerde duran bir şeye tekmeler savuruyordu küfür ederek. Kalbi yerinden çıkarak fırladı yerinden. Bir yandan da bağırmaya başladı:

“Durun! Durun hele ne yapıyorsunuz?”

Onun geldiğini gören kalabalık başını kaldırıp şaşkınlıkla ona bakarken içlerinden en kısa olanı cevap verdi:

“Sana ne bundan? Ne sual edip durursun?”

Birkaç adımda kalabalığın yanına varmıştı ancak kime vurduklarını göremiyordu hâlâ. Yüzü çiçek bozuğu olan genç bir adam araya girdi:

“Suyumuzu mundar ediyordu!”

Kalabalığı eliyle yarıp ortalarına vardığında yerde acı ile inleyen, kemikleri neredeyse sırtına yapışmış bir köpek gördü. Zavallının ağzı burnu kan içindeydi. Önünde duran adamlardan biri yeni bir tekme savuracakken hayvanın üzerine kapandı.

“Durun ne yapıyorsunuz? Kendinize gelin! Allah’tan da mı korkmuyorsunuz bu zavallıya vururken?”

Az evvel konuşan kısa boylu delikanlı öfkeyle cevap verdi yeniden:

“Sana mı kaldı ne yaptığımızı sorgulamak? Görmüyor musun içtiğimiz suyu kirletiyor pis mahlûk!”

Hayvanın yüzünü ellerinin arasına alan derviş acıyla kıvranan bedenini okşadı. Yaş süzülen gözlerini açan zavallı köpek kendisini bir külçe gibi öylece ellerine bırakırken dayanamayarak öfkeyle, “Bre kendini bilmezler!” diye bağırdı. “Siz de hiç mi vicdan yoktur? Hiç mi merhamet yoktur? Allah’ın suyuna, toprağına sahip çıkmak size mi kaldı? Nasıl sizin bu sudan içme hakkınız varsa onun da var. Bir köşede biriken sudan içmesinin ne zararı var? Siz hangi hakla Allah’ın yarattığı bu cana zarar verirsiniz böyle?”

Kalabalık kendi arasında homurdanmaya başlamıştı. Hiçbiri bir derviş ile tartışmaya girmek istemiyordu. Birer ikişer dağılırken ilk konuşan kısa boylu delikanlı cevap verdi:

“Pis bir yaratığı bunca Müslümana tercih mi edersin yoksa derviş,” dedi alayla.

İnsanlar nasıl bu kadar kör olabiliyordu bazen anlamıyordu. Gözlerinin önündeki gerçeğe kördü çoğu.

“Siz yaratılan her canın Yaradan’m ruhundan bir parça taşıdığını anlamıyor musunuz?”

“Tövbe de derviş!” diye atıldı biri içlerinden. “Sen Allah ile bu yaratığı nasıl bir tutuyorsun?”

Yerinden doğrulup bunu söyleyen delikanlının karşısına dikildi derviş. Zehir gibi bakan gözlerini karşısındakinin öfke dolu gözlerine dikti. Birkaç saniye tek kelime etmeden durup baktıktan sonra sert bir ses tonuyla cevap verdi:

“O ki yarattığı her cana ruhundan üflemiştir... Yeryüzünde var olan her canlı onun tezahürü, onun yansımasıdır. Hepsi onun için birdir. Siz kimsiniz ki onun yarattığı canlar arasında ayırım yaparsınız? Her kim ki bir canlıya zarar verir, bilmeli ki aslında Allah’a karşı gelmiştir.”

Kısa bir süre dervişin gözlerinin içine bakan delikanlı öfkeden kuduruyordu. Dişlerinin arasından adeta bir ıslık gibi duyulan, “Görürsün yakında,” sözlerinin ardından yanındakileri de alarak gerisin geri yürümeye başladı. Arkasından bir iki saniye baktıktan sonra acı bir şekilde inleyen hayvana doğru eğilen derviş kan içindeki başını avucunun içine aldı yeniden. Biraz okşadıktan sonra cepkeninden çıkardığı matarayı suyla doldurup hayvanın içmesini sağladı. Kana kana suyu içen zavallı köpek rahatlamış görünüyordu.

“Sen açsındır da şimdi,” diye gülümsedi şefkatle. Bir gece önce bu sabah için bir köşeye ayırdığı azığını çıkarıp bir lokma ağzına attıktan sonra gerisini hayvana uzattı. Büyük bir iştahla kendisine uzatılan ekmek parçasını yemeye koyulan köpeği seyreden derviş, nasıl bu kadar basit bir gerçeği bile göremiyorlar diye düşündü içinden. Yaradanı görmek için bu gözlere bakmak yeterli! Kısa bir süre hayvanın yemesini bekledikten sonra yerinden doğrulup çarşıya doğru yürümeye başladı. Çarşı iyice kala-

balıklaşmıştı. Bin bir çeşit insan alaca renkli kumaşlar arasından seçim yapmaya çalışıyor, hummalı bir pazarlık devam ediyordu. Çarşının içini keskin bir rayiha doldurmuştu. Bunun hemen girişte yer alan sıra sıra baharatçılardan yükseldiğini anlamıştı. Kimi dükkân sahibi kapısının önüne attığı taburelerde gelen geçeni seyrediyor, kimi sabah kahvesini yudumluyordu. Sabah serinliği şehrin sıcaklığını bastırmıştı. Herkes güneş tam tepeye gelmeden işlerini bitirmenin telaşındaydı. Çeşit çeşit öteberinin satıldığı tezgâhları gezerken bir yandan da az evvel karşısına çıkan köpeğin ve yaşadığı olayın ne anlama geldiğini düşünüyordu. Sufilik yolunda ilerlerken öğrendiği ilk şey başına gelen her durumun ona bir ders vermek için yaşandığıydı. Dünya bir imtihan yeriydi ve insan bazı işaretleri kavramadan hakikate de

vâkıf olamıyordu. Sehl-i Tüsteri'nin yanında kaldığı ilk birkaç ayın ardından bahçeyi sularken çok güzel bir çiçek görmüş ve şeyhine sevgisini göstermek amacıyla onu bir saksıya dikerek hediye etmişti. Şeyh memnuniyetle çiçeği kabul etmiş ve çok mutlu olduğunu söyleyerek onu odasındaki diğer çiçeklerin yanma koymuştu. Ancak aradan geçen birkaç haftanın ardından ona, "Senin çiçek hasta!" demişti. Daha çok genç olmasına rağmen bunun bir mesaj taşıdığının bilincindeydi. Koşarak çiçeğin yanına gitmiş ve gerçekten de kuruyup solmaya yüz tuttuğunu fark etmişti hayretle. Oysa onu geniş bir saksıya yerleştirmiş, iyi cins toprakla ekmişti. Bulunduğu yer güneş alıyordu. Solup gitmesi için hiçbir neden yoktu.

"O çiçeği bana vermiş olsan da sahibi hâlâ sensin," demişti şeyhi ona.

Günlerce çiçek ile arasındaki bağı düşünmüş, dersinin ne olduğunu anlamaya çalışmıştı ama nafileydi. Bir gün dayanamayıp doğrudan bunun ne olduğunu sormuştu şeyhine ama aldığı yanıt kısa ve netti.

"Doğrudan soru sormak yoktur bizim âdetimizde. Cevapları görünenin ardından sen kendin bulmalısın. Hiçbir şey birbirinden ayrı ve bağımsız değildir. Bu gerçeği idrak ettiğinde etrafında gördüğün her şeyin sana ilettiği mesajı da anlayacaksın bir anda."

Günler ve haftalar bu şekilde geçerken bir sabah güneş daha doğmadan uyanıp saksıyı alarak bahçeye koşmuş ve heyecanla çiçeğin toprağını boşaltıp köklerini temizlemeye başlamıştı. O anda fark etmişti ki sorun

çiçeğin köklerindeydi. Çürümeye yüz tutmuş bu kökler onun zihnini simgeliyordu. Geride bırakması gereken düşüncelerini ve inançlarını... Tıpkı bu çiçeğin çürüyen kökleri yüzünden ölmeye yüz tutması gibi o da düşünceleri yüzünden günden güne yok oluyordu. Zihninin derinliklerinde gizli kalmış inançlar ve farkında olmadığı düşünceler hayatını yönlendiriyordu. Heyecan içinde çiçeğin köklerini temizleyip kalanları yeniden saksıya ektikten sonra içinden bir ses çiçeğin kurtulacağını söylüyordu. Çünkü kendi yolunda da ne yapması

gerektiğini anlamıştı. Hızla Sehl-î Tüsterî'nin yanına gitmiş ve ona anlatmıştı düşündüklerini. Şeyh sakince onu dinledikten sonra eliyle sırtını sıvazlamıştı.

"Aklımızdan geçen düşünceler ve söylediğimiz sözler yok olup gitmezler. Bir yerlerde kaydedilirler. Önemli olan zihninin derinliklerinde farkında olmadığın bu düşünceleri fark edip temizlemen. Onlar temizlendiğinde dünyan da temizlenir."

Dersini öğrenmiş olmanın getirdiği mutlulukla gülümserken şeyhi devam etmişti sözlerine:

"Hayatındaki her sorunun ya da karşına çıkan her canlının sana iletmek istediği bir mesaj vardır. Bakmayı bilirsen o mesajı görebilirsin."

O anda nasıl da anlayamamıştım diye geçirdi içinden. Çiçek sadece onun düşüncelerini temsil etmiyordu. Dünyayı da simgeliyordu. Tıpkı o çiçek gibi dünya da açıyor ve soluyor, her şey doğuyor ve ölüyordu. Hiçbir şey aynı kalmıyordu. Önemli olan bu dünyaya yapışıp sanki o hiç solmayacakmış gibi yaşamak yerine, bunun gelip geçici olduğunu anlayabilmekti. Elbette bunları anlaması uzun yıllarını almıştı. Çıktığı yolculuk aslında kendine yolculuktu. Bunu zamanla daha iyi anlamıştı.

"Bre derviş!" diye kükredi bir ses kalabalığın içinden. Daldığı düşüncelerden bu sesle birlikte sıyrıldı. Herkes durmuş neler olduğunu anlamaya çalışıyordu. Arkasını döndüğü vakit karşısında pahalı bir esvap giymiş, oldukça kilolu bir adam vardı. Başına değerli taşlar iliştirilmiş bir sarık sarmıştı. Kürklü kaftanını satsa bir mahalleyi doyurabilirdi. Tombul parmaklarını saran değerli yüzükler sabah güneşinde öyle bir parlıyordu

ki insanın gözleri kamaşıyordu. Etrafını kuşatmış küçük bir kalabalık vardı. Onların gerisinde ise kılıç kuşanmış askerler, elleri bellerinde dimdik duruyorlardı. Dikkatle karşısmdakileri süzerken en önde duran kısa boylu adamı tanıdı hemen. Az evvel zavallı köpeğe vuran kalabalıktaki delikanlıydı bu. Öfkeli gözlerle ona bakarken bir yandan da şişman adamın kulağına bir şeyler fısıldıyordu. Başını sallayarak ona söylenilenleri dinleyen adam, “Duyduğuma göre densizlik yapmış, bir köpekle Allahü Teâlâ’yı bir tutmuşsun! Yeğenim duymuş söylediklerini!” dedi.

Sırtındaki heybeyi düzelttikten sonra kendine güvenen bir ses tonuyla cevap verdi derviş:

“Herkes idrak edebildiği kadarıyla anlar karşısındakini. Benim sözlerimden bunu anlamışsa demek ki bu tür düşünceler dolanır durur zihninde! Zira hangi kelimeleri kullandığımızı kafamızın içindekiler belirler. Sevgi, şefkat dolu bir kişiden nefret sözleri duyamayacağınız gibi, bu tür düşünceler düşünmeyen birinin ağzından da böyle sözler duyamazsınız. Küpün içinde ne varsa dışına o sızar!”

Kısa boylu delikanlı öfkeyle üzerine doğru atılacakken yanındakilerden birinin onu tutmasıyla olduğu yerde durdu. Sinirlenmekten ziyade aldığı cevaba şaşkın olan şişman adam, “Siz dervişler pek iyi becerirsiniz böyle kelime oyunlarını! Sizin yüzünüzden şeriat kuralları sorgulanır oldu,” dedi.

“Her şey görecelidir. Şeriatta kısasa kısas vardır ve bu helaldir ama şeriatta helal olan tarikatta haramdır. Tarikatta helal olan ise hakikâtte haramdır. Hakikatle kuvvetlenmeyen şeriat ise makbul değildir.”

Aldığı cevaplardan hoşnutsuz olan şişman adam homurdanarak kaftanını düzeltirken, “Bakıyorum dilin epey sivri. Kimin karşısında ne konuşulacağını bilmediğin belli. Kim olduğumu bilir misin sen benim?”

Derviş başını sallarken cevap verdi:

“Bilirim. Kadı hazretlerisiniz siz. Gözden kaçmayacak kadar belli taşıdığınız sıfat! ”

Bunu söylerken kadının kıyafetlerini işaret ederek gülümse-mişti. Öfkelenmeye başlayan kadı gürledi:

“Bre kendini bilmez! Bre küstah! Senin ne haddine benimle alay etmek! Hemen kırbaca çekin bunu!”

Bu sözle hareketlenen askerler dervişin yanma gelip kollarından tuttuğu sırada kalabalığın arasından fırlayan sade entari giymiş olan sarıklı bir adam atıldı.

“Durun kadı hazretleri! Bu fukara derviş ne dediğini bilmedi. Zira kentimizde belli ki yeni! îzin verin ona dersini bildirelim,

kimin kim olduğunu, nasıl davranması gerektiğini öğretelim! Bilirsiniz şeyhimiz iyi becerir bunu! Herkes tarafından sevilip sayılması bu yüzdendir.”

Kadı bir süre kararsız kaldıktan sonra bir el işareti ile askerleri durdurdu. Dervişin kollarını bırakan adamlar kadınm yanına geri döner dönmez hoşnutsuz bir ifade ile “Peki,” dedi. “Bu seferlik böyle olsun şeyhin hatırına. Ama gözüm üzerinde. İkinci bir hatada affetmem.”

Hareketlenen kalabalık yeniden günlük işlerine dönerken gitmeye hazırlanan kadı durdu birden. “Adın ne senin derviş? Kim olduğunu söylemedin bana!”

Derviş dimdik ayakta durup, zehir gibi bakan bakışlarını kadının gözlerinden ayırmadan cevap verdi:

“Hüseyin Bin Mansûr. Hallâc-ı Mansûr da derler bana.”

4

NEW YORK

Kar taneleri buzdan gözyaşları gibi gökyüzünden süzülürken şehrin en uzun ve görkemli binalarından biri olan, 5. Cadde ile 34. Sokak’m kesiştiği

köşede on dokuz bin metrekarelik bir alana yayılmış Rochefeller Center'ın en üst katındaki penthouse'un zeminden tavana dek yükselen pencerelerinden aşağı baktı. New York şehri sanki bir kar küresinin içindeymiş gibi ayaklarının altındaydı. Central Park bembeyaz bir battaniyenin altında, devasa gökdelenler ve binaların arasından gülümsüyordu adeta. İnsanlar, ağaçlar, evler, sokaklar, kafeler, caddeler o kadar küçük görünüyordu ki insan kendisini Tanrı gibi hissediyordu burada. Yarattıklarına gökyüzünden bakan güçlü ve kudretli bir Tanrı gibi. Hoş, sadece bulunduğu penthouse bile böyle hissetmek için yeterliydi. Eşsiz New York manzarasına bakan salonun devasa pencerelerinin tam önüne koyu lacivert bir koltuk takımı yerleştirilmiş, zeminde İtalya'dan getirtilmiş özel bir mermer kullanılmıştı. Yirmi kişilik devasa ahşap masa tüm heybetiyle salonun ortasındaki yerini almıştı. Antrasit rengi duvarlarda değeri milyon dolarları bulan eşsiz resimler asılıydı. Rubens, da Vinci, Michelangelo, Renoir gibi 14 ve 15. yüzyıl ressamlarının yanı sıra Picasso, Dali, van Gogh, Monet gibi daha yakın yüzyıl ressamları da göze çarpıyordu. Resimler sanki yüzyıllara göre sıralanmıştı.

Duvarlardan birinde yirminci yüzyılın en önemli çağdaş sanatçılardan biri olan soyut dışavurumcu ressam Jackson Pollock'ın devasa bir resmi asılmış, onun hemen yanında Francis Bacon ve Paul Cezanne'nin resimleri göze çarpıyordu. Sadece duvarlardaki resimler bile akıl almaz bir servet değerindeydi. İçeri giren insanda büyük bir sanat galerisinde olduğu izlenimi veren resimlerden gözlerini alıp yeniden pencereden dışarıyı izlemeye başladı.

Her yıl aynı zamanlarda binanın önüne kurulan buz pateni pistini dolduran insanlar bu noktadan bakınca minik karıncalar gibi görünüyorlardı. Birkaç gün evvel yerine yerleştirilen devasa yılbaşı ağacının önünde fotoğraf çektirmek için insanlar birbi-riyle yarışıyor, akıl almaz büyüklükteki caddeler otomobillerle dolup taşıyordu. Binanın önüne her milletin bayrağı asılmıştı. Gençler kendi ülkelerinin bayrakları önünde selfie çekiyor, mutlulukla gülümsüyorlardı. Ellerinde gökyüzüne doğru kaldırılmış borular taşıyan ışıklandırılmış iki melek figürü sanki gerçekmiş hissi uyandırıyordu. Bütün caddeler, binalar, ağaçlar ışıl ışıl ve rengârenkti. Rochefeller Center'm önündeki paha biçilmez heykeller ışıklandırılmış, her an hareket edecek gibiydiler. Mağazalar insanlarla dolup taşıyor, Noel'e neredeyse

yirmi gün olmasına rağmen herkes hediye alışverişi için caddelerde uzun kuyruklar oluşturuyordu. Tüm bu olup bitenler insanların uyumaya devam etmelerini sağlamanın bir yoluydu. Tıpkı diğer metodlar gibi diye düşündü içinden. İnsanları kontrol etmenin ve onları yönlendirmenin çeşitli yolları vardı. Bir şekilde uyuşturup gerçekleri görmelerini engellemek için yaratılmış bu yollar, yüzlerce yıldır aynı ailelerin kontrolünde bir nesilden diğer nesile geçiyordu. Böylece güç sürekli belli bir merkezde kalmaya devam ediyordu. Kurdukları sistemle dünyadaki tüm insanları, milletleri kontrol ediyor, ülkelerin sınırlarından ilişkilere, para sistemlerinden savaşlara kadar her şeyi ama her şeyi yönetiyorlardı. Yani aslında bütün dünya perde arkasındaki güçler tarafından yönetiliyordu. Dünya üzerindeki en büyük güç ise dini otoritelerdi. Özellikle Katolik Kilisesi dünyanın en zengin şirketlerinden biriydi. Akıl almaz bir serveti olan kilisenin sadece bankası değil, dünyanın

her yerinde sayısız mülkü de vardı. Aynı şey Müslümanlar için de geçerliydi. Kabe'ye sahip olan Araplar dünyanın her yanından akın akın gelen ziyaretçiler sayesinde inanılmaz bir serveti yönetiyordu. Her ne kadar halifelik makamı artık olmasa da cihat kavramıyla büyük kitlelerden bağış adı altında para toplanıyor, bu insanlara hedef gösterilip harekete geçirilebiliyordu. Yahudiler ise hem Amerika'da hem İsrail'de kurdukları sistemle dünya üzerindeki tüm güç kaynaklarını yönetiyor, bu sayede görünmeden arka planda istediklerini yapabiliyordu. Finans, film, ilaç endüstrileri tamamen ellerindeydi. Bu sayede insanları ve devletleri istedikleri gibi yönlendirebiliyorlardı. Özellikle Amerika'nın ve İsrail'in kuruluşu Yahudilerle alakalıydı. 17. yüzyılda Amerika kıtasına göç eden Yahudiler hemen harekete geçip mesih planını uygulamaya sokmuşlardı. Bu plana göre bin dokuz yüz küsur sene önce Kudüs'te kurulan Süleyman Tapınağı'nı yeniden inşa etmek ve tıpkı Süleyman'ın o zamanlar ulaştığı dünya egemenliğini tamamen ellerine geçirebilmek için Avrupa'daki soydaşlarını bu yeni kıtaya taşımaya başlamışlardı. Hemen ardından ise masonluğu kurup gelecek nesillere bu planı ve bilgileri aktarmayı hedeflemişlerdi. Mesihin gelmesiyle Süleyman Tapmağı'nm yeniden, üçüncü ve son kez inşa edileceğine ve tüm dünyanın hâkimiyetini ellerine geçireceklerine inanan Yahudiler, Amerika'ya göç etmeden evvel Avrupa'da bir ittifak kurmuş ve bu ittifak uzun süre Katolik Kilisesi ile gücü ele geçirmek üzere savaşa girişmişti. İki süper güç çok uzun süre gizli

bir savaş vermişti birbirlerine karşı. Pek çok gizli örgüt ve tarikat birbirlerini yok etmek üzere savaşmaya başlamıştı. Ancak Amerika Birleşik Devletleri'nin kurulmasıyla bu savaş sona ermiş, bunun yerine ortak düşmana karşı birlikte hareket etmeye başlamışlardı. O düşman insanlık tarihindeki en büyük sır ve onu koruyanlardı.

Daldığı düşüncelerden devasa salonun kapısının açılmasıyla sıyrıldı. İçeri giren siyah smokin giymiş bir adam saygılı bir ifadeyle başını önüne eğip konuşmaya başladı:

"Herkes hazır, sizi bekliyorlar Üstat Moşe."

Moşe Eshkenazi artık yaşlılıktan iyice güçsüzleşmiş bedenini dik tutmaya çalışarak kapıya doğru yürüyüp görevliyi takip etmeye başladı. Salondan çıkıp oldukça geniş ve uzun koridor boyunca yürürlerken gözü ister istemez duvarlardaki resimlere takıldı yeniden. Giorgio Vasari'nin cennet ve cehennemi tasvir ettiği bu resimleri bugüne dek pek az kişi görmüştü. Kaç yıldır bu koridoru arşınladığını düşündü. İlk defa babasıyla birlikte daha küçük bir çocukken geldiği bu duvarların ardında nice büyük sırra vâkıf, nice büyük ve önemli karara şahit olmuştu. Bazılarının bizzat uygulayıcısı, bazılarının da takipçisi olması gerekmişti. Hiçbiri kolay değildi. Bir insanın kaldırabileceğinden çok daha ağırdı hepsi ama görevi bunu gerektiriyordu ve kendi ırkının devamı bu zor kararlara bağlıydı. Şimdi artık hayatının son yıllarını nispeten daha sakin geçireceğini düşünürken beklenmedik bir gelişme olmuş ve dünyanın en büyük sırlarından birinin koruyucusunun kimliğini ve yerini ele geçirmişlerdi. Gerisi çorap söküğü gibi gelmişti. Her ülkede bir ağ gibi kurdukları sistem sayesinde adamları hemen gerekli kişileri harekete geçirmiş, onlar da işi halledecek uygun birini bulmuşlardı. Ancak planda olmayan bir şey olmuştu. Bugün burada olmasının nedeni de işte buydu.

Koridorun bitimindeki kanatları iki yana açılan devasa kapının önüne geldiğinde kalbinin çarpmaya başladığını hissetti. Bu duvarların ardında kaç yıl geçirirse geçirsin bu kalp çarpıntısı asla yok olmuyordu. Görevli adam ağır ahşap kapının kanatlarını iki yana itip açtıktan sonra saygılı bir şekilde yan tarafa çekilip başını önüne eğdi. Adamın önünden omuzlarını dikleştirerek geçip kapıdan içeri girdi. Ağır adımlarla salonun ortasına doğru yürürken burnuna o çok iyi bildiği koku

geldi. Buhurdanlıktan yayılan bu tütsü kokusu ona nerede olduğunu hatırlatıyordu. İçeri girer girmez ardından kapanan kapının sesiyle kalbi aniden hızlanan bir sürat motoru gibi delicesine çarpmaya başlamıştı. Öyle ki her an kalp krizi geçirip oraya yığılabilirdi. Zayıf kalbi artık bu işler için uygun değildi ama görevi onu ölünceye değin bırakmayacak cinstendi. Bir katedral kadar yüksek tavanın her köşesinde neredeyse yüz yıl önce

yapılmış gargoyleler[4] insanın içini ürpertiyordu. Sağ tarafındaki duvarda metrelerce büyüklükte devasa bir da Vinci resmi asılmıştı. Bunun bir benzeri sadece Medici ailesine ait Floransa'daki Vecchio Sarayı'nın Beş Yüz Salonu'nda asılıydı. Diğer duvarda yine Vasari resimleri vardı. Rönesans dönemine ait bu resimler, ortamın grotesk atmosferiyle birleşince insanın tüylerini diken diken ediyor, içini korkuyla dolduruyordu. Özellikle buraya ilk kez gelen insanın soluğu kesiliyor, kendisini bir korku filminin içindeymiş gibi hissedebiliyordu. Yerden tavana kadar uzanan pencereleri örten kalın, upuzun siyah perdeler içeri neredeyse hiç gün ışığı girmemesini sağlıyordu.

İnsanda bir hiç olduğu duygusu uyandıran devasa salonun ortasına yürüyüp durdu. Tam karşısında tıpkı mahkeme salonlarını andıran büyük bir kürsü vardı. Kürsünün en tepesinde, bir taht büyüklüğündeki koltukta oturan, yüzü karanlıkta seçilmeyen ama cüsseli olduğu her halinden belli olan Büyük Üstat, onun yanında üzerinde kandura, başında omuzlarını örten, kenarları püsküllü başörtüsü kefiye olan Müslüman bir Arap, altın rengi işlemelerle süslü kırmızı bir cübbe giyip altın rengi bir şeritle süslü krem rengi bir başlık takmış olan oldukça yaşlı bir Katolik papaz ile omuzlarında altın rengi yaprak motifleri işlenmiş siyah bir cübbe ve siyah bir başlık taşıyan Yahudi haham oturuyordu.

Büyük Üstat bir kükremeyi andıran sesiyle konuşmaya başladı: "Moşe Eshkenazi!"

Tüylerinin diken diken olduğunu hissetti Moşe. Soğuk ter damlaları sırtından aşağı süzülüyor, büyük bir alev dalgası bütün vücudunu yalayıp geçiyordu. Sanki vücudunun içinden alev alev yanan bir ateş vardı ama dışarıdan hiçbir belirti göstermiyor gibiydi. Boğazındaki gıcığı temizlemek için iki kez öksürdükten sonra cevap verdi:

“Huzurunuzdayım Büyük Üstat!”

Adamın kara bir deliği andıran gözleri baştan aşağı onu süzerken eriyip yok olduğunu hissetti Moşe. Adamın gözlerinin

içine bakmaya cesaret edemiyordu. Birkaç saniyelik sessizlik ona bir asır gibi geliyordu nedense. Çekinerek başını kaldırıp adama baktı. Kocaman başı şişman bir heykelin üzerine oturtulmuş gibi görünüyordu. Endişeli bir şekilde ona ne söyleneceğini beklerken adamın kükremeyi andıran sesi duyuldu yeniden:

“Görevinizi yerine getirememişsiniz!”

Moşe, içinde hissettiği yangının büyümeye başladığını, birazdan onu tamamen yutacağını hissetti. Terden sırılsıklam olmuş alnını cebinden çıkardığı bir mendille sildi. Sakinleşmeye çalışsa da başaramıyordu. Derin bir nefes alıp boğazındaki gıcığı temizledikten sonra konuşmaya başladı:

“Nigâhdarın kim olduğunu ve nerede yaşadığını öğrendik. Hemen İstanbul’da uygun kişileri harekete geçirdik ve adamı ortadan kaldırdık. Ancak ne yazık ki evin altını üstüne getirdiğimiz halde sırrı bulamadık.”

Salonda kısa bir sessizlik oldu. Moşe, Büyük Üstat’m kara gözlerinin üzerinde gezindiğini ona bakmasa bile hissedebiliyordu. Adamın bakışları sanki keskin bir kılıçtı ve onu durmadan parçalara ayırıyordu.

“Onu ele geçiremediğimiz takdirde olacakları biliyorsun değil mi?”

Moşe başını salladı.

“Biliyorum efendim.”

Moşe bunu defalarca düşünmüştü. Görevini yerine getirememek onun sadece bu tarikat içindeki pozisyonunu zora sokmuyordu, kendi ırkını, insanlarını, gaz odalarında yaşamlarını yitirmiş, Nazilerin çalışma kamplarında işkence görmüş, yıllarca oradan oraya sürülmüş, en ağır aşağılamalara maruz kalmış halkını da zora sokmuş olacaktı.

Sırrın başkalarının eline geçmesi ya da insanlara açıklanması durumunda dünya üzerinde taş üstüne taş kalmaz, büyük bir kaos ortaya çıkardı. İnsanları bir arada tutan bütün sistem ve düzen yok olur, güç dengeleri tamamen bozulurdu. Olabilecekleri hayal bile edemiyordu. Kıyamet dedikleri şey işte o gün olabilirdi ancak. Ne olursa olsun görevini başarmalıydı.

“Büyük Üstat!” diye söze girdi yeniden. “Nigâhdarm kim olduğunu bulduğumuz günden beri hakkındaki en ufak detayları bile öğrendik. Henüz sırrı ele geçirememiş olsak da yakın bir zamanda sonuç alacağımıza eminim.”

“Elinizi çabuk tutun Üstat Moşe. Sizden önce bulurlarsa her şey için çok geç olabilir.”

“Kuşkunuz olmasın efendim!”

Moşe, Büyük Üstat’ın önünde saygıyla eğildikten sonra salon kapısına doğru yürüdü. Başı önünde olsa da tavanın dört bir köşesinden kendisini izleyen korkunç suratlı gaygoylelerin ürkütücü bakışlarını üzerinde hissediyordu. Sanki her an canlanacak ve uçarak yanı başına gelip onu parçalayacaklardı. Bir an evvel bu salondan çıkmak ve yarım kalan işi tamamlamak istiyordu. Ne kadar kan dökületeceği ya da kaç kişinin öleceği umurunda değildi asla. Salondan çıkar çıkmaz cep telefonunu eline alıp hızlı aramalardan 1 numaralı tuşa bastı. Telefon bir iki sefer çaldıktan sonra açıldığında karşısındakine net bir cümle söyledi sadece:

“Hemen harekete geçin ve bulun onu!”

İSTANBUL

Kirli beyaza boyalı basık tavanlı odanın içinde onlarca kişi iki sıra halka oluşturmuş, birbirlerinin elini tutarak belli bir ritimle vücutlarının üst kısmını önce öne, sonra arkaya, sonra sağa ve sola doğru eğiyorlardı kendilerinden geçmiş bir şekilde. Başlarını odanın içinde çalan müzikle ahenk içinde hızla öne arkaya sallarken hepsinin dudaklarından aynı Arapça sözler dökülüyordu.

“La ilahe illallah! La ilahe illallah! La ilahe illallah! La ilahe illallah!”

Tempo gittikçe şiddetlenirken yaptıkları hareketler de giderek sertleşiyordu. Kulakları sağır eden boğuk gürültü bulundukları odanın duvarlarında yankılanırken ruhunu saran endişe bulutunun giderek kaybolduğunu hissetti. Dairenin ortasında duran hoca efendinin her “Hu” çekişinde başını daha şiddetli sallıyor, giderek vücudunun kontrolünü kaybediyordu. Sanki ruhundaki tüm kirlerden, tüm günahlardan armıyormuş gibiydi. Ruhu içine sıkıştığı bedenden ayrılıyordu adeta. Odanın ortasında çalan tefin sesi giderek hızlanırken tekrarladıkları kelimelerin hızı da artmaya başladı. İçeriyi saran elektrik gözle görülecek kadar yoğundu. İçini dolduran şükran, kalbinin derinliklerinde belli belirsiz kendisini hissettiren pişmanlığı yok

ediyordu. Yapmam gerekiyordu, yaptım! diye düşündü. Bazen Hak yolunda günah sayılan şeyler de yapılmalıydı. Tıpkı peygamber efendimizin yapmak zorunda kaldığı savaşlar gibi! İnancı kimseyi öldürmemesi gerektiğini söylese de o inancı ve kutsallarını korumak için ne gerekiyorsa yapılmalıydı vakti gelince. “Tüm İslam âlemi büyük tehlike içinde!” demişti şeyhi ona.

“Şeytanın kontrolüne girmiş bu insanlara insan gözüyle bakmamak gerek! Onları yok eden şeytanı yok etmiş olur!”

Düşman kazanacak olursa Allah yolunda secde edenleri zor günler bekliyordu. O yüzden düşmanı yok etmek için her yol mübahtı. Her kim ki bu tehlikeyi yok ederse o Rabbini yüceltmiş olacak ve cennetin tüm kapıları ardına kadar açılacaktı onun için. Akima İmam Ca’fer-i Sâdık’ın sözleri geldi. Her kim ki kardeşi için kuyu kazarsa o kuyuya kendisi düşer diye geçirdi içinden. İslam’ı yok etmek, peygamberin emanetine ihanet edecek olanları en kötü sonun beklemesi kaçınılmazdı.

Müziğin temposu yavaş yavaş azalırken tutulan ritim de yavaşlamaya başladı. Nihayet zikir sona erdiğinde hafifçe gözlerini araladı. Çevresini saran tüm kardeşlerinin yüzünde aynı ifade vardı. Derin bir adanmışlık duygusu ile karışmış teslimiyet bütün ruhlarını sarmıştı. Evinde hissediyordu kendisini bu tekkede. Hiç sahip olmadığı ailesi olmuştu hoca efendi ve şeyhi. Ne annesini tanımıştı ne de babasını. Söylenene göre annesi o daha bebekken ölmüştü. Alkolik olan babası da ona bakamayacağı için Çocuk Esirgeme Kurumu’na terk edip gitmişti. Dokuz yaşındayken

kaçmayı başarmıştı oradan bir arkadaşı ile. Bakıcı kadınların dayaklarından, sövmelerinden bıkıp usanmışlardı. Kendi başlarının çaresine bakabileceklerini düşünmüşlerdi. Yürüyebildikleri kadar yürümüş, uzaklaşabildikleri kadar uzaklaşmışlardı oradan. Gece olduğunda mevsim yaz olduğundan parklarda uyumuş, lokantaların çöplerinden topladıkları artıklarla karınlarını doyurmuşlardı. Onlara ne olacağını bilmiyorlardı ama ne olursa olsun her yer kaçtıkları yerden iyiydi onlara göre.
İnsan sokaklarda neler olup bittiğini anlayamıyordu orada yaşamaya başlamadan. Ne çok evsiz barksız çocuk yaşıyordu sokaklarda!

Kimi ailelerinden kaçmış, kimi terk edilmiş, kimi bilerek sokağa salınmış... Bir şekilde buluyorlardı birbirlerini. Ve bir arada yaşamaya başlıyorlardı terk edilmiş eski binaların içlerinde.

Onlar da gündüzleri dilendikleri bir yerde tanışmışlardı diğerleri ile. îlk başta aralarında tartışma çıkmış ancak kalacak yerleri olmadığı anlaşılınca aralarına almışlardı onları da. Beyoğlu'nun arka sokaklarında, çevresinde tinercilerin ve alkoliklerin cirit attığı, sıvaları dökülmüş, neredeyse yıkılmak üzere olan eski bir binanın ikinci katında, yerlere serdikleri kartonların üzerinde uyuyorlardı hepsi de. Üzerine örtecek örtüsü olanlar şanslıydı. Serin olan gecelerde birbirlerine yakın uyuyorlardı üşümemek için. İçlerinde yaşı daha küçük olanlar olduğu gibi daha büyük olanlar da vardı. En büyükleri on beş yaşında idi. Tüm gruba bu çocuk hükmediyor, diğerleri o ne diyorsa onu yapıyordu. Hepsi erkek çocuğu idi. Aralarında kız yoktu hiç. İlk haftalar her şey yolunda gitmişti. Ancak bir gece her şey değişivermişti. Gece yarısı ağzını sıkı sıkıya kapatan bir elin varlığı ile uyanmış, bağırmak istese de sesi çıkmamıştı. Onu sürükleye sü-rükleye binadan çıkaran kişi grubun lideri olan en büyükleriydi. Yanında ondan bir yaş küçük olan başka bir çocuk daha vardı. Korku içinde çırpındıkça elini ağzına daha çok bastırıyor, nefes almasını engelliyordu. Korkudan büzülmüş halde neler olacağını beklerken altına işemişti. Hemen yan taraftaki yıkık inşaatın içine girdiklerinde anlamıştı başına neler geleceğini. Çocuklardan biri kımıldayamasm diye ellerini borulardan birine bağlarken diğeri pantolonunu çözmüştü. Dehşete kapılmıştı bunu görür görmez. Ne kadar ağlasa ve yalvarsa da işe yaramamıştı. Çığlıkları gökyüzünü yararcasına etrafta yankılanırken dehşet verici bir acı tüm bedenini ele geçirmişti. Bir günah kadar kara kan beton zeminde yayılırken gözlerinden

yaşlar süzülüyordu. Sırasıyla işlerini bitirdiklerinde bir çuval gibi bırakmışlardı onu oraya. Kaç gün orada öylece yatmıştı hatırlamıyordu. Kaç sabah, kaç gece olmuştu farkında değildi. Aç susuz, kan içinde o beton zeminde yatarken ölmeyi dilemişti Allah'tan. Yaşadığı hayata lanet etmiş, neden başka çocuklar gibi şanslı olmadığını

sorgulamıştı. Derken zifiri bir karanlığa dalmış, kendisini kaybetmişti iyice...

Gözlerini açtığında burnuna temiz sabun kokusu gelmişti ilk önce. O kadar uzun zamandır bu kokuyu duymamıştı ki derin bir nefesle yeniden çekmişti içine. Üzerinde yattığı çarşaflar tertemizdi. Penceresinde dantelden bir perde olan küçük bir odadaydı. Yatağının kenarındaki eski komodinin üzerinde bir sürahi su ile bardak duruyordu. Tam karşısındaki duvarda yeşil kaplı bir Kur'ân asılıydı. Dışarıdaki avludan çocuk sesleri geliyordu. İşte o anda duymuştu bu sesi. İnsanı adeta hipnotize eden bir müzikle birlikte başlamıştı ilahiler. Nedense tuhaf bir huzur kaplamıştı içini. Derken yaklaşık kırk dakika sonra sesler kesilmiş, kapının açılmasıyla şişman, örtülü bir kadın ile başında beyaz takkesi, siyah cübbesi ve göğsüne kadar inen sakalıyla gözleri yaz denizi kadar mavi bir adam girmişti içeri. Bakışlarında o güne kadar hiç görmediği bir şefkat vardı. Yatağının kenarına oturmuş, elini elinin üzerine koyduktan sonra ismini sormuştu. "İsmail" demişti kısık bir sesle. Kendi sesine bile yabancıydı sanki o anda. "Kimin kimsen var mıdır İsmail?" diye sormuştu adam ona. "Yok" demişti başını önüne eğerek. "Hiç kimsem yok."

"O halde tekkemizde kalabilirsin bundan sonra. Yapacak bir şeyler buluruz sana burada."

O günden sonra hızla iyileşmiş, sabahları güneş doğmadan uyanıp temizliğe yardım etmeye başlamıştı tekkede. Yerleri paspaslıyor, kilimleri süpürüyor, mutfakta çalışanlara yardım ediyordu. Kimi günler Abbas adlı bir adamla birlikte pazara gidiyor, yemeklik malzemeleri taşıyorlardı tekkeye. Öğleden sonraları Kur'ân kursu için gelen diğer çocuklarla birlikte ders çalışıyor, ardından büyük salona doluşan müritlerin tam karşısındaki koltuğa oturup sohbet eden şeyhi dinliyordu. Söylediği her şeyi anlamasa da söyleyiş biçimi kendisini iyi hissettiriyordu nedense. Daha doğru dürüst Türkçe okuyup yazamadan Arapça okumayı ve yazmayı öğrenmişti.

Kur’ân'ı öğrendikçe ruhunu kemiren sıkıntı yerini teslimiyete bırakmıştı. Akşamları yatmadan evvel Kur’ân'dan bazı ayetleri okuyup öyle uyuyordu. Zamania şeyh onun yaşam kaynağı haline gelmişti. Her şey demekti onun

gözünde. îlahi bir varlık... İnsanüstü gibi... Sanki etrafına ışık saçıyordu... Çocuk aklıyla hayranlıkla ona bakarken bir yandan da büyük bir minnet duyuyordu. Hiç sahip olmadığı babası, ona kol kanat geren kurtarıcısı, okumayı yazmayı öğreten hocasıydı. Öl dese ölebilirdi onun için. Öyle yumuşak, öyle vurgulu konuşurdu ki, onu dinlerken zamanın nasıl geçtiğini anlayamazdı. Bazı geceler o yıkık dökük binada başına gelenler akima geliyor, ağlayarak uyanıyor, şeyhin teskin edici sözlerini düşünüp sakinleşiyordu.

“Acı çekmek Allah’a ulaşmanın bir yoludur, unutma!” demişti ona şeyh. “Allah yolunda yaptıkların için acı çekme, gurur duy! Onun buyruklarını yeryüzünde yaymasına yardımcı oluyorsun tıpkı peygamber efendimizin yaptığı gibi.”

Gerçekten de öyle miydi? Bunu düşünür düşünmez kalbini büyük bir coşku ve kıvanç dolduruyordu. Evet, ne yapıyorsa Allah için yapıyordu. Onun yolundan sapanlar, şeytanın hizmetine girenler tüm dinleri yeryüzünden silmek istiyordu. Tüm müminlerin kanlarının son damlasına kadar bunlarla savaşması gerekiyordu. Derin bir nefes alarak soluklandı. Coşku içinde zikir çekerken büyük bir enerji harcamış, nefes nefese kalmıştı. Herkesin alnında minik ter damlacıkları birikmiş, içeride ağır bir koku oluşmuştu. İnsanlar birbirine sarılıp az evvelki coşkunun vermiş olduğu duygusal enerjiyi boşaltırken pantolonunun arka cebine koyduğu cep telefonun titreştiğini hissetti. Telefonu eline alıp arayanın kim olduğunu fark ettiğinde hızla kalabalığın arasından sıyrılıp odadan dışarı çıktı. Tekkenin geniş bahçesine çıkıp kimselerin onu duyamayacağı bir köşeye çekildikten sonra konuşmaya başladı:

“Görevimi başarıyla yerine getirdim efendim.”

Telefonun diğer ucundan çatallı bir ses duyuldu:

“Gören duyan olmadı değil mi? Geride bir iz bıraktın mı?”

“Yok efendim, hiçbir iz kalmadı.”

“Duyduğuma göre yerini öğrenememişsin.”

Kalbinin sıkıştığını hissetti İsmail bir anda. Sıkıntılı bir şekilde cevap verdi:

“Yok, tek kelime etmedi.”

“Büyük Üstat aradı bu sabah. Eğer bir an evvel sırrı ele

geçirmezsek, bizden evvel harekete geçecek olanlar dünyayı büyük bir. kaosa sürükleyecek. Peygamber efendimize ve Allahü Teâlâ’ya karşı en birinci vazifemiz budur bizim. Bu nedenle görevimizi layıkıyla yapamadığımız için çok üzüldüm. Sakladıkları sırrın emaneti bir yerlerde mutlaka. Onu bulup yok etmeden şeytanın işine son vermiş sayılmayız.”

İsmail utanç içinde başını salladı. Şeyhinin onun için yaptıklarından sonra başarısız olması kabul edilemezdi.

“Haklısınız efendim.”

“Nigâhdarlar emaneti ölmeden evvel yeni gelene aktarır. Bu sefer buna fırsat kalmadığı için mutlaka bir yere saklamıştır. Ona yakın olan birilerinin bulup korumasını umut ederek.”

“Ne yapmam gerek?”

“Emaneti aktardığı kişiyi bulman gerek. Onu takip ettiğinde sırrı da ele geçirmiş olacaksın. Anladın değil mi?”

Kısa bir an düşünen İsmail hemen ardından hızla cevap verdi: “Evet anladım efendim.”

“Yakalanırsan ya da başına bir şey gelirse ne gerekiyorsa yapılacak.”

Birkaç saniye bu ihtimali düşünen İsmail yutkundu. Bağlı olduğu tarikatın çok büyük olduğunu, müritler arasında devletin içinde önemli mevkilere gelmiş kişiler bulunduğunu biliyordu. Yakalanırsa onu koruyacaklarından emindi. Ama bu ihtimali düşünmemeli, yapması gerekene konsantre

olmalıydı. Ona verilen bu kutsal görevi layıkıyla yerine getirmek tek arzusuydu şu anda. Sadece hayatını borçlu olduğu insan için değil, Allah için de yapmalıydı bunu. Düşünmeli, bir yol bulmalıydı. Kısa bir sessizliğin ardından yeniden söze girdi:

“Sırrı aktardığı kişiyi bulmak için en yakınlarını izlememiz gerek. Ancak kimi kimsesi yok dediler onun için.”

“Evet. Kesinlikle. Büyük bir sırrı saklayanlar bilirler ki en kıymetlilerinden uzak durmaları gerekir bu yolda.”

“Onun en kıymetlisi kim peki?”

Telefonun ucundaki ses net bir şekilde cevap verdi:

“Kızı.”

[1]

Kaynak: M. Louis Mansignon

[2]

Doğru yolu gösteren, kılavuz

[3]

M. Louis Mansignon

[4]

Çirkin yaratıkların tasvir edildiği heykeller

İSTANBUL

Eski İstanbul'u bir uçtan bir uca görebilen salonun parke döşemelere kadar inen geniş pencerelerinden birinin önünde durmuş, Kuzguncuk ile Beylerbeyi arasından sessiz bir şekilde gelip geçen vapurlara bakıyordu. Yoğun sis bir hayalet gibi şehrin üzerine çöreklenmiş, Boğaziçi Köprüsü uzaktan sanki bulutların üzerinde yüzüyormuş gibiydi. Sıra sıra gemiler boğazın azgın sularının arasında bata çıka ilerliyor, arkalarında bıraktıkları dalgalar denizin üzerinde bembeyaz köpükler oluşturuyordu. Bulunduğu yer etrafını çevreleyen yüzyıllık ağaçların koyu yeşilliği arasında bembeyaz mermer bir nokta gibi görünüyordu. Her gün binlerce insan Asya kıtasını Avrupa'dan ayıran Boğaz'dan geçip giderken Kuzguncuk tepelerindeki bu harikulade köşke bakıp iç çekiyorlardı. Bembeyaz ahşaptan çeperi, kırmızı kiremitlerden yapılmış çatısı, ahşap panjurları, sütunlu balkonları, mermer korkuluklu terası ve çatının sol tarafında yer alan, dört yönden de görünüme açık olan cihannüma odası denilen minik kubbesiyle üç katlı bu tarihi köşk görende hayranlık uyandırıyordu. İnsanlar içlerinde kimlerin yaşadığını bilmeden, bu zenginliğe ve gösterişe gıpta ediyorlardı. Yerdeki kara bir günah gibi görünen kan gölüne baktı. Ama işte böyle bir zenginliğin sonu da tıpkı şu parke zeminde yatan adam gibi olabiliyor. Kimin ne

yaşayacağını, neyle sınavının olduğunu kimse bilemezdi. İnsanlar birbirlerinin hayatlarına bakıp, neden aynı şartların kendilerinde olmadığını sorgulayarak kıskanırken o hayatın gerisinde neler yaşandığını bilmiyorlardı. Birinin mükâfat olarak gördüğü şey diğeri için bir ceza olabilirdi. Kıskançlık... Ne tuhaf bir duygu. İstisnasız tüm insanların hissettiği ama diğerleri görmesin diye üzerini örttüğü karanlık yanı. Tıpkı tüm hayatın üzerine kurulduğu dualite[1] gibi insan da bu ikilik üzerine kuruluydu. İyi ve kötü. Karanlık ve aydınlık. Çocukluktan itibaren bu karanlık yanımızın farkına varıp onu saklamayı öğreniyorduk özenle diğerlerinden. Sanki sakladığımız o taraf hiç yokmuşçasına. Bu nedenle hayatında çelişki barındırmayan, iyilik timsali insanlara karşı hep temkinli olmak gerekirdi. Ya da sadece kötü günlerde yanında görünenlere karşı. Zira bu günler onların kendilerini iyi hissetmeleri için biçilmiş kaftandı. Ne kadar şanslı olduklarını kendilerine hatırlatmalarını

sağlamak için. Önemli olan iyi günleri, başarıları ve sevinçleri paylaşabilmekti. İnsanoğlu çelişkilerle dolu bir varlıktı işte böyle.

Yıldızsız bir gece göğü kadar kara görünen kan gölünün ortasında yatan adamın yanına çömelip ellerine plastik eldiven geçiren Başkomiser Mestan Üstüner, kehribar rengi gözlerini kısarak dikkatle etrafı incelemeye başladı. Uzun boyu ve geniş omuzlarıyla granit bir heykeli andırıyordu. Koyu kumral saçlarının çevrelediği kemikli yüzünde yer yer görünen ince çizgiler ona sert bir ifade kazandırsa da gülümsediği zaman bu sertlik yok olurdu. Gözleri bulundukları mekânı hızla tarıyor, zihnine her bir ayrıntıyı adeta kazıyordu. Osmanlı mimarisi tarzında yapılmış olan köşkün giriş katındaki büyük salondu bulundukları yer. Pencereler tavandan yere kadar uzanıyor, iki yana açılan devasa kapılardan köşkün diğer odalarına geçiliyordu. El işçiliği, altınla yaldızlanmış işlemelerin olduğu tavandan o güne değin gördüğü en büyük kristal avize gösterişli bir şekilde sallanıyordu. Böylesini Topkapı Sarayı'nda görmüştü sadece. Yerde oldukça eski ve

kıymetli olduğu belli olan bir İran halısı seriliydi. Pencerenin yan tarafında bordo kadifeden bir koltuk ile önünde oldukça büyük antika bir kapıdan bozularak yapılmış bir sehpa vardı. Tam karşısında devasa bir kütüphane, önünde ise antika bir çalışma masası ve sandalyesi duruyordu. Duvarlarda orijinal eski Osmanlı tuğraları ve padişah fermanları dışında çok sayıda resim asılıydı.

Kütüphanedeki tüm kitaplar hallaç pamuğu gibi dağıtılmış, salonun ortasına saçılmıştı. Bahçeye açılan kapının karşısında bulunan eskitme yemek masasının üzerinde gelişigüzel karıştırılmış onlarca kitap vardı. Adam resmen okumak için yaşıyormuş diye geçirdi içinden. Katil belli ki bir şeyler çalmak için etrafı araştırmıştı ama kütüphanedeki kitaplardan ne istemişti anlamamıştı. Belki de kitapların arkasına gizlenen bir kasa olup olmadığına bakmak istemişti kim bilir. Etrafa saçılan kitaplar arasında felsefe, din, tasavvuf ve bilim kitapları göze çarpıyordu. Bazı kitaplar o kadar eskiydi ki büyük kütüphanelerin arşivlerinde dahi böylelerinin bulunmadığına emindi. Kan gölünün biraz ötesinde deri kapaklı, kapatmak için etrafına sarılan şeritlerin birbirine dolandığı kitabı uzanıp aldığında şaşırdı. El yazması olan kitap okuyamadığı bir dilde yazılmıştı.
Kurban belli bir entelektüel düzeye sahipti anlaşılan. Ülkenin en ünlü ve en

bilinen iş adamlarından biriydi maktul. Hakkında fazla şey bilinmiyordu. Türkiye'de sanayi alanında faaliyet gösteren en eski isimlerden biriydi. Tüm servetini sıfırdan yapmış, ülkedeki ilk margarini ürettikten sonra maden işletmeciliği alanında da isim yapmıştı. TÜSÎAD'ın kurucuları arasında da yer alan maktul uzun yıllar bu kurumun başkanlığını da yürütmüştü. Özel hayatı hakkında hiçbir şey bilinmiyordu. Karısını kaybettikten sonra kendi içine kapanmış, her şeyden elini ayağını çekmişti. Haydar Doğaner ismi hâlâ hatırlansa bile kimse neye benzediğini bilmiyordu. Yakın çevrede yaşayanlar da adamı neredeyse hiç görmemişlerdi. Evin ihtiyaçlarını en yakın yerleşim merkezindeki alışveriş noktalarına giden yardımcısı yapıyordu. Hem evin kâhyası hem de şoförü olan bu adam dışında eve temizliğe gelen bir kadın olduğunu öğrenmişlerdi. Hiç kimsesi olmayan biriydi

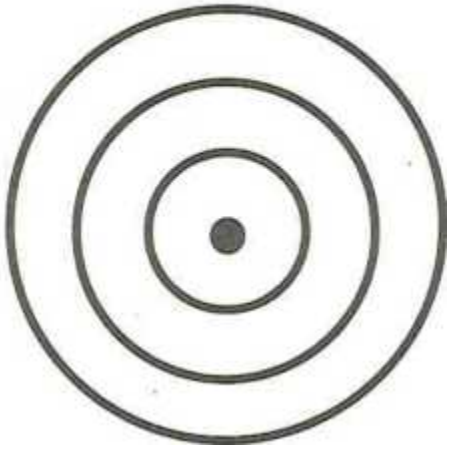
maktul. Sarı renkli bir kedi küçük mırıltılar çıkararak yerde yatan cesedi koklamaya başladığında ayağıyla kediyi hafifçe itti.

"Piiiisssst! Çekil oradan!"

Belli ki hayvan, sahibinin cansız bir şekilde yattığını anladığı için bu tuhaf sesleri çıkarıyordu.

Ellerini beline koyarak etrafı inceleyen Başkomiser Mestan birkaç adım atarak kan gölünün biraz ötesine, zemine dikti gözlerini. Bahçeye açılan kapının biraz ilerisinde yere kanla çizilmiş, içinde bir nokta olan daireler vardı. Hayatında bu kadar tuhaf

bir şey görmemişti.

Bunu kurban mı çizmişti yoksa katil mi bilmiyordu. Her halükârda bunu yapan bir şey anlatmaya çalışıyordu. Bir iki saniye dairelere baktıktan sonra dikkatle çevresini incelemeye devam etti Başkomiser Mestan. Etrafı katilin gözleriyle görmesi gerekiyordu. Yirmi yıllık meslek hayatının yarısından çoğunu Cinayet Büro'da geçirmiş bir başkomiser olarak buna benzer o kadar çok olay görmüştü ki artık hiçbir şey onu şaşırtmıyordu. İnsanın içindeki karanlık yanı kabullenmişti artık. İstisnasız her insan doğarken bu zıtlıkla doğuyordu. İyi ve kötünün, aydınlık ve karanlığın vücut bulmuş haliydi bir anlamda. Bu nedenle bizi katil ya da ermiş yapacak olan hammadde içimizde gizliydi. Kaç defa düşünmüştü, acaba bir insan hiçbir ceza almayacağını bilse birini öldürebilir miydi? İnsanların diğerinin canını almasına engel olan şey içlerindeki iyilik miydi yoksa alacaklarına inandıkları ceza ile çekeceklerini düşündükleri acı mıydı? Bu sorunun yanıtına artık emindi. Kanunlar, kurallar, dini yaptırımlar

sayesinde insanlar içlerindeki canavarı, o karanlık tarafı bastıra-biliyorlardı. Bu sistem olmasa herkes birini öldürürdü kesinlikle hayatının bir noktasında. Bu yüzden katillere içlerindeki bu yanı bastırmayı başaramayan insanlar olarak bakıyordu. Bu onlarla empati yapmasına ve onlar gibi düşünebilmesine yardımcı oluyordu. Bir Cinayet Büro başkomiseri için katil gibi düşünebilmek eşsiz bir özellikti.

Evin içi de tıpkı bahçe gibi Olay Yeri İnceleme teknisyenleri ile Cinayet Büro polisleriyle kaynıyordu. Beyaz önlükleri ve plastik eldivenleri ile teknisyenler etrafı inceliyor, morötesi lambaları ile gözle göremedikleri

detayları bile büyük bir dikkatle tarıyorlardı. Bir grup teknisyen, buldukları örnekleri ellerindeki plastik kaplara koyarken Başkomiser Mestan'm yanma gelen yardımcısı Oğuzhan belirgin bir saygı ile konuşmaya başladı:

"Evin tüm giriş çıkış noktaları incelendi başkomiserim. Zorlama olmamış. Katil bahçe kapısından tırmanarak içeri girmiş."

"Evdeki güvenlik sistemi neden çalışmamış?" diye sordu kaşlarını çatarak başkomiser.

"Bilmiyoruz henüz. Polise herhangi bir arama gelmemiş tüm gece."

"Katil bir şekilde güvenlik sistemi olduğu halde eve girmeyi başardığına göre ya güvenlik zafiyeti planlıydı ya da gerçekten çok şanslı" dedi acı bir şekilde gülerek Başkomiser Mestan. Ancak şansa asla inanmayan biri olarak bunun düşük bir ihtimal olduğunu biliyordu. İnsanların şans olarak gördüğü yerde mutlaka bir çalışma olurdu arka planda. Geriye doğru sımsıkı topladığı saçlarını eliyle düzelten Cinayet Büro memurlarından Zeynep Özbakır yanlarına geldiğinde yüzünde hâlâ o tuhaf tebessüm vardı başkomiserin. Cinayet Büro'ya yeni atanan genç kadın heyecanlı görünüyordu.

"Elimizdeki bilgiler neler?" diye sordu Mestan duyguya yer bırakmayan bir ses tonuyla.

"Elimizdeki bilgiler herkesin bildiği şeyler. Haydar Doğaner. Yetmiş sekiz yaşında. Oldukça varlıklı. Eski sanayici ve TÜSİAD başkanı. Türkiye'nin ilk margarinini üreten kişi ancak yaklaşık

yirmi beş yıl önce fabrikalarını ve markayı yerel bir alıcıya satmış. Maden sektöründen de uzun zaman önce çıkmış. Pek dışarı çıkan, etrafta görünen biri değilmiş. Evden dışarı çıktığı söylenemez hatta."

Mestan gözleri ile evi taramayı sürdürüyordu. Etraftaki dağınıklığa bakılırsa evin içi didik didik aranmıştı.

"Kıymetli eşyalar duruyor mu? Kontrol ettiniz mi?"

“Ettik başkomiserim,” diye karşılık verdi Zeynep. “Cinayet hırsızlık için işlenmemiş. Evdeki tüm değerli eşyalar olduğu gibi duruyor. Duvarlardaki tablolar da çok önemli ressamlara aitmiş. Her birinin servet değerinde olduğunu öğrendik eksperden.”

Ne arıyordun sen böyle diye geçirdi içinden Mestan. Birini öldürecek kadar gözünü karartan, aradığın şey neydi?

“Cinayet silahı bulundu mu?”

“Hayır ancak araştırıyorlar.”

“Toksikoloji örnek aldı mı?”

“Evet, az önce aldılar.”

Birkaç saniyelik bir sessizliğin ardından yeniden sordu Mestan: “Cinayet tahmini ne zaman gerçekleşmiş?”

“Kan lekesi uzmanına göre kanın yoğunluğuna ve rigor mortise[2] bakılırsa gece iki civarı diyebiliriz. Ama tabii kesin değil. Otopsi sonucuna göre netleşecek.”

“Evin diğer odalarını kontrol ettiniz mi?”

“Evde toplam on dokuz oda, iki salon var. Hepsini inceledik. Katil her tarafı altüst etmiş. Bir şey arıyormuş.”

Tam yanında ayakta, elleri belinde bekleyen yardımcısı Oğuzhan’a dönen başkomiser: “Adli bilişime haber ver. Telefon, kredi kartı, bilgisayar ne varsa araştırılsın. Silinen ya da değiştirilen dijital izler var mı yok mu bakılsın.”

Yeniden yerde yatan ölü yaşlı adama döndü Başkomiser Mestan. Adam bahçede bıçaklanmış ama eve kadar sürünerek geri gelmişti. Muhtemelen bahçedeki ölü köpeğini fark ederek dışarı fırlamıştı. Yarası ölümcüldü. Boyutuna ve saplandığı

noktaya bakılırsa on, on beş dakika içinde kan kaybından bilincini yitirmiş, bir iki saat içinde de ölmüştü. Ancak ilginç olan ölmek üzere olduğunu bilen bir adamın eve kadar gelmeyi başarıp telefonla yardım istemek yerine kütüphaneden bir kitap seçip onu inceleyerek ölmeyi beklemesiydi. Daha da ilginç olan ise seçtiği kitaptı. Eski bir el yazması olan kitabın oldukça değerli olduğu belli oluyordu.

“Neredeyse servet edebilecek çok değerli kitaplara sahipmiş,” diye söze girdi yeniden Zeynep komiser.

“Eee normal. Evdeki her şey servet değerinde. Kitaplar da oldukça nadir görünüyorlar. Ne kadar ederler?” diye karşılık verdi Mestan merakla. Servet edebilen kitaplarla ilgili fazla bilgisi yoktu.

“Biz de henüz tam olarak bilmiyoruz. Ancak dünyada bir iki kopyası dışında başka kopyası bulunmayan kitapları varmış kütüphanesinde. Şu el yazması kitaplar bile dünya para eder. Bilirkişi kesin bir şey söyler.”

Katil, para edecek hiçbir şeye dokunmamış diye geçirdi içinden başkomiser. Cesedin üzerinde duran oldukça kaim olan kitabı çekip aldı Mestan. El yazması kitabın ne dilinde yazıldığını oku-yamıyordu. Adamlar el yazısı ile kim bilir ne kadar zamanda yazıyorlar bunu. Kitabı evirip çevirdikten sonra içinde DNA izine rastlanabileceği için delil poşetine koyması için yardımcısına uzattı.

“Bu dili okuyabilecek birini bulun hemen.”

Oğuzhan başını salladıktan sonra hızla yanından uzaklaşırken yeniden yaşlı adama döndü Mestan. Ölmek üzere olan bir adam geride kalanlara ne anlatmak ister diye düşündü içinden. Eğer kendisi ölüyor olsaydı ne yapardı o anda? Muhtemelen yakınlarına ya da polise ulaşmaya çalışırdı yardım almak için. Ama bu adam bunu yapmamıştı. Ne yapmak istemiş olabilirdi?

Kitap dağının ortasında etrafı inceleyen Zeynep komiserin sesiyle daldığı düşüncelerden sıyrıldı.

“Bu kitabı hep merak etmişimdir.”

Kitabın üzerinde kaim harflerle The Satanic Verses yazıyordu. “Şeytan Ayetleri” dedi kitabın kapağına bakarken. “Keşke İngilizce okuyabilseydim.”

“Yasaklı değil miydi bu kitap?” diye atıldı görevlilerden biri kaşlarını çatarak.

“Pek çok Müslüman ülkede yasaklandı ama Türkiye’de yasak olmamasına rağmen ne basıldı ne de çevrildi,” diye yanıt verdi Mestan.

“Ben çevrildi diye hatırlıyorum. Aziz Nesin çevirmemiş miydi?” “Yok, adam o kadar çok ölüm tehdidi aldı ki çeviremedi korkusundan. îyi de etti çünkü hatırladığım kadarıyla kitabı Ja-poncaya çeviren kişi öldürülmüştü. Aynı şey Norveççeye çeviren kişinin de başına geldi. îtalyancaya çeviren kişi ise bıçaklanmış ama şans eseri kurtulmuştu.”

“Vay anasını. Ne kitapmış. Merak ettim iyice şimdi. Anlaşılan bizim maktul kitaplara cidden meraklıymış. Son dakikalarını okuyarak mı geçirmek istemiş?”

Mestan soruya cevap vermeden yeniden düşünmeye başladı. Neredeyse seksen yaşında bir adam bıçaklandıktan sonra ölümle pençeleşirken ne yapmak için uğraşırdı? Yerinden doğrulup ellerini arkasında kavuşturduktan sonra volta atmaya başladı salonun ortasındaki karışıklığın içinde. Etrafta gördüğü her bir ayrıntıyı zihninde evirip çeviriyor, olasılıkları hesaplamaya çalışıyordu. Tuhaf yeteneğini devreye sokmalıydı başkomiser. Kendisini katillerin ve maktullerin yerine koyup, onlar gibi düşünebilmesiyle ün salmıştı Cinayet Büro’da. Daha küçücük bir çocukken karar vermişti polis olmaya. Diyarbakır’da, izbe ve kötü mahallede onu tek başına büyütmeye çalışan annesi ve ağabeyi ile yaşarken derdi bir an evvel büyüyüp çalışarak ailesine katkıda bulunmaktı. Zira kocasını yıllar evvel bir patlamada kaybeden annesi için hayat hiç de kolay değildi. Çocuklarına bakabilmek için üç işte birden çalışan annesi sabahtan akşama kadar bir konfeksiyon atölyesinde çalışıyor, akşamları mahalleli için dikiş dikiyor, hafta sonları da bir iki yere yemek ve temizlik yapmaya gidiyordu. O da ağabeyi Arslan ile birlikte annelerini rahatlatmak için erken yaşta çalışmaya başlamıştı. îlk önce okul çıkışları mahalledeki oto tamircisinde çalışmış, artakalan

zamanlarda da bakkalın getir götür işlerini yapmaya başlamıştı. Kendileri gibi yokluk içinde olan

komşularının Hatay'da yaşayan bir tanıdıklarının ondan epey büyük olan oğlunun Polis Koleji'ni burslu olarak kazanıp komiser yardımcısı olarak mezun olduğunu duyduğunda karar vermişti ne yapmak istediğine. Ona göre üniforma adam olmak demekti. Adam olmak ve ailesine bakabilmek. İçine doğduğu sınıftan sıyrılıp yükselebilmesinin yegâne yolunun bu olduğunu çok erken yaşta fark etmişti. O nedenle çok çalışmıştı. Gündüzleri okula gitmiş, okul çıkışları para kazanmak için çalışmıştı. Derken ortaokulda mahalleden en yakın arkadaşı Berat ile Polis Koleji sınavları için Ankara'ya gitmişti. Bunun için neredeyse bir yıla yakın para biriktirmiş, ne annesine ne de ağabeyine bundan bahsetmişti. Yazları çevre köylerin koyunlarım otlatmaya götürdüğü için birkaç günlüğüne ortadan kaybolması zor olmamıştı. Kazanana kadar kimseye açıklamamaya karar vermişti. Zira ağabeyi Arslan sisteme öfkeliydi. Mestan'm polis olmasını asla istememişti. Aralarında çok şiddetli kavgalar çıkmış, anneleri onları zar zor ayırmıştı.

"Nasıl satarsın kimliğini?" diye bağırmıştı avaz avaz evin içinde Arslan.
"Kim olduğumu çok iyi biliyorum!" diye karşılık vermişti Mestan,
"Geleceğimi kurmaya çalışmak kendini satmak değildir!"

"Satmaktır! Yüzlerce gencecik delikanlı öldü bu topraklarda! Sırf dillerini konuşabilmek için, sırf haklarını alabilmek için! Ne çabuk unuttun Serhat'ın hapishanede çektiklerini! Tek kelime Türkçe bilmeyen anası Kürtçe konuşmak yasak olduğu için görüş günlerinde oğlunun gözlerinin içine bakıp sessiz sessiz ağlamadı mı? Anasının karşısında dayak yememek için boğazında koca bir yumru ile oturmadı mı o lanet olasıca masada? Ne çabuk unuttun yaşananları?"

Mestan unutmamıştı. Ama bu öfkenin kimseye bir faydası olmayacağının da farkındaydı.

"Mücadeleyi hukuki ya da siyasi olarak yapmak gerek ağabey! Silahlara sarılarak değil. Bu sadece daha fazla acı ve gözyaşı getirir. Hepimiz aynı toprakların çocuklarıyız. Biz siz kavgasına son vermek gerek. Biz bunu yapabilmeliyiz ki karşımızdakiler-den de aynısını bekleyelim."

Ağabeyinin öfkesini anlıyordu. Ancak mücadele anlayışları farklıydı. Ve sırf bu yüzden ağabeyi ile arası yıllar içinde açılmış, neredeyse hiç konuşmaz olmuşlardı. Bu duruma en çok anaları üzülüyordu. Kimseye bir zararı olmayan babaları bir akrabasını götürdüğü hastane yolunda askerler ve militanlar arasında çıkan çatışma sırasında hayatını kaybetmişti. Tek suçu o anda o minibüste olmaktı. Mestan da öfkeliydi sisteme ama ona karşı savaşmanın hiçbir şey getirmeyeceğinin farkındaydı. Bu sonu gelmez kavganın hiç kimseye bir yararı olmadığınmda. O yüzden polis olup kendi seçmediği bu sınıf ayrımından sıyrılmalıydı bir an önce. Diğerleri için ancak sistemin içinde olursa bir şeyler yapabilirdi. Zira sistem dışarıdan değil içeriden değiştirilebilirdi sadece. İnsanların kendi tercihleri olmayan ırkları, dinleri ve uyrukları için aşağılanmalarını aklı almıyordu bir türlü. Diyarbakır'da doğmayı, bir Kürt olmayı o seçmemişti.
Hayatı boyunca ülkesiyle gurur duymuş, devletle kavgaya tutuşmamıştı. İçine doğduğu coğrafya yüzünden nasıl suçlu olabilirdi ki? Ama işte belli bir kesim tarafından öyle algılanabiliyordu. Sanki her Kürt potansiyel teröristmiş gibi. O da askerliğini yapmıştı. O da yurdu için canını vermeye hazırdı. Toplumdaki bu önyargının yok olmasına katkı sağlamalıydı. Bunun için mesleğinde iyi bir yere gelmeli ve topluma faydalı şeyler yapmalıydı. Bir Kürdün devlet içinde yükselmesinin kolay olmayacağını biliyordu ama yine de denemesi gerekiyordu bir şekilde. Bu yüzden hiç kimseye belli etmemişti sınavlara gireceğini. Sessizce Ankara'ya gitmişlerdi Berat ile. Sınavlar günlerce sürmüş, en sonunda da sözlü mülakata alınmıştı. Hayatında o kadar heyecanlandığı başka bir an olmamıştı hiç. Bir yandan korkuyor bir yandan da bunu başarabileceğini söylüyordu kendisine. Mülakat sırasında sorulan tüm sorulara cevap vermiş nihayet sonuna gelmişti ki korktuğu o soru ile karşı karşıya kalmıştı birden.

"Bir Kürt olarak devletin için ne yaparsın?"

Önce ne cevap vereceğini bilememişti. Ne diyebilirdi ki? Evlerinin yakınlarında onlarca bomba patlarken ve ülkenin yarısı bunları görmezden gelirken ne diyebilirdi? Daha küçücük yaşta o patlamalarla yaşamayı, dahası en sevdiğini o patlamalardan birinde kaybetmeyi nasıl açıklayabilirdi? Terörist olup devletle savaşmayı seçenler nedeniyle tek suçunun o topraklarda doğmuş olmak olan insanların yaşadığı haksızlığı nasıl anlatabilirdi? Gözleri dolmuştu soruyu duyduğunda. Karşısındaki

kişinin ırkçı olduğunu ve sırf pisliğine bu soruyu sorduğunu biliyordu. Yolun sonuna geldiğini anlamıştı. Ağabeyi haklıydı belki de. Onun gibiler için devlette ve bürokraside yer yoktu. Hem içine doğduğu coğrafya yüzünden suçlanacak hem de o coğrafyanın üzerine yüklediği yüklerden kurtulması engellenecekti. Kaybedeceğini anlayan insanların içlerine yerleşen o korkusuzlukla gözlerini ona sorular soran adama dikmişti.

“Siz nerede doğdunuz?” diye sormuştu zehir kadar keskin bakışlarla.

Adam, karşısındaki bu küçük ama cesur gencin sorusu ile şaşırarak cevap vermişti:

“Rize’de doğdum. Neden sordun?”

Hiç tereddütsüz karşılık vermişti.

“Laz’sınız yani?”

İnsan zihni ezilip aşağılandıkça kendisini o dipsiz kuyudan çıkarmak için yeni yollar bulurdu kendine. O da çok okuyup bilgi sahibi olmakta bulmuştu çareyi. Küçücük yaşında hem siyasi hem tarihi hem de felsefi çok şey biliyordu. Lazların Rum kökenli olduklarını ve hatta kökenlerinin çok daha eskiye Romalılara dayandığını çocukken öğrenmişti.

“Evet. Hayırdır bu soruları soruyorsun?”

“Neden size doğdunuz yer yüzünden bu soru sorulmuyor da bana sorulabiliyor? Diyarbakır’da doğmayı ben mi seçtim?”

Karşısındaki adamın bir anlık donup kalması ile ortam ses-sizleşmişti. îşte o anda cevap vermişti sorulan soruya:

“Vatansever bir Laz, bir Çerkez, bir Gürcü ya da bir Azeri ne yaparsa ben de onu yaparım vatanım için. Doğduğum yeri seçmemiş olsam da bu topraklar benim vatanım.”

Bu cevabı verdikten sonra kararlı bir şekilde çıkıp gitmişti salondan. Hiçbir şansı olmadığını biliyordu o andan sonra. Belki

biraz daha yumuşak bir karakteri olsa ezilip bükülür, karşısındakinin hoşuna gidecek bir şeyler söylemeye çalışırdı ama bu ona göre onursuzluktu. Düşündüğü şeyi söyleyememek, kendi kimliğinden utanıp saklamak omurgasızlıktı. Varsın olmasındı polis. Hayatı boyunca kendi seçimleri olmayan şeyler yüzünden başının öne eğik olmasmdansa böyle olması daha iyiydi. Memlekete döndüğünde bu konuyu tamamen atmıştı başından. O derece emindi kabul edilmeyeceğinden. Ama sıcak bir öğleden sonra kan ter içinde koyunları otlatmaktan döndüğünde annesinin şaşkın bakışları altında Ankara'dan gelen zarfı aldığında ne kadar yanıldığını anlamıştı. Kabul edilmişti Polis Koleji'ne. Üstelik burslu. Ağabeyi karşı çıkmıştı buna ilk başta. Onlara her türlü zorluğu çıkaran bu sistemin içinde olamayacağını söylemişti, ailelerine ihanetle suçlamıştı onu. O da öfkelenmişti ağabeyine. Onu bu kadar çabuk silebildiği için. Öfkesi yıllar içinde zaman zaman nüksetse de en doğru kararı verdiğini biliyordu. Teşkilat içinde yükselmesi diğerlerine göre oldukça geç olmuştu ama yine de engellenememişti başkomiser olması. İlgilendiği dosyaların hemen hemen hepsini sonuca ulaştırmayı başarmıştı.

Daldığı düşüncelerden aklına birden gelen bir fikir ile sıyrıldı. Bir ipucu vermeye çalışıyordu diye geçirdi içinden.

"Bir ipucu vermeye çalışıyordu!" diye bağırdı coşkusuna engel olmayarak. Katilini ele verecek bir ipucu. Hızla kara kan gölünün ortasında yaşlı adamın yanma çömelip yeniden incelemeye başladı. Vücudu çoktan katılaşmış olan cesedin kolları göğüs kafesi tarafında dirsekten bükülü vaziyetteydi. İki elinin parmakları da sıkı sıkıya kapalıydı. Acıya dayanmak için sıkmış olmalı kendisini diye geçirdi içinden. Hızla üzerindeki pijamanın ceplerini bir şeyler bulma ümidiyle karıştırmaya başladı. Boştu. Tırnaklarının içlerinde DNA izi bulmak için sağ elini kavradığında diğer elinin parmakları arasında bir şey fark etti. Kalp atışları hızlanmıştı. Adamın taş gibi katılaşmış parmaklarını açmaya çalışırken, "Biri yardım etsin bana!" diye bağırdı. Hızla ona doğru atılan Komiser Zeynep parmakların açılmasına yardım ederken nefes nefese konuşmaya başladı:

"Orada bir şey var, görüyorum!"

Birkaç dakikalık yoğun bir uğraşın ardından adamın sımsıkı kapatılmış avuç içinden çıkan küçücük kâğıt parçasına bakakaldı ikisi de.

15	18	21	8
20	9	14	19
10	23	16	13
17	12	11	22

Önce hangisi harekete geçeceğini bilmeden bir süre kâğıda baktıktan sonra Başkomiser Mestan kendinden emin bir edayla kâğıdı açıp baktığında Komiser Zeynep'in şaşkın sesi doldurdu salonu:

"Bu da ne böyle?"

Başkomiser Mestan kâğıda bakarken cevap verdi:

"Hiçbir fikrim yok. Yerdekinin başka bir versiyonu gibi." Kâğıdın ortasında içinde minik karelerin olduğu büyük bir kare çizilmiş, her karenin içine de çeşitli sayılar yazılmıştı.

"Gördüğüm en tuhaf şey bu. Demek ki yerdekini de kurban çizmiş," diye devam etti konuşmaya.

"Ne yapmamız gerek? Matematik problemi mi çözmeliyiz?" "Bilmiyorum," diye cevap verdi Mestan. Bir iki dakika şekle baktıktan sonra devam etti sözlerine:

"Bu bir kripto. Şifreli bir mesaj."

Kalbini büyük bir heyecan kaplamıştı Mestan'ın. Sıradan bir cinayet değildi bu. îşin içinde başka şeyler olduğunun bir göstergesiydi. Birden heyecanla atıldı Zeynep:

“Kâğıdın en altına bak!”

Mestan kâğıdın en altında parmaklarının gerisinde kalan bölüme dikkatini verince minicik yazılmış kargacık burgacık, ne olduğu belli olmayan harflere baktı.

“Nece yazılmış bu böyle?” diye sordu Zeynep merakla.

Dikkatle kâğıda bakan başkomiserin aklına çocukluğu geldi. Okulda arkadaşları ile kendi aralarında haberleşmek için bir yol bulmuşlar ve bu şekilde öğretmenlerine yakalanmadan diledikleri gibi konuşmuşlardı yıllarca.

“Bu tersten yazılmış bir yazı. Bir ayna gerek görmek için.”

Komiser Zeynep beline bağladığı bel çantasının fermuarını açıp içinden bir pudra kutusu çıkardı. Her ne kadar bir Cinayet Büro komiseri olsa da bir kadındı o aynı zamanda. Pudra kutusunu açıp aynasını yazıya tutan Mestan dikkatle ne olduğuna bakmaya çalıştıktan sonra şaşkın bir şekilde konuşmaya devam etti:

“Evet, bu da bir kripto ve şöyle yazıyor. ‘Hakikati bulmak için marifet kapısından geç!’ ”

“Bir bulmaca daha!” diye ofladı Zeynep. İşler iyice karmaşıklaşıyordu. “Bu ne demek peki?”

Bir an elinde tuttuğu kâğıdın üzerinde yazan sözlerin ve şeklin ne anlama geldiğini düşünen Mestan, cevabı bilmese de bildiği tek bir şey vardı. Bu şekil ve yazı onları katile ulaştıracaktı.

BAĞDAT

MS 910

Hayatı boyunca çok önemli görevlerde bulunmayı hayal etmişti. Daha çocukken düşmüştü bu ateş yüreğine. Büyüdüğü vakit büyük bir insan olacaktı. Bunda belki babasının da etkisi vardı. Doğup büyüdüğü

Samarra'nın tozlu sokaklarında koştururken babası hep, "Bir gün büyük insan olacak!" demişti eşe dosta. Bunu o kadar çok yinelemişti ki o da buna inanmış, bunu arzulamış, yaşıtı çocuklardan daha önemli vazifeler üstleneceğini düşünmüştü hep. Hiçbir şey onun bu arzusunu bastırıp yok edememişti. Ancak bir yanı bunu istese de bir yanı küfeler dolusu hadis kitabı okur, yine de doymazdı. Şimdi düşünüyordu da, belki de bu yüzden kolaylıkla halifenin mabeyincisi olabilmişti genç yaşında. Allah dualarını kabul etmiş, en büyük hayalini gerçekleştirmesine izin vermişti. Yaptığı iş mühimdi. Allah'ın yeryüzündeki elçisi olan halifenin buyruklarını halka iletiyor, dışarıyla ilişkisini sağlıyordu. Ardından Devamend valisi olmuştu. Bu unvan onun için ulaşabileceği en son noktaydı ona göre. Uzun süre bu işi mutlulukla yapmış, halifeye yakın olmasının getirdiği bütün nimetlerden faydalanmıştı. Babasının öngörüsü gerçekleşmişti gerçekten de. Ta ki Nessâc'ın evinde tesadüfen katıldığı

bir tasavvuf sohbetine değin. Hiç hesapta olmayan bu ziyaret hayata bakışım komple değiştirmişti. Daha evvel söyleseler inanmazdı ama bir günde değişivermişti hayata bakışı. O güne kadar üzerinde düşünmediği ne varsa sorgular, farkına bile varmadığı bazı sırları merak eder olmuştu. Haftalar ve aylar boyunca sohbetlerdeki sözleri düşünüp, onlara katılmaya devam etmişti. Bu sohbetler sırasında fark etmişti ki göğsünün tam ortasında kendisini bildi bileli var olan o boşluk duygusu hafifliyor, yok oluyor, yüreğini tarifi mümkün olmayan bir aşk dolduruyordu.

Tam da böyle bir duygu durumu içindeyken günlerden bir gün Rey emiri vasıtasıyla halifeden bir mektup alıp, Devamend valisi olarak onunla birlikte Bağdat'ın yolunu tutmuştu. Halife buyruklarını söyledikten sonra Rey emirine bir hilat[3] hediye etmişti. Geri dönmek için yola çıktıklarında hapşıracağı tutan Rey emiri gayriihtiyari giydirilen hilatm yenine burnunu silmişti. Bunu gören işgüzarın teki yememiş içmemiş anında halifeye yetiştirmişti. Halife de derhal, "Emirlik görevinden azledin!" emrini vermişti. Bu olay onu çok düşündürmüş, yapılan haksızlığı yedirememişti. Bu olay öyle büyümüştü ki geceleri onu uykusundan eder hale gelmişti. Şimdi düşünüyordu da aslında onu uykusundan eden başındaki bu düşünceler değil, kalbinin sesiydi. En sonunda dayanamayıp halifenin huzuruna çıkıp istifa etmek istediğini söyleyivermişti. O kudretli halifenin yüzündeki şaşkınlığı hâlâ daha dün gibi hatırlıyordu. Yeryüzündeki her

insanın gelmek isteyeceği makamı elinin tersiyle itmesini anlayamamıştı. Nedenini sorduğunda dayanamayıp söyleyivermişti:

“Ey halife!” demişti, “sen ki Allah’ın bir kulu olarak kıymeti olmayan bir hilata yapılan saygısızlığı hoş karşılamıyorken, âlemlerin sultanı olan Allahü Teâlâ ihsan ettiği marifet ve muhabbet elbisesini, bir kulun hizmetinde mendil olarak kullanmamı hoş karşılar mı?”

Bundan sonra Allah’ın kulu olacaktı, halifenin kölesi değil. Daha düne kadar makam, unvan, şöhret derdindeyken bunların hiçbir

öneminin olmadığını anlamış, vazifesini bırakmanın en doğrusu olduğuna kanaat getirmişti. O günden sonra da Cüneyd-i Bağdadi hazretlerinin tasavvuf okulunun yolunu tutmuştu. Şeyhten bedeli ne olursa olsun ders almaya kararlıydı. Onu buyur eden Cüneyd-i Bağdadi olan biteni dinledikten sonra ne yapmak istediğini sorduğunda, ömrünü Allah yoluna adamak istediği cevabını vermişti.

“Senin cevherinden bana biraz hediye et veya sat!” dediğinde Cüneyd hazretleri gülümsemiş ve “Satmaya kalksam bedelini ödeyemezsin. Hediye etsem onu kolayca elde ettiğin için kadrini bilmezsin. O yüzden benim yaptığım gibi ilkin farktan adım at. Fark makamını elde et,” diye karşılık vermişti.

“Yani ne yapmam gerek?”

“Şimdi git, bir yıl boyunca kibrit sat!” diye buyurmuştu ardından da. İlk başta şeyhin ne yapmak istediğini anlamamıştı ama şimdi biliyordu ki onun gönlündeki hastalığın ne olduğunu bir bakışta bilmişti Cüneyd hazretleri aslında. Bölgede koskoca vali olarak tanınan birinin bir berduş gibi kibrit satmaya kalkması nefsini öldürme yolunda ilk adım değil miydi?
Ancak nefsini öldürme çalışmaları bununla da kalmamıştı. Bir senenin sonunda şeyhin yanma gittiğinde, “Şimdi de bir yıl kapı kapı dilen!” diye buyurmuştu. Vaktiyle emirlik yaptığı vilayet de dahil her yere gidip kapı kapı dilenmişti. İnsanlar bir zamanlar emir olan ona acıyarak bakıyor bir şeyler verip kapılarını kapıyorlardı. O da verilenleri fakir fukaraya dağıtıyordu. Bir yılın sonunda gördüğü Cüneyd-i Bağdadi ona şöyle bir bakmış ve “Sende hâlâ itibar sevdasından kalıntı var, git bir yıl

daha dilencilik yap,” demiş, o da bir an bile sızlanmadan denileni yerine getirmişti. Önünde el pençe duranlar yüzüne bakmaz olmuş, eski dostları onu görünce yollarını değiştirmeye başlamışlardı. Ama bunların hiçbiri umurunda değildi. Yola ilk çıktığında zorlanmıştı ama nefsini öldürdükçe acı kaybolmuştu. Bir yıl daha zamanında yönettiği sokaklarda dilencilik yaptıktan sonra “Tamam” demişti Cüneyd hazretleri, “artık katılabilirsin sohbetlere. Lâkin sohbette bulunanların hizmetkârı sen olacaksın!” Bu şekilde şeyhini

dinleyerek nefsini köreltmiş, onu Allah yolundan ayırabilecek ne varsa hepsini yok etmiş, Cüneyd-i Bağdadi’nin talebesi olmuştu. Günbegün takip ettiği, hiçbir dersini kaçırmadığı tasavvuf okulunun en coşkun talebelerinden biri olmayı başarmıştı en sonunda. Hissettiği aşk o kadar coşkulu olurdu ki bazen kendinden geçer, neşeyle haykırırdı. İsminin önüne “deli” sıfatının takılması belki de bundandı kim bilir. Cüneyd-i Bağdadi onun için her şey demekti artık. Bu kadar çok bilgiyi başka nasıl bilebilirdi? Ama dikkatli olmak zorundaydılar. Tasavvuf ilmi pek hoş karşılanan bir ilim değildi. Sapkın hatta dahası zındık gözüyle bakılabilirdi takipçilerine. Bu yüzden şeyhi Cüneyd’den öğrendiği ilk şey tasavvuf ilmini kapalı kapılar ardında konuşmaları gerektiğiydi. Bu bilgileri anlamaya yetecek eğitimi olmayanların bunları yanlış anlayabileceklerini, bu yüzden otoritenin hışmına uğrayabileceklerini söylerdi. O yüzden kentteki tüm sufiler ve dervişler buna dikkat eder, ilimlerini kapalı kapılar ardında konuşurlardı. Bu sabah kumaşçılar çarşısında karşılaştığı dervişe değin bu konuları böyle açık açık konuşan görmemişti. O yüzden şaşkındı biraz.

Tozlu ara sokaklardan geçtikten sonra köhnemiş bahçe kapısını ittirip içeri girdiklerinde durup soluklandı. Saatlerdir hiç konuşmadan sadece yürümüşlerdi. Ter damlacıkları alnından simsiyah sakalına süzülürken, “Kapat kapıyı derviş!” dedi nefes nefese. Ardından evin ahşap kapısını itip içeri girdi. Güneşin ulaşmadığı evden yayılan serinlikle rahatladığını hissetti. Cübbe ve sarığını çıkarıp terden sırılsıklam olmuş seyrek siyah saçlarını eliyle düzeltti. Yerdeki sedirin üzerinde duran birkaç yastık ve pencerenin kenarındaki döşekten başka hiçbir şey yoktu içeride. Onları işaret ederek, “Gel otur hele, biraz soluklan,” dedi.

Kendisine söylenileni yapan derviş de sarığını çıkardıktan sonra sedirin üzerine bağdaş kurup oturdu. Omuzlarına dökülen dalgalı siyah saçları terden ıslanmıştı. Simsiyah gözlerinde bir bıçak kadar keskin ve kendinden emin bir bakış vardı. Tuhaf bir enerjisi vardı karşısındakini içine çeken. Öyle bir huzur duygusu yayıyordu ki etrafına insan tek kelime etmeden saatlerce

yanında öylece oturabilirdi. O ki Cüneyd-i Bağdadi hazretlerinin en büyük takipçisiydi, onun yanındayken bile böyle bir nur görmemişti onu kuşatan. Dervişin köşeli yüzünü çevreleyen siyah uzun sakalının arasından görünen pembe dudakları neşeli bir ifadeyle gerildi.

“Ne bakar dursun öyle yüzüme uzun uzun?”

O an dervişin kendisine gülümsediğini fark edip kendine geldi. Hayret duygusunu belli etmemek için sanki kızmış gibi konuşmaya başladı:

“Deli misin sen Hüseyin Bin Mansûr? Kadı hazretleriyle nasıl konuştun öyle? Ne diye tüm dikkatleri çektin üstüne? Bilmez misin sana işkence edebilirler! Dahası seni öldürebilirler.”

Derviş onu dikkatle süzdükten sonra gülümseyerek cevap verdi:

“Allah yolunda eziyet edilmekten de öldürülmekten de korkmam ben! Bu ilmi niye verdi bana Rabbim eğer gerçekleri söyleyemeyeceksem ? ”

Başını önüne eğip birkaç saniye sessiz kaldı. Derviş haklıydı. Tam ağzını açıp bir şey söyleyecekken devam etti derviş sözlerine:

“Adın ne senin?”

“Tanıtmadım kendimi sana, doğru. Ebu Bekir Şiblî benim adım.”

“Memnun oldum Ebu Bekir kardeşim. Hallaç diyebilirsin bana kısaca sen de. Evini bana açtın, sağ olasın.”

Misafirine ikram edecek pek bir şey olmadığı için mahcup bir şekilde sedirin hemen yanında, yerde duran kapağı kaldırıp serin kalması için çukurun içine koyduğu sudan bir maşrapaya doldurdu. Ardından küçük bir

kâseye koyduğu hurmalarla birlikte Hallâc'a uzatırken, "Kusura kalma, ikram edecek pek bir şeyim yok ne yazık ki," dedi.

Hallaç uzatılan suyu alıp lıkır lıkır içtikten sonra cevap verdi:

"Misafir umduğunu değil, bulduğunu yer."

Karşılıklı gülüştükten sonra merakla sordu misafirine Ebu Bekir:

"Eee hangi rüzgâr attı seni buraya böyle? Ne ararsın Bağdat'ta?"

Hurmalardan bir ısırık alan Hallaç arkasına yaslanıp rahatladıktan sonra kısa bir süre sessiz kaldı. Ardından anlatmaya başladı:

"Seninle aynı şeyi ararız aslında. Lâkin sen onu bulduğunu düşünürsün bense onu her bulduğumu düşündüğümde aslında hiç ulaşamamış olduğumu bilirim. O yüzden arayışım hiç bitmez. Hâlâ Hakkı arar dururum."

Karşısındaki dervişin etrafını saran nurdan etkilenmiş bir şekilde, "Bir araya gelmemiz tesadüf değil desene," diye cevap verdi Ebu Bekir.

"Bu hayatta ne tesadüf ki zaten?"

"Nereden bildin hakikati bulduğumu düşündüğümü?"

Yüzüne ılık bahar rüzgârı bir gülümseme yayılan Hallâc hurmadan bir ısırık daha aldıktan sonra cevap verdi:

"Nasıl anladığımı sorma. Bunu nasıl düşünebildiğini sor kendine evvela."

Ebu Bekir'in şaşkınca kendisine baktığını gören Hallâc devam etti sözlerine:

"Bu yola çıkmışsın belli. Sözlerinden anlaşılıyor ki hakikati bulduğunu ama onu insanlarla paylaşmaman gerektiğini düşünüyorsun."

"Evet öyle. Çünkü anlamazlar."

“Onların anlayıp anlamaması önemli değil. Hakikat öyle derindir ki ona vâkıf olan kimse onunla dolup taşar, ötesini berisini düşünemez artık. Küp içindekinin dışarı sızmasına mani olabilir mi hiç? Eğer sen bunu engellemeye çalışıyorsan zihninle hareket ediyorsun demektir hâlâ. Ve insan zihni ihtiyaçlarının kontrolündedir, Hakk’ın değil. İhtiyaçtan kurtulman gerekir ki onu bulasın.”

Bir sohbetle hayatı değişen Ebu Bekir onca zamandır gittiği okulda nice bilgi öğrenmişti ama hiçbiri bu kadar berrak değildi. Hallâc’m sözlerinden büyülenmiş gibiydi. Kalbi sanki göğüs kafesini delip geçecekti.

“Ne yapmam gerek yani?” diye sordu gözlerini dervişin gözlerinden ayırmadan.

“Ölmen gerek! Efendimizin söylediği gibi, ölmeden evvel ölmen gerek. Olduğunu düşündüğü kişi ölmeli! Nefsin ölmeli! Ancak o zaman gerçek seni keşfedersin. Gerçek seni keşfettiğinde de en büyük hakikati anlayacaksın. Bunun için de teslim olman gerekir önce. Başına her ne hal gelirse gelsin teslim olup kabul etmen gerekir. Eğer tohum direnir de hayatta kalmalıyım derse hayatta kalabilir ama asla ağaç olamaz. Hristiyanların peygamberi İsa, ‘Bir tohumu toprağa ekersin, o tohum kendini sıkar, kendini toprağa bırakmazsa çürür gider. Toprağa bırakır, teslim olursa o tohumdan başak çıkar, yüzlerce tohum olur.’ der. O yüzden ölümden de öldürülmekten de korkmamalısın!”

İsa’nın adını duyan Ebu Bekir bundan pek hoşlanmamıştı.

“İsa’nın ne dediğinden bize ne?”

Hallâc gülümsedi.

“Bak işte! Anlamaz dediğin avam gibi konuşmaya başladın sen de! Bilmez misin tüm dinler Hakk’a giden yollardır sadece! Büyük küçük, eski yeni hepsi birer yoldur. Önemli olan tek şey hakikattir. Ona nasıl ulaştığının, hangi yolu kullandığının ne önemi var?”

Ebu Bekir yüreğinde bir kapının hafifçe aralandığını hissediyordu. Tam olarak açılmamıştı ancak kapıdan sızan ışığı fark edebiliyordu. O an

Hallâc'ı ömrü boyunca takip edeceğini anladı. Bir an yanlış mürşidi takip ettiğini düşündü ancak hemen sonra bu düşünceyi kovdu zihninden. Cüneyd-i Bağdadi hazretleri belki bu derviş kadar cesur değildi ama büyük bir ilmi vardı. Ünü tüm İslam âlemine yayılmıştı. Düşüncelerinden Hallâc'm sesiyle sıyrıldı.

"Eğer mana âleminde yol almak istiyorsan yanlış mürşidi takip etsen bile farklılaşırsın. Eğer gerçekten kalbin açık ve çaba içindeysen kimse seni yanlış yönlendiremez. O yüzden yanlış mürşit yoktur, korkma! Senin kendi aldatmacaların ve nefsin dışında kimse engelleyemez."

Ebu Bekir başının içinden geçirdiği düşüncelere cevap veren dervişe hayretle baktı. Pek çok kerameti olan eren işitmişti ama

o güne değin şeyhi Cüneyd dışında hiç böyle biriyle karşılaşmamıştı. Onun hayretinden eğlenen Hallâc neşeyle sordu:

"Eee... Anlat bakalım. Sen ne yapar ne edersin hayatta?"

Ebu Bekir eski hayatı aklına gelince gülümsedi.

"Bir zamanlar güçlü kudretli bir emirdim. Şimdi garip bir dervişim. Bu yolda benliğimi öldürüp hakikati keşfettim zannederdim. Bu sabah anladım ki bir arpa boyu yol almamışım meğer."

"Yoo... Haksızlık etme kendine. Sen sadece doğruluk denizinde boğulmuşsun. Ama bunu fark edersen ilerlemeye devam edersin."

Ebu Bekir bir iki saniye dikkatle Hallâc'a baktıktan sonra dudaklarını büzdü.

"Ne demek istediğini anlamadım."

Yerinden doğrulan Hallâc-ı Mansûr bir kedi gibi gerindikten sonra bahçeye çıkıp yerden küçük bir sopa aldı. Sopanın ucunu sivrilttikten sonra da toprağın üzerine iç içe geçmiş daireler çizip ortasına bir nokta yaptı.

"Merkezine neyi koyarsa onun etrafında döner insan. Belli ki sen bir zamanlar merkeze para ve unvan koymuşsun. Demek ki onların etrafında

dönmekteydin,” dedi dairelerin içindeki noktayı göstererek. Ardından devam etti sözlerine:

“Halbuki merkezde Allah var. O merkeze ulaşmak imkânsızdır. Dairelerden geçerek merkeze ulaştığını düşünsen de vardığın nokta en içteki dairedir aslında. Sen ne vakit Rabbi-ni fark ettin, en dış daireden içerdeki dairelere doğru ilerlemeye başladın. Yani merkeze yaklaşmaya başladın. En dışta yer alan sezgi dairesine ulaşan kişi doğruluk denizine yaklaşmış demektir. Rabbini hissetmeye, onun yolundan yürümeye, onu aramaya başlamıştır. Ama dikkat etmezse bu denizde boğulur insan.”

Şaşkın bir şekilde dervişin ne dediğini anlamaya çalışan Ebu Bekir gözlerini kırpıştırdı.

“Yani ne demek istersin bana Hüseyin Bin Hallâc?”

“Burada insan hakikati öğrendiğini zanneder tıpkı senin gibi. Öğrendiği bilgilerle kendinden geçer, sarhoş olur. Onlarla oyalanır durur. Ama bu bilgi yanıltıcıdır. İnsan en büyük

hakikattir, doğru ama hakikatin ta kendisi değildir. Öğrendiğin bilgilerle merkezde kendin olduğunu zannetmeye başlarsan o doğruluk denizinde boğulursun. Gönül kanatlarını bulup uçmak isteyen bir kuştur. Fakat uçmasını engelleyen kanatlarının olmaması değil, merkez benim diyen benliğidir. Gerçekte uçmak ancak benliğini terk etmekle olur. Gönül kuşunun uçmak için kanatlara ihtiyacı yoktur.[4] ihtiyacı olan tek şek benim dediği her şeyi, benliğini bırakmasıdır. Ancak o zaman merkeze yani Rabbine yaklaşır insan.”

İç içe geçmiş dairelere şaşkınca bakan Ebu Bekir tek kelime etmeden öylece duruyordu. Karşısındaki dervişin öyle sıradan biri olmadığını anlamıştı ilk görüşte. Ama bu derece muhterem olduğunu düşünmemişti. Nemlenen gözlerini eliyle silerken ilerlemesi gereken yolu bulmuş olmanın sevinciyle içi neşe doluydu.

“Senin mutlaka hocam Cüneyd-i Bağdadi hazretleri ile tanışman gerek.”

Yüzünü güneşe dönen Hallâc gülümsedi.

“Ben de onu görmek isterim. Basra’da çok işittim adını.” “Yalnız seni uyarmak isterim. Şeyh hazretleri çok katıdır bu konuda. Konuştuğumuz konuları asla kimse duymasın ister. Eğer bu sana yanlış gelmekteyse hiç varma yanma.”

“Her insanın birbirinin yoluna çıkmasının bir hikmeti vardır. Benim de ondan öğrenmem gerekenler var demek ki. Belki de o yüzden buradayım.”

Ebu Bekir’in olgun hurmalar gibi açık kahverengi olan gözleri neşeyle parladı. “Ne duruyoruz o vakit, hadi vuralım kendimizi şeyh hazretlerinin huzuruna,” dedi gülümseyerek, içeriden aldığı sarığını ve cübbesini üzerine geçirirken o güne değin bin bir türlü kerametini işittiği Cüneyd-i Bağdadi hazretlerini en az onun kadar keramet sahibi bir dervişle tanıştıracağı için kendisini mutlu hissediyordu.

Öğle güneşi altın bir para gibi gökyüzünde parlarken sessizce yürümeye başladılar yeniden. Yanlarından geçen ahali bu iki

dervişe bakıp kendi aralarında fısıldaşarak konuşuyordu. Ebu Bekir sufilerin hoş karşılanmadıklarını biliyordu ama şehre yeni gelmiş misafirinin ilk gününde buna tanıklık etmesini istemezdi doğrusu. Garip bir şekilde kendisini ev sahibi hissediyordu.

“Okul çok uzakta değil, merak etme, Şarkiye’de. Az kaldı,” dedi nefesini dengelemeye çalışırken.

Gülümseyerek başını sallayan Hallâc tek kelime etmedi. Sanki hiç yorulmuyor, hiç susamıyor, hiç acıkmıyor gibiydi.

“Onca yoldan geldin ama ben daha yorgunum yanında,” diye takıldı dervişe.

Kısa bir an sessiz kalan Hallâc sakin bir ses tonuyla, “Kendi içindeki hakikate odaklanırsan ihtiyaçlarından azade olur, hiçbirini hissetmezsin,” diye karşılık verdi. Yürüdükleri yollar kalabalıklaşmaya başlamıştı. Tıpkı çarşının içi gibi, iğne atsan yere düşmeyecek haldeydi her yer. Okul şehrin tam merkezinde, geniş bir avlunun ortasında bulunan eski taş bir yapıydı. Her daim serin olurdu. Birazdan hem güneşin yakıcı sıcağından kurtulacak

hem de hoş sohbet ederek günü güzelleştireceklerdi. Birden etraflarında koşturup duran insanları fark edip irkildi Ebu Bekir. Neler oluyor diye geçirdi içinden. Anlaşılmayan sözler söyleyerek etraflarında koşturan adamların seslerine ileriden gelen başka bağırış sesleri de karışıyordu. Birileri “Vurun!” diye bağırırken diğerleri “Askerleri çağırın!” diye bağırıyordu. Kadın, erkek, genç yaşlı herkes koşarak bir yere akm ediyorlardı. Şaşkın bir şekilde etrafına bakan Ebu Bekir yeni yoldaşı Hallâc’ın durup neler olduğunu anlamaya çalıştığını fark etti. Hemen gitmemiz gerek buradan! Her ne olay olduysa çok fazla karışmak doğru olmazdı. Okul biraz ilerideydi, bir iki dakika sonra varmış olacaklardı ama sesler de sanki tam o taraftan geliyor gibiydi. Hallâc’ı kolundan tutarak çekti, “Hadi acele et, birazdan askerler burada olur. Ortalık karışacak belli ki!” dedi Ebu Bekir endişeli bir ifadeyle. Adımlarını ona uyduran Hallâc hâlâ ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Ebu Bekir biliyordu ki birazdan çıkacak arbedede burada olurlarsa askerlerin hışmına onlar da

uğrayacak, zaten sufileri suçlamak için yer arayan yönetimin eline fırsat geçmiş olacaktı. O nedenle bir an önce okula ulaşmaları gerekiyordu. Her adımda içindeki endişenin büyüdüğünü hisseden Ebu Bekir okula birkaç adım kala şaşkınlıkla durdu. Olaylar tam da okulun önünde olmaktaydı. Onlarca zenci köle, isyancı Müslüman ve işçi, esnafla karşı karşıya gelmişti. Korku dolu bakışlarla onlara bakarken derin bir nefes aldı. Tam da yerine düştük diye geçirdi içinden. Bundan neredeyse on beş sene evvel Abbasi yönetimindeki bölgelerin dört bir yanında zenci köleler ayaklanmış, haklarını talep eder olmuşlardı. Bunların içinde sadece Afrikalı zenciler değil, semavi dinlere mensup gayrimüslimler, Arap asıllı olmayan Müslümanlar ve köle muamelesi gören Müslüman işçiler de vardı. Yönetim bu isyanı sert bir şekilde bastırmaya çalışmış, hiçbir merhamet göstermemişti. Ancak yine de isyan hâlâ devam ediyor, başkaldıranlara her gün yenileri ekleniyordu. Son zamanlarda adına Karmatiler denilen bir grup köylü de bu isyana katıldı. İşin kötüsü giderek güçleniyorlardı. Söylenenlere göre Abbasi İmparatorluğu’nu yıkıp yerine yeni bir din devleti kurmak, herkese eşit haklar sağlamak istiyorlardı. Bu devlette herkes çalışacak, emek verecek, hiç kimse aç ve muhtaç durumda olmayacak, herkes eşit olacaktı. Yönetim bu insanları yakalayıp hapse atıyor ancak zenci isyanıyla başlayan halk hareketinin bu yöne evrilmesini engelleyemiyordu. Yani oldukça tehlikeli

bu insanların bulundukları yerlerde olmak diye geçirdi içinden Ebu Bekir korku dolu gözlerle etrafına bakarken. Birden kalabalığın içinden sesler yükseldi:

“Hakkımızı aramak anamızın ak sütü gibi helaldir!”

“Evet! Hakkımız olanı istiyoruz sadece!”

“Eşitlik istiyoruz! İnsan yerine konmak istiyoruz!” “Allah’ın yeryüzündeki elçisi olduğunu söyleyen biri adil olur, hak yemez!”

“Açız! Yiyecek lokmamız yok! Halife sarayında kuş sütü ile beslenirken bizim çektiğimiz zulüm nedir?”

Ardı ardına sloganlar atılıp bağırılırken arbede çıkmış, esnaf ile isyancılar birbirine girmişlerdi. Kocaman sarıklı adamlar

yerden aldıkları taşları fırlatıyor, ellerine geçene vuruyorlardı. İsyancılar çevik hareketlerle karşılık veriyor, çatışmanın şiddeti artıyordu.

“Siz kimsiniz halifeye dil uzatıyorsunuz?” diye bağırdı kalabalığın içinden biri.

“Beğenmiyorsanız defolun gidin buradan!”

“Ekmeğini yediğiniz toprağa ihanet ediyorsunuz!”

Genç bir isyancı olanca gücüyle bağırdı:

“Ne ekmeği! Yiyecek bir lokmamız yok bizim!”

“Bizi insan yerine koymayan, hayvandan daha aşağı muamele eden bu sisteme katlanmak zorunda değiliz? Devlet insanlar için var! İnsanlar devlet için değil! Tek istediğimiz hakkımız!”

“Bu zulüm yeter!”

Kucağında çocuğuyla kalabalığın arasında ağlayan bir kadın, “Bebeğim aç! Ölüyor! Köle gibi çalışıyoruz ama hakkımızı alamıyoruz! ” diye bağırmaya

başladığında kalabalık hareketlendi. Kavga gittikçe şiddetleniyordu.

“Rızkı Allah verir! Sen kimden hesap soruyorsun?” diye bağırdı karşıt gruptan biri. Kadın bağırarak cevap verdi:

“Rızkı Allah verir ama Allah o rızk için insanları aracı kılmıştır. O rızkı gasp eden cehennemde cayır cayır yanacak!”

“Yanacak! Yanacak! Cehennemde yanacak! Yanacak! Yanacak! Cehennemde yanacak!”

Kalabalık hep bir ağızdan bu sözleri tekrarlarken bir adam, isyan eden oğlunu çekiştiren ve bu esnada ona yol açmaya çalışan yaşlı bir kadına vurdu. Yere düşen kadını kaldırmaya çalışan oğluna esnaftan birkaç kişi aynı anda saldırırken dayanamayan Hallâc yerinden fırladı. Onun fırladığını gören Ebu Bekir daha ağzını açamadan Hallâc bağırmaya başlamıştı bile.

“Çekilin bre kendini bilmezler! Siz de hiç mi utanma yok da hem bir kadına vurursunuz hem de gencecik bir delikanlıya bu kadar kişi aynı anda saldırırsınız?”

Bunları söylerken yerdeki kadını kaldırmış, delikanlıya vuranları savuşturmaya başlamıştı. Bir anda birbirine giren kalabalığın orta yerinde kalan dervişe bakan Ebu Bekir ne yapması

gerektiğini bilmiyordu. Tek söyleyebildiği, “Ya Hüseyin! Yapma etme, karışma bunlara!” idi. Bir dua gibi bu kelimeleri söylerken bir yandan da Hallâc’ı çekiştirip okulun bahçesine sokmaya uğraşıyordu.

“Allah tüm kullarım eşit yaratmıştır!” diye bağırdı olanca gücüyle Hallaç. “Rabbim ayırmazken kul nasıl ayırır? Komşusu aç yatarken tok uyuyan Müslüman değildir!”

Ebu Bekir korku içinde Hallâc’a bakıyordu. Neler söylüyorsun.be adam diye geçirdi içinden. Hiç mi korkmazsın gerçekten başına geleceklerden? Dervişin havada uçuşan yumrukların ortasında kaldığını görünce o tarafa doğru yöneldi ancak birden duyulan bir düdük sesinin ardından büyük bir patırtı işitildi. Ebu Bekir bu sesi iyi tanıyordu. Korktuğu başına gelmişti.

“Askerler!” diye bağırdı Hallâc’a. “Askerler geldi! Çabuk gel bu yana!”

Adına er-Reccâletü'l-Musâfiye denilen silah kuşanmış, siyahlar içindeki yaya askerler tek bir kişinin bile kımıldamasına müsaade etmeyecek şekilde kalabalığın etrafını çevirdiğinde kumandanları olduğu belli olan sert bakışlı, kısa boylu adam ellerini arkasında kavuşturmuş bir şekilde süzdü kalabalığı. Gözlerinden nefret ve acımasızlık akıyordu. Belli ki öfkeyle baktığı bu insanların onu uğraştırmalarından bıkmıştı. Zamanında ezilen ama sonrasında orantısız bir güç elde eden insanlarda olan kibirle ağır adımlarla yaklaştı onlara. Bir zamanlar bu güruhun içinden çıktığını unutmak istercesine göğsünü şişirmiş, bulunduğu noktanın onu yüceleştirdiğine inanmıştı. Kıpkırmızı cildinin ortasında, ıslak topraktaki solucanlar gibi görünen dudakları alaylı bir şekilde kıvrıldı. Ardından cüssesine göre epey yüksek çıkan bir ses tonuyla bağırdı:

“Atın bunların hepsini zindana!”

[1]

Zıtlık

[2]

Ölü katılığı

[3]

Padişahların, vezirlerin ve halifelerin birini ödüllendirmek ya da gönül almak istedikleri zaman giydirdikleri çok değerli kumaştan ya da kürkten kaftan.

[4]

Ene’l hak gizli öğretisi

8

İSTANBUL

Sis ince bir tül gibi İstanbul’un üzerini örterken İstiklal Caddesi’nin Tünel bitimine paralel bir sokak olan Serdar-ı

Ekrem’de yer alan tarihi binanın en üst katında yer alan dairesinden manzarayı seyrediyordu. Saat 08.30’du. Okuması gereken çok fazla şey olduğu ve bu nedenle gece geç yatıp doğru düzgün de uyuyamadığı için biraz yorgun hissediyordu kendisini. Ayılabilmek için elindeki kupaya doldurduğu sert kahveden büyük bir yudum aldı. Kahvenin buruk ve acı tadı dilinin üzerinden kayıp boğazına akarken kendisine geldiğini hissetti. Pencerenin tam önünde duran çalışma masasının üzerindeki karmaşa hâlâ üzerinde çalıştığı yazıyı bitirmediğini hatırlattı ona. Tüm gece ülkenin en çok satan gazetelerinden birine yazacağı yazı dizisi üzerinde çalışmış ancak ilerleme sağlayamamıştı. Çünkü iştah açıcı bir konu değil diye geçirdi içinden. Ona merak uyandıran, iştah açan, insanların çok fazla bilmediği ama merak ettiği konular gerekiyordu. Matematik teorileri, din ve felsefeyi harmanladığı yazıları oldukça popülerdi. Ancak gazetenin talep ettiği yazı dizisi için ne yapacağına dair hiçbir fikri yoktu. Belki de haftada iki gün ders verdiği İstanbul Üniversitesi Felsefe bölümündeki öğrencilerinin sınav kâğıtlarını okumak bugün yapılacak en iyi şeydi. Ancak onun öncesi iki saat sonra başlayacak olan konferansına

odaklanmalıydı. Hem öğrencilerinin hem okuyucularının hem izleyicilerinin hem de ufacık bir açığını bulmak ve teorilerini çürütmek isteyen meslektaşlarının izleyeceğini biliyordu kendisini. Basın da orada olacaktı. Mesleğinde hem sevilen hem de nefret edilen biri olmasının ardındaki nedenlerden biri buydu. Popüler olmak! Özellikle akademi çevrelerinde onu popülist olmakla suçluyorlar, katıldığı ve kendisinin yaptığı televizyon programlarını eleştiriyorlardı. Onlara göre bu tarz konular televizyon programlarında saçma sapan bir şekilde tartışılmayacak kadar değerliydi ve bunun yapılması gereken yerler üniversiteler, araştırmalar, tezlerdi. O ise bütün bunlara katılmıyordu. Ona göre bilim,

felsefe ve sanat belli bir çevrenin elinde olan ve diğerlerinin anlamakta zorlandığı kavramlar olmamalıydı. Sıradan halk da bu konular hakkında bilgilenmeli, derinlemesine olmasa bile önemli hatları öğrenmeliydi. Sayesinde pek çok insan felsefeye, matematiğe, bilime ve sanata ilgi duymaya başlamıştı. Eğer popüler olmak ona bunu yapmayı sağlıyorsa bunda yanlış hiçbir şey yoktu. Önemli olan var olan durumla ne yaptığıydı zira.

Kahvesinden bir yudum daha alıp gözlerini boğaza dikti. Sisin içinde suluboya bir tablonun üzerindeki lekeler gibi görünen gemilerin boğazın sularına bata çıka ilerleyişlerini izlemek insanda canlı bir tabloyu seyrettiği hissi uyandırıyordu. Bütün gün bu manzarayı izleyebilirdi ama biraz daha oyalanırsa yüzlerce insanı bekletmiş olacaktı. Kahve fincanını pencerenin önündeki ahşap çalışma masasının üzerine bıraktıktan sonra açık mavi çizgileri olan gömleğinin üzerine bordo renkli V yaka kazağını giydi. Ahşap dresuarın üzerindeki altın varaklı aynada artık kırlaşmaya başlamış omuzlarına dökülen dalgalı saçlarını düzeltip küçük bir atkuyruğu yapıp yandan fırlayan bir tutam saçı kulağının arkasına sıkıştırdı. Ardından siyah kemik çerçeveli gözlüklerini takıp kendisine baktı. Yer yer beyazların görüldüğü kirli sakalı ve bir kış denizini andıran derin lacivert gözlerinin etrafındaki çizgiler ona artık genç olmadığını hatırlatıyordu. Ancak yaşı kaç olursa olsun uzun boyu, geniş omuzları ve sürekli yaptığı spor sayesinde bir heykeli andıran vücuduyla kadınlar tarafından yoğun ilgi

görüyor, beğeniliyordu. Bu durum çok fazla umurunda olmasa da gururunu okşadığını inkâr edemezdi. Özellikle akademi çevrelerinde yaşanan kıskançlıkta bu durumun da etkisi olduğunu tahmin ediyordu. Bu işi yapanlar çoğunlukla daha sıradan bir görünüme sahip oldukları için tarzı ve görünüşü ile insanları şaşırtıyordu. Giydiği kanvas pantolonlar, jeanler, trençkotlar ile bir öğretim görevlisinden ziyade meşhur bir aktöre benziyordu. Okuldaki öğrencilerinden kız olanlar derslerde hülyalı bakışlarla onu izliyor, erkekler ise gıptayla örnek alıyorlardı. Girişteki aynada son kez kendisine baktıktan sonra daha fazla oyalanmayıp geniş yakalı, diz boyu koyu gri paltosunu giyip evden çıktı.

Soğuk, sert bir tokat gibi yüzüne çarparken sisin biraz daha yoğunlaştığını fark etti hayretle. Ne zamandır böyle yoğun bir sis görmemişti. Hayalet bir

şehrin içinde yürüyormuş gibi hissetti kendini bir an. Oturduğu tarihi Doğan Apartmam'mn mermer sütunlu giriş kapısı tamamen kaybolmuş, uzaktan bakılınca sarı duvarlarıyla bembeyaz bir bulut kümesinin üzerinde yüzüyormuş gibi görünüyordu. Sokağın biraz ilerisindeki otoparka bıraktığı 2009 model siyah Toyota Land Cruiser jeepine binip Galata'nın daracık sokaklarında ilerlemeye başladığında saat çoktan 09.00 olmuştu bile.

Telefonundan Google Maps uygulamasını açıp trafiğin durumunu kontrol etti. Beyazıt'a gitmesi gerekiyordu. Haftada iki gün felsefe tarihi dersleri verdiği İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne ulaşması yaklaşık olarak yirmi dakika sürecekti. Tam vaktinde orada olacağım demektir diye geçirdi içinden. Bu sırada konuşacağı konu üzerinde biraz daha düşünebilir, üzerinden geçebilirdi. Dikkatleri üzerine çekecek, insanların soru sormalarını sağlayacak bir konu üzerinde konuşma yapacaktı bugün: "Tanrının Hikâyesi." İnsanoğlunun dünya üzerinde var olmaya başladığı ilk anlardan günümüze Tanrı kavramı nasıl bir değişim göstermiş, nasıl evrilmiş, tek tanrıcılık nasıl ortaya çıkmıştı bunları anlatacaktı. Tabii bir de dinlerin toplumlar üzerinde nasıl birer güç unsuru olarak kullanıldığını. Oldukça tepki çekeceğinden ve dolayısıyla çok konuşulacağından emindi.

Onun da amacı buydu zaten. İnsanları gördükleri ama farkına varamadıkları gerçekler konusunda uyandırmak. En azından soru sormalarını sağlamak. Zira biliyordu ki insan soru sormaya başlarsa gerçeğe ulaşması bir zaman meselesiydi.

Tarihi yarımadanın tam ortasında, Sultan II. Bayezid Hamamı'na ve meydanına komşu olan okul 1453 yılında Fatih'in İstanbul'u fethiyle kurulmuş, zaman içinde şehrin de gelişmesiyle ek binalar yapılıp büyütülerek günümüze ulaşmıştı. Dünyanın en iyi 500 okulu arasında sayılan böyle bir üniversitede ders veriyor olmak ona tarifi mümkün olmayan duygusal bir tatmin sağlıyordu. Okulun ona ödediği maaş komik sayılabilecek bir ücret olmasına rağmen bunu umursamadan işine devam etmesinin yegâne sebebi buydu. Ancak gazete yazıları, kitaplar ve televizyon programları olmasa hayatını bu standartta devam ettirebilmesi mümkün değildi. Konferanstan sonra televizyon programının çekimlerine gidecek, ondan sonra da evde yeni yazı dizisi ve öğrencilerin kâğıtları üzerinde çalışacaktı.

Okulun önüne vardığında yağmur başlamıştı. Hızla arabasını otopark görevlisine verip hızlı adımlarla giriş kapısına doğru yürüdü. Binanın alt tarafı gri taşlardan oluşmuş, üst tarafı ise pembe rengiyle metrelerce öteden dikkat çekiyordu. Binayı taşıyan çok sayıda taş sütun üzerinde sayısız pencere vardı. Hızla ana kapıdan içeri girdi. Girişe, üzerinde on yıl önce çektirdiği eski bir fotoğrafı basılı olan oldukça büyük bir afiş asılmıştı. En üste büyük harflerle ana konu, onun altına ise küçük harflerle dikkat çeken bir cümle, en alta ise yine büyük harflerle kendi adı yazılmıştı.

TANRININ ÖYKÜSÜ

“İnsan mı Tanrıyı Yarattı Yoksa Tanrı mı İnsanı?”

PROFESÖR DR. ALGAN ATAMAN

Bu çarpıcı konuyu seviyordu. İster koyu bir ateist olsun isterse dindar, her kesimden ve inançtan insanın dikkatini çekiyor,

merakını uyandırıyordu. Dünyanın en ünlü bilginlerinden biri olan, doğurganlık tıbbının ilerlemesine önemli katkılar sağlamış, embriyo araştırmalarının ve genetik mühendisliğinin önde gelen isimlerinden biri olan Profesör Dr. Robert Winston’un aynı adlı kitabından ilham alarak oluşturmuştu konferans konusunu. Bir bilim adamının böylesi bir konuyu ele alıp kitaplaştırmasını içten içe kıskanmış, yıllardır bu konuda konuştuğu halde bu ismi ilk defa kendisi kullanamadığı için hayıflanmıştı. Pencerelerden içeri süzülen solgun gün ışığı taş zeminde dans ederken adımlarını hızlandırdı. Okulun Sosyolojik Düşünce Kulübü’nün düzenlediği konferans başlamak üzereydi. Konferanslar dışında pek çok etkinliğin yapıldığı salonun önüne vardığında bir köşede endişe ile kendisini beklemekte olan genç kadını fark etti. Yıllardır asistanlığını yapan Duygu sırtını duvara yaslayıp kollarını önünde birleştirmiş, ayağını ritim tutarcasına yere vuruyordu. Oldukça gergin olduğu yüz ifadesinden ve vücut dilinden anlaşılıyordu. Biçimli vücudu yay gibi gerilmiş, porselen bir bebeği andıran yüzü asılmıştı. Profesörü görür görmez hızla atıldı.

“Nerede kaldınız? Herkes içeride!”

Profesör Algan Ataman koyu gri paltosunu çıkarıp kadına uzatırken cevap verdi:

“Hiçbir zaman geç kalmam endişelenme.”

Konferans salonuna doğru yürüyen profesörü takip eden genç kadın hızlı hızlı konuşmaya devam etti:

“Evet geç kalmazsınız ama son dakika gelerek bizi diken üzerinde tutarsınız.”

Devasa kapının önüne geldiklerinde durup derin bir nefes aldı Algan Ataman.

“Kalabalık mı?” diye sordu arkasını dönmeden.

“Hem de nasıl. Tıklım tıklım. Herkes burada.”

Her zamanki gibi. En ön sıralara yerleşip yüzlerinde memnuniyetsiz bir ifade ile açık arayan meslektaşlarını şimdiden görür gibi oldu. Ancak umurunda değildi onlar. Onun genç ve meraklı gözlere, açık kalplere ihtiyacı vardı. Sahip oldukları bilgilerle kör olmuş, araştırmayan, hiçbir yeniliği kabul etmeyen, egolarının

pençesinde kıvranıp iyi bir şey yapmaya çalışan herkesi aşağı çeken kokuşmuş dinozor ordusuna değil. Yüzlerce yıllık devasa kapıyı iki eliyle yanlara açarak içeri girdiğinde büyük bir uğultu çarptı yüzüne aniden. Tahminimden de kalabalıkmış. Yüzlerce insan salonu doldurmuş, yer bulamayanlar salonun merdivenlerine oturmuşlardı. Programlar hazırladığı CNN Türk ve rakip kanal NTV kameraları dışında okulun kendi arşivi için hazırlanan bir kamera daha hazır beklemekteydi. Salona girişiyle birlikte uğultu kesildi. İnsanlar birazdan başlayacak olan konuşmasını dinlemek üzere pürdikkat bir şekilde ona bakıyordu. Birden tüm vücudunun kasıldığını hissetti. Elli yaşında biri olarak neredeyse yirmi yıldır aralıksız bu işi yapmasına rağmen her defasında kendisini böyle hissediyordu. İnsanlar konuk olarak katıldığı canlı yayınlanan tartışma programlarında ya da kendi hazırladığı programında heyecanlandığını düşünebilirlerdi. Halbuki o insanların karşısında konuşurken heyecanlanırdı sadece.

Televizyon çekimlerinde orada bir kamera olduğunu unuttuğu için rahattı. Hızlıca izleyenlerin kimler olduğuna baktı. En ön sırada her zamanki gibi meslektaşları ve birkaç köşe yazarı vardı. Onların arkasında davetliler ve konferansı izlemek üzere gelmiş olan insanlar, en arka sıralarda ise öğrencileri göze çarpıyordu. Onun salona girdiğini gören kız öğrenciler heyecan içinde birbirlerini dürterek gülüşüyordu. Erkek öğrencileri ise hayranlıkla ağzından çıkacak kelimeleri bekliyordu pürdikkat.

Yeniden bir nefes alıp sahneye doğru yürürken onun geldiğini gören genç bir kadın platformun ortasına yerleştirilmiş mikrofonu düzeltip eliyle çalışıp çalışmadığını kontrol ettikten sonra gülümseyerek konuşmaya başladı:

“Bu yağmurlu ama güzel İstanbul sabahında sizleri burada, yüzlerce yıllık bir geçmişe sahip olan bu duvarların arasında ağırlamaktan mutluluk duyuyoruz. Hepiniz hoş geldiniz.”

Salondan cılız bir alkış sesi yükselirken genç kadın devam etti sözlerine:

“Bugün burada hepimizi çok ilgilendiren, yüzlerce yıldır yanıtını aradığımız, açıkça sormaktan her dönem çekindiğimiz

bir konuyu çok önemli bir isimden dinleyeceğiz. Kendisi üniversitemizin öğretim görevlilerinden biri olmakla birlikte, yaptığı televizyon programları, yazdığı birbirinden değerli kitaplar ve ilgiyle takip edilen köşe yazıları ile çok iyi tanıdığımız biri. Sevgili Profesör Algan Ataman’a kocaman bir alkış rica ediyorum.”

Büyük bir alkış sesi duvarlarda yankılanırken kadının son cümlesinin ne kadar hafif olduğunu düşünüp memnuniyetsiz bir şekilde gülümsemekle yetindi Algan. Kocaman bir alkış mı? Sanki okul müsameresine çocuk anons ediyor’ Ancak yine de sosyal maskesini bozmadan kadının elini sıktı tebessüm ederek.

Yağmur incecik bir sicim gibi yüzlerce yıllık devasa pencerelerden süzülürken içeriyi dolduran hıncahınç kalabalığa bakıp derin bir nefes aldı. Kalp atışlarının sesinin onlarca metre öteden dahi duyulabileceğini düşündü bir an. Ancak biliyordu ki konuşmaya başlar başlamaz bu heyecan yerini sakinliğe bırakacak ve o herkesin çok iyi bildiği, kendine güvenen ve

soğukkanlı tavrı ile karşısındaki herkesi etkilemeyi başaracaktı. Bir erkek, gençken sahip olması gereken en önemli şeyin yakışıklılık ve para olduğunu düşünürdü. Oysa yaşlandıkça fark etmişti ki bir erkeğin en önemli silahı başarısıydı. Başarı insana karizma ve tabii para da sağlıyordu. Böyle olmasa daha birkaç yıl evvel ülkenin en yakışıklı erkeklerinden biri seçilen, Nobel Ödüllü Profesör Doktor Aziz Sancar'ı nasıl açıklayabilirlerdi. Gerçi kendisi diğerlerine göre avantajlıydı. Uzun boyu, geniş omuzları ve hâlâ fit olan vücuduyla en fazla kırk gösteriyordu. Bunda atalarının Slav kanını taşıyor olmasının da etkisi büyüktü elbette. Derin bir nefes alarak mikrofona yaklaştı ve gülümseyerek konuşmaya başladı:

"Günaydın! Öncelikle hepinize bu yağmurlu İstanbul sabahında beni yalnız bırakmayıp buraya geldiğiniz için çok teşekkür ediyorum. Bugün burada hepimizin daha çocukken düşünmeye başladığımız, anne babalarımıza merakla sorduğumuz ama büyüdükçe sosyal baskı nedeniyle sormaya korkar olduğumuz bazı soruların cevabım bulmak için bir aradayız. Hepimizin daha küçük bir çocukken ilk sorduğumuz sorulardan biridir Tanrı var mıdır sorusu. O kimdir? Gökyüzünde oturan korkulması gereken, eğer

dediklerini yapmazsak bizi cezalandıran sert bir baba mıdır? Yoksa hiçbir şeye karışmayıp yarattıklarının büyük bir kaos ve çile içinde yaşamalarını seyreden doğaüstü bir varlık mıdır? Tanrı inancı nasıl başladı? Nasıl gelişti? İlk toplumlarm çok sayıda tanrı inancından tek tanrı inancına nasıl ilerledik? Dinler nasıl oluştu? Neden oluştu? Niçin bu kadar çok sayıda din var? Gerçekten Tanrı mı insanı yarattı? Yoksa insan kendi zihninin bir ürünü olarak mı Tanrı kavramını yarattı? İşte bugün bu soruların cevaplarını arayacağız birlikte."

Salondan büyük bir alkış koparken tüm vücudunu ele geçiren alev dalgasının yumuşamaya başladığını hissetti. Ellerinin titremesine engel olarak kürsünün önünde duran sudan bir yudum içtikten sonra siyah kemik çerçeveli gözlüklerini düzeltip gülümsedi ve konuşmaya devam etti:

"Din yeryüzünde insanları birleştiren en önemli şey. Başka hiçbir şey insanoğlunun bir arada yaşamasını sağlayamazdı. Üstün bir varlık tarafından oluşturulmuş yasalar ve kurallar insanoğlunun kendi yarattığı

yasalardan çok daha etkilidir. Peki dinler nasıl ortaya çıktı? Bunun için evvela Tanrı kavramının nasıl ortaya çıktığını incelememiz gerekir.

İlk insanların yeryüzünde ortaya çıkışından onların bir araya gelip yerleşik hayata geçmeleri arasında yüzlerce yıllık bir zaman bulunur. Tanrı fikrinin insanların yerleşik hayata geçip tarım yapmaya başlamalarıyla ortaya çıktığına inanılıyordu. O sene yağmurun az veya çok yağması, havanın çok sıcak ya da soğuk olması, depremler, fırtınalar ve buna benzer pek çok doğal afeti kendilerinden daha büyük ve yüce güçlerin yaratmış olduğu sonucuna varan insanlar eğer onlara kurban sunar ve saygı gösterirlerse onların da kendilerine merhametli davranacağı sonucuna varmışlardır. Ekinlerin büyümesi için güneşe, yağmura ihtiyaçları vardı ve bunlar onların kontrolünde değilse kimin kontrolünde olabilirdi? Elbette daha büyük bir gücün. Bu nedenle ısınabilmek ve ekinlerin büyümesi için güneş tanrısına, yağmur yağdırması için gök tanrısına, cesaret için savaş tanrısına ve her ne istiyorlarsa onu vereceğini düşündükleri bir güce

tapmaya başladılar. Tanrı fikri ilk defa bu şekilde ihtiyaçtan dolayı filiz vermeye başladı. İnsanlık tarihinde her şey ihtiyaçtan dolayı ortaya çıkmıştır.

İnsanlık geliştikçe ve bir arada yaşam ilerledikçe daha organize bir din kavramı da ortaya çıkıyor. Çünkü insanlar küçük gruplar halindeyken kendi aralarında anlaşabilmeleri daha kolayken sayı arttıkça her şeyin belli bir düzen içinde olması gerektiği zarureti doğuyor. Bu nedenle tanrılardan istedikleri şeyler için onlara kurban sunup saygıda bulunurken belli bir kurallar silsilesini uygulamaya başladılar, diğer her şeyde olduğu gibi. Böylece din kavramının temelleri de atılmış oldu. Ancak bu dinler şimdiki semavi dinler gibi değildi, hayır, çok daha ilkel ve farklıydı. Daha çok hayatta kalabilmeye odaklı dinlerdi bunlar. Ekinleri büyüten, yağmur yağdıran, çok soğuktan ve sıcaktan koruyan, doğurganlığı artıran tanrıların olduğu dinler. Ancak bundan kısa bir süre evvel ülkemizde Urfa yakınlarındaki Göbeklitepe’de bulunan MÖ 10.000 yıl kadar eski bir tapınak, insanların ibadet etmek için bir araya geldiğini gösteriyor. Dünyadaki bilinen en eski tarihi eser olan bu tapmak Mısır’daki piramitlerden 7500 yıl, İngiltere’deki Stonehenge’den 7000 yıl daha eski. Bu tapmak bize Tanrı fikrinin tarımın başlamasından çok daha

eskiye dayandığını gösteriyor. Yani organize dinler insanoğlunun yerleşik yaşama geçmesiyle ortaya çıkmış olsa da Tanrı kavramı çok daha eskiye dayanıyor.”

Burada durup bardağından bir yudum daha su aldı Algan. Kalabalık çıt çıkarmadan kendisini dinliyor, bir yandan da o konuşurken arkasına kurulan barkovizyondan ekrana yansıtılan çeşitli görüntüleri izliyordu. Kısa bir an susup gözlerini izleyicilerin üzerinde gezdirdikten sonra devam etti anlatmaya:

“Peki ne oldu da çok uzun yıllar ihtiyaçları doğrultusunda çeşitli tanrılara tapan insanlar birden tek bir tanrı inancına geçiş yaptılar? Bunu anlayabilmek için Antik Mısır’a gitmemiz gerekiyor.”

Barkovizyonda Eski Mısır’a ait görüntüler, mumyalar, çölün ortasında eski bir kent, altından yapılmış hayvan başlı insan heykelleri, piramitler belirdi. Görüntü altından yapılmış, üzerinde

geleneksel kıyafetleri olan bir heykelde sabitlendiğinde profesör devam etti sözlerine:

“Bu arkamda gördüğünüz kişi Mısır tarihindeki en önemli firavunlardan biri olan Akhenaton’a aittir. Asıl adı Amenhotep’tir ancak tahta geçişinin beşinci yılında Akhenaton adını almıştır. Ve çok ilginçtir dualarımızın sonunda ettiğimiz âmin kelimesi de bu firavundan gelmektedir. Amenhotep her duadan sonra kendi adının söylenmesini emretmiş, böylece halk her duadan sonra Amen demeye başlamıştır. Yani Yahudilikteki ve Hristiyanlıkta-ki amen kelimesi ile İslam’daki âmin kelimesi bu Mısır firavununun adından gelmedir.

Bu firavun ile ilgili yakın geçmişe kadar çok şey bilinmiyordu zira kendisinden sonra gelenler onun yaptıklarını ve adını tarihten silebilmek için çok uğraşmışlardı ama yaptığı devrim kendi halkı için vakitsiz olsa bile başka toplumları derinden etkiledi. Akhenaton tarihte tek tanrı inancını ortaya atan ilk kişidir. Tahta çıktıktan kısa bir süre sonra radikal bir değişiklik yaparak diğer tüm tanrılara tapınmayı yasaklamış, tek bir Tanrı’nın olduğunu, onun her şeyi yarattığını ve her şeye gücünün yeteceğini, kendisinin de onun yeryüzündeki elçisi olduğunu öne sürmüş ve

tek tanrı olarak Aten'e yani Güneşe tapınacaklarını bildirmiştir. Ve bütün yapılardaki tanrıları sildirmiş, rahiplerin görevlerine son vermişti. O dönemde rahipler firavundan sonra gelen çok güçlü devlet memurlarıydılar. Ancak dini kullanarak çok büyük bir güç elde eden bu rahipler zamanla firavunlarla yarışır hale gelmişlerdi. Her tanrının farklı bir rahibi vardı. Çok sayıda tanrı çok sayıda rahip demekti. Ve firavun otoritesini hepsiyle paylaşmak zorunda kalıyordu. Bu durumdan kurtuluş ve mutlak otorite için en doğru olanın tek bir tanrı inancı olduğuna karar vererek hemen harekete geçti Akhenaton. El Amarna'da bu yeni tek tanrı inancına göre bir kent inşa ettirdi ve yeni inancı takip edenlerle birlikte oraya yerleşti. Ancak yaptıkları pek çok kişinin, özellikle de rahiplerin hiç hoşuna gitmedi. Ellerindeki gücü kaybettikleri için pek çok yola başvurdular. Bugün hâlâ firavunun nasıl öldürüldüğü veya mezarının nerede olduğu bilinmiyor. Bilinen tek şey

onun ölümünün ardından tahta geçen oğlu Tutankamon ile birlikte eski çok tanrılı sisteme geri dönülmüş ve tek tanrı inancının izlerinin Akhenaton ile birlikte silinmiş olmasıdır. Böylece siyasi nedenlerle tek tanrı inancına geçiş ilk denemede başarısız olmuştur. Ancak firavun kendi halkına tek tanrı inancını o sırada be-nimsetememiş olsa da etkilediği bir kişi oldu."

Algan kusursuz bir zamanlamayla barkovizyona döndüğü anda ekranda elinde asasıyla Kızıldeniz'i ortadan ikiye ayıran bir adam belirdi. Gülümseyerek seyircilere dönüp, "O kişi de Musa'ydı!" dedi. Ardından anlatmaya devam etti.

"Tek tanrı inancı Yahudilikle ve Musa ile ortaya çıktı. Mısır topraklarında yaşarken bir zamanlar Akhenaton'un ortaya attığı tek tanrı fikrinden etkilenen Musa halkını sadece Mısır'dan çıkarmayı başarmamış, aynı zamanda tek bir yaratıcı etrafında kenetlemeyi de başarmıştı. Ancak Yahudiliğin evrensel mesajlar vermek yerine sadece Yahudi ulusunun çıkarlarını gözetmesi, diğer milletlere sunacağı bir şeyi olmaması nedeniyle tebliğci bir din olamadı. Bu nedenle yerel tek tanrıcılık olarak adlandırıldı. Ancak asıl kırılma başka birisiyle geldi."

Algan susup ona karizmatik bir görüntü veren siyah çerçeveli kemik gözlüklerinin üzerinden kendisini dinleyen insanları süzdü. Herkes çıt çıkarmadan onu dinliyor, önlerindeki kâğıtlara not alan öğrenciler dışında

hiçbir hareket görünmüyordu. Uzun konuşmalar esnasında böyle esler vermek izleyiciyi kendisine daha fazla bağlıyordu. Bir iki saniye daha sessizce bekledikten sonra barkovizyona döndü. Ekranda dünya üzerinde yaşayan hemen hemen her insanın çok iyi bildiği biri göründü. Çarmıha gerilmiş kanlar içinde bir adam. Sahnenin köşesinde hayranlıkla kendisini seyreden asistanı Duygu ile göz göze gelip gülümsedikten sonra devam etti sözlerine:

“Nasıralı îsa dinler tarihindeki en büyük kırılma oldu. İsa’nın yıllardır beklenen mesih olduğuna inanan küçük bir Yahudi cemaati oluştu. Bu cemaatin ilk liderlerinden olan Tarsuslu Pavlus, insanlığın kurtuluşu için bu adam canını veriyorsa bunu dünyadaki herkesin duyması gerek, diyerek İsa’nın kim

olduğunu ve söylediklerini yaymaya karar verdi. İşte bu şekilde atılan Hristiyanlığm ilk tohumları bu küçük grubun giderek büyümesi ve Büyük Roma împaratorluğu’nu ele geçirmesiyle akıl almaz noktalara ulaştı. Ve bu olağanüstü başarı Arap yarımadasında başka bir tek tanrılı dinin ortaya çıkmasına model oldu.”

Salondan çıt çıkmıyor, sadece en önde oturan bazı meslektaşları kendi aralarında fısıltı ile konuşuyordu. Ekranda beliren Kabe görüntüsüyle konuşmasına devam etti Algan.

“Muhammed Bin Abdullah Mekke kentinde yaşayan Ku-reyş kabilesinden bir tüccardı. Mekke’de olup bitenlerden çok rahatsızdı. Küçük bir kasabayken Kabe sayesinde zengin bir kent haline gelen Mekke, putperestler tarafından düzenli olarak ziyaret ediliyor, bu da şehrin insanlarına ciddi bir servet kazandırıyordu. Ancak zenginlik insanları bozmuştu. Açgözlülük, yalan, dolan, adaletsizlik alıp başını gitmişti. Muhammed’e ilk vahyin gelmesinden hemen önceki bu döneme Cahiliye Dönemi denir. Ancak bu dönem tanrısız bir dönem değildir. Arap kabilelerin pagan tanrıları vardı ve tapındıkları yer Kabe’ydi. Yani biz aslında Hac İslam’a özgü zannetsek de aslında çok daha eski bir gelenektir. MS 610 yılı Ramazan ayının 17. gecesi Muhammed, Cebrail tarafından uykusundan uyandırılıp “ikra” yani “oku” denerek ilk vahyi aldı. Muhammed’in mesajı ilk başta tıpkı İsa’da olduğu gibi hoş görüldü. Özellikle hor görülen yoksullar, kadınlar ve köleler bu yeni mesajı coşkuyla

karşıladı. Zengin kesim ise görmezden gelip umursamadı. Ancak mesaj tek tanrıcı bir hal almaya başlayınca durum değişti. Neden? Çünkü zenginliklerinin kaynağı Kabe idi. Ve eğer Kabe'deki putlar olmasa onu ziyaret edip onları zengin eden paganlar da olmayacak demekti. Bunun üzerine Muhammed ve yandaşları 622 yılında şimdi Medine olarak bilinen Yesrib kentine gittiler. Kent kabileler arasındaki savaşlar yüzünden perişan durumdaydı. Bu nedenle Muhammed'in birlik ve beraberlik içeren mesajlarını hoş karşıladılar. Burada Muhammed İslam'ı Yahudilerin inancına yaklaştırmak için bazı adımlar attı. Yahudiler ve Araplar arasındaki evliliklere izin verdi ve kendi yandaşlarını günde üç kez

Kudüs'e dönerek ibadet etmeye çağırdı. Ancak sonunda Arap-lar ile Yahudilerin yolları ayrıldı. Zira Yahudiler her ne kadar dünyaya bir mesih geleceğine inanıyor ve onu bekliyorlarsa da İsa örneğindeki başarısızlıktan dolayı her peygambere kuşkuyla bakıyorlardı. 622 yılında Muhammed yandaşlarına Mekke'ye, Kâbe'ye dönerek ibadet etme talimatını verdi. Bu önemli bir durum yarattı. O güne değin Müslümanlığı Kabe'yi ve zenginliklerini kaybetmelerine neden olacağı korkusuyla tehlikeli bulan Araplar aslında bu yeni dinin de Kabe geleneğinin devamı olacağını anlayınca bundan etkilendiler. On yıllık savaş döneminin ardından Muhammed 632 yılında öldüğünde hemen hemen bütün Araplar Müslüman olmuştu."

Salondan hâlâ çıt çıkmıyordu. Algan derin bir nefes alıp suyundan bir yudum daha aldı. Ardından gülümseyerek insanlara baktı ve konuşmasını sürdürdü:

"Tek tanrılı dinler bu şekilde birbirlerinden etkilenerek ortaya çıktı. Peki ama çok tanrıcılık tamamen ortadan kalktı mı yoksa tek tanrıcılığın içinde gizlenerek yaşamını sürdürmeye devam mı etti? Bunu anlamak için çevremize ve hayatlarımıza dikkatle bakmak yeterlidir. Mesela Hristiyanlıktaki aziz kavramı. Azizler panteonu çok tanrılı sistemdeki tanrılar panteonundan pek de farklı değildir. Tanrı Zeus nasıl Roma'nm koruyucusuysa günümüzde de Fransa'yı Aziz Martin, İngiltere'yi Aziz George, îskoçya'yı Aziz Andrew koruyor. Hatta şehirlerin bile azizleri var. Venedik'i Aziz Marco, Milano'yu Aziz Amb-roise koruyor. Baş ağrısı için Aziz Agathius, diş ağrısı için Aziz Apollonia'ya dua etmeniz gerekir. Pek

çok Hristiyan İsa'ya ya da Meryem'e dua ediyor, isteklerini onların yerine getirmesini istiyor. Bu günümüzdeki çok tanrıcılığın şekil değiştirmiş başka bir versiyonu. Çok tanrıcılıkta da en başta her şeyi yaratan bir Tanrı varken, onun altında ona bağlı pek çok Tanrı vardı ve insanlar her şeyin yaratıcısı olan Tanrı'ya dua etmek yerine denizciler Poseidon'a, savaşçılar güç kazanmak ve cesaret için Ares'e, demirciler Heptaistos'a, çiftçiler Dionysos'a, hastalıkların yok olması için Apollon'a, barış için Athena'ya dua ederlerdi.

Kuzey'de ve Roma'da bu tanrıların adı değişiyor ama özellikleri aynı kalmaya devam ediyordu."

Algan soluklanmak için durduğunda salonda bir uğultu duyulmaya başlandı. İnsanlar sözlerini kendi aralarında konuşup tartışıyorlardı. On sıralarda oturan yaşlı bir adam heyecanla atıldı:

"İslam'ın en güzel tarafı da bu işte. Çok tanrıcılık diye bir şey katiyen söz konusu dahi olamaz."

Algan adama gülümsedi. Sol yanağında ortaya çıkan gamze kirli sakalı yüzünden fazla belli olmasa da yine de yüzüne sempatik bir ifade katıyordu.

"Öyle mi dersiniz gerçekten de?" diye sordu içtenlikle. Salondaki gürültü çoğaldı.

"Elbette öyle. Başka türlüsü nasıl olacak? Müslümanlar böyle inanışları asla barındırmaz içinde."

Algan derin bir nefes alıp kollarını göğsünde birleştirip izleyicileri süzdü ve ardından konuşmaya başladı:

"Peki o zaman türbelerde dua edip ağaçlara kumaş parçaları bağlayanlar ne yapıyorlar o sırada? Ya da Tanrı'dan istemek yerine meleklerden, evliyalardan, ermişlerden isteyenler? Bu da tek tanrıcılığın içine gizlenmiş bir çok tanrıcılık göstergesi değil midir?" .

Salon nefesini tutmuş onu izliyordu. Pencerelere vuran yağmurun tıkırtılarından başka ses duyulmuyordu içeride. Algan dakikalardır sıktığı

vücudunun gevşediğini hissediyordu. İlk baştaki gerginliği tamamen kaybolmuş, kontrolü eline almıştı. Tek tek insanların yüzlerine bakıp sözlerinin yarattığı etkiyi izlerken keyfi yerine gelmişti. Herkes şaşkın bir şekilde fısıltı halinde ya-nmdakiyle konuşuyordu. Bu insanların düşünmeye başladığının işaretiydi. O güne kadar hiç bakmadıkları bir noktadan meseleye bakmaya başlamışlardı. Algan bir süre sessiz kalıp insanların söylediklerini hazmetmelerini bekledikten sonra konuşmasına devam etmek üzere ağzını açmak üzereyken salon kapısının önünden gelen gürültülerle durdu. Çift kanatlı devasa kapı büyük bir gıcırtıyla açılırken izleyicilerin de dikkati dağılmış, konferansın

ortasında kimin bu münasebetsizliği yaptığını anlamak için kızgın bir şekilde kapıya bakmaya başlamışlardı. Açılan kapıdan içeri okulun halka ilişkilerini yapan genç kadın girdiğinde şaşırdı Algan. Kadının yüzünde endişeli bir ifade vardı. Ne olduğunu anlayamamıştı ancak kadının yüzündeki ifadeden beklenmedik bir gelişme olduğu belli oluyordu. Gözlüklerini düzeltip elinde tuttuğu kalemi kürsüye bıraktı. Neler olduğunu anlayabilmek için kadının yanma yaklaşmasını beklerken salon kapısından içeri ikisi resmi, biri sivil giyimli üç polis girince salonda büyük bir uğultu başladı aniden. Herkes neler olduğunu anlamak için yanındakiyle konuşuyor, büyük bir merak içinde polisleri izliyordu. Sivil olan polis, orta boylu ve oldukça zayıftı. Saçlarının yanları açılmış, kemikli yüzünün ortasındaki gözleri dikkatli bir şekilde etrafı tarıyordu. Kendine güvenen bir yürüyüşle yanma ulaştığında cebinden kimlik kartını çıkarıp Algan'a doğru uzattı.

"Cinayet Büro'dan Komiser Oğuzhan. Algan Ataman siz misiniz?"

Kim olabilir başka, kör müsün diye geçirdi içinden Algan ancak, "Evet, benim," demekle yetindi. Salondaki uğultu artmış, gürültüye dönüşmüştü. Herkes bir şeyler konuşuyor, şaşkınlıkla neler olduğunu anlamaya çalışıyordu. Algan sabahın köründe karşısındaki bu adamların ondan ne istediğini merak ediyordu. Ne olmuş olabilirdi de konferansın ortasına bu şekilde dalıp bölebilirlerdi? Soğukkanlı bir ses tonuyla sordu:

"Konu nedir memur bey? Konferansın ortasındayız zira."

Komiser Oğuzhan, televizyondaki tartışma programlarından ve her hafta yaptığı, ünlü isimlerin konuk olduğu programından tanıdığı bu adamın otoritesini çalmış olmaktan dolayı mutluydu. Ancak bunun kısa bir an olacağının bilincinde olarak fazla uzatmanın gereksiz olduğunu anladı. Algan'ı baştan aşağı süzdükten sonra cevap verdi:

"Bizimle gelmenizi rica ediyoruz Algan Bey."

"Sizinle gelmek mi? Konferansın ortasındayım! Görmüyor musunuz?"

Komiser Oğuzhan istifini bozmadan etrafı süzdü.

"Evet farkındayım. Ancak üstlerimden kesin emir geldi. Bizimle gelmeniz gerekiyor Algan Bey."

Algan polisle tartışmanın sonuç vermeyeceğinin farkındaydı. Özellikle adamın son kelimesinin bir ricadan ziyade bir mecburiyet olduğunu hissetmişti. Haklarının farkındaydı. Adamla bu konu üzerinde tartışabilirdi ama bunu seyircilerin karşısm-dayken yapmayı istemiyordu. Şimdiden bazı meslektaşları düştüğü durum nedeniyle kendi aralarında fısıldaşıp gülüşüyor, öğrenciler korku içinde neler olduğunu anlamaya çalışıyordu.

"Nereye gidiyoruz peki?"

"Cinayet mahalline."

Algan şaşırmıştı. Bir cinayet mahallinde ne işi olabilirdi? Dahası onunla ne alakası vardı? Polis ondan ne istiyor olabilirdi?

"Benden tam olarak ne istiyorsunuz öğrenebilir miyim peki?"

Komiser ellerini paltosunun cebine soktuktan sonra cevap verdi:

"Bu cinayet soruşturmasında bize yardım etmenizi. Detayları oraya gidince öğreneceksiniz."

NEW YORK

Koyu renkli mobilyalar ile döşenmiş büyükelçiliğin geniş bekleme salonunda, bordo renkli koltuklardan birine oturmuş sırasının gelmesini bekleyen Şirin'in akimdan bin bir türlü soru geçiyordu. Tuhaf yanlışlıklara alışkındı ama böylesi bir yanlışlığı aklı almıyordu. Resmen çocukken okumayı çok sevdiği Aziz Nesin kitaplarındaki öykülerden birinde yaşıyor gibiydi o anda. Yıllar önce kaybettiği babası nasıl yeniden öle-bilirdi? Bir akrabam falan da yok geride kalan karıştırılacak diye geçirdi içinden. Bir an önce bu yanlışlığı çözüp okula geri dönmek istiyordu. Butler Kütüphanesi'nde yapacak bir dolu işi vardı daha. Sınav kâğıtlarını okumalı, bir sonraki dersin konusu için hazırlık yapmalıydı. Bacak bacak üstüne atarak etrafı incelemeye başladı. Camekân bir duvarın ardından yanıp sönen numaralara göre bekleyenlerle görüşen çalışanlar hızlı bir şekilde işlerini bitirip bir sonraki kişiye geçmeye çalışıyorlardı. Elinde tuttuğu, sırasının yazılı olduğu kâğıda baktı. 189 yazıyordu. Bir kişi sonra sıra kendisine gelecekti. Derin bir nefes alarak sakinleşmeye çalışırken kapıdan içeri telaş içinde giren tanıdık yüzü görünce rahatladığını hissetti. Bir yıldır hayatındaki en önemli kişi olan sevgilisi Amir, üzerindeki kalın paltoyu çıkarıp yanma oturduktan sonra ellerini sıkı sıkı kavradı.

"Elimden geldiği kadar çabuk çıktım evden. Bir açıklama yapan oldu mu?"

"Hayır henüz değil. Bekliyorum."

Aralarında tek tük beyazların göründüğü siyah kirli sakalı, kıvırcık saçları, kemikli yüzünün ortasındaki simsiyah gözleri ile tipik bir İran asıllı Amerika'lıydı Amir. Daha çocukken ailesi ile kaçarak gelmişti Amerika'ya. Şah sonrası olanları hayal meyal hatırlayacak kadar küçük olan Amir'in akimda kalan tek şey bitmeyecekmiş gibi gelen yolculuk olmuştu. Haftalar süren bir kaçışın ve tedirginliğin ardından nihayet bu uzak kıtaya vardıklarında onu nasıl bir hayatın beklediğinden habersizdi. "Benim en büyük şansım kaçabilecek maddi imkânlara sahip olmamızdı," demişti Şirin'e bir defasında. Geride kalan pek çok akrabasının yeni rejim yanlıları ile muhalifler arasında çıkan çatışmalarda hayatını kaybettiğini anlatmıştı. îlk başta insan kaçakçıları tarafından Türkiye'ye kaçırılmış, oradan uçakla

Amerika’ya gelmişlerdi. Üniversitede okuyana kadar İran’a geri dönmemiş, ancak mezun olduktan sonra gidip gelmeye başlamıştı arada bir.
Şirin, “Seni oraya bağlayan hiçbir şey yok, neden gidiyorsun?”
diye sorduğunda, “İnsan köklerini kolay kolay bırakamıyor ardında!” diye cevap vermişti. Birkaç uzak akraba bile ait olduğu toprakları ziyaret etmesi için yeterli bir nedendi onun için. Üniversitede biyoloji okumuş, moleküler biyoloji ve genetik konusunda uzmanlaşmıştı. Mezun olduktan sonra ülkenin en büyük genetik araştırma şirketi olan Luminous Genetic’te çalışmaya başlamıştı. Bu dev şirket dünyanın pek çok ülkesindeki en iyi okullarda okuyan parlak öğrencileri bulup onlara iş teklif ederdi. Pek çok öğrencinin en büyük hayallerinden biriydi onlarla çalışmak. Amir’e de bu imkân sunulmuş ve o da bir dakika düşünmeden kabul etmişti. Bundan yaklaşık bir buçuk sene evvel Columbia Üniversitesi’nde bu alanda dersler vermeye başlamıştı. Şirin’le ilişkileri de bundan sonra başlamıştı. Yine bir ders için öğrencilerini kışkırtacak Tanrı ve bilim konulu araştırmalara girişen Şirin, Butler Kütüphanesi’nin altını üstüne getirirken taşımakta

zorlandığı kitapları Amir’in üzerine boşalmış, bu sayede tanışmışlardı. O güne kadar sadece göz aşinalığı ile birbirlerini biliyorken, bu olayın ardından aynı ilgi alanlarına sahip olduklarını keşfedip yakınlaşmışlardı. İkisi de katıksız ateistti. Gerçi Şirin kendisini daha çok panteist diye tanımlasa da neticede ikisi de Tanrı’ya ya da dinlere inanmıyorlardı.

Göğsüne çapraz astığı çantasını çıkarıp oturduğu koltuğun kenarına bırakan Amir etrafına bakındı.

“Fazla kişi yok, hemen alırlar seni.”

Evet anlamında başını sallayan Şirin’in yeşil gözleri bir yere sabitlenmiş, dalmış gitmişti.

“Hayatımda duyduğum en tuhaf olay,” diye devam etti sözlerine genç adam.

Daldığı düşüncelerden sıyrılan Şirin cevap verdi:

“Bence de. Olabilecek en tuhaf durum.”

Tam sözlerine devam edecekken karşılarındaki elektronik levhada yanan 189 sayısı ile birlikte ayağa kalktı Şirin.

“Benim sıram.”

Birlikte en önde bulunan görevlinin karşısına geçip durduklarında bıkkınlıkla elindeki kâğıdı inceleyen gözlüklü, ince yapılı adamın başını kaldırıp konuşmasını beklemeye başladı Şirin. Bir an önce işin doğrusunu öğrenip çıkmak istiyordu oradan. Oldu olası sevmemişti böyle bürokratik işleri. Bütün tuhaf şeyler beni mi bulacak? Birkaç saniye sonra elindeki işi bitiren adam gülümseyerek Şirin’e döndü.

“Merhaba. Nasıl yardımcı olabilirim size?”

Şirin kimliğini adama uzatırken sakinleşmek için derin bir nefes aldıktan sonra konuşmaya başladı:

“Bugün çalıştığım üniversiteye haber ulaştırılmış babamın öldüğüne dair. Ben de bunun üzerine buraya geldim. Ancak bir yanlış...”

Adam hızla kimlik bilgilerini sisteme yazdıktan sonra sözünü tamamlamasına fırsat vermeden araya girdi:

“Evet Şirin Hanım. Başınız sağ olsun. Babanız vefat etmiş. Adalet Bakanlığı miras işlemleri için bizi arayıp size ulaşmala-

rı gerektiğini bildirdi. Biz de cep telefonunuzdan ulaşamayınca okulu aradık.”

Şirin şaşkınlıkla gözlerini kırpıştırdıktan sonra heyecanla atıldı.

“İyi ama bunda bir yanlışlık var. Babam ölmüş olamaz.” Adam anlayışlı bir yüz ifadesi takınarak tebessüm etti.

“Haklısınız çok zor bir durum. İnsan kabullenmekte zorluk çekiyor. Özellikle böyle gurbetteyken. Ancak dediğim gibi ne yazık ki bir yanlışlık yok. Sistemdeki tüm bilgiler uyumlu.”

“Nasıl olabilir? Benim babam yıllar önce öldü. Kimliğime bakarsanız babamın isminin Ali Özdemir olduğunu göreceksiniz.”

Bu sefer şaşırma sırası gözlüklü adama geçmişti. Gözlüklerini düzeltip kimliğe yeniden göz attıktan sonra önündeki bilgisayara dönen adam, “Allah Allah” dedi neredeyse fısıltı halinde. Ardından ne olduğunu anlamadığını gösteren boş bakışlarla Şirin’e baktıktan sonra yerinden doğrulup, “Lütfen burada bekleyin, amirimle görüşeceğim,” dedi. Adamın arkasından şaşkınlık içinde bakan Şirin, Amir’in sesiyle ona döndü.

“Bir gariplik var gerçekten de.”

Hayatı boyunca her şeyin oldukça düzenli ve belli kurallar içerisinde olduğu bir ülkede yaşadığı için bu türden tuhaflıklara alışkın değildi. Amerika’da insan sistemin koyduğu kurallarla sakin ve huzur içinde yaşayabiliyordu. Hatta neredeyse sıkıcı denebilecek kadar belliydi her şey. Sistemde yanlışlık söz konusu bile olamazdı zira herhangi bir yanlışlık ya da ona benzer bir durumda açılan davalarla çok büyük tazminatlar ödemek zorunda kalıyordu şirketler ve kurumlar. Bazen içinde nedenini tam olarak adlandıramadığı bir boşluk duygusu olurdu. Hiçbir sürprizin olmadığı hayatında böylesi bir boşluğun normal olduğunu düşünüyordu ama bazen bu duygu o kadar şiddetlenirdi ki hayatın anlamsızlığını düşünüp dururdu bu yüzden. Neden yaşıyoruz, ne için yaşıyoruz? soruları zihnini kemirip dururken bütün bu koşturmacanın, para kazanma ya da kariyer yapma telaşının boş olduğunu hissediyordu. Böyle anlarda daha fazla işine ve bilime veriyordu kendisini. Bu devasa boşluk bu şekilde dolabilirmiş gibi. Ancak aç bir kurt gibi doymak bilmemişti hiçbir zaman. Ta ki Amir ile tanışana kadar. İçindeki o büyük boşluk duygusunu tam olarak yok etmese de hafifletmeyi başarmıştı genç adam sonunda. Şimdi hiçbir sürprizin olmadığı hayatında böylesine bir karışıklık gerçekten de tuhaf geliyordu ona.

Birkaç dakikalık bir bekleyişin ardından lacivert bir takım elbise giyip, beyaz gömleğinin üzerine bordo bir kravat bağlamış olan, saçları seyrelmiş, hafif kilolu bir adamın az evvelki görevliyle birlikte yanlarına geldiğini Amir’in kendisini dürtme-siyle fark etti Şirin. Merakla adama bakarken görevli az ötedeki kapıyı işaret etti.

“Lütfen içeri gelebilir misiniz acaba Şirin Hanım?”

Şaşkınlıkla adamın söylediğini yaparak kapıdan içeri girdiler. Lacivert takım elbiseli adam elini uzatırken bir yandan da hızlı hızlı konuşuyordu:

“Merhaba Şirin Hanım. Ben Haldun Kaleli. Konsolos beyin yardımcısıyım. Lütfen şöyle geçip oturun.”

Adamın elini sıktıktan sonra işaret edilen masanın önündeki koltuklara oturup, tek kelime etmeden bir açıklama yapılmasını beklemeye başladı. Konsolos yardımcısı bilgisayarını açıp sisteme birkaç bilgi girdikten sonra arkasına yaslanıp ellerim önünde kavuşturdu.

“Şirin Hanım, son derece tuhaf bir durum yaşadığınızın farkındayım.”

“E... evet aynen öyle,” dedi Şirin neredeyse kekeleyerek.

“Sistemden kaynaklanan bir yanlışlık olduğunu düşündük biz de ancak kontrol ettiğimizde sıra dışı bir durum olduğunu fark ettik.”

Adamın ne söyleyeceğini o kadar merak ediyordu ki neredeyse oturduğu koltuktan düşmek üzereydi. Dayanamayan Amir araya girdi:

“Yani ne demek oluyor tüm bunlar?”

Adam tane tane konuşmaya özen göstererek cevap verdi:

“Üzülerek söylemeliyim ki vefat eden kişi özbeöz babanız ne yazık ki.”

Şaşkınlıkla adama bakarken kekeleyerek, “Lü... Lü... Lütfen devam edin,” diyen Şirin ellerinin titremeye başlamasına engel olamıyordu. Bunu fark eden Amir uzanıp elini tuttu.

Adam bir iki saniye Şirin’in gözlerinin içine bakıp iyi olup olmadığını anlamaya çalıştıktan sonra kelimelerini dikkatle seçerek konuşmaya devam etti:

“Bunu bu şekilde öğrendiğiniz için üzgünüz ancak ne yazık ki siz beş buçuk yaşınızdayken evlatlık verilmişsiniz. Öz anneniz bir kaza sonucunda ölmüş.

Babanız da sizi evlatlık vermiş. Tam olarak 12 Aralık 1980'de. Türk kanunlarına göre kişi evlatlık verilse bile öz ailesinden kalan miras ona intikal eder. Sizinle bu nedenle irtibata geçmeye çalıştık. Dediğimiz gibi, bir yanlışlık söz konusu değil."

Bir an kulaklarını sağır eden bir uğultu ile etrafındaki tüm seslerin yok olduğunu hissetti Şirin. Karşısındaki adam bir şeyler anlatıyor, Amir bir şeyler soruyor, etrafta insanlarla ilgilenen görevliler durmadan gidip gelirken o hiçbir ses duymuyordu. Sanki cam bir fanusun içine girmişti ve bu fanus tek bir sesin bile içeri sızmasına müsaade etmiyordu. Duyduğu tek şey şiddetli bir uğultu ile karışan kalp atışlarının sesiydi. Kalbi devasa bir çanı çalan tokmak gibi gümbür gümbür atarken bir an bayılacak gibi hissetti kendisini. Akimda tek bir soru vardı: Eğer gerçek babası bir başkası ise yıllarca baba zannettiği kişi kimdi? İnsanın o güne kadar bildiği tüm gerçeklik saniyenin onda biri kadar bir zaman dilimi içinde yok olabilir miydi? Olabilirmiş gerçekten de diye geçirdi içinden. Gözünün önünden hatırlayabildiği ilk andan itibaren babasıyla ve annesiyle yaşadığı anlar akmaya başladı. Evlerinin salonunda ender de olsa birlikte sessizlik içinde akşam yemeği yedikleri anlar, karavanla Amerika'yı bir uçtan bir uca gezdikleri o yaz tatili, ilk evcil hayvanını aldıkları gün, ilk regl olduğu zaman annesinin ona söyledikleri, ilk gerçek sevgilisiyle babasını tanıştırdığı o gece... Geçmişi buzdan bir film şeridine benzese de gerçekti bir iki dakika öncesine değin. Binlerce anı gözlerinin önünden akarken zihninde tek bir düşünce yankılanıyordu.

Yaşadığım her an sahteymiş! Bütün hayatım kocaman bir yalanmış!

Hissettiği çarpıntı o kadar şiddetliydi ki bir an nefes alamayacağını düşündü. Sanki yer ayaklarının altından çekilip alınmış gibiydi. Derin derin nefes alıp verirken ayağa kalkmaya çalıştı ancak sendeledi. Uğultu ve kalp atışları dışında tek bir ses bile duymuyordu hâlâ. Ayakta durabilmek için Amir'in kolunu tutmaya çalışsa da vücudundaki tüm gücün yok olduğunu fark etti. Küf yeşili bir perde gözlerine inerken vücudunun kontrolünü kaybedip kendisini yere bıraktı.

10

İSTANBUL

Polis arabası kıyamet yeri gibi görünen trafiğin içinden bir an önce sıyrılabilmek için sireni açıp emniyet şeridine geçerken dalgın dalgın camdan dışarı seyrediyordu. Sabah erken saatlerde şehri yutup adeta bir hayalete çeviren sis yağmurla birlikte hafiflemeye başlamıştı. Bugünün de diğer günlerden bir farkı olmayacağını düşünerek açmıştı gözlerini bu sabah. Her zamanki gibi sabah kahvesini içecek, ardından ders verdiği üniversitedeki konferansında konuşacak, öğleden sonra da öğrencilerinin ödev kâğıtlarını okuyacak ve haftada iki gün yazı yazdığı gazete için yeni bir makale kaleme alacaktı. Matematik teorileri ile din ve felsefeyi harmanladığı yazıları oldukça popülerdi ve o gün mutlaka yazısını gazeteye göndermek zorundaydı. Tüm bunlar bittikten sonra kitaplarına gömülüp günü öyle bitirecekti. Ancak gün hiç planlamadığı bir şekilde ilerliyordu ve sabahın köründe konferansını yarıda kesip polis arabasının içinde bir cinayet mahalline gidiyordu. Hayat çok enteresan diye geçirdi içinden derin bir nefes alıp dışarıyı seyretmeye devam ederken. Kırk yıl düşünse böyle bir gün yaşayacağı akima gelmezdi.

“Yolumuz daha var mı?” diye sordu yanında oturan sivil giyimli polis memuruna.

“Az kaldı. Birazdan orada oluruz,” diye cevap verdi adam.

Yeniden dışarıyı izlemeye koyulduğunda, keşke yanıma bir kitap almış olsaydım diye düşündü. Kitaplar onun en yakın arkadaşıydı zira. Her gün neredeyse birbirinin aynı şeyleri yaparken bazen sıkıldığını hissetse de kitaplar onun kurtarıcısı olmuştu sanki. O kadar çok okurdu ki mesleğini soranlara profesyonel okuyucuyum derdi. Yıllar içinde bu hayata geliş amacının öğrenmek ve öğrendiklerini diğerlerine öğretmek olduğunu anlamıştı.

Polis arabası Kuzguncuk istikametine dönerken cep telefonunu çıkarıp baktı. Asistanı Duygu onlarca mesaj yollamıştı. Polislerin eşliğinde

konferans salonundan ayrılırken arkasında pek çok soru işareti ve merak içinde insanlar bırakmıştı.

“İyi misiniz Algan Bey? Neler oluyor böyle?”

“Algan Bey herkes sorular sorup duruyor. Basın resmen sorguya çekiyor beni. Ne zaman dönersiniz bir şey söylediler mi?”

“Algan Bey, diğer basın mensupları da öğrenmiş konuyu. Herkes beni arıyor.”

Algan Bey kaşlarını çatarak bir iki saniye düşündükten sonra hızla cevap yazmaya başladı Duygu’ya. Basının böyle bir konunun üzerine atlayacağına kuşkusu yoktu. Bir cinayet soruşturmasına yardım eden popüler bir yazar, öğretim görevlisi ve televizyoncu her yerde haber olurdu.

“Merak etme. Polise yardım edip döneceğim ama ne kadar süreceğini bilemiyorum. Basına sadece bu kadar bilgi vermen yeterli. Sonrasında haberleşiriz.”

Mesajı gönderdikten sonra yeniden gözlerini dışarıya dikti. Bir cinayet soruşturmasına nasıl yardım edecekti, hiçbir fikri yoktu. Neden kendisine geldiklerini ve ondan tam olarak ne beklediklerini de bilmiyordu.

Sorularına yanıt vermeyen polis memuru soruşturmanın gizliliği açısından ancak olay mahallinde detaylı bilgi verebileceklerini söylemişti. Mecburen mekâna varana kadar sabretmesi gerekiyordu.

Otomobil Kuzguncuk tepelerine doğru ilerlerken hayatını düşünmeye başladı. Ne debdebeli bir hayat yaşamıştı. Onun şu anki hayatına bakan birisi hayatı boyunca rahat bir yaşamı

olduğunu düşünebilirdi ama hiç de öyle olmamıştı. Dört çocuklu bir ailenin en küçük oğlu olarak Tokat’ın Zile ilçesinde dünyaya gözlerini açmış, memur olan babası yüzünden o şehir senin bu şehir benim gezip durmuştu Anadolu’da. Yedi kuşak Zileli olmalarına rağmen babasının görevi yüzünden ergenlik zamanını Diyarbakır’da geçirmiş, ardından emekli olmasıyla birlikte İstanbul’a yerleşmişlerdi. İlk milliyetçilik emarelerini bu

yaşlarda göstermeye başlamış, on beş yaşma girdiğinde azılı bir ülkücü olmuştu. Bir yandan Ülkü Ocakları'na dadanmış bir yandan da okuyup öğrenmek için kitaplara gömülmüştü. Lise 2'deyken içine çekildiği siyasi kutuplaşma ikliminde taraflar arasında çıkan çatışmalar yüzünden on ay hapis yatmak zorunda kalmıştı. Hayatımın değiştiği an o dört duvardı işte diye geçirdi içinden. O güne değin içinde müthiş bir öfke barındıran, bu öfkeyi sokaklarda kullanmış birisi olarak bir anda dört duvar arasına sıkışmak korkutmuştu onu. Ama şimdi geriye dönüp baktığında başına gelenlerin, hapishaneye girmesinin ardındaki ilahi nedeni görebiliyordu. Tanrı var mıdır? sorusunu ilk orada sormuş, İslam'ı orada keşfetmiş, hayat yönünü o sırada belirlemişti. İnsan zorluklar karşısında kendisinden daha büyük bir şeye sığınma ihtiyacı hissediyordu. O güne değin doğru düzgün dua bile etmemiş biri olarak kendince dua ederken onu gören yaşı epey geçkin bir kader mahkûmu sayesinde Kur'ân okumaya başlamıştı. Ardından bunun ona yetmediğini hissetmiş, orijinal halini okumak için Arapça öğrenmeye karar vermişti. Bu sırada dinler tarihine de merak salmış, okuyup araştırdıkça daha fazla soru belirmişti başında. Ve bu sırada karar vermişti ileride ne yapacağına. On ay yattıktan sonra çıkıp liseyi bitirmiş ve üniversiteye girmişti. Matematik bölümünü bitirdikten sonra felsefe okumaya karar vermiş, din bilimleri üzerine dersler almaya başlamıştı. Etrafındaki herkes şok olmuştu bu duruma. Ondan beklenen somut bilimlerle ilgilenen biri olarak hayatına devam etmesi ve bununla ilgili bir şeyler yapmasıydı. Oysa onun matematik okumak istemesinin ardında yaratıcıyı bulma arzusu yatıyordu. Zira matematiğin

Tanrı'nm dili olduğunu düşünüyordu. Yine de bir matematikçinin felsefe ve din bilimlerine geçiş yapması gerçeküstü gelmişti insanlara. Okul bittikten sonra yüksek lisansını Batı ve Doğu felsefesi üzerine yapmış, sorular sordukça daha fazla soru sorma ihtiyacı içinde dur durak bilmeden araştırmaya, okumaya devam etmişti. Yüksek lisansının ardından eski kutsal metinleri inceleyebilmek için ender dillere merak salmış, bu konuda çok sayıda kitap yayımlamıştı. Bundan yaklaşık on sene evvel, o güne değin öğrendiği tüm bilgileri sadece okuldaki öğrencilerine değil, bütün insanlara anlatması gerektiğini düşünerek gazete yazılarına, hemen ardından da televizyon programlarına başlamıştı. Yıllarca çeşitli televizyon programlarına sürekli konuk olarak çağrılan biri olarak uzun zamandır ona

yapılan teklifleri de değerlendirmiş olmuştu. Böylece hayatının en çalkantılı dönemini yaşarken bunu yararlı şeyler yaparak geçirebilmeyi başarmıştı.

Her ne kadar evliliğinde yaşadığı o sıkıntılı sürecin ardından bir daha kimseyle ciddi bir ilişki içine girmemiş olsa da mesleğinde gelebileceği son noktaya ulaşmıştı. Ancak hâlâ okumaya, araştırmaya ve düşünmeye devam ediyordu.

Daldığı düşüncelerden içinde bulunduğu polis arabasının Kuzguncuk ile Beylerbeyi arasındaki tepede yer alan, etrafı servi ve çam ağaçlarıyla çevrelenmiş tarihi köşkün önünde durmasıyla sıyrıldı. Algan bu köşkü nereden hatırladığını düşünmeye başladı. Bir yerden tanıdık geliyor ama nereden? İstanbul Boğazı olanca heybetiyle görülebiliyordu bu noktadan. İçinde çeşit çeşit ağacın ve çiçeğin olduğu geniş bahçenin ortasındaki üç katlı tarihi köşkün etrafı sarı güvenlik bandı ile çevrelenmişti. Olay Yeri İnceleme ekipleri bahçeyi didik didik tarıyor, teknisyenler üzerlerindeki beyaz gömlekleri ve mor ötesi lambalarıyla hiçbir ayrıntıyı gözden kaçırmamaya çalışıyorlardı. Birden bu köşkü nereden hatırladığını anımsadı. Bundan birkaç sene evvel İstanbul'un en önemli tarihi yapılarıyla ilgili okuduğu bir araştırmada görmüştü. Çok büyük tarihi değeri olan köşk 1886 yılında Sultan Abdülhamid'in en yakın arkadaşlarından biri olan Şeyhülislam Cemil Molla tarafından yaptırılmıştı. Köşkün kime

ait olduğunu ve içinde kimin oturduğunu bilmiyordu ama halk tarafından söylenenleri iyi hatırlıyordu. Perili Köşk denilen bu eve sahip olan herkesi kötü bir sonun beklediğine dair söylentiler alıp başını gitmişti. Hatta o araştırma yazısında bile bundan bahsediliyordu. Bunun saçma bir batıl inanç olduğunun farkındaydı ancak bir cinayet soruşturması için buraya getirilince ister istemez akima ilk önce bu gelmişti. Kendisine refakat eden iki polis memuruyla birlikte bahçe kapısından içeri girip köşke doğru yürümeye başladı. Yeni biçilmiş çimlerin kokusu ve etraflarını saran ulu ağaçların varlığı sanki bu evde ölüm kol gezmemiş hissi uyandırıyordu. Kapıdan içeri girer girmez sol taraftaki geniş salonun ortasında yatan adamı görünce donup kaldı. Hayatında çok ölü insan görmüştü hatta karşısında ölen bile olmuştu ama bunlar o kadar eski zamanlarda kalmıştı ki gördüğü bu manzara kanını dondurmuştu. Bahçeye açılan bölümün biraz ötesi mu-

şamma ile kapatılmıştı. Yanındaki polis memuru sakin bir ses tonuyla, “İyi misiniz?” diye sorduğunda kendisine geldi.

“İyiyim, bir sorun yok.”

Devasa pencerelerin önünde durup telefonla konuşan uzun boylu, heybetli adamın belli bir otoritesi olduğunu diğer polislerin davranışlarından anlayabiliyordu. Hepsi belli bir saygıyla adamın telefon görüşmesinin bitmesini bekliyordu. Bir aşağı bir yukarı yürüyen adam hararetle bir şeyler anlatıyordu. Diğer polis memuru, “Başkomiserimiz olur kendisi,” dediğinde anladığını belli etmek için başım salladı. Başkomiserin konuşmasının bitmesini beklerken gözleri ister istemez yerde yatan adama döndü. Kapkara bir kan gölünün ortasında yatan adamın kollarında tuhaf bir açı vardı. Bir şey tutmuş olmalı ölürken. Bir akşamüstü semasını andıran koyu lacivert gözleri duvarlardaki altın varaklı çerçevelerin içindeki Osmanlı fermanlarına, Arapça hat yazılarına ve Hoca Ali Rıza, Fahrelnisa Zeid, Şeker Ahmet Paşa, Osman Hamdi resimlerine baktı şaşkınlıkla. Geçtiğimiz yıllarda merakından aldığı sanat tarihi derslerinden öğrendiği kadarıyla inanılmaz bir koleksiyondu tüm bu resimler. Başka bir duvarda ise son yüzyılın en önemli Türk ressamlarından Erol Akyavaş’ın

“Ene’l Hak” tablosu asılıydı. Açık mavi gökyüzünde beyaz ve siyah bulutların üzerine Arapça “Ene’l Hak” yazılı olan tablo Türk sanat tarihine en pahalı resim olarak geçmişti. Bundan yıllar evvel îstinye Park’ın sahibi olan iş adamının aldığı duyurulan eser sonradan gizlice satılmıştı demek ki. Şaşkınlıkla resme yaklaşıp yakından baktı Algan. Kullanılan tonlar, fırça darbeleri, anlatmaya çalıştığı felsefe bakımından şaheserdi karşısındaki tablo. Ardından gözleri diğer tarafa döndü. Salonun diğer duvarını boydan boya kaplayan kütüphanedeki tüm kitapların etrafa saçılmış olmasına şaşırdı. İçinden tek tek hangi kitapların olduğuna bakmak geldi ama bu duygusunu bastırdı. Birkaç dakikalık bir bekleyişin ardından yanlarına gelen başkomiser elini uzattığında daldığı düşüncelerden sıyrıldı.

“Merhaba. Başkomiser Mestan Üstüner!”

“Memnun oldum Mestan Bey. Ben de Profesör Algan Ataman.”

“Biliyorum Algan Bey. Sizi ben önerdim bizimkilere. Yazılarınızın ve televizyon programlarınızın sıkı takipçisiyim.”

Şaşkın bir şekilde yerde yatan cesede bakan profesör nazik bir şekilde karşılık verdi:

“Öyle mi? Nasıl bir yardımım dokunacağını anlayamadım ama.”

Başkomiser Mestan yerde yatan adama doğru yürürken Algan’a da kendisiyle birlikte yürümesini işaret etti. Adamın yanma vardıklarında ellerini göğsünde birleştiren Mestan, “Gördüğünüz gibi bu cinayeti aydınlatmaya çalışıyoruz. İlk başta hırsızlık için işlendiğini zannettik ancak evdeki kıymetli eşyalara dokunulmamış olmasından bu ihtimali eledik. Bütün kütüphane altüst edilmiş, belli ki katil bir şey arıyor ve onun kütüphanede olabileceğini düşünmüş. Belki kıymetli kitapları arıyordu, bilemiyorum. Ancak içlerinde servet edebilecek kitaplar olduğunu düşünürsek ve milyon dolarlık tabloları hesaba katarsak bu ihtimal ortadan kalkıyor. Her halükârda adamımız bir şey arıyordu. Kurbanı bahçede öldürmüş aslında. Adamcağız eve sürünerek girmiş ve onca karmaşanın arasında belli bir kitabı seçip ona sıkı sıkı sarılarak son nefesini vermiş.”

“Bu da kurbanın o kitapla bir şey anlatmaya çalıştığını düşündürdü size,” diye karşılık verdi Algan.

“Evet aynen öyle. Ancak kitabın ne dilde yazıldığını anlayamadık.”

Yerdeki cesedin yanma gelip durduklarında şaşkın gözlerle adama baktı Algan. Daha evvel hiçbir cinayet mahallinde bulunmamış, hatta polisiye roman bile okumamıştı. Ancak o da başkomiserle aynı fikirdeydi. Duvarlardaki tablolara ve evin her yanını kaplayan antika eşyalara dokunulmadığma göre bu işin içinde başka bir şey vardı. O, adamı dikkatle incelerken yanlarına gelen bir polis memuru elinde tuttuğu deri kaplı kitabı başkomiserin işaretiyle Algan’a uzattı. Uzatılan kitabı alan Algan daha kitabın kapağını açmadan heyecanlanmıştı. Hayatı boyunca kitaplar ve her türlü bilgiye aç biri olarak gün yüzüne çıkarılmamış, halktan gizlenen kadim bilgilerin ve sırların olduğu çok özel el yazmaları olduğunu biliyordu. Ancak ne yazık ki kutsal kitapların değinmediği gizemleri

açıklayan binlerce eser din adına yok edilmişti. Mesela İskenderiye Kütüphanesi diye geçirdi içinden. Girişinde “Bilim bizi Tanrıların gazabından korur!” yazan kütüphanede matematik bilgini Öklid’den, mekanik bilimci Arşimet’e, tıp bilimci Herofilos’tan gökbilimci Eratosthenes’e kadar dünyaya çok büyük izler bırakmış âlimler çalışmıştı. Elde ettikleri bilgileri özenle kâğıtlara geçirmiş, arşivlerde saklamışlardı. Ancak sonraki kuşaklar, kuruluşundan yüzyıllar sonra bu kültür mirasını din yüzünden yakıp, tüm bu bilgilerin yok olmasına neden olmuşlardı. Zaman zaman merak ederdi, o bilgiler yok edilmeseydi insanoğlu nasıl bir dünyada yaşıyor olurdu acaba? Belki de uzay yolculuğu ya da başka gezegenlerde yaşam çoktan başlamıştı o bilgiler sayesinde. Kitabı alır almaz merakla kapağını çevirdi ve aynı anda kalp atışları hızlandı. El yazısıyla yazılan bu kitap nereden baksanız belki beş, altı yüz yıllık olmalıydı. Biraz üzerinde çalışsa kullanılan malzemelerden tam olarak kaçıncı yüzyıl olduğunu ortaya çıkarabilirdi. Gözlüklerini düzelttikten sonra dikkatle sayfalarını karıştırmaya başladı. Kenarları altın varakla renklendirilmiş

sayfalara bakarken içinde bastıramadığı bir coşku vardı. Hayran kalmıştı kitaba. Kullanılan mürekkep, yazıyı yazan hattatın ustalığı, her sayfada çizilen minyatürler olağanüstüydü. Sanki gizli bir evrene girmiş gibi hissediyordu kendisini. Kitabı alıp eve gitmek ve her sayfasında neler yazdığını öğrenmek için inanılmaz bir arzu duysa da kendisine hâkim olmalıydı. Harika bir yazı dizisi konusu buldum diye geçirdi içinden. Gizemli, merak uyandırıcı, daha evvel yazılmamış. Dikkatle her sayfayı incelerken başkomi-serin hiçbir duyguyu belli etmeyen ses tonu duyuldu:

“Ne diyorsunuz hocam?”

Başını içine gömüldüğü kitaptan kaldıran Algan heyecanını bastıramayıp: “İnanılmaz bir kitap. Bir şaheser adeta!” dedikten sonra sayfaları işaret ederek sözlerine devam etti:

“Bakın görüyor musunuz? Yazı karakterine, satır tertibine, sayfa düzeni ve süslemelere dikkat edin. Olağanüstü bir eser bu. Bir servet eder.”

Başkomiser Mestan o esnada yanlarına gelen Komiser Zeynep ile bakıştıktan sonra cevap verdi:

“Evet oldukça kıymetli olduğu aşikâr ancak Algan Bey lütfen bize ne anlattığını söyleyin.”

Heyecanını dizginlemeye çalışan profesör tamam anlamında başını salladıktan sonra dikkatle sayfaları karıştırmaya devam etti. Ardından net bir ses tonuyla: “Farsça ve Arapça karışık yazılmış bu eser,” dedikten sonra parmağını sayfalara değdir-memeye dikkat ederek, “Uzun zaman oldu Farsça okumayalı!” diye devam etti gülümseyerek. Başkomiser Mestan sabırsızlıkla profesörün ne söyleyeceğini beklerken Zeynep ellerini önünde birleştirip kitaba dikti gözlerini. Karşılarındaki bu son derece modern görünümlü, yakışıklı, popüler ve şık adamın bir aktör değil de bir yazar ve öğretim görevlisi olmasına, dahası Arapça ve Farsça’yı çok iyi konuşuyor olmasına şaşırdıkları her hallerinden belliydi. Zeynep daha fazla dayanamayarak gülümsedi.

“Ekranda göründüğünüzden çok daha uzun boyluymuşsunuz Algan Bey. Bir de biraz daha zayıf.”

“Evet, ekran insanı beş, altı kilo fazla gösteriyor nedense,”

diye cevap verdi Algan, Zeynep’in beğeni dolu gözlerine gülümseyerek. Kadınların bu türden yaklaşımlarına alışıktı. Asıl genç kızlar çok fenaydı. Hiçbir engel, yasak ya da tabu tanımadan istedikleri şeyi ele geçirmek için her yolu denemekten asla korkmuyorlardı. O nedenle çok dikkatli davranırdı Algan. Okuldaki odasının kapısı her zaman sonuna kadar açıktı. Kimseyle kapalı kapılar ardında konuşmaz, ne yaparsa ortada yapardı. Hatta tek başına çalıştığı zamanlar bile odasının kapısını asla kapatmazdı.

Dikkatlice sayfaları ve yazılanları inceleyen Algan’m kalbi deli gibi atmaya başladı ansızın. Sanki tüm dünya ile ilişkisi kesilmiş, bambaşka bir âleme gitmiş gibiydi. Birkaç dakikalık bir bekleyişin ardından bir akşamüstü semasını andıran lacivert gözlerini kaldıran Algan, şaşkın bir şekilde onlara bakmaya başladı.

“Çok ilginç!”

“İlginç olan nedir Algan Bey?” diye atıldı Zeynep. Ardından kendisini tanıştırmayı unuttuğunu fark edip elini uzattı heyecanla.

“Bu arada ben Komiser Zeynep.”

Algan, Zeynep’in elini sıktıktan sonra tane tane konuşmaya özen göstererek cevap verdi:

“Bu kitap Ta’Sînû’lEzel ve’l-Cevherû’l-Ekber ve’ş-Şeceretû’n-Nûr’iyye’mn bir kopyası. Böyle el yazması olarak bulunduğunu bilmiyordum. Değerini tahmin edemezsiniz.”

Dikkatle profesöre bakan Başkomiser Mestan anlamadığını belli eden bir yüz ifadesiyle, “Yani? Lütfen anlayabileceğimiz şekilde konuşun!” dedi elini beline koyarken. Herkes pürdikkat ağzından çıkacak kelimeleri bekliyordu. Derin bir nefes aldı Algan. Öyle karışık bir isimdi ki anlamamalarına şaşırmadı.

“Yani Kitâb-ût Tavâsin bu kitap. Hallâc’ı Mansûr’un günümüze gelen tek eseri.”

Birden duvardaki Erol Akyavaş resmi anlam kazanmıştı. Maktul için tasavvuf ve Hallâc-ı Mansûr önemliydi demek ki.

“Anlayamıyorum Algan Bey. Bu kitabı ilginç kılan şey nedir peki?”

Gülümsedi Algan. Önemli bilgiler içeren pek çok el yazmalarının tarih boyunca dini ya da politik sebeplerle yakılıp yok

edildiğini nereden bilebilirlerdi. Bu el yazması kitap kesinlikle onlardan biriydi, emindi. Kitabın ilk sayfasına özenle yazılan farsça yazıları işaret ederek cevap verdi:

“İlginç olan şu; kitap Arapça ve Farsça yazılmış ancak bazı bölümlerde gizli bir terminoloji kullanılmış. Yani okuyan herkesin anlamasına mani olmak için özellikle kullanılmış.”

“Gizli bir terminoloji mi? Nasıl çözülür peki bu dil?”

“Üzerinde çalışmak gerekir. Sufiler diğer insanların anlamalarını engellemek için bazı bilgileri şifreli bir şekilde anlatırlardı. Çeşitli alegoriler kullanırlar ve o dünyadan olmayan biri yazdıklarından hiçbir şey

anlamazdı. Bir diğer ilginç nokta da kitabın başında sonradan eklenen bir bölüm olması. Kayıp risalelerin nerede olduğuna dair. Kullanılan mürekkebe ve yazıya bakılırsa günümüzde yazılmış.”

“Kayıp risaleler mi?”

“Evet kayıp risaleler. Hallâc’ı Mansûr’un yazdığı bu risaleler bin yıldan fazladır kayıp. Hiç ortaya çıkmamış.”

“Ne diyor peki bu konuda?” diye atıldı Mestan merakla.

“Açıkça belirtilmemiş. Arapça ‘ARARSAN BULURSUN’ yazılmış,” diye cevap verdi Algan. Ardından başkomiserin gözlerinin içine bakarak devam etti sözlerine:

“Maktul için sahip olduğu bu el yazması kitaba ve duvardaki Erol Akyavaş imzalı “Ene’l Hak” tablosuna bakarak diyebiliriz ki kesinlikle tasavvufla ilgilenen biriydi ve Hallâc-ı Mansûr’a büyük önem veriyordu.”

“Cinayetin bununla bir ilgisi olabilir mi diyorsunuz yani?”

Algan dudaklarını büktükten sonra burnunun üzerine düşen gözlüklerini düzeltip kollarını göğsünde birbirine bağladı.

“Bunu bilemem elbette ama duvardaki tablo, elindeki Tava-sin ile bir ipucu vermeye çalışıyor bence.”

Başkomiser Mestan başka birinin daha kendisiyle aynı fikirde olmasından dolayı memnundu. Dikkatle proföserün elindeki el yazması kitaba bakarken içeri giren yardımcısı Oğuzhan saygılı bir ifadeyle selam verdi.

“Başkomiserim görmeniz gereken bir şey var.”

Mestan kaşlarını çatarak Oğuzhan’m peşine düştüğünde Daha başka ne olabilir diye geçirdi içinden. Onun arkasından bir an ne yapacağını şaşıran Zeynep ve Algan da fırladı. Geniş holü geçip salonun diğer odalara açılan tarafında parke zemin üzerinde, ortasında bir nokta bulunan iç içe geçmiş daireler çizilmişti.

“Kanla çizilmiş hepsi,” dedi Zeynep şeklin ne olduğunu anlamaya çalışırken.

îçeridekinin aynısı diye geçirdi içinden Başkomiser Mestan. Gördüğü en tuhaf şekildi.

“Kesinlikle bir ipucu vermeye çalışıyor.”

Kollarını önünde birleştiren Oğuzhan, “Ne olduğunu kimse anlayamadı,” dedi dikkatle şekli incelerken.

“Benim anlamadığım,” diye söze girdi Komiser Zeynep, “adamın bu tuhaf işaretleri ve ipuçlarını yapacak kadar vakti varsa neden direkt katilin kim olduğunu yazmadığı.”

“Evet ilginç gerçekten de,” diye cevap verdi Oğuzhan.

Dikkatlice şekli inceleyen Başkomiser Mestan da aynı şeyi düşünüyordu. Neden katilin kim olduğunu açıklamak yerine böyle anlaşılmaz işaretler bırakmıştı geride? Şeklin ne olduğunu bilmeseler bile bir şeyden son derece emindi.

“Kesinlikle bulduğumuz bulmaca gibi sözler ve sayılarla bir bağlantısı var bu şeklin!” dedi kendi kendine konuşur gibi.

“Sayılar mı?” diye merakla sordu Algan. Bana henüz söylemedikleri başka neler var acaba diye geçirdi içinden. Gerçekten de olay tuhaf bir hal alıyordu. Sorduğu soruyu duyan başkomiser şaşkınlıkla ona baktı. Onu bir an için unutmuşlardı. Bunu fark eden Algan gülümseyerek, “Sayılar mı buldunuz?” diye yineledi sorusunu. Dizginleyemediği merakı gözlerinden fışkırıyordu adeta.

Hayatının bir döneminde tasavvufla ilgilenmiş biri olarak bu ilimde her şeyin dolaylı yollarla, gizli bir terminoloji kullanılarak anlatıldığını biliyordu. Hele sayılar onun alanıydı.

“Evet Algan Bey. İçlerinde sayıların yazılı olduğu iç içe geçmiş kareler dışında dini bazı şeyler de yazılı. Sizi bu yüzden

aradık zaten. Bize matematik bilen bir felsefeci gerekiyordu,” diye cevap verdi Başkomiser Mestan. Ardından Oğuzhan’a delil torbasını işaret etti.

“Algan Bey’e kâğıdı gösterin hemen.”

Oğuzhan delil poşetinden küçük kâğıt parçasını alıp Algan’a uzattı.

“Tabii Arapça ve Farsça dışında ender bilinen dillere de merakı olan biri olmalıydı,” diye tamamladı Zeynep başkomiserin sözlerini.

Genç bir memur elinde tuttuğu delil poşetini Mestan’a uzatırken Zeynep de giymesi için plastik eldivenler verdi Algan’a. Delil poşetini alan Algan dikkatlice içindeki buruşmuş kâğıdı çıkarıp baktığında heyecanlandı.

“Ama bu bir sihirli kare!”

“Sihirli kare mi?” diye sordu Başkomiser Mestan şaşkın bir ifadeyle.

Zeynep merakla kâğıda bakarken alaycı bir ifadeyle gülümsedi.

“Olay giderek mistik bir hal alıyor desenize!”

Algan da gülümsedi.

“Sandığınız gibi doğaüstü güçlere atıf yapmıyoruz elbette. Öyle bir kare matrisi düşünün ki bütün sütunlarındaki sayılar toplandığında aynı sabit sayıyı veriyor. Buna sihirli sabit denir.”

“Öyle mi? Çok ilginç. Peki nedir bu?” diye sordu Başkomiser Mestan şaşkınlıkla.

Algan kollarını önünde birleştirip gözlüklerinin üzerinden Mestan’a baktı.

“Bu tür kareler tarihte ilk kez MÖ 2200 yıllarında Çin’de kullanılmaya başlanmış. O zamanlar astroloji, felsefe yorumlama, fal bakma ve doğa olaylarını yorumlamada kullanılıyormuş. Sonralarda simyada da kullanılmaya başlandı. Matematikçiler ise olasılık hesapları için kullanıyor.”

“O halde bu da bir sihirli kare olsa gerek!” diyerek yeniden salona girdi ve bahçe kapısının ilerisine doğru yürüdü başkomiser. Cesedin biraz ilerisinde, yerde duran muşambayı kaldırdı.

Algan yere kanla çizilmiş sayılara şaşkınlıkla bakarken başını salladı.

“Evet kesinlikle bir sihirli kare daha.”

“Peki kurban bunu çizerek ne anlatmaya çalışmış olabilir?”

Algan yerde yatan adama dikti gözlerini. Birkaç saniye düşündükten sonra cevap verdi:

“Bilemiyorum. Bir tür şifre bu.”

Ardından eliyle bir saniye işareti yaptıktan sonra elinde tuttuğu kâğıda döndü.

“Buradaki sabit sayı 62. Yani hangi sütundaki sayıları toplarsanız toplayın 62’yi veriyor.”

“Ne anlatmak isteyebilir 62 ile peki?”

Profesör gülümsedi.

“Sayıların pek çok anlamı vardır başkomiser. Yan yana gelen sayıların da öyle. Ancak burada ne anlatmaya çalıştığını hemen söylemek imkânsız. Üzerinde çalışmak gerek.”

Zeynep kollarını önünde birleştirip araya girdi:

“Peki diğer sözler ne demek Algan Bey?”

Algan gözlüklerini düzeltip yeniden kâğıda döndü.

“Tersten yazılmış.”

“Evet, öyle!” diye karşılık verdi Başkomiser Mestan. “Hakikati bulmak için marifet kapısından geç yazıyor.”

Sözleri okuduktan sonra başını kaldırdı Algan. Etrafındaki herkes dikkatli bir şekilde ona bakıyor, bir şey söylemesini bekliyordu.

“Bu sözler tasavvuftaki dört kapıyla alakalı. Şeriat, tarikat, marifet ve hakikat kapıları. Ancak burada ne demeye çalıştığını bilmiyorum.”

Mestan şaşırmıştı. İşin içinde tarikatlar olabilir miydi?

“Ne diyorsunuz yani Algan Bey? Sizce bir tarikat savaşı olabilir mi bu?”

“Bilemiyorum” diye cevap verdi Algan, “her şey mümkün. Ama “Ene’l Hak” tablosu, Tavasin kitabı ve gizli şifreler bana işin içinde mutlaka bazı tarikatların olduğu izlenimi verdi.”

Ardından düşünmeye başladı. Ömrünü insanları, dini inançları araştırmaya vermiş biri olarak insanoğlunun içindeki

karanlık yanı bastırıp aydınlık olan yanı ortaya çıkarmak için dinlerden faydalandığını biliyordu. Ancak dualite evreninde her şeyin bir zıttı olduğu için insanın içindeki iyi ile kötünün de savaşı hiç bitmeyecekti.

“Yine de diyebilirim ki bu olayda kesinlikle dini bir vurgu var,” diye devam etti sözlerine.

Başkomiser kollarını göğsünde birleştirdi.

“Yani bu sihirli kare ve sayılar kayıp risalelerin yeri ile alakalı bir şifre. Katil de bunu arıyordu o zaman diyebilir miyiz?”

Bir iki saniye düşünen Algan’ın gözleri parladı birden. İnsanların yüzlerce yıldır üzerinde konuştukları, gerçek olup olmadığı belli olmayan, dahası neden bahsettiği dahi bilinmeyen kayıp risaleler ortaya çıkmak üzere olabilir miydi gerçekten? Kendini böyle bir olayın içinde bulması tesadüf olamazdı. Hayatta zaten tesadüf diye bir şey yok. İlahi sistem bu olayın içinde ona da bir rol biçmişti. Bunun nedenini bilmiyordu. Bilmek için uğraşma-yacaktı da. Zira sınırlı insan zihni ilahi düzenin matematiğini anlayamaz, neyin ne için vuku bulduğunu kavrayamazdı. Bunu anlamak için zamana ihtiyaç vardı. Heyecanla atıldı.

“Kesinlikle öyle! Söylenene göre bu risaleler yeryüzündeki en büyük sırrı barındırıyor. Onu elde etmek uğruna insanlar her şeyi yapabilir. Bu konuda çok fazla bir bilgim yok ama şunu söyleyebilirim. Bu sırra vâkıf olan Hallâc’ı Mansûr bunları gelecek nesillere aktarmak için risaleler halinde yazmış ama şehit edildikten sonra takipçileri tarafından saklanmış. Her dönem bunu bulmayı amaç edinenler olmuş. Yani bu olayda yapılması gereken ilk şey bu sayıların sırrını bulmak olmalıdır diyebilirim.”

11

BAĞDAT

MS 910

Şehir öğle güneşinin yükselmesiyle kavrulurken dışarıdan duyulan gürültüyle bulunduğu taş binanın penceresine koştu telaşla. Çeşit çeşit çiçeğin çevrelediği taş avlunun ilerisinde, bahçe kapısının önünde devasa bir kalabalık birikmişti. İçlerinde zenci kölelerin de bulunduğu bir grup isyancı, rejim yanlısı karşı grupla birbirine girmiş, bağırışlar, yumruklar havada uçuşuyordu. Kar-matiler diye geçirdi içinden dalgın bir şekilde uzun beyaz sakalını sıvazlarken. Tam da yerinde kavga ediyorlar. Son yirmi yıla bakıldığında Bağdat topraklarında huzur neredeyse hiç yoktu.
Zenci kölelerin isyanıyla başlayan ayaklanmalar tam bastırılıyorken bu sefer de Abbasi yönetiminin zulmünden bıkmış insanlar Hamdan el-Karmat adlı bir adamın etrafında birleşip isyan etmeye başlamıştı. Adalet ve eşitlik isteyen bu grup halifenin otoritesini yok sayıp, yeni bir din devleti kurulmasını istiyorlardı. Bu nedenle yönetim tarafından zenci isyanından daha tehlikeli bulunuyor, bu gruba yakın olanlar yakalanıp zindanlara atılıyor, ardından acımasızca idam ediliyordu. Zenci isyanı uzun yıllar sürse bile toplumun geniş tabanında bir karşılık bulmamıştı. Oysa bu yeni hareket Allah’ın her canı eşit yarattığı savından yola çıkarak her kesimden destek bulabiliyordu. Üstelik bu topluluk zenci köleler

gibi cahil de değildi. Başındaki kişiler okumuş, yazmış, ne yapması gerektiğini bilen kişilerdi. Kaleme aldıkları risaleleri gizlice okuduğunda şaşırmıştı. Kadınla erkeğin eşit olduğuna ve eğer insanlar ihtiyaçlarından

fazlasını paylaşırlarsa toplumda açlığın olmayacağına inanıyor, buna göre yaşıyorlardı. Çocuklar da dahil herkes kendine göre bir işte çalışıyordu. Ardından kazancının bir bölümünü veriyor, toplanan bu paralarla durumu olmayanların karnı doyuruluyor, bakılıyordu. Bu sistem sayesinde yaşadıkları yerlerde aç ve muhtaç kimse kalmamıştı. En büyük amaçları bu şekilde bir yönetimin olduğu bir devlet kurulmasıydı. Son derece tehlikeli diye geçirdi içinden. Şimdi bu insanlar tam da ünü her yana ulaşmış tasavvuf okulunun önünde isyan çıkarmışlardı. Dayanamayıp pencereyi açıp gövdesini dışarı kadar sarkıtarak neler olup bittiğini anlamaya çalıştı. Musâfiye askerleri olaya müdahale etmiş ancak karışıklık hâlâ devam ediyordu. Tam bu esnada kapının açılmasıyla gencecik bir delikanlı elinde tuttuğu tepsiyle odaya girdiğinde daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Bir parça ekmek, incir, biraz keçi sütü ve peynir vardı tepsinin ortasında. Delikanlı önünde saygıyla eğilerek tepsiyi pencerenin kenarmdaki sedirin yanma bırakırken, “Sabah erken saatlerde birikmeye başladılar kapının önünde efendim, az evvel de ortalık karıştı,” dedi. Hiçbir zaman çok yiyen, çok uyuyan biri olmamıştı, şimdi ise hiç yiyecek hali yoktu. Normalde öğleye kadar zikir çekecek, öğleden sonra da talebelerine ders verecekti. Bugünü böyle geçirecek ertesi gün tüm gün çarşıda, ipek sattığı dükkânında olacaktı. Ancak bu karışıklığın büyüyeceğini, bu haftaki tüm planlarını altüst edeceğini hissediyordu. Neler olduğunu görmeye çalışırken akima çocukluk yılları geldi. Bağdat’ta doğmuş, burada büyümüştü ancak tüccar olan ataları îran Nehâvend’den gelmişlerdi. Arapların İran’a yaptıkları fetih sırasında Bağdat’a göç etmiş, bu topraklara yerleşmişlerdi. O da kendisini Nehâvend’den ziyade Bağdatlı hissediyordu. Çocuk yaşta fıkıh öğrenmiş, yirmi yaşında iken hocası Ebû-Sevr’in halkasında fetva verir hale gelmişti. Ki bu yaş fetva için çok erken bir yaştı aslında. Hocaları bunu onun üstün zekâsına bağlıyordu

ama ona göre Rabbi onu neyle görevli kılarak bu dünyaya gönderdiyse onu yapmaktaydı.

Birden şaşkınlıkla gözlerini kırpıştırdı. Kalbi deli gibi atmaya başlamıştı.

“Ebu Bekir değil mi bu?” diye sordu yanındaki delikanlıya.

“Evet Cüneyd hazretleri, ta kendisi,” diye cevap verdi delikanlı.

İçini öfkeyle karışık bir endişe doldurdu. Oldum olası yönetimin dikkatini çekmekten özenle kaçınır, ilmini talebelerine öğretirken bunun önemini özellikle belirtirdi. Bu tür işler ona göre politik bir tavırdı ve onun işi bu tür dünya meselelerinden uzak durmaktı. O mana âleminde gezinmeli, Allah yolunda yürümeye devam etmeliydi. Bu tavrı sayesinde pek çok sufiye gösterilmeyen anlayış ona gösterilir, talebeleri ve takipçileri zarar görmezdi. Ancak en sevdiği talebesi olan Ebu Bekir bu durumu bilmesine rağmen nasıl böyle bir işe kalkışabilirdi? Birden aklına bir gece evvel gördüğü rüya geldi. Sabah çok erken saatlerde uyanmış ve bu rüyanın etkisinden kurtulmaya çalışmıştı. Rüyaların onun için ayrı bir anlamı vardı zira rüya âlemi Allah'ın yarattıklarına mesaj gönderdiği bir yoldu. İşaretlerin iyi okunması gerekiyordu. Hatırladığı vakit kalbinin yeniden korku ile dolduğunu hissetti. Rüyasında Rabbinin insanlığa gönderdiği en büyük sır ortaya çıkıyor, kıyamet kopuyor, ateşler içinde yanan okulunu ve içindekileri görüyor ancak hiçbir şey yapamıyordu. O esnada Rabbi ona sesleniyordu:

"O bizim sırrımızı ifşa ettiği için böyle oldu!"[1]

Çocukluğundan beri haberci rüyalar gördüğü için kendisini son derece rahatsız hissediyordu. Beklediği biri vardı. Hayatında önemli olacak biri. O öyle biriydi ki ömrü boyunca korumaya çalıştığı sırları açığa çıkartacak, herkesi tehlikeye atacak ama aynı zamanda o sırları bizzat tecrübe etmesine, ilminde daha da ileri gitmesine olanak sağlayacaktı. Bir yanı onunla karşılaşacağı için heyecanlı bir yanı da korku içindeydi. Ömrünü adadığı bu

okul onun her şeyiydi. Hem kendisinin hem sevdiklerinin hem de talebelerinin başına fena şeyler gelebileceği düşüncesi ile her zaman dikkatli hareket etmişti. Okulunda tefsir konusunda çok ileri gitmiş ancak bunların halk tarafından anlaşılmayacağım bildiği için tüm bunları gizli tutmuştu. O yüzden okulundaki ilk kuralı buydu.

Avama her şeyi söyleme!

Ünü dünyanın dört bir yanma ulaşmış olan tasavvuf okulu yöneticilerin, halifenin dikkatini ve hışmını çekerse bu bilgilerin sonraki nesillere aktarılması imkânsız hale gelirdi. Hoş bu bilgiler sadece seçilmiş kişilere

öğretiliyordu. Halkın ne şimdi ne de sonradan bu bilgilerden haberdar olması imkânsızdı. Haberleri olduğu gün kıyamet de kopardı.

Tam bu esnada kalabalığın içinden biri olanca gücüyle bağırmaya başladı:

“Hak! Hukuk! Adalet!”

Askerlere rağmen itişip kakışmaya başlayan isyancılar bu sözleri yineliyordu bir ağızdan:

“Hak! Hukuk! Adalet!”

Kalbi giderek korkuyla doluyordu. Askerler kadın, çocuk demeden kalabalığa girişmiş, feryatlar bağırışlar birbirine girmiş, komutanın, “Hepsi zindana! Hepsi zindana!” diye haykırması bu seslere karışmıştı. İlerleyen yaşı yüzünden çok net göremediği için gözlerini kısarak Ebu Bekir’i aramaya başladı kalabalığın içinde. “Ne yapıyorsun orada be hey deli?” dedi fısıltılı bir sesle kendi kendine. O kadar kalabalıktı ki onu seçemiyordu. Renkler, vücutlar birbirine girmiş, adeta bir kum fırtınasında uçuşan kum tanecikleri gibi görünüyordu. Tam o esnada fark etti onu. Hırka giymiş bir dervişi çekiştirirken askere bağırarak bir şeyler söylemeye çalışıyordu. Ancak iki kolundan tutan askerler onu itip duruyorlardı. Daha fazla beklerse her şeyin kötüye gideceğini fark edip fırladı Cüneyd. Böyle hiçbir şey yapmadan izleyemezdi. Saygılı bir sessizlikle kendisini gözleyen delikanlı da arkasından fırladı. Avluya çıktıklarında tüm talebelerinin endişe içinde kapının gerisinde beklediklerini fark etti. Kendinden emin bir ses tonuyla buyurdu:

“Açm kapıları!”

Devasa ahşap kapının gıcırtılı bir şekilde açılmasıyla telaşla dışarı fırladı. Kalabalık, kapının açılmasıyla ona dönmüştü. Komutan atının üstünde dimdik durarak etrafa emirler yağdırıyordu. Onun dışarı çıktığını görünce gözlerini kısarak, “Kulakların sağır değilmiş meğerse hoca!” dedi alaycı bir ses tonuyla. Adamın sözlerinin arkasındaki alaycılığı duymazdan gelerek ona doğru yürüdü:

“Allah hakkı için durun, çok yanlış yapıyorsunuz!”

Komutan öfkeli bir şekilde karşılık verdi:

“Akim başından mı gitti senin yoksa hoca efendi? Utanmadan bu isyancıları mı korursun? Allah’ın yeryüzündeki elçisi halifemize karşı üstelik? Neden senin kapında toplandıkları anlaşıldı!”

İnsanlar her şeyi kendi algı pencerelerinden görürlerdi. O nedenle aynı olayı bin kişi bin farklı şekilde yorumlayabilir, algılayabilirdi. Bu nedenle böyle zor zamanlarda özelikle dikkatli olmak gerekirdi. Adamla zıtlaşmanın yapacağı en kötü şey olacağını bilerek yumuşak bir şekilde cevap verdi Cüneyd:

“Bilirsin ki biz dünya meselelerinden elimizi ayağımızı çekimsizdir. Bunu halife hazretleri de vezir hazretleri de iyi bilir. Yüce Allah’ın bizlere bahşettiği gözün bir smırı var. Bazen önündeki yanlışı görebilir. ”

“Neyi yanlış görüyormuşum söyle bakalım!”

Cüneyd içindeki fırtınaya ters düşen yumuşak ve sakin tonuyla Ebu Bekir’i göstererek karşılık verdi:

“Bu adam benim talebemdir. Geleneğimize bağlı, dünyadan el etek çekmiş birisidir. Burada olmasının mutlaka başka bir açıklaması olmalı. Sanırım içeri girmek isterken kalabalığa karıştı.”

Komutanın bir baş hareketiyle iki asker kollarından tuttukları Ebu Bekir’i çekiştirerek getirdi. Ebu Bekir başıyla şeyhine selam verdikten sonra başını önüne eğdi.

“Söyle bakalım, hoca efendinin dediği gibi yanlışlıkla mı buradasın yoksa bilerek mi karıştın isyana?”

“Tamamen yanlışlıkla. Arkadaşımla birlikte okula girmek üzereyken kalabalığa karıştık bir anda,” diye cevap verdi Ebu Bekir parmağıyla Hallâc’ı gösterirken. Cüneyd dikkatli gözlerle bu yeni dervişi süzerken içinden adamın ayak dirememesi için dua ediyordu. Zira gözlerindeki çakmak çakmak pırıltılara bakılırsa asla boyun eğmeyen birisiydi. Askerlere yakaladıkları isyancıları götürmelerini işaret eden komutan Hallâc’a döndü:

“Demek sen de yanlışlıkla buradasın? Dikkat edin de bundan sonra yanlışlıkla bulunduğunuz yerler yüzünden başınızdan olmayın! Hadi yürüyün geçin!”

Ebu Bekir sevinç içinde Cüneyd’in yanma doğru yürürken Hallâc’m kıpırdamadan komutana baktığını gördü. İçini büyük bir korku doldurdu aniden. Eğer biraz da olsa tanıyabilmişse onu, haksızlık olarak gördüğü hiçbir şey için susmayacağından emindi. Geri dönüp Hallâc’ı kolundan tutup çekmek istese de geç kaldığını anladı. Sakin ama kendinden emin bir ses tonuyla komutana karşılık verdi Hallâc:

“Yüce Rabbimin yarattığı bu âlemde bazı şeyler tesadüf gibi görünse de hepsinin vardır bir sebebi. Kimi zaman hemen ortaya çıkartır bunu, kimi zaman da perdeli tutar bir süre. Burada bulunmam tesadüf olsa da anladım ki tesadüf değilmiş aslında.”

“Öyle mi? Neymiş peki sebebi?”

“Kendinin dışındakileri de anlamak için onların gözünün içine bakman yeterli. Baktığın vakit orada Hakk’ı görürsün zira. Yaratılan her can onun canından bir parça taşıdığına göre kiminle savaşırsın? Kendinle mi? Bazen bir bakış en büyük destektir ihtiyacı olana. Bu insanlar da senin benim gibi. Tek istedikleri insanca yaşamak. Allah bile yarattığı her canı eşit yaratmışken, kullarının diğer kullardan bunu talep etmesinden daha normal ne vardır hayatta?”

Komutan öfkeden kıpkırmızı olmuştu. Ağzından tükürükler saçarak bağırdı:

“Bre deyyus! Ne demek istersin sen? Adın ne senin?”

Hallâc adamın öfkesine karşılık aynı sakinlikle devam etti konuşmaya:

“Adım Hüseyin Bin Mansûr’dur. Hallâc-ı Mansûr derler bana. Demem o ki; bu insanlar sadece adalet ve eşitlik istiyorlar! Diğerleriyle aynı haklara sahip olmak, aç kalmamak, çocuklarını korkmadan büyütmek tek arzuları! Bunun için onları kim suçlayabilir? Mazlumların haklarının üstüne oturanlar Yüce Rabbi-min gazabına uğrayacaktır er ya da geç. Çünkü onun

yarattığı bu göğün altında hiçbir şey karşılıksız kalmaz. Asla şaşmayan tek şey ilahi adalettir bu dünyada.”

Komutan kıvılcımlar saçan gözlerle, “Atın bu adamı derhal zindana!” diye bağırırken Ebu Bekir adamın eteklerine yapıştı:

“Yüce Rabbimin adına yemin ederim ki arkadaşım şehirde yenidir. Ne kimseyi tanır ne de neler olduğunu bilir. Bunu onun cahilliğine verin! İsyancıların asıl amaçlarını bilmemektedir! Bilse böyle dav...”

Daha cümlesini tamamlamadan Hallaç böldü sözünü:

“Arkadaşımın kalbi yumuşak, iyi niyetlidir. Beni de korumak ister. Korkmasına gerek yoktur. Beni Rabbim korur, gözler. İki rekât namazla da Allah’a gidilir, yeter ki abdestini kanınla alabil!”[2]

Bu son cümleyi Ebu Bekir’in gözlerinin içine bakarak söyledikten sonra askerlerin eşliğinde oradan uzaklaşırken Cüneyd’e dönen komutan ters bir şekilde, “Ayaklarınızı denk alm. Böyle-lerini etrafınızda barındırırsanız sonunuz darağacı olur!” dedikten sonra atının dizginlerini çekip dörtnala uzaklaştı.

Askerler isyancıları yaka paça götürürken halk da yavaş yavaş dağılıyordu. Ebu Bekir korkulu gözlerle şeyhinin yanma yaklaştı.

“Nereye götürüyorlar onu? Ne yapacaklar ona?”

Cüneyd sabahtan beri içinde peydah olan sıkıntıyla karışık heyecanın nedenini anlamıştı. Bu yeni derviş onun uzun süredir beklediği kişiydi. Gelmesini hem deli gibi istediği hem de bundan korktuğu. O gün gelmişti sonunda. Ancak öyle karışık, öyle zor bir durumla birlikte gelmişti ki ne yapması gerektiğini bilmiyordu.

Bildiği tek şey her şeyin insanın ilerlemesi, gelişmesi için bir araç olduğuydu. Allah kuluna kulu ile el uzatır, kulu ile sınar diye geçirdi içinden. Ardından düşünceli bir şekilde Ebu Bekir’e cevap verdi:

“Asacaklar!”

[1]

Cüneyd-i Bağdadi, hayatı, eserleri ve mektupları

[2]

Hallac’ı Mansur’un sözü. Yaşar Nuri Öztürk, Darağacında Miraç

12

İSTANBUL

Algan eve vardığında güneş çoktan batmış, yerini zifiri ka-.ZYranlığa bırakmıştı. Apartmanın ağır demir kapısını açıp içeri girdiğinde ne kadar yorulduğunu anladı. Ferforje kafesli tarihi asansör büyük bir gürültüyle dairesinin olduğu katta durduğunda bir an evvel eve girip başkomiserin ona emanet ettiği el yazması kitabı incelemek ve sakin bir şekilde düşünmek dışında başka hiçbir şey istemiyordu. Bütün gün telefonlara bakamamış, okula geri dönememiş, konferansını yarım bırakmış ve gazeteye yollaması gereken yazıyı yazamamıştı. Ancak ilk kez umursamıyordu bunları. Bu cinayet soruşturması ve el yazması kitap aklını başından almıştı. Eve girer girmez paltosunu portmantoya asıp geniş holün ortasındaki mermer tablalı yuvarlak antika masanın üzerine arabasının anahtarlarını bıraktı. Ayakkabılarından kurtulan ayakları tüm gün ayakta durmaktan sızlıyordu. Doğru düzgün hiçbir şey yememiş, bütün gününü cinayet mahallinde başkomiser ve ekibiyle geçirmişti. Özenle çantasına yerleştirdiği el yazması kitabı salondaki koltuğun üzerine bıraktıktan sonra mutfağa yöneldi. Tezgâhın üzerinde duran DeLonghi marka kahve makinesinin düğmesine basıp buzdolabını açtı. Eve gündeliğe gelen Nermin Hanım her Zamanki gibi yemekleri özenle hazırlayıp üzerlerini streç filmle kapatarak buzdolabına yerleştirmişti. Gözüne çarpan zeytinyağlı enginarı çıkarıp bir tabağa koyduktan sonra ötmeye başlayan kahve makinesinden kahvesini aldı. Bir elinde kahvesi bir elinde atıştırmalık yemeği ile salondaki bej rengi koltuğa oturup elindekileri önündeki mermer sehpaya koydu. Hızlı bir şekilde zeytinyağlı enginarı yiyip bitirdikten sonra arkasına yaslanıp buhar tüten kahvesinden bir yudum aldı. Ardından kutsal bir emaneti tutar gibi el yazması kitabı alıp incelemeye başladı. İlk sayfaya özenli bir yazıyla Arapça bir şeyler yazılmıştı. Gözlüklerini düzeltip yazıyı içinden okudu.

“Ve lillâhil meşriku vel magribu fe ey nema tuvellû fe semme vechullâh innallâhe vâsiun alim. ”

Bu ayeti çok iyi hatırlıyordu Algan.

“Bakara Suresi bu,” dedi kendi kendine. 115. Ayet. Ve ardından konuşmaya devam etti.

“Ve doğu da Allah’ındır batı da. Hangi tarafa dönerseniz dönün Allah oradadır. O her şeyi kuşatandır.”

Heyecanlanmıştı. İçinden bir ses ona tüm hayatını değiştirecek bir yolculuğa çıktığım söylüyordu bu kitapla birlikte. Eşsiz bir eserdi bu. Parmaklarını kenarları altın varakla renklendirilmiş sayfaların üzerinde nadide bir mücevheri okşuyormuş gibi gezdirdi. Çizilen minyatürlerden gözünü alamıyor, yazıları yazan hattatın ustalığına hayranlıkla bakıyordu. Merakla bir yandan sayfaları çevirip bir yandan da kahvesini içerken birden durdu. Sayfalardan birine ortasında bir nokta bulunan iç içe geçmiş daireler çizilmişti. Maktulün çizimlerinin aynısı! Dikkatle çizime baktıktan sonra altında yazan Arapça yazıları okumaya çalıştı, îlk dairenin ortasındaki noktacığın adınm bulunamayan nokta olduğu belirtilmişti. Bulunamayan nokta mı? Bu da ne böyle? Yanma, “öncesizlik ve sonrasızlık öncesi” yazılmıştı dikkatle. Bir sonraki daireye doğruluk dairesi, ondan sonrakine nicelikler dairesi, en sonda yer alan, en geniş daireye ise sezgi dairesi diye not düşülmüştü.

Algan şaşkınlıkla şekle ve notlara bakarken tüm bunların bu cinayetle nasıl bir bağlantısı olduğunu düşündü. Bu el yazması gerçekten de kayıp risalelerin yerini mi saklıyordu içinde? Öyle olsa katilin bunu almış olması gerekmez miydi? Belki de öyle bir yere gizlemişti ki katilin gitmesinin ardından bulup çıkarmış ve bir mesaj göndermeye çalışırken ölmüştü maktul. Birden aklına bundan yıllar evvel bir televizyon programında tanıştığı, çok ünlü bir ilahiyatçı, çevirmen ve tarihçi olan Abdülrahim Ürgüplü geldi. O hayattayken tanıdığı tek bilgindi. Alanında Türkiye’deki en önemli isimdi. Tasavvuf konusunda ondan daha bilgili başka bir isim düşünemiyordu Algan. Mevlevilik, tasavvuf ve tarikatlarla ilgili çok sayıda önemli esere imza atmıştı. Yıllarca İstanbul Üniversitesi’nde tasavvuf tarihi ve edebiyatı üzerine dersler vermişti. Ancak ona nasıl ulaşacağını, dahası görüşmeyi kabul edip etmeyeceğini bilemiyordu. En son duyduğuna göre sağlık sorunlarıyla boğuşuyordu. Cep telefonunu çıkarıp

hemen asistanı Duygu’yu aradı. Birkaç çalıştan sonra hattın diğer ucundan kadının endişeli sesi duyuldu:

“Algan Bey! Çok şükür aradınız. O kadar merak ettim ki sizi. Herkesin ne kadar çok soru sorduğunu tahmin edemezsiniz. Basını oyalamak da epey sürdü. Israrla hangi cinayet için polisin yardım istediğini, sizin onlara nasıl yardım edebileceğinizi, cinayetin detaylarını sorup durdular. Bir ara hepsini bırakıp kaçasım geldi, düşünün. Okul yönetiminin de onlardan altta kalır yanı yoktu. Detay bilmiyorum dedikçe sıkıştırdılar. Tam ben...”

“Duygu bana hemen Abdülrahim Ürgüplü’nün telefonunu bulabilir misin?

“Abdülrahim Ürküplü mü? Ha şu ilahiyatçı ve tarihçi yaşlı adam mı?”

“Ta kendisi!”

“Elbette. Hemen bir iki yeri arayıp size dönüyorum. CNN Türk’ün konuk ayarlama sorumlusu çocukta da olabilir telefon numarası. Ona da bir sorayım.”

“Tamam, haber bekliyorum senden.”

Telefonu kapatıp tekrar kitaba döndü. Birkaç sayfa ileride 40 adet madde sıralanmış ve bunlara makamlar denmişti. Hallâc-ı Mansûr’un makamları diye geçirdi içinden. Eğer Abdülrahim Hoca’ya ulaşamazlarsa en kötü kitapçılarda Tavasin’in Türkçe

açıklamalarının yapıldığı bir kitap arardı. Her ne kadar Arapça yazıları okuyorsa da bunların anlamlarını anlayamıyordu. Bunu anlamak için bu konunun erbabı olmak gerekiyordu.

1- Adab (Yöntem)

2- Raheb (Korku)

3- Nasab (Yorulma)

4- Talep (Arama)

5- Acep (Şaşırma)

6- Ateb (Yıkılma)

7- Tarab (Coşku)

8- Şereh (Tutku)

9- Nezeh (Doğruluk)

10- Sıdk (İçtenlik)

11- Rıfk (Yoldaşlık)

12- Itk (Özgürleşme)

13- Tavih (Gösterme)

14- Tervih (Dinginlik)

15- Temyiz (Anlama)

16- Suhud (Tanık olma)

17- Vücut (Oluş)

18- Idd (Memba)

19- Kedd (Çabalama)

20- Rada (Eski duruma dönme)

21- îmtidad (Yayılma)

22- î’titad (Hazırlanma)

23- İnfirah (Kendini yalıtma)

24- înkıyad (Bağlanma)

25- Murad (Çekim)

26- Rizayet (Görüntü)

27- Hıyatat (Uygulama)

28- İnkikad (Dikkat)

29- İstikad (Yitirilen şeyler için üzülme)

30- İstilad (Direnme)

31- Tadebbur (Dikkate alma)

32- Tahayyur (Hayret)

33- Tafakkur (Düşünme)

34- Tasabbur (Sabır)

35- Taabbur (Yorumlama)

36- Rafd (Onaylamama)

37- Nakd (Güçlü eleştiri)

38- Riayet (Uyma)

39- Hidayet (İşaret alma)

40- Bidayet (Başlangıç)

Algan derin bir nefes alıp kitabı kapattı. Ne kadar incelese de yardım almadan bu makamları ve yazılanları anlaması olanaksızdı. Kahvesini almak için eğildiği sırada kitap elinden kayıp düştü. Elindeki kupayı aldığı yere bırakan Algan, kitabı düştüğü yerden kaldırırken bir şey dikkatini çekti. Son sayfada düzgün bir el yazısıyla Arapça yazılmış 73 maddeden oluşan bir liste vardı. Şaşıran Algan gözlüklerini düzeltip ne olduklarını anlamaya çalıştı.

1) Kartaca

2) Vav

3) Kabe

4) Yeşil Cami Önü

5) Levn-i Odalık

6) Kırmızı

7) Mavi senfoni

8) Karahisarı

9) Kar

10) Mutluluk

Algan ne olduklarını anlamadığı bu maddelere bakarken kullanılan mürekkepten bunun yakın zamanda yazıldığını anladı. Böyle bir cinayet soruşturmasındaki delillerden biri olmasa üzerinde çok durmayacağı bir ayrıntıydı ama bir maktulün arkasında bıraktığı işaretlerden biri olunca ister istemez önem kazanıyordu. Merakla diğer maddelere göz gezdirdi. Birden sonlarda yer alan bir madde dikkatini çekti.

62) Ene'l Hak

63) Sedef Adası

64) Setenay

65) Bir şehir Anısı

66) Londra

Şaşıran Algan gözlüklerini düzeltip başını kaşıdı. Ne olduklarına dair hiçbir fikri yoktu. Belki de önemsiz bir ayrıntıya durumdan dolayı aşırı önem

veriyordu o anda. Ayağa kalkıp kahvesiyle birlikte pencerenin önüne yürüdü. Dışarıda fırtına başlamıştı. Rüzgâr olanca şiddetiyle eserken boğazın kapkara suları bulunduğu noktadan kaynamaya başlamış gibi görünüyordu. Tam karşısındaki ışıl ışıl İstanbul nadide bir mücevher gibiydi adeta. Şehrin tüm pislikleri gecenin karanlığı tarafından yutulmuş, geriye sadece insana huzur veren bir silüet bırakmıştı. Dalgın dalgın manzarayı seyrederken çalan telefonun sesiyle irkildi. Telefonu eline almadan arayanın kim olduğunu biliyordu. Yıllardır asistanlığını yapan Duygu deyim yerindeyse artık onun sağ kolu olmuştu. Kahvesinden bir yudum alıp telefonu açtı.

“Nedir durum? Öğrenebildin mi?”

“Evet Algan Bey. Numarayı size şimdi WhatsApp’tan gönderiyorum. Başka bir isteğiniz var mı?”

“Yok teşekkürler Duygu. Yarınki programı biraz hafifletelim. Sabah konuşuruz.”

Telefonu kapar kapamaz WhatsApp uygulamasını açıp Duygu’nun yolladığı numarayı kaydetti. Ardından numarayı tuşladı. Kısa bir bekleyişin ardından hat çalmaya başladı. Epey bir çaldırdıktan sonra tam kapanmak üzereyken telefonun diğer ucundan nefes nefese kalmış bir ses duyuldu. Algan, Abdülrahim Ürgüplü’nün karakteristik sesini hemen tanıdı.

“Hocam merhaba, Profesör Dr. Algan Ataman ben. Hatırladınız mı bilmiyorum. Akşam akşam rahatsız ediyorum sizi. Uygun bir zaman değilse sonra da arayabilirim.”

Kısa bir sessizliğin ardından yaşlı adamın tok, derin ve çatallı sesi duyuldu.

“Hatırlamaz olur muyum sizi? Elbette hatırlıyorum. Sizi kim tanımaz ki zaten? Yaşlandım evet ama hâlâ gündemde neler olup bittiğini, kimin kim olduğunu bilirim.”

Algan gülümsedi.

“Estağfurullah hocam. Ona şüphem yok zaten. Ben sizi bir konuda yardım almak için aramıştım.”

“Buyurun sizi dinliyorum. Eğer yardımım dokunursa seve seve.”

Algan söze nereden başlayacağını bilemiyordu. En iyisinin konuya direkt girmek olduğuna karar vererek anlatmaya başladı.

“Hocam Hallâc-ı Mansûr’un Tavasirii. hakkında bilgi almam gerek sizden.”

Hallâcı-ı Mansûr’un günümüze ulaşan tek eseri, încecik bir kitaptır ama anlamı o kadar derindir ki işin ustaları bile kolay kolay çıkamaz içinden. Çok derin bilgiler gizlenmiştir içine. Bununla ilgili bir çalışma mı yapacaksınız?”

Algan yaşlı adama ne kadarını söylemesi gerektiğini bilemiyordu. Ancak doğruyu söylemezse nasıl yardım alabilirdi ki?

“Hocam çok ilginç bir gelişme oldu bugün. Polis bir cinayet soruşturmasına yardımcı olmam için benimle görüştü. Yaşlı bir adam öldürülmüş. Hırsızlık sanmışlar ilk başta ancak köşkün içindeki paha biçilmez eşyalara ve resimlere asla dokunula-mamış. Sadece kütüphane ve ev talan edilip bir şeyler aranmış. Maktul, katilin gidişinin ardından ölümle pençeleşirken yere kendi kanıyla bazı şekiller çizmiş, sihirli karelerle bazı rakamlar belirtmiş ve bir kitabı kucağında sıkı sıkı tutarak can vermiş.”

Telefonun diğer ucunda kısa bir sessizlik oldu. Ardından Abdülrahim Hoca’mn sesi duyuldu.

“Tavasirıı mi tutuyormuş kucağında?”

“Evet ama ilginç olan tek şey bu değil. Bu kitap el yazması. Anlayamadığım notlar var içinde. Belki 500, 600 yıllık. Sayfa düzeni, minyatürler, kullanılan kâğıt ve mürekkep. Belki daha bile fazla olabilir emin değilim.”

Yeniden bir sessizlik oldu. Abdülrahim Hoca’mn bir şeyler söylemesini beklerken durumun sandığından daha önemli olduğunu hissediyordu. En

sonunda dayanamayıp yeniden konuştu:

“Hocam orada mısınız?”

Abdülrahim Hoca şaşkın bir şekilde cevap verdi:

“Evet evet, buradayım. Çok şaşırdım sadece. Zira Tavasin’m günümüze el yazması şeklinde ulaşmış nüshası bir iki tanedir. Çok kıymetlidir anlayacağınız.”

“Bir de kayıp risalelerden bahsediliyor.”

“Kayıp risaleler mi?”

“Evet. Cinayet bununla ilgili olabilir gibi geliyor bana.”

Birden duyulan şiddetli cızırtılar nedeniyle telefonu kulağından uzaklaştırdı Algan. Abdülrahim Ürgüplü telefonu düşürmüştü elinden. Küçük çaplı bir gürültünün ardından hocanın sesi yeniden duyuldu.

“Algan Bey, bu konu telefonda konuşulmayacak kadar hassas ve önemli bir konu. İsterseniz evime buyurun gelin, burada konuşalım.”

“Olur, ne zaman geleyim? Yarın sabah uygun mu?” Abdülrahim Hoca heyecanlanmıştı.

“Hayır hayır! Bence hemen gelin.”

Algan şaşkın bir şekilde bir an ne yapması gerektiğini düşündü. O kadar yorgundu ki evden yeniden çıkıp gitmek en son istediği şeydi. O an tek ihtiyacı olan şey uzun bir uykuydu. Ancak hocanın ses tonundan ve telaşından bunun son derece mühim olduğunu anlamıştı.

“Peki hocam, birazdan çıkıp gelirim. Adresinizi bana yazar mısınız WhatsApp’tan?”

“Öyle şeyleri kullanmayı beceremiyorum. Adresim çok kolay hemen bulursunuz.”

“Buyurun sizi dinliyorum o halde.

“Teşvikiye Narmanlı Apartmanı, kat 3, daire 5. Girişte ismim yazmaz. 5 numaraya basarsanız kapıyı açarım hemen.”

“Tamamdır. Bir saate orada olurum hocam.”

“Bekliyorum.”

Telefonu kapar kapamaz ne yapması gerektiğini düşündü. Bir yanı biraz dinlenip çıkmasını diğer yanı hemen harekete geçmesini söylüyordu. Eğer otururs am kalkamam diye geçirdi içinden. En

iyisi bunu da halledip uzun bir uyku çekmekti. Hızla çini karo-lu zemini olan koridoru geçip yatak odasına girdi. En azından sabahtan beri üzerime yapışan şu giysileri değiştireyim. Yatak odasının bitiminden açılan diğer odanın dört duvarı yerden tavana kadar dolaplardan oluşmuştu. Bir duvarda özenle boyanmış sıra sıra ayakkabılar, bir tarafta jilet gibi ütülenmiş gömlekler, takım elbiseler ve paltolar, diğer tarafta ise kazaklar ve tişörtler vardı. Üzerindeki kanvas pantolonu, V yaka bordo kazağı ve çizgili gömleği çıkarıp, hızlıca koyu mavi bir jean, beyaz bisiklet yaka bir tişört ile gri bir sweatshirt giydi. Saçlarını açıp eliyle düzelttikten sonra yeniden arkada küçük bir atkuyruğu yaptı, ardından dışarıda fırtına başladığını hesaba katarak kalın bir parka seçti üzerine. Tam içinde atkıların, berelerin ve şapkaların olduğu çekmeceyi açmak üzereyken birden etraf zifiri karanlığa gömüldü.

“Kahretsin!” dedi kendi kendine. “Tam gidecek zamanı buldu bu elektrikler!”

Ezbere bildiği odanın içinden çıkıp salona doğru yürürken öfkesine hâkim olamıyordu. Bu devirde şehrin göbeğinde elektrik kesintisi nerede görülmüş? Umarım döndüğümde gelmiş olur. Hızlı adımlarla koridoru geçip salondan içeri girdi. Sokak lambalarının ve şehrin ışığı pencerelerden içeri süzülüyor ve parke zemin üzerinde dans ediyordu adeta. Bu yüzden evin bu kısmı diğer taraflara göre daha aydınlıktı. Hemen ortadaki mermer sehpanın üzerinde duran mumları yakmak için eğildi ki

gözü pencereye takıldı. Şaşkınlık içinde dışarıya baktığında çevredeki tüm binaların ışıklarının açık olduğunu fark etti.

“Elektrik arızası sadece bizim apartmanda mı yoksa?”

Daha da öfkelenmişti. İstanbul’un en pahalı apartmanlarından birinde otur ve elektrik sorunu yaşa! Bravo! Girişteki geniş holü geçip diyafondan apartman görevlisini çaldırdı. Birkaç çalıştan sonra susan diyafonu kapatıp bu sefer cep telefonunu çıkardı cebinden. Fihristten görevli Mehmet Bey’in numarasını bulup tuşladı ancak ne kadar çaldırırsa çaldırsın açılmıyordu. Artık sabrı kalmamıştı. Bu sorunla dönüşte ilgilenirim artık

diyerek kapıya yöneldiği sırada donup kaldı. Giriş kapısından sesler geliyor, birisi kapıyı kurcalıyordu. Hırsız! Bir an ne yapacağını bilemeden öylece durdu. Cep telefonunu yeniden çıkarıp 155’i çevirdi ama telefonu bir türlü arama yapmıyordu. Şaşkın bir şekilde bir daha denedi. Sonra bir daha. Bir daha. Ancak kaç defa denerse denesin arama yapılamıyordu. Şaşkın bir şekilde öylece durdu. Salondan yansıyan sokak lambalarının soluk ışığı hole ulaşıyor ve içerinin belli belirsiz aydınlanmasını sağlıyordu. Gözleri birden mutfağa takıldı. Sessiz adımlarla mutfağa girip çekmeceleri açtı. İkinci çekmecedeki tüm bıçakları yokladıktan sonra et kesmek için kullanılan siyah saplı büyük bir bıçağı kavradı sıkı sıkı. Ardından evin en karanlık bölümü olan mutfak kapısının arkasına saklandı.

Dış kapı bir süre kurcalandıktan sonra hafif bir gıcırtıyla açıldı. Algan nefesini tutmuş bekliyordu. Zemine yansıyan gölgeden içeri girenin bir erkek olduğunu görebiliyordu. Fazla yapılı olmayan, çevik bir erkek bedeni. Zaten hırsızın kadın olması beklenemezdi. Hiçbir kadın böylesi bir tehlikeyi göze alamazdı. Daha evvel de bir kez bir hırsızla burun buruna gelmişti eski evinde. Gecenin dördünde aniden yataktan uyanmış ve tam karşısında kendisine bakan yabancı bir adam görmüştü. Nasıl yataktan fırlamış, nasıl adamın peşine düşmüştü hatırlamıyordu. Tek hatırladığı adamın ikinci kattaki dairesinin balkonundan kendisini aşağıya bıraktığı an ön kapıdan gelen seslerdi. Balkon kapısından içeri girip ana kapıda kendisini bekleyen arkadaşlarına kapıyı açmayı planlayan hırsızı bu şekilde iş üzerinde yakalamıştı. Hoş polis gelip parmak izi almışsa da kim oldukları bulunamamıştı. Evden çalman bir şey olmadığı için de üzerinde durulmamıştı. Şimdi ikinci kere bir hırsızla burun

burunaydı evinde Algan. Ayak sesleri holde bir an durmuş ardından salona yönelmişti. Oradan da muhtemelen yatak odasına ve diğer odalara geçecekti. Adamı yakalamaya mı çalışmalıydı yine yoksa kaçmalı mıydı bilemiyordu. Ancak geçen seferki cesareti yoktu bu kez. Zaten daha evvel adamın peşine nasıl düştüğünü hiç bilmiyordu. Vurulabilir, bıçaklanabilirdi. O nedenle en doğrusu

evden dışarı çıkmak, kapıyı arkasından kilitlemek ve polis çağırmaktı. Anahtarlar holdeki mermer tablalı masanın üzerindeydi. Onu alıp fırlayabilirdi. Ayak sesleri gittikçe uzaklaşırken başını kapının arkasından dışarıya doğru uzattı. Karanlıkta dışarıdan yansıyan gölge oyunlarından başka bir şey görünmüyordu. Derin bir nefes alıp sessizce hole doğru hızlıca yürüdü. Masanın üzerindeki anahtarı alıp cebine attıktan sonra aklına el yazması kitap geldi. Onu salonda bırakmıştı. Adam onu alıp kayıplara karışabilirdi eğer planında başarısız olursa. Onu burada bırakamam! Yeniden derin bir nefes alıp salona doğru başını uzatıp etrafı kontrol etti. Ayak sesleri evin diğer tarafına yönelmiş, iyice uzaklaşmıştı. Kitap bıraktığı gibi mermer sehpanın üzerinde duruyordu. Bir kedi sessizliği ve çevikliğiyle salona girip sehpanın üzerinden kitabı aldı. Ardından aynı sessizlik ve çeviklikle hole geçti. Ayak sesleri artık duyulmuyordu. Birkaç dakika sonra dışarı çıkmış olacaktı. Giriş kapısına ulaştığında rahat bir nefes aldı. Birazdan adamı kıskıvrak yakalatacaktı. Kapı koluna elini attığı sırada birden şiddetli bir darbe hissetti başında. Ilık bir sıvı şakaklarından aşağı süzülürken hatırladığı tek şey gölgelerin arasından fırlayan kara bir siluetti.

13

NEW YORK

öz kamaştırıcı, sivri bir hançer gibi New York’un tam

VJkalbine oturtulan dünyanın en yüksek binası olan Empire State’in 67. katındaki ofisin tüm Manhattan’ı kuş bakışı gören en büyük odasında, ceviz ağacından rokoko tarzı dizayn edilmiş, Thomas Tufft imzalı 200 yıllık devasa çalışma masasında gergin bir şekilde oturan Moşe Eshkenazi ince

uzun kemikli parmaklarını endişeli bir şekilde birbirine geçirmiş, sabit bir şekilde tam karşısındaki 2006 yılında 140 milyon dolara satın aldığı "No: 5, 1948" adlı devasa Jackson Pollock tablosuna bakıyordu. Bu tablo nedense onu sakinleştiriyordu. Tüm tabloya hâkim olan renkler ve fırça darbeleri ona kaos içindeki düzeni anımsatıyordu. Derin bir nefes alıp ellerini masanın üzerine koydu. Şu anda içinde bulundukları karışık durumdan tıpkı kaosun içindeki düzen gibi kendi yolunu bulacak ve işler yoluna girecekti emindi. Ancak yine de arada eğer işi sonuçlandıramazlarsa neler olabileceğini düşünüyor ve nefesi kesiliyordu. Sır başkalarının eline geçerse ya da koruyucuları tarafından artık açıklanmasının vakti geldiğine karar verilirse işte o zaman dünya kaosa sürüklenirdi. Savaşlar belki eskisi gibi yüz yüze olmazdı ama tarihin gördüğü en büyük biyolojik ve nükleer savaşla pek çok ülke, pek çok topluluk yok olur

giderdi. Sadece Rusya'daki gizli laboratuvarlarmda oluşturdukları ve herhangi bir tehdide ya da yeni dünya düzenini bozabilecek bir duruma karşı ellerinin altında tuttukları çiçek virüsü ile dünya nüfusunun yarısından fazlasını yok edebilir, ellerindeki devasa medya imparatorlukları ile halkları kışkırtabilir, liderleri devirebilir, savaşlar çıkartabilirlerdi. Tıp endüstrisini 1910 yılı itibariyle tamamen ele geçirmişler, Amerika'daki tüm tıp okulları ile her eyaletin lisans kurulunu satın almışlardı. Bu sayede ilaç endüstrisi de ellerindeydi tamamen. Hangi hastalıkların hangi coğrafyalarda ortaya çıkacağından tut da tarımda kullanılan tohumlara kadar her şeyin kontrolü ellerindeydi. Hatta bazı ülkelerde aşı yoluyla RNA oluşumunun tohumlarını atıp ileride ortaya çıkacak hastalıklara neden olabiliyorlardı. Eğer isterlerse geliştirdikleri yapay virüslerle, kendi insanlarını bu virüse karşı bağışık hale getirdikten sonra kalan tüm insanları öldürebilirlerdi. Sadece kendisinin Amerika'da sahip olduğu genetik araştırma şirketleri ile finans şirketleri bile tüm dünyanın kontrolünü ellerinde tutmalarına yeterdi. Ki bu sadece kendisinin gücüydü. Diğerlerinin sahip olduklarıyla birleşince ortaya akıl almaz bir güç çıkıyordu. O kadar uzun zamandır bu güce sahiplerdi ki ellerinden kayıp gidebileceğine kimse inanmazdı. Ama işte bir yolu var diye geçirdi Moşe hayıflanarak. Tıp, ilaç, tarım, sinema, televizyon, medya dışında tüm dünya insanlarını kontrol etmelerini sağlayan en büyük güç; dini sistemler tehdit altındaydı. Ve bağlı olduğu topluluktaki konumu bunu engellemesine ve sırrı ele geçirmesine bağlıydı. Akima Büyük Üstat'm ses tonu ve kelimeleri bastıra

bastıra söylediği sözler geldi. Tüylerinin diken diken olduğunu hissedebiliyordu. Artık çok yaşlıydı ve bu strese daha ne kadar dayanırdı bilmiyordu. Kendisinden sonra görevini devam ettirecek olan oğlunun da geleceği sırrın ele geçirilmesine bağlıydı. Bu dünyaya gözlerini yummadan evvel yapması gereken en önemli görev buydu.

Masanın üzerinde duran iki telefondan birinin çalmaya başlamasıyla irkildi. Bu özel hattıydı ve bu numarayı birkaç kişiden başkası bilmezdi. Bunlardan biri her işine koşturan, neredeyse

iki metre boyundaki sarışın bir deve benzeyen Victor adındaki Alman asıllı Amerikalıydı. Telefonu açar açmaz Victor'un bir borazanı andıran tok sesi duyuldu:

"Sizi aramamı istemişsiniz Üstat Moşe."

Moşe yorgun ses tonuyla cevap verdi:

"Evet istedim. Ne durumdayız İstanbul'da?"

Araya giren kısa bir cızırtının ardından Victor konuşmaya başladı:

"Türkiye'deki baronumuzla irtibata geçtik. Sizin bu konudaki hassasiyetinizi ve tüm organizmanın geleceğinin buna bağlı olduğunu ilettim. Tabii kendi geleceğinin de. Baron ne demek istediğimi çok net anladı. Bürokrasideki, siyasetteki ve medyadaki tüm güçlerini kullanacaklarını, bu konuda endişe etmemenizi iletmemi istedi. Kontrol ellerinde. Polisin konuyu çözmesi için yardım istediği bir profesör ellerinde. Keza nigâhdarın kızının da ele geçirilmesi an meselesi. Biz hakkındaki her türlü bilgiyi kendisine ulaştırdık. Her şeyin kontrol altında olduğunu söyledi."

Moşe dikkatle Victor'u dinlerken bir yandan da ağır ağır başını sallıyordu.

"Kız kendi rızası ile sırrı bulmak istemeyebilir. Ne yapılması gerektiğini anlattınız mı?"

"Elbette Üstat Moşe. İlettim."

“Ancak buradaki püf nokta şu, hem kız hem profesör planımız devreye girince polisten yardım almak isteyebilirler. Ve her ülkenin polis teşkilatında idealist kişilere rastlanır. Bu nedenle işler istemediğimiz bir noktaya gitmeden önlem almalıyız. Onların polise gitmelerini engelleyecek bir plan oluşturup, acilen devreye sokulmalı. Hem Türk hükümetini hem insanları korkutacak bir plan olmalı. Gerekirse kan dökülmeli bu yüzden. Anlıyorsun değil mi? Asla polisten yardım alamamak ve hayatlarına devam edebilmek için sırrın izini sürmeliler.”

“Evet Üstat Moşe, çok iyi anladım. Hiç merak etmeyin. Hepsini ileteceğim.”

“Vakfımız ne durumda orada?”

“Faaliyetleri devam ediyor. Sorun yok. En son Gezi Olayları

nedeniyle hükümet kanadından bazı sesler yükseldi ancak ellerinde kanıt olmadan kimseyi suçlayamazlar. ”

“Vakfı devreye sok. Küçük bir yaygara kopartılsın orada. Özellikle gençlerin galeyana getirilebileceği bir olay olsun. Daha kolay manipüle ediliyorlar.”

“Nasıl emrederseniz Üstat Moşe.”

“Tamam, gelişmelerden haberdar et beni. Bu dediğimi hemen yürürlüğe soksunlar.”

Telefonu kapattıktan sonra arkasına yaslanıp deri kaplama koltuğun içine gömüldü adeta Moşe. Her ülkede onlara bağlı baronlar ve o baronlara bağlı localar vardı. Devletin pek çok kurumundaki kilit noktadaki kişiler ile medya, yargı ve emniyetteki kişiler de bu locaların tepesindeki kişilere bağlıydı. Bu ağ tüm dünyada aynı şekilde kurulmuştu. Sistemin en tepesinde ise toplam 13 kişi vardı. îşte tüm dünyanın egemenliği bu 13 kişinin ellerindeydi. Dünyada yaşanmış olan tüm savaşların arkasında onlar olduğu gibi ülkelerin ve liderlerin kaderleri de onlara bağlıydı. Onların kurduğu sisteme dahil olmayan her ülke ya da her lider yok olmaya mahkûmdu. Ülkelerdeki baronlar, sistemi çok iyi bildikleri için kurdukları

ilişkiler ve attıkları adımlar her zaman tıkır tıkır işlerdi. Üstelik bunların dışında sadece kendisine ait adı Toplumsal Fayda Vakfı olan bir ağ kurmuştu. Tüm dünyada 126 ülkede faaliyet gösteren bu vakıf ile bir yandan insan hakları ve özgürlükleri destekleyip, yardıma ihtiyacı olan insanlara destek sağlarken bir yandan da kendi çıkarlarına yarayacak her türlü sivil toplum hareketine fon sağlayıp, büyük isyanlar ve ekonomik krizler çıkartarak devletleri kontrol ediyordu. Bu tür isyanları çıkartmak oldukça kolaydı. Her ülkenin o anki hassasiyetlerini biraz kaşımak yeterliydi. İnsanlar isyan edip sokaklara döküldüklerinde gerisi çorap söküğü gibi geliyordu. Onların kontrolünde olan tarikatlar ve radikal gruplar devreye giriyor ve olaylar şiddetlenerek büyüyor, bu esnada güvenlik güçleriyle çatışmalar başlıyordu. Halkı ve insanları yönlendirmek çok kolaydı. Ülkenin kodlarını bilmek yeterliydi. Olay anında dünya basınına servis ediliyor ve

hükümetler korku içinde olayları püskürtmeye çalışırken onlar isteklerini rahatlıkla alabiliyordu onlardan. Bu nedenle onlara karşı gelebilen bir lider söz konusu değildi. Böyle bir durumda başına neler geleceğini çok iyi bilirdi hepsi.

Yani dünyanın en güçlü adamlarından biriydi. Küçük bir çocukken ailesiyle birlikte bir Nazi kampından kurtulmayı başarıp bu noktalara gelebilmesi çok büyük başarıydı. Bazen kendisi bile olanlara inanamıyordu. O kampta gördükleri, duydukları, yaşadıkları daha dün gibi gözlerinin önündeydi. Kim derdi ki o toplama kampındaki zayıflıktan kemikleri sayılan zavallı Moşe gün gelecek dünyanın kontrolünü elinde tutanlardan biri olacaktı.

Ama ilk kez içindeki endişeyi yok edemiyordu Moşe. Kilometrelerce uzaktan başka bir coğrafyadaki gelişmeleri takip ediyor olmak onu tüketiyordu. Hiç kimseye tam olarak güvene-miyordu. Bu iş asla ama asla şansa bırakılamazdı. O anda karar vererek masanın üzerindeki güvenli hattını kaldırıp 1 numaralı tuşa bastı. Daha evvel hiç yapmadığı bir şey yapacak ve onun için dünyadaki en önemli kişiyi işi takip etmesi için İstanbul'a gönderecekti. Kısa bir çalışın ardından telefon açıldı.

"Seni dinliyorum baba."

Moşe o güne değin oğlunu saha görevlerinde hiç kullanmamıştı. O daha çok tehlikesiz işleri takip etmiş ya da planlamada aktif görev almıştı. İlk defa bizzat işin içinde olacaktı. Derin bir nefes alarak kesin ve net konuştu.

“Hemen İstanbul’a gidiyorsun ve bu işi kökünden çözüyorsun.”

14

BAĞDAT

MS 910

üneş gökyüzünde en yüksek noktada ve acımasızdı. Altın

VJrenkli kubbelerinin altındaki serin avluları, revakları,[1] içinde bin bir çiçeğin bulunduğu dillere destan parkları ve asma bahçeleri ile ünlü Dâruşşecere isimli hilafet sarayı her zamanki gibi ana baba günüydü. Vezir Ali Bin İsa’yı görmek isteyen devlet erkânı ile başka şehirlerden gelmiş temsilciler huzura çıkmak için sarayın büyük salonunun önündeki, ortasında altın ve gümüşten on sekiz adet dalı bulunan suni ağacın olduğu havuzun etrafında bekliyor, hükümdarın muhafız birliği olan Huceriyye askerleri sarayın dört bir yanını kolaçan ediyordu. Bu altın ağaç görenleri öyle hayrete düşürüyordu ki ilk kez gelenler tek kelime etmeden dakikalarca kalakalıyordu. Dallarında inci, yakut ve zümrütten yapılmış meyveler ile altın ve gümüşten üretilmiş kuşlar vardı. Ağacın üzerinden akan su öyle sesler çıkarıyordu ki duyan bu kuşların öttüğüne yemin edebilirdi. Havuzun sağında ve solunda oldukça görkemli, üzerinde süvarilerin olduğu on beş at heykeli

vardı. Heykellere rengârenk ipekli elbiseler giydirilmiş, bakıldığı zaman her an hareket etmeye hazır canlı insanlarmış izlenimi yaratıyordu. Sâhibi’ş-Şurta’nm[2] emrindeki adamlar dikkatli gözlerle herkesi inceliyor, şüphelendikleri biri olursa sorguya çekmek üzere götürüyorlardı. Herkes fazla gürültü yapmamak için fısıltı şeklinde konuşuyordu. Sarayın bahçesine bakan ön pencereler taht odasına ait olduğu için kimse halifeyi rahatsız etmek istemiyordu.

Dikkatli bir şekilde sardığı sarığını düzeltip etrafına göz gezdirdi. Uzun bir yoldan geldiği için yorgundu ama bu yorgunluğu hissetmeyecek kadar işine düşkündü. İçinde hissettiği heyecan yüzünden kalbi gümbür gümbür atıyordu. Üzerindeki ipek kaftanın önünü biraz açıp serinlemeye çalıştı. Hava o kadar sıcaktı ki kumaş bedenine yapışmıştı adeta. Bağdat yaşadığı yer olan Vasit'ten daha sıcaktı. Bunda belki Vasit'in Dicle Nehri boyunca uzanıyor olmasının da bir payı vardı. Bir nehrin kenarında yaşamak hele de böyle bir coğrafyada farklıydı. Her aym belli günleri saraya gelip gelişmelerden veya sorunlardan veziri ve halifeyi haberdar etmek zorundaydı. Ama bu seferki gelişi farklıydı. Nihayet uzun zamandır beklediği fırsatı yakalamıştı. Halifenin gözüne gireceğim diye düşündü içinden. Ondan sonra yolu açıktı. Devlet hizmetine girmeden evvel uzun zaman ticaretle uğraşmış, bu konudaki yeteneği o zamanki Vezir îbnü'l- Furât'ın kulağına kadar gitmiş, bu sayede Vasit ve Basra'nın harâc, öşür, uşûr ve dıyâ gelirlerini tahsil etmekle görevlendirilmişti. Kısa bir süre içinde çok iyi bir idareci olduğu da anlaşılınca Vasit'e vali olarak atanmıştı. Halife Muktedir Billah tahta çıkarken en büyük destekçisi olan îbnü'l Furât halifenin küçük yaşta olmasını fırsat bilip uzun süre imparatorluğu bir hükümdar gibi yönetmiş, kendisine rakip olabilecek herkesi bertaraf etmişti. Valilerden herhangi birinin çok yetenekli olduğu ya da çok iyi idare ettiği söylentileri çıktığında düzenlediği komplolarla ayağını kaydırıp, halifenin gözünde vazgeçilmez yerini sürdürmüştü. O kadar güçlüydü ki

devletin ekonomik durumu kötüleşip muhaliflerin çalışmalarıyla hapse atıldığında dahi Muktedir Billah önemli konuları onunla istişare ediyor ve ona danışmadan karar almıyordu. Yerine gelen şimdiki Vezir Ali Bin îsa ülke ekonomisini canlandırmaya başlamışken bile gücünü kaybetmemişti. O nedenle çok dikkatli olmalıydı. Bu işler ince bir ipin üzerinde yürümeye benzerdi. En ufak dikkatsizlikte ipten düşüp ölebilirdi insan. Halifeden önce vezirin gözüne girmeli, ardından halifenin annesi Ümmü'l Muktedir lakaplı Şağab Hatun'un dikkatini çekmeliydi. Ancak tüm bunları yapabilirse tehlikesiz bir şekilde yükselebilirdi. Bu onun kaderiydi. Gerek Hz. Peygamber, gerek dört halife, gerekse Eme-viler döneminde hiçbir zaman vezir ünvanı ile bir kişi iş başına getirilmemişti. Elbette benzer görevleri yapanlar olmuştu. Örneğin Emevi halifelerinin devlet işlerinde danıştığı Ziyâd B. Ebîh'i halk vezir olarak adlandırmıştı. Yahut Abdülmelik Bin Mervân döneminde Ravh Bin Zinba el-Cüzzâmî de vezir diye

anılmıştı ama Abbasi ordusunun Emevi askerlerini yenmesinin ardından birinci Abbasi halifesi Ebu'l Abbâs'a değin bu makam resmiyet kazanmamıştı. O günden itibaren halkın arasından gelen pek çok kişi devletin en üst basamaklarına tırmanabilmişti. Şimdi sıra ondaydı. Nihayet o gün geldi. Getirdiği son haberle evvela vezirin gözüne gireceğine şüphesi yoktu. Daldığı düşüncelerden yanma yaklaşan bir gölge ile sıyrıldı. Başını çevirdiğinde karşısında sarayın yeni kâhyası Nizar'ı gördü.

"Hamid Bin Abbas!" dedi kâhya kendinden emin bir ses tonuyla. Ardından devam etti:

"Vezir hazretleri sizi kabul edecekler şimdi."

Adamı tek kelime etmeden takip etmeye başladı. Yanlarından geçtikleri yaseminlerin iç gıdıklayan kokusunu içine çekerken saraya girmeyi ne kadar çok istediğini fark etti. Hayattaki en büyük arzusu çıkabileceği en yüksek makama çıkmaktı. Bu da bu topraklarda vezirlik makamıydı. Böyle bir şansı olur muydu bilmiyordu. Zira biraz dikkatleri çekecek olsa vezir hemen onun ipini çekebilirdi. Gerçi Ali Bin İsa asla önceki Vezir İbnü'l Furât gibi olmamıştı. O ne kadar sert ve acımasızsa yeni vezir de o

kadar yumuşak ve anlayışlıydı. Mal, para ve mevki hırsı yoktu. Gelirinin büyük bir kısmını ihtiyaç sahiplerine dağıtıyor, kendisi az bir şeyle yetiniyordu. Bu nedenle hedefine daha kolay ulaşacağını düşünüyordu. Ancak yine de ne olur ne olmazdı. Göze gireceğim derken büsbütün işleri berbat edebilirdi. Dikkatli olmalıydı. Vezirin suyuna gitmek en iyisiydi. Hem İbnü'l Furât'ın hem de Ali Bin İsa'nın birden fazla kez görevlerinden azledilip geri getirildikleri düşünülürse ne zaman ne olacağı asla kestirilemezdi.

Altın ağacın olduğu avludan geçip içeri girdiklerinde terden ıslanmış yüzüne çarpan serin havayla rahatladığını hissetti. Bu bölüm oldukça serindi. Adımlarının taş zeminde çıkardığı ritmik ses duvarlarda yankılanırken yanlarından geçen bir grup yabancı elçi kendi aralarında fısıldaşıyorlardı. Sarayın ön tarafından geçip arka bahçeye çıktılar. Tam ortada kocaman bir hurma ağacı göze çarpıyordu. Biri dişi biri erkek iki tavus kuşu bir ileri bir geri gezinip duruyordu bahçede. Bin bir çeşit rayihanın birbirine karıştığı bahçe baş döndürücü bir güzellikteydi.

Biraz ileride halifenin ev olarak kullandığı, annesinin ve cariyelerinin kaldığı bölüm vardı. Önü demir parmaklıklarla kapatılmıştı. O tarafa bakmamaya dikkat ederek yürümeye devam ettiler. Altın renkli kubbelerin bulunduğu binadan içeri girdiler yeniden. Tam karşılarındaki merdivenleri çıkıp devasa bir kapıyla açılan taht salonunun önünde durdular. Bu salon halifenin misafirlerini karşıladığı, halkı ve devlet adamlarını dinlediği bölümdü. O olmadığı zamanlar yerine vezir bakardı. Kâhya kapıyı üç kere çaldıktan sonra büyük bir gürültüyle iki yana açıldı kanatlar. Kılıç kuşanmış iki muhafızın yanlarından geçip salona girdiler. Kâhya Nizar önde Hamid ise arkada yürüyordu. Devasa salonun en ucunda bulunan görkemli abanoz tahtın üzerindeki değerli taşlar geniş pencerelerden giren altın rengi güneşle pırıl pırıl parlıyordu. Sağ ve sol tarafında bulunan elmas ve yakuttan oluşmuş salkımlar etrafa gün ışığı saçıyorlardı adeta. Boş olan tahtın hemen sağında ona göre biraz daha küçük olan, üzerine yine değerli taşlarla kaplı bir başka taht, solunda ise daha mütevazı bir

koltuk vardı. Değerli bir Pers halısının serili olduğu zeminin iki yanında bekleyen insanlar dikkatli gözlerle yeni gelene bakıyor, kendi aralarında fısıldaşıyorlardı. Hamid birden küçük tahtta oturan kişinin halifenin annesi Şağab Hatun olduğunu fark etti. Ayaklarının altına altın iplerle işlenmiş bir sergi serilmişti. Olanca haşmetiyle tahta oturan bu kadın, oğlunun çok küçük yaşta tahta çıkması nedeniyle devlet işlerinde epey söz sahibi olmuş, hatta yıllarca devleti o yönetmişti Vezir İbnü'l Furât ile birlikte. Hâlâ oğlu üzerinde büyük bir etkisi olduğu söyleniyordu. Siyah oniks gibi parlayan gözleri büyük bir dikkatle karşısındakini süzüyordu. O kadar derin bakışları vardı ki insan hiçbir şey sakla-yamayacağım düşünüyordu karşısında. Yüzünde beliren boncuk boncuk terler şakaklarından süzülürken Vezir Ali Bin îsa'nın dikkatli bakışlarını üzerinde hissetti Hamid. Vezir yaşadığı onca şeye rağmen oldukça vakur görünüyordu. Muktedir Billah'm eski veziri îbnü'l Furât'a danışmadan karar almaması nedeniyle istifa etmek istemişse de bu reddedilmiş ancak bir süre sonra eski veziri destekleyen saray kâhyası Ümmü Musa'nın iftiraları nedeniyle görevinden azledilmişti. Aradan geçen birkaç sene içinde ne kadar kıymetli bir vezir olduğu anlaşılmış ve ikinci kere görevine başlamıştı. Saray işleri tıpkı bir cadı kazanma benziyordu. Adımını attığın yere, ağzından çıkan kelimelere, kimin kuyruğuna bastığına, kimin kiminle nasıl bir ilişki içinde

olduğuna çok dikkat etmeli, herkese belli bir mesafede durmalıydı. Zira işin sonunda kellesi de gidebilirdi. Vezirlik her ne kadar sıradan bir insanın gelebileceği en kudretli ve yüksek makam olsa da orada kalmak da önemli bir meseleydi. İbnü'l Furât gibi bir vezir bile hapse atılabiliyor, elindeki tüm mallara el konulabiliyordu.

Tahtın önüne gelip durduklarında kâhya ile birlikte yerlere kadar eğildiler. Salondaki fısıldaşmalar yerini sessizliğe bırakırken kâhya başını kaldırmadan, "Vasit valisi Hamid Bin Abbas huzurunuzdadır Ümmü'l Muktedir ve vezir hazretleri!" dedi. Başını hiç kaldırmadan göz ucu ile vezire baktı. Şağab Hatun'un gözlerine bakmaya çekiniyordu. Dedikleri gibi insanın içini okuyabilir mi acaba? Her ne kadar bunun boş bir

dedikodu olduğunu bilse de yine de tedirgin hissediyordu. Kocaman, değerli taşlarla bezeli yüzüklerin parmaklarını süslediği elini kaldıran Ali Bin İsa ayağa kalkabilirsin işareti yaptıktan sonra sakin bir ses tonuyla, "Ne haberler getirdin bize Hamid Bin Abbas?" dedi. Boğazını temizleyen Hamid hâlâ ellerini önünde kavuşturmaya devam ederken, "Bu sefer size haberden ziyade önemli birini getirdim vezir hazretleri!" diye cevap verdi.

Yerinden doğrulan Şağab Hatun ellerini önünde birleştirip kendinden emin bir ses tonuyla sordu:

"Öyle mi? Kimmiş bu önemli kişi?"

Hamid, imparatorluğun oldukça uzun yıllardır isyanlarla sarsıldığını biliyordu. Zenci kölelerin ayaklanması ile başlayan ve neredeyse on beş yıl süren isyanlar tam bitti denirken bu sefer de Karmati isyanı denilen başka bir isyan dalgası başlamıştı. Bu isyan ile önceki isyanlar arasında çok büyük farklar vardı. Zira bu sefer ayaklananlar zenci köleler değil, yönetimden ve adaletsizliklerden dert yanan Müslümanlardı. Zeki bir vali olarak bu isyanın ileride çok fazla olaya neden olabileceğini biliyordu. İsyanı başlatan Hamdan Bin Karmat'm başına servet konmuştu ancak çok fazla takipçisi olduğundan kimse yerini bildirmiyordu. Her geçen gün onlara katılanlar artarken eşitlik, adalet diye bağırarak herkesin çalışıp emeğin egemen olduğu bir sistemden bahsediyorlardı. Bu açıkça halifenin Allah tarafından verilen meşru hakkını sorgulamaktı. Bu nedenle ülkenin dört bir yanında halkı kışkırtan, isyana katılmaya teşvik edenlerin peşine düşülmüştü. Bu

şekilde baştakilere ulaşmayı hedefliyorlardı. Ancak henüz bir ilerleme kaydedilmemişti. İnsanlar birbirlerini Karmati diye fişliyor, kim kime düşmansa onu Karmatilikle suçlayıp ispiyonluyordu. Yakalanan ve sorgulananların çoğu Karmati değildi bu yüzden. Olanlar da en tepedekilerle ilgili bir fikri olmayan sisteme öfkeli kişilerdi. Böyle bir ortamda halk üzerinde etkili olup, bu tarz fikirleri savunan birini yakalamak önemliydi. Şağab Hatun'un önünde bir kez daha eğilip başını kaldırmadan cevap verdi:

"Çok saygıdeğer valide sultan Ümmü'l Muktedir! Bu adam sıradan bir derviş gibi görünebilir gözünüze lâkin en tehlikeli fikirleri barındırıyor kafasının içinde. Şehrin orta yerinde halkı galeyana getirirken yakalandı!"

Şağab Hatun'un el işaretiyle yerinden doğrulan Hamid gözlerine bakmadan başını önüne eğip bekledi. Bir iki saniye Hamid'i süzdü valide sultan.

"Peki görelim bakalım kimmiş bu adam!"

Kadının bu sözü üzerine Ali Bin îsa bir el hareketiyle yanında duran yardımcısına adamı getirmelerini buyurdu. Uzun boylu, geniş omuzlu, bir heykel gibi duran adam yerinden fırlayıp çıktığında başını önüne eğip beklemeye başladı Hamid. Yakın dostu olan Şurta teşkilatının başındaki Câbir yakaladıkları isyancıları ona teslim ederken, "Bu adama dikkat et," demişti. "Öyle bir dili var ki anında etkiliyor kalabalıkları! Başının ezilmesi gerekir!" Câbir'in dediğini dinlemiş ve isyancıları hapse attıktan sonra özel olarak onunla görüşmüştü. Karşısında asılmaktan kaçmak için el pençe duran bir adam bulacağını zannetmişti ancak hiç de öyle değildi. Tam tersine başına gelebilecek hiçbir şeyden korkmayan, gözlerinden ateş fışkıran, sakin bir sesle ama etkileyici konuşan bir adam vardı. O kadar etkileyici konuşuyordu ki insanların etkilenmemesi imkânsızdı. Allahın cezası sufiler! diye geçirmişti içinden! Allah'tan, dinden, imandan bahsederler ve diğer herkesi Müslümanlığı doğru icra etmemekle nitelendirir-lerdi! Oysa olması gereken şeriat ne emrediyorsa oydu! Halifeye teslim edilip öldürüleceğini söylediğinde ateş saçan gözleriyle ona bakan derviş sakin bir şekilde Allah'tan gelen her şeyi kabul edeceğini söylemişti, bu ölüm olsa bile. Bir an önce teslim etmeliydi onu vezire. Teslim etmeli ve ulaşmayı arzuladığı hedefine bir adım daha yaklaşmalıydı böylece.

Daldığı düşüncelerden devasa kapının açılmasıyla sıyrıldı. Yanında iki askerle birlikte içeri giren derviş ellerinden ve ayaklarından zincirlenmişti. Ancak buna rağmen sanki zincirli değilmişçesine dimdik bir şekilde yürüyor, korkusuz bakışlarla bakıyordu etrafına. Salondaki kalabalık çıt çıkarmadan adama

bakarken yüzlerinde birazdan verilecek olan kararın heyecanı vardı. Böylesi bir suçun cezasının asılmak olduğunu herkes biliyordu. Derviş tahtın tam karşısında gelip durduğunda yere eğilip Şağab Hatun ile veziri selamladı. Ali Bin İsa gözlerini ona çevirdiğinde konuşma zamanının geldiğini anlayan Hamid anlatmaya başladı:

“Veziriazam efendimiz, karşınızda gördüğünüz bu adam dün şehrin ortasında meydana gelen isyanı kışkırtandır. Konuşmalarıyla halkı isyana teşvik etmiş, nihayetinde sözlerinin ardından daha fazla çatışma yaşanmış, daha fazla kan akmıştır.”

Vezir dikkatli gözlerle dervişe baktı.

“Adm ne senin?”

“Hüseyin Bin Mansûr!” diye cevap verdi derviş. “Hallâcı

Mansûr derler bana.”

Elini dizinin üzerine koyan vezir başını salladı.

“Bildim seni. Osman Mekki’nin talebesi değil miydin sen?” “Doğrudur efendim. Hırkamı onun elinden giydim.” Arkasına yaslanan vezir sakin bir ses tonuyla, “Ne oldu da senin gibi bir derviş böyle bir suçlamayla geldi karşıma?” diye sordu. Ardından doğrulmasını buyurdu. Eğildiği yerden kalkan Hallaç aynı sakinlikle karşılık verdi:

“Evimden ayrıldığımdan beri gezer dururum orada burada. Bu şehre daha yeni gelmiştim ki bir yoldaşla tanıştım. Beraber Cüneyd-i Bağdadi’nin okuluna giderken kendimizi insanların ortasında bulduk. Tamamen tesadüf ama biliyorum ki hiçbir şey tesadüf değildir hayatta aslında. Demek ki bugün burada, sizle-rin karşısında olmam lazımmış.”

“Yalan söylüyor!” diye atıldı Hamid. “Askerlerin işlerini yapmalarına mani olmuş! İsyancıları tutarak onlara yardım etmiş! Konuşmalarıyla onları galeyana getirmiş!”

“Doğru mu bu?” diye sordu Vezir Ali Bin İsa.

“Doğru,” diye karşılık verdi Hallaç. Salonda bir uğultu başladı bir anda. Herkes kendi arasında fısıltı halinde konuşuyor, sesler giderek yükseliyordu. Vezir tam ağzını açacakken tek kelime etmeden oturduğu yerden dervişi izleyen Şağab Hatun elini

kaldırarak araya girdi. Ali Bin İsa saygıyla başını eğerek sustu. Şağab Hatun dikkatle dervişi süzerken konuşmaya başladı:

“Demek suçunu kabul ediyorsun!”

“Söylediklerinin doğru olduğunu kabul etmem suçlu olduğum anlamına gelmez.”

“Öyle mi? Ya ne anlama gelir peki?” Valide Hatun’un sesi yükselmişti.

“İnsanın kavrayışı okyanusta bir damla gibidir. Gerçek çoğu zaman gözlerimizin önündedir ama onu göremez insan. O nedenle durum öyle anlaşılmışsa sorun onu gören gözlerdedir. Çünkü insanın içinde ne varsa dışarıda da onu görür.”

Hamid öfkeyle atıldı:

“Ne demeye çalışıyorsun sen? Böyle süslü ve gizemli sözler söyleyerek kurtulabileceğini mi sanıyorsun? Yüzden fazla kişi yanlış gördü öyle mi?”

Ardından Valide Hatun’a dönerek devam etti sözlerine:

“Gördüğünüz gibi haklıyım. Kabul etti suçunu! Halkı galeyana getirdi! Dilinde zehirli bir yılan var sanki bu adamın! Zehrini zerk etti mi etkiliyor karşısmdakileri! Üstelik...”

Vezir elini kaldırarak Hamid’i susturdu. Kelimeler ağzında kalan Hamid tek kelime etmeden başını önüne eğdi.

“Demek her şey bir yanlış anlaşılma. Devam et anlatmaya,” diye buyurdu Şağab Hatun, Hallâc’a.

“Kendimizi birden kalabalığın içinde bulduk. Askerler kadın çocuk demeden girişmişlerdi. Onlara yardım etmeseydim bunun yüküyle nasıl yaşardım sonra? O insanlarm tek arzusu insan gibi yaşamak üstelik. Adaletsizliklerin ortadan kalkması. Eşitlik.”

“Herkesin eşit olması hiçbir toplumda görülmüş şey değildir,” diye cevap verdi Şağab Hatun zehir gibi gözlerle. Bakışlarından öfkelenmeye başladığı belli oluyordu. Hallâc yarattığı bu etkiyi görmezden gelerek aynı sakinlikle karşılık verdi:

“Allah’ın huzurunda hepimiz nasıl eşitsek nasıl öyle değilmiş gibi davranabiliriz bu dünyada? O ki hiçbir yarattığını ayırmıyor diğerinden, biz kim oluyoruz da ayırıyoruz böyle herkesi birbirinden?”

Hamid heyecanla atılarak, “Görüyorsunuz işte, nasıl konuşuyor?” dedikten sonra Hallâca döndü:

“Senin ne haddine Valide Hatunumuzun ve veziriazam efendimizin karşısında böyle konuşmak? Hem sen...”

Vezir Ali Bin İsa yeniden elini kaldırarak Hamid’in sözünü kesti. Hamid bu duruma gittikçe sinirleniyordu ama çaresizce başını önüne eğdi.

“Böyle konuşmak tehlike arz eder toplumlarda. Farkmdasm değil mi?” dedi vezir, Hallâc’a.

Hallâc saygılı bir şekilde başını eğdi.

“Ne halife hazretlerine, ne Ümmü’l Muktedir’e ne de size bir saygısızlık değil amacım. Ben her zaman doğruyu söylerim. Doğru çoğu zaman kılıçtan keskin, ateşten yakıcıdır. Söylemek de dinlemek de zordur insana. Bir sultanın, bir halifenin görevi tüm kullarına eşit davranmaktır. Tıpkı Allah gibi. Birine diğerinden farklı davranırsa haksızlık olur sonunda. Bu insanlar aç, susuz, evsiz barksız. Çocukları sokaklarda ölüyor yiyecek lokma bulamadıkları için. Haklarını talep etmeleri çok mu?”

Salonda birden sessizlik oldu. îçeride çıt çıkmıyordu. Tehlikeli ve yasaklı konular konuşulmaya başlanmıştı. Herkes biliyordu ki bu sözlerin sonu iyi değildi. Hamid havadaki kokuyu hissedebiliyordu. Amacına ulaşmasına az kalmıştı. Bu derviş ona saray yolundaki ilk adımı açacaktı. Tıpkı düşündüğü gibi vezirin ve halifenin annesinin de karşısında geri adım atmamış, inandıklarını direkt söylemişti. Sessizliği fırsat bilip yeniden atıldı:

“Görüyorsunuz işte Valide Hatun hazretleri. Burada nasıl konuşuyorsa halkın içinde de böyle konuşup onları kışkırtmakta! İsyanı büyütmekte böyle davranarak.”

Vezir Ali Bin İsa yeniden elini kaldırarak Hamid’in sözünü kesti. Ardından, “Kabul ettiğin bu suç çok büyük, farkında mısın sonuçlarının?” diye sordu Hallâc’a. Bir iki saniye sessiz kalan Hallâc vakur bir ifadeyle söze girdi:

“Sonuç neyse en doğru olandır O’nun katında. İnsanlar Rabbi-ni verdiği nimetler yüzünden severler. Bense verdiği belalar yüzünden severim. Bilirim ki her bela hakikate ulaşmak için bir yol aslında.”

Salondaki sessizlik yerini gürültüye bırakmıştı. İnsanlar kendi aralarında konuşuyor, fazla dikkat çekmemeye özen göstererek tartışıyorlardı. Tahtın gerisindeki askerler ile dervişi salona getiren askerler vezirden yahut Valide Harun’dan gelecek emri bekliyordu elleri kılıçlarında. Ümmü’l Muktedir’in elini kaldırmasıyla salon sessizliğe büründü. Herkes çıt çıkarmadan Valide Hatun’un ağzından çıkacak sözü bekliyordu. Şağab Hatun siyah oniks gözleriyle dervişi süzdü yavaşça. Ardından tane tane konuşmaya başladı:

“Senin boyun yanındaki askere göre daha uzun değil mi? Onun bedeni sana göre daha yapılı. Dünya üzerinde hiçbir insan diğerine benzememekte. Allahü Teâlâ kullarını yaratırken bile eşit olmamışken sen herkesin eşit olması gerektiğini nasıl söyleyebilirsin?”

Valide Hatun bunları sinirle değil, daha çok karşısındakini ölçmek ister gibi sormuştu. Hallâc elini göstererek gülümsedi.

“Parmaklarımı görüyor musunuz? Hiçbiri diğerine benzemiyor. Kimi uzun kimi kısa, kimi geniş kimi dar, kimi fazla çizgili kimi az. Görüntüde hepsi farklı olsa da aslında hepsi özde bir. Benim vücudumun parçaları. Görevleri farklı olsa da hepsi aynı amaca hizmet ediyor aslında. Benim için hepsi bir. Baş parmağı ile işaret parmağımı ayırabilir miyim birbirinden?”

Yüzündeki tebessüm giderek genişlerken elini indirdi. Salondaki insanlar çıt çıkarmadan onu dinliyordu. Derin bir nefes aldıktan sonra devam etti sözlerine Hallâc:

“Gözümüze görünen farklılıklar olsa da hepimiz aslında aynı özden yoğrulduk. Tıpkı parmaklarımız gibi. Hepimiz O’nun parçasını taşıyoruz içimizde. Secde Suresi’nde demiyor mu ‘İnsana ruhundan üfledi’ diye? İşte bu nedenle hepimiz özde aynıyız aslında. O’nun ruhunun parçalarıyız. Bize can veren o nefes O’nun bir parçası. Hepimiz aynı öze sahibiz, hepimiz O’nun gözünde eşitiz. Bir hükümdar ile bir dilenci, bir halife ile bir hırsız eşittir O’nun katında. Bütün insanların akılları birleşse O’nun yarattığı bir şeyi anlayamazlar. O nedenle yaratılan her şey en uygun olandır. Her şey olması gerektiği gibidir. Çirkin yaratılan bir şeyin en

uygun, kâmil şekli öyle olmasıdır. Çirkin olmasa güzel olur muydu hiç? Kusurlu şeyler olmasa kusursuz olur muydu? Ölçmek iki şey arasında olur. Tek olsaydı kıyas olmazdı. Allahü Teâlâ’nın işlerini biz insanlar anlamayabiliriz ama anlamasak da yarattığı her şekil, olan her olay olması gerekendir. Bu dünyada bulunan her şeyin, tüm hastalıkların, tüm günahların, tüm faydasız, kötü şeylerin bile hepsi en uygun, en faydalı şeylerdir. Elbette herkes eşit yaratılmamıştır, herkes görünüm bakımmdan aynı olsaydı anne oğlunu, baba kızını tanıyamaz, hayat olmazdı. Herkes bilgi bakımından aynı olsaydı bilginlere, dervişlere ihtiyaç kalmazdı. Herkes kabiliyette eşit olsaydı meslekler olmaz, yaşam sürmezdi. Beş parmağın beşi de aynı değil unutmayalım. Ama öyle olmaları onların aynı ve eşit olduğu gerçeğini değiştirmez.”

Hamid salondaki sessizlikten ve Valide Hatun ile vezirin bakışlarındaki ifadeden yaratmaya çalıştığı etkinin yok olmaya başladığını hissedebiliyordu. Derviş yine yapacağını yapmış, dilini kullanarak insanları etkilemeyi başarmıştı. Tüm vücudunu yakıcı bir öfkenin sarmaya başladığını hissedebiliyordu. Bir şeyler yapması gerekiyordu.

“Çok değerli Valide Hatun! Veziriazam efendimiz! Bu adamın tek suçu bunlar değil! Bu adam bir yalancı! Kendini peygamber gibi göstermekte! Allah’a şirk koşmakta! Dediklerine göre güya kötüleri iyi ediyormuş, hastaları ayağa kaldırıyormuş! Böyle söylentiler var geldiği şehrin dört bir yanında. Peygamber efendimiz dışında böyle mucizeleri yaptığını iddia eden kişi en ağır ceza ile cezalandırılmalıdır! Cezalandırılmalıdır ki diğerlerine örnek teşkil etsin!”

Vezir Ali Bin İsa yine bir el hareketiyle Hamid’in sözünü kesti. Hamid’in içinde vezire karşı gittikçe büyüyen bir öfke başlamıştı. Kim oluyor da sözümü kesip duruyor sürekli? Hem de bir isyancının yanında! Derin bir nefes alarak sakinleşmeye çalıştı. Gün olur devran döner diye geçirdi içinden. Elbette bir gün eline bir fırsat geçerdi. Şimdi sakin olmalı ve hedefine odaklanmalıy-dı. Vezir, Valide Hatun’un kulağına eğilip bir şeyler fısıldarken dervişi süzdü Hamid. Başına gelebilecek her şeyi kabullenmiş,

oldukça sakin hatta huzur içinde görünüyordu. Gerçekten öyle olabilir miydi? Hamid bunun nasıl olduğunu anlayamıyordu bir türlü. Daldığı düşüncelerden Valide Hatun’un sesiyle sıyrıldı. Ayağa kalkan Ümmü’l Muktedir ellerini önünde birleştirdikten sonra Hallâc’a dikti gözlerini.

“Merak ediyor musun cezanın ne olduğunu?”

Hallaç sükûnet içinde başını önüne eğerek cevap verdi:

“Her şey Allah’tandır. O nedenle her şey kabulüm.”

Valide Hatun’un ayağa kalkmasıyla yerinden fırlayan vezir, kadının bir adım gerisinde duruyordu. Devam etti sözlerine Şa-ğab Hatun:

“Öyle ise görelim bakalım bir yalancı mısın değil misin?”

[1]

Yapının önünde yer alan, uzun kenarlarının biriyle binaya bitişik, diğer sütunlarda taşınan ve bir kemer dizisiyle dışa açılan, üstü kubbe, tonoz ya da çatıyla örtülü, uzunlamasına mekân.

2

Bugünkü emniyet müdürü

15

BİR GÜN SONRA

İSTANBUL

Sabahın ilk ışıkları koyu bordo perdelerin çevrelediği deva-

Osa pencerelerden süzülüp parke zeminin üzerindeki el işçiliği bordo ve hardal renklerinin hâkim olduğu antika halının üzerinde parlıyordu. Bir katedral kadar yüksek işlemeli tavanda gün ışığının süzüldüğü vitray camlı kubbeler insanda bir otelde değil de bir Rönesans kilisesinde olduğu hissi uyandırıyor, kubbelerin tam ortasından sarkan devasa kristal avize salondaki ihtişamı perçinliyordu. Oryantalist, Art Nouveau ve Neo-Klasik mimarinin en güzel örneklerinden biri olan bu otel 1895'te açıldığında İstanbul'un Avrupa standartlarındaki ilk oteli, Osmanlı Sarayı dışında elektriğin ve sıcak suyun kullanıldığı ilk binası olmuştu. Salon girişinin hemen karşısındaki masanın üzerine olağanüstü güzellikte çiçek aranjmanları ile insanın karşı koyamayacağı ma-karonlar, kruvasanlar ve çikolatalar yerleştirilmişti. Özenle seçilmiş kadife bordo koltuk takımları ve önlerindeki ahşap masalar hemen hemen boştu. Pera Palas'ın Kubbeli salon denilen bölümünde Şirin'den başkası yoktu sabahın o saatinde. Saat farkından dolayı jet lag olmuş ve uyku tutmamıştı tüm gece. Uçaktan iner inmez otele gelmiş ve derin bir uyku çekmeyi planlamışsa

da sabaha kadar oturmak zorunda kalmıştı böylece. Kahvaltısını erkenden yapmış ve kahvesini içmek üzere otelin bu bölümüne gelmişti. Burada kalmayı özellikle istemişti. Hiçbir kişiliği ve karakteri olmayan son moda oteller yerine tarih kokan bu tarz yerlerde kalmayı seviyordu. Porselen fincanından bir yudum kahve aldı. Kendisini yorgun ve bitkin hissediyordu. İçinde tarifi mümkün olmayan bir boşluk ve yalnızlık duygusu vardı. Nereye ait olduğunu bilmeyen, en yakınları tarafından istenmemiş biri. Başına gelenleri çok fazla düşünmek istemese de geçmişiyle ilgili sorular peşini bırakmıyordu bir türlü. Yine de kendisine

acımayı bırakıp bir an evvel bu işi çözüp New York’a geri dönmeliydi. Yanma yaklaşan siyah bir frak giymiş olan garson nazik bir ifadeyle fincanını işaret etti.

“Bir fincan daha ister misiniz?”

Gülümseyerek başım salladı.

“Hayır, çok teşekkür ederim.”

“Başka bir arzunuz var mı?”

Bir an düşünen Şirin hemen cevap verdi:

“Bana bir taksi ayarlayabilir misiniz acaba?”

“Hemen söylüyorum hanımefendi,” diyerek hızla çıkan garsonun ardından ayağa kalktı. Kahvesinin son yudumunu da içtikten sonra boş fincanı masanın üzerine bıraktı. Salonun girişe bakan duvarlarını kaplayan boydan boya aynalardaki yansımasına gözü takıldı birden. Koyu kestane saçları omuzlarından bir şelale gibi dökülüyor, yeşil gözleri birer mücevher gibi parlıyordu. Yorgunluğu ve bitkinliği asla yüzünden anlaşılmıyor, tam tersine porselen gibi beyaz cildi pürüzsüz ve canlı görünüyordu. Hiç tanımadığım annemin ve babamın genetik mirası olsa gerek diye düşündü yüzünü alaycı bir gülümseme kaplarken. Şapkasının kenarlarında yapay kürk olan paltosunu üzerine geçirip kubbeli salondan çıktıktan sonra otelin lobisine geçti. Elindeki anahtarı döner kapının tam karşısındaki bölümde duran otel görevlisine bıraktıktan sonra dışarı çıktı.

Hava soğuk ve yağmurluydu. Bir gün evvelki sis tamamen yok olmasa da hafiflemişti. Kapının önünde başında silindir bir

şapka ve yakası bordo renkli frak giymiş olan görevli gülümseyerek otelin tam önüne gelen sarı renkli taksiyi işaret etti.

“Taksiniz geldi hanımefendi.”

“Çok teşekkür ederim.”

Taksinin arka koltuğuna geçip oturduktan sonra Tepeba-şı'ndaki bu görkemli binadan uzaklaşırken kalp atışlarının hızlandığını hissetti. Hiç tanımadığı babasıyla ilgili gerekli bilgileri almaya gidiyordu. Radyodan sabah haberlerini sunan sunucunun sesi geliyordu. Şoför üzerindeki düğmeyi sağa doğru çevirirken Şirin'le göz göze geldi.

"Sizi rahatsız ediyor mu?"

"Hayır, sorun değil, dinleyebilirsiniz."

Radyonun sesinin iyice açılmasıyla sunucunun heyecanlı sesi daha iyi duyulmaya başlanmıştı.

"İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesindeki protesto giderek büyüyor sevgili dinleyiciler. Sabah çok erken saatlerde başlayan gösteriye diğer fakültelerden ve üniversitelerden destek yağıyor. Çok sayıda genç öğrenci okullarından çıkıp yürüyerek Beyazıt Meydanina ulaşmaya çalışıyor. Polis okulun çevresine barikat kurmaya başladı. Olayların giderek şiddetlenmesinden endişe ediliyor. "

"Neler oluyor?" diye sordu Şirin merakla şoföre.

"Gençler. Okullarında protestoya başlamışlar. Ne varsa gençlerde var zaten. Bu milletin başka türlü kendisine yapılanlara karşı çıkacağı yok. Kurtarırsa bizi gençler kurtarır."

Şirin Türkiye'de olup bitenler hakkında pek bilgi sahibi olmadığından sessiz kalmayı seçti. Ama belli ki insanlar pek dertliydi.

Taksi Tepebaşı'nı geride bırakıp Taksim istikametine doğru ilerlerken cep telefonuna gelen mesajla irkildi. Siyah Prada çantasının içinden telefonu çıkarıp ekranına baktığında yüzüne bir gülümseme yayıldı. Amir geldiği günden beri onu bir an olsun yalnız bırakmamış, fiziki olarak yanında olamasa bile telefonlar ve mesajlarla varlığını her an hissettirmişti.

"Günaydın aşkım.

Her şey yolunda mı?

Neredesin? Müsait misin?”

Saatine baktı. Dokuza geliyordu. Demek ki orada saat iki olmak üzere diye düşündü.

“İyiyim hayatım.

Otelden çıktım. Taksideyim.

Babamın avukatıyla görüşmeye gidiyorum.

Detayları birazdan öğreneceğim.

Çıkışta sana mesaj atarım.

Saat 15.00’te FaceTime üzerinden konuşalım. Sen işe gitmeden hemen önce.”

Karşı taraftan anında cevap geldi.

“Anlaştık. Öpüyorum seni.

Dikkatli ol.

Bir şey olursa bana ulaşabilesin diye telefonu kapatmıyorum.

Seni seviyorum...”

“Ben de seni...” yazdıktan sonra başını kaldırıp taksinin geçtiği yolları izlemeye başladı. Gümüşsuyu’ndan Dolmabah-çe Sarayı’nm önüne çıkmış, oradan Beşiktaş’a geçip Barbaros Bulvarı’ndan yukarı çıkmaya başlamışlardı. Trafik yoğundu ancak akıyordu. Birkaç dakika sonra Boğaziçi Köprüsü’ne çıkan sapağa sapmışlardı bile.

Derin bir nefes alarak elinde sıkı sıkıya tuttuğu cep telefonuna baktı yeniden. Hızlıca Instagram, Twitter ve Facebook hesaplarında gezindi. İçindeki sıkıntıyla baş etmesinin tek yolu ondan kaçmasıydı ama o kadar acı bir gerçekle karşı karşıyaydı ki hiçbir şey onu oyalayamıyordu. Onu buraya sürükleyen olaylar dizisini düşününce kalbini sıkıştıran bir sıkıntı hissetti

yeniden. Normal, sıradan hayatı bir anda altüst olmuş, cevabını bilmediği bir yığın soruyla kalakalmıştı. Bir insanın evlatlık verildiğini kırk yaşında öğrenmesinden daha zor ve acı olan o güne değin annesi babası olarak bildiği insanların aslında onun hiçbir şeyi olduğunu, dahası öz ailesinin onu istemediğini öğrenmesiydi. Nasıl bir anne baba öz evladını atabilir bir köşeye? Bu sorunun cevabını bilmiyordu ancak bildiği tek şey onları asla affetmeyeceğiydi.

Aslında İstanbul'a gelmesindeki sebep ona miras kalanlar değil gerçeği öğrenmekti. Olayların başından beri stresten ne uyuyabiliyor ne de doğru düzgün yemek yiyebiliyordu. Konsoloslukta kendisini kaybettikten sonra gözlerini açtığı hastane odasmda geçirdiği o gün dışında sakin kalabildiği zaman neredeyse yoktu. O sakinliğin de nedeni verilen ilaçlar olmuştu elbette. Şimdi bir an evvel bu karmaşaya bir son vermek ve hayatının en önemli gerçeğini öğrenmek zorundaydı.

Kimim ben?

Bu sorunun cevabının bu kadar zor olabileceğini hiç düşünmemişti. İnsan kendisini tanıdığını zannediyordu ama aslında bildiği tek şey ona o güne kadar kendisi hakkında söylenilenler ve öğretilenlerdi. Onun da anne babasının söyledikleri ile şekillenmişti dünyaya bakışı, inançları ve düşünceleri. Karakterini oluşturan diğer şeyler ise DNA aracılığıyla öz ebeveynlerinden geçmişti tabii. Erkek arkadaşı Amir'in uzmanlık alanı bu olduğu için biliyordu. Yüzlerce yıl önceki ataların bile genetik kodu, korkuları, yetenekleri, öğrendikleriyle şekillenenen düşünce yapıları DNA aracılığıyla nesilden nesile aktarılıyordu. Kim bilir hangi özelliklerini gerçek anne babasından almıştı? Bilime olan ilgisi mesela, öz babasından mı mirastı ona yoksa onu büyüten babasının şekillendirdiği bir arzu sonucu muydu? Ya herkesin hayranlıkla baktığı yemyeşil gözleri? Annesinden miydi babasından mı? O kadar çok sorulması gereken soru vardı ki nereden başlaması gerektiğini bilmiyordu. İçinde bulunduğu taksi Boğaziçi Köprüsü'nün üzerindeyken irkilerek daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Aklına o tanıdık eski anısı geldi. Babası zannettiği kişiyle bu köprünün üzerinden geçerken ona söyledikleri daha dün gibi akimdaydı. Burası Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan nokta. Ne kadar çok kendisini zorlaşa da başka hiçbir şey hatırlayamıyordu o anlarla ilgili. Neler olmuştu

o sıralarda? Yanlarına geldikleri insanlar kimdi hiç bilmiyordu. Ya babası sandığı adam? O kimdi gerçekte? Peki ya gerçek babası? Onunla irtibata geçen avukat detayları geldiği zaman anlatacağını söylemiş, Kuzguncuk tepelerinde bulunan bir adres vererek orada buluşmalarını istemişti.

Bildiği hayatı çökmüş, tanıdığım sandığı herkesin yabancı olduğunu öğrenmişti. Çantasından bir adet sakinleştirici çıkarıp ağzına attıktan sonra her zaman yanında taşıdığı su şişesinden bir yudum su içti. Birden taksi şoförünün sesiyle ona döndü.

“Az kaldı abla, geldik sayılır.”

Araç Kuzguncuk yazan tabeladan döndükten sonra hızla ilerlemeye başladığında şaşkınlıkla etrafına baktı. Daha evvel gördüğü hiçbir semte benzemiyordu burası. Adeta koca şehrin içinde bir film karesinin içindeymiş gibi hissetti kendisini birden. Rengârenk boyanmış cumbalı eski evlerin bulunduğu sokaklardan geçerken eski ile yeninin nasıl büyüleyici bir şekilde harmanlandığını fark etti. Şehir kendisini devasa gökdelenlerin, betonun ve özensizliğin çirkinliğine bırakırken burası adeta çölde bir vaha gibiydi. Sıra sıra ağaçların çevrelediği sokaklar neşe ile okula giden çocuklar ve bebeklerini soğuk havaya rağmen dışarı çıkarıp gezdiren kadınlarla doluydu. Ne çok kalabalık ne de çok tenhaydı. 'Yaşamak için ne güzel bir yer diye düşündü içinden şaşkınlıkla. Gerçi onun tercihi her seferinde Beyoğlu, Galata ve Pera civarı olurdu ama burası da tercih edilesi bir noktaydı belli ki. Taksi sevimli kitapçının köşesinden döndükten sonra geniş bir caddeye çıkıp hızlandı.

“Ne kadar kaldı gideceğim yere?” diye sordu şoföre.

“Kuzguncuk tepelerinde gideceğiniz adres. Beş dakikaya kalmaz orada oluruz,” diye karşılık verdi genç adam. Başını koltuğa yaslayıp gözlerini kapadı. Göz kapaklarının altında kor varmış gibi yanıyordu gözleri. Her geçen saniye içindeki sıkıntı büyüyor, adeta nefes almasını engelliyordu. Birazdan hayatının en büyük gerçeği ile yüz yüze gelecekti. Keşke Amir yanımda olsaydı diye geçirdi içinden. Ona en çok şu anda ihtiyacı vardı ancak sevgilisi işinden izin alamadığı için gelememişti. Sık ağaçlarla çevrili koruluk gibi bir alandan geçen taksi en tepede üç katlı devasa bir tarihi köşkün önünde durdu.

“Geldik abla.”

Etrafına şaşkınla bakan Şirin, “Burası mı?” diye sordu çantasından çıkardığı parayı adama uzatırken. Böyle bir yer beklemiyordu.

“Evet. Verdiğiniz adres tam olarak burası. Oldukça meşhur bir köşktür burası. Cemil Molla Köşkü denir. Tee Osmanlı zamanından kalma.”

Şaşkın bir şekilde taksiden inen Şirin, demir parmaklı kapının önüne gelip zile bastı. Kısa bir bekleyişin ardından mikrofondan bir erkek sesi duyuldu.

“Kimi aramıştınız?”

“Be... Ben...” diye kekeledikten sonra devam etti: “Şirin Öz-demir ben. Avukat Haşan Ali Şener bu adrese gelmemi istemişti. Onunla görüşmek için geldim.”

Birkaç saniyelik bir bekleyişin ardından otomatik kapının ağır ağır açılmasıyla içeri girip bahçede yürümeye başladı. Kocaman bahçe, köşkü çevreleyen yüzlerce yıllık ağaçların arasından pek seçilemiyor, büyüklüğü ancak içeri girince anlaşılıyordu. Etraftaki çalılar özenle budanmış, bir köşede kış çiçekleri sanki baharmış gibi kafalarını topraktan dışarı çıkarmıştı. Aylardan aralık olmasına rağmen bahçe oldukça bakımlıydı. En üst katta dört tarafında penceresi olan bir bölüm vardı. Sanki evin tepesine cam bir küre konulmuş gibi görünüyordu. Birden şaşkınlıkla durdu. Bahçenin bir bölümüne sarı emniyet şeridi çekilmiş, o bölüm işaretlenmişti. Neler olmuş burada? diye geçirdi içinden. Bu sırada evin kapısının açıldığını fark etti. Lacivert bir takım elbise giymiş olan, yuvarlak gözlüklü, yaşlı bir adam kendisine bakıyordu.

“Merhaba Şirin Hanım, hoş geldiniz,” dedi gülümseyerek. Adamın gözlerindeki yumuşak ifade bir an rahatlattı Şirin’i. “Hoş bulduk,” dedi adama elini uzatırken. Kısa bir tokalaşmanın ardından kendisini tanıttı adam:

“Ben avukat Haşan Ali Şener. Buyurun lütfen içeri girin.”

Avukatın söylediğini yapıp onu takip ederek içeri girdi. Zeminde çini karo taşların, duvarlarında ise Osmanlı hat sanatından eserlerin sergilendiği çerçevelerin olduğu geniş holden geçerek oldukça büyük olan salona girdi. Dört bir yanı tablolar ve büyük bir kütüphane ile çevrili salonun devasa pencereleri bahçeye bakıyordu. Her köşesi tarih kokan salonda büyük bir koltuk takımı ile antika bir masa dikkat çekiyordu. Birden parkenin üzerinde tebeşirle çizilmiş silüeti, kırmızı bir maddeyle çizilmiş iç içe geçmiş daireleri fark etti dehşetle. Kan mı yoksa bu? Neler olduğunu anlamaya çalışırken avukat anlayışlı bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

“Biliyorum oldukça şaşkın ve üzgünsünüz. Çok zor bir durum yaşadığınız. Öncelikle başınız sağ olsun demek istiyorum. Bilmenizi isterim ki yaklaşık on yıldır babanızın avukatıyım.”

“Evet. Ne kadar zor olduğunu tahmin edemezsiniz. Bir günde tüm hayatımın bir yalan olduğunu öğrendim, daha ne olsun? Evlatlık verildiğim zamanla ilgili bir bilginiz var mı?”

Avukat yapacakları konuşmanın kolay olmadığının farkında olarak anlayışla başını salladı.

“Haklısınız. Kabullenmesi güç bir durum. Bu nedenle sizi çok iyi anlıyorum. Bilmenizi isterim ki babanız bu konuyla alakalı hiç konuşmazdı. Bu nedenle bu konuyla alakalı bilgim yoktu. Tek bildiğim bir trafik kazasında eşini ve oğlunu kaybediyor. O kazadan sadece siz sağ kurtuluyorsunuz. Çok büyük bir kazaymış. Sağ kurtulmanız bir mucizeymiş. Ondan kısa bir süre sonra da evlatlık verilmişsiniz. Ancak zor bir karar olmuştur babanız için kesinlikle. Neler olduğunu bilmiyorum ama eminim o sıralarda başka çaresi olmadığı için bu yola başvurmuştur.”

Kaza mı? Bir kaza mı geçirmişim? Şirin birden neden çocukluğuna dair anılarının flu olduğunu anladı. Çocukluğundan beri yakasını bırakmayan şiddetli baş ağrılarının sebebini de.

Alaycı bir şekilde gülümseyerek etraftaki akıl almaz zenginliği süzen Şirin, “Her zaman bir yol vardır Haşan Bey. Her zaman vardır. Yeter ki bulunmak istensin,” dedikten sonra yerdeki silüeti incelemeye başladı. Avukatın bir an

önce anlatmasını istiyordu bütün hikâyeyi ama adamı zorlamak da istemiyordu.

“Babanız çok iyi bir insandı Şirin Hanım. Bunun sizin için bir anlamı var mı bilmiyorum elbette. Ona kızgın olmakta, affetmemekte haklısınız. Ancak neler olduğunu ve hangi nedenlerin onu sizi evlatlık verme kararına ittiğini bilemeyiz. Ne yazık ki babanız Haydar Bey doğal bir şekilde ölmedi Şirin Hanım. Bir cinayete kurban gitti.”

Köşkten ve içindeki servet değerindeki mobilyalardan, objelerden ve tablolardan öz babasının oldukça varlıklı olduğunu anlamıştı Şirin. “Hırsızlık için cinayet işleyen insanlar her toplumda oluyor ne yazık ki, en gelişmişinde bile,” diye karşılık verdi avukata. Her ne kadar tanımasa da üzülmüştü bir insanın bu şekilde öldürülmesine. Ancak iç içe geçmiş dairelerin ne olduğunu anlayamamıştı. Birden kütüphanenin raflarından birinde bir fotoğraf fark edip o tarafa doğru ilerledi. Gür, beyaz saçların çevrelediği yuvarlak hatlı yüzünde bir elmas gibi parlayan yeşil gözleri olan yaşlı adam gülümseyerek bakıyordu ona fotoğraf karesinin içinden. Şaşkınlıkla birbirlerine ne kadar çok benzediklerini düşündü. Hiç şüphe yoktu ki bu babasıydı. Gözlerimi ondan almışım demek kil

“Polis de ilk başta cinayetin hırsızlık için işlendiğini zannetti ancak hırsızlık için öldürülmedi babanız.”

Şaşkın bir şekilde adamın gözlerinin içine baktı. Neler oluyordu i[1]

“Ya ne için öldürüldü peki?”

“Bunu henüz bilmiyoruz. Ancak hiçbir değerli eşya alınmamış evden. Bütün kütüphane etrafa saçılmış, ev altüst olmuştu. Katil belli ki bir şeyi arıyordu.”

“Peki polis hiç ipucu bulamadı mı?” diye sordu merakla Şirin. Kendisini kötü hissediyordu.

“Ne yazık ki henüz bulamadı. O gün evde çalışan yardımcısının izinli olduğu günmüş. Katil bahçe kapısından tırmanıp girmiş. O sırada elektrik

kesintisi olduğu için kameralar da çalışmıyormuş.”

“Hiç inandırıcı gelmedi bana.”

“Bize göre de öyle. Polis üzerinde çalışıyor. Köpeği öldürülmüş ilk önce. Onu gördükten sonra bahçeye çıkıyor, o esnada bıçaklanıyor. Katil çıkıp gittikten sonra da sürünerek eve gelip yere kanıyla bu işaretleri çiziyor, bir kitap seçip onu ve içinde bulmaca gibi sözlerin yer aldığı kelimelerin bulunduğu bir kâğıt parçasını sıkı sıkı tutarak son nefesini veriyor.”

Şirin şaşırmıştı. Bir kitap ve bulmaca gibi işaretler mi?

“Ne yazıyordu kâğıtta?”

“Sayılar, kareler ve ‘Hakikati bulmak için marifet kapısından geç,’ sözü.”

Şirin birden ürperdiğini hissetti. Bu kelimeler ona çok uzak gelse de bir şekilde bir yerden tanıdık geliyordu. Sanki çok eskilerde kalmış, hayal meyal hatırladığı bir film karesinin içinden fısıldanan sözler gibi. Çok rahatsız olmuştu bu sözden nedense. O dinlere ait yobaz inançları çağrıştıran her şeyden rahatsız olurdu. İnsanların adeta kör gibi o inançlara sarılıp başkalarını öldürdüklerini dinler tarihine baktığında gayet iyi görebiliyordu. Bu rahatsızlık hissinden kurtulmak için yerdeki iç içe geçmiş daireler ve ortasındaki noktaya baktı. Soğuk bir kış günü aniden buzlu bir göle dalmış gibi ürperdiğini hissetti. Kanıyla bunları neden çizdi?

“Peki, yerdeki çizim ne anlama geliyor?”

“Henüz ne anlama geldiğini bulamadılar. Araştırıyorlar.”

Avukat elini iç cebine attıktan sonra çıkardığı ince, uzun bir zarf ile anahtarı Şirin’e uzattı.

“Bu mektubu babanız yaklaşık dört sene evvel bana teslim etti. Vefatınm ardından size ulaştırmamı istedi. Onun öncesi zarfı çok güvenli bir yerde saklamamı ve kimseye bundan bahsetmememi istedi. Babanız benim ailemin hayatını kurtarmıştır Şirin Hanım. O çok iyi ve mübarek bir adamdı. Bu nedenle söylediği şeyi hiç sorgulamadan kabul ettim. Kim

olduğunuzu ve size nasıl ulaşacağımı sorduğumda zamanı gelince kim olduğunuzu öğreneceğimi ve sizin beni bulacağınızı söyledi. Ne demek istediğini ancak öldüğü zaman anladım. Anahtar bu evin anahtarı. Artık sizin.”

Avukatın uzattığı zarfı ve anahtarı alan Şirin’in elleri titremeye başlamıştı. Bu zarfın içinde kim olduğunun ve pek çok sorusunun cevabı yatıyordu. Kalbi gümbür gümbür atarken bütün vücudunu bir alev dalgasının sardığını hissetti. Kulakları uğul-duyor, nefes alıp vermekte zorlanıyordu. Derin bir nefes alarak sakinleşmeye çalıştı. Burada okumamalıyım! Yalnız kalmaya ihtiyacım var! Zarfı hiç açmadan alıp çantasına koyduktan sonra anahtarı avukata uzattı.

“İstemiyorum bu mirası. Alabilirsiniz.”

“İsteseniz de istemezseniz de hem bu ev hem de babanızın tüm mal varlığı artık sizin. Eğer istemiyorsanız bir yerlere bağışlayabilirsiniz. Bu artık tamamen sizin kararınız. Yine biraz düşünün derim.”

Şirin mecburen anahtarları paltosunun iç cebine koyduktan sonra yeniden avukata döndü.

“Şu bahsettiğiniz kitap ve kâğıt parçası. Babamın ölmeden evvel sıkı sıkı tuttuğu. Onlar nerede peki? Görebilir miyim?”

“Kitap çok eski bir el yazması. Arapça ve Farsça yazılmış. Kâğıtta ise çeşitli sayılar yazıyordu. Polis konuyu araştırması için oldukça tanınmış bir yazar ve televizyoncu olan bir matematikçi ve felsefe profesörü olan Algan Ataman’la iletişime geçti. Ondan gelecek sonucu bekliyorlardı.”

Şirin meraklanmıştı. Bir yanı bürokratik işleri halledip New York’a dönmesini söylese de diğer yanı kendi geçmişini, kim olduğunu ve neler yaşandığını bilmek istiyordu.

“Öyle mi? O halde ben de görüş alabilirim belki kendisinden.”

Avukat ellerini önünde birleştirdikten sonra üzgün bir ses tonuyla karşılık verdi:

“Bunu yapabilirdik ancak ne yazık ki mümkün değil şu anda.”

“Neden?”

“Çünkü polisin bildirdiğine göre o günden beri profesörden haber alınamıyor.”

16

İSTANBUL

ırından yeni çıkmış sıcak ekmekleri göğsüne iyice yapıştırıp,

JL kokularını burnuna çekerek adımlarını hızlandırdı. Gökyüzü siyah bir graniti andırıyor, soğuk buzdan bir çekiç gibi vuruyordu yüzüne. Neredeyse tüm ömrünü geçirdiği parke taşlı sokaklarda tek tük insanlar göze çarpıyor, çamura bulanmış ayakkabılarından çıkan ritmik sesler ona çocukluğunu hatırlatıyordu. Kimsesiz ve sefalet içinde geçen yıllarını. Hayatta her şeyin bir bedeli vardı. Son zamanlarda yapmış olduğu şeylere kendisi bile inanamıyordu. Bu yaşma gelmiş olmasının bedeliydi bu. Ancak hiç pişmanlık hissetmiyordu. Tam tersine borcunu ödüyor olmanın yarattığı tuhaf bir rahatlama hissi vardı içinde. Yağmur taneleri ince bir sicim gibi çiselemeye başladığında gözlerini kısarak etrafına baktı. Bir gün evvelki yoğun sis azalsa da hâlâ yer yer kendisini belli ediyordu. Takip edilmediğinden emin olduktan sonra iki üç katlı eski binaların arasında yürümeye devam etti. Balkonlarına kuruması için çamaşır serilmiş bu köhne binalarla dolu semtin her bir köşesini avucunun içi gibi biliyordu. Semt son yıllarda giderek genişlemeye ve modernleşmeye başlasa da bu mahalle hâlâ eskisi gibi duruyordu. Sıvaları dökülmüş, ahşap cumbalı evlerin arasına gerilen iplerde kurumaya bırakılan çarşaflar rüzgârın şiddetiyle hayaletlere benziyordu. Kapı önlerinde

biriken çöpler kedilerin eşelemesiyle sokağa saçılmıştı. Kir pas içindeki çocuklar neşeyle etrafta koşturuyordu. Ekonomik açıdan sistemin en altlarında yer alanların yaşadığı yerlerdi buralar. Kimsenin umursamadığı, sadece seçim zamanları oy sevdası nedeniyle adam yerine konulanların. Ancak son on yedi yıldır başta olan hükümet sayesinde yüzleri gülmüştü biraz daha. İnsan muamelesi gördüklerini hissediyor, haklarını koruyan, onları savunan birilerinin olduğunu bilerek kendilerini güvende hissediyorlardı. Hoş birkaç yıl önce yaşananlar pek hoşuna gitmemişti ama üstünde düşünmek istemiyordu. Hükümetin en tepesinin bulaştığı bir

yolsuzluk skandali ülkeyi yangın yerine çevirirken yıllarca el ele pek çok şeyi başardıkları bir cemaatle bu derece ters düşmelerine de anlam verememişti. Ona göre kardeşti onlar. Hedefleri birdi. Mağdur oldukları konular birdi. Düşman aynıydı. Ancak şeytanın oyununa gelmiş, birbirlerine girmiş, asıl düşmanı sevindirmişlerdi.

Eski bir apartmanın en alt katındaki mahalle kahvesinin önünden geçerken gayriihtiyari baktı içeriye. Birkaç masa dışında neredeyse boştu. Hafta içi olduğundan gençler çalışıyor, yaşlılar kahvede oturuyordu. O nedenle pek tanıdık yoktu etrafta. Hoş öyle olmasa bile çoğu ile selam alıp vermek dışında bir alakası bulunmuyordu. Yıllarca kaldığı tekkeden, bir fabrikada bekçilik yapmak üzere ayrıldıktan sonra bu mahallede küçük bir daire tutmuştu. Geceleri mahalleye oldukça yakın olan fabrikada bekçilik yapıyor, gündüzleri de evde ve tekkede vakit geçiriyordu. Mahalleli ile çok fazla ilişki kurmazdı. Onun için önemli olan tek şey şeyhi ve tekkedeki kardeşleriydi. Onlar dışında insanlarla ilişki kurma ihtiyacı hissetmiyordu çok fazla.

“N’apıyorsun İsmail böyle dalgın dalgın bu havada?”

Daldığı düşüncelerden bu sesle birlikte sıyrıldı. Karşısındaki adam yetmişlerine merdiven dayamış mahallenin eski muhtarı Hüseyin Dede’ydi.

“İyiyim Hüseyin Dede. îş güç n’olsun işte. Sen nasılsın? İyi misin?”

Yaşlı adam sevinmişti halinin sorulmasına. Gülerek cevap verdi:

“İyiyim n’olsun. Bir var bir yokuz günün sonunda. Öyle yuvarlanıp gidiyoruz işte.”

Bir an önce adamın yanından uzaklaşmak istiyordu ama çok dikkat çekmemesi gerekiyordu. Her zamanki gibi konuşmalıydı adamla.

“Haklısın Hüseyin Dede, doğru söylüyorsun. Hayat bir an var bir an yok. Hadi hoşçakal, benim biraz acelem var. Fabrikaya gitmem gerek.”

Bunu dediği anda kendisine kızdı. Ne diye adama nereye gittiğini söylemişti ki? Daha fazla konuşmadan uzaklaşmalıydı. Arkasını dönüp

yürümeye başladığında yaşlı adam, “Neyin acelesi bu böyle? Sen geceleri çalışmıyor musun fabrikada? Ne diye gidiyorsun gündüz gözü?” diye bağırdı. Durup durmamakta bir iki saniye kararsız kaldıktan sonra durmamasının çok dikkat çekeceğine karar vererek adama döndü:

“Doğru dersin ama geceden unuttuklarım var odamda. Gidip almalıyım ki işlerimi halledebileyim. Yoksa bankadakiler süründürecekler beni günlerce.”

Gülünce öndeki dişlerinin yerinde kapkara bir boşluk olduğu görünen yaşlı adam, “Haklısın evlat, hadi git de hallet işini,” dedikten sonra geri dönüp kendi kendine konuşarak yürümeye başladı. Derin bir nefes alan İsmail yeniden adımlarını hızlandırdı. Adamdan kurtulmuştu.

Derme çatma binaların arasından hızlı hızlı yürürken bir yandan da ne yapması gerektiğini düşünmeye başladı. Öyle bir işe girişmişti ki çok dikkatli olması gerekiyordu. Bunun altından kalkabilirse şeyhine olan borcunu da ödemiş olacaktı. En son konuştuklarında ona sonuna kadar gitmesi gerektiğini söylemişti. Nigâhdarın ölmüş olması bir şeyi değiştirmiyordu. Sır hâlâ kayıptı ve onu ele geçirmeden bu iş sona ermeyecekti.

Şeyhinden devletin içinde çok kritik konumlarda pek çok kardeşinin olduğunu öğrenmişti. Kimse kimseyi ismen tanımıyor, gerçek isimlerini bilmiyordu. Herkesin bir kod adı vardı. Onunki de Yılmaz’dı. Yolundan asla şaşmayan, pes etmeyen biri olduğu için özellikle seçmişti bu ismi. Kardeşleri arasında da

gerçek ismini bilen yoktu. Kimse hakkında detaylı bilgiye sahip değildi. “Sizler Allah’ın askerisiniz,” demişti şeyhi ona. “Onun yeryüzündeki ellerisiniz!” Onun için bir asker gibi düşünmeli, birkaç adım sonrasını planlamalıydı. Şu an içinde bulunduğu durumu planlamamış, içgüdüsel olarak ne yapması gerektiğini hissedip harekete geçmişti ancak artık planlanmalıydı.

Tek tük görülen köhne binaları ve mahalleyi geride bıraktıktan sonra fabrikayı görebiliyordu. Son iki aydır fabrika boştu, üretim durmuş, çalışanlar gitmişti ancak o içerideki makinelere ve alet edevata bekçilik

yapmaya devam ediyordu. Az bir para alıyordu ama umurunda değildi. Bu dünyada olan hiçbir şey ilgisini çekmiyordu. Onun asıl hazırlandığı yer ahiretti. Tüm insanların öldükten sonra gidecekleri yer. Nihayet yağmur şiddetini iyice artırırken fabrikaya ulaşmıştı. Dikenli tellerle çevrili bahçe kapısından geçerken kulübesinden fırlayan devasa boyuttaki kangal cinsi köpek havlamaya başladı ancak onun olduğunu görünce gerisin geri içeri döndü.

“Merak etme, yemeğini getireceğim birazdan!” diye seslendi hayvana. Ardından paslanmış demir kapının üzerindeki üç adet kilidi boynuna astığı anahtarlarla açıp içeri girdi. Gürültülü bir şekilde kapıyı kapatırken burnuna keskin bir küf kokusu geliyordu. Kilitleri kontrol ettikten sonra tam karşısındaki merdivenlerin altında olan odaya doğru yürüdü. Eski bir şilte, bir sandalye, mini bir buzdolabı ve küçük bir masa dışında hiçbir şey olmayan odanın penceresinde eskimiş bir perde asılıydı. Üzerindeki kalın kamuflaj desenli parkayı çıkarıp şiltenin üzerine attıktan sonra ekmekleri ve poşeti açıp masanın üzerinde duran tepsiye yerleştirmeye başladı. Peynir ve zeytinleri küçük bir kaba koyduktan sonra, sararmış bir fincana termostan sıcak çay doldurdu. Ardından yerde duran eskimiş kilimi kaldırıp ahşap zeminin üzerinde bulunan belli belirsiz bir çıkıntıyı çekti kendine doğru. Açılan kapağı tepsiyle birlikte aşağı indikten sonra yeniden kapattı. İçeride göz gözü görmüyor, zifiri karanlıkta birkaç tıkırtı dışında hiç ses duyulmuyordu. Yüzüne çarpan küf kokusu burada daha keskin ve belirgindi. El yordamı tavandan sarkan ampulü yaktı.

Çıplak ampul aniden yanınca odaya yayılan ışıkla gözlerini kıstı. Bir iki saniye göz kapaklarını açıp kapayarak ışığa alışmaya çalıştıktan sonra dikkatle etrafta gezdirdi gözlerini. Sıra sıra variller özenle dizilmiş, birkaç kova üst üste yığılmıştı. Yere betonun soğuğunu kessin diye parça pinçik olmuş bir halı serilmişti. Bir yanda da boya kutuları ve eskimiş fırçalar göze çarpıyordu. Kırık dökük bir el arabası ters çevrilmiş şekilde bir köşeye atılmıştı. Sığmak gibi olan odanın ortasındaki iki sandalye emanet duruyor gibiydi. Tam karşısındaki eski bir battaniyenin serili olduğu dökük şiltenin üzerinde ise elleri arkadan duvardaki borulara bağlanmış bir adam vardı. Onun geldiğini gören adam başını kaldırdı. Gözleri uykusuzluktan ve yorgunluktan kızarmıştı. Arkasında küçük bir atkuyruğu yaptığı saçları darmadağın olmuş, kemik çerçeveli gözlükleri yamulmuştu. Yanağı ve

gözünün biri morarmış, alt dudağı patlamıştı. Bu haliyle yakışıklı bir yazar ve televizyoncudan çok varoşlarda dayak yemiş bir zavallıya benziyordu. İsmail'in geldiğini görünce dimdik bakışlarını üzerinde gezdirip korkusuz bir şekilde konuşmaya başladı:

"Ne istiyorsun benden?"

Elindeki tepsiyi yatağın üzerine bıraktıktan sonra adamın ellerinin birini çözüp diğerini yeniden bağladı boruya. Hâlâ korkusunu belli etmiyor diye geçirdi içinden. Halbuki içten içe korktuğuna emindi İsmail. Bir gün evvel oturduğu apartmanın elektrik sistemini keserek evine girip buraya getirmeyi başardığı Algan Ataman'ı çoktan öldürürdü ama şeyhi uyarmıştı. O adama ihtiyaçları vardı. Sırrın yerini çözmek için konuşturulmalıydı. Ancak ne kadar çok uğraşırsa uğraşsın tek kelime alamamıştı ağzından. Tek söylediği el yazması kitabı incelediği ama bir şey anlamadığı olmuştu. Henüz anlamamış olabilirdi ama onun gibi konusunda uzman birinin şifreleri çözmede bir şansı olduğuna emindi. Polis de öyle düşünmüş olacaktı ki direkt onu arayıp yardım istemişlerdi. Şiddet uygulayarak bir sonuç alamayacağını anlayınca planını değiştirmişti. Tepsiyi Algan'ın önüne koyduktan sonra karşısına geçti.

"Sana bir şey yapmayacağım korkma! Öyle olsa hemen bitirmiştim zaten işini. Hadi ye bir şeyler. Yoksa açlıktan kendi kendini öldüreceksin!"

Karşısındaki adamın perişan olmasını, ona yalvarmasını istiyordu ama profesör çetin ceviz çıkmıştı. Hâlâ kendini bir şey sanıyor diye geçirdi içinden. Hepimiz Allah'ın karşısında eşitiz. Hepimiz aynı hamurdan ve mayadan yapıldık. Onun da benden bir farkı yok! Meslek, ekonomik durum, sosyo kültürel konum sadece birer yanılsamaydı. Algan isteksiz bir şekilde başını çevirdi.

"Yemeyecek misin?" diye sordu İsmail. Algan'ın tek kelime etmemesi üzerine devam etti konuşmaya:

"Böyle yaparsan kendi kendini sen öldürürsün söyleyeyim bak!"

Algan yine sessiz kaldı. İsmail tepsideki ekmekten ve peynirden biraz alıp ağzına attı. İnsan her an hayvanlaşmaya yakın bir varlıktı. Kısa bir süre aç

susuz kalması yeterliydi aslında. Bütün eğitim, görgü, kültür kısa bir açlığın ardından yok olabiliyor, en sahici doğası ortaya çıkabiliyordu insanın. Mesela fırsatını bulsa bu adamın onu burada elleriyle öldürebileceğini biliyordu.

“Aslında her insanın içinde bir katil var biliyor musun?” Algan tiksintiyle baktı ona.

“Evet doğru söylüyorum. Her insan katil olma potansiyeline sahip aslında,” diye devam etti konuşmaya.

Ekmekten bir ısırık aldıktan sonra gözlerini Algan’ın gözlerine dikip gülümsedi. Odada sürekli damlayan su sesinden başka hiç ses yoktu. Bir lokma ekmek daha ağzına attığı sırada Algan’ın sesi duyuldu o sessizlikte:

“Yanılıyorsun. İyilik ve kötülük insanın içindedir. Hangisini seçeceği ona kalmıştır. Senin gibiler Allah, peygamber der ama dininin yasakladığı en büyük günahları işlemekten de geri kalmaz.”

“Seninle bu konularda tartışacak değilim.”

“Ne istiyorsun benden? Neden tutuyorsun beni burada?”

“Çünkü yapmam gerekeni yapabilmem için senin yardımın gerekli.”

Algan alaylı bir şekilde gülümsedi.

“Sana yardım edeceğimi de nereden çıkardın?”

“Başka çaren yok çünkü. Eğer kurtulmak istiyorsan yardım edeceksin mecbur! Yoksa sonun...”

Elini boğazına götürüp kesme işareti yaptıktan sonra arkasına yaslandı.

“Bununla beni korkutacağını falan mı sanıyorsun hâlâ?”

Algan aslında içten içe böyle izbe bir yerde öldürülmekten korkuyordu ancak bunu belli etmeyecek kadar akıllıydı. Karşısındaki adamın böylesi bir acizlikten zevk alacağını, dahası bunu beklediğinin farkındaydı. Eğer onu

öldürmek istese çoktan bunu yapacağının da. Başka bir planı olmalıydı. İsmail'in cevap vermesine fırsat vermeden devam etti sözlerine:

"Yardım edemem çünkü hiçbir şey bilmiyorum dedim sana. Polise de söyledim bunu zaten."

İsmail parkasının kocaman ceplerinden birinden çıkardığı el yazması kitabı paslı bir varilin üzerine koydu.

"O zaman polis neden bunu sana verdi incelemen için?"

Gözleri bir an el yazması kitaba takılan Algan sakin bir şekilde cevap verdi:

"Bir ipucu bulabilmek için. Ama dediğim gibi onlara da söyledim yardım edemeyeceğimi."

Arkasına yaslanan İsmail kendinden emin bir ses tonuyla, "Nigâhdar ölmeden evvel bazı işaretler bırakmış arkamdan. Onlar ne anlama geliyor?" diye sordu.

Algan şaşkınlık içinde gözlerine baktı İsmail'in. Nigâhdar mı? Öldürülen Haydar Doğaner bin yıllık bir sırrı koruyan tarikatın nigâhdarı mıydı gerçekten de? Üstelik nereden haberi olmuş olabilirdi kâğıtta yazılı sayılardan? Onları görmüş olsa polisten önce alırdı maktulden kesin. İçeriden birileri söylemiş olmalı!

"Bilmiyorum dedim. Tek bildiğim masum bir adamı öldüren katili polisin eninde sonunda yakalayacağı. O kadar."

Katil kelimesinden hiç hoşlanmamıştı İsmail. İrkilerek düzeltti:

"Allah yolunda can alanlar katil değillerdir. Ben yapmam gerekeni yaptım."

Algan dikkatle gözlerinin içine baktı.

"Kayıp risaleleri bulmak için kaç kişiyi daha öldüreceksin?" "Kaç kişi gerekirse. Ve onu bulana kadar da asla pes etmeyeceğim."

Bunu öyle bir ifadeyle söylemişti ki Algan dediklerini yapacağına emin oldu gözlerine bakarken. Böylelerinin öldürmekten asla çekinmeyeceğinin farkına hapiste yattığı o on ayda varmıştı. İnandıkları için her şeyi yaparlardı. Sakinliğini koruyarak karşılık verdi:

“Ben hiçbir şey bilmiyorum. Polise de tek söylediğim el yazması kitabın Tavasin olduğu oldu.”

“Peki yere çizdiği semboller? Bir noktanın etrafındaki daireler? Sayılarla dolu kareler?”

Algan, İsmail’in evi terk ettikten sonra maktulün neler yaptığını öğrendiğinden emin oldu o anda.

“Anlamını bilmiyorum. Üzerinde çalışmak gerek,” diye cevap verdi soğukkanlı bir şekilde.

İsmail arkasına yaslanıp düşünmeye başladı. Polis çoktan harekete geçmişti. Çok dikkatli olmalı ve her adımını iyice plan-lamalıydı. İhtiyaç hissettiği zamanlar bürokrasideki kardeşleri ona yardım edecekti. Tam o anda çalmaya başlayan telefonun sesi nemli duvarlara çarpıp yankılandı. Telefonunu çıkarıp baktığında heyecanlandı. Hızla ayağa kalkıp Algan’dan uzaklaştı, ardından telefonu açıp kısık bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

“Buyurun efendim.”

Telefonun diğer ucundan o çok iyi tanıdığı ses geldi:

“Konuştu mu?”

“Hayır efendim. Henüz değil.”

“Adama bir zarar verme. Diğer söylediğimi de yap mutlaka. Ondan sonra plana göre ilerle.”

“Emredersiniz efendim.”

Telefon kapanır kapanmaz profesörün yanma geri döndü İsmail. Şeyhinin aramasıyla gerilmişti. Algan’ın dikkatle onu süzdüğünün farkındaydı. Derin

bir nefes aldıktan sonra pantolonun arka cebine katlayıp koyduğu kâğıdı çıkardı. Dikkatle açtığı kâğıda bir kadın fotoğrafı basılmıştı. Kat yerlerini düzelttikten sonra kâğıdı yatağın kenarına koyup incelemeye başladı. Planın diğer aşamasına gelmişti sıra. Havaalanmdaki polis kontrolünde çekilmiş olan fotoğraftaki genç kadın koyu kestane rengi saçları ve yeşil gözleri ile oldukça net görünüyordu. Güzel kadınmış diye geçirdi içinden. Elini beline atıp silahını çıkardı. İçindeki kurşunları kontrol ettikten sonra yeniden beline yerleştirirken Algan ile göz göze geldi. Soğukkanlı bir şekilde ona bakan Algan'a elinde tuttuğu fotoğrafı gösterdi gülerek.

"Nasıl? Güzel kadın değil mi?"

Bir an sessiz kalıp fotoğrafa bakan Algan hemen ardından, "Bu da kim böyle?" diye sordu dik bir ses tonuyla.

Birkaç saniye profesörün yüzünü ve tepkisini inceleyen İsmail, yanma yaklaşıp açtığı kolunu yeniden boruya bağladı. Ardından yüzünü Algan'ın yüzünün dibine kadar yaklaştırıp cevap verdi:

"Nigâhdarın kızı! Ancak asıl sorulması gereken soru o kim değil, sen nesisin bu kızın olacaktı."

Korkusuz ve müdanasız bir şekilde İsmail gözlerine bakarken adamın gözlerinin renginin yeşil olduğunu fark etti Algan. Ardından sordu:

"Nesisin sen bu kızın?"

İsmail'in yüzünü geniş bir gülümseme kapladı. Sesi nemli ve küf kokulu duvarlarda çınlarken cevap verdi:

"Azraili!"

17

İSTANBUL

S

oluk kış güneşi puslu camdan içeri süzülüp taş zeminde dans ederken bir çocuğun çığlığını andıran rüzgâr pencere pervazlarını dövüyordu. Şehrin gürültüsü sanki ağır bir perdenin ardında kalmış gibi uzaklardan duyuluyor, yağmur taneleri camlara vururken çıkan ritmik ses tüm odayı dolduruyordu. Geceyi emniyetteki odasında geçiren Başkomiser Mestan'ın tüm vücudu tutulmuştu. Başını ovuşturarak saatine baktı. 07.30 idi. İki büklüm uzandığı koltuğun kenarına koyduğu telsizini eline alıp sesini açtı. Bir anda odayı heyecan içinde konuşan sesler kapladı.

"12.15 takviye istiyoruz Beyazıt Meydam'na! Takviye istiyoruz."

"Anlaşıldı 12.15. Tüm ekiplerin dikkatine. Tekrar ediyorum tüm ekiplerin dikkatine. Herkes Beyazıt Meydam'na!"

Kaşlarını çatarak sesini kıstı yeniden telsizin Mestan. Bu ülkede olaysız gün yok kardeşim diye geçirdi içinden.

Masasına geçip oturduktan sonra cep telefonunu çıkarıp bir numara tuşladı. Kısa bir çalışın ardından hattın diğer ucundan çatallı bir ses geliyordu:

"Günaydın başkomiserim."

"Günaydın Oğuzhan. Neler oluyor böyle? Telsiz yıkılıyor!" "İstanbul Üniversitesi'nde olaylar başlamış başkomiserim.

Tüm asayiş ve terörle mücadele ekipleri olay yerine intikal ediyor."

Saçlarını düzelttikten sonra derin bir nefes aldı Mestan.

"Var mı bir gelişme profesörle ilgili?"

"Ne yazık ki yok başkomiserim."

"Nasıl olmaz yav? Adam yer yarılıp içine mi girdi?"

“Evine dönmemiş iki gündür. Üniversiteye de gitmemiş. Gazete ile görüştük, yollaması gereken yazıyı da yollamamış. Kimse ulaşamıyormuş kendisine.”

“Allah allah! Şu işe bak ya! Sinyalleri en son nereden geliyormuş?”

“En son evinin olduğu bölgeden sinyal alınmış ama ondan sonrası yok.”

Başkomiser Mestan düşünmeye başladı. Profesör Dr. Algan Ataman’la görüşüp ona el yazması kitabı verdikten sonra adam bir anda ortadan kaybolmuştu. Başka bir konuyla ilgili görüşseler de sonrasında adamdan haber alınamaması üzerinde bu kadar durmazdı, en azından ilk iki gün. Ancak böylesi bir cinayet soruşturmasının ortasında, hem de çok önemli delillerle birlikte ortadan kaybolunca insan ister istemez türlü şeyler düşünüyordu. Kaim montunu üzerine geçirdikten sonra masanın üzerinde duran sigara paketini ve cüzdanını cebine yerleştirdi. Ardından kulağı ile omzu arasına sıkıştırdığı telefona doğru konuşmaya devam etti:

“Kırk sekiz saat dolmak üzere. Hemen bir arama emri çıkart. Bir de ekip oluştur. Evine gidiyoruz.”

“Emredersiniz başkomiserim.”

Mestan hışımla odadan fırlayıp taş zeminli koridora ayak tabanlarını vura vura yürürken bu işin giderek karmaşıklaşmaya başladığını hissediyordu. Cinayeti basından gizlemeyi başarmışlardı ancak işin içine Algan Ataman’ın ortadan kaybolması da eklenince olay büyüyecek ve haber olacaktı. Daha şimdiden pek çok haber kanalı haber yapmış, birçok gazetede profesörün bir cinayet soruşturmasına yardımcı olacağı yazılmış, bunun hangi cinayet olduğu merakla beklenmeye başlanmıştı. O nedenle bir

an önce bir ipucu bulmak zorundalardı. Bir kat aşağı indikten sonra arkasından bir ses işitti:

“Başkomiserim! Başkomiserim!”

Arkasını döndüğünde Zeynep'in yorgun ama sakin yüzüyle karşılaştı. En zor durumlar karşısında bile soğukkanlılığını korumak bu meslekte önemli bir beceriydi. Erkekler bile bunda zorlanırken bir kadının bunu yapabilmesi büyük başarıydı. Bu kız iyi yerlere gelecek diye düşündü içinden. Ardından ellerini cebine sokup durdu ve Zeynep'in kendisine yetişmesini bekledi.

Koşar adım başkomiserin yanma giden Zeynep adımlarını onun adımlarına uydurdu. Ağır ağır merdivenleri inmeye başladıklarında Zeynep anlatacaklarını bir çırpıda anlatmaya başladı:

"Haydar Doğaner'in yardımcısının ifadesini aldık dün gece. Yaklaşık 10 yıldır yanında çalışıyormuş. Ondan evvel de babası aynı işi yapıyormuş. Yıllardır haftanın aynı günü izin yaparmış. Bu hiç değişmemiş. Her cuma izinliymiş, diğer günler adamın hem şoförlüğünü hem kâhyalığını yaparmış. 'Çok iyi, melek gibi bir insandı' diyor. Geleni gideni yokmuş ailesinden. Hiçbir akrabasını görmemiş o güne değin. Ayın belli zamanları inzivaya çekilirmiş. Bir tür seramoni yani. Dini bir ritüel gibi. Tasavvufla ilgilenirmiş. Eskiden, babası o evde çalışırken tasavvufla ilgili sohbetler düzenlermiş ancak bir anda bunları bıçak gibi kesmiş. Bir sene evvel evin güvenliğini artırmışlar. Her yere kamera ve alarm sistemi kurulmuş ama maktulün ağzından tehdit edildiğine dair bir söz duymamış."

"Alarm sistemi neden devreye girmemiş? Elektrik kesintisinden mi?"

"Güvenlik şirketiyle görüştüm. Birazdan sorgulama için oraya gideceğim."

Mestan en son basamağı inip geniş koridorun ortasında durup Zeynep'e döndü.

"Evine korunmak için dünya para verip güvenlik sistemi kuruyorsun ama bir halta yaramıyor. Her neyse biz şu profesörün evine gidiyoruz. Adam düştü bayıldı mı, kalp krizi mi geçirdi, ne oldu öğrenmemiz gerek."

"Bir yakını yok mu? Karısı, sevgilisi falan? Kimse ilgilenmemiş mi?"

Mestan bu soruyu Zeynep'in özellikle kadınsı bir merakla sorduğunu anlamıştı. Gülümsememeye çalışarak cevap verdi:

“Tuhaf bir adammış. Bir nevi ıssız adam. Kadınlar böyleleri-ne bayılıyor nedense. Her neyse. Asistanı olan bir kız var, Duygu muydu neydi adı. O kız deliye dönmüştü. Ancak çekindiği için evine izinsiz girmeye cesaret edememiş. Anladığım kadarıyla zaman zaman böyle kendi içine çekildiği günler oluyormuş. Sen güvenlik şirketiyle görüştükten sonra hemen bilgi ver bana. Hadi eyvallah.”

Mestan arkasını dönüp hızlı adımlarla çıkışa yöneldiği sırada Zeynep arkasından bağırdı:

“Başkomiserim bir dakika!”

Mestan durup yeniden arkasını döndü.

“Yine ne var?”

“Başkomiserim ilginç bir gelişme daha var. Maktulün bir kızı olduğu ortaya çıktı. Daha çok küçükken evlatlık verilmiş. New York’tan dün gece gelmiş. Büyükelçilik miras işlemleri için irtibata geçince öğreniyor evlatlık verildiğini. Dün sizinle görüşmek istedi, burada olmadığınız için bu sabah gelebileceğini söyledim ona. Birazdan burada olur.”

“Evlatlık mı verilmiş? O kadar zengin bir adam kızını evlatlık mı vermiş? Ne tuhaf.”

“Bence de öyle. Ama elbette geçmişte neler olduğunu bilemeyiz.”

Başkomiser Mestan saatine baktı yeniden. Sekize geliyordu.

“Yok oyalanamam. Şu profesöre ne olduğunu bulmam gerek mutlaka. Bütün basın başımıza üşüşmüş durumda. Kızla sen görüş.”

18

İSTANBUL

is yeniden açık gri bir battaniye gibi tüm şehrin üzerini ört-

Omüştü. Bulunduğu noktadan baktığında şehir adeta uyuyan bir canavarın soluğunda kaybolmuş gibiydi. Rüzgâr boğuk bir uğultuyla esiyor, yağan yağmur ise ince bir kamçı gibi pencere pervazlarını dövüyordu. Pencerenin önünde durmuş, sisler arasında kaybolmuş Haliç'e bakarken parmaklarının arasında tuttuğu fincandan yayılan kahve kokusunu çekti içine.
Duvara monteli televizyondan ince bir ses yayılıyordu odaya.
Ekranda üniversitede çıkan gösterinin ve öğrencilerin görüntüleri vardı. Bütün bu olanlar ona saçma sapan bir filmmiş gibi geliyordu. Sanki istemeden bu saçma filme oyuncu olarak itilmiş gibiydi ve oynamak zorundaydı şimdi. Derin bir nefes alırken yatağın kenarındaki ahşap komodinin üzerine bıraktığı zarfa kaydı gözleri. Bütün gece defalarca okuyup her satırını ezberlediği mektuba yeniden bakmak istedi birden. Uzanıp aldığı zarfın içinden mektubu çıkardı. Ardından omzunu pencereye dayayarak yeniden okumaya başladı.

Canım Kızım, Şirin'im;

Bu hayattaki en zor şeylerden biri ayrı kalmak zorunda kaldığın en sevdiğine seneler sonra mektup yazmakmış. Söze nasıl

başlayacağımı bilemiyorum. Bazı gerçekleri sana nasıl anlatacağımı da.

Söyleyebileceğim ilk şey, eğer sen bu satırları okuyorsan ben bu dünyadan çoktan göçüp gitmişim demektir.

Seni arkamda pek çok soru ile baş başa bıraktığımı biliyor, benden nefret etmeni, affetmemeni anlıyorum. Böylesi bir gerçekle bu şekilde yüzleştiğin için çok üzgünüm. Daha pek çok şey için üzgün olduğum gibi. Ama emin ol ki hayatta hiçbir şey çok sevdiği evladından ayrılmak zorunda kalan bir babanın dramından daha zor değildir.

Bütün cevapları hak ediyor olsan da sana her şeyi burada açıklayamayacağım. Bunun nedenini işaretleri takip ettiğinde anlayacaksın. O işaretler hem geçmişini öğrenmeni sağlayacak hem de geleceğini değiştirecektir.

Her insan bir nedenle gelir dünyaya. Benim dünyaya gelme nedenimi de bu yolculuğun sonunda anlayacaksın. Tıpkı kendi nedenini de anlayacağın

gibi. Unutma görünenin ardında her zaman bir görünmeyen gizlidir. Her şeyin gerçek anlamı görünenin ardındadır bu yüzden.

Bilmeni isterim ki hayatım boyunca verdiğim en zor karardı senden ayrılmak. Ama bazen şartlar sana başka alternatif bırakmaz ve sevdiğin kişiyi korumak adına çok zor kararlar alabilirsin. Senden ayrı olsam da seni düşünmeden bir gün dahi geçirmedim.

Seni doğduğun ilk andan şu ana kadar sonsuz bir sevgiyle sevdim, hep seveceğim. Seni böyle zor bir hayata mahkûm ettiğim ve sonunda beni bulmuşken böylesi bir bulmacanın ortasında bıraktığım için özür dilerim. Ama buna mecburdum.

Tapman gereken şey Ene'l Hak'ı takip etmek.

Umarım her şeyin sebebini anlar ve bir gün kalbinde beni affedebilirsin.

08:28 va'lemû ennemâ emvâlukum ve evlâdukum fitnetun ve ennallâhe indehû ecrun azîmun.

64:14 yâ eyhuhâllezîne âmenû inne min ezvâcikum ve evlâdikum aduvven lekum fahzerûhum, ve in ta'fû ve tasfehû ve tagfirû fe innallâhe gafurun rahimun.

Seni çok seven baban...

Mektubu katlayıp zarfın içine koydu yeniden. Kendisini çok tuhaf hissediyordu. Bir anda gerçek babasını bulmuş ama onu bulduğu gibi kaybetmişti. Hayatındaki tüm acının ve karmaşanın nedenleri ise karanlıkta kalmıştı yine. Kafasında tonla soru ile bir başınaydı şimdi. Neden beni bıraktı? Neler oldu? Annem nerede? Kardeşim nerede? Neler yaşandı? Beni hiç mi merak etmedi? Neden şimdi? Neden öldürüldü? Katil ne arıyordu? Babam gerçekte kim? Bu ve benzeri tonla soru zihninin tüm katmanlarını ele geçirmiş, onu uykusuz ve soluksuz bırakıyordu geceleri. Bu mektup kafasındaki soru işaretlerine yenilerini eklemişti. İşaretler derken evde bulunan sayılar ve dairelerden mi bahsediyordu? Yoksa başka işaretleri mi anlatmaya çalışıyordu? Ene'l Hak'ı takip et derken neyi kastetmişti? Düşünceler bir makinenin dişlileri gibi hızla yer değiştiriyordu zihninde.

Derin bir iç çekişle birlikte mektubu jean pantolonunun arka cebine soktu. Ardından kahvesinden büyük bir yudum daha aldı. Acı kahve boğazında süzülürken akima Amir geldi. Kahveyi onun sayesinde sevmişti.

Nedense Amerika'da hemen hemen her insan çok fazla kahve tüketirdi. Starbucks'ların orada doğup tüm dünyaya yayılmasına şaşırmamak gerekiyordu. Her sabah sevgilisinin değirmende çektiği kahve kokusu tüm eve yayılırken bir süre sonra nasıl olduğunu anlamadan bağımlısı olmuştu. Günlerdir bir türlü uyuyamadığmdan kendisine gelmesini sağlamanın yegâne yoluydu kahve. Fincandan bir yudum daha aldıktan sonra dilinin üzerinde yayılan buruk tadı hissetti. Saate baktı. Neredeyse dokuza geliyordu. Bir an evvel çıkmalıydı otelden. Ne kahvaltı yapacak ne de cevap vermesi gereken e-mail'lerle ilgilenecek zamanı vardı. Cinayet Büro'ya gidip babasının ölümünü araştıran başko-miserle konuşması gerekiyordu. Aynalı komodinin üzerine bırakılan meyve sepetinden bir muz alıp ağzına attı. Bu en azından onu bir süre idare ederdi. Açık banyo kapısından yayılan sıcak buhar bir hayalet gibi odaya yayılırken hızla üzerindeki bornozu çıkarıp siyah dar jean pantolonu ile açık gri kazağını giydi. Islak saçlarını makineyle hızlıca kuruttuktan sonra aynaya yansıyan

görüntüsüne baktı. Zümrüt gibi parlayan gözlerinin etrafındaki pembelikler yine uykusuz bir gece geçirmesinin sonucuydu. Mermer gibi teni iyice beyazlamış, bedeni günlerdir yaşadığı yoğun stres nedeniyle resmen küçülmüştü. Vermem gereken bir iki kilo da böylece gitti diye geçirdi içinden. Kimi insan stresli durumlarda yemeye verirdi kendisini ama o böyle durumlarda asla ağzına bir şey koyamaz, hemen kilo kaybederdi. Düz siyah botlarını da ayağına geçirdikten sonra siyah kabarık paltosunu alıp odadan dışarı çıktı. Otellerde kalmayı hiçbir zaman sevmemişti ama bu otele bayılmıştı. İnsan kendisini Pera Palas'ın içinde bir zaman makinesine binmiş de yüz yıl önceye gitmiş gibi hissediyordu. Koridorda yürürken düşünmeye başladı. Avukat Haşan Ali Bey, imzaladığı evraklarla babasından kalan tüm malların onun üzerine geçtiğini söylemiş, gerekli işlemlerden sonra istediğini yapabileceğini belirtmişti. Ancak ne o evi ne de mirası istiyordu. Belki kimsesiz çocuklar için bir şeyler yaparım diye geçirdi içinden. Kendisi gibi bir ailesi varken ailesiz, yapayalnız kalanlar ve terk edilenler için. Asansörün önünde beklerken nemlenen gözlerini sildi. Bir tarafı babasından ve annesinden

ölümüne nefret ediyor, diğer yanı tüm bu olanlar için onları haklı bulabilecek bir neden bulmak istiyordu.

İçinde nasıl yok edeceğini bilemediği bir acı vardı, günlerce durmadan ağlamak, haykırmak ve böylece tam göğüs kafesinde duran o yumrunun eriyip yok olmasını istiyordu. Bir Tanrı olduğuna inansaydı bu nasıl bir haksızlık derdi ona. Daha evvel onu büyüten anne babasının ölümünü haksızlık olarak nitelendirmişti ama şimdi anlıyordu ki asıl haksızlık o daha çocukken başlamıştı. Nasıl bir Tanrı masum bir çocuğa bunu hak görebilirdi? Elbette olmayan bir Tanrı diye düşündü içinden, alaycı bir şekilde gülümserken. Babasının yazdığı o satırlar. Her kelimeyi ezberlemişti adeta. Hiçbir sorusunun yanıtını bulamamış olsa da o satırlardaki samimiyeti hissetmişti. Bilmediği bir şeyler vardı ve bulmak için elinden geleni yapacaktı. Başka türlü içindeki sancının son bulmayacağını biliyordu Şirin. Asansör sessiz bir şekilde gelip durduğunda açılan kapıdan içeri girdi. Kırmızı bir

üniforma giymiş otel görevlisi dışında şık bir takım giymiş Hintli bir adam vardı. İstanbul'un nasıl kozmopolit bir yer olduğunu unutmuşum diye geçirdi içinden Şirin adama bakarken. Dünyanın her yerinden çeşit çeşit insan geliyordu bu şehre. Kimi turistik amaçlarla, kimi ticari, kimi ise ailevi. Ama hiçbiri benim gibi geçmişini öğrenmek için değil.

Zemin kata iner inmez sessizlik yerini güne yeni başlayan insan gürültüsüne bırakmıştı. Bordo tonların hâkim olduğu kubbeli salonun önünden geçerken büyüleyici atmosfer bir an kafasını çeldi. Kısa bir çay molası verebilirim belki diye geçirdi içinden. Yanında da bir kruvasan yerim belki. Ancak hemen sonra bu fikrinden vazgeçti. Başkomiserle bir an önce konuşup bu işi de halletmek istiyordu. Hızlı adımlarla döner kapıya yöneldi. Yeni gelen bir turist kafilesi lobiyi doldurmuş, resepsiyonun önünde uzun bir kuyruk oluşturmuştu. Hızla aralarından sıyrılıp dışarı çıktı.

Soğuk, dişsiz bir hayvan gibi saldırırken bir gün evvel kendisine yardımcı olmuş silindir şapkalı, üniformalı görevli yanına yaklaştı gülümseyerek.

"Günaydın hanımefendi, aracınız yoktu değil mi?"

"Yok, taksi istiyorum,"

Genç adam telsiz ile kısa bir konuşma yaptıktan sonra ona dönerek, “Durakta taksi yokmuş ne yazık ki hanımefendi. Ama isterseniz müşterilerimiz için çalıştığımız araçlar var. Onlardan biriyle sizi gönderebilirim,” dedi.

“Olur. Bana fark etmez,” diye cevap verdi Şirin. Ne şekilde gittiğinin hiçbir önemi yoktu. Önemli olan tek şey bir an evvel Emniyet Müdürlüğü’nde olmasıydı. Birkaç dakikalık bir bekleyişin ardından siyah bir Volkswagen otelin önüne yanaşıp durdu. Silindir şapkalı görevli kibar bir şekilde otomobilin kapısını açar açmaz hızla araca bindi. New York’un soğuğuna alışkındı ama burada nemle birlikte insanı rahatsız eden bir soğuk vardı. Arka koltuğa yerleşir yerleşmez içerideki sıcak havayla tüm vücudunun gevşediğini hissetti. Pera Palas’ın görkemli binasını geride bırakırken arabayı kullanan genç şoföre, “İstanbul

Emniyet Müdürlüğü’ne gidiyorum” dedi, ardından çantasından telefonunu çıkarıp bir gün önce çektiği fotoğrafları incelemeye başladı. İçine düştüğü durum tam bir çıkmazdı. Bir gün içinde tüm hayatı ellerinin arasından kayıp gitmiş, o güne kadar anlamı olan her şeyin anlamsız olduğunu öğrenmişti. Baba diye geçirdi içinden bir gün evvel gittiği evdeki yaşlı adamın fotoğrafına bakarken. Keşke soracağı soruları cevaplayacak birisi olsaydı. Neden beni bıraktın? Neden beni koruyup kollamadın? Neden beni ne olursa olsun yanında tutmadın? Bu dünyaya gelmeyi ben seçmedim ki! Eğer bu dünyaya gelmesine sebep olduysa nasıl sorumluluğunu da almazdı babası? Onun gözlerinin içine bakıp çok kötü bir baba olduğunu söylemek isterdi. Korkak, çaresiz, zavallı, kendi çocuğuna bile sahip çıkamayan bir baba! Halbuki bir baba öyle mi olmalıydı? Ne olursa olsun çocuğunu koruyup kollamalı, onu sakınmalı, ona kol kanat germeliydi! Düştüğünde yanmda olmalı, ayağa kalkarken elini tutmalı, çaresiz kaldığında yol göstermeliydi! Onca paraya rağmen beni vermiş birilerine diye geçirdi içinden öfkeyle! Belki parasız pulsuz birisi olsa daha çok anlayabilirdi durumu. Bencil, korkak ve sadece kendini düşünen birisiydi babası! İstediği kadar tüm servetini bana bırakmış olsun, umurumda değil! O kadar kızgındı ki hiçbir şeyin onu avutamayacağını düşünüyordu. Babası bir çocuğun hayatındaki en önemli şeydi. Tüm yapıyı ayakta tutan omurgaydı baba. Gölgesinde dinlenilen ağaç, yaslandığın kapı, tüm kötülüklerden koruyan sığınak! Bu hayatta babası olmayan, babası

tarafından terk edilen ya da babası tarafından görmezden gelinen her çocuk yarımdı. Hayata bir sıfır yenik başlıyordu. Tüm ömrü boyunca o yarım tarafını doldurmak için çalışıyor ama bir türlü dolduramı-yordu. O baba özlemi çekmemişti aslında. îçten saf sevginin özlemini çekmişti. Onu büyüten babası hep yanmda olmuştu ama çocuk yaşında bile bir uzaklık bir soğukluk sezerdi onda. Dikkatini çekmek, sevgisini kazanmak için uğraşır dururdu. Artık bunun nedenini biliyordu. Bir adamın kendi kanından olmayan bir çocuğa duyabileceği kadar sevgi duymuştu ona demek ki. Kızgın değildi ona bu yüzden. Kızgın olduğu kişi öz babasıydı!

Gerçek babası onu terk etmişken üvey babası bunu yapmış çok muydu? Durup gözlerini kapadı. Bir nedeni olmalı diye geçirdi içinden. Bir nedeni olmalı! Mektubunda söylediği gibi bir nedeni olmalı! Ama ne?

Birden titremeye başlayan telefonunun ekranını görünce yüzü aydınlandı Şirin'in. Arayan Amir'di. Kimselerde görmediği yakınlığı ve ilgiyi bulduğu adam. Bir gece evvel ona olanları anlattığından beri sürekli arıyordu sevgilisi. Yalnız olmadığım hissetmek ona iyi geliyordu. Heyecanla açtı telefonu.

"N'apıyorsun hayatım? îyi misin?" diyen sesi duyuldu Amir'in.

"İyiyim. Emniyete gidiyorum. Cinayet Büro'ya. Detayları öğrenmeye."

"Bir gelişme var mı onun dışında? Şu tuhaf işaretlerle ilgili."

"Evet var. Anlatırım sonra. Her şey o kadar karışık ki. Kafam karman çorman. Bilmiyorum. Tüm bu tuhaf işaretleri çözmem gerek gerçeği öğrenmek için."

Cinayet Büro kelimelerini duyan araç şoförü ile dikiz aynasından göz göze geldiklerinde giydiği bere kaşlarının üzerine kadar inen genç adamın merakla ona baktığını fark etti Şirin. Bir an çıkışmak istediyse de durumun garipliğinin farkındaydı. Sabahın köründe kadının biri Cinayet Büro'dan ve tuhaf işaretlerden bahsediyordu. Adam bakmakta haklıydı. Aldırış etmeden konuşmaya devam etti:

“Bir diğer tuhaflık da olayı incelemesi istenen profesörün kaybolmasıymış.
”

Telefonun diğer ucundan Amir’in endişeli sesi duyuldu:

“Bunlar normal değil Şirin. Lütfen dikkat eder misin kendine. Neyin içindesin bilmiyorsun.”

“Tamam merak etme,” dedi Şirin tebessüm ederek.

“Emniyetten sonra hemen bana da haber ver. Saate takılma, telefon bekliyorum senden. Seni seviyorum. Dikkatli ol.”

“Tamam endişelenme, hemen arayacağım. Ben de seni seviyorum.”

Telefonu kapatıp başım koltuğa yasladığında yeniden göz göze geldi şoförle. Adam neler olduğunu anlamaya çalışıyor gibiydi.

“Ne kadar süre sonra emniyette oluruz?”

Şoför tam önünde duran cep telefonuna baktıktan sonra cevap verdi:

“Çok sürmez. Trafik olmasa daha çabuk giderdik. Ben en iyisi ara yollardan götüreyim sizi.”

“Olur bana fark etmez. Dokuz buçukta orada olmam gerekiyor. İstediğiniz yolu kullanabilirsiniz.”

Şoför hızla ana yoldan çıkıp ara sokaklara saptığında arkasına yaslanıp düşünmeye başladı. Hangi işareti takip etmeliydi ilk? Yerdeki iç içe geçmiş daireleri mi, babasının küçük bir kâğıt parçasına yazdığı tuhaf sayıları mı yoksa mektubunda belirttiği Ene’l Hak’ı mı? Hâlâ bunu derken neyi kast ettiğini anlamamıştı. Yeniden cep telefonunu açıp fotoğraflara bakmaya başladı. Arka arkaya çektiği fotoğrafları incelerken birden durdu. Küçük bir kâğıda çizilen, merkezinde bir noktanın olduğu iç içe geçmiş daireler ve içinde sayıların olduğu kareye baktı dikkatlice. Bu sayıların nasıl bir anlamı vardı? Cep telefonunu çıkarıp sayıları tek tek toplamaya başladı. îlk sütunu bitirdiğinde 62 sayısı çıkıyordu. İkinci sütunu bitirdiğinde şaşırdı, sonuç yine 62’ydi. Hızla her sütunu toplamaya başladı. Her sütunda heyecanı

katlanıyordu. Ne tarafa toplanırsa toplansın aynı sayı çıkıyor! diye geçirdi içinden. Bu ne olabilir? Bir an kendisini bulutların şekline bakıp onlardan çeşitli anlamlar çıkaran bir çocuk gibi hissetti ama yine de araştırmaya değerdi. Başkomiser belki ona bir şeyler söyleyebilirdi. Babası ne anlatmak istemişti polise bu işaretle? Nasıl bir ipucuydu bu? Peki ya bahsedilen şu kitapta neler anlatılıyordu? Onu inceleyen profesöre ne olmuştu? Bir sonuca ulaşmış mıydı? Neden ortadan kaybolmuştu bir anda? Ya babasının parmaklarının arasında buldukları sayılarla dolu kare? Ne demeye çalışmıştı?

Taksi engebeli yollarda ilerlerken derin bir nefes alarak gözlerini yumdu. Bir an evvel bu tuhaf durum son bulsun, hayatına kaldığı yerden devam etsin istiyordu. Okulunu ve öğrencilerini özlemişti. Sabahları insanı resmen kesen soğuk eşliğinde evinden çıkıp sokaklarda yürümeyi, geniş caddeleri, okuldaki spor

salonunu, Butler Kütüphanesi'nde geçirdiği saatleri... Öğrencileri ne yapıyordu acaba? Onlara en son verdiği ödevi düşündü. Tanrı'nm varlığını bilimsel olarak ispatlayabilir miyiz? diye sormuştu. Normalde bugün bunu tartışıyor ve konuşuyor olacaklardı ders salonunda. Ancak hayat planladığı gibi akmamış, tam tersi onu akıl almaz bir olayın içine savurmuştu. Ancak artık durumu kabullenmeli ve her şeyi yoluna koymak için uğraşmalıydı. Başını koltuğa yaslayıp gözlerini kapadı. O kadar yorgundu ki kolunu kaldıracak hali yoktu aslında. Kapalı göz kapaklarının altında sanki ateş vardı. Araç engebeli yollardan geçip beşik gibi sallanırken birden durdu. Neler olduğunu anlamak için gözlerini açtığında şoförün şaşkın bir şekilde ön panele baktığını gördü.

"Bir sorun mu var?" diye sordu endişeyle. Bir iki saniye sessiz kalıp ön panelde bir şeyleri kurcalayan genç adam, "Su kaynattı araç. Hemen halledip sizi yetiştireceğim merak etmeyin," diye cevap verdi. Tam da srrasıydı diye geçirdi içinden. Şoför araçtan inip ön kaputu açtığında arkasına yaslanıp dışarıyı izlemeye başladı. Nerede olduklarına dair hiçbir fikri yoktu. Ana yoldan epey uzakta, yerleşim yerlerinin tek tük olduğu bir yerdi burası. Nerede olduklarını anlamak için cep telefonunu çıkarıp haritayı açtı. Gidilecek yer olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün adresini girdikten sonra rota oluştur butonuna bastı. Bir iki saniyelik bir bekleyişin

ardından rota oluşturulduğunda şaşkınlıkla baktı ekrana. Normalde Beyoğlu'nun göbeğindeki otelinden Vatan'a gitmesi en fazla yarım saatini alacakken ve yirmi beş dakikadır yolda olmalarına rağmen varılacak yere uzaklık olarak kırk beş dakikayı gösteriyordu uygulama. Üstelik Büyükçekmece taraflarında bir yerlerdeydiler. Birden tüm vücudunu yoğun bir korku kapladı. Bilmediği bir yerde, tanımadığı bir adamın arabasında, kimselerin olmadığı bir yolun kenarında durmuşlardı. Arabadan bir an evvel inip uzaklaşmalıydı. Hızlıca neler olabileceğini hesapladı. İnip koşmaya başlaması ve yardım istemesi sırasında yakalanması an meselesiydi zira genç adam ondan daha çevik ve güçlüydü. Ancak tek tük de olsa geçen araçlardan biri illa ki durup yardım ederdi. Korku içinde açık ön kaputa baktı ama

adamı göremedi. Hissettiği korku dehşete dönüşmüştü. Ölmek istemiyordu! Ondan ne istiyor olabilirdi bu adam? Neler oluyordu böyle? Tam elini kapının koluna attığı sırada kapı açıldı. Karşısında duran genç adam kıvılcımlar saçan gözleriyle ona bakarken elinde tuttuğu bez parçasını yüzüne kapadı aniden. Bir an nefes alamadığını hissetti Şirin. Ölüyordu! Aldığı her nefesle ciğerlerinin yandığını hissediyor, yavaş yavaş tüm vücudunun kontrolünü kaybediyordu. Zifiri bir karanlık her yanı kaplarken akimda tek bir düşünce vardı. Böyle ölmemeliydi.

19

BAĞDAT

MS 910

güneş pencere pervazlarını yalayıp geniş odanın içindeki devasa boyuttaki yatağın başındaki mücevherlere yansıyarak duvarda rengârenk bir gök kuşağı oluşturmuştu. Yerde kan kırmızı değerli bir halı seriliydi. Pencere köşelerinde ender bulunan ipekli kumaşlardan perdeler vardı. Yatağın arkasında üzerinde hayvan figürleri işlenmiş gösterişli bir duvar halısı hemen göze çarpıyordu. Teni simsiyah genç bir köle değerli taşlarla bezeli yatağın karşısında, başı önünde, elindeki oldukça büyük deve kuşu tüyünü serinlik yaratmak için sallıyordu. İncecik bir tül, yatağı dört bir köşeden çevirmiş, içeriye etrafta uçuşup duran sineklerin girmesini engelliyordu.

Cafer Bin Mu’tazıt yattığı yerde derin bir nefes alarak etrafına baktı. Kaç gündür bu şekilde uyuyordu bilmiyordu. İçeride birkaç köle dışında hiç kimse yoktu. Annesi dışında veziri bile içeriye giremiyor, kimsenin onu böyle görmesini istemiyordu. Zira bu şekilde zayıf görünmek halife bile olsa etrafındakileri başka arayışlara itebilirdi. Bunu çok acı bir şekilde öğrenmişti daha önce. Elini kaldırmasıyla odanın bir köşesinde bekleyen genç bir köle kız büyük bir saygıyla önünde eğilerek elindeki suyu ona uzattı. Soğuk suyu kana kana içtikten sonra bukle bukle saçlarının darmadağınık olduğu başını yeniden terden sırılsıklam olmuş yastığına koydu. Hava o kadar sıcaktı ki her nefes aldığında ateş soluyor gibiydi. Buna bir de günlerdir süren vücudundaki ateş eklenince iyice bitap düşmüştü. İçinde bir korku vardı. Ya ölürsem! Günlerdir karnındaki ağrı geçmek bilmemiş, tüm saray şifacıları ne denedilerse sonuç alamamışlardı. Başa geçer geçmez yaptırdığı el-Bimaâristân-ı el-Muktedir ile Bimâristân-ı Ümmü'l-Muktedir adlı hastanelerdeki doktorlar da çözememişti sorununu. Bu şekilde ölüp gitmem inşallah diye geçirdi içinden. On üç yaşında tahta geçip halife olduğu günden beri başına türlü hadiseler gelmiş ama her defasında bunları atlatmış biri olarak karın ağrısından ölmek hiç de güzel

olmazdı. Kendisinden önce halife seçilen ağabeyi Müktefi lakaplı Ali midesinden rahatsızlanıp durumu günler içinde ağırlaşmış, kendisini veliaht tayin ettikten üç gün sonra da ölüvermişti. Kimin ne zaman, ne şekilde öleceği belli değildi. Bu nedenle onu bu yatağa bağlayan hastalığı onu korkutuyordu. Neden hekimler ve şifacılar hiçbir şey yapamamıştı anlamıyordu.

Başını yastığa dayayıp yorgunluktan bitap düşmüş gözlerini kapadı. Ateşi yükseliyordu yeniden, hissediyordu. Göz kapaklarının altında bir yangın var gibiydi. Ne olursa olsun ayağa kalkmalıyım, iyileşmeliyim diye geçirdi içinden. Aklına halife seçildiği zaman geldi. Ağabeyi Ali'nin halifeliği sırasında annesi Şağab Hatun'la birlikte Bağdat'ın batısında bulunan Muhammed Bin Tahir'in konağında yaşamaya başlamıştı. O evde kaldıkları altı yıl boyunca eğitilmiş, devlet mekanizmasının işleyişini öğrenmiş, saray mensuplarının davranışlarını incelemiş, kadınların devlet yönetimindeki etkilerini fark etmişti. On üçüne bastıktan kısa bir süre sonra o zamanki Vezir Abbas Bin Haşan hilafet makamına geçeceğini duyurmuştu ona. Böylece ağabeyinin vefat ettiği o kavurucu ağustos ayında halife olmuştu. Abbasi devletinde o güne değin bu yaşta birinin halife olduğu görülmemişti. Bu nedenle hilafet makamına daha tecrübeli birinin gelmesini isteyen halk arasında hoşnutsuzluklar baş göstermişti. O ise daha

o yaşta halife olarak kendisinin seçilmesinin başlıca nedeninin vezirin şahsi çıkarları olduğunu, kolayca kontrol altına alabileceği birini istediğinin farkındaydı. Her ne kadar ağabeyi onu veliaht tayin etmişse de asıl nedenin bu olmadığının farkındaydı. Nitekim Vezir Abbas Bin Haşan onu kolayca etki altına alıp imparatorluğu kendisi yönetmek istemişse de halife seçildikten sonra annesi Şağab Hatun'un gücünden ve otoriter tavrından rahatsız olmuş, yanlış bir seçim yaptığını düşünüp amcasının soyundan gelen kuzeni îbnü'l Mutez diye bilinen Abdullah Bin Mutez'i başa getirmeyi düşünmüştü. Durumu fark eden annesi yönetime tamamen hâkim olacağı ana değin stratejik davranmanın daha doğru olduğunu, vezire istediği gibi hareket edebileceği alan bırakmasını söylemişti. Gerçekten de annesinin öngörüsü doğru çıkmış, istediklerini yapabildiğini gören vezir tutum değiştirmişti. Ancak bunu gören ordunun başındaki komutanlardan biri olan Hüseyin Hamdan vezirin taraf değiştirmesine sinirlenmiş ve onu öldürmüştü. O günü çok net

hatırlıyordu. Sarayın bahçesinde hocasıyla tarih çalışırken annesi korku içinde gelip derhal saraya girmeleri ve kapıları kilitlemeleri gerektiğini, darbe olduğunu, ordunun içinden bir grubun Hüseyin Hamdan öncülüğünde saraya doğru geldiğini, bunun öncesinde Vezir Abbas Bin Hasan'ı öldürdüğünü, sıranın onlarda olduğunu söylemişti. Canhıraş saraya kendilerini kilitlediklerinde aklındaki tek şey hayatta kalmaktı. Ne garip diye geçirdi içinden, insan yeryüzün-deki en önemli makama geldiğinde dahi düşündüğü ilk şey canı oluyordu. Candan kıymetli ne var hayatta?

O gün yeni halife ilan edilen Abdullah derhal hilafet sarayını terk etmesini ve annesiyle birlikte îbni Tâhir'in sarayına geçmesini emretmişti. Kendisini nasıl da güçsüz hissetmişti o sırada. Güçsüzdü gerçekten de. Henüz çocuk denecek yaşta, kırk yıldır devlet içinde bin bir türlü dalavereye ve entrikaya alışık saray erkânı gibi değildi. Tecrübesizdi. Güç oyunlarını bilmiyordu. Annesi, îbnü'l Mutez ve taraftarlarından bir gece müddet istemişti sarayı terk etmek için. Ertesi gün saraydan ayrılacaklarını düşünüp plan yaparken saraydaki görevliler buna karşı çıkmışlardı.

"Halife hazretleri" demişti Munisu Hadim adlı divan üyesi, "Bu şekilde kolayca vazgeçmemeliyiz her şeyden. Kanımızın son damlasına kadar mücadele etmeliyiz. Her ne kadar şartlar sizin aleyhinize görünse de size bağlı olan askerler de mevcut ordu içinde. İzin verin onlarla da iletişime geçelim. Her şeyi denedikten sonra başarısız olursak kabullenelim kaderimizi."

Karşısındaki insanların kararlılığını gördükten sonra fikir değiştirmişti o da. Annesine derhal gerekli silahların hazırlanmasını ve güvenilen komutanlara gizlice haber yollanmasını istemişti. Gece boyu hummalı bir çalışma sürmüş ve sabahın ilk ışıklarıyla harekete geçmişlerdi. Ordunun büyük bir kısmı hilafet sarayının etrafını sarmış, geri kalanlar da Abdullah Bin Mutez'in bulunduğu sarayı kuşatmıştı. Olacakları haber alan Hüseyin Hamdan geceden ailesini ve taşıyabileceği kadar servetini de yanına alarak Musul'a kaçmıştı. Abdullah ve taraftarları da askerlere karşı koyamayacaklarını anladıklarında çöle kaçmışlardı. Abdullah kendisine biat eden askerlerin arkasından geleceğini zannetmiş ama yanılmıştı. Kısa bir süre izini kaybettirdiyse de bir kölenin ihbarı neticesinde gizlendiği evde yakalanmış, hapse atılmış, beş gün sonra ise öldürülmüştü. Bir gün içinde

tahttan indirilip ertesi gün yeniden tahta çıkarak iki defa halife ilan edilen kişi olarak tarihe geçtiğine emindi Cafer ya da ona taktıkları lakapla Muktedir Billah.

Karnına saplanan şiddetli bir sancı ile bütün vücudu sarsıldı aniden. Derin bir nefes alarak ağrıya dayanmaya çalıştı. Sonum ağabeyim gibi olacak diye geçirdi içinden korkuyla. Kuş tüyü ile onu yelleyen zenci köle, halifenin yüzündeki acı dolu ifadeyi görünce korku içinde daha hızlı sallamaya başlamıştı elindekini. Herkes öleceğimi düşünüyor! Çoktan yerime kimin geçeceğini konuşmaya başlamışlardır! Böyle olacağını biliyordu zira ağabeyi hasta yatarken o zamanki vezir Abbas Bin Haşan da kendisine haber yollamıştı gizlice hazır olması için. Acaba kimi düşünüyorlardı şimdi? Ayağa kalkmalıydı. Bir an evvel düzelmeli ve işlerinin başına geçmeliydi. Daha yapması gereken çok şey vardı. Ama nasıl? Doğru düzgün oturamıyorum bile ağrıdan!

Odanın devasa kapısının çalınmasıyla daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Kapının yanında bekleyen iki askere eliyle işaret edince askerlerden biri kapıyı açtı. Odaya giren annesi Şağab Hatun kapının kapanmasını bekledikten sonra yüzünde endişeli bir ifadeyle yanma geldi. Elini oğlunun alnına koyduktan sonra endişeyle, “Ateşin düşmemiş hâlâ!” dedi. Ardında bekleyen köle kızlardan birine seslendi:

“Derhal su ve temiz bez verin bana!”

Bir vaşak gibi hızlı hareket eden genç köle Valide Hatun’a bakır bir tas içinde su ve beyaz patiska bez uzattı. Şağab Hatun bezi suya daldırıp ıslattıktan sonra Cafer’in alnına koydu.

“Neler oluyor dışarıda? Çoktan harekete geçmişlerdir yeni halife için,” dedi Cafer bitkin bir ses tonuyla.

“Yok öyle bir şey, endişelenme. Vezir hafif bir soğuk algınlığı olduğunu düşünüyor.”

“Ne kadar daha beni saklayabilirsin ki devlet erkânından? Eninde sonunda ayağa kalkamayacak kadar hasta olduğumu öğrenecekler.”

Şağab Hatun kendinden emin bir ses tonuyla cevap verdi:

“Kalkacaksın! Sen Muktedir Billah’sın! Neler atlattın bugüne değin! Bütün belalardan kurtardı seni Rabbim. Yine kurtaracak.”

Cafer karnına saplanan yeni bir sancı ile dizlerini çekip iki büklüm oldu. Şağab Hatun endişeyle elini oğlunun karnına koydu.

“Vasit valisi, bir derviş getirdi saraya. Halkı isyana teşvik ediyormuş, Karmatiymiş güya.”

“Eee?”

“Dediklerine göre özel yetenekleri varmış. Hastaları iyileştirdiği söyleniyor. Adını ve söylenenleri daha evvel duymuştum ama belli etmedim içeride. Güzel konuşan, etkileyici biri. Bence seni görmesinde fayda var.”

“Sarayın tüm hekimlerinin, tüm şifacılarının yapamadığını bu derviş mi yapacak yani?”

“Bu derviş farklı biri. Etkileyici konuşuyor. Hem denemekten ne çıkar?”

Cafer kısa bir an düşündükten sonra başını salladı. Bu acıya daha fazla tahammül edemeyecekti.

“Tamam gelebilir.”

Şağab Hatun heyecanla yerinden fırlayıp kapıya gitti. Annesinin hızla odadan çıkıp gitmesinin ardından çok kötü olduğu izlenimi yaratmamak için yerinden doğrulup oturur pozisyona geçti Cafer. Sancılar belirli aralıklarla devam ediyordu. Kapının yeniden çalmasıyla elini kaldırarak açılmasını buyurdu. Askerlerin yana çekilmesiyle açılan kapıdan annesi, annesinin yanında veziri Ali Bin îsa girdiler içeri. Toprak rengi keten bir elbise giymiş, elleri ve ayakları zincirli bir derviş arkalarından içeri girdiğinde şaşırdı Cafer. Omuzlarına düşen siyah dalgalı saçlarının çevrelediği sert hatlı yüzünün ortasında kara bir oniks taşı gibi parlayan gözlerinde en ufak bir korku ya da endişe yoktu dervişin. Etrafında sanki görünmez bir ışık çemberi var gibiydi. Tüm bedeninden

dışarı yansıyan bu ışıkla parlıyordu adeta. Şaşkın bir şekilde dervişe bakarken yatağın tam karşısında durup yere kadar eğildiler. Bir el hareketiyle kalkmalarını işaret eden Cafer söze nereden başlayacağını bilemiyordu.

“Adm ne senin derviş?”

Derviş dimdik, cevap verdi:

“Hüseyin Bin Mansûr. Hallâcı Mansûr derler ama.”

Vezir Ali Bin İsa araya girdi.

“Şehir merkezinde, Cüneyd-i Bağdadi’nin tasavvuf okulunun önünde çıkan isyanı teşvik etmiş diye tutuklanmış. İsyanı teşvik ettiğini kabul etmedi ancak isyancılara hak verdiğini söyledi.”

Cafer dikkatle süzdü dervişi.

“Öyle mi? Hak mı verirsin isyancılara?”

Hallâc sakin bir ses tonuyla cevap verdi:

“Adaletsizliklere, eşitsizliklere ses çıkarmak yanlış değildir. Devletin görevi bütün vatandaşlarına eşit şekilde davranmaktır. Ne zaman adam kayırma, rüşvet, yolsuzluk, gelir eşitsizliği alır başını giderse o toplumda huzursuzluk baş gösterir. O insanları isyana ben teşvik etmedim ama onları anlayabiliyor ve hak verebiliyorum.”

Cafer dervişi dikkatle dinlerken söylediklerini düşünmeye başladı. Başa geldiği 908 senesinden beri dönem dönem halkı huzursuz eden olaylar olmuştu. Babası Mutazıt’m başa gelmesinden yıllar önce başlayıp sonlanan zenci isyanları gibi her dönem benzeri halk ayaklanmaları oluyordu ancak Karmatiler başkaydı. Tehlikeli olmalarının en büyük nedeni ise zenci isyanında olduğu gibi bir köle ayaklanması değil, yerli halkın olayların içinde olmasıydı. Hayatta iki tür isyandan korkardı Cafer. Biri bu tarz halk isyanlarıydı. Dalga dalga yayılıp hilafeti tehdit eder hale gelebilirdi. Diğeri ise ordunun isyanıydı. Ki bu olduğu zaman halife değişiyor demekti. Bu

nedenle her daim ordunun başındaki Mûnisü’l-Muzaffer ile istişare eder, onun onayını almadan vezir dahil, önemli devlet görevlilerini asla atamazdı. Aslında bu durum hiç hoşuna gitmiyordu ancak ordu her daim yönetim üzerinde güç teşkil eden bir unsur olduğu için elinden başka bir şey gelmiyordu.

Karnına yeni bir sancı saplanan Cafer'yüzünü ekşitti bir anda. Pek belli etmemeye çalışsa da sancı geldiği vakit acıdan duramıyordu yerinde. Karşısındakiler endişeyle atıldı.

“Halife hazretleri iyi misiniz?”

Elini kaldırarak cevap verdi Cafer:

“îyiyim iyiyim, bir şeyim yok. Çözün dervişin elini ayağını. Sonra da yalnız bırakın beni onunla.”

Vezir Ali Bin îsa itiraz eder oldu.

“Efendimiz, bu adam hakkında türlü iddialar varken sizinle onu bir odada bırakamayız.”

Derin bir nefes alan Cafer yaşından beklenmeyecek kadar kendinden emin bir ses tonuyla cevap verdi:

“Allah aşığı bir dervişten ne zarar gelir bana? Hem ölüm zamanımız ve şeklimiz alnımıza yazılmışken onun tecelli etmesini nasıl engelleyebiliriz? Ne şekilde terk etmem gerekiyorsa bedenimi o şekilde terk edeceğim zamanı geldiğinde.”

Valide Hatun oğlunu dervişle yalnız bırakmak için önden yürüyüp giderken diğerleri de onu takip etti mecburen. Askerler Halide’m zincirlerini çözdükten sonra odadaki son kişi de çıkıp gitti. Yalnız kaldıkları an Cafer, Hallâc’a döndü.

“Şimdi yalnız şenle ben kaldık burada. Allah katında nasıl eşit yaratılmışsak şimdi bu odada da öyleyiz. Söyle bakalım ne önerirsin bana.”

Hallâc kan oturan bileklerini ovuşturduktan sonra yatağın kenarına geldi.

“Yatın yatağa, rahat bir pozisyon alın.”

Cafer kendisine söylenileni yapıp yatağa kendisini bıraktıktan sonra derin bir nefes alıp anlatmaya başladı:

“Bir hafta önce başladı ağrılar. Tüm vücudum dövülmüş gibi aynı zamanda. Ateş yaptığında kendimi kaybediyor muşum söylediklerine göre. Sancılar bıçak gibi belli aralıklarla saplanıyor.”

Hallâc ellerini birbirine sürdükten sonra Cafer’in karnına koydu. Tek kelime etmeden gözlerini kapayıp derin derin nefes alıp vermeye başladı. Cafer kendi kendine konuşmaya devam etti:

“îşin kötüsü hiçbir görevimi yerine getiremiyorum. Ne devlete ne de Allah’a karşı vazifelerimi yapamadığım için vicdanen rahat değilim. îki rekât namaz bile kılamadım. Allah affetsin beni, hoşnut edemiyorum onu.”

Hallâc, balmumu bir heykel gibi kıpırdamadan durup sessizce birtakım sözler yineliyordu içinden. Arada ellerinin yerini değiştirip halifenin karnının başka noktalarına koyuyor, birkaç dakika öyle durduktan sonra başka bir noktaya geçiyordu. Cafer de susmuş, sessiz bir şekilde gözlerini yattığı salonun renkli boyalarla minyatürler işlenmiş tavanına dikmişti. Tuhaftı ama vücudu biraz olsun rahatlamıştı. Rahat bir nefes alıp vücudunu yattığı yere bıraktı iyice. Birkaç dakika sonra gözleri uykuya teslim olmak üzereyken Hallâc’m sesini duydu:

“Namazı Rabbini hoşnut etmek için kılma. Onu hizmetleriyle hoşnut edeceğini sanan O’nun rızasını ücrete bağlayandır.”

Şaşıran Cafer gözlerini kırpıştırdı:

“Ya ne için kılınır namaz amaç O’nu hoşnut etmek değilse?” “Bir insanda aşk ulaşınca kemale, sarhoşluğundan bakmaz olur sevgiliye. O vakit küfür bile namaz görünür âşıkların gözüne.”

Cafer dervişin sözlerinin ağırlığını hissediyordu ancak kavrayamamıştı tam olarak manasını.

“Yani ne demek istersin?”

“Yani senin kalbin Allah aşkı ile dolmuşsa her şey ibadet olur o vakit. İlle de namaz kılmaya gerek kalmaz.”

Cafer kalbinin mutlulukla dolduğunu hissetti birden. Dervişin sözlerinin doğru olduğunu anlamıştı. Hallaç devam etti sözlerine:

“Hastalık vücudumuzun bize gönderdiği bir mesajdır. Şifa bulmak bütünün farkına varmaktır. Son zamanlarda bulunduğunuz çevreden rahatsızlık duyuyor muydunuz?”

Cafer şaşkınlıkla cevap verdi:

“Evet, nereden bildin?”

“Her şey önce bizim içimizde oluşur. Hastalık onun dış dünyada tecelli etmiş halidir. Ağrınız yok olacak ancak onun oluşmasına sebep veren faktörler devam ederse tekrarlaması kaçınılmaz olur.”

Elini yeniden halifenin karnına koyan Hallaç kısa bir süre daha gözlerini kapayıp içinden fısıltı şeklinde bazı sözler tekrarladı. Ardından gözlerini açıp gülümsedi.

“Şifa Allah’tandır, ben sadece aracıyım.”

Cafer rahatladığını hissediyordu. Günlerdir iliğini kemiğini kurutan ağrı yok olmuştu. Müthiş bir huzur duygusu kaplamıştı içini. Bunun kaynağının derviş olduğunun farkındaydı. Annesi yanılmamıştı. Sıradan bir derviş değildi karşısındaki.

“Nasıl yaparsın bunu? Sırrm nedir?”

“Tırtılı kelebeğe dönüştüren sır şifanın kaynağıdır. Her şey birbiriyle ilişkilidir. İnsan bunu fark ettiği vakit bilgiler ona akmaya başlar.”

“Sağ olasın derviş,” dedi gevşemiş bir ses tonuyla. “Ne dilersin benden? Söyle hemen yerine getireceğim.”

Hallaç ellerini önünde birleştirdikten sonra hafif bir tebessüm kapladı yüzünü.

“Siz de sağ olun halife hazretleri. Kendim için bir şey istemem. Zira neye ihtiyacım varsa Rabbim veriyor zaten. Vermedikleri gibi verdiği belalar da hâzinem. Tek isteğim isyan eden

halkı anlamanız, dinlemeniz. Siz onları isyana teşvik eden nedenleri ortadan kaldırdığınızda daha çok sevilecek, daha çok sayılacaksınız. Ne mutlu bu dünyada halkı tarafından çok sevilen hükümdarlara...”

Cafer dikkatle dinledi dervişi zira bu sözler onun için önemliydi. Halife seçilir seçilmez yaptığı ilk iş kölelere, divan üyelerine, komutanlara, kadılara otuz bin koyun, sığır ve deve hediye etmek, maaşlarını arttırmak, hapiste bulunan askerleri dışarı çıkartmak olmuştu. Bununla da yetinmeyip aylık bir dinar olan kişilerin maaşını bir buçuk dinara çıkarmış, bahşişler dağıtmıştı. Tüm bunların nedeni aslında çok basitti. Korkulan bir halife olmak yerine sevilen biri olmak istiyordu. En başından beri arzusu buydu. Şimdi ise bir derviş karşısına çıkmış bunun yolunun aslında çok da zor olmadığını ona göstermişti. Yerinden doğrulup oturur pozisyona geçtikten sonra kapının iki yanında bekleyen askerlere döndü.

“Kapıları açın ve Vezir Ali Bin îsa ile yanındakileri huzuruma çağırın.”

Askerler bir kedi çevikliğinde hızla kapıyı açıp veziriazamın adını söyledikten sonra kenara çekildiler. Odaya giren Ümmü’l Muktedir ile Ali Bin îsa şaşkın gözlerle ona bakıyordu. Karşısına gelip eğildiklerinde, “Kalkabilirsiniz!” diye buyurdu Cafer. Annesi Şağab Hatun şefkat dolu bir gülümseme ile konuşmaya başladı:

“Çok daha iyi görünüyorsun Muktedir, çok şükür iyi misin?” “Daha iyiyim validem. Teşekkür ederim.”

Vezir Ali Bin İsa göz ucuyla Hallâc’ı süzdükten soma, “İyi olmanıza çok sevindim Muktedir hazretleri. Ne emredersiniz?” dedi.

“Bu dervişi hemen bırakmanızı ve kendisine teşekkür için beş bin dinar verilmesini emrediyorum.”

“Ancak Muktedir hazretleri kendisi suçunu kabul etti. Bunun cezasız kalması...”

Cafer bir el işaretiyle vezirinin sözünü kesti.

“Dediğimi yap. Bunun dışında hapiste tutulan isyancıları da affettiğimi bildir hepsine. Onları isyana sürükleyen şartlar iyileştirilecek. Bununla ilgili bir ferman hazırlansın tez vakitte.”

Şaşkınlık içindeki vezir itiraz etti:

“Efendimiz bu isyancıları bugün salıverirsek yarın başka insanları da etkileyerek daha fazla sorun oluşturmaları kaçınılmaz.” “Sorun o şekilde çözülmez vezir. Dediğimi yap dedim sana.” Ali Bin îsa başını sallayarak, “Nasıl emredersiniz efendim,” dedikten sonra huzurundan ayrılmak için yeniden önünde eğildi. Ardından salondan çıktı. Adamın çıkışıyla oğlunun yanma giden Şağab Hatun elini alnına koyup ateşini kontrol ettikten sonra parmaklarını yüzünde gezdirdi.

“İyi olduğuna çok sevindim. Hanımın Hurre Hatun da merakta. Ne zaman kabul edersen gelmek ister yanma.”

“Haber göndereceğim ona. İlk önce yapılması gerekenler var ama,” diyen Cafer kalkmaya yeltenince köle kız fırladı yerinden. Halifenin omuzlarına incecik ipekli kumaştan bir sabahlık koyarken Şağab Hatun Hallâc’a döndü.

“Ne kadar teşekkür etsem azdır sana. Sadece oğlumu iyileştirmedin. Çok iyi bir dost ve takipçi de kazandın! Sarayda kalman için ne yapmamız gerek, söyle bana.”

Hallâc başını önüne eğdi, bir iki saniye sessiz kaldıktan sonra cevap verdi:

“Teklifiniz beni onurlandırdı. Lâkin kabul etmem mümkün değil. Bana vermek istediğiniz dinarları da fakir fukaraya dağıtın. Zira benim gözüm ne mevkide ne para puldadır. Ben Rab-bini arayan bir Allah âşığıyım sadece. Bu yolda devam ederken Allah’ın sözlerini ne kadar çok insana ulaştırırsam en büyük tatmin bu olur bana. Niyetim burada fazla kalmak değildir.”

20

İSTANBUL

Çatıda birikmiş yağmur suları paslı tenekelerin üzerine damlayarak ritmik bir ses çıkarıyor, fareler yerdeki su birikintilerinin arasında köşe kapmaca oynuyordu. Yoğun bir baş ağrısı eşliğinde, kış denizi kadar lacivert gözlerini zifiri karanlığın içinde kırpıştırarak açtı Algan. Başı sanki mengeneyle sıkıştırılıyor gibiydi. Tüm vücudu uyuşmuş, ağırlaşmıştı. İçeride yoğun bir küf kokusu vardı. Dışarıdan gelen rüzgârın uğultusu su damlalarının sesine karışıyor, korkutucu bir melodi oluşturuyordu. Borulardan gelen horultular ve farelerin tıkırtısı dışında içeriye ölüm sessizliği hâkimdi. Yüzü, üzerinde yattığı beton yüzünden kaskatı kesilmişti. Omuzlarına dökülen darmadağınık saçları yerdeki su birikintisi yüzünden sırılsıklamdı. Neredeyse bir kedi büyüklüğündeki bir fare biraz ileride üst üste yığılmış kartonların arasında kıpırdayıp duruyordu. İçine çektiği her nefesle ciğerlerinin yandığını hissetti. Doğrulmaya çalıştı ancak başaramadı. Başındaki ağrı dayanılmazdı. Elleri ve ayakları hâlâ boruya bağlı vaziyetteydi. Ellerini çözmek için uğraştı ama o kadar sıkı sıkıya bağlanmıştı ki ip bir santim bile gevşememişti. Hâlâ o terk edilmiş fabrikadayım! Kaç gün geçmişti kaçırılmasının üzerinden bilmiyordu. Karnındaki gurultuya bakılırsa günlerdir açtı. İçerisi zifiri karanlık olduğundan gün ve saat mevhumu kalmamıştı. Yerinden doğrulmaya çalıştı

ancak bağlı olduğu ipleri gevşetmesi mümkün değildi. Yine de birkaç kere daha denedi. Ardından derin bir of çekerek pes etti.

Hayatı boyunca insan psikolojisinden anladığını düşünmüştü ancak onu kaçıran genç adamın ne hissettiğini, neler planladığını kestiremiyordu. Onu öldürmek istese çoktan bunu yapardı, biliyordu. Başkomiserin ona incelemesi için verdiği el yazması kitap onu hayatta tutuyor olmalıydı. Bir şekilde kitabın onu-aradığı şeye ulaştıracağını düşünüyor olmalıydı. Ancak onun ne olduğu hakkında bir fikri yoktu Algan'ın. Acaba Profesör Abdülrahim Ürgüplü ne yapmıştı ona gidemeyince? O gece ona el yazmasından ve olanlardan bahsedince yaşlı adamın çok heyecanlandığını hatırlıyordu. Israrla hemen evine gelmesini istemişti.

Asistanı Duygu da ondan haber alamayınca polise haber vermiş olmalıydı. Büyük ihtimal Başkomiser Mestan da el yazması ile ilgili bir gelişme olup olmadığını öğrenmek için onu arayıp da ulaşamadığında bir tuhaflık olduğunu anlamıştır. Bu durumda polis çoktan harekete geçmiş olmalıydı. Kitabın içinde insanları can almaya kadar götürecek ne olabilirdi?

Derin bir nefes alarak neler olduğunu hatırlamaya çalıştı. Gözlerinin önüne genç adamın ona uzattığı fotoğraftaki kadın geldi. Vize işlemleri için ülkeye giriş yaparken çekilmiş o fotoğrafı nasıl ele geçirmişti hiçbir fikri yoktu. Tek hatırladığı genç adamın maktul Haydar Doğaner'in kızını öldürmekten bahsetme-siydi. Öldürdü mü yoksa? Daha ne kadar bekleyecekti bu odada böyle bilmiyordu. Bir an evvel bir şeyler yapmalıydı. Ama nasıl? Bu bekleyiş insanı çıldırtabilirdi. Derin bir nefes alarak sakinleşmeye çalıştı. Her problemin bir çözümü vardı. Bu öğrencilerine öğrettiği şeylerin başında geliyordu. Çözüm bazen sadece bakış açısını değiştirmekten ibaret olabiliyordu. Bu yüzden sakin kalmalı ve uygun anm gelmesini beklemeliydi. Çözüm bir şekilde ortaya çıkacaktı, buna emindi.

Arkadan bağlanan ellerini gevşetmeye çalıştı yeniden ama başaramadı. Karanlığa ahşan gözleri etrafını zar zor seçerken eğilip ayaklarına baktı. Kalın halat benzeri bir iple bağlanmışlardı. Birden burnunun ucuna düşen bir su damlası ile irkildi. Dışarıdaki rüzgâr artmış, şiddetli bir yağmur başlamıştı.

Aklına yıllar evvel yaptığı evliliği geldi. Üniversitede tanışıp kısa sürede evlendiği karısı Derin'le yedi yıl evli kalıp boşanmıştı. Tam yirmi yıl geçmişti üzerinden ama ona olan öfkesi ve kızgınlığı hiç geçmemişti. Kariyerinin henüz başında, cebinde beş parası olmayan ama büyük umutları olan biri olarak işinde yükselebilmek için deli gibi koştururken fark edememişti karısındaki değişimleri. Gittiği bir seyahatten iki gün erken dönmek zorunda kalmasıyla çıkmıştı gerçek ortaya. O anı hiç unutmamıştı ömrü boyunca. Normalde çocuklara resim dersi veren karısının evde olmaması gerekirdi ancak kapıyı açtığı anda anlamıştı bir tuhaflık olduğunu. Salona ve mutfağa baktıktan sonra koridorun sonundaki yatak odasına doğru yürürken içinden bir ses fısıldamıştı ona gerçeği ama inanmak istememişti. Ta ki gözleriyle görene değin. O kapıyı açtığında gördüğü manzara mıh gibi çakılmış zihnine ve yüreğine. Bugün hâlâ o anı

düşününce kalbinin sıkışması boşuna değildi. Kendi yatak odasında, karısını başka bir adamla yakalamıştı. İnsan zihni ilginçti. En çok kullandığımız iki duyu organı olan gözler görüp kulaklar duymadığı müddetçe zihin olanlara başka anlamlar bulabilir, inanmayı seçtiği başka bir gerçeklik yaratabilirdi. Ancak tüm çıplaklığı ile görmüş ve duymuştu onları. Sarmaş dolaş bir halde yatağın üzerinde yatarken zevkten kendilerinden geçmiş bir halde çıkardıkları sesleri. Neden şimdi aklına eski karısı gelmişti bilmiyordu. Belki de o günden sonra bir daha kimseyle duygusal bir yakınlık kurmadığı içindi kim bilir. Bütün enerjisini kariyerine vermiş, günübirlik ilişkilerle sürdürmüştü yaşamını. O ilişkiden kaçtıkça kadınlar daha fazla düşmüştü üstüne. Şimdi karşılarında görüp gözlerinde büyüttükleri bu karizmatik adamın gerisinde böyle bir trajik hikâye olduğuna kim inanırdı? Alaycı bir gülümseme yayıldı yüzüne Algan'ın. Hayatındaki en büyük sırlardan biriydi bu ve şimdi bu lanet olasıca yerde düşmüştü aklına bir anda.

Yö burada ölüp gidersem! Son düşündüğüm bu aptal anı mı olacak? Gözlerine hücum eden kan kadar sıcak yaşlar uzamış sakallarına karışırken bütün gücüyle iplerden kurtulmaya çalıştı. Ancak başaramadı. Ardından bir daha denedi. Bir daha. Bir

daha. Her seferinde tüm gücüyle uğraşıyor ama bir sonuç alamıyordu. Bilekleri kan içindeydi.

Birden kulakları tırmalayan büyük bir gürültü tüm duvarlarda yankılandı. Nefesini tutarak neler olduğunu anlamaya çalışırken yaklaşan ayak sesleri kalp atışlarının hızlanmasına neden oldu. Beton zeminde duyulan ritmik sesler giderek yaklaşırken içinde soluğunu tuttu istemsizce. Bir an önce buradan kurtulmanın bir yolunu bulmalıydı. Her problemin bir çözümü vardır diye düşündü içinden yeniden.

Ayak sesleri yattığı yerin biraz ötesinde kesildiğinde paslı kapı büyük bir gürültüyle açıldı. Neler olup bittiğini anlamak için gözlerini kırpıştırarak başını kapıya doğru çevirdi. Dışarıdan süzülen incecik bir ışık demeti ortamı biraz olsun aydınlatıyordu. İçeri giren kara siluet tam karşısında durduğunda bütün bedenini bir alev dalgasının yaladığını zannetti. Kalbi deli gibi atıyor, kulaklarındaki uğultu yüzünden hiçbir şey duyamıyordu. Biliyordu, her an her şey olabilirdi. Bir iki saniye

kıpırdamadan duran siluet sırtında taşıdığı bir şeyi bir bohça gibi bıraktı yere. Tam bu anda bunun ne olduğunu anladı Algan. Vücudu yay gibi gerildi aniden. Bir insan bedeniydi yere bıraktığı. Cansız bir beden olabilir miydi? Öldürdü kızı. Kalp atışları o kadar hızlandı ki sesi kilometrelerce öteden duyulabilirdi. Yoğun adrenalin tüm vücudunu esir almış soluk alıp vermesi zorlaşmıştı. Kanı yakıcı bir sıvı gibi tüm vücudunda dolanıyor, doğru dürüst düşünmesine engel oluyordu.

Birden tavandan sarkan çıplak ampulün yanmasıyla içeriye çiğ bir ışık doldu. Karanlığa ahşan gözlerini kırpıştırarak karşısında dikilen adama baktı Algan. Kaya kadar sert bakışlarla gözlerini gözlerine dikmiş, kıpırdamadan karşısında duruyordu genç adam. Yüzünde bıçak gibi bir gülümseme vardı.

“Sana bir arkadaş getirdim!” dedi İsmail alaylı bir ses tonuyla.

Tabmin ettiğim gibi diye düşündü Algan. Öldürdü kızı! Cebinden çıkardığı sigarayı yakıp derin bir nefes alan İsmail, Algan’ın akimdan geçenleri okumuşçasına alaycı bir üslupla konuşmaya başladı:

“Meraklanma yaşıyor. Sırrın nerede olduğunu söylediği zaman gidebilir ancak. Senin gibi.”

“Sana bu konuda hiçbir bilgim olmadığım söyledim. “

“Yapma profesör. Bu konularda senden daha bilgili çok fazla kişi yoktur memlekette, öyle değil mi?”

Algan derin bir nefes aldı. Adam anlamak istemiyordu.

“Ne sır hakkında bir bilgim var ne de onun nerede olduğu. Kaç defa daha söyleyeceğim?”

“Onlar hakkında bir şey bilmesen de diğer konularda bilgin var. Sırra ulaşmamda işime yarayacak bilgiler! Mesela işe nigâhdarın geride bıraktığı işaretleri çözerek başlayabilirsin! Öyle değil mi?”

Nigâhdar mı? Tam ağzını açıp bir şey söyleyecekken İsmail'in yere bıraktığı karaltının kımıldamaya başladığını fark etti. İki büklüm halindeki karaltı inliyor ve istemsizce hareket ediyordu. İsmail yüzünde tekinsiz bir gülümseme ile ona bakarken ani bir hareketle dönüverdi karaltı. O anda koyu kestane rengi saçlarının arasmdan mermer gibi bembeyaz ve pürüzsüz teni göründü Şirin'in. İsmail pis pis sırıtarak Algan'a döndü.

"Sana güzel kadın dememiş miydim?"

Algan içinden şiddetli bir öfkenin yükseldiğini hissediyordu. Öfke ve adrenalin damarlarında süzülüyor, kalp atışlarını hızlandırıyor, tüm bedeninin alev alev yanmasına neden oluyordu. Adeta burnundan soluyarak konuşmaya başladı:

"Ne yaptın kadına?"

İsmail'in gülümsemesi kahkahaya dönüşmüştü.

"Vayyy... Saygıdeğer profesör nigâhdarın kızı konusunda pek hassas belli ki. Çok mu beğendin karıyı?"

Ardından yüzündeki gülümseme dondu, ani bir hareketle Şirin'in yüzünü tutup sarsmaya başladı.

"Uyan bakalım hanımefendi! Kalk diyorum sana!"

Şirin iniltiler içinde kendine gelmeye uğraşırken neler olup bittiğini anlamaya çalışıyordu. Gözlerini kırpıştırarak açtığında karşısında gördüğü bulanık görüntülere bir anlam veremedi önce. Şaşkın bir şekilde karşısındaki adama bakarken birden

hatırladı en son neler olduğunu. Bunu fark etmesiyle bağırmaya başlaması bir oldu. Olanca gücüyle bağırıyor, haykırıyordu.

"îmdaaaaaaaat! Yardım edin! îmdaaaaaaaaat! Polis! Polis çağırın!"

Onun bu haline kahkahalarla gülmeye başlayan İsmail yeniden bir sigara çıkarıp yaktı ve dumanını Şirin'e doğru üfledi.

“İstediğin kadar bağırabilirsin güzelim! Seni burada kimse duymaz!”

Dehşet içinde İsmail’e bakan Şirin bir yandan ayağa kalkmaya çalışırken bir yandan da bağırmaya devam etti:

“N’oluyor? Ne istiyorsun benden? Kimsin sen? İmdaaaaaa-at! Yardım edin!”

İsmail soğukkanlı bir şekilde sigarasından derin nefesler çektikten sonra cevap verdi:

“Boşuna bağırma Şirin Hanım. Kimse yardımına gelemez!” Şirin dehşet içinde adama baktı.

“Nereden biliyorsun adımı? Ne istiyorsun benden?”

İsmail’in yüzünde bıçak gibi bir gülümseme belirdi yeniden.

“Ooo başka sorular sormalısın. Senin hakkında pek çok şey biliyorum. Belki senden bile fazla.”

Şaşkın bir şekilde İsmail’in gözlerinin içine baktı Şirin. Benden daha fazla şey mi biliyor? Nasıl yani?

“Ne demek istiyorsun?”

“Bence ne demek istediğimi çok iyi anladın. Sana senin hakkında senden daha fazla şey bildiğimi söylüyorum!”

O anda bunun basit bir kaçırma vakası olmadığını anladı Şirin. Yine de denemek istedi.

“Bak çantamda olan tüm parayı alabilirsin. Eğer istersen daha fazlasını da almanı sağlarım. Yemin ederim polise gitmeyeceğim!”

İsmail sigarasının dumanını dışarı üfleyerek büyükçe bir halka oluşturdu. Gri duman bulutu karanlıkta yükselip aniden dağıldı.

“Meselenin para olmadığı yeterince açık değil mi?”

“Ne istiyorsun öyleyse?”

İsmail’in yüzü ciddileşti.

“Babanın koruduğu sırrın nerede saklandığını bilmek istiyorum.”

Şirin şaşkın bir şekilde baktı genç adama. Babam neyi koruyordu? Nereden biliyor bu adam bunu?

“Ne saçmalıyorsun sen böyle? Ne sırrı? Ne koruması? Neyden bahsettiğini bile bilmiyorum. Babamı tanımıyorum bile ben!”

“Babanı tanımadığını biliyorum ama geride kalan tek yakını sensin ve o ipuçlarını sana bıraktı. Onları çözmeden hiçbir yere gidemezsin!”

Mektubu biliyor olamaz diye geçirdi içinden Şirin. Sonra onu arka cebine sıkıştırdığını hatırladı. Adamın bahsettiği cinayet mahallindeki işaretlerdi. Birden akima gelen düşünce ile yay gibi gerildi vücudu. Zehir gibi bakan gözlerini İsmail’e dikti.

“Babamı sen mi öldürdün?

İsmail’in yüzü ciddileşti yeniden.

“Bazı insanların ölümü Allah’ın emridir. Her kim ki Allah’ın bizlere gönderdiği dini ve kitabı yok etmeyi seçerse ölümü de hak eder.”

Şirin şaşkınlık içinde donakaldı. Nasıl bu olayların ortasına düşmüştü hiçbir fikri yoktu. Karşısındaki bu yobaz ne istiyordu ondan? Aniden öfkeyle bağırarak yerinden doğrulmaya çalıştı ancak elleri arkadan bağlı olduğu için dengesini sağlayamayıp düştü.

“Kahretsin! Pislik! Ne istiyorsun benden! Seni böyle bırakacaklar mı sanıyorsun? Eninde sonunda polis bulacak seni!”

Bütün gücüyle ellerindeki ve ayaklarındaki bağlardan kurtulmaya ve olduğu yerde debelenerek yeniden ayağa kalkmaya çalışıyordu. Her seferinde yere yığılıyor, hırsla yeniden deniyordu. Defalarca yere düştükten sonra pes etti. Kendisini eski bir bohça gibi ıslak taş zemine bırakırken birden donup

kaldı. Odanın içinde kendisine bakan bir çift göz daha görmüştü. Hayal görüp görmediğine emin olmak için gözlerini kırpıştırarak yeniden o tarafa doğru baktı. Hayır, hayal değildi. Taş zeminin üzerinde,

yatar pozisyonda, elleri, ayakları arkasındaki bir boruya bağlanmış olan bir adam ona bakıyordu. İsmail dibine kadar içtiği sigarasını yere atıp üzerine ayağıyla bastı.

“Tanıştırayım. Profesör, bu Şirin Hanım, bizim nigâhdarın kızı. Şirin Hanım bu da meşhur yazar ve televizyoncu Profesör Algan Ataman. Senin polislere yardım ediyordu ipuçlarını çözmek için.”

Demek profesör de kaçırılmış diye geçirdi içinden. Ne diyeceğini bilemez bir halde Algan’ın gözlerinin içine baktı Şirin. İçlerinde korku ya da endişe yoktu. Tam tersi büyük bir meydan okuma ile bakıyordu çevresine. Nedense bu izbe ve karanlık yerde tek başına olmadığı için mutlu olduğunu hissetti. Tek kelime etmeden Algan’ın gözlerinin içine bakarken İsmail devam etti konuşmaya:

“Şimdi size kısa bir süre vereceğim. Nigâhdarın bıraktığı ipuçlarını gördünüz. El yazması şu varilin üzerinde. Üzerinde çalışabilirsiniz. Size verdiğim sürenin sonunda kayıp risalelerin nerede olduğunu söyleyeceksiniz bana.”

Şirin dikkatle İsmail’in gösterdiği tarafa baktığında paslı bir varilin üzerindeki deri kaplı el yazması kitabı gördü. Avukatın bahsettiği kitap bu olmalı. Ardından öfke ile bağırdı İsmail’e:

“Ne o işaretleri bilebilirim ne de yazılanları anlarım! Ateistim ben anladın mı? Tüm bu dini saçmalıklarla işim olmaz!”

İsmail küçük bir kahkaha attı.

“Vay anasını! Bizim nigâhdarın kızı bir ateist mi olmuş Amerikalarda? Adam mezarında ters dönecek!”

Ardından devam etti sözlerine:

“Şimdi gidiyorum. Burada uslu uslu oturup bulmacayı çözmeye çalışm. Profesör ihtiyacınız olan kitap burada, sayıların ve şekillerin anlamını çözseniz iyi olur. Hayatmız buna bağlı unutmayın!”

Bunları söyledikten sonra belinden tabancasını çıkarıp içinde mermi olup olmadığını kontrol etti. Şirin dehşet dolu gözlerle ona bakıyordu. Silahı yeniden beline koyduktan sonra Şirin’in kolunu tutup ayağa kaldırdı. Önce direnmeye çalışan Şirin gücünün adama yetmeyeceğini anlayınca direnmekten vazgeçti. İsmail, Şirin’in

ellerindeki ipleri çözdükten sonra, “Gerisini sen halledersin artık,” deyip kapıya doğru yürümeye başladı.

“Arkadaşına da yardım etmeyi unutma. Size bu akşama kadar müddet! Güneş battığında cevabınız yoksa başınıza geleceklerden ben sorumlu değilim, ona göre.”

İsmail bu sözleri arkasına dönmeden söyledikten sonra eski demir kapıyı iki koluyla birden kendine doğru çekerek açtı. Dışarı çıkıp kapıyı kapatmak üzereyken başını içeri uzattı yeniden.

“Haa son bir şey daha! Boşuna bağırıp yardım istemeye kalkmayın! Kimse duymaz sizi.”

Demir kapı gürültülü bir şekilde kapanıp arkadan kilitlendikten sonra içeriye yeniden sessizlik ve karanlık hâkim oldu. Şirin’in zümrüt gibi gözlerinden süzülen yaşlar taş zemine damlarken profesör dayanamayarak araya girdi:

“Lütfen sakin olun! Korkmayın!”

Şirin başını kaldırıp Algan’a baktı.

“Korkmayayım mı? Nasıl korkmam? Yıllar sonra babamın başka biri olduğunu öğreniyorum. Kalkıp buraya geliyorum. Öldürüldüğünü söylüyorlar. Ne olduğunu anlamadan kendimi burada buluyorum! Babamın katili tarafından kaçırılmışım! Bize ne yapacağı çok açık değil mi?”

Algan, Şirin’in yaşadığı travmayı anlıyordu. Ne diyeceğini bir an bilemeden ona baktıktan sonra cevap verdi:

“Matematikte her problemin bir çözümü vardır. Hayatta da öyle. Sadece sakin olmalı ve çözüm için çaba harcamalıyız. Şimdi ilk olarak ayaklarınızdaki bağları çözün. Ardından bana yardım edin.”

Şirin kendisine denileni sorgulamadan yerine getirmeye başladı. Önce alelacele ayaklarındaki bağlardan kurtuldu. Kaim ipi öfkeyle yere fırlattıktan sonra hızla Algan’ın yanma gitti. Seri hareketlerle iki büklüm olduğu yerde yatan Algan’ın ellerini çözmeye çalıştı telaşla. Ancak o kadar sıkı bağlanmıştı ki ne yaparsa yapsın ip hiçbir şekilde oynamıyordu yerinden.

“Kahretsin! Açılmıyor!”

Algan soğukkanlı bir şekilde karşılık verdi:

“Sakin olun ve derin bir nefes aldıktan sonra acele etmeden açmaya çalışın.”

Şirin derin bir nefes aldıktan sonra yeniden uğraşmaya başladı. Kalın ip parmaklarını acıtıyor, derisini yıpratıyordu. Bilekleri sıkı sıkıya bağlı olduğu için morarmıştı. Ancak bu, Algan’m elleri ve bileklerinin yanında hiçbir şeydi. Birkaç dakikalık bir uğraştan sonra öfkeyle bağırdı:

“Olmuyor! Olmuyor işte!”

Dizlerinin üzerine bir pelte gibi düşen Şirin olanca gücüyle ağlamaya başladı. Bir yandan ağlıyor bir yandan da haykırıyordu!

“Bütün bunlar neden oldu? Neden ben? Ne istiyorsun benden? Yetmedi mi çektiklerim?”

Algan şaşkın bir şekilde Şirin’e bakıyor ama ne söylemesi gerektiğini bilmiyordu. Birkaç dakika katıla katıla ağlayan Şirin kendine geldikten sonra içini çekti.

“Neden böyle şeyler söyledim bilmiyorum. Allah’a falan inanmam ben! Bilime inanırım sadece! Bu olayın da nedeni yobaz bir sapığın başındaki mantık dışı düşünceler! Bu kadar basit işte!”

Algan karşısındaki genç kadının ruhundaki çelişkiyi görüyordu. En zayıf anında benliğinin en gizli saklı yönleri ortaya çıkardı insanın. Anlayışlı bir ses tonuyla karşılık verdi:

“Çok normal bu tepkiler. Her insanın içinde kendisinden daha büyük bir güce inanma ihtiyacı vardır. Varoluşunu anlamlandıracak bir güç. Kimi Allah der ona, kimi Tanrı, kimi Brahman, kimi enerji, kimi bütün, kimiyse sadece O. Kelimeler önemsizdir. Ne dersen de, neye inanırsan inan ruhunun en derinlerinde gizlidir bu ihtiyaç.”

Şirin sessiz bir şekilde Algan’ı dinliyordu. Sakinleşmiş, hıçkırıkları son bulmuştu. Algan bir süre genç kadının kendine gelmesini bekledikten sonra yeniden konuşmaya başladı:

“Bakın, biliyorum çok zor bir durumun ortasındayız. Ama buradan bir şekilde kurtulacağımıza inanın lütfen. Şimdi yeniden deneyin lütfen şu ipleri çözmeyi.”

Şirin gözlerindeki yaşları elleri ile sildikten sonra ipleri çekiştirmeye başladı.

Bir yandan iplerle uğraşırken bir yandan da Algan’ı inceliyordu. Kafasındaki profesör imajına pek uymuyordu Algan.

“Hiç profesöre benzemiyor muşsunuz biliyor musunuz?” dedi gülümseyerek.

“Bunu ilk defa sizden duymuyorum inanın. İnsanların kafalarında şablonlar var bazı mesleklere karşı. Bir profesörün darmadağınık ve biraz yaşlı olması gerek sanırım onlara göre.”

“Evet ve biraz daha demode giyimli mi demeliyim?”

Şirin, Algan'ın kir pas içindeki jean pantolonuna, kabanma, dağılmış saçlarına bakıyordu.

"Siz nasıl desem... Fazla stil sahibisiniz."

Algan günlerdir ilk kez gülümsedi.

"Siz ne iş yapıyorsunuz?"

"Ben Columbia Üniversitesi'nde öğretim görevlisiyim. Atom fiziği üzerine dersler veriyorum."

Algan şaşırmıştı.

"Siz de pek öğretim görevlisine benzemiyorsunuz. Üstelik atom fiziği konusunda. Aktrisim deseniz inanırdım. Demek ki aynı şablonlar benim zihnimde de var. Desenize meslektaşız."

Şirin mahcup bir şekilde gülümsedi.

"Ehh henüz profesör olamadım ama umarım bir gün olurum. Bu arada ben Şirin Özdemir. Lütfen Şirin deyin bana."

Algan başını salladı.

"Ben de Algan Ataman. Memnun oldum diyeceğim ama böyle bir ortamda pek uygun kaçmayacak."

Şirin yeniden gülümsedi. Hâlâ ipleri çözmeye çalışıyor ama bir türlü başaramıyordu.

"Olmuyor! Ne yapacağız?"

Algan ne yapacaklarını düşünürken birden dışarıdan gelen bir otomobil sesi ile durdular. Yağmur tanelerinin çatıya vururken çıkardığı sesler hafiflemişti. Çıt çıkarmadan etrafı dinlemeye başladılar. Şirin tam ağzını açacakken Algan fısıltı halinde uyardı.

"Şşşş... Sessiz ol."

“Yardım isteyebiliriz!”

“Kim olduğunu bilmiyoruz ama!”

Bulunduğu yerden etrafı görmeye çalışan Şirin, bacaklarının serbest olmasını fırsat bilerek ayağa kalkıp sendeleyerek etrafta

dolaşmaya başladı. Plastik kovalar, kalın siyah poşetler, içi boş boya kutuları üst üste yığılmış, aralarım örümcek ağları sarmıştı. Yerde kırık cam ve mukavva parçaları vardı. Eskimiş plastik eldivenler, sapı kırılmış bir kürek, paslanmış bir el arabası bir köşeye atılmıştı. Üst üste yığılmış kartonlar neredeyse bir dağ oluşturmuştu. Karton kutuların arasına giren Şirin aralarından çekip çıkardığı parçaları diğer tarafa fırlatmaya başladı. Küflenmiş karton parçaların yüzünden büyük bir toz bulutu kapladı etrafı. Tüm bu karmaşanın arasında tüm gücüyle kartonları çekiştiren Şirin birden heyecan içinde profesöre seslendi:

“Profesör! Profesör!”

“Algan de bana lütfen. Ve yavaş ol biraz! Ne oldu?” “Burada yukarıda küçücük bir pencere var. Kartonlardan görünmüyor. Eğer iplerden kurtulursak oradan çıkabiliriz.”

Algan güçlükle kaldırdığı başını beton zemine yasladı yeniden. Kısık bir ses tonuyla cevap verdi:

“îyi ama nasıl?”

Koşar adım Algan’m bulunduğu yere gelen Şirin kısa bir süre ne yapması gerektiğini düşündü. Ardından dikkatle etrafı incelemeye başladı.

“Ne arıyorsun öyle?”

“Kesici herhangi bir şey.”

Hızla adım adım her tarafı taramaya başladı Şirin. O kadar çok üst üste yığılmış alet vardı ki etrafta, içlerinde işine yarayacak bir şey olmaması imkânsızdı ona göre. Bir iki dakikalık bir arayışın ardından kartonların arkasında bir şey fark etti. Hızla o tarafa doğru yürüyüp tozlu kartonları

eliyle itip arkalarına geçti. Aradığı şey beton zeminin üzerinde duruyordu. Kenarları paslanmış eski bir testere parçasını eline aldı sevinçle.

“İşte buldum!”

Aynı hızla Algan’m yanma giden Şirin yere çömelip testereyi ipin üzerine yerleştirdi.

“Bir tarafımı kesmezsin değil mi?” diye sordu Algan.

“Umarım!” diye karşılık verdi Şirin.

Algan gergin bir şekilde beklerken Şirin paslı testere parçasını ipe sürtmeye başladı bütün gücüyle. Bir iki dakikalık bir

uğraşın ardından ipin bir tarafı kopmuştu. Geri kalanını güç kullanarak kendisi açan Algan hızla ayaklarındaki bağlardan da kurtulduktan sonra ayağa fırladı. îp o kadar sıkı bağlanmıştı ki bileklerinde derin kırmızı şeritler oluşmuştu. Tüm vücudu dayanılmaz bir şekilde ağrıyordu. Bileklerini ovuşturarak hızlı adımlarla pencerenin önüne geldi.

“Camı kıralım!”

“Çok gürültü olmaz mı?”

“Sen bağırıp yardım istemeyi düşünüyorsun, cam kırığı gürültü mü onun yanında?”

Algan çevik bir hareketle kartonların üzerine tırmamp pencerenin önüne ulaştığında geriye dönüp etrafı taradı. Ardından gözleri Şirin’in boynunda sabidendi.

“Eşarbını uzat bana!”

Kendisine söyleneni yapan Şirin boynundan çıkardığı beyaz puantiyeli lacivert eşarbı profesöre uzattı. Eşarbı eline saran profesör hızlı bir manevrayla yumruğunu cama geçirdi. Kumaşın yarattığı tamponla hafif bir sesle çatırdadı cam. Dirseği ile iterek kırılan bölümün dışarı çıkmasını sağladı. Ardından kalan cam parçalarını eliyle toplayıp attı. Bir iki saniye

camı inceledikten sonra, “Biraz zorlarsak buradan çıkabiliriz dışarı kesinlikle!” dedi kendinden emin bir ses tonuyla.

“Emin misin?”

“Denemekte fayda var.”

İki yanından tuttuğu pencere pervazlarının ortasından geçirdi bedenini çevik bir hareketle. Ancak sıkışmıştı tam orta yerinde. Ne geri gelebiliyor ne de ileri gidebiliyordu. Vücudunu minik hareketlerle sürterek sıkıştığı yerden çıkarmaya çalışırken birden koridordan gelen ayak seslerini duydular yeniden.

“Geliyor!” diye fısıldadı Şirin korku içinde.

Acele etmesi gerekiyordu ama sıkıştığı yerden bir milim bile kımıldayamıyordu. Beton zemine çarpan ayakkabılardan çıkan sesler gittikçe yaklaşırken kalp atışları şiddetlenmiş, nefes alış verişleri hızlanmıştı. Derin bir nefes alarak göbeğini içeri çekti ve tüm gücüyle kendisini dışarı doğru ittirdi. Bedeni sıkıştığı yerden

kurtulup rahatlarken sırtında bir acı hissetti. Eline bulaşan kızıllıktan kanadığını anladı ancak vakit kaybetmemeleri gerekiyordu. Arkasını dönüp heyecan içinde bağırdı Şirin’e:

“Kitabı unutma sakın!”

Şirin hızla geriye dönüp paslı varilin üzerine bırakılmış el yazması kitabı alıp kolunun altına sıkıştırdı. Ardından koşarak pencerenin kenarına gitti ve kitabı Algan’a uzattı.

Algan binanın tepesine açılan pencereden aşağıda ona korku dolu gözlerle bakan genç kadının uzattığı kitabı aldıktan sonra elini uzattı ona. Şirin aceleyle eline yapıştığında hızla yukarı çekti onu. Kısa sürede dışarı çıkmışlardı. Ayak sesleri demir kapının önünde kesilmiş yerini anahtar şıngırtılarına bırakmıştı. Ayağa kalkıp ne kadar yüksekte olduklarına baktılar. En fazla üç metrelik bir mesafe söz konusuydu. Atlamazlarsa

başlarına neler geleceğini bilmiyorlardı. Şirin korku içinde yapıştı Algan'ın koluna.

"Atlayamam. Yükseklik korkum var benim! Bakamıyorum bile aşağıya."

"Tut elimi!"

Algan Şirin'in elini tuttuktan sonra gözlerinin içine baktı kararlı bir şekilde.

"Eğer bunu şimdi yapmazsak bir daha böyle bir şansımız olmayacak, anlıyor musun?"

Şirin anladığını belli etmek için başını salladı. Gözlerinden sıcak yaşlar süzülürken, bir duvağın ardından bakıyor gibiydi etrafa.

"Üç deyince!" diye bağırdı Algan.

"Üç deyince!" diye karşılık verdi Şirin gözlerini kapatarak.

"Bir... İki..."

"Üç!"

Kendisini boşluğa bıraktığında arkalarından art arda patlayan silah sesleriyle kalbinin göğsünü yarıp dışarı fırladığını zannetti Şirin. Vurulmuş muydu yoksa?

21

İSTANBUL

Şarjörün içindeki kurşunları tamamen boşaltan İsmail fabrikanın arkasına bakan deponun önünde durup ufuk çizgisinde giderek küçülen, bata çıka ilerleyen iki siluete baktı gülümseyerek. Bu noktadan küçücük iki noktaya benziyorlardı artık. Siyah deri eldivenlerini buruşuk ellerine geçirdikten sonra silahını beline takıp depoya doğru yürüdü. Yağmur yeniden başlamış, büyük bir gök gürültüsü eşliğinde ortaya çıkan şimşekler gökyüzünü boydan boya kesiyordu. Deponun paslanmış demir kapısını büyük bir gürültüyle sıkı sıkıya kapatıp oldukça büyük bir asma kilidi üzerine geçirdi. Ardından yağmura aldırmadan biraz ileriye park ettiği eski bir otomobile bindi. Koltuğa oturur oturmaz derin bir nefes alıp cep telefonunu çıkardı. Sağ elindeki deri eldiveni çıkarıp attıktan sonra hızla 1 no'lu tuşa bastı ve beklemeye başladı. Kısa bir çalışın ardından tok bir ses doldurdu arabanın içini.

"Durum ne?"

İsmail heyecanını bastırmaya çalışarak cevap verdi:

"Her şey planladığım gibi gidiyor şeyhim. Profesör ile nigâhdarın kızını bir araya getirdim. Az evvel de kitapla birlikte kaçmalarına izin verdim."

"Sana ulaştırılan çipleri ne yaptın?"

"Hiç meraklanmayın. İkisine de yerleştirdim. Nereye giderlerse gitsinler her an takipte olacağım."

Telefonun karşı tarafındaki ses sustu. Kısa bir sessizlik arabanın içini doldururken İsmail heyecandan bayılacağını zannetti bir an.

"Peki. Son ana kadar izin vermen gerekiyor onlara. Peşlerinde olduğunu hissetsinler ama sakın öldürme. Sırra ulaştıkları vakit işlerini bitirir, alman gerekeni alıp bize getirirsin."

“Hiç kuşkunuz olmasın şeyhim.”

“Sana yolladığımız pakette bir cep telefonu var. Ondan ulaşacağız sana bundan sonra.”

Telefon kapanır kapanmaz arabanın torpido gözünü açıp küçük kutuyu çıkardı, içindeki îphone’nu açıp mXsy uygulamasını tıkladı. Kısa bir bekleyişin ardından ekranda beliren haritanın üzerinde iki küçük nokta göründü. Biri kırmızı diğeri ise maviydi. Durmadan harita üzerinde ağır ağır ilerliyorlardı. İsmail gülümseyerek baktı noktalara. Ardından arabayı çalıştırırken kendi kendine konuşmaya başladı.

“Kaçın bakalım minik kuşlar istediğiniz yere! Geliyor peşinizden babanız!”

22

İSTANBUL

e

İçinde olduğu otomobil geçtikleri bozuk yollarda beşik gibi sallanırken oturduğu koltuğun arkasına kolunu uzatıp termosu aldı. Torpido gözündeki plastik bardaklardan birine zift gibi siyah kahveyi dolduran Başkomiser Mestan aracı kullanan yardımcısı Oğuzhan’a döndü.

“îçer misin?”

“Sağ olun başkomiserim, almayayım.”

Bu kaçıncı kahvesiydi hatırlamıyordu ama uykusuzlukla başa çıkmasının en iyi yolu bu acı sıvıyı içmekti. Aracı dolduran kahve kokusunu içine çektiğinde bile daha iyi hissediyordu. Arabanın torpido gözünü açıp içine sıkıştırdığı gazeteyi çıkardı, îlk sayfada oldukça büyük puntolarla günlerdir onu uykusuz bırakan cinayetten bahsediliyordu.

“Tanınmış eski sanayicilerden Haydar Doğaner öldürüldü!” diye atılan başlığın bir altında ise “Olayı çözmede polise yardım eden Profesör Algan

Ataman ise kayıp!” yazılmıştı. Hışımla gazeteyi arka koltuğa fırlattı Mestan. Basının olayı öğrenmesi hiç iyi olmamıştı. Olay basma yansıyınca üzerlerindeki baskı daha da artmıştı. Bir an evvel olayı sonuçlandıramazlarsa polis teşkilatının içine düşeceği durumu düşünemiyordu. Telsizden yayılan konuşmalar aracın içini doldururken kahvesinden bir yudum aldı.

“Ne oluyor böyle? Tüm ekipler üniversiteye mi yollanıyor?” “Olaylar giderek şiddetleniyormuş başkomiserim. Yaralananlar varmış epey. Halk da destek vermeye başlamış üstelik. Yayılmasından ve radikal örgütlerin karışmasından korkuluyor.”

Karışmamaları imkânsız diye geçirdi içinden Mestan. Bu ülkede her dönem ne olmuşsa hepsinin altında bu güçler vardı. Ama asıl bu radikal grupları yönetenler yakalanmalıydı. Ancak ne yazık ki o kadar büyük bir güce sahiplerdi ki hiçbir dönem bu kişiler ortaya çıkmıyordu. Mestan bazen kendisini kedi fare oyununda oynuyor gibi hissediyordu. Sanki birileri bir yerden düğmeye basıyor, sahne hazırlanıyor, diğerleri de bunun başkaları tarafından oluşturulmuş bir oyun olduğunun farkında olmadan, yemin peşinde dur durak bilmeden koşturup duruyordu.

Araç Hoca Ali Sokağı’ndan sağa sapıp Serdar-ı Ekrem’in parke taşlı yollarında ilerleyerek sarı rengiyle metrelerce öteden bile fark edilen, U şeklindeki tarihi Doğan Apartmanı’nın önünde durdu. Devasa bir alana yayılmış apartmanın tam karşısmda sıvaları dökülmüş, duvarlarına renkli boyalarla grafitiler yapılmış, paslanmış demir parmaklıklı pencereleri kırık dökük bir halde olan, oldukça eski tarihi bir bina vardı. Hemen yanında, altında bir kafe, bir emlak ofisi ve küçük bir butik olan başka bir tarihi apartman vardı. Bu sokak insana kendisini Avrupa’da hissettiriyordu. Mestan hızla arabadan inerken geride kalan Oğuzhan’a seslendi:

“Sen aracı uygun bir yere bırakıp gel hemen.”

“Bir alt sokakta otopark var. Onun oralarda uygun bir yer bulurum ben.”

Oğuzhan’m gitmesinin ardından apartmanın mermer sütun-lu ağır demir kapısından geçip bahçeye ve dairelere açılan renkli vitray camlarla süslü

kapısının önüne geldi. Tam zillerin üzerine bakarken arkasından gelen sesle irkildi:

“Buyurun, kimi aradınız?”

Mestan sesin dış kapı ile renkli vitray camlı kapı arasında kalan bölümde, hemen sağ tarafta yer alan odadan geldiğini anladı. Oraya doğru birkaç adım attığında geniş bir odanın içinde,

büyükçe bir masanın gerisinde oturan iki adam sorgulayan gözlerle ona bakıyordu.

“Nasıl yardımcı olabiliriz?”

“Siz görevli misiniz?”

“Evet. Kimi arıyorsunuz?”

Mestan cebinden kimlik kartını çıkarıp adamlara uzattı.

“Başkomiser Mestan Üstüner ben. Profesör Algan Ataman’ı.” Karşılarındakinin başkomiser olduğunu öğrenen adamlar ayağa kalktı. Daha yaşlı olan gülümseyerek konuşmaya başladı:

“Profesör günlerdir evde yok yalnız başkomiserim.” “Biliyorum. Evine bakacağız.”

Adam yanındaki daha genç görevliye başıyla iç kapıyı işaret etti.

“Mehmet sen başkomisere göster yolu.”

Ardından Mestan’a dönerek devam etti sözlerine:

“Mehmet size yardım edecek başkomiserim. Algan Bey dördüncü katta on numarada oturuyor. Evde çalışan gündelikçi var. Açar kapıyı size.”

Mestan hızla önünden fırlayıp vitray camlı demir kapıyı açan görevliyi takip etmeye başladı. Kapıdan geçer geçmez büyük ve yemyeşil bir bahçeye çıkmışlardı. Görevli anlatmaya başladı:

“Burası U biçimde, A, B, C, D diye dört bloktan oluşan bir binadır. Bütün binalar birbiri ile bağlantılıdır. En üst katta spor salonu ve kütüphane dışında her dairenin kileri vardır. 51 daire mevcuttur toplam. Buyurun şöyle.”

Görevli sağdaki binanın içine girip tam ortada yer alan krem rengine boyanmış ferforje kafesli eski asansörün düğmesine bastı. Bir iki saniye sonra asansöre binip iki yana açılan ahşap çerçeveli kapıları kapattıktan sonra dördüncü katın düğmesine bastı görevli. Asansör ağır ağır katları çıkıp durduğunda dışarı çıkıp tam çaprazında yer alan dairenin kapısını gösterdi adam.

“İşte Algan Bey’in dairesi tam şuradaki.”

Mestan asansörden indiği sırada yeniden adama döndü.

“İki gece evvel sıra dışı bir şey oldu mu burada?”

“Sıra dışı derken neyi kastediyorsunuz başkomiserim?”

“Her zamankinden farklı bir şeyler oldu mu?”

Adam kısa bir an düşündükten sonra cevap verdi:

“O gece aniden elektrikler kesildi. Biz komple gitti sandık ama anladık ki bizim binada sorun var sadece. Bir iki saat kadar sonra da geri geldi. Ha bir de üçüncü katta oturan İngiliz konsolosunun eşi panik halde bizi çağırdı. Dışarıda çocuklardan biri büyükçe bir taş fırlatarak camlarından birini kırmış. Osman fırladı çıktı yanma. Ben aşağıda kaldım. Elektrikler de sonra kesildi zaten. Sıra dışı olan tek şey buydu.”

“Diğer mesai arkadaşın gelene kadar ayrıldın mı yerinden?”

“Önce elektrikler komple gitti sandım. Sonra baktım sokaktan ışıklar yansıyor, bir iki dakikalığına dışarı çıkıp çevre binaları kontrol ettim, o kadar. En fazla iki hadi bilemedin üç dakika ayrılmışımdır yerimden. Bu esnada Algan Bey aramış beni. Geri aradım kendisini ama telefonu kapalıydı. Bir sorun mu var başkomiserim?”

“Soruları ben sorarım sadece. Şimdi gidebilirsin. Gerek görülürse ifadene başvurulacak.”

Adam şaşkın ve korkmuş bir halde asansörle geri giderken devasa kapının zilini çaldı Mestan. Birkaç saniye sonra açılan kapıdan saçlarını tepesinde topuz yapmış, üzerinde eski bir eşofman, elinde ıslak bir bez olan orta yaşlı bir kadın açtı.

“Buyurun!”

“îyi günler. Başkomiser Mestan Üstüner ben. Algan Bey’in evi mi?”

“Evet ama kendisi yok evde.”

Mestan kimliğini kadına uzattıktan sonra karşılık verdi: “Biliyoruz. Evi görmemin bir mahsuru var mı?”

Bir an bir şaşkınlık yaşayan kadın hemen ardından toparlanıp kenara çekildi.

“Buyurun lütfen.”

Mestan içeri girerken merdivenlerin başında Oğuzhan göründü. Nefes nefese kalmış bir halde Mestan’ın arkasından içeri

girdi. Kapı kapanır kapanmaz geniş holün ortasındaki mermer tablalı yuvarlak masanın kenarında meraklı gözlerle kendisine bakan kadına döndü başkomiser:

“Ne kadar zamandır çalışıyorsun Algan Bey’in yanında?” “On sene oldu.”

“Algan Bey’in daha evvel ortadan bu şekilde kaybolduğu olmuş muydu?”

“Hayır. İlk kez oluyor. Sık sık seyahatlere gidip gelmediği oluyordu tabii ama bana hep söylerdi şu günler olmayacağım diye. Bu sefer tek kelime etmedi.”

Mestan dikkatle etrafı süzdükten sonra girişin çaprazında yer alan salona doğru yürüdü.

“Eve geldiğinde bir tuhaflık fark ettin mi? Devrilmiş eşyalar, boğuşma izleri ya da herhangi bir tuhaflık?”

Kadın şaşırmıştı.

“Hayır yoktu.”

“Peki, herhangi bir not? Hazırlık yaptığını gösteren bir şey?” “Yok.”

Mestan hem apartmanın bahçesini hem de boğazı boydan boya gören pencerenin önüne doğru yürürken kadının sesi duyuldu yeniden:

“Tuhaf olan tek şey ekmek bıçağının holde mermer masanın yanında yerde durmasıydı. Düşmüş. Anlamadım o sırada neden oraya getirdiğini.”

Ekmek bıçağım mı almış eline diye düşündü Mestan tekrar hole yürürken. Masanın kenarına gelip yere çömeldi. Bir insan eline ekmek bıçağını neden alır ekmek kesmediği halde?

“O gün evden kaçta ayrıldın?”

“Akşam altı civarı ayrıldım. Konferansı vardı o sabah Algan Bey’in. Sabah erken çıkıp gitmişti.”

“Evet biliyorum,” dedi Mestan ayağa kalkarken. Oğuzhan bir yandan dikkatle etrafı inceliyor, bir yandan da telsize cevap veriyordu.

“Etrafta hiç çok eski, deri kaplı büyükçe bir kitap buldunuz mu peki? Günümüz kitapları gibi değil, daha farklı görünen?”

Bir an düşünen kadın başını salladı.

“Yok görmedim. Algan Bey’in tüm kitapları salondaki kü-tüphanesindedir. Bakmak isterseniz bakabilirsiniz.”

Mestan kitabın kütüphanede olma ihtimalinin zayıf olduğunu bildiği halde yine de bakmış olmak için salona geri döndü. Bir duvarı boydan boya kaplayan kütüphanenin tüm raflarını sırasıyla taramaya başladı radar gibi gözlerle.

“Bulabildiniz mi başkomiserim?”

Oğuzhan merak içindeydi.

“Hayır, burada değil.”

“Yatak odası ve diğer odalara da baktım. Yok hiçbir yerde.”

Tam bu esnada telefonu çalmaya başladı Mestan’ın. Mon-tunun cebine sıkıştırdığı telefonu alıp açtığında karşı taraftan Zeynep’in gergin sesi duyuldu.

“Evet Zeynep, konuştun mu maktulün kızıyla?” diye sordu Mestan etrafı incelemeye devam ederken.

“İlginç bir şey oldu başkomiserim.”

Mestan kaşlarını çatarak pencereye yöneldi.

“Olmasa şaşardım. Ne oldu bu sefer?”

“Maktulün kızı. Gelmedi. Biraz bekledikten sonra telefonla aradık ama ulaşamadık.”

“Eee?”

“Babasının avukatını arayıp hangi otelde kaldığını öğrendim. Ancak otel, sabah erkenden araç istediğini söyledi. Otelin müşterileri için kullandıkları özel bir arabayla Cinayet Büro’ya gelmek için çıkmış.”

“Ve ortada yok öyle mi?”

“Aynen öyle! Gittiği aracın içindeki GPS’den yerini belirledik. Sarıyer taraflarında yol kenarında terk edilmiş.”

“Şoför kimmiş?”

“Şoför işe bugün başlamış dediklerine göre. Mehmet Öz-türk diye gözüküyor adı. Ancak kimliğin sahte olduğu anlaşıldı. Gerçek Mehmet

Öztürk kısa bir süre önce kimliğinin çalındığını bildirmiş nüfus idaresine.”

“Parmak izi alındı mı?”

“Hiç parmak izi yok. Hepsi silinmiş.”

“Bizim katil zanlısı iş başında yani!”

“Sanırım öyle başkomiserim.”

“Tamam Zeynep. Sen benden haber bekle. Konuşuruz sonra.” Elleri belinde pencereden boğaza bakarken Oğuzhan’m sesi duyuldu:

“Durum nedir başkomiserim?”

“Kadın kaçırılmış. Sanırım profesör de öyle. Haydar Doğaner’i öldüren kişi bir nedenden dolayı ikisini de kaçırdı bana göre.”

Bunu söyler söylemez Oğuzhan’m bir şey söylemesine fırsat vermeden kadına dönüp cebinden çıkardığı kartı uzattı Mestan.

“Hanımefendi aklınıza bir şey gelirse ya da bir gelişme olursa hemen arayın. Saat kaç olursa olsun fark etmez.”

Kartı alıp üzerindeki mutfak önlüğünün cebine yerleştiren kadın başını salladı.

“Tamam efendim merak etmeyin. Hemen ararım.”

Mestan seri adımlarla çıkış kapısına doğru yürürken Oğuz-han da onu takip etmeye başladı. Salondan çıkıp hole ulaştıklarında yeniden telefonu çaldı başkomiserin. Hızla cebinden çıkarıp baktığında Oğuzhan’a döndü.

“Emniyet müdürü arıyor.”

Telefonu açıp kulağına götürdü.

“Buyurun efendim sizi dinliyorum.”

Mestan ayakta dikilmiş telefonun diğer ucunda kendisine söylenenleri dinlerken yüzündeki ifade giderek değişiyordu.

“Anlamadım. Nasıl yani efendim?”

Oğuzhan yıllardır tanıdığı bu adamın yüzündeki bu değişimlerden bir anlam çıkarmaya çalışsa da başaramayacağını anladı. Sabırsızlıkla telefon konuşmasının sonlanmasmı beklerken ellerini cebine sokup etrafı incelemeye devam etti. Duvarları süsleyen tablolardaki resimlerden hiçbir şey anlamamıştı. Birkaç dakika sonra telefonu kapayıp cebine koyan Mestan’m yüzünde büyük bir şaşkınlık vardı. Oğuzhan’a kapıyı işaret ettikten sonra kadına döndü:

“İyi günler size.”

Kapıdan çıkıp asansöre yöneldikleri sırada Mestan merdivenleri işaret etti.

“Yürüyerek inelim.”

Oğuzhan tamam anlamında başını sallayıp onu takip ederken neler olduğunu anlamaya çalışıyordu. Bir kat aşağıya indiklerinde Oğuzhan daha fazla dayanamadı.

“Neler oluyor başkomiserim? Ne söyledi emniyet müdürü?”

Yüzündeki hayret ve şaşkınlık ifadesi olduğu gibi duran Mestan cevap verdi:

“İlk kez biri beni bu kadar yanılttı ve şaşırttı. Profesör Al-gan Ataman düşündüğümüzden çok farklı biriymiş meğerse.”

23

HİNDİSTAN

MS 911

Şafak, tepeleri bembeyaz sıra dağların ardından gökyüzünü soluk pembe bir renkle ikiye bölerken tüm dünya, gecenin karanlığı ile yok olmuş renkler adeta yeniden canlanıyordu. Bin bir çeşit ağacın olduğu orman, sırık gibi uzun yemyeşil bitkilerin, büyüleyici güzellikte çiçeklerin yanı sıra yüzlerce değişik hayvana yuvaydı. Sabah çiği yaprakların üzerinde elmas taneleri gibi parlıyor, insanda dokunma hissi uyandırıyordu. Hava çok sıcaktı ama buna rağmen yağmur günlerdir bardaktan bo-şalırcasma yağmıştı. Ayaklarının altındaki nemli toprak mayalanmış hamur gibi yumuşacıktı. Sırtındaki heybeyi düzeltip adımlarını hızlandırdı. Ne kadar zamandır yürüyordu bilmiyordu. Aşağı yukarı dört, beş ay olmalıydı. Yürüyerek Mekke'ye ve Medine'ye de gitmişti tam üç defa ama hiçbiri bu yolculuğu kadar zorlu geçmemişti. Deniz yoluyla geldiği bu Hindistan topraklarında, Çin'de başlayıp dağların arasında bir yılan gibi kıvrılarak güneydeki okyanusa dökülen İndus Nehri boyunca yürümüş, bazı yerlerde cılızlaşan bazı yerlerde coşan nehrin kıyısında çadır kurup uyumuştu. Geçtiği kimi yerlerde insanlar nehir kıyısında küçük topluluklar şeklinde kimi yerlerde ise

kalabalık şehirler oluşturup o şekilde yaşıyorlardı. Her birinin dili ve görünüşü farklıydı. Ancak insan toplulukları ne kadar farklı olursa olsun değişmeyen tek bir şey vardı. Bu nehrin hayat verdiği topraklar canlı ve bereketliydi. Her bir karışından hayat fışkırıyordu. Su çevresindeki herkese bolluk ve bereket dağıtıyordu. Cılızlaştığı yerlerde ise hiçbir şey yoktu, toprak yaşlı ölü bir adam gibiydi. Nehir yüzyıllar boyunca pek çok krallık ve topluluk görmüştü. Her biri zamanın her şeyi yok eden etkisine karşı koyamamış, rüzgârla savrulan yapraklar gibi ortadan kaybolmuştu. Zamanında Büyük İskender de bu nehri takip ederek Hindistan'a ulaşmıştı. Yol boyunca onu ve izlediği yolu takip etmek garip bir coşku vermişti içine. Keşfetmek ve yeni şeyler öğrenmek hayatta Tanrı'dan sonra gelen en büyük tutkusuydu.

Sind Kıyıları denilen bölgeye geldiğinde dizlerinde derman kalmamıştı artık, yorulmuştu. Bu bölge nehrin çevresindeki en kalabalık yerlerden biriydi. Yemyeşil ormanlarla çevrili bölgede insanlar Brahman adı verilen din adamları tarafından yönetiliyordu. O güne değin görmediği bir sistemle yaşıyorlardı. Her ne kadar katı kurallarla yaşasalar da çok renkli ve mutlu insanlardı. Bağdat ve diğer İslam şehirlerinde görmediği bir kabulleniş

ve adanış vardı bu bölgede. Ancak yine de kavramakta zorlanıyordu inançlarını. Nasıl aynı anda yüzlerce Tanrı'ya tapabilirler? diye geçirdi içinden. Her şeyin yaratıcısı tek ve eşsizken nasıl bu denli çok Tanrı'ya inanabiliyorlar? Bu insanlara İslam'ı öğretmek ve Allah'ın buyruğunu iletmek üzere gelmişti bu topraklara. Henüz onların dinlerine dair bir fikir edinememiş olsa da yol boyunca karşısına çıkan topluluklara vaazlar vermiş ve onları İslam ile tanıştırmıştı.

Bu yolculuğa çıkmayı özellikle istemişti. Çünkü Rabbine ulaşmanın yollarını da aramak istiyordu yolculuk sırasında aynı zamanda. İçine hapsolduğu bu bedendeyken ona ulaşmanın bir yolunu bulmalı, içindeki hiç sönmeyen bu ateşi dindirmeliydi bir şekilde. Ve bunu en iyi yalnızken yapabiliyordu insan. Bağdat'ta ve çevresindeyken kendi içine dönebileceği, sessizlik içinde zaman geçirebileceği fırsatı yaratamıyordu çok. Peygamberlerin

Tanrı'dan gelen ilk işaretleri inzivaya çekildiklerinde almaları tesadüf değildi. Sessizlik ve yalnızlık O'na giden yolda anahtardı.

Güneş ufukta yükselirken adımlarını hızlandırdı. Yürüyüşüne hangi hayvanlara ait olduğunu bilmediği seslerden oluşmuş bir koro eşlik ediyordu. Her adımda bacak kaslarının biraz daha açıldığını, hamlığını attığını hissediyordu. Aklına bundan aylar önce geride bıraktığı Bağdat geldi. Cüneyd-i Bağdadi'nin okulunun önünde olan ayaklanmayı, tutuklanışım, Halife Muktedir'in sarayında yaşadıklarını... Hepsi film şeridi gibi geçti gözlerinin önünden. Hayatı boyunca doğru olanı aramış, Allah yolunda onun buyruklarını yerine getirerek ona ulaşmaya çalışmıştı. Defalarca hacca gitmiş, Kâbe'yi tavaf etmiş, yıllarca çok az yiyip, çok az uyuyup, çok az konuşarak çileci bir yaşam tarzı oluşturup nefsini eğitmeye çalışmıştı. îlahi sevgilisi Allah'a ulaşmak, onunla bütün olmak arzusu o kadar kuvvetliydi ki başkalarının güçlükle katlandığı şeyleri aşkla yapmıştı. Gerçekten de ilk hocası Sahi Tusteri'nin öğrettiği gibi sessizlik ve sükûnet konuşmaktan daha iyiydi, insan içine dönebiliyor, tefekküre dalabiliyordu. İyi bir Müslüman olmanın Rabbine ulaşmak için tek yol olduğunu düşünüyordu. Ancak İslam ülkelerinde gördüğü adaletsizlik, adam kayırma, güçlünün güçsüzü ezdiği, güçlünün gücüne güç kattığı sistemi gördükçe din meselesi üzerinde daha çok düşünmeye başlamıştı. Neden insanlar O'nun

sözlerini yanlış anlayıp çarpıtıyor ya da O'nun söylediklerine ters bir şekilde yaşıyordu. Müslümanlığın ilk kuralları doğruluk, iyilik, adalet, eşitlik, temizlik iken nasıl insanlar bunlara ters bir biçimde yaşayıp üstüne bir de Allah yolunda olduğunu iddia edebilirdi? İnsanları inançları nedeniyle sorgulamak Müslümanlıkta var mıydı? Öyleyse nasıl diğer dinlere inanan insanlar ötekileştiriliyor, cezalandırılıyor, yargılanıyordu? Daha dün gibi hatırlıyordu doğduğu topraklarda îslamiyetten önce var olan Zerdüşt peygamber ve öğretisinin nasıl yasaklandığını. İran'da bile inananlar bunu açıkça sergileyemiyor, gizli gizli ibadet ediyorlardı? Tanrı'ya ulaşmak için birer yol olan dinlerin ve öğretilerin bu şekilde yasaklanması, inançları uğruna işkence gören insanlar için nasıl doğru olan şey

olabilirdi? Hallâc'm aklı bunları almıyordu. Ona göre tüm insanlar öyle ya da böyle içten gelen bir dürtüyle kaynağa, Tanrı'ya ulaşma arzusu içindeydi. Onun için her kültür ve toplum farklı bir yol kullanıyor olabilirdi ama nihayetinde hepsi tek bir amaç içindi ve o insanlar da en az kendisi kadar dindar, kendisi kadar onun yolunda yürüyenlerdi. Bağdat'ta Zerdüşt Peygambere inananlar zındıklıkla suçlanıyor, hapse atılıyor, ateş tapmakları yerle bir ediliyordu. İnsanlar sevmedikleri kişileri zındıklıkla suçlayarak tutuklattırıyor, bu durum giderek yaygınlaşıyordu. Komşu komşuyu en aşağılayıcı şekilde hedef gösteriyor, başlarına gelen felaketlerden dolayı mutlu oluyorlardı. Oysa hayvanlar ne kadar vahşi olursa olsun böyle değildi. Doğa acımasızdı ama kalleş değildi. Hiçbir hayvan aç olmadığı müddetçe başka bir canlıya zarar vermezdi. Halbuki halifenin hüküm sürdüğü topraklarda ne adalet ne eşitlik ne de doğruluk vardı. Birbirini gammazlayan, para için en yakınlarını dahi satan, dünya malı uğruna her türlü haysiyetsizliği yapmaktan çekinmeyen insanların yaşadığı bir ülkeydi yaşadıkları yer. Ne tuhaftı ki tutuklanışmdan serbest bırakılmasına kadar geçen süre içinde Ebu Bekir Şıbli dışında sufi dünyasından hiç kimse kılını dahi oynatmamıştı. Sabahtan akşama kadar anlattıkları değerleri gerçek hayatta gösteremedikten sonra bu yolda ilerledim diyebilir miydi insan hiç? İşin tuhafı halife ve annesi ile kurduğu dostluk sonrasında bu çevrelerde hoş karşılanmamış, sağda solda hakkında dedikodular üretmişlerdi. Halifeyi tesadüfen iyileştirdiğine, söyledikleri gibi biri olmadığına dair. Yine de Cüneyd-i Bağdadi'nin serbest bırakıldıktan sonra gösterdiği yakınlığı unutamazdı. Tutuklanışı sırasında

sessiz kalmayı tercih etmişse de sonrasında uzun uzun sohbetlere dalmışlar, birbirlerinden çok şey öğrenmişlerdi. Ona göre Cüneyd Hoca dürüst bir hakikat arayışçısıydı ancak gelenekçiliğin katı kuralları arasında sıkışıp kalmıştı. Düşündüğü gibi yaşayamıyor, fikirlerini ve dolayısıyla kendisini gizliyordu. Bu bir hakikat arayışçısının yapması gereken en son şeydi. Hakikati arayan bir Tanrı dostunun içi dışı bir olmalı, diğer insanların koyduğu kuralları ve gelenekleri yıkmasını bilmeliydi. Zira hakikati nasıl anlatabilirdi?

Bağdat'ta kaldığı zaman boyunca verdiği vaazlara katılan insanlar çoğaldıkça, sağda solda hakkında ne büyük bir derviş olduğu anlatılmaya başlanınca kazanlar da kaynamaya başlamıştı bir anda. Aslında bunlar yaralamazdı onu. Alışkındı bu tür şeylere. Onu yaralayan aynı yola baş koyduğu insanların tutumuydu. Ancak biliyordu ki yolda canını sıkan ve felaket olarak nitelendirdiği olaylar bile ona bir şeyler öğretmek, uygun bir yola ve sonuca götürmek için yaşanmaktaydı.

Ağaçların seyreldiği, uzun yeşil bitkilerin cılızlaştığı bir bölgeye ulaştığında güneş de gökyüzünde çoktan yükselmişti. İleriden gürül gürül akan nehrin sesini duyabiliyordu hâlâ. Ancak bu sese o güne değin duymadığı bir başka ses daha eşlik ediyordu. Tuhaf bir müzik sesiydi bu. Birisi şarkı söylüyor, bu esrarengiz müziğe eşlik ediyordu. Merak içinde adımlarını hızlandırdı. Nehrin ilerisinde ormanın ortasında, etrafı duvarlarla çevrili taş binayı o sırada gördü. Duvarlarını sarmaşıkların sardığı bu oldukça eski görünen taş binaya yaklaştıkça ses daha iyi duyuluyordu. Söylenilenleri anlamasa da sözler ve müzik ona tuhaf bir huzur duygusu veriyordu. İçeriyi görmek için kapıya yaklaştığı sırada karşısına çıkan sarıklı, beyaz bir elbise giymiş olan genç gülümseyerek ona baktı. Cildi abanoz gibi karaydı. Neşe içindeki gözleri, yüzünde elmas gibi parlıyordu. Ağzının içindeki bembeyaz dişleri kara teniyle o kadar büyük bir tezat oluşturuyordu ki geceleri gökyüzündeki dolunayın ışığını yansıttığına yemin edebilirdi. İki elini önünde birleştiren genç eğilip selam verdikten sonra gülümseyerek konuşmaya başladı ancak tek kelime anlamıyordu. Elini göğsüne koyarak kendini gösterdikten sonra, "Ben Hallâc. Yabancıyım buralarda. Uzun yoldan geldim," dedi. Genç adam yine gülümseyerek anlamadığı dilde cevap verirken yanlarına yaklaşan bir adam elini gencin sırtına koyarak, "Oğlum benim," dedi. Oldukça iri yarı, şişman olan adamın cildi oğluna göre biraz daha açıktı.

Gülümsediğinde sağ ön dişlerinden dört tanesi olmadığı için komik görünüyordu. Ancak adamın o kadar huzur veren bir tebessümü vardı ki insan o görüntüyü görmüyordu.

“Dilimi konuşabiliyorsunuz!” dedi Hallâc şaşkınlıkla.

“Evet, konuşabiliyorum,” diye karşılık verdi adam, “Tanıştığım bir Müslüman îran’lı öğretmişti.”

“Demek İslam’la tanıştınız daha evvel.”

“Buralarda yenidir İslam ama bu topraklardaki diğer yerlere göre daha yaygındır, tanıştım tabii. Buyurmaz mısın içeriye?”

Adamın teklifini memnuniyetle kabul eden Hallâc kapıdan içeri girdikten sonra gülümseyerek elini uzattı.

“Ben Hüseyin. Hallâc derler bana.”

“Ben de Keshav. Bu da oğlum Bharat,” diye cevap verdi adam elini Hallâc’ın elinin üzerine koyarak.

Bahçe kapısından içeri girip serin taş avlunun kenarına dizilmiş minderlerden birinin üzerine oturdu. Adam hemen yanı başında duran bir testiyi uzattı Hallâc’a.

“Susamışsındır, iç!”

Testiyi kafasına diken Hallâc ılık suyu lıkır lıkır içtikten sonra rahatladığını hissetti. Bağdaş kurup etrafı incelemeye başladı. Bir evden çok manastırı andıran yapı neredeyse boştu. Pencerelerine incecik tülbentten perdeler çekilmişti. Yerde birkaç minder ve yatak olarak kullanıldığı belli olan bir döşek dışında hiçbir şey yoktu. Bahçe ise oldukça genişti. Bir bölümü yeni ekilmiş, bir bölümü ise meyve ağaçlarıyla kaplıydı. Adını bilmediği bir dolu değişik meyve ve sebze dallarından koparılmayı bekliyordu. Güneş tepeye ulaşmak üzereydi ancak bahçe dışarıya göre daha serindi. Adamın oğlu ayağına parmağının arasına doladığı tuhaf bir terlik geçirdikten sonra yine gülümseyerek ellerini önünde birleştirip saygıyla eğilerek selam verdi

ve anlaşılmaz kelimeler döküldü dudaklarından. Aynısını yapan Hallâc oğlana gülümserken adam, “Sana sevgi ve saygılarını yolluyor. Vishnu’dan seni yolculuğun boyunca koruyup kollamasını diliyor,” dedi.

“Çok teşekkür ederim. Rabbim her an benimle ve ben de her an O’nunlayım. O nedenle hiçbir zarar gelmez O’nun izniyle,” diye cevap verdi gülümseyerek.

Oğlanın çıkıp gitmesinin ardından tam karşısındaki mindere oturan Keshav bağdaş kurup ellerini dizlerinin üzerine koydu.

“Gözlerindeki yadırgamayı görebiliyorum,” dedi gülümseyerek. “Vishnu bizim en büyük tanrılarımızdandır. Koruyup kollar. Yaratıcı Brahma, yok edici ise Shiva’dır. Bunlar Trimurti’yi oluşturur. Sizin Allah’ınızdan oldukça farklı görünüyor gözüne, biliyorum.”

“Yaratan da, yok eden de, koruyan da Allah’tır. O her şeyi yaratmış, can vermiştir. Onun gücü her şeye yeter. Tüm evren onun “ol” demesiyle olmuştur. Tek ve eşsizdir. O nedenle birden çok tanrıyı anladığımı söyleyemem ama sizi de yargılamıyorum asla.”

Adam gülümsedi. Minderin kenarında duran kamışlardan birini alıp çiğnemeye başladı.

“Seni anlıyorum. Bir .Hindu olarak doğmadığın müddetçe bizi anlaman kolay değil. Öncelikle bilmen gerekir ki yüzlerce tanrımız olsa da hepsi tek bir yaratıcının yansımasıdır sadece. Tıpkı kıyıya vuran dalgalar gibi. O dalgalar ne kadar çok sayıda olursa olsun hepsi birdir ve okyanusu oluşturur. Bizim tanrılarımız da tek bir yaratıcının bu dünyada çokluk olarak tezahür edişidir sadece.”

Hallaç adamın sözlerini tam olarak anlayamamıştı.

“Hâlâ tam olarak anladığım söylenemez. O halde neden tek bir tanrıdan söz etmiyorsunuz? Tanrı ya birdir ya da değildir.”

Adam kamışı kemirmeyi bırakıp etrafına bakmaya başladı.

“Şu güzellikleri görüyor musun? Ağaçların görkemini, bin bir çeşit bitkiyi, meyveyi, sebzeyi, çiçeği böceği, hayvanı, sürüngeni?”

Olağanüstü güzellikteki bahçeye göz gezdiren Hallâc cevap verdi:

“Görüyorum evet, çok güzeller.”

Tebessüm eden adam devam etti sözlerine.

“Hepsi kusursuz. Tüm doğa kusursuz. Tüm bunları yaratan yaratıcı ise tek ve eşsizdir. O her şeydir. Aynı anda hem her şey hem de hiçbir şeydir. O kâinatın kendisidir. Her şeyi kapsayandır. Hem tek hem de çoktur. O nasıl isterse öyledir. îşte biz de bu yüce yaratıcıyı tanrılarımızla idrak ediyoruz. Onu böyle algılıyoruz.”

Ilık bir rüzgâr bir sevgilinin yumuşacık öpücüğü gibi yüzlerini okşarken devam etti adam sözlerine:

“Bu hayatta gördüğün her şey bir illüzyondur. Hayaldir. Hiçbir şey bizim algıladığımız gibi değildir. Yaratıcıyı ne şekilde algıladığımız ve idrak ettiğimiz onun gerçekliğini değiştirmez. Bu gördüğün çokluk da tekliğin geçici bir tecellisinden başka bir şey değildir. Biz buna Maya ya da Avidya deriz. Bu Maya yani illüzyon bizzat Brahman yani yaratıcı tarafından oluşturulmuştur. Ama ne Brahman’ın kendisidir ne de ondan ayrıdır. Bu aynı zamanda yüce benlik olan Brahman ile ferdi benlik olan Atman’ın da birbirinden ayrı olduğu illüzyonunu yaratır. Oysaki Brahman ile Atman birdir. İnsan aslında Brahman’ın yani Tanrı’nm bir parçasıdır tıpkı dalgaların okyanusun parçası olması gibi ama ondan ayrı olduğu illüzyonu ile yaşamaktadır. Bu yüzden çok fazla görünen senin gözünün gördüğüdür. Oysaki gördüğün ve göremediğin her şey tek bir şeyin ta kendisidir. Her şey O’dur. O her şeydir.”

Hallâc iliklerine kadar ürperdiğini hissetti. Bu yabancı topraklarda hiç bilmediği, anlamadığı bir dine inanan bu adamın söylediklerini kalbinin derinliklerinde idrak etmişti. İslam ile Hinduizm her ne kadar birbirlerinden çok farklı gibi görünseler de aslında özde aynılardı. Birden çok tanrıları olması tek bir yaratıcıyı anlamalarını sağlıyordu. Tıpkı güneşe selam vererek evreni yaratan yaratıcıya selam verdiğine inanan insanlar

gibi. Bütün insanlar kalplerinde kaynağa, onları yaratan yüce güce ulaşma arzusuyla geliyorlardı bu dünyaya. Yaşadıkları zorluklara, haksızlıklara, adaletsizliklere dayanmalarının tek yolu buydu. Diğer türlü bu gezegende yapayalnız kalırlardı. Ve her insan kendince bir yol geliştirmişti ona ulaşmak için. Peygamberler aydınlanmış, hakikatin farkına varmış insanlardı. Onları takip ederek aynı hakikate ulaşma arzusu içindeki insanlar nedeniyle doğmuştu dinler de, bunu daha iyi anlıyordu her geçen gün. Ancak bunu yüksek sesle söyleyemezdi hiçbir yerde. Cüneyd-i Bağdadi bir konuda çok haklıydı, avama her şey söylenmezdi gerçekten de. Karşısında duran adamdan dinlerine ve öğretilerine dair daha çok şey öğrenmek istiyordu. Merakla üsteledi:

“Bana biraz daha açar mısın bu konuyu? Anlamaya başlıyorum seni.”

Adam derin bir nefes alarak gülümsedi. Ağzının içindeki eksik dişlerin yarattığı karanlık yıldızsız bir gece göğü gibi ürpertici görünüyordu ancak yine de sempatik bir ifade katıyordu ona.

“Sana bizim kutsal metinlerimizden biri olan Çandokya Upanişad’da bahsedilen eski bir hikâyeyi anlatayım o halde. Bu topraklarda doğan her çocuk bilir bunu,” dedikten sonra anlatmaya başladı Keshav:

“Vakti zamanında bir adam yaşarmış. Bu adamın bir oğlu olmuş. Çocukta büyük bir merak ve bilme arzusu varmış. Evrenin tüm sırlarını ve diğer insanların bilmediği ne varsa öğrenmek istiyormuş. Bu nedenle sonu gelmez bir şekilde soru soruyor, düşünüyor ve araştırıyormuş. Bunu gören babası çocuk belli bir yaşa gelince onu çok iyi bir eğitim alması için bir öğretmene yollamış. Yıllarca bu öğretmenin yanında eğitim gören çocuk eve döndüğü zaman diğer insanların bilmediği pek çok şeyi bildiğini düşünerek kendini üstün görüyormuş. Evdeki ilk gecesinde babası sormuş:

“Bütün bilgiler içindeki en önemli bilgiyi öğrendin mi?”

“Hangi bilgi?” diye karşılık vermiş oğlan babasına.

“Evrenin en büyük gizini saklayan bilgi.”

Çocuk şaşırmış.

“Böyle bir bilgi olduğundan haberim yok. Lütfen efendim, siz öğretin bana bu bilgiyi,” demiş babasına.

“Peki,” demiş babası, “Git bana bir niyagrodha ağacının[1] meyvesini getir.”

“Tamam,” diyen çocuk fırlayıp babasının istediğini getirmiş.

“Getirdim efendim.”

“Şimdi onu ortasından ikiye böl.”

“Böldüm.”

“Ne görüyorsun?”

“Çekirdekleri efendim. Oldukça minikler.”

“Şimdi o çekirdeklerden birinin içini aç.”

“Açtım efendim.”

“Ne görüyorsun?”

“Hiç.”

Babası gülümsemiş.

“Bak evladım, o göremediğin özden bir niyagrodha ağacı meydana gelir. Çekirdeğin içindeki boşluk o öz ile doludur. Gördüğün her şey var oluşunu o öze borçludur. O bu dünyadaki en büyük hakikattir. Ve sen... Sen O’sun.”

Şaşkınlık içinde bakakalan oğlan yalvarmış babasına.

“Lütfen efendim, biraz daha anlatın bana.”

“Peki o halde!” demiş babası, “Git bana bir bardak su getir.” “Getirdim efendim.”

“İçine bir avuç tuz at.”

“Attım efendim.”

“Bu suyu yarın bana getir.”

Babasının dediğini yapan oğlan ertesi sabah elinde içine tuz attığı bir bardak suyla babasının karşısına geçmiş.

“Tuz nerede?” diye sormuş babası.

“Göremiyorum,” diye cevap vermiş çocuk.

“Peki o halde sudan bir yudum iç!” diye buyurmuş babası.

“İçtim.”

“Tadı nasıl?”

“Tuzlu!”

“Ortasından iç. Tadı nasıl?”

“Tuzlu!”

“Sağından ve solundan iç! Tadı nasıl?”

“Tuzlu!”

Babası oğlanın başını okşamış.

“Tuzu göremesen de o her yerdedir. Tıpkı senin bedenin gibi. İçindeki özü göremezsin ama o oradadır. Tanrı da böyledir. Onu göremesen bile her şeyin içindedir. Her şey var oluşunu ona borçludur. İşte en büyük hakikat budur ve sen... Sen O’sun işte!”

Hallaç iliklerine kadar sarsıldığını hissetti. Kalbi göğüs kafesine dar geliyordu. İçinde muazzam bir coşku vardı. Yerinden fırlamak ve sokaklarda saatlerce dans etmek istiyordu. O kadar

büyük bir duygu fırtınasıydı ki bu, gözlerinden süzülen yaşlara engel olamadı. İçindeki Allah aşkı o kadar büyüktü ve bu sözler onu o denli etkilemişti ki nefesinin kesildiğini hissediyordu. Karşısındaki bu adam sözleriyle kalbinin en derinlerine dokunmuştu. O ulaşmak için bir ömür uğraştığı Yüce Rabbinin bir parçasıydı. Ve nasıl ki dalgalar okyanusun parçası olarak onu oluşturuyordu, her şey de Rabbinin fiziki tecellisinden başka bir şey değildi. Bu gerçekle sarsılmıştı.

Bu insanlarla kendi arasında, onların inançlarıyla kendi inancı arasında bir fark yoktu aslında temelde. Kur'an da demiyor muydu "Size şah damarınızdan daha yakınım!" diye. Her okuyanın başka anlamlar çıkardığı, çok katmanlı bir kitaptı Kur'an ve bu sözlerin anlamını şimdi daha iyi anlıyordu. Yerinden doğrulup gülümseyerek ona bakan adama sarıldı. İçinde hissettiği saf sevgi damarlarında süzülürken akimda tek bir şey vardı. O yaratıcı özdü. O yaratıcı özün kendisini ifade etme şekliydi aslında.

24

İSTANBUL

imsiyah bir yağmur taşlı sokakları döverken, yerde birikmiş

O sular ince kanallar oluşturarak şehrin altındaki tünellere giden ızgaralardan aşağı akıyordu. Gökyüzü gece gibi kararmıştı. Art arda göğü boydan boya bir kılıç gibi yaran şimşekler patlıyor, bir canavarın sesini andıran gök gürültüleri duyuluyordu. Delicesine esen rüzgârın sesine uzaklardan duyulan korkmuş köpeklerin havlamaları ekleniyordu. Evlerin kapıları pencereleri kapatılmış, sokaklarda insan kalmamıştı. Yerdeki kapkara su birikintilerine bata çıka koşan Şirin, nefes nefese kalmış bir halde durdu. Göğüs kafesi büyük bir hızla inip kalkıyor, rahat soluk alamadığı için kocaman olmuş gözleri nerede olduklarını anlayabilmek için radar gibi etrafı tarıyordu. Saçları sırılsıklam olmuş, yüzüne yapışmıştı. Eliyle üstünü başını kontrol ettikten sonra Algan'a döndü.

"Vurulmamışız."

Paltosunun iç tarafında el yazmasını korumaya alan Algan etrafa baktıktan sonra nefes nefese konuştu:

“Şanslıyız. Ama burada duramayız. Bir an evvel polise gitmeliyiz.”

Ağlamak üzere olan Şirin yalvaran gözlerle baktı Algan’a.

“Benim bir adım daha atacak halim kalmadı. En azından bir yerde soluklanıp orada karar versek ne yapacağımıza?”

Yağmurdan sırılsıklam olmuş saçlarını eliyle düzeltip arkada bağladıktan sonra derin bir nefes alan Algan birkaç saniye düşündü.

“Olur, bir yer bulup nefeslenelim. Ben de bir telefon bulup Duygu’yu arayayım o halde.”

Algan kolunu Şirin’in bedenine dolayıp yürümesine yardım etmeye çalışırken, “Biraz daha sık dişini. Şimdi bulacağız bir yer.”

Bir yandan yağmurun altında seri adımlarla yürürken bir yandan da gözleri etrafı tarıyordu Algan’m. Sıvaları dökülmüş eskimiş apartmanların bulunduğu sokaktan çıkıp daha geniş bir caddeye ulaştılar. Binaların altında irili ufaklı pek çok dükkân adeta bir karnaval yerini andırıyordu. Türkçe yazan tabelalar dışında çok sayıda Arapça tabela vardı. Burası sanki Türkiye değil de Arabistan’daki bir mahalle gibiydi. Şirin şaşkın gözlerle baktı etrafına.

“Neden yazılar Arapça?” diye sordu merakla.

“Suriyeliler. Savaştan kaçanlar burada yeni bir hayat kurdular kendilerine. Böyle dükkânlar açarak hayatlarını sürdürmeye çalışıyorlar. Normalde devlet kısa bir süre önce yasakladı bunu. Yüzde 75’i Türkçe olmak zorunda tüm tabelaların. Gözden kaçanlar oluyor demek ki arada.”

Şirin etrafı incelerken Algan eliyle biraz ilerideki bir bölgeyi işaret etti.

“Hah! Bak şurada bir esnaf lokantası var. Oraya gidebiliriz.”

Birlikte koşar adım içlerinde türlü şeyin sergilendiği camekânlarm önlerinden geçip, önüne kutu kutu yumurtaların ve sepetler dolusu baharatın yerleştirildiği bakkalın hemen yanındaki, kırmızı brandasında Fatih Esnaf Lokantası yazan dükkândan içeri girdiler. Bir sevgilinin öpüşü gibi yüzünde hissettiği ılık havayla tüm vücudunun gevşediğini hissetti Şirin. Beyaz seramik duvarları, ucuz ahşap masaları ve suni deriden sandalyeleri ile sıradan küçücük bir esnaf lokantasıydı. İçeriyi yoğun bir yemek kokusu kaplamıştı. İkisi de o kadar açtı ki ister istemez yutkundular. Yanlarına yaklaşan, üzerinde beyaz bir önlük olan genç delikanlı gülümseyerek en öndeki masayı işaret etti.

“İki kişi olacaksanız sizi böyle alabilirim abi.”

Garsonun gösterdiği yere oturduktan sonra kir pas içindeki paltosunu çıkarıp sandalyesinin arkasına asan Algan sweatshir-tün kollarını sıvayıp cebinden çıkardığı gözlüğünü gözüne taktığı sırada delikanlı heyecanla lafa girdi:

“Aaa! Siz şu televizyondaki kişi değil misiniz?”

Algan gülümseyerek evet anlamında başını salladı.

“Ne alırsınız abi? Donatalım mı masayı?”

Algan’ın yüz ifadesinden bu tür tepkilere alışık olduğu anlaşılıyordu.

“Donat bakalım delikanlı. Neyiniz varsa en güzelini getir masaya. Bir de telefon etmem gerek. Telefonu kullanabilir miyim?”

Garson neşe içinde içeriye koşarken gülümseyerek Şirin’e baktı.

“Kendine geldin mi biraz?”

“Yemek yersem daha çok kendime geleceğim. Ama yine de iyiyim tabii.”

Elinde telefonla koşarak geri gelen garson nefes nefese konuştu:

“Abi bir resim de çektirebiliriz de mi sonra?”

“Ona resim denmez oğlum, fotoğraf o. Elbette çektirebiliriz,” diye cevap verdi Algan delikanlının uzattığı telefonu alırken.

Garson yeniden yanlarından uzaklaşırken ezbere bildiği numaraları tuşladı hızla Algan. Kısa bir bekleyişin ardından Duygu’nun bitkin sesi duyuldu hattın diğer ucunda.

“Alo!”

“Alo, Duygu!”

Duygu, Algan’ın sesini duymasıyla birlikte heyecanla atıldı.

“Algan Bey! Algan Bey siz misiniz? Algan Bey!”

“Evet Duygu benim.”

“Algan Bey iyi misiniz? Günlerdir gözüme uyku girmedi. Nasıl korktum anlatamam. Başınıza kötü şeyler geldi zannettim. Bir an öldüğünüzü bile düşündüm. Gözlerimin önünden korkunç sahneler gitmek bilmedi. ”

“Merak etme Duygu, iyiyim ben. Anlatırım neler olduğunu. Hemen Fatih’teki Fatih Esnaf Lokantası’na gelebilir misin?”

“Tabii gelirim Algan Bey. Bu arada inanın bana tüm o suçlamaların birine bile inanmadım. Her şey o kadar tuhaf ki. Basın henüz duymadı olayı ama duymaları an meselesi. O çocuk sizin adınızı vermiş ama detay vermedi polis dün beni sorgularken.”

Elinde kocaman bir tepsi ile geri gelen garson içleri çeşitli yemeklerle dolu tabakları masanın üzerine bırakırken Algan şaşkın bir şekilde donakalmıştı.

“Anlamadım Duygu. Neyden bahsediyorsun sen? Polis neden seni sorguladı?”

Telefonda bir an bir sessizlik oldu. Şirin dikkat kesilmiş neler olup bittiğini anlayabilmek için Algan’a bakıyordu. Şaşkınlık sırası Duygu’ya geçmişti.

“Nasıl yani Algan Bey? Sizin haberiniz yok mu olanlardan?”

“Hayır. Hiçbir şeyden haberim yok.”

Derin bir nefes alan Duygu daha sakin konuşmaya özen göstererek anlatmaya başladı.

“Sizin konferanstan polisle birlikte ayrılıp gitmenizden iki gün sonra okulda çok büyük bir protesto gösterisi düzenlendi. Üniversitelerin bölünmesine karşı çıkmak için. Ancak gösteri bir anda hükümet karşıtı şiddetli bir protestoya dönüştü. AKP yanlıları ile muhalif öğrenciler arasında çatışmalar çıktı. Olaylar büyüdü, sokaklara taştı. Bu sefer halk da karıştı olaylara. İnanılmaz bir hızla gelişti her şey. Polis çok büyük güç kullanarak bastırdı gösteriyi. Hükümet ikinci bir Gezi olayı başlayacak diye teyakkuzdaymış. Çok sayıda yaralı var. İki öğrencinin durumu ise kritik. Biri ağır, komada.”

Algan şaşkınlıkla dinliyordu olanları. Okulda her türlü protestoya alışkındı. Hatta 2014 yılında IŞÎD karşıtı protesto sırasında çıkan olaylarda epey korkmuştu; ölenler, yaralananlar olacak diye ancak Duygu’nun bahsettiği bu protestonun bu hale gelmesini aklı almamıştı.

“Peki tüm bunların benimle ne alakası var?”

Derin bir nefes alan Duygu üzgün bir sesle yanıtladı:

“Bütün bunları sizin planladığınızı ve öğrencileri örgütlediğinizi düşünüyor polis. Yakalanan bir öğrenci sizin adınızı vermiş. Bu nedenle polis sizi öğrencileri silahlı eyleme teşvik etmek, terör örgütü üyesi olmak ve propagandasını yapmak suçlamalarıyla arıyor.”

[1]

Hint inciri

25

İSTANBUL

Yağmur taneleri köhne ve küçük dükkânın pencerelerini döverek ritmik bir ses çıkarırken içerisi epey dolmuş, adım atacak yer kalmamıştı. Genç garson karınca gibi oradan oraya koşturarak bütün masalara yetişmeye çalışıyordu. Arada zil sesiyle birlikte dükkânın kapısı açıldığında içeri dolan soğuk hava bir parça nefes aldırıyordu ortama. İnsanlar ucuz, doyurucu ve lezzetli öğle yemeği yemek için kapıyı aşındırıyordu. Dükkânın en sonundaki masada başına beresini geçirmiş oturmakta olan Algan çok fazla dikkat çekmemek için eğilmiş çorbasını kaşıklıyordu. Son yarım saattir başı ağrıyor, kulakları uğulduyor, göğsü sıkışıyordu. Neler olduğunu anlayamıyordu. Nasıl büyük bir protesto gösterisini organize etmekle suçlanabilirdi? Dahası nasıl yakalanan bir öğrenci onun adını verebilirdi? Onu neyin beklediğini görebiliyordu. Uğruna tüm ömrünü verdiği kariyeri son bulacaktı. Okuldaki görevi, televizyondaki programı, gazetedeki yazıları. En önemlisi saygınlığı. Masum olduğunu ispatlayana kadar hapiste ne kadar yatacaktı bilmiyordu. Yüzlerce masum akademisyen hapiste, haklarında iddianame bile hazırlanmadan, neyle suçlandıklarını bilmeden çürüyordu. Durup derin bir nefes alarak sakinleşmeye çalıştı. Tam karşısında oturan Şirin yeşil gözlerini kocaman açarak üzgün bir şekilde onu izliyordu.

Ortamdaki gerginliği azaltmak gerektiğini düşünen Algan söze girdi:

“Birazdan Duygu burada olacak. İhtiyacımız olan şeyleri aldıktan sonra karar veririz ne yapmamız gerektiğine.”

“Ben polise gitmemiz gerektiğini düşünüyorum hâlâ. Sonuçta bir yanlış anlaşılma var belli ki. Eğer suçun yoksa seni tu-tuklayamazlar. Belki senin adını veren öğrenci sana bir nedenle gıcık oldu, belki kötü not verdin, belki bilmeden bir şeye sebep oldun, bu nedenle intikam için bunu söyledi. Neticede ortaya attığı iddiayı kanıtlamak zorunda. Aranızda bir bağlantı olmadığı kolayca çıkartılır ortaya. Hukuk bunun için var. Ama peşimiz-

dekilere hak hukuk anlatamayız. Bizi öldürebilirler. Ele geçirmek istedikleri bu sır için yapmayacakları şey yok gibi baksana.”

Algan zoraki gülümsedi Şirin’e.

“Sen burayı Amerika sanıyorsun ama ne yazık ki değil. O bahsettiğin hukuksal mücadele ancak demokratik ülkelerde olur. Burada ise her şey bir adamın iki dudağının arasında artık. Demokrasilerin olmazsa olmaz ilkesi olan güçler ayrılığı yok bu ülkede. Kimse kimseyi denetleyemiyor, hele devletin tepesin-dekini hiçbir kurum denetleyemiyor. Bütün yasama, yürütme ona bağlı. Ve birkaç sene evvel yıllarca sürdürülen iş birliğinin sonucunda düşman oldukları bir grup nedeniyle pek çok badire atlattı bu ülke. Devletin ana noktalarını ele geçirmişlerdi. Yargı, ordu ellerindeydi. İstedikleri gibi at sürüyorlardı. Aradaki iş birliği sona erdikten sonra çok sayıda akademisyen, gazeteci, yazar, asker hapse atıldı. İçlerinde cidden cemaatçi olan ve suç işleyenler olduğu gibi hiçbir şeyden haberi olmayan masumlar da vardı. Bu insanlar neyle suçlandıklarını bile bilmeden yatıyor. Bu öyle bir cadı avına dönüştü ki masum olanların sayısı suçlu olanlardan daha fazla olmaya başladı bile deniyor.
Kripto cemaatçiler hükümeti zor duruma düşürmek için bilerek yapıyor bunu. Cumhurbaşkanını anlıyorum. Bu korkunç durumu yok edebilmek için tüm gücü elinde tutmak dışında başka çaresi olmadığını düşünüyor olabilir ama eğer en baştan bu şekilde bir kayırmacılığa gidilmeseydi, güçler ayrılığı korunsaydı

bütün bunlar yaşanmayabilirdi. Netice itibariyle eğer sistemin içinden birileri benim içeri girmemi istemiyor olsaydı böyle bir suçlamaya maruz kalmazdım. Demek ki bir şekilde alınmamı istiyor birileri. Bu protesto ve çocuğun itirafları bir oyun sadece. Eminim çocuk bir şekilde kullanılıyor bu olayda beni ele geçirebilmek için.”

Şirin şaşırmıştı.

“Seni neden ele geçirmek istesinler?”

“Bilmiyorum. Ama bir nedenle birileri istiyor bunu demek ki. O nedenle polise gitmek doğru değil. Üstelik bizi alıkoyan bu adam babanın geride bıraktığı tüm işaretlerden haberdardı. Baban onları katil gittikten sonra

yazmıştı. Bu nedenle bilmesinin imkânı yok. İçeriden birilerinden bilgi almış demektir bu. Çok tehlikeli bir durumun içerisindeyiz bu yüzden. Ve kendi başımızın çaresine bakmalı, bu soruşturmayı birlikte yürütmeliyiz.”

Şirin önündeki tabaktan son lokmasını aldıktan sonra yutkundu. Ne yapmaları gerektiğini o da bilmiyordu. Bir yanı koşarak polise sığınmaları gerektiğini, öbür yanı ise bu işin içinde başka işler bulunduğunu, Algan’ın haklı olduğunu söylüyordu. Belki de en iyisi dediğini yapmaktı ama nereden nasıl başlayacaklardı işe hiçbir fikri yoktu.

“İyi. Dediğin gibi olsun. Biz yürütelim soruşturmayı. Ama ilk adımımız ne olacak, ne yapmamız gerek? Nereden başlayacağız?”

Algan tam ağzını açıp cevap verecekken zil sesiyle yeniden açılan kapıdan içeri giren uzun boylu, kumral genç bir kadına gülümseyerek el işareti yaptı. Lacivert renk, beli kemerli, kareli uzun bir palto ile koyu mavi yün bir bere giymiş, elinde siyah bir spor çantası taşıyan genç kadın onları görür görmez hızla yanlarına doğru yürümeye başladı. Ayağa kalkan Algan, karşısında ağlamaklı gözlerle duran genç kadına sıkı sıkı sarıldı.

“Algan Bey ne oldu size böyle? Yüzünüz gözünüz mosmor! Çok korkuttunuz beni. İyisiniz değil mi?”

“İyiyim, iyiyim. Gel otur şöyle Duygu.”

Duygu, beresi ile paltosunu çıkarıp sandalyelerden birine otururken Şirin ile göz göze geldi. Algan hemen atılıp söze girdi:

“Duygu, bu hanımefendi Haydar Doğaner’in kızı Şirin. Co-lumbia Üniversitesi’nde öğretim görevlisi kendisi. Şirin, Duygu benim asistanım yıllardır. Elim kolum diyebilirim.”

“Memnun oldum,” diye elini uzattı Şirin gülümseyerek. Duygu karşısındaki kişinin tam olarak kim olduğunu anlayamadığı için şaşkın bir şekilde elini uzattı.

“Ben de memnun oldum.”

Algan sesini alçaltarak açıklamaya çalıştı.

“Şirin de beni kaçıran kişi tarafından kaçırıldı. Sonra birlikte elinden kaçabildik.”

Duygu şaşkınlıkla bakan ela gözlerini daha da açarak sordu:
“Anlayamıyorum Algan Bey. Şimdi sizi neden kaçırdılar? Şirin Hanım’ı neden kaçırdılar? Bu gösterideki olaylar ne? Neden sizi suçluyorlar?”

Derin bir nefes alan Algan anlatmaya başladı:

“Şirin’in babası Haydar Doğaner ölmeden evvel çok önemli bir sırla ilgili ipuçları bırakmış geride. Bazı matematiksel sayılar ile bir el yazması kitap. Polis bu ipuçlarını çözmekte onlara yardım etmemi istedi. Konferansa gelmişlerdi hatırlarsan.”

“Evet hatırlamaz olur muyum? Her şey o gün başladı zaten. Tüm bu kaos ve karmaşa.”

“Haydar Bey’i öldüren kişi bu sırrın peşinde. Beni de ipuçlarını çözüp ona söyleyeyim diye kaçırdı. Polisten önce bulmak istiyor onu. Şirin’i de bu nedenle kaçırdı.”

“Evet, babam olduğunu yeni öğrendiğim bir adamın geride bıraktığı işaretleri çözebilmem için,” diye atıldı Şirin sinirle.

“Babanız olduğunu yeni mi öğrendiniz? Gerçekten anlamakta zorlanıyorum,” diye karşılık verdi Duygu şaşkınlıkla.

“Haklısın oldukça karışık bir konu. Şirin babası tarafından daha çok küçükken evlatlık verilmiş. Öldükten sonra miras işlemleri nedeniyle öğrenmiş bu gerçeği. Ve bu yüzden gelmiş İstanbul’a.”

Duygu başını sallamaya başladı.

“Haaa... Şimdi anlıyorum. Ve sonra kaçırıldı. İyi de kendisi bile babası olduğunu yeni öğrenmişken bu sizi kaçıran adam nereden biliyormuş onun kızı olduğunu ya da nerede kaldığını?”

Algan ve Şirin şaşkınlıkla birbirlerine baktılar. Gerçekten de o ana kadar bu soruyu hiç sormamışlardı kendilerine. Şirin kendi kendine konuşur gibi, “Nasıl hiç aklıma gelmedi bu soru,” dedi alçak bir sesle.

“Benim de aklıma gelmedi açıkçası. Ancak bu durum sana az evvel söylediklerimi pekiştiriyor. Bizim burada göremediğimiz çok daha büyük bir resim var. Polise ya da herhangi bir kuruma gidemeyiz. Ve ne yazık ki neler döndüğünü kendi soruşturmamızı yürütmeden anlayamayacağız.”

Şirin başını salladı.

“Haklısın.”

Eliyle garsona hesap işareti yapan Algan Duygu’ya döndü.

“Duygu senden istediklerimi getirdin mi?”

Yere bıraktığı siyah spor çantasını Algan’a uzatan Duygu, “Evet her şeyi getirdim. Evinize uğrayıp ne gerekiyorsa aldım. Kıyafet, iç çamaşırı, çorap, tıraş makineniz, para, pasaport ve istediğiniz kitaplar.”

Algan çantayı alırken Duygu devam etti sözlerine:

“Aynı zamanda istediğiniz gibi kadın kıyafetleri de aldım. İç çamaşırı, çorap, jean pantolon, kazak, tişört koydum.”

Bu esnada yanlarına gelen genç garson hesabın yazılı olduğu pusulayı Algan’a uzattı gülümseyerek.

“Abi, fotoğraf çektirecektin benle, unutmadın değil mi?”

Algan çaktırmadan etrafına baktı. Sonradan başına taktığı bere sayesinde kimse o olduğunu anlamamıştı. Şimdi bir fotoğraf çektirme işine girişirse herkes kim olduğunu anlayacaktı. En sevimli halini takınarak cevap verdi oğlana:

“Bak delikanlı çok acelem var. Halim de perişan. Ama sana söz veriyorum. En kısa sürede buraya yeniden gelip seninle bir değil, birkaç fotoğraf birden çekileceğiz.”

Genç garson mahcup gülümsedi yeniden.

“Tamam abi, sen öyle diyorsan öyle olsun. Unutma ama.”

“Unutmam merak etme.”

Garsonun gidişiyle yeniden Duygu’ya döndü Algan.

“Diğer dediklerimi bulabildin mi?”

“Evet Algan Bey. Buldum ama zor oldu. Ne olur ne olmaz diye birkaç çeşit peruk aldım hem kadın hem erkek için. Plastik makyaj ürünleri satan bir dükkândan bir dolu malzeme dışında sakal bıyık için de bir şeyler aldım. Hepsi çantanın içinde.”

Algan merakla çantanın fermuarını açıp içine göz atarken cebinden çıkardığı zarfı uzattı Duygu.

“Bir de bunlar var.”

“Bunlar ne?”

“Faturasız telefon hatları. Telefonlar çantanın içinde. Parayla birlikte küçük fermuarlı bölüme koydum.”

“Tamam çok teşekkürler. Sen ofise dön. Gelen telefonlarla ilgilen. Hiçbir şey olmamış gibi davran.”

“Basın öğrendi Algan Bey. Haber her an patlayabilir.”

“Biliyorum, git ve benden haber bekle.”

Üçü birden ayağa kalkıp kapıya doğru yürüyüp dışarı çıktılar. Yağmur bir parça da olsa azalmıştı. Ancak sis hâlâ bir hayalet gibi tüm şehrin üzerindeydi. Islak kaldırım taşlarının üzerinde hızlı adımlarla yürürlerken Şirin dayanamayıp sordu:

“Peki biz nereye gidiyoruz şimdi?”

Algan bakışları önünde sabitleşmiş, kendinden emin bir yüz ifadesiyle cevap verdi:

“Bize bu bilmeceyi çözmede yardımcı olabilecek tek kişinin yanına.”

26

HİNDİSTAN

MS 912

Abam Brahma asi![1] Tat Twan Asi![2] ylardır bu sözleri ve onların ardındaki gizi düşünüyordu.

-ZjLHint inanışına göre âlemleri yaratan, ayakta tutan, koruyan, ebedi ve sınırsız ilahi kudret Brahman’la, kendimizi dışsal olan her şeyden sıyırdıktan sonra içimizdeki en temel varlığımız, özümüz, öz benliğimiz, ruhumuz olan Atman birdi. Bu düşünce kalbinin daha hızlı atmasına neden oluyordu. Çünkü içinde en derinlerde ne zamandır hissettiği bir gerçekle yüzleşmesini sağlamıştı. Dinler değişebilirdi ancak hakikat hep aynıydı. O tekti ve asla değişmezdi. Onu direkt olarak aktarmanın bir yolu yoktu. O ancak kalpte hissedilirdi. Bu yüzden işaret edilerek, sembollere bürünerek aktarılabilirdi. Çünkü hiçbir insan onu apaçık göremez, bilemezdi. İslam’ı yaymak ve Allah’ın sözlerini duyurmak için çıktığı bu yolculukta hiç tahmin etmediği bir bilgelikle karşılaşmış ve görüşü derinleşmişti. Evinde misafir kaldığı Keshav ve

Brahat ona dinleri ve inançlarıyla ilgili bir dolu bilgi vermişler, o da onlara İslam’ı anlatmıştı. Kaldığı süre boyunca bulundukları çevrede vaazlar vermiş, insanlara Allah’ın sözlerini aktarıp onları İslam’a davet etmişti. Bu süre boyunca dinlerin Yüce Rabbine ulaşmak için birer araç olduğunu daha iyi kavramıştı. Aradaki farklar kadar benzerlikler de dikkatini çekmişti. Her toplum farklı bir dine inanıyor olsa da hepsinin birleştiği tek bir nokta vardı; ölümden sonraki hayat... Yalnız Hristiyanlar, Yahudiler ve Müslümanlar ahirete inanırken Hindular defalarca tekrar tekrar doğduklarına inanıyorlardı. Tıpkı doğadaki diğer döngüler gibi bitmek bilmez bir doğum, ölüm ve yeniden doğum döngüsü vardı. Sonbaharı kış,

kışı ilkbahar, ilkbaharı yazın takip etmesi gibi bitmek bilmez bu reenkarnasyon döngüsünde amaç daha iyi ve doğru bir insan olmaktı. Eğer bir insan bu hayatta kötülük yaptıysa bir sonraki hayatında bunun bedelini çekeceği bir yaşamı oluyordu. Hiçbir şey bedelsiz kalmıyordu. İlahi adalet ya şu andaki yaşamında ya da bir sonrakinde mutlaka tecelli ediyor, yaşattığının aynısını yaşamadan bırakmıyordu yakasını. Bir hayvana zarar veren bir sonraki hayatında hayvan şeklinde bile dönebiliyordu hayata ve karma borcunu mutlaka ödüyordu. İlahi döngü o kadar net ve kesindi ki hiçbir canlı bir diğerine borçlu kalmıyordu. “Bu sayede daha iyi bir insan olmaya çalışıyoruz,” demişti Keshav ona. Çünkü bu şekilde kaderini bir şekilde yaratmış oluyordu insan, seçimleriyle. Yeniden doğum asla bir hedef değildi ama. Hedef yeniden doğumu aşmak ve saf enerji haline, Mokşa’ya yani Tanrı’ya dönmekti. Bu da pek çok hayattan sonra yapılabilen bir şeydi zira hayatlar boyu pek çok sınav veren ve borç ödeyen insan nihayet bilincini çok üst seviyelere çıkartabiliyor ve yeniden doğum döngüsünü kırarak Mokşa’ya kavuşuyordu. Tıpkı benim yapmak istediğim gibi diye geçirdi içinden Hallâc. Bu hayattaki en büyük arzusu O’na kavuşmaktı. Başka hiçbir şeyi bundan daha fazla istememişti. Bu uğurda karısını, çocuklarını, ailesini geride bırakmış, O’na ulaşmak ve O’nun sözlerini yaymak amacıyla gezgin olup çıkmıştı. Yeniden doğum döngüsüne dair fazla bir fikri yoktu ancak ölümden sonra O’na

kavuşacağına da şüphe yoktu. Birden aklına gelen düşünce ile sarsıldı. Ancak ölüm onu ilahi sevgilisine kavuşturabilirdi. Ama nasıl? İnsanın kendi canını alması olabilecek en büyük günahlardan biriydi. Asla böyle bir yola başvurmazdı. Fakat ona ulaşmasının başka yolu da gelmiyordu akima. Yine de yaşamaya devam etmesi ve onun sözlerini daha çok insana ulaştırması gerekiyordu. Yaşamasının en büyük sebebi buydu ona göre.

Daldığı düşüncelerden ayağının tökezlemesiyle sıyrıldı. Aylar boyunca kaldığı Sind bölgesinden yeniden yola çıkmış ve nehri takip ederek yürümeye başlamıştı. Bu topraklara geldiği için çok mutluydu. İçinde nedensiz bir sevinç ve coşku vardı. Evinde misafir kaldığı Keshav’la mektuplaşacaklarına söz vererek ayrılmışlardı birbirlerinden. O iyi niyetli, tatlı adamın dostluğunu asla unutmayacaktı. Ve ondan öğrendiklerini de.

Güneş vadinin doğusunda yükselirken gökyüzü pembe bir renge bürünmüştü. Bir yandan yürürken bir yandan da ışığın yeryüzünde yayılmasını izliyordu. Ayaklarının altındaki dünya çivit renginden yeşile dönüyordu. Sıra sıra düzensiz toprak evleri çoktan geride bırakmış, hiçbir insanın görünmediği bölgelere ulaşmıştı. Uzaktan nehrin sesi duyulsa da yaşam verdiği topraklarda adını dahi bilmediği hayvanlar ve bitkiler dışında kimse yoktu. Ne kadar süre böyle devam edecekti bilmiyordu, içindeki ses ne söylerse onu takip ediyordu. Keshav'm evinden ayrılalı üç hafta olmuştu. O gün bu gündür dur durak demeden yürüyor, geceleri yıldızlı göğün altında bir ağacın dibinde uyuyor, gölgeliklerinde namaz kılıyordu. Yanma aldığı yolluk azalmıştı ancak Rabbine güveniyordu, ne başına bir şey geleceğinden endişe ediyordu ne de aç susuz kalacağından. Bir gün evvel yediği şey dışında midesi bomboştu ancak ilk hac ziyareti sırasında çile-ci yaşam tarzına alışık olduğundan açlık ve susuzluk onu diğer insanlar kadar etkilemiyordu. Yine de bir şeyler atıştırmanın iyi olacağını düşünerek karşısına çıkan ilk ağacın gölgesine oturdu. Heybesini açıp Keshav'm yanma yolluk olarak verdiği pişirilmiş hamurlardan bir tanesini ağzına attı. Artık iyice bayatlamışsa da en azından tok tutuyordu. Ardından lıkır lıkır su içtikten sonra

derin bir nefes alıp sırtını ağaca yasladı. Günlerdir aklında hep Bağdat'ta bıraktığı ailesi ve öğrencileri vardı. Barış şehrine yerleşir yerleşmez adı giderek daha çok duyulmuş, sözleri kulaktan kulağa yayılır olmuş ve yüzlerce insan vaazlarına katılmaya başlamıştı. İçlerinden bazıları sırf meraktan gelip dinliyordu onu biliyordu, ama bazıları gerçek bir Tanrı dostu ve Hak arayıcısıydı. Hem ailesini, karısını, çocuklarını özlüyordu hem de o insanları. Ancak içinde karşı koyamadığı alev alev yanan bu Allah aşkı olduğu müddetçe kendisini sıradan bir adamın yaptığı gibi evine, ailesine adayıp, doğduğu topraklarda yaşayıp ölemezdi.

Bir süre sessizlik içinde oturduktan sonra derin bir nefes alıp yeniden ayağa kalktı. Güneş tepeye ulaşana değin durmaya niyeti yoktu. Dinlenmeyi sonraya bırakmalıydı. O saatlerde hava o kadar sıcak oluyordu ki adım atmaya dermanı kalmıyordu insanın. Bir ağacın gölgesinde dinlenmeyi sonraya bırakmalı, hemen yola koyulmalıydı. Sayısız değişik türde ağacın arasında yürümeye başladı. Ayaklarının altındaki yemyeşil otlar her adımda hışırdıyor, rüzgâr tatlı bir şarkı söylüyordu kulaklarına.

Sessizlik içinde bir süre yürüdükten sonra birden az ilerideki ağaçların arasında bir siluet fark etti. Ne olduğunu tam olarak seçemediği siluete yaklaştıkça da bunun bir hayvan olduğunu düşünmeye başladı. Tam olarak seçemese de bir şey az ilerde pusuya yatmış gibi öylece durmuş bekliyordu. İçini endişe doldurdu. Kimsenin görünmediği bu bölgede yaşayan yırtıcı bir hayvanla burun buruna gelebilirdi. Böyle bir olasılıkta ne yapması gerektiğini düşündü ancak hemen ardından bu düşünceden sıyrılıp derin bir nefes aldı. Ne olacaksa o olacaktı. Endişesi dağılır dağılmaz birkaç adım daha yaklaştı ağaca. İşte o anda fark etti onu. Bir hayvan değil, bir insandı karşısındaki. Başına siyah kumaş dolamış, kemik rengi bir tunik ile bol bir entari giymiş bir adam ağaçlardan birinin dibine bağdaş kurarak oturmuş, gözlerini kapatarak dalmış gitmişti. Şaşkınlıkla adama bakarken bir an ne yapması gerektiğini düşündü. Adama selam mı vermeliydi yoksa yoluna devam mı etmeliydi? Ne yapıyor böyle gözleri kapalı bir ağacın dibinde? Adama dikkatle baktı. Uyuyor mu yoksa diye düşündü.

Ancak bu şekilde uyumanın zor olduğuna kanaat getirdi. Adamın yanma gidip gitmemekte kararsız kalıp kısa bir bocalama yaşadıktan sonra merakı onu ağacın dibine kadar götürdü. Bir süre adamı izledikten sonra tam karşısına geçip çömelmek üzereyken adam gülümseyerek gözlerini açtı. Koyu kahverengi teninin ortasında gece gibi parlayan kara gözleri dikkatle Hallâc'a bakıyordu. Etrafına yaydığı enerji yumuşacık ve huzur vericiydi. Hallâc elini göğsünün üzerine koyup "Selamün aleyküm. Amacım seni rahatsız etmek değildi. Kusuruma bakma," dedi içten bir ses tonuyla. Adamın onu anlayıp anlamayacağını bilmiyordu. Bu topraklarda Keshav ve tanıştığı birkaç kişi dışında başka onun dilini konuşabilenle karşılaşmamıştı. Ancak kaldığı süre boyunca bu topraklardaki ortak lisanı az çok öğrenmişti.

"Merhaba," diye karşılık verdi adam. "Dilimizi konuşabiliyor musun?"

"Evet, konuşabiliyorum," diye başım salladı Hallâc. "Kusura bakma, rahatsız etmek istemedim seni," diye tekrarladı sözlerini.

"Rahatsız etmedin. Tam tersi eğer buraya yolun düşmüşse, hayat bizi bir şekilde karşı karşıya getirdiyse vardır bir nedeni."

Adamın tam karşısına onun gibi bağdaş kurarak oturan Hallâc heybesini yanma koyduktan sonra ellerini önünde birleştirip merakla adama baktı.

“Neredeyse on dakikadır seni izliyordum. Çok merak ettim. Ne yapıyordun az evvel?”

Adam gülümsedi.

“İnancımızı bilmediğin belli.”

“İnancınızı biliyorum. Hinduizm’i anladım az çok.”

“Ben bir Hindu değilim. Bir Budist’im. Ve meditasyon yapıyordum.”

O güne değin bir Budistle hiç karşılaşmamıştı Hallâc. Nasıl bir inançları olduğunu ve meditasyonla ne yapmaya çalıştığını anlamak için can atıyordu.

“Haklısın, hiçbir fikrim yok. Nedir meditasyon?”

“Zihnini sessizleştirip içindeki öze odaklanmak, saf tanık haline gelmektir. Bunu yaparak hayatın ve bilincin kaynağına erişirsin, gerçek benliğini keşfedersin.”

“Sen bir rahip misin?”

“Ben hiçbir şeyim. Ne doğdum ne öleceğim. Kendini şu ya da bu olarak düşünmekten vazgeç. Ancak o zaman her şeyin özünü keşfedebilirsin.”

Hallaç dikkatle adama baktı. Söylediği sözlerin ardındaki anlamı çözmek için ağzından çıkan hiçbir kelimeyi kaçırmak istemiyordu. Onun sessizliğini gören adam devam etti anlatmaya:

“Kendini hayatındaki olaylardan, yaşadığın deneyimlerden ayırırsan, onları yaşayan değil, izleyen olduğunun farkına varırsan hakikate ulaşmış olursun. İnsan zihni daima fikirlerle meşgul. Olaylarla, insanlarla, geçmişle, gelecekle, yaptıkları ve yapmadıklarıyla. Bütün bunları yapanın kendisi olduğunu zanneder ve ben buyum der. Ben şunu severim, bunu sevmem. Ben bunu yaşadım, ben onu yaşamadım. Halbuki gerçek zihnin ötesindedir.

Tüm bunları deney imleyen değil de onları geriden izleyensin sen. Her şey senin zihninde! Gerçek ‘Ben’ ise tüm bunların ötesindedir! Onu ancak meditasyon yaparak keşfedebilirsin, zira gördüğün dünya illüzyonundan ancak bu şekilde sıyrılabilirsin.”

Hallaç bu topraklara geldiğinden beri öğrendikleri ile büyülenmişti. İçinde hissettiği ancak kelimelere dökemediği bu duygu hiç tanımadığı bir adamın dudaklarının arasından dökülüver-mişti bir anda. Kalbinin yine gümbür gümbür attığını hissetti.

“Çok güzel konuşuyorsun,” dedi adama içten bir tebessümle. “Ne demek istediğini çok iyi anladım çünkü ben de ne zamandır bunun farkmdaydım. Ama var oluşundan, kimliğinden kurtulmak kolay değil.”

Adam yeniden gülümsedi. Başına doladığı siyah kumaşı açıp terden ıslanmış uzun saçlarını düzeltti.

“Ben sana var olmaktan vazgeç demiyorum. Bunu yapmak zaten mümkün değildir. Sadece doğmuş olduğunu, anne babanın kim olduğunu, öleceğini, bir beden olduğunu düşünmekten vazgeç diyorum. Gerçek ‘Ben’ bütün bunların ötesinde!”

Hallâc karşılaştığı bu adamın inançlarından etkilenmişti.

“Sizin Tanrı’nız mı söylüyor bunları?”

“Hangi Tanrı?” diye sordu adam. “Tanrı nedir?”

“Her şeyi yaratan ve yok eden, aynı anda tek veya çok olabilen, sınırsız ve sonsuz olan ilahi varlık,” diye cevapladı Hallaç.

Gülümseyen adamın yüzünden tek bir duygu okunmuyordu. Sakin bir ses tonuyla anlatmaya başladı:

“O, senin soru sormanı mümkün kılan ışıktır. ‘Ben’in kendisi Tanrı’dır.”

“Anlıyorum. Bu Hindularm Brahman ve Atman birdir inancıyla aynı inanç sanırım. ”

“Gördüğün, duyduğun, deneyimlediğin her şey bir illüzyondur. Dinler, öğretiler, sözler de öyle. Tek gerçek senin içindedir. Sen ne doğdun ne de öleceksin. Bu beden de sen değilsin. Ne zaman saf bilinç olduğunu idrak edersen dünyayı gerçek haliyle görmeye başlarsın.”

Kısa bir sessizlikten sonra devam etti sözlerine:

“Hayattaki her şey deneyimdir. Düşündüğümüz, hissettiğimiz, yaptığımız her şey. Tıpkı seninle şu anki sohbetimiz gibi. Yaşadığın felaketler ve güzel şeyler gibi. Deneyimin ardında ise deneyimleyen vardır. Deneyim ile deneyimleyen aslında birdir. Ama deneyimleyen deneyimi kendisi dışında görür. Ruh ve beden de birdir. Sadece iki görünür.”

Hallaç karşısındaki adamdan çok etkilenmişti. Üzerindeki kıyafetlerden oldukça yoksul olduğu anlaşılıyordu ama buna rağmen öyle bir huzur ve mutluluk vardı ki adamda etrafındaki herkesi etkiliyordu.

“Nereye gidiyorsun böyle?” diye sordu adam.

“Bilmiyorum. Ben bir Tanrı dostuyum. Hakikati bulmak için düştüm yollara,” diye karşılık verdi Hallaç.

Gülümseyerek Hallâc’ın bacağına dokunan adam, “Hadi gel, misafirim ol benim,” dedi. Kısa bir an ne diyeceğini bilemeyen Hallâc bu beklenmedik daveti geri çevirmenin hem ayıp olacağını hem de pek çok bilgiden mahrum kalacağını düşündü.

“Çok teşekkürler, seve seve.”

Birlikte tek kelime etmeden yürümeye başladılar. Her adımda rüzgârın sesi, kuşların ve ayaklarının altındaki çimenlerin sesine karışıyor, insanın içini huzur ve sükûnet dolduruyordu.

Çakı gibi dimdik yürüyen adamın kaç yaşında olduğunu merak etti Hallaç.

“Kaç yaşındasın?”

Tebessüm eden adam yanıtladı.

“Benim bir yaşım yok. Doğmamış ve ölmeyecek olanın bir yaşı olmaz. Ancak sorduğun bu bedeni kaç yıldır kullandığım ise seksen yıl diyebilirim.”

“Seksen yıl mı?”

Şaşırmıştı Hallâc. Adam kırkından bir yaş fazla göstermiyordu. Nasıl yaşadığı, neler yaptığı, inançlarıyla ilgili daha çok bilgi sahibi olmak için yanıp tutuşuyordu. Ancak sessizce yürümeye ve daha fazla soru sormamaya karar verdi.

Güneş batı semasında batmak üzereyken içinden geçtikleri ormanı geride bırakmışlardı. Sadece bir kez mola verip dinlenmiş, ardından yürümeye devam etmişlerdi. Hallâc adının Ming-ma olduğunu öğrendiği yeni arkadaşı ile atıldığı bu yeni serüvenden son derece hoşnuttu. Sıra sıra evlerin göründüğü toz toprak içindeki mahalleye girdiklerinde yolculuklarının bitmek üzere olduğunu anladı Hallâc. Zira sabahtan beri gördüğü ilk yerleşim yeri burasıydı. Saçları başları birbirine girmiş, üstü başı dökülen ancak mutluluk çığlıkları içinde yerdeki su birikintisinin içinde oynayan bir düzine çocuğun arasından geçtikleri sırada Mingma sessizliğini bozdu:

“Burası benim ve ailemin yaşadığı yer. Ancak genellikle seyahat halindeyim. Şu ilerideki ev bizimki.”

Hallâc, Mingma’nın işaret ettiği tarafa baktığında kerpiçten tek katlı bir ev gördü. îki minik penceresi tozlu sokağa bakıyordu. Önünde yine bir sürü çocuk oynuyor, bağıra çağıra koşturuyorlardı. Evin yan tarafındaki direğe kuruması için rengârenk kıyafetler asılmıştı. Birkaç adım daha atmışlardı ki pencerelerinden biri kırık olan bir evin biraz ilerisinde üstünde tıpkı bir dilenci gibi yırtık pırtık kıyafetler olan, ip gibi zayıf bir adam gördüler. Üzerine oturduğu karton mukavva sanki ipek bir yastıkmış gibi rahat ve mutlu görünüyordu. Bağdat’taki dilenciler geldi Hallâc’ın akima.

“Çok mutlu görünüyor halinden,” dedi şaşkınlıkla.

“Hangi hal?” diye sordu Mingma.

“Bulunduğu halden.”

“Bulunduğu halde ne var? Değişmesi gereken nedir? Ya da yanlış olan?”

Hallaç daha cevap veremeden devam etti sözlerine Mingma: “O dış görünüşlerle sınırlı değildir. Kendisini isimle ve şekille özdeşleştirmez. O saf bilinç olduğunun farkında olan biridir. Eğer hakikati arıyorsan saf bilinç olduğunu anlaman gerek. Bilincin ötesine geçmek ise en yüce haldir.”

Hallaç inanılmaz öğretilerle dolu bu topraklarda algısının giderek daha çok genişlediğini hissediyordu. Merakla sordu:

“Oraya nasıl ulaşabilirim?”

Mingma durup gözlerini gözlerine dikti. Dikkatle ona baktı. Bakışlarında saf bir sevecenlik ve şefkat vardı.

“Hakikat sadece bilincin değil, her şeyin ötesindedir. O bir şeyin başka bir hali değildir. Bir başlangıcı ve sonu olan, var olan ya da olmayan bir şey de değildir. O tüm zıtlıkları içerir ancak bu zıtlıklara tabi değildir, onların oyunu içinde yer almaz. O bilinç var olmadığında da olandır. Bu nedenle ‘Ben şuyum, buyum, ben insanım ya da ben Tanrı’yım’ demek de bir anlam taşımaz. O sadece sessizlikte ve karanlıkta görülüp hissedilir.”

Hallâc, Rabbine kavuşmak ve onun sözlerini yaymak için çıktığı bu yolculukta bu topraklara boşu boşuna gelmediğini anlamıştı. Gözleri nemlenmiş, kalbi daha da yumuşamıştı. Karşısındaki yeni arkadaşının gözlerinin içine baktı. Sözsüz, sessiz bir iletişim vardı aralarında. “Hadi” dedi Mingma gülümseyerek, “Acıkmışsmdır, hemen eve girelim.” Başını tamam anlamında salladıktan sonra onu takip etti. Çocukların arasından geçip kerpiç evin tahta kapısını iterek içeri girmeden evvel ayakkabılarını çıkardılar. İçeride sofra hazırlamakta olan genç bir kız Mingma’yı görünce sevinçle atıldı.

“Baba, hoş geldin.”

Ardından Hallâc’la göz göze gelen genç kız utangaç bir biçimde iki elini önünde birleştirip başını eğerek selam verdi.

“Siz de hoş geldiniz.”

Hallâc aynısını taklit ederek kıza selam verdikten sonra yerdeki rengârenk kumaşlardan yapılmış yastıklardan birinin üzerine oturan Mingma’nın yanma oturdu.

“Annen nerede?” diye sordu Mingma kızına.

“Chaya Lama’nın oğlu ölmüş. Onlara ziyarete gitti,” diye cevap verdi kız saygılı bir yüz ifadesiyle.

Mingma anlayışlı bir şekilde başını salladı.

“Başınız sağ olsun,” dedi Hallâc yumuşak bir ses tonuyla.

“Yakın mıydınız?”

“Evet yakınız. Birlikte büyüdük.”

Hallâc, Mingma konuyla ilgili çok fazla bir şey söylemese ya da duygularına dair çok bir şey belli etmese de altında bir şeyler olduğunun farkındaydı. Ancak ölümle ilgili nasıl bu kadar hissiz olduklarını anlamamıştı. Ne kızında ne de arkadaşında en ufak bir üzüntü belirtisi yoktu. Belki de çok fazla derdi olduğu içindir diye geçirdi içinden. Evlerinin halinden ve yaşadıkları mahalleden zor hayat koşulları olduğu belliydi. Çok fazla zorluk ve dertle uğraşan kişiler zamanla başka dertlere karşı körelebiliyordu. Yine de zorluklarla nasıl başa çıktığını ve onları nasıl gördüğünü merak etti.

“Dertlerinin farkındayım. Zorlu bir hayatın var. Üzüldüm gerçekten. Ancak yakınının ölümüne neden hiç üzülmediğini anlamadım.”

Mingma elini Hallâc’m omzuna koydu.

“Dert dediğin şey sadece bir haldir, gelir ve gider. Diğer tüm şeyler gibi. Zorluklar çeşit çeşit olabilir. Fiziksel, duygusal ya da zihinsel. Ama her zorluk ve dert her zaman bireyseldir. Kişiye göredir. Aynı şeyi kimi felaket olarak nitelendirir kimi hoşluk. Ölümü de felaket zannederler. Halbuki ölüm asla bir felaket değildir. Ölüm yüce benlik haline geri dönmektir. Özüne, saf

bilincin ötesine. Felaket ancak öldüren için söz konusudur. Ölen için asla. O yüzden burada ölenlerimizin ardından yas tutmayız, şarkılar ve danslarla uğurlarız onları.”

“Çok korkunç şekilde ölen ya da öldürülenlerin bile mi?”

“Gerçekte hiçbir şey olmaz. Gerçekte ne öldürme vardır ne de ölüm. Bütün bunlar bir sahnede olan hallerdir. Bir boşluğun içine yapılmış bir bina düşün. Bu bina çökerken içinde yaşayanlar ve yapı zarar görür ancak boşluğa hiçbir şey olmaz. Beden yok olabilir ama bu özün yok olduğu anlamına gelmez. Sadece bir beden olduğunu düşünenler öleceğini zanneder.”

“Söylediklerini anlıyorum. Ama bu duygusuz bir bakış açısı değil mi? Kötülüğü nasıl engelleyeceğiz?”

“Kötülüğe son vermenin yolu zihnini iyileştirmektir. Zira kader dediğiniz şey zihnin üzerinde yaşadığımız dünyadaki yansımalardır. Zihnini değiştir, dünya değişir.”

Hallâc arkadaşına gülümsedi. Onu çok iyi anlıyordu. Tam ağzını açıp bir şeyler söyleyecekken genç kız elinde bir tepsi, içinde yoğurt, tereyağı ve ekmek ile geri geldi. Tepsiyi tam önlerine bırakıp saygıyla eğilip gittiğinde Mingma uzanıp bir parça ekmeği yoğurdun içine daldırıp ağzına attı. Aynısını yapan Hallâc bu baharatlı ekmeği oldukça beğendi. Birkaç lokma yiyip kenara çekilen Mingma’ya, “Sen de mi çok yemezsin yoksa?” diye sordu. Başını sallayan Mingma, “Bedenine iyi bakacaksın. Az yemek, dozunda uyku, denge... Sır bu işte,” diye gülümsedi. Hallâc ilk hac ziyareti sırasında oldukça uzun bir zaman nefsini kontrol altına almak için çileci bir yaşam sürmüş, çok az yemek yiyip, çok az uyumuştu. Şimdi bambaşka bir memlekette, dili, dini, ırkı farklı olan bir insanda da aynı sözleri duyuyordu. Nefsini kontrol eden her şeyi kontrol eder diye geçirdi içinden. Bir kez daha anlamıştı.

“Bana meditasyon yapmayı öğret!” dedi Mingma’ya hevesle. “Ne yapmam gerek?”

“Yapman gereken şey çok basit. Nefesine odaklan ve onu izle. Zihnine doluşan düşüncelere izin ver, gelsinler ve gitsinler. Bir müddet sonra sessizleşecek zihnin. İşte o sırada gerçek Ben’i fark edeceksin. Her şeyi geriden izleyen saf varlığım.”

Hallâc bağdaş kurup gözlerini kapayarak derin derin nefes alıp vermeye başladı. Her nefeste göğüs kafesinin şiştiğini, havanın ciğerlerine dolduğunu, ardından nefesi verirken derin bir

gevşeme durumuna geçtiğini hissediyordu. Her nefeste vücudunun tüm ağırlığım oturduğu mindere bırakıyor, gittikçe rahatlıyordu. Birden aklına karısı Ününü geldi. îlk hocalarından Amr Mekki’nin kızını ona verebilmek için neler yaptığını hatırladı. Onun kızı yerine Basra’da Ebu Yakup’un kızı olan Ümmü ile evlendiği için hocasıyla arası açılmıştı. Ne yapıyordu şimdi acaba karısı? Ya oğlu Hamit? Ya Muhammed? Ya Süleyman?..
Birden zihnini dolduran düşünceler yüzünden nefesini izlemeyi unuttuğunu fark edip yeniden odaklandı. Bu sefer Cüneyd Hoca ile ilk karşılaşması geldi aklına. Ve Ebu Bekir Şıbli ile tanışması. İyi kalpli arkadaşına mektup yollamayı ihmal etmişti ne vakit. Yeniden zihninin dağıldığını anlayıp nefesine odaklandı. Derin derin nefes alıyor veriyordu, alıyor veriyordu...
Birden bir sessizlik hissetti. Tüm seslerin yok olduğunu, kafasının içinde konuşan kimse kalmadığını, gözlerinin önünde oynayan görüntüler olmadığını fark etti. Çok garip bir andı bu an çünkü daha evvel zihni hiç bu kadar sessiz kalmamıştı. İçini dolduran huzur duygusu tüm bedenini sarmıştı. Kalbi coşku içinde Rabbi ile doluydu. Bu coşku ona tarifsiz bir neşe veriyordu. Sokağa fırlayıp kimseleri umursamadan bağırarak şarkı söyleyip dans edebilirdi. O kadar rahatlatıcı ve farklı bir deneyimdi ki bu nasıl tarif edeceğini dahi bilmiyordu. Garip bir biçimde içinde olan biteni yargısızca izleyip gözlemleyen olduğunu anladı. Birden Mingma’nm söylediği sözlerin ardındaki anlamı idrak etti. O, doğmamış ve ölmeyecekti. O, bu içine sıkıştığı beden değildi. Etrafında olup biten tüm olayları, duygusal iniş çıkışlarını izleyen, yaşadıklarını izleyen varlıktı o geriden! Yaşadığı her şeyin ne kadar anlamsız olduğunu fark etti. Tüm arzuların ve endişelerin. O dünya ile birdi ama onun ötesindeydi.

[1]

Ben Brahman’ım

2

Sen O’sun

27

İSTANBUL

Aralıksız bir şekilde süren yağmurun sesine son sürat seyir halinde olan otomobillerin sesleri eklenirken çamurdan rengi gözükmeyen beyaz fayansların çevrelediği, ortasından çatlamış, kir pas içindeki aynadaki yansımasına baktı Şirin. Koyu kestane rengi saçlarının üzerine geçirdiği orta uzunlukta sarı perukla olduğundan çok farklı görünüyordu. Bir yerlere dokunma-maya özen göstererek üzerini değiştirmiş, Duygu'nun getirdiği mavi jean pantolonu, beyaz tişörtü ve gri renkli kazağı giymişti. Yüzünde yorgunluk izleri metrelerce öteden bile belli oluyordu. Yemyeşil gözlerinin altları morarmış, suratı küçülmüştü. Günlerce uyuyabilirdi bıraksalardı ama öyle bir durumun içindeydi ki salgıladığı adrenalin yüzünden koca İstanbul'u üç tur koşabilirdi. Siyah paltosunu giyip önünü kapadıktan sonra plastik kapıyı itip dışarı çıktı.

Kapının önünde kendisini bekleyen uzun boylu, göğsüne kadar inen sakalları ve kafasına taktığı takke ile televizyonlarda gördüğü radikal dinci teröristlere benzeyen adamı görünce yüreği hopladı bir anda. Ancak adamın gözlerindeki muzip ifadeyi fark edince gülümsedi.

"Algan?"

"Nasıl olmuşum?"

"Tanıyamadım valla. İnanamıyorum bu kadar değişebildiğine." "Sen de pek farklı sayılmazsın benden. Ailen görse tanımaz, o derece."

Şirin benzin pompalarının biraz ilerisindeki yola doğru yürürken cevap verdi:

"Ailem yok benim."

Onu takip eden Algan ıslanmaması için bir poşete sardığı el yazması kitabı sıkı sıkı tutarken hızla öne geçip elini kaldırdı. Yağmur nedeniyle geçen tüm taksiler doluydu. Arabaların uğultusuna tekerlek sesleri karışıyordu. Yerdeki su birikintileri neredeyse küçük göller oluşturmuştu. Birkaç dakikalık bir bekleyişin ardından önlerinde duran taksinin içinden yolcunun inmesini bekleyip içeri atıldılar. Şoför ilgisiz bir ses tonuyla sordu:

“Ne tarafa gidiyoruz?”

“Teşvikiye’ye. Hüsrev Gerede Caddesi’ne dönmeden hemen köşesinde ineceğiz.”

Taksi son sürat önündeki araçları makas atarak geçerken derin bir nefes alarak arkasına yaslandı Algan. Bu haliyle onu tanımalarının imkânı yoktu ama nereye kadar bu şekilde kaçabilirdi bilmiyordu. Bir an evvel avukatıyla irtibata geçmesi gerekiyordu. Başına gelenlerin bir şekilde bulaşmak zorunda kaldığı Haydar Doğaner cinayeti ve kayıp risalelerle ilgili olduğunu biliyordu. Kime güvenmesi gerektiğini şaşırmıştı. Normalde devletin yüksek kademelerinden yardım istemesi gerekirdi ancak adamın her şeyi biliyor olması onda derin bir kuşku uyandırmıştı.

Birden sol omzunda bir ağırlık hissetti. Döndüğünde Şirin’in sarı saçlı bir peruk geçirdiği başının omzunun üzerine kaydığını fark etti. Uyuyakalmıştı. Gülümseyerek daha rahat etmesi için kolunu kaldırıp göğsüne doğru çekti Şirin’i. Burnuna genç kadının hafif baharatlı parfümünün kokusu geliyordu. İçinden ona sımsıkı sarılmak geldi aniden. Yaşadığı trajedi belli ki çocukken yaşadığının yanında bir hiçti. Ve ne şanslıydı ki o zamanlar olanları hatırlamıyordu. En son ne zaman bir kadına bu şekilde bir şefkat hissettiğini düşündü. O kadar uzun zaman olmuştu ki hatırlamıyordu bile. Evliliğinde yaşadığı o korkunç olaydan

sonra yıllarca kimseyi kendisine yaklaştırmamak için yaşadığı günübirlik ilişkilerin hiçbirinde olmamıştı böyle bir his. Sanki karşısındaki bir yabancı değil de yıllardır tanıdığı biriydi. Belki de içinde bulundukları olağanüstü şartlardan dolayı böyle hissediyordu. Normal bir zamanda karşılaşsalar aynı duyguyu hisseder miydi bilmiyordu.

Taksi Teşvikiye Caddesi’nde Hüsrev Gerede sapağına yaklaştığında eliyle Şirin’in saçlarını okşadı Algan. Yarı uykulu bir sesle minik bir mırıltı çıkardı Şirin.

“Hımmm.”

“Hadi kalk. Geldik,” diye karşılık verdi Algan. Ardından şoföre seslendi:

“Biz burada inebiliriz.”

Cebinden çıkardığı parayı adama uzattıktan sonra dışarı çıkıp yeniden çökmeye başlayan sisle birlikte kaybolan kaldırım taşlarının üzerinden koşar adım yürüyerek, yanında bir ayakkabı mağazasının bulunduğu akıl almaz güzellikteki mermer sütunların çevrelediği işlemeli ferforje bir kafesle kapatılmış ağır demir kapıdan içeri girdiler. Apartmanın girişi küçük bir köşk gibi dekore edilmişti. Oymalı yüksek tavandan aşağı sarkan ferforje avize ile girişten başlayıp merdivenlere kadar yükselen kırmızı hah ortama ihtişamlı bir atmosfer katıyordu.

“Ne güzel bir apartman bu böyle,” dedi Şirin hayretle.

“Evet güzeldir. Cumhuriyet kurulmadan evvel yapılmış, yanılmıyorsam 1919 senesinde. Oturduğum daireyi almadan evvel tarihi apartmanlarla ilgili epey bir araştırma yapmıştım. Oradan biliyorum.”

Tel bir kafesle çevrelenmiş ahşap asansörün iki yana açılan kapısını kapatıp üçüncü katın düğmesine bastılar.

“Senin evin de mi böyle bir apartmanda?”

“Evet. Artık böyle şaheser sayılan mimariler yapılmıyor ne yazık ki. Mimariye sanat gözüyle bakılmıyor.”

“Haklısın. Eskiden her şeyin bir kıymeti varmış. Adamlar ömrünü tek bir binaya ya da görkemli bir kapının yapımına adı-yorlarmış. Şimdi her şey para.”

Asansör ağır ağır çıkıp üçüncü katta durduğunda tel kafesi itip dışarı çıktılar. Binaya bir sessizlik hâkimdi. Beş numaralı dairenin hangisi

olduğunu anlamak için etrafına baktı Algan. Ardından asansörün çaprazında kalan daireyi fark etti.

“Şu daire.”

Ayak sesleri mermer zemin üzerinde yankılanırken yüksek ahşap kapıyı çaldı Algan heyecanla. İçeriden hafif bir klasik müzik sesi geliyordu. Birkaç saniyelik bir bekleyişin ardından kapıyı orta yaşlı, çatık kaşlı bir kadın açtı. Baştan aşağı ikisini de süzdükten sonra sordu:

“Kimi aradınız?”

Algan boğazındaki gıcığı temizledikten sonra cevap verdi:

“Profesör Doktor Abdülrahim Ürgüplü’nün evi mi?”

“Evet. Siz kimsiniz?”

“Kendisi beni bekliyor. Ben...”

Daha lafını tamamlamadan arkadan Abdülrahim Hoca’nın sesi duyuldu.

“Kim geldi?”

Kadın yana doğru açılarak gelenlerin kim olduğunu görebilmesi için izin verdi. Abdülrahim Hoca kocaman cüssesi, bembeyaz saçları ve sakalı, burnunun üzerinden kaymış yuvarlak metal çerçeveli gözlükleri ile karşılarmdaydı. Şaşkın gözlerle kapıda bekleyen kadınla adama baktı.

“Buyurun ne istiyorsunuz?”

Algan ne diyeceğini bilemedi bir an. Hem uzun zamandır hoca ile karşı karşıya gelmemiş olmaktan dolayı hem de üzerindeki kıyafetlerin saçmalığından kaynaklı söze nasıl girmesi gerektiğine dair bir fikri yoktu.

“Abdülrahim Bey, ben...”

“Algan Bey siz misiniz?”

“E... Evet.”

Abdülrahim Hoca gülerek atılıp kucakladı Algan’ı.

“Sesinden tanıdım. Yoksa anlayabilmenin imkânı yok gerçekten de. Buyurun buyurun, geçin lütfen.”

Algan, Şirin’e eliyle geçmesi için yol verdikten sonra onun

arkasından içeri girdi. Üzerlerindeki paltoları kadına uzattıktan sonra ahşap parkelerin çıkardığı gıcırtılar eşliğinde holü geçip salona girdiler. İçeride boydan boya devasa bir kütüphane ve yoğun bir kitap kokusu vardı. Sanki ev değil de bir nevi kütüphaneydi burası. Abdülrahim Bey misafirlerine pencerenin önündeki yeşil kadife koltuğu işaret etti.

“Lütfen oturun. Ne içersiniz?”

Ardından cevap vermelerine fırsat vermeden devam etti: “Durun yahu, aç mısınız? Sofra hazırlansın mı hemen?” Algan poşete sarılı kitabı yanma koyduktan sonra gülümseyerek başını salladı.

“Sağ olun hocam. Yemek yedik. Bir fincan kahveye hayır demem ama.”

“Ya siz hanımefendi?”

Şirin mahcup gülümsedi.

“Ben de aynısından alabilirim.”

Abdülrahim Hoca kadına döndü.

“Kızım hemen bize üç tane filtre kahve hazırla. Yanma süt ısıtıp koymayı unutma.”

Kadının çıkmasının ardından Algan başındaki bereyi, yüzündeki sakalı ve bıyığı çıkardı. Söze nasıl başlayacağını bilemiyordu hâlâ.

“Hocam kusura bakmayın. Tuhaf bir durum olduğunun farkındayım. Nasıl anlatsam bilmiyorum.”

“Anlatmana gerek yok. Her şeyin farkındayım. Birkaç saattir tüm haberler seni veriyor.”

Algan şaşkın bir şekilde baktı Abdülrahim Bey’e.

“Öyle mi? Ne diyorlar peki?”

“Ne diyecekler? Hepsi hükümetin borazanı olduğu için onlar ne istiyorsa onu söylüyorlar. Artık pek haber izlemiyorum bu yüzden. Her şeyi yabancı ajanslardan ve sosyal medyadan takip ediyorum ne yazık ki. Ama Twitter’da bu haberi okuyunca hemen açtım televizyonları.”

Abdülrahim Bey uzanıp sehpanın üzerinde duran kumandayı alıp televizyonu açtı. Birkaç kanalı zapladıktan sonra bir haber kanalında durdu.

“İki gündür milleti ayağa kaldıran protesto gösterilerinde öğrencileri senin provoke ettiğin ve şiddet kullanmaları için azmettirdiğin söyleniyor. Olayları bir nevi ikinci Gezi gibi görüyorlar. Seni de bu tür bir toplumsal kırılma yaratmaya çalışan kripto örgüt üyesi.”

“FETÖ’cü yani.”

“Muhalifsen otomatik olarak FETÖ’cüsün zaten. Kaç değerli ve masum akademisyen içeride biliyor musun? O nedenle şaşırmadım. Tabii tüm bunların senin beni arayıp Hallâc-ı Mansûr’un kayıp risalelerinden, Haydar Doğaner cinayetinden ve elindeki yüzlerce yıllık el yazmasından bahsetmenden sonra olduğunun da farkmdaydım. O gece sabaha kadar seni bekledim. Gelemeyince bir terslik olduğunu anladım. Arkasından basın da ortadan kaybolduğunu yazınca bir şeyler döndüğüne kesin kanaat getirdim. Ardından da bu haberler.”

Tam bu sırada ekranda beliren kadın sunucunun sesi odayı doldurdu.

“Tanınmış yazar, akademisyen ve televizyoncu Profesör Algan Ataman’m İstanbul Üniversitesi’nde başlayan ve yayılan protesto gösterilerinde öğrencileri silah kullanmaya azmettirdiği kesinleşti. FETÖ ile bağlantıları da ortaya çıkan profesörün ülke dışına çıkışını engellemek için tüm sınır

kapılarına ve havalimanlarına talimat verildiği öğrenildi. Polisin yoğun bir şekilde aradığı Algan Ataman üç gündür ortada yok.”

Abdülrahim Hoca aniden televizyonu kapatıp Algan’a döndü.

“Saçma sapan bir haber işte. Sen neler olduğunu anlat bana.”

Bu sırada içeri giren kadın elinde tuttuğu gümüş tepsiyi sehpanın üzerine bırakıp çıktı. Şirin uzanıp kahve fincanlarından birini alıp diğerini Algan’a uzattı. Kahvesinden bir yudum alan Algan anlatmaya başladı.

“Üç gün önce üniversitede “Tanrı’nın Öyküsü” adlı bir konferans veriyordum. Her şey o sırada başladı.”

“Biliyorum, basında epey ses getirdi. Seni dinleri reddetmekle suçluyorlar.”

Şirin şaşırmıştı.

“Ateist misin sende?” diye sordu merakla.

“Hayır. Dinlerin başlangıç noktalarını ve Tanrı kavramının nasıl doğup geliştiğini anlatıyordum. Her neyse. Cinayet Büro’dan gelip bir cinayete yardımcı olmamı istediklerini belirttiler. Neden benden bunu istediklerini anlamamıştım. Ta ki cinayet mahalline gidene kadar. Maktul öldükten sonra geride birtakım işaretler ve bir kitap bırakmıştı. Kitap Arapça ve Farsça yazılmış. İşaretler de sihirli karelerle kullanılmış. Bu nedenle polisin akima beni aramak gelmiş. Bana el yazması kitabı ve işaretlerin fotoğraflarını verip üzerinde çalışmamı istediler. Eve gider gitmez sizi aradım zaten. Hemen ardından da biri evime girip sert bir cisimle başıma vurarak beni esir aldı.”

Algan derin bir nefes aldıktan sonra devam etti sözlerine.

“Adamın benden ne istediğini anlamadım ilk başta. Israrla işaretlerin ne anlama geldiğini ve kitapta neler yazdığını sorup durdu. Maktul işaretleri katili gittikten sonra bıraktığı için bunları bilmesi mümkün değildi. Basma da yansımamıştı. Bu nedenle içeriden bilgi aldığına kanaat getirdim. Tam

bu sırada adam başka birini daha kaçırdı. Merhum Haydar Doğaner'in yıllarca önce evlatlık verdiği kızı Şirin'i."

Bunu der demez Şirin'i gösterdi Algan.

"Hocam sizi Şirin'le tanıştırmadım. Şirin Özdemir Haydar Bey'in öz kızı. Ancak ne yazık ki Şirin evlatlık verildiğini ve gerçek babasının kim olduğunu cinayetten sonra öğreniyor."

Abdülrahim Hoca başını salladı ardından elini uzattı Şirin'e.

"Anlıyorum. Memnun oldum kızım. Çok üzüldüm başına gelenlere. Devam edin lütfen Algan Bey."

"Adam, Haydar Bey'in o işaretleri kızına bıraktığını ya da onları kızının çözeceğine inanıyordu. Bize birlikte bu işi çözmemiz için süre tanıdı. O sırada oradan kaçmayı başardık. Bu esnada da polis tarafından arandığımı öğrendim. Bunun bu olayla bağlantılı olduğuna eminim ama nedenini anlayamıyorum şu anda."

Sözlerini bitirince derin bir nefes aldı Algan. Hepsini bir çırpıda anlatıvermişti. Şimdi Abdülrahim Hoca'nın ne söyleyeceğini duymak için pürdikkat ona bakıyordu.

"El yazması yanında mı?"

Oturduğu koltuğun kenarına bıraktığı kitabı alıp, içine koyduğu poşetten çıkardı Algan. Ardından profesöre uzattı.

"Buyurun."

Abdülrahim Hoca merakla sayfaları çevirirken Şirin ile Algan bakıştılar. İkisi de içine düştükleri bu karanlık kuyudan nasıl kurtulacaklarını bilmiyorlardı. Birkaç dakika sonra Abdülrahim Hoca'nın sesi duyuldu.

"Bir şaheser bu. Tavasın" in orijinal bir kopyası. İnanılmaz bir şey."

"Evet hocam biliyorum. Oldukça kıymetli."

“Kıymeti bundan kaynaklı değil sadece. İçine özel notlar da alınmış. Çok derin bilgilerin açıklamaları. Olağanüstü bir şey bu gerçekten. Paha piçilmez.”

“Evet bence de öyle. Ancak en arkadaki 73 maddenin ne olduğunu anlayamadım. Günümüzde yazılmış,” dedi Algan kitabın arkasını işaret ederek.

Abdülrahim Hoca büyük bir dikkatle kitabın arka sayfasını açıp listeye baktı dikkatle. Ardından Algan’a döndü.

“Ben de anlayamadım. Hiçbir anlamı olmayan kelimelerin art arda yazılması sadece.”

“73 tane madde mi?” diye sordu Şirin merakla. “Ne anlatmaya çalışıyor? Bakabilir miyim?”

Abdülrahim Hoca kitabı Şirin’e uzattı. Şirin sayfada yazılan maddelere dikkatle bakarken Algan konuşmaya devam etti:

“İçlerinde Ene’l Hak da olunca ister istemez nedir dedim bu. Belki önemsiz bir ayrıntı ama insan ister istemez nedir bu diyor tabii haliyle.”

“Haklısın ama ben de anlayamadım. Belki kitabın sahibinin kendisi için aldığı bir nottur bu. Bir şeyin listesini tutuyor olabilir.”

Algan başını salladı. Bir şeyin listesi olduğu kesindi ama neyindi? Gülümsedi. Bu esnada Şirin dayanamayarak konuşmaya başladı:

“Ben de bir anlam veremedim. Peki tüm bu olanların anlamı ne? Bu kitabı neden bırakmış geride babam? O işaretleri? Beni neden böylesine tehlikeli bir durumun içine atmış? Üstelik bunları çözmemi nasıl bekleyebilir benden? Daha küçücükken bir köşeye attığı kızından hem de. Nasıl bir olaya bulaşmış? Neler oluyor böyle?”

Abdülrahim Hoca kitabı kapayıp Şirin’e baktı.

“Hallâc-ı Mansûr’u hiç duydunuz mu?”

“Buraya gelene kadar adını dahi duymamıştım diyebilirim.” “Tasavvuf kavramını duymuşsunuzdur ama.”

“Evet duydum. Dini zırvalardan biri. Ateist olduğumu, sadece bilime inandığımı ve tüm bu dini saçmalıkları akıl dışı bulduğumu söylemeliyim.”

Algan araya girdi.

“Şirin Columbia Üniversitesi’nde atom fiziği üzerine dersler veriyor hocam.”

Abdülrahim Hoca’nın yüzüne şefkatli bir gülümseme yayıldı.

“Ne güzel, ne güzel. Allah’ın varlığını atom fiziği ile uğraşan birinden daha iyi kim anlayabilir?”

Şirin kaşlarını çattı.

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Tasavvufu ve Hallâc-ı Mansûr’u anladığınız zaman üzerine bir ömür eğitim gördüğünüz kuantum fiziğini daha iyi anlayacaksınız. Birincisi tasavvufun dinle bir alakası yoktur. Tasavvuf insanoğlunun gözüne sırlı olan, yani göremediği gerçekleri, hakikatleri anlama yoludur. Her dinde hakikati anlama yolu vardır. Yahudilerde, Hristiyanlarda, İslamda... Hepsi tasavvufa benzer ama tasavvuf da dahil hiçbirinin dinle bir ilgisi yoktur aslında. Ünlü sufi Muhyiddin İbn Arabi boşuna ‘Arif için din yoktur’ dememiştir. Arif olmayanlar gözleriyle gördükleri, kulaklarıyla duydukları kadar anlar, akılları ile idrak etmeye çalışırlar hakikati. Ancak sınırlı organlarla bu mümkün değildir. Hakikat tektir. Değişmez. Ve direkt olarak anlatılamaz. Bu nedenle işaretlerle sembollerle anlatılmaya çalışılır. Çünkü hiçbir yaşayan insan hakikati apaçık göremez, bilemez. Bu yüzden de anlatamaz.

Hakikat bilgisi çok derin ve güçlüdür. Gayb âleminde[1] yer alır ve ancak sembollerle insan zihinine gönderilir. Bu semboller de yoruma açıktır. îşte insan ancak tasavvuf ilmi ile hakikati anlamaya çalışır.”

Abdülrahim Hoca burada duraklayıp kahvesinden bir yudum alıp ardından devam etti sözlerine.

“Hallâc-ı Mansûr; Mevlânâ’dan Şems-i Tebrizi’ye, Hacı Bektaşi Veli’den Yunus Emre’ye, İbn Arabi’den Pir Sultan Abdal’a kadar pek çok sufiyi derinden etkilemiş mistik bir sufi dervişi, bir tasavvuf erbabıdır. Ömrü hakikati arayarak geçmiştir. İslam’ı yaymak için ömrünün yarısından çoğunu seyahat ederek geçirmiş, bu seyahatleri onun hakikat yolculuğuna büyük katkı sağlamıştır. Özellikle Hindistan seyahati onu komple değiştirmiştir. En sonunda da var olan her şeyin Allah olduğuna, Allah’tan olduğuna inanmış, bu öğretiyi yaymaya çalışmıştır. Ona göre en küçük taştan, en büyük okyanusa, bir yapraktan bir ağaca, bir böcekten, bir kuşa, bir maymundan bir insana her şey O’dur, O’nun farklı farklı tezahürleridir. Hiçbir şey O’ndan ayrı değildir. Her şey O’nun parçasını taşır. Bunu fark ederek Ene’l Hak yani ‘Ben O’yum’ demiş ve şimşekleri üzerine çekerek sonunu hazırlamıştır.”

“Bu yüzden mi öldürülmüş?” diye sordu Şirin merakla.

“Tek sebep bu değil ama sebeplerden biri bu diyebiliriz. Söylediği Ene’l Hak sözü anlaşılmamıştır diğer pek çok şey gibi. Çünkü bu sözü anlamak için kâmil insan olmak gerekir. Ene’l Hak ‘Ben Tanrı’yım’ demekten ziyade kişinin kendi özünün Tanrısal olduğunu ifade etmektir aslında. Bu sözü söyleyen kişi varlığının en derin gerçekliğine ulaşmıştır sonunda. Ulaşılan bu gerçeklik âdem kavramıdır. Yani kâinatın yaratıcı ruhu. îşte Hallâc bu mertebeye ulaşmıştır. Ve farkına vardığı hakikati gelecek kuşaklara anlatmak için bu elimde gördüğün Tavasin kitabı dışında da risaleler yazmış ama bunlar hiç ortaya çıkmamıştır. O günden beri kayıptır.”

Dikkatle profesörü dinleyen Şirin soğuk bir denizin üzerinde yanıp sönen kuzey ışıkları gibi parlayan zümrüt rengi gözlerini önündeki bir noktaya sabitlemiş bir şekilde sordu:

“Yani babam bu kayıp risaleleri mi saklıyordu bu durumda?”

“Yüzlerce yıldır bu risalelerin çok önemli bir sırrı barındırdığı ancak insanoğlunun buna hazır oluncaya kadar bunların açıklanmasının doğru olmayacağına inanıldı. Hallâc’ın idamından sonra risaleleri koruyan bir

tarikat oluştu ve o günden bugüne adına nigâhdar denilen koruyucular aracılığıyla sır saklanmaya devam ediyor. Ancak nasıl ki bu sırrı saklayanlar varsa onu yok etmek isteyenler de var elbette. Bu yüzden her dönem çeşitli yollara başvurmuşlardır.”

“Yani babam bir nigâhdardı ve bu sırrı korumak için öldü.” “Kesinlikle öyle. Tüm işaretler bunu gösteriyor. Sizi küçükken evlatlık vermesi de bunun bir göstergesi.”

Hem Algan hem Şirin şaşırmıştı.

“Nasıl yani?” diye sordu Şirin kaşlarını çatarak.

“Bu bahsettiğim öyle büyük bir sır ki dünya üzerindeki tüm güç dengelerini yerinden oynatacak güçte. Böylesine önemli bir sırrı muhafaza edenler hayatlarındaki her şeyden vazgeçmek zorundadırlar. Çünkü her an deşifre olup öldürülme tehlikesi yaşarlar. Babanız kendisini son ana kadar iyi saklamış belli ki. Sizi de. Ancak karşısındaki güçler de öyle kudretli ve her yanı sarmış durumda ki ondan kaçmanın bir yolu yok ne yazık ki. Belli ki sizi korumak adına evlatlık verip kendisinden uzaklaştırmış ancak eninde sonunda bulmuşlar onu. Tıpkı sizi buldukları gibi.”

Algan öne doğru eğilerek ciddi bir ifadeyle sordu:

“Yani Şirin’in hayatı tehlikede mi?”

“Bu yeterince açık değil mi? Kim olduğunu biliyorlar artık.” Şirin’in nefesi kesilmişti adeta. Bunu çoktan fark etmiş olsa da karşısındaki birinden duymak şok etkisi yaratmıştı nedense. Abdülrahim Hoca devam etti sözlerine:

“Bu nedenle sonuna kadar gitmeli, işaretleri takip etmeli ve sırrı bulmalısınız.”

Dalgın bir şekilde önüne bakan Şirin iç çekti.

“Bu durumda babam gizli bir tarikatın üyesiyse bu iş tarikatlarla ve dini gruplarla alakalı o zaman diyebiliriz, öyle değil mi?”

Abdülrahim Hoca başını salladı.

“Kesinlikle öyle.”

“O halde katilin hangi tarikata mensup olduğunu bulursak, tarikatın en tepesindeki kişiye ulaşıp, babamı öldürme emrini kimin verdiğini de bulabiliriz.”

Algan araya girdi.

“Doğru söylüyorsun. Ama sanma ki bu tarikatlar da tek başına hareket ediyor. Onlar doğaları gereği daha büyük güçler tarafından kullanılırlar. Dinler var olduklarından beri güç için kullanılmışlardır bu nedenle. Ne yazık ki insanoğlu dinlerin var olma amacını hiçbir zaman idrak edememiştir. Asıl ulaşılması gereken piramidin tepesindeki kişiler. Ancak bu bahsettiğimiz kişiler de dünyayı yönetenler. Ve onlara ulaşmak mümkün değil. Bu yüzden katilin bağlı olduğu tarikatı ve onu görevlendireni bulmak kolay değil. Zira Türkiye’de çok sayıda tarikat var ve bürokrasideki insanların pek çoğu bunlara mensup. O nedenle birbirlerini koruyup kolluyorlar. Bir ilerleme sağlanır mı buradan, emin değilim.”

“Bu nasıl bir şey böyle?” diye isyan etti Şirin. “İslam dedikleri şey bu mu yani? Allah ve din adına insan öldürmek ve suçluları saklamak mı?”

Sessizce kahvesini yudumlayan profesör sakin bir ses tonuyla araya girdi:

“İslam ile îslamizm aynı şey değildir. Birbirinden ayırmak gerekir. îslamizm İslam’ın herhangi bir versiyonunu topluma dayatma isteğidir. Bunu İslam’ın ideolojisi gibi anlatarak yaparlar ama değildir. Tarikatlar güç elde etmek için İslamizme başvururlar. Bazıları bu yolda radikalleşir. Mesela IŞİD. Modern bir zamanda yani günümüzde kurulacak teokratik halifeliği diriltme kavramı etrafında birleştiler. Tıpkı zamanında El-Kaide grubu gibi. Her Müslümanın inandığı bir kıyamet günü vardır. Bu

gruplar kıyameti kendi siyasi ve ideolojik amaçları için manipüle eder. IŞÎD kıyamet savaşının Suriye’nin Dabık köyünde olacağına inanıyordu. Bu nedenle ekonomik ve stratejik açıdan hiçbir önemi olmayan bir köyü almak için çok büyük paralar harcadılar. Uluslararası topluluğun oraya çekilip

kendileriyle savaşa gireceğini ve bunun sonucunda Amerika'nın düşeceğine inanıyorlardı."

"Amerika'nın düşeceğine mi? Ne alaka?"

"Hz. Muhammed'in bir hadisi var. O hadiste önce İstanbul'un ardından Roma'nm düşeceğini söylüyor. İstanbul zaten Müslümanların eline geçtiği için sıradaki savaşın Amerika'ya karşı olacağını düşündüler. Çünkü günümüzde Roma İmparatorluğu'nu Amerika temsil ediyor. Ve onun er geç düşmesi de İslam'ın tek hâkim güç olması ve halifeliğin geri gelmesi demekti."

"Çok saçma," diye iç çekti Şirin. Aklı almıyordu bu tür saçmalıkları.

"Evet kesinlikle. Ama böyle düşünenler var ve insanların kendilerinden büyük bir güce teslim olma arzusu olduğu müddetçe böyle radikalleşenler de olacaktır. Sadece İslam'da da yok bu arada bunlar. Hristiyanlık tarihi de epey kanlı ve hurafelerle doludur."

Şirin'in başı bir makine gibi işliyordu. Zihninde ansızın beliren soruları başka sorular takip ediyordu.

"Peki ne anlatmıştır Hallâc-ı Mansûr bu Tavasin adlı kitapta? Babam neden bu kitabı işaret etmiş?"

"Neden işaret ettiğini bulmak size kalmış. Onu bilemem. Ama Hallaç, Tav asin kitabında formlardan, biçimlerden kopma ve biçimsizlik kavramını sembolik bir şekilde anlatmaya çalışır. Bu nedenle iç içe geçmiş üç daireden bahseder."

Şirin heyecanla atıldı.

"Evet! O daireleri babam yere çizmiş. Kendi kanıyla."

Kollarını göğsünde birbirine dolayan Algan da yineledi Şirin'in söylediklerini.

"Evet. Geride böyle bir işaret bırakmış. Bir de bu el yazmasında var aynı şekilde. Yanma Arapça notlar yazılmış."

Algan hemen kitabı yerinden alıp bahsettiği şeklin olduğu sayfayı açıp Abdülrahim Hoca'ya uzattı.

"İşte bakın. îlk dairenin ortasındaki noktacığın adının bulunamayan nokta olduğu belirtilmiş. Yanına da 'öncesizlik ve sonrasızlık öncesi' yazılmış. Bir sonraki daireye doğruluk dairesi, ondan sonrakine nicelikler dairesi, en sonda yer alan, en geniş daireye ise sezgi dairesi diye not düşülmüş ama ben anlayamadım ne olduklarını tabii."

Abdülrahim Hoca kitaptaki şekle baktıktan sonra başını kaldırıp gülümsedi.

"En dışarıda bulunan daire Kur'ân'da geçen Zahir'dir. Yani biçimler ve manalar dairesi. Beş duyu organımızla algıladığımız dünyadır. Canlı ve cansız tüm varlıklar ve cisimler bu dairede yer alır. Yani dış daire maddesel kâinattın göstergesidir. İkinci daire Batin'dir. Yani her şeyin görünen anlamının dışında, daha derin ve gerçek anlamlarının bulunduğu yerdir. Bu hale bedenliyken ulaşılamaz. Ancak hissedilir, ilham alınır. Nitekim bütün peygamberler ve kâmil insanlar bu daireden ilham almıştır. Bu daireye evrenin zihin ile algılanamayan ilahi tarafı denebilir. Üçüncü daire ise kâinatın kodlanmış bilgisidir. Buna lev-i mahfuz denir. İnsanoğlunun başına gelecek olan her türlü bilgiyi kapsar. Buradaki bilgiler çeşit çeşittir. Ve her sistemin ihtiyacına göre dağıtılır. Bir dönem gelir, eğer gerekliyse bu dairedeki bilgiler peygamberler ve seçilmiş kişiler tarafından insanlara aktarılır. Yani üçüncü daire için ilahi kodlardır diyebiliriz. Ortadaki nokta ise Tanrı'nın ifadesidir. Bu nedenle yanma 'öncesizlik ve sonrasızlık öncesi' diye not düşülmüş."

Algan dikkatle dinliyordu Abdülrahim Hoca'yı.

"Ne anlatmaya çalışıyor peki bu şekil?"

Abdülrahim Hoca derin bir nefes alarak anlatmaya devam etti:

"Bu şekil en büyük hakikati sembolik olarak anlatmaya çalışıyor. Bunu size izah etmem oldukça güç. Zira dediğim gibi bu ancak hissedilir. Kelimeler sadece kavramlardır. Ve kavramlar İlahi Hakikati anlatamazlar. Kısaca bu şekil şunu anlatıyor

diyebiliriz. Nokta Tanrısal Öz'dür ve tek hakikattir. Ancak bu daireler gibi genişleyip yayıldıkça netliğini kaybeder, titreşimi kabalaşır. Ancak nokta sonsuz şekilde genişler, yayılır ve titreşimi değişirse de öz bilgisi asla kaybolmaz. Olduğu gibi kalır. Yani Tanrısal Öz yayılıp farklı titreşimlere sahip şekiller ve biçimler alsa da sahip olduğu Tanrısal Öz hep aynıdır. Hallâc-ı Mansûr bu yayılma ve genişleme durumuna kopuş demiştir. Kopuş unutmak demektir. İlahi Öz biçimsel değişime uğrayıp ilahi noktadan uzaklaştıkça aslını unutur. Ama bu bilgi onun içinde gizlidir. Ve bunu hatırlamak onun en önemli görevidir. Bu nedenle Kur'ân-ı Kerim'de en çok 'hatırla' kelimesi kullanılmıştır."

Şirin'in adeta nefesi kesilmişti. Duyduğu şeyler onun için hem yeni hem de bildiği bilgilerdi. Fizikte öğrendiği bilgiler. Ku-antum fiziğinde bilinen en önemli şey parçanın bütünün bilgisini taşıdığı gerçeğiydi. Görünürde çeşitli ve farklı da olsalar her şeyin özü atom ve atom altı parçacıklardı. Kuantum dünyasında bir kopuş, bir ayrılık söz konusu değildi. Bir atomu parçalarına ayırsalar dahi çekirdeğine yapılan bir müdahale diğer parçaların da aynı müdahaleye uğramış gibi davrandığını göstermişti. Yani her parça görünmez bağlarla bütüne bağlıydı. Her parça bütünün bilgisini taşıyordu, bu yüzden her parça bütün demekti. Buna "kuantum dolamklık ilkesi" deniliyordu. Parçalar birbirlerinden çok uzak noktalarda olsalar dahi birine yapılan müdahale diğerini de etkiliyordu. Abdülrahim Hoca haklıydı. Hiçbir şey O'ndan ayrı değildir. Her şey O'nun parçasını taşır. Tanrı ve bilim hiç bu kadar birbirine yakın görünmemişti gözüne.

"Gerçekten çok şaşkınım. Parça ve bütün ilişkisi kuantum fiziğinin en temel ögelerindendir. Bu inanılmaz bir benzerlik."

"Bu benzerlik değil Şirin. Gerçeğin ta kendisi. Hiç kirlian fotoğrafçılığını duydun mu?" diye atıldı Algan.

"Hayır duymadım."

"Kirlian fotoğrafçılığı 1939 yılında Sovyet bilim insanı Sem-yon Kirlion tarafından bulunmuştur. Bu yöntemle canlı ve cansız maddelerin enerji alanlarını fotoğraflayarak bilim tarihine geçmiştir. Önce bir elektroterapi makinesini tamir etmeye çalışırken

elektrik akımına kapılmış ve bu esnada parlak bir ışık görmesi sonucu bu ışığın vücudunun enerji alanı olduğunu fark etmiş ve sonra da pek çok maddeyi fotoğraflamaya başlamıştır. Çekilen fotoğraflarda canlı ya da cansız her maddenin etrafında ipliğimsi bir hare beliriyor. En ilginci şu, kenarından bir parçası koparılmış bir yaprak ya da bir uzvu olmayan bir insan bedeni bu yöntemle fotoğraflandığında eksik parça ya da uzuv sanki hâlâ yerindeymiş gibi görünüyor fotoğrafta. Bu olay yaratan yöntem, parça eksik olsa ya da yok olsa bile hâlâ bütünün bilgisini taşıdığını göstermiştir.”

Şirin hayret dolu bakışlarla gözlerini kırpıştırdı.

“Bunlar inanılmaz gerçekten. Benim anlamadığım Hallâc-ı Mansûr bundan bin küsur sene evvel kuantum fiziğine dair hiçbir fikri olmadığı halde tüm bunları nasıl bilebilmiş?”

Kahvesinden bir yudum daha alan Abdülrahim Hoca oturduğu koltuğa iyice gömülerek gülümsedi.

“İşte onun hikmeti burada. O seçilmişlerden biridir.”

Şirin dikkatle baktı Abdülrahim Hoca’ya.

“Nasıl yani? Ne demek seçilmiş? Bir tür peygamber mi?”

“Şimdi ne dedik? İlahi öz olan nokta yayılıp genişledikçe yani kopuş oldukça biçim aldı ve titreşimi kabalaştı. Kopuş unutmak demekti. Seçilmiş demek hatırlayan kişi demektir. Onlar hatırladıklarını diğer insanlara hatırlatan insanlardır. Peygamberlerin hepsi aydınlanmış, kâmil insan boyutuna geçmiş kişilerdi. Her birinin aydınlanma derecesi kitleleri etkileme güçlerini belirledi ve her biri bu tanrısal gerçeğe başka bir isim verdi. İsa, baba dedi, Muhammed Allah, Hindu’lar Brahman, Zerdüşt’çü-ler Ahura Mazda, Sümerler Anu, Musa Yehova. Hallâc ise Ene’l Hak dedi. Ama hepsinin bahsettiği aynı şey aslında. Hakikat asla değişmez. Ona ne isim verirsen ver ya da hiç isim verme, isimsiz olsun. Bu onun gerçekliğini değiştirmez. Kelimeler kavramları anlatmak için vardır. Onlar olmasaydı gerçek olmayacak mıydı? Elbette olacaktı. Çünkü isimler, sıfatlar değişse de hakikat değişmez. Üstelik bu isimler ve sıfatlar hakikati anlatmaz aslında. Onu işaret eder.”

Algan heyecanla araya girdi yeniden.

“Kesinlikle öyle. Bu isimler dünyanın bir noktasında Tanrı olarak kabul edilmiş, başka bir noktasında felsefi bilgi olarak kalmıştır. Eğer Tanrı olarak kabul edilmiş ise din haline gelmiş, felsefe olarak kabul edilmişse yaşam biçimi olmuştur.”

“Aynen öyle. Kendi Tanrısal Öz’ünü fark edip keşfeden kişi o özle ne kadar temas halindeyse diğer insanları etkileme derecesi de o oranda büyük olmuştur. Derinlik de kademe kademedir. Her aydınlanma kademesinde kişi değişir, dönüşür, etrafına yaydığı enerji farklılaşır. Sözleri derinleşir, konuşmasa bile insanları enerjisiyle etkilemeye başlar. Sözlerin derinliği arttıkça etkisi de artar ve mekân, zaman tanımaz hale gelir. Bu nedenle Kur’an, diğer kutsal kitaplar, peygamberler ve ermişlerin sözleri bunca yıldan sonra hâlâ etkiler insanları. Kişi Tanrısal Öz’ünden aldığı bilgiyi direkt aktarırsa ona vahiy denir, yorumlayarak aktarırsa ilham. Vahiy olursa o kişiye peygamber, elçi denir ve sözleri kutsal kabul edilir. İlham ise bir felsefe olur ve yaşam biçimi haline gelir. Bu kişilere de arifler, veliler, aydınlanmışlar denir. Bu yüzden Hallâc’ın verdiği ilahi bilgilere felsefe, Muhammed’in verdiklerine vahiy deriz. Ama hepsi seçilmişlerdir. Sonuç olarak diyebiliriz ki Hallâc bu bilgileri Tanrısal Öz’ünden ilhamla aldı. Yorumlayarak aktardı.”

Şirin’in kulakları uğulduyor, zihninden saniyenin onda biri kadar zaman dilimi içinde onlarca düşünce geçiyordu. Öğrendiği bilgiler onu çok şaşırtmıştı. Her şeyi bir yana bırakıp bu konuyu derinlemesine araştırmak ve öğrenmek istiyordu. Daha düne kadar adını bile duymadığı Hallâc dışında hiçbir şey düşüne-miyordu. Abdülrahim Hoca’nm anlatmaya devam eden sesiyle kendine geldi.

“Üstelik modern fizik kanunlarıyla ilgili bazı gerçekleri yüzlerce yıl önceden söyleyebilen tek kişi Hallâc değildir. ‘Maddenin içi dolu gözüktüğü kadar boştur’ sözü sana neyi hatırlatıyor mesela?”

Şirin şaşkın bir şekilde cevapladı:

“Tabii ki de atom altı fiziğini. Bu da en temel gerçeklerden biridir. Atom altı dünya keşfedildiğinde çekirdeğin çevresinde

muazzam bir boşluk olduğu ortaya çıktı. Hatta atomun içi daha çok boşluktan meydana geliyor diyebiliriz. Nötronlar, proton, elektron ve çekirdek arasında akıl almaz bir boşluk vardır. 1911 yılında Ernest Rutherfort, ‘Maddenin en küçük yapıtaşı olan atomların içindeki elektronlar geniş boşluklar bırakacak şekilde dağılmışlardır. Bu nedenle atomun büyük kısmı boşluktan oluşmuştur diyebiliriz’ demiştir.”

Abdülrahim Hoca gülümsedi.

“Bu sözü îmam Rabbani 1500’lü yıllarda söyledi. Ve elbette kuantum fiziğinden habersiz bir şekilde Tanrısal Öz’ünden aldığı ilhamla bunu söyleyebildi. Günümüzde çok bilinmeyen ama çok önemli bir İslam alimi daha vardır, adı Nazzam’dır. Bu alim de bundan binlerce yıl önce ‘Madde sonsuz denecek ölçüde parçalanabilir’ demiştir.”

Şirin şaşkınlıkla profesöre baktı. Gerçekten de kuantum mekaniği maddenin %99’un boş olduğunu ortaya koymuştu. Bundan yüzlerce yıl önce bu adamlar bunları nasıl bilebilirdi?

“Bu nasıl olabilir, nasıl bilebilirler bunları? Bu imkânsız.”

“İlhamla. Allah’tan aldıkları ilhamla bildiler bunları. İspatlanması için yüzlerce yıl geçecek olsa bile onlar bunu biliyorlardı. Onlar etraflarını saran evrenin, tüm kâinatın Allah’ın kanıtı olduğunun farkındaydılar. O boşluk ilahi sevgi, ilahi özdür. Allah her şeyin içinde, onu oluşturan özdür. Hallâc’ın keşfettiği şey işte buydu. Kur’âriâa. Yunus Suresi 61. Ayette ‘Ne yerde ne gökte hiçbir şey Rabbinden uzak ya da gizli değildir’ denilerek O’nun aslında her şeyin içinde olduğu söylenmiştir. Yani gördüğün dünya bir yanılsama sevgili Şirin. Her şey, her olay, her cisim... Sen zihninle düşünüp bu olamaz diyorsun ama oluyor işte. Görünenin ardındaki görünmeyene odaklanmak gerek. Hakikati ancak öyle keşfeder insan.”

Bu sırada odaya giren yardımcı kadın boş fincanları alıp servis tabakları ile oldukça büyük bir meyve tabağını sehpanın üzerine bıraktı. Kadının çıkışıyla birlikte Algan merakla sordu:

“Peki Hocam, şimdi biz nasıl bir yol izlemeliyiz?”

“Geride kalan işaretleri çözmelisiniz. Fotoğrafları var mı yanınızda?”

Algan başını sallayarak el yazması kitabın arasına sıkıştırdığı, Başkomiser Mestan’ın ona verdiği fotoğrafları uzattı. Abdül-rahim Hoca fotoğrafları alıp incelemeye başladı. îri cüssesinden her yeni karede “hımmm, hıı” gibi nidalar yükseliyordu. Şirin ve Algan göz göze geldi. îkisi de yaşlı profesörün ne söyleyeceğini merak ediyordu. Birkaç saniye fotoğrafları inceleyen profesör ciddi bir yüz ifadesiyle onlara döndü.

“Hakikati bulmak için marifet kapısından geç sözü bir şifre yanılmıyorsam. Şeriat doğu, tarikat batı, marifet kuzey, hakikat güneydir. Ancak bunun başka bir anlamı daha var kanımca.”

“Nedir o?” diye atıldı Şirin heyecanla.

“Bu dört ulu kapı insanın hakikate ulaşma yolunda uğradığı noktalar, geçtiği manevi aşamalardır. Her bir kapının on adet durağı vardır. Toplam kırk durak eder. Her kapının kendine özgü kuralları ve özellikleri vardır. Her bir kapı bir âleme denk düşer. Yol ehli şeriat gemisine biner, tarikat denizine açılır, marifet dalgıcı olur ve hakikat incisini bulur. Yani tek tek bu kapıları geçen kişi hakikate kavuşur.”

Algan’m aklına el yazmasında yazan ama ne olduğunu o sırada anlamadığı kırk durak geldi. Demek buymuş anlamı diye geçirdi içinden. Abdülrahim Hoca devam etti anlatmaya.

“Şeriat ve tarikat kapılarında eğitilen her insan marifet kapısına gelir dayanır. Dört kapı öğretisine göre insan-ı kâmil aşamaları sıralamasında üçüncü sırada yer alan bu kapıya ulaşabilmek için akla değil gönüle ihtiyaç vardır. Şeriat ve tarikatta aklını kullanır insan ama o akıl bir işe yaramaz bu noktada. Marifet kapısında ilhamla gelir tüm bilgiler, aramakla değil. Hem hakikat bilgisi hem Tanrısal bilgiler hem de tüm sırlar gönlüne doğar insanın. Bunu ancak arınmış ve şeriat ile tarikattaki durakları başarıyla geçmiş biri başarabilir. Yani bence merhum burada hakikati bulmak için marifet kapısından geç derken gerçeği ancak bazı manevi aşamalardan geçtikten sonra anlayacaksın demek istiyor. Ve bunu direkt bir kişiye söylüyor sanki.”

Abdülrahim Hoca ile Algan’m gözleri aynı anda Şirin’e döndü. Şirin şaşkın bir şekilde neredeyse kekeleyerek konuşmaya baş-

ladı:

“Be... Ben ne anlarım tasavvuftan, dört kapıdan ya da kırk duraktan?”

“Kelimelere takılma sevgili kızım. Kelimeler kavramları anlatmak için insanoğlu tarafından yaratıldı. Bu dört kapı da manevi yolcuğu anlatıyor aslında. Ona bu isimler verilmeseydi de var olmaya devam edecekti. Bir insanın hakikate erişmek için bu yolları bilmesine gerek yok. îç sesin seni o yola sokmuştur çoktan zaten.”

“Nasıl yani?”

“İnsan yaşadıkları, gördükleri, çektikleri ile değişiyor dönüşüyor. Zamanla yalan söylemenin, çalmanın, başkalarının hakkını gasp etmenin kötü olduğunu anlıyor. Başkasına verdiği zararın aynısını yaşayacağını anlıyor. Bunları anladıkça manevi yolculuğunda ilerliyor. Makamları bilmese bile onları tek tek geçmeye başlıyor. Mesela bilir misin şeriat kapısının ikinci durağı ilim öğrenmektir. Ve çok önemli bir duraktır aslında. Zira ilim öğrenmeden Tanrısal gerçeği kavrayamazsm.”

“Benim fizik öğrenmem gibi mi?”

“Aynen öyle. O nedenle bu durakları geçemeyeceğini düşünme. Belki çoktan çıkmışsındır yola kimbilir.”

Algan meyve tabağından bir parça muz ahp ağzına attıktan sonra araya girdi.

“Peki hocam, tamam, gerçeğe ulaşmak ilhamla olacak biraz, onu anladık. Peki az evvel dediğiniz yönler ne alaka?”

Abdülrahim Hoca dudaklarını büzdü.

“Ben de bilmiyorum. Tek bildiğim her bir kapının bir yönü işaret ettiği. Kesinlikle budur demiyorum. Sadece bendeki bilgileri size aktarıyorum. Yolu bulmak sizin işiniz.”

Şirin heyecanla atıldı.

“O halde doğu tarafında Hallâc-ı Mansûr ile alakalı bir yer mi aramamız gerekiyor?”

“Türkiye’de Hallâc-ı Mansûr ile alakalı tek yer Gelibolu’daki türbesidir,” dedi Abdülrahim Hoca.

Algan da heyecanlanmıştı.

“Oraya gitmemiz gerek bu durumda.”

“Doğuda değil o türbe bu durumda, batıda kalıyor. Ama belki de başka bir şeyi simgeliyor o cümle.”

Hava iyice kararmış, şehir ışıl ışıl parlayan bir mücevhere dönüşmüştü. Algan ayağa kalkıp pencerenin önüne gitti. Ne yapmaları gerektiğini bilmiyordu. Öyle bir bulmacanın içindeydi ler ki çıkış ne taraftaydı kestiremiyordu. Emin olduğu tek şey zamanın onların aleyhine işlediği idi. Bir an evvel harekete geçmeleri gerekiyordu. Aniden geriye dönerek kitabı bıraktığı yerden alıp sarıp sarmaladı, ardından Şirin’e baktı.

“O zaman hemen yola çıkmamız gerekiyor.”

“Şimdi mi?”

“Evet hemen şimdi. Birkaç saat sonra orada oluruz. Geceyi arabada geçiririz. Sabah da türbeye gireriz.”

Abdülrahim Hoca zorlukla ayağa kalkıp uyuşmuş bacaklarını açmaya çalışırken, “İsterseniz gece de görebilirsiniz türbeyi. Tabii korkmazsanız.”

“Gece mi? Ama nasıl?”

“Türbenin bekçiliğini yapan kişi bir zamanlar benim yanımda çalışıyordu. Onu oraya yerleştiren de benim zaten. Arayıp geleceğinizi haber veririm şimdi.”

Şirin de heyecanla yerinden doğrulup üzerini giyinmeye başladı. Algan yeniden takma sakalını yüzüne yapıştırıp Abdülrahim Hoca'ya döndü.

"Bir sorunumuz var."

"Nedir?"

"Bize bir araba lazım."

Kısa bir an düşünen Abdülrahim Ürgüplü gülümsedi.

"Böylesi bir büyük olayda çorbada benim de tuzum olsun. Benimkini al ve yakalanmamaya çalış."

Algan gülümseyerek başını salladı. Şirin de üzerini giyinmiş, sarı peruğunu başına geçirmişti. Birlikte kapıya yönelip, tam önünde vedalaştılar. Ardından usulca dışarı çıktılar. Abdülrahim Hoca arkalarında kalmıştı. Apartmandan çıktıklarında soğuk ve ıslak hava yüzlerine çarptığında ikisi de ürperdi. Her şeye hazır-

lârdı. Gece, sır ve bilinmezlik onları bekliyordu.

[1]

Beş duyu ile algılanamayan âlem, görünenin zıttı.

28

HORASAN

MS 913

Sabah güneşi bir hançer gibi gökyüzünü ikiye ayırırken her yer hâlâ karanlıktı. Kervan uyanmadan, gün ağarmadan kalkmış, namazını kılmış ve henüz etraf sessizken Mingma'dan öğrendiği gibi meditasyon yapmıştı. Meditasyon derinleşmek ve diğer âleme geçiş yapabilmek için anahtardı. Bir anlamda namazla benzerlikler taşıyordu. Zira Hallâc her namazda aslında meditasyon yapıyor, Rabbi ile bütünleşiyordu. Mingma ona aslında her an meditasyon yapılabileceğini söylemişti. Gerçek "Ben'i" her hissettiğinde meditasyon halinde oluyordu insan. Bir nehir kenarında suyu seyrederken, rüzgârı dinlerken, doğayı izlerken, yemek yaparken, temizlik yaparken, namaz kılarken, yürürken, seyahat ederken... Her an, o sessizliğin içine daldığı her an, farkındalığımn farkına vardığı, yaşayan değil, yaşadıklarını izleyen olduğunu fark ettiği her an hakikate ulaşmış oluyordu. Bu meditasyonlar sırasında sessizliğin ve gürültüsüzlüğün birbirinden farklı olduğunu idrak etmişti. Çok gürültülü bir ortamda da sessizliği deneyimleyebilirdi insan. Çünkü sessizlik varoluşa aitti. O ancak gönül gözüyle hissedilen bir gerçekti. Gerçek "Ben'i" hissetmek günlük hayatın koşturması

içinde kolay değildi. Bunun için sessizlik çok önemliydi. Ancak yine de "Gerçek Ben'i" hissetmek kolay değildi. İnsan o güne değin kendisi sandığı bedeni ve ismini bir yana bırakamıyordu kolay kolay. Bu üzerinde çalışılması gereken bir şeydi.

Bir yıldan fazladır bulunduğu bu Hint topraklarında pek çok şey keşfetmiş, öğrenmiş ve öğretmişti. Mingma'nın bulunduğu çevrede de tıpkı Keshav'ın yaşadığı yerde yaptığı gibi vaazlar vermeye başlamış, Allah'ın sözlerini bilmeyenlere ulaştırmaya çalışmış ve onları İslam'a davet etmişti. Artık emin olduğu bir şey vardı, tek hakikat O'ydu, dinler ise insanların yaşadığı topluluklar ve coğrafyalara göre farklılık gösteren O'na ulaşma yollarıydı.

Dinler değişebilir ama var olan tek gerçek, tek hakikat değişmezdi. Ona ne ad verilirse verilsin...

Güneş gökyüzünde yükselirken oturduğu ağaç dibinden kalkıp gerindi. Aylardır her sabah namazının ardından bir ağacın dibinde oturup meditasyon yapmayı alışkanlık haline getirmişti. Mingma için bir ağacın dibinde meditasyon yapmak onlara bu yolu açan kişi olan Buda'ya bir nevi saygıydı. Arkadaşının anlattığına göre, oldukça varlıklı bir prens olarak dünyaya gelen Sidarta, ona kusursuz bir dünya gösterip, acılara ve ölüme şahit olmasını istemeyen babasının sarayından çıkıp halkın arasına karıştığında gördüklerinden çok etkilenmiş. İnsanların çektiği bu acıların nedenini anlayabilmek için evinden ayrılıp altı yıl boyunca avare gezmişti. Hallaç hikâyenin bu kısmını kendisine benzetiyordu. Ardından bir gün bir Hint inciri ağacının gölgesinde oturup günler ve geceler boyu insan ızdırabmı nasıl dindireceğini düşünerek sessizce odaklanmış. îşte bir süre sonra o ağacın altında aydınlanmış. Hallaç üzerine sonradan bir tapmak yapılan o ağacın bulunduğu Mahabodhi Tapınağı'm ziyaret etmiş ve atmosferinden oldukça etkilenmişti. Buda'ya göre insan ancak arzularından ve maddi dünyayla bağlarmdan vazgeçerse acıdan kurtulabilirdi. Yeryü-zündeki tüm acıların kaynağı insanın arzularıydı. Bu düşünce Hallâc'a yabancı değildi. Sufizmde buna nefsi terbiye etme denirdi ve yedi aşamadan oluşurdu. Nefs-i kâmile bütünüyle olgunlaşmış, arınmış en üst basamaktaki nefis idi. İnsanoğlu nefs-i emmare'den

yani olgun olmayan, eğitilmemiş, günaha, kötülüğe zorlayan duygu durumuna sahip nefisten başlayıp sırasıyla, az da olsa eğitilmiş nefis olan nefs-i levvame; eğitilmiş ama hâlâ iyilik ve kötülüğe yönelik duygu durumları olan nefs-i mülhime; iyilik, güzellik ve gerçeğe dönük duygu durumlarının ağır bastığı nefs-i mutmaine; Tanrı'dan gelen her şeyi hoşnutlukla karşılayan nefis olan nefs-i raziye ve terbiye edilip olgunlaşmış ve Tanrı sevgisini kazanmış nefis olan nefs-i merziye'den sonra ulaşıyordu insan-ı kâmil olmaya. Hakikat bir olduğu ve asla değişmediği için her din ve öğreti farklı peygamberlere ve öğretilere sahipse de temelinde anlatmak istediği şey aynıydı.

Hava iyice aydınlanmış, birlikte seyahat ettiği kervandaki insanlar birer ikişer uyanmaya başlamıştı. Batı Hindistan'ı karış karış gezdikten sonra Horasan ve Maveraünnehir yoluyla kuzeye çıkarak Türkistan ve Uygur Türklerinin başkenti olan Mâsin'e gitmek için memleketlisi Tuster'li bir adamın dokuma kervanına katılmıştı Hallâc. İpek Yolu'nu kullanan kervan cihad ve dini yayma gönüllülerini teşvik eden Samanoğulları emirlerinin koruması altındaydı. Irak'ın brokar kumaşlarını ihraç ediyor, karşılığında Çin kâğıdı getiriyorlardı. Oldukça kalabalık bir kervandı bu. Kervanın sahibi olan bezzâzin (dokumacı) ile çok eskiden beri dost oldukları için rahattı. Büyük oğlu Süleyman'a bir mektup yazarak yaptığı seyahatleri ve planlarında neler olduğunu anlatmış, Türkleri dine döndürmek istediğini belirtmişti. Birazdan herkes hızlıca kahvaltısını yaptıktan sonra yola koyulacaklar, güneş batana kadar yürüyeceklerdi. Yaklaşık iki haftadır yollardaydılar. Bu süre boyunca arada küçük gruplara vaazlar vermeyi sürdürse de daha çok sessizlik içinde kendi kendine kalmayı yeğlemişti. "Ben" denilen gerçeğin hikmetini ve iç yüzünü öğrenmek için sessizliğe ihtiyacı vardı. Hem Basra ve Bağdat'taki sufi hocalarından hem de Kerhat ve Mingma'dan öğrendiği metodları birleştirerek uyguluyor, arada kısa süreliğine de olsa "Gerçek Ben'i" hissediyor ama kısa bir süre sonra günlük hayatın koşturması içinde kafası karışıyor, Hüseyin Bin Mansûr

adında başkalarından ayrı biri olduğu yanılsamasına düşüyordu.

Heybesinden en son geçtikleri kasabadan aldığı kurumuş ekmek parçalarını ağzına atıp çiğnemeye başladı. Dostu bezzâzini görmek için tam ayaklandığı sırada biraz ilerde sessizce meditasyon yapan adamı fark etti. Bu adam kervandaki diğerlerinden oldukça farklıydı, rengi sarımtıraktı, çekik gözleri, kısa bir boyu vardı. Bir gece evvel bütün kervan uykudayken saatlerce gökyüzünü inceleyen ve notlar alan adamdı bu, tanımıştı Hallaç adamı. Gece sessizce içine dönmek için en uygun zaman olduğundan uyumamış, biraz yürümeye karar vermiş, o yürüyüş sırasında karşılaştığı bu adamın ne yapmaya çalıştığını merak etmişti. Ancak yaptığı işle o kadar alakadar görünüyordu ki yanma yaklaşmadan çadırına dönmüştü. Kalan son öteberiyi toplayıp hazır olmak için yürürken adamla göz göze geldiler. Başını öne eğerek adama selam verdikten sonra eşyalarının yanma gitti. İnsanlar her şeyi toplamaya başlamış, yük

arabalarına yüklüyorlardı. Çadırı ve kalan birkaç parça şeyi toparladıktan sonra dostu bezzâzinin kendisine tahsis ettiği ata yükledi. Simsiyah atın cam gibi parlak saçları ile kadife gibi yumuşak bedenini okşadıktan sonra cebinden çıkardığı bir elmayı ata uzattı. Büyük bir iştahla elmayı kavrayıp yutan atı gülümseyerek seyrederken arkasından gelen sesle irkildi.

“Günaydın Hüseyin Bin Mansûr! Sabah şeriflerin hayırlı olsun.”

Geriye döndüğünde kervanın sahibi olan bezzâzin ile göz göze geldi. Yanında az evvel gördüğü Çinli adam vardı. “Günaydın,” diye karşılık verdi bezzâzine. Çinli adam bilmediği tuhaf bir lisanla kervancı arkadaşına bir şeyler söyledikten sonra gülümseyerek ona baktı. Bezzâzin elini adamın omzuna koyduktan sonra konuşmaya başladı:

“Bu gördüğün adamın adı Chang’dır. Çin’deki iş ortaklarımdan biridir. O bana en iyi ve ucuz Çin kâğıdını temin eder, ben de ona Irak’ta işlemeli kumaşlar bulurum.”

Hallâc adama elini uzattı.

“Ben de Hüseyin. Hallâc diyebilir bana.”

Bezzâzin adama Çince söylediklerini aktardıktan sonra

Chang’ın dediklerini dinleyip Hallâc’a döndü.

“Geçen gün kervandaki bir arkadaşı ile verdiğin vaazlardan birine katılmış. Arkadaşı ona sözlerini aktardığında çok etkilenmiş. Seninle tanışmak istedi.”

Hallâc gülümsedi. Birine ya da bir şeye dikkatin yöneldiğinde onun da sana yöneliyordu ister istemez, bunu defalarca denemişti. Adam yeniden kervancıya dönerek bir şeyler söyledi. Hallâc merakla ne söylediğini anlamak için bezzâzine baktı.

“Ne söylüyor?”

“Diyor ki Çin düşüncesinde var olan her şey birbiri ile bağlantılı, enerji olarak birbirine bağlıdır. Her şeyin bir olma sebebi vardır. Seninle aynı kervanda yolculuk etmesinin ve sözlerini işitmesinin de bir nedeni varmış, şimdi bu nedeni anlayamasa bile.”

Adamın söyledikleri Hallâc’ın ilgisini çekmişti. O da aynen buna inanıyordu ve hayatı boyunca bunun doğru olduğunu çok defa deneyimlemişti.

“Hangi dine, hangi tanrıya inanıyor sorsana.”

Kervancı hızlıca Hallâc’ın sorusunu sorup adamın söylediklerini dinledikten sonra cevap verdi:

“Onlar Tao’ya, evrenin, hepimizin, yani var olan her şeyin bağlı olduğu mutlak yaratıcı enerjiye inanıyormuş. Sonsuz Tao ne anlatılabilir ne de ona bir isim verilebilir. O her şeydir, her şey onun bir parçasıdır. Her şey mutlak yaratıcı gücün bir parçası olduğundan bir karınca ile bir imparator arasında bir fark yoktur bu nedenle diyor. ”

Bütün dinler benzer inanca sahip, çünkü hakikat bir tane diye geçirdi içinden Hallâc.

“Evet Hindular ve Budistler de benzer şeyler söylüyorlar,” diye gülümsedi adama. Hallâc’ın sözlerinin anlamını öğrenir öğrenmez başını salladı Chang. Heyecan içinde bir şeyler anlatmaya başladı. Sesinin volümü bir iniyor bir çıkıyor, tuhaf ama tatlı bir şarkıyı andırıyordu. Nihayet sustuğunda kervancı söylediklerini anlatmaya başladı.

“Hindulardan farklıymış onların inancı. Odak noktaları Tanrı değil, insanın sahip olduğu özmüş. Hiçlikten bir doğmuş-

tur, birden de hareketi başlatan iki oluşmuştur diyor. İki, ying ve yang’ın yani karşıtlığın simgesiymiş ve her şey ondan doğmuş. Her şey bu iki uç arasından meydana gelmiş. Bu nedenle aydınlık olması için karanlığa, sıcak olması için soğuğa ihtiyaç vardır diyor. Bunlar evrensel yasalar olduğu için insanın bu yasalara karşı değil onlarla hareket etmesi gerekirmiş.”

“Nasıl yani?” diye sordu Hallâc. Konu ilgisini çekmişti. Doğduğu topraklardaki Zerdüşt inancma benzetmişti bu zıtlık durumunu. Zerdüştler de iyi ve kötü kavramına inanıyorlardı. İnsan ömrü boyunca içindeki iyilik ve kötülük ile mücadele ediyordu.

Çinli anlatmaya devam etti. Kervancı da anlattıklarını çevirmeye.

“Doğayı karşısına değil de yanma alan doğanın sınırsız gücünü kullanabilirmiş. Çünkü insan doğanın karşısında bir hiçmiş, yenilmeye mahkûmmuş. Bilgeliğin yolu karşı koymadan yüzmesini, akmasını bilmekmiş. însan kendisini denizde rahat bırakırsa su onu kaldırır, çırpınırsa batarmış. Kuşlar uçmaz, rüzgârı sürerlermiş. Balıklar yüzmez, su tarafından taşınırlarmış. Başımıza gelen tatsız şeyler de onlara direnmek yerine teslim olduğunda tıpkı balıklar ve kuşlar gibi doğanın gücünü kullanmış olurmuşsun. Çünkü başımıza gelen tüm şeyler bağlantılı olduğumuz şeylerin sonucuymuş. Farkında dahi olmadığımız bağlantıların diyor.”

“Söylediklerini iyi anladım. Bizde de Allah’a teslimiyet var. Ondan gelen hayır da şer de armağandır gözümüzde. Kötü olarak nitelendirdiğimiz şeylerin neyin gerçekleşmesi için vuku bulduğunu bilmediğimiz gibi, iyi gördüğümüz şeylerin de nelere sebep olacağını bilemeyiz. İnsan aklı bu ilahi matematiği anlamaya yetmez. Ayrıca bu anlattıkları sufizmdeki sayısal ifadelerde var. Bizde de sıfır yaratandır. Ne varlıktır ne yokluk. Hiçliğin ifadesidir. Ne vakit sıfırdan yansıyan ve âleme vücut veren bir doğar o zaman kâinattaki ilk nefes de ortaya çıkar. İki ise birin ters yansımasıdır ve zıtlığı simgeler. Yani demem o ki, her din birbirini etkilemiş aslında. Çünkü her ne kadar bunu farklı ifade etmeye

çalışsak da herkes aynı şeyi söylüyor sonuçta.”

Kervancı, Hallâc’ın söylediklerini Chang’a anlatınca adam gülümsedi. Ardından heyecanla bezzâzine bir şeyler söylemeye başladı. Onu dinleyen kervancı konuşma bitince Hallâc’a döndü.

“Senin yıldız haritana bakmak istiyormuş.”

Hallaç adamın bir gece evvel gökyüzüne neden baktığını anlamıştı. Kervancı devam etti konuşmaya:

“Her insanın doğumda belli olan bir kaderi varmış, tek bir kader yoktur diyor. Yaşam bir yolculuktur ve elinde haritan olursa, yıldızlarının nerede olduğunu öğrenirsen nerelerde çıkmazlar var, nerelerde çukurlar var öğrenebilirsin, böylece onların etrafından dolanabilir tıpkı kuşların rüzgârı sürerek uçması gibi zorlukları daha kolay atlatırsın diyor.”

Hallaç başını salladı. Adam cebinden çıkardığı not defterine Hallâc’ın söylediği doğum bilgilerini not etti. Eliyle bir işareti yaparak beklemeleri gerektiğini söyledikten sonra bazı hesaplamalar yapıp deftere çizdiği çembere işaretler koymaya başladı. Kervancı sıkılmışa benziyordu. Yolculukla ilgili planlarından bahsetmeye başladı.

“Allah izin verirse bir hafta içinde Türk topraklarında oluruz. Kısa bir mola verdikten sonra yeniden düşeriz yollara. Eğer hava şartlarında bir değişiklik ya da kervanda herhangi bir sıkıntı baş göstermezse bir ay içinde Anadolu’dayız. Sen Turfan’da ayrılıyorsun değil mi aramızdan?”

“Evet. Uygurları göreceğim. Biraz kalırım yanlarında. Sonrasında Semerkant’a uğrayıp memleketim İran’a gideceğim.”

“Türkler dünyanın sonunun geldiğini gösterecek kıyamet alametlerinden. Dine döndürülmeleri şart. Ama o kâfirler Gök Tanrı ve Mani dini dışında hiçbir dine sıcak bakmaz.”

“Kimse inancı için yargılanmamak. Biz elimizden geldiğince Allah’ın sözlerini bilmeyenlere yayıp onları dine davet etmeliyiz ancak kendi dinleri de Allah’a ulaşma yolu sonuçta. Kimse Rabbine ulaşmaya çalıştığı yol yüzünden suçlanamaz. Kâfir demek doğru değil. Böyle yapa yapa insanlar ayrılıyor birbirinden, düşman oluyorlar birbirlerine. Savaşlar bu yüzden çıkıyor, insan insanı bu yüzden öldürüyor. Halbuki herkes kabullense birbirini,

diğerinin yoluna saygı duysa bambaşka bir dünya mümkün.”

Kervancı şaşkın gözlerle Hallâc'a baktı. Bu sözleri duymayı beklemediği belliydi. Diğer dinlere inananları çekiştirerek zaman geçirmekti amacı, Hallâc'm bu kadar ciddi tepki verebileceğini hiç düşünmemişti. Konuyu değiştirmek için "Uygur topraklarında tanıdıkların var mı?" diye sordu. Hayır anlamında başını salladı Hallâc.

"Benim bir tanıdığım var. Ticaret yaparız kendisiyle. Eğer benim selamımı götürürsen seni misafir eder. Babası eski kağanın yanında uzun yıllar çalıştığı için eli kolu da uzundur."

"Sağ olasın, memnun olurum ben de."

Kervancı küçük bir kâğıt parçasına Turfan'daki tanıdığının adını ve adresini yazdıktan sonra Hallâc'a uzattı.

"İşte burada yazıyor, kaybetme sakın."

Hallâc kendisine uzatılan kâğıt parçasını alıp okuduktan sonra katlayıp heybesinin içine koydu. Başını kaldırdığı sırada Çinli adamla göz göze geldi. Adam elinde tuttuğu deftere çizdiği çemberi ve işaretleri göstererek heyecan içinde bir şeyler anlatmaya başladı. Bezzâzin söylediklerini kaçırmamak için dikkatle adamı dinliyordu. Chang nefes almadan konuşup anlattıktan sonra sustuğunda kervancı söylenenleri çevirmeye başladı.

"Diyor ki çok özel bir haritan varmış. Bu dünyaya bir görevle gelmişsin. Bu öyle ulvi öyle önemli bir görevmiş ki onun için pek çok dikenli yoldan geçecekmişsin. Ölmeden defalarca ölecek ama her defasında ulaşmaya çalıştığın hedefe daha yakın olduğunu hissedecekmişsin. Önümüzdeki süreç senin için kolay değilmiş. Dost bildiklerinin düşman, düşman bildiklerinin dost olduğunu öğrenecekmişsin. Bir seçimde bulunman gerekecekmiş. Bu seçim senin tüm kaderini etkileyecek bir seçimmiş. Neyi seçeceğini söyleyemezmiş ama pek çok insana ilham olacağını söyleyebilirmiş rahatlıkla. En derindeki arzuna eninde sonunda ulaşacakmışsın. Sana tek söyleyeceği balıklar gibi yapıp, suyun seni taşımasına izin vermekmiş. Olan her şeyi kabullenip kendini bırakırsan her şey senin için daha kolay olacakmış."

Kervancı söylediklerini bitirdikten sonra Çinli bir hamlede

uzanıp Hallâc'ı omuzlarından kavradı ve sarıldı. Hiç tanımadığı bir adamdan yükselen bu şefkat Hallaç için doğru yolda olduğunu gösteren bir işaretti. Adamın sarılışına, kervancının şaşkın gözlerle onları izlemesine, kendi yüzündeki ifadeye, içinde beliren hisleri izlerken birden kendisini içerden izlediğini fark etti. Adı Hüseyin Bin Mansûr olan kişi değildi o anda. Tüm bu olan biteni, birbirinden farklı onlarca duygunun hızla belirip yok olduğunu izleyen "Ben'di" o. Mingma'nın ne demek istediğini çok iyi anlıyordu. Bu Çinli adamın "Hepimiz mutlak yaratıcı gücün parçalarıyız" derken ne demek istediğini anlıyordu. ICeshav'ın "Ben O'yum!" derken ne demek istediğini anlıyordu. Onu hissediyor ancak kelimelere dökemiyordu. Birden bu yoldan geçmiş pek çok dervişin, sufinin ve Tanrı dostunun neden gerçeği tam olarak yansıtamadıklarını anladı. Çünkü onu ancak yaşayan bilir, yaşayan hissederdi, o anlatılamazdı.

29

TEKİRDAĞ

is ince bir örtü gibi tüm şehrin üzerini kaplamış, yağmur ha-

Ofiflemişti. İçinde bulundukları 4x4 jeep ıslak asfalt üzerinde kayarcasma ilerlerken başını pencereye yaslayan Şirin dalgın bir şekilde dışarıyı izlemeye başladı. Yerleşim yerlerini çoktan geçmiş, otobanı aydınlatan ışıkları arkalarında bırakmışlardı. Uzaklarda parlayan tek tük evlerin ışıklarından başka etraf zifiri karanlıktı. Hava oldukça soğuk olduğundan camda buğu oluşmuş, camda oluşturduğu küçük bir delikten görebiliyordu etrafı. Fonda Ella Fitzgerald'ın insana huzur veren sesiyle söylediği neşeli şarkılar vardı. Algan pürdikkat yola konsantre olmuştu. Yola çıkmadan evvel Abdülrahim Hoca yanlarına bir dolu erzak vermişti. Arka koltuk plastik kutulara doldurulmuş börek, kek ve meyvelerle doluydu. Evden çıkmadan duş almış, rahatlamışlardı. Çıktıktan sonra da Starbucks'tan kahve alalım diye tutturmuştu Şirin. Bağımlısıydı resmen. Algan arabada beklerken bir çırpıda halledivermişti kahve işini.

Elinde tuttuğu soğumaya yüz tutmuş kahvesinden bir yudum aldı Şirin. Dönüp yeniden baktı Algan'a. Gözlerinin çevresinde oluşan morluk

karanlıkta koyu siyah görünüyordu. Kemik çerçeveli gözlükleri ve gevşek bir şekilde ensesinde atkuyruğu yaptığı dalgalı saçlarının önlerinden fırlayan birkaç tutam yüzüne düşüyordu. Nedense uzanıp onları düzeltme isteği doğdu

Şirin'in içinde. Tuhaf bir biçimde bu adama çekildiğini hissediyordu ve bunun nedenini anlayamıyordu bir türlü. Yan yana uzanıp sarılmak... Şu anda ona kendisini güvende hissettirecek tek şey buydu. Bir yandan da bunun saçma bir arzu olduğunun da farkındaydı. Bir sevgilisi vardı onun. Düzenli bir ilişkisi. Hiçbir sorun yaşamamışlardı Amir ile. Onu merak eden ve endişelenen biri vardı. Bu hissettiği tuhaf duygu haksızlıktı ona. Ama işte engelleyemiyordu bunu. Nasıl bir geleceği olabilir ki zaten bu ilişkinin diye geçirdi içinden. Biri New York'ta yaşıyordu, biri İstanbul'da. İkisi de belirli bir yaşa gelmiş, kariyer yapmış, belli bir düzen oturtmuşlardı yaşamlarında. Uzaktan ilişki yürütecek yaşı da çoktan geçmişlerdi. İmkânsız bir ilişki. Bu garip histen hemen kurtulmalıydı. Birden aklına Amir geldi yeniden. Çoktan deliye dönmüş olmalıydı. İki gündür haberleşmemişlerdi hiç. Telefonu kaybolmuştu. Onu arasa bile nasıl bulabilirdi ki sevgilisi? Akima Amir'in gülümseyen yüzü geldi. İçinde bir suçluluk hissi oluştu ansızın. İnsanı en çok tüketen şey bu histi işte. Olayların kendisinden çok kişide yarattığı bu duygu. Ama belki yarın hayatta olmayabilirdi. Şimdi bunları düşünerek kendisini tüketmemeliydi. Şu anda en önemli şey içine düştüğü bu korkunç durumdan kurtulmak ve hayatta kalmaktı. Ölüm korkusundan daha kötü bir şey olamazdı. Gözleri ön kaportanın üzerine koydukları el yazmasına kaydı. Uzanıp kitabı alıp içini karıştırmaya başladı. Tüm sayfalar özenle yazılmış arapça yazılar, şekiller ve minyatürlerle doluydu. Hiçbir şey anlamıyordu. İçerideki sessizliği bozmak için Algan'a döndü.

"Neden bu kadar gizemli not tutmuşlar? Bulmaca gibi?"

Algan dönüp Şirin'e gülümsedi.

"Sufiler çok uzun yıllardır hakikat bilgilerini halkın anlamayacağını veya yanlış anlayacağını bildikleri için her türlü tehlikeden korunmak maksadıyla gizli bir terminoloji kullanmaya başladılar. Tasavvuf erbabı ya da sufi olmayan birinin kolay kolay anlamayacağı bu dil onları dış dünyadan korumuş ve bilgilerin de saklı kalmasına yardım etmiştir. O

nedenle hem kitabın yazarının hem de babanın böyle bir terminoloji kullanması normal.

Şu yaşadıklarımıza bakılırsa haksız da sayılmaz. Uğruna canını verdi bu bilgi için.”

Evet, canım verdi diye geçirdi içinden Şirin. Halbuki ona ne çok şey sormak isterdi. Kendi hikâyesini öğrenmek için yanıp tutuşuyordu ama bunu nasıl yapacağına dair en ufak bir fikri yoktu. Gece iyice çökmüş, yıldızlar gökyüzünde parlamaya başlamıştı. Yorgundu, uyumak istiyordu ve en önemlisi düşünmeye ihtiyacı vardı.

“Ne zaman orada oluruz?”

“İstanbul Gelibolu arası 290 kilometre. Birazdan Tekirdağ’da oluruz. Ondan birkaç saat sonra da varmış oluruz oraya.”

“Yani gece 1 ya da 2 sularında.”

“Evet öyle görünüyor. Ama gider gitmez Türbe ile ilgilenen adamı arayacağız. Saat kaç olursa olsun bizi bekliyor olacak. Hem kimseler yokken daha iyi araştırma yaparız.”

“Uyumak için zaman yok.”

Algan, Şirin’in yemyeşil gözlerine baktı yeniden. Ardından uzanıp yanağını okşadı şefkatle. Küçük bir kız çocuğuna benziyordu o anda. Şirin şaşkın gözlerle ona bakarken aniden elini çekti. Neden böyle bir yakınlık kurmuştu bilmiyordu. Kendisine koyduğu sınırı aşmaya başladığını hissediyordu. Güvenli bölgesinden çıkmak üzereydi. Aralarında adını koyamadığı tuhaf bir elektrik vardı. Bu elektrik o kadar yoğundu ki neredeyse elle tutulur gözle görülür kadar belirgindi. Uzak durmam gerek ondan diye geçirdi içinden Algan. Uzak durmalı ve bu olay kapandığında kendi dünyasına dönmeliydi. Bir daha âşık olmak ve aynı şeyleri yaşamak istemiyordu. Karısı ile yaşadığı tecrübe onu o kadar etkilemişti ki bir daha yoğun bir duygusal ilişkiyi kaldırabileceğini zannetmiyordu. Ama işte nedense bunca yıldan sonra hem de böylesi bir kovalamacamn ortasında tuhaf bir çekim

hissediyordu daha düne kadar tanımadığı bu kadına karşı. Şirin'in sesiyle daldığı düşüncelerden sıyrıldı.

"Bir şey sormak istiyorum."

"Tabii seni dinliyorum."

"Hallâc-ı Mansûr öldürülme korkusu ile mi yaşamış hayatı boyunca?"

Gözlüklerini düzelten Algan'm lacivert gözleri şefkat dolu bir şekilde Şirin'in yeşil gözlerine kitlendi bir an. Korkuyor. Korkuyor ve ben onun korkusunu geçirmek için ne yapmam gerektiğini bilmiyorum.

"Hallâc-ı Mansûr çok ilginç bir mistik sufidir. O ölümü biz-lerin algıladığı gibi algılamıyordu."

"Ya nasıl algılıyordu?"

"Ölüm ona göre içine hapsolduğu bedenden kurtulmanın ve Allah'a yani kaynağa geri dönmenin bir yoluydu. Özellikle İslam dinini yaymak için çıplak ayak 25 bin kilometre yol kat ettiği Hindistan'a ve Türkistan'a yaptığı seyahat onun hayatını değiştirdi derler. Özellikle diğer dinleri ve inançları keşfetmesi onu çok etkiledi. Abdülrahim Hoca da bahsetti bundan, hatırla. Derler ki, Ene'l Hak inancı Hindistan topraklarında filizlendi. Zira Hinduizmde var olan her şeyin Tanrı'nın tezahürü olduğuna, her insanın, hayvanın, taşın, toprağın Tanrı'nın ta kendisi olduğuna inanırlar. Bu nedenle hiçbir canlıya bilinçli bir şekilde zarar vermezler. Bedenlerimiz bizim kabuğumuzdur, derler. Öz kaynağa aittir ve ona geri dönecektir. Bu inanç onun yüreğindeki Allah kavramıyla birleşti. Sonradan insanlara vaaz ettiği Fi ve An kavramı yani Her şey O'dur ve Her şey O'ndandır öğretisinin temeli böyle atılmış işte. Bu öğretiyle Allah aşkı içinde daha çok büyümüş, büyüdükçe ona kavuşma ve bilinmeyeni bilme arzusu daha da güçlenmiş. O nedenle ölümü arzular hale gelmiş."

"O halde onun Allah aşkının dinle bir alakası yoktu diyebilir miyiz?"

Bir an düşünen Algan cevap verdi:

“Hallâc’a göre dinler aynı okyanusa dökülen ırmaklardan başka bir şey değildi. Hepsi Rabbine ulaşma yöntemiydi. Bu yüzden insanları dine zorlamayı ya da farklı dine inandıkları için onları ayrıştırıp ötekileştirmeyi, kâfir ilan etmeyi doğru bulmazdı. Ona göre bir Hristiyan ile Müslümamn, bir Yahudi ile Hindu’nun, bir Budist ile Zerdüşt’ün arasında bir fark yoktu. Hepsi farklı kelimeler kullansalar da aynı Tanrı’ya inanıyor, seviyor, ona ulaşmaya çalışıyorlardı. Farklı coğrafyalarda doğmuş

olmaları nedeniyle dahil oldukları dinlerinden ötürü kimse kimseyi yargılamamalıydı. Buradan yola çıkarak sorunun cevabı için diyebiliriz ki Hallâc-ı Mansûr dinler üstü bir adamdı.”

Şirin dinledikçe bu mistik sufiden, bu Allah aşığı dervişten daha çok etkileniyordu. Onu korkutan, kalbini kıran, kötü olarak gördüğü her şeyi yapan dinlerin ya da inançların çok ötesindeydi. Yüreğinde onu daha fazla tanımak ve bilmek için büyük bir arzu duyuyordu.

“Peki sen Algan? Senin neye inandığını tam olarak çözemiyorum. Ateist misin yoksa deist mi?”

Algan gülümsedi.

“Hayat yolculuğumun başında dindar olduğumu söyleyebilirim. Hatta oldukça dindardım. Ancak çok okuyup araştırdıkça, özellikle felsefi bakımdan sorguladıkça Tanrı kavramının bilimsel metodoloji açısından bir teorem olduğu sonucuna vardım. Yani varlığı kanıtlanamaz. Yokluğunu kanıtlayabilir misin? diye sorarlar genelde. Ama bu da bir totolojidir. Uzun bir süre ateisttim diyebiliriz yani. Derken bundan yıllar evvel bir trafik kazası geçirdim. Çok yakın bir arkadaşımla İzmir’e gidiyorduk. Orta şeritte seyir halindeyken birden tam arkamızda şiddetli bir çarpma sesi duyduk ve öne doğru savrulurken araba da kaymaya başlayıp önümüzdeki araca çarptı. Bana saatler gibi gelen o birkaç saniye içinde altı kişi can verdi. Benim kurtulmam ise bir mucizeydi. Arabadan çıktıktan sonra halini gördüm ve gözlerime inanamadım. O arabadan bir canlının sağ çıkmasının müm-künatı yoktu ama hayattaydım. Arkadaşım olay anında can vermişti. Sonrasında çok düşündüm bunun üzerine. O anı defalarca gözlerimin önünden geçirdim. O çarpma anında sanki bir şey beni korudu. Bunu çok net bir biçimde hissettim. Ve tuhaf bir biçimde bunun Tanrı’nın işi

olduğunu hissettim. O kazada ölenlerden biri de ben olabilirdim. Ama demek ki daha yapacaklarım vardı ve bu dünyadaki işim bitmemişti ki hayatta kalmıştım.”

Şirin şaşkın bir şekilde dinliyordu Algan’ı.

“Vaaov... Çok büyük bir olaymış gerçekten de.”

“Evet gerçekten öyleydi. Sonrasında bilim ve Tanrı kavramlarını daha çok araştırmaya başladım. Tanrı’nm varlığını bilimsel olarak ispatlayabilir miyiz diye.”

Şirin şaşkınlıktan kocaman olmuş gözlerle bağırdı:

“İnanamıyorum! Hayatım boyunca bunu düşündüm ve biliyor musun buraya gelmeden evvel verdiğim son dersin konusu buydu. Çocuklara, Tanrı’yı bilimsel olarak ispatlayabilir miyiz? diye sordum ve bununla ilgili ödev hazırlamalarını istedim onlardan. Çok şaşırdım gerçekten.”

Algan gülümsedi.

“Şaşırma. Bilimle ve felsefeyle ilgilenen her insanın yolu bir şekilde kesişiyor bu soruyla.”

“Peki nasıl bir sonuca ulaştın? Sence ispatlanabilir mi? Ab-dülrahim Hoca’ya göre ispatlanabilir.”

Algan gözlerini yoldan çevirmeden sordu.

“Paul Dirac’m kim olduğunu biliyor musun?”

“Elbette!” diye karşılık verdi Şirin başını sallayarak, “Nasıl bilmem. Çok önemli bir fizikçi ve matematikçidir. ”

“Öyleyse onun oluşturduğu kusursuz denkleme bir daha bak. Paul Dirac, kuantum mekaniğinin tarif ettiği çok küçük şeyler, Einstein’ın izafiyet kuramında tarif ettiği gibi çok hızlı giderse ne olur diye düşünmüş ve oluşturduğu denklem ile anti maddenin varlığını kanıtlamış. Böylece biz anti maddeyi görmesek bile onun varlığını matematiksel olarak biliyoruz.

Tanrı’yı bilmek de böyle bir şey işte. Onu görmesek bile evrendeki kusursuz dengede, fibonacci sayıları ve altın oranda görebiliriz.”

Şirin büyülenmiş gibi bakıyordu Algan’a.

“Kesinlikle haklısın!” diye atıldı. “Ben de daha düne kadar Tanrı’nm olmadığına inanırken şu birkaç günde öğrendiklerimle bu duruma çok katı baktığımı anladım. Özellikle tasavvuf ve kuantum mekaniği arasındaki benzerlik çok etkiledi beni. Cari Sağan, ‘Hepimiz yıldız tozundan yapıldık. Güzelliğimiz içerdiğimiz atomlardan değil onların bir araya geliş biçimindendir’ demiş. Daha düne kadar bunun ateist düşünceyi desteklediğini düşünürdüm. Oysa şimdi bu söze bile farklı bakıyorum. Kuantum mekaniğinde parça bütünün

bilgisini taşır, bu kesin ve nettir. İkisi birbirinden ayrı gözükse de aslında birdir. Birindeki değişim diğerinde de oluşur. Kuantumda hiçbir şey kaybolmaz, her şey dönüşür. Gerçekten de tüm maddenin yapıtaşı olan atomların yaşma baktığınızda kâinatın yaşı ile aynıdır. Kâinat oluştuğunda var olan atomlar günümüze değin ne bir tane eksildi ne çoğaldı. Bu da bize her şeyin başka bir şeye dönüştüğünü, asla yok olmadığını gösterir. Tıpkı Hallâc’m anlatmaya çalıştığı şey gibi. Her şey biçim değiştiriyor ama yok olmuyor. Ve her şey bütünün bilgisini taşıyor. Bir parçaya bütünün kendisi diyemeyiz. Ama bütünün tüm bilgisi onda da mevcuttur. Var olan her şey gibi. Bir insan, bir hayvan ya da bir bitki. Bunlara Tanrı’nın kendisidir diyemeyiz. Ama değildir de diyemeyiz. Zira her biri onun bir parçasıdır.”

Algan yeniden gülümseyerek baktı Şirin’e.

“Hallâc-ı Mansûr’un felsefesini çok iyi kavramışsın. Tebrik ederim.”

Şirin de gülümsedi.

“Ama yine de zihnimin bir parçası bir şeyi ispatlayamadı-ğım zaman ona inanamıyor bir türlü. Bilim ve din belki de bu nedenle asla bir araya gelemezler.”

“Bu çok normal. Beynin var olma nedeni bu. Sorgulamak. Şüphe etmek. Yoksa tür olarak hayatta kalamazdık. Ama bence dinle bilim tam da bu sorgulama nedeniyle bir araya gelebilirler. Sorgulama olmazsa araştırma da olmaz. Gerçek er ya da geç ortaya çıkacağı için sorgulama sonucunda bir araya geleceklerdir elbette bir gün.”

“Haklısın. Bilim hâlâ pek çok şeye cevap veremiyor. Belki DNA’nın tümünün ne olduğunu kavrayıp, Tanrı parçacığını bulduğumuz gün bilim ve din resmi olarak bir araya gelir, kim bilir.”

Şirin dalgın dalgın gecenin karanlığına bakarken aniden Algan’a döndü.

“Peki bu kayıp risalelerde ne anlatıyordu?”

Algan dudaklarını büzdükten sonra güldü.

“Bunu kimse bilmiyor. Daha doğrusu onların koruyucusu olan tarikat ve nigâhdarlar dışında kimse bilmiyor. Onda da yeryüzündeki tüm dinleri ve öğretileri sarsacak bir bilgi olduğu söyleniyor sadece. Tüm bilinen bu hakkında. Hallâc’m yazdığı eserlerin hemen hemen hepsi yok edildi, yasaklandı, yakıldı. Yıllarca onun en küçük bir sözünün yazılı olduğu kâğıt parçasını taşıyan bile hapse atıldı. Sadece Fi ve An yani nokta kavramını anlattığı Tavasin adlı eseri günümüze ulaştı.”

“Nokta tüm çizgilerin esasıdır,” diye mırıldandı Şirin.

“Evet, öyledir. Kaynak yani Tanrı, var olan her şeyin esasıdır. Aslında benim de anlamadığım bir şey var. Sen ki fizikle uğraşıyorsun, özellikle de atom fiziği üzerine uzmanlaşmışsın. Nasıl oldu da metafizik ile fizik arasındaki bağlantıyı göremedin?”

Şirin gülümsedi yeniden. Bir fizikçinin metafizikle uğraşması alanında küçümsenmesine ve dikkate alınmamasına neden olabilirdi. Belki de bilinçaltında böyle bir korku yatıyordu kim bilir.

“Ön yargı. Ciddiye alınmama korkusu. Bunlar benim gözlerimin önündeki benzerliği görmeme engel oldu. Ama tabii tasavvuf ile klasik dinler çok farklı birbirinden.”

“Benim de tüm bu karmaşadan evvel son yaptığım şey Tanrı’nın öyküsü ve din konulu bir konferans vermekti. İnsan mı Tanrı’yı yarattı yoksa Tanrı mı insanı diye.”

“Evet, Abdülrahim Hoca bahsetmişti. Çok kışkırtıcı ve prova-katif bir konu. Sence din ve Tanrı kavramı birbirinden farklı mı?”

Algan bir eliyle direksiyonu tutarken diğer eliyle gözlüklerini düzelttikten sonra ciddi bir ses tonuyla cevap verdi:

“Bu çok önemli bir soru. Ve tarih boyunca insan bunun cevabını aradı. Buna cevap vermek için dinler tarihine bakmak gerek. Dinler tarihi Tanrı’nın tarihi değildir. Zira merkezinde doğaüstü bir Tanrı olan dinler olduğu gibi merkezinde insan olan hümanist dinler de mevcuttur. Dünyada şu anda bile sadece Hristiyanlık, Yahudilik ya da İslam yok. Sayısız din var olmuş ve yok olmuş tarih boyunca. Bunların yok olma nedenleri arasında tebliğci bir din olamamaları ve evrensel bir mesaj verememeleri yatar. Mesela Maniheizm dini MS 3 ve 4. yüzyıllarda Çin’den Kuzey Afrika’ya kadar yayılmış, hatta Roma împaratorluğu’nda bile baskın duruma gelmişti. Roma İmparatorluğumun Hristiyan olduğunu unutma. Ancak buna rağmen Mani dini inanılmaz kitlelere erişip Hristiyanlığı tehdit eder hale gelmişti. Ta ki Müslümanlar Sasani İmparatorluğu’nu ele geçirene kadar. Zira Sasaniler Zerdüşt idi. Ve Mani dini de Zerdüşt dininden etkilenerek oluşturulmuştu. Yani düalite kavramı üzerine kuruluydu. Sasanilerin yok oluşuyla, düalist dinlerin etki alanı daraldı. Bugün çok az Zerdüşt vardır mesela dünyada.”

Şirin, Algan’ı ilgiyle dinliyordu.

“Nasıl bir din peki bu Maniheizm ve Zerdüştçülük?”

“Düalite, ikilik yani zıtlık demektir. Bulunduğumuz dünya da bu düalite üzerine kurulu. Her şey zıttı ile var. İnsan zihni de her şeyi bu şekilde algılayabiliyor. Düalist dinler de bu zıthk kavramı üzerine kuruludur. Kötülüğün Tanrı tarafından yaratılmadığına inanırlar. Kötülüğü başka bir güç yaratmıştır. Ve dünya da bu iki karşıt gücün mücadele alanıdır. İnsanlar Tanrı’nm yanında olarak iyi tarafı seçmelidirler. Ama kötü gücün etkisine girip kötü şeyler de yapabilirler. Bu tür dinler aslında çok ama çok

önemli bir sorunu ortadan kaldırmışlar. Hristiyanlık, Yahudilik ve İslam gibi dinler dünyada neden kötülük vardır sorusuna yanıt veremez. Neden bu kadar acı, haksızlık, kötülük ve çile vardır? Genellikle bunun nedeni olarak Tanrı'nm insanlara özgür irade vermiş olmasını gösterirler. Bu irade sayesinde insanın iyi ile kötü arasında seçim yapması gerekir. Eğer kötülük olmasa iyilik de olmazdı ve insanlar bir seçimde bulunamazdı. Ancak bu yaklaşım başka bir sorunu doğurur. Eğer Tanrı bir insanın kendi iradesiyle kötüyü seçeceğini ve bu nedenle pek çok canlıya zarar vereceğini biliyorsa onu neden yaratmıştır? Yaptıklarına neden izin verir? Buna cevap veremez bu saydığım dinler. Düalist dinler ise bunlara iyi ve kötü arasındaki mücadelenin neden olduğunu söyler. Tabii her ne kadar düalist dinler kötülük sorununa net bir cevap verebiliyor olsalar da başka bir soruna cevap veremezler. Madem dünya iyi ile kötü arasındaki mücadele arenası, kuralları kim koyuyor? Ya da her şeye gücü yeten Tanrı'nm ona başkaldıran bir varlığa gücü yetmiyor da yarattığı insanları acıya ve kötülüğe sürüklemesini mi

seyrediyor? Yani her din ne yazık ki bir noktada sorulara cevap veremiyor, tıkanıp kalıyor. Buna da soru sormayı yasaklayarak çözüm bulmaya çalışıyorlar ama insan var oldukça bu soruları soracak ve bu saydığımız dinlerin felsefelerindeki yetersizlikler de ortaya çıkacak ne yazık ki."

Algan susunca arabanın içinde bir sessizlik oluştu. Konuşulan konu Şirin'in o kadar ilgisini çekmişti ki daha fazla bilgi almak istiyordu.

"Bir şey dikkatimi çekti bu anlattıkların arasında. Düalist dinler iyi ve kötü arasındaki mücadeleye inanıyorlar dedin ya, Tanrı ve onun karşıtı olan kötü bir varlık. Bu aslında Hristiyanlık, Yahudilik ve İslam'da da var. Şeytan kavramından bahsediyorum. Onlar da insanların aklını çelen bir şeytana inanmıyorlar mı?"

Algan'm yüzüne büyük bir gülümseme yerleşti. Şirin' e dönüp baktı neşeyle.

"İyi yakaladın. Kesinlikle öyle. Bunun nedeni Hristiyanlığın ve Yahudiliğin Zerdüşt dininden etkilenmesi. İslam da onlardan etkilendi. Cennet ve cehennem kavramı da düalist bir inançtır. İkilik üzerine kuruldur ve düalist dinlerden gelir. Aslında Eski Ahifte şeytan ya da iblis kavramı olmadığı gibi

cennet ve cehennem kavramları da yoktur. Bunlar sonradan zamanla gelişmiştir. Ve bu nedenle zaman içinde Hristiyanlar, Müslümanlar ve Yahudiler hem her şeye gücü yeten bir Tanrı'ya inanırken hem de onun alt edemediği, düalist bir inanç olan, karşıtı Şeytan'a inanmaya başladı."

Algan susup sözlerinin karşısındaki bu güzel kadındaki etkisini izledikten sonra devam etti sözlerine:

"Şimdi sorduğun soruya geri dönersek eğer, Tanrı'nın tarihi ve dinler tarihi aynı şey değildir demiştim. Çünkü merkezinde Tanrı olmayan dinler de var. Şu ana kadar üzerinde konuştuklarım merkezinde doğaüstü bir Tanrı olan dinlerdi. Merkezinde Tanrı olmayan dinlerin en büyüğü Budizm'dir. Temel figür Tanrı değil Buda lakaplı Siddhartha Gautama'dır. Bir kralın oğlu olarak büyük refah içinde dünyaya gelen Siddhartha büyüdükçe etrafında gördüğü çilenin, acının kaynağını sorgulamaya başladı.

Ve en sonunda 29 yaşında sarayından kaçıp karış karış Kuzey Hindistan'ı gezdi. Sokaklarda uyudu, aşramları ziyaret etti, gu-rulara sorular sordu. Ve nihayet bir gün acının kaynağını anladı. Acı insanın kendi davranışları ve arzuları nedeniyle ortaya çıkıyordu. Çünkü insan asla tatmin olmayan bir varlıktı. İnsanların hepsi zenginlik ve güç peşinde koşuyordu. Ve sahip oldukları onlara asla yetmiyordu. Bu en fakirinden en zenginine kadar herkes için geçerliydi. On lirası olan neden yirmi lirası olmadığını düşünüp üzülüyordu, yirmi lirası olansa otuz lirası olana bakıp kendisinde o kadar olmadığı için. İnsan ya bir şeyleri çok istediği ve o sırada sahip olmadığı için acı çekiyordu ya da o anda yaşadığı güzel bir şeyin bir gün sona ereceğini düşünerek acı çekiyordu. Çünkü zihin bir şeyden zevk alıyorsa onun sonsuza kadar sürmesini arzuluyor, hoşlanmıyorsa kaçıyordu. Bu nedenle güzel bir süreç yaşayanlar o anın keyfine varamaz, onun biteceğinden, son bulacağından, ellerinden alınacağından korkar ve üzülürler."

Şirin başım salladı.

"Evet, çok ünlü, çok zengin, eşi, çocukları olan Hollywood oyuncularının intihar haberlerine hep çok şaşırmışımdır. "

“Şaşırma. însanm doğası bu çünkü. Sahip olduklarıyla mutlu olamaz. Hep sahip olmadıklarına bakıp üzülür. Ya da sahip olduklarını kaybedeceğini düşünerek. İşte bunu fark eden Sidd-hartha acıdan kaçınmak için arzuları kontrol altına almak gerektiğini anladı ve insanlara bu gerçeği yaymak için çalışmaya başladı. Ona göre olayları oldukları gibi kabul etmek gerekiyordu. Zira olaylara anlam yükleyen insanın zihniydi. Olaylar iyi ya da kötü değildi. Elbette üzüntü her zaman olabilir. Ama üzüntüyü o an yaşayıp bıraktığında, yani ondan kurtulmaya çalışıp veyahut yine aynısını yaşama korkusuyla endişelenmeyi kesip sadece üzüntü olarak yaşadığında bir süre sonra o duygu acıya dönüşmeden yok oluyordu. Siddhartha bu konuda uzmanlaşabilmek için çeşitli meditasyon yöntemleri geliştirdi. Bu me-ditasyonlardaki ana amaç zihni kontrol altına almak ve zihnin geleceğe ya da geçmişe giderek endişe içinde sorduğu soruları yok edip şimdiye odaklanmasını sağlamaktı. Zira insan şimdi

beni mutsuz eden ne var sorusunu sorduğunda, aslında o an hiçbir sorun olmadığını, sorunun zihninin geleceğe ya da geçmişe gidip endişe üretmesi nedeniyle oluştuğunu rahatlıkla fark edebilir. Eğer insan tüm arzularını denetimi altına almayı başarır ve arzusuz bir duruma gelirse Nirvana’ya ulaşmış olur. Yani tasavvuftaki insan-ı kâmil. Nirvana’ya ulaşanlar gerçeği olduğu gibi görürler ve kötü tecrübeler yaşasalar bile acı ve ızdırap çekmezler. İşte tüm bu anlattıklarım nedeniyle Budistler ‘Tanrı vardır’ demek yerine ‘Acı vardır’ derler. Tanrı’nın onlardan nasıl ibadet etmelerini istediğini düşünmek yerine, acıdan nasıl kurtulacaklarına odaklanırlar.”

“Waaaow... Çok etkileyici. Budizm’in temelinde Tanrı kavramı olmadığını bilmiyordum.”

“Evet yoktur ama bu da dindir. Üstelik merkezinde insan olan tek din de değildir.”

“Öyle mi başka hangi dinler var?”

Jeep Malkara’yı geçip Keşan’a girmişti. Yol boyunca uzaklardan görülen sıra sıra evlerin ışıkları karanlıkta parlayan yıldızlar gibi görünüyordu. Algan gözlerini otobandan ayırmadan cevap verdi:

“Komünizm ve kapitalizm.”

Şirin şaşkınlık içinde gözlerini kırpıştırdı.

“Anlamadım. Nasıl yani? Komünizm ve kapitalizm ideolojilerdir ama.”

Algan gülümsedi.

“Din neye denir?”

Kısa bir an düşünen Şirin dudaklarını büzdü.

“Tam doğru cevap nedir bilmiyorum. Doğaüstü bir varlığın oluşturduğu düzen midir?”

“Evet. Din insanüstü bir düzene duyulan inanç üzerine kurulmuş olan bir insani değerler ve normlar sistemidir. Ve din insanları birleştirme gücüne sahip olan tek şeydir.”

“Tamam da komünizm ve kapitalizm nasıl din olabilir bu durumda?”

“Merkezinde Tanrı olmayan dinlere hümanist dinler diyoruz. Budizm gibi. Hümanizm de tıpkı Hristiyanlarda ve Müs-lümanlarda olduğu gibi mezheplere ayrılmıştır. İnsanın özgürlüğünü, bireyselliğini her şeyin üzerinde tutan akıma liberal hümanizm, herkesin eşit olması gerektiğine inanan ve bu inancı her şeyin üzerinde tutan akıma sosyalizm -ki komünizm bu akıma aittir- ve insanın evrim geçirerek bulunduğu noktaya gelmesi gibi yine evrimleşerek daha iyi bir potansiyele doğru ilerleyeceğine, bu nedenle ari ırkı her şeyin üzerinde tutan akıma evrimsel hümanizm denir. Liberal hümanizm gibi sosyalist hümanizmin temelleri de tek tanrılı dinlerin temellerine benzer. Hepsi tebliğci-dir. Bir Müslüman nasıl Hristiyan olmazsa bir komünist de Müslüman ya da Budist olamaz. Hepsi bir inanç ve bir lider etrafında toplanmışlardır. İslam’ın Kur’ân'ı, Hristiyanlığın Incil'i, Yahudi-lerin Tevrat'ı varsa sosyalistlerin de D as Kapital'i var. Tıpkı diğer dinlerin özel bayramları olduğu gibi onların da 1 Mayıs İşçi Bayramları var. Muhammed Müslümanların, İsa Hristiyanların, Musa Yahudilerin peygamberiyse, komünistlerin de Kari Marx, Engels ve Lenin’i var. Tek tanrıcı dinlerde her insan Tanrı önünde eşittir. Komünizmde de öyle.

Buradan Tanrı'yı kaldırırsan, iki inançta da insanların eşit olduğu sonucuna varırsın. Tek fark birinde Tanrı önünde eşittir diğerinde dünya üzerinde. Biliyorsun sosyalizmle yönetilen ülkelerde, Sovyetler gibi, zengin ve fakir kavramı yoktur. Her insan eşit haklara sahiptir. Zenginlerin daha fazla ayrıcalığa sahip olmalarını doğru bulmazlar. Bu da tıpkı Tanrı karşısında bir kralın da bir dilencinin de eşit olduğu inancına eşdeğerdir. Hümanist dinler ile Teist dinler arasındaki fark birinde ortada bir Tanrı kavramı olması diğerinde ise olmamasıdır. Ama hepsi dindir aslında. Budizm de Tanrı inancı olmadığı halde din olarak sınıflandırıyoruz değil mi? Aynı şey aslında. Dinler de ideolojidir bir anlamda."[1]

Şirin şaşkınlık içinde dinlemeye devam ediyordu Algan'ı. Ne diyeceğini bilemeden sustu. Konu hakkında en ufak bir fikri bile

yoktu ve öğrendikleri onu çok etkilemişti. Algan devam etti konuşmaya:

"Yani yine ilk soruna dönecek olursak din ile Tanrı birbirinden farklıdır evet. Dinleri insanlar yaratmışlardır. Amaçları insan türünün belli bir ahlaki düzen içinde yaşamasını sağlamaktır."

Algan cümlesini tamamladıktan sora arabanın içinde yeniden bir sessizlik oldu. Şirin yağmur tanelerinin aracın camlarına vururken çıkardığı tıkırtıları dinleyerek derin bir nefes aldı. Büyük bir bilgi bombardımanına uğramıştı ve öğrendiği tüm bu bilgiler çok kıymetliydi.

"Peygamberler bu dinleri oluştururken bunu bilerek oluşturdular o halde?"

"Hiçbir peygamber yola bir din oluşturma düşüncesi ile çıkmamıştır. Onlar aydınlanmış ruhlardı. Ve farkına vardıkları hakikati insanlığa anlatabilmek için uğraşmışlardır. Ruhun madde dünyasına neden geldiğini, gerçek aslının ne olduğunu ve ona nasıl ulaşması gerektiğini anlatmaya çalışmışlar. Kaynağa yani Rabbe bedenliyken dönmek en büyük tekâmüldür. Peygamberler ve Hallâc-ı Mansûr gibi ermişler bedenliyken bunu başaran ve geride kalan insanlara bunu nasıl yapacaklarını anlatmaya çalışan insanlardır. Perdeli olanın yani kısıtlı insan algısının ötesine geçip hakikatin küçük bir zerresine vâkıf olmuşlardır. İnsanların hatırlamalarının ne kadar zor olduğunu bildikleri için de yolu açmak istemişlerdir. İşte dinler bu şekilde doğmuştur aslında özünde. İnsanlara bedenliyken kaynağa nasıl

ulaşacaklarını anlatabilmek için. Dünya üzerindeki her ırka farklı bir peygamber ve kitap gönderilmiş gibi dursa da aslında gerçek dünyanın farklı coğrafyalarında ve zamanlarında yaşamış olan o peygamberlerin hakikat bilgisine erişip insanlara bunu nasıl yapacaklarını anlatmalarından ibarettir. Bu nedenle dinler aynı okyanusa dökülen ırmaklardır. Hepsi kaynağa giden yoldur. Ulaşma şekilleri, yolları, yöntemleri farklı olsa da amaç ve sonuç aynıdır. Ve dinlerin çoğu onların ölümlerinin ardından kurulmuş ya da gelişmiştir. Eğer Roma İmparatoru Konstantin pek çok etnik kökenden oluşmuş insanlarını bir çatı altında toplayıp ulus haline getirmek

amacıyla tek tanrı olarak Hristiyanlık yerine ülkesindeki pek çok inançtan ya da kendi tanrılarından birini seçseydi bugün Hristi-yanlık küçük bir doğu dini olarak kalacak, belki de yok olacaktı. Belki hâlâ Roma tanrılarına tapıyor olacaktık. Önünde İsa gibi bir örnek olmadığı için belki de İslamiyet bir grup Arap'ın inancı olarak kalacak, bu denli yayılıp büyümeyecekti. Aynı şekilde Budizm de öyle. Belki o da kendinden önce gelen pek çok din gibi yok olup gidecekti. Tarihi yeniden oynatsak belki başka yollar seçilecek ve geride kalanlar kaybolacaktı, kim bilir."

"Sen Teist değilsin anladığım kadarıyla. Deist diyebilir miyiz bu durumda? Tanrıya inanıyorsun ama dinlere değil."

Algan gülümsedi.

"Tüm dinlere ve varoluş amaçlarına saygı duyuyorum. Ama nasıl, neden ve kimler tarafından yaratıldıklarını biliyorum. Tanrı ise bambaşka bir kavram. Onu anlatmaya kelimelerim yetmez. Zira bilimsel bir kanıtı olmayan bir şeydir Tanrı'nm gerçekliğini ispatlamak. O ancak hissedilir. Tüm hücrelerinde ve ruhunun derinliklerinde. Ama yine de etrafındaki muazzam doğaya, yıldızlara, gezegenlere, evrene baktığında bunun tesadüfen ortaya çıkmadığını hissedersin içinde. Soruna yanıt vermek adına deis-tim diyebilirim."

Şirin, Algan'm gülümseyişine karşılık verdikten sonra başını koltuğa dayayıp dışarıyı seyretmeye başladı. Gelibolu'ya çoktan gelmişlerdi. Yol nasıl geçmişti hiç anlamamıştı. Uykusu da açılmış, kendisini iyi hissediyordu. Bir an evvel türbe görevlisi ile bir araya gelmek istiyordu.

Jeep ana caddeden ara bir sokağa sapıp ilerledikten sonra açık turuncu renkli cepheleri olan bir dizi apartmanın önünde durdu.

“Geldik.”

“Burası mı?”

“Evet, hemen biraz ileride, sol tarafta. Bahçesini ve türbeyi görebilirsin bu noktadan.”

Şirin, Algan’ın işaret ettiği noktaya baktı. Gecenin karanlığında türbenin sivri kubbesi ve taş cephesi zorlukla seçiliyordu. Sokak lambalarının soluk ışığı bahçedeki yüzyıllık ağaçları

hafifçe aydınlatıyor, rüzgârla savrulan dallar insana bir korku filminin içinde olduğu hissi uyandırıyordu. Derin bir nefes alan Şirin, jeepin kapısını açtı. Soğuk ve nemli hava yüzüne çarparken geceye hazırdı.

[1]

Yuval Noah Harari, Homo Sapiens

30

İSTANBUL

Vatan Caddesi'ndeki Emniyet Müdürlüğü binası gece olmasına rağmen ana baba günüydü. Günler önce çıkan ve giderek büyüyen İstanbul Üniversitesi'ndeki protestoda, protestocuların bazıları yakalanmış, buradaki Terörle Mücadele ve Asayiş Şubesi polislerince sorgulanıyorlardı. Olaylara çok sayıda radikal örgüt de dahil olduğu için Terörle Mücadele de işin içine girmişti. Yıllar evvel ki Gezi Parkı protestolarında yaşananların tekrar etmesini engellemek için herkes var gücüyle uğraşıyordu. Özellikle hükümet kanadından gelen yoğun baskı nedeniyle polis müdürleri büyük stres altındaydı. Bu baskı yukarıdan aşağı sirayet ediyor ve yakalanan gençler çok sıkı bir sorgudan geçiyorlardı. Gözaltına alınıp nöbetçi savcıya sevk edilenlerin sayısı çok fazlaydı. Korku içindeki aileler Emniyet Müdürlüğü'nün kapısında endişeyle bekleşiyorlardı. Çok sayıda yayın kuruluşu canlı yayın araçlarını kapının önüne çekmiş, son dakika haberleri veriyordu. Cinayet Büro'nun bulunduğu kattan daha fazla Asayiş Şube ile Terörle Mücadele'de zaman geçirmek zorunda kalan Başkomiser Mestan yorgundu. Günlerdir doğru düzgün uyuyamamış, dahası eve bile gidememişti. Sıradan bir cinayet vakası karmaşıklaşmış, maktulün kızı kaçırılmış, olayı çözmek için yardım aldıkları ünlü bir profesör olan yazar ve televizyoncu kripto FETÖ'cü çıkmış

ve üniversitedeki olayların fitilini ateşleyip ortadan kaybolmuştu. Bu durumu öğrenene kadar adamın kaçırıldığından ve can güvenliğinden endişe eden Mestan şimdi ne düşünmesi gerektiğini bilmiyordu. Her şey son derece karmaşıktı. Sorulması gereken onlarca soru vardı ama bu soruların cevaplarını kimse bilmiyordu. Mesela eğer Algan Ataman bir FETÖ'cü idiyse neden bu zamana kadar harekete geçmemişti ya da bununla ilgili bir bilgiye ulaşılmamıştı. Sonuçta İstanbul Üniversitesi gibi bir kurumda öğretim üyesiydi. Ve Gezi Olayları'ndan sonra hükümet tüm akademisyenleri mercek altına almıştı. Eğer hakkındaki iddialar doğruysa bunun o sıradaki araştırmalarda ortaya çıkması gerekmez miydi? Ya da hadi diyelim gerçekten kripto bir örgüt üyesiydi ve kendisini saklamayı iyi

becermişti, neden polisin ondan yardım istediği bir olayın ardından böylesi bir protestoyu organize etmişti? Dahası madem organize etmişti neden ortadan kaybolmayı seçmişti? Sonuçta tanınmış biri de olduğundan bu durum daha fazla dikkat çekmez miydi? El yazmasını alır almaz yok olması da ayrı bir muammaydı. Eğer adamı kendi davet etmemiş olsaydı bu işte de bir bit yeniği olduğunu düşünecekti Mestan ama adamın ismini bizzat kendisi vermişti. Son yıllarda FETÖ'cü olduğunu duyup şaşırdığı o kadar fazla isim olmuştu ki çevresinden, ne düşünmesi gerektiğine karar veremiyordu. Az evvel Algan Ataman'ın ismini veren öğrencinin sorgusunu izlemişti. Çocuk ısrarla her şeyi Algan Ataman'ın planladığını, silahlanmalarını onun istediğini, üniversitelerin bölünmelerini protesto etmek kılıfının ardına gizlenip hükümeti protesto etmeleri gerektiğini söylediğini anlatmıştı. Onlar da hocalarının bu sözlerini yerine getirirken hükümeti destekleyenler de olaylara dahil olmuş ve çatışmalar başlamıştı. Çatışma çıkacağını bildikleri için silahlanmışlar ve olay sırasında bunları kullanmaktan çekinmemişlerdi. Mestan çocuğun sorgusunu dinlerken kafasına yatmayan çok şey olmuştu. Bir kere Algan Ataman çocuğun anlattığı gibi bir adam değildi. Eğer böyle bir niyeti varsa bile bunu karşısındaki gençlere daha dolaylı bir şekilde empoze ederdi, böyle açık açık değil. Artı o güne değin hiç siyasi olayların

içinde olmamış bir profesörün birden bire böyle politik olması da tuhaftı. Ne olursa olsun bu işin içinde bir tuhaflık olduğunu düşünüyordu Mestan. Tıpkı Haydar Doğaner cinayetinde olduğu gibi. Hâlâ bir ilerleme sağlayamamışlar, katilin kimliğine dair en ufak bir ize rastlayamamışlardı.

Derin bir nefes alıp Terörle Mücadele'nin bulunduğu katın merdivenlerine doğru yürüdü. Başı çatlayacak kadar ağrıyordu. Odasında birkaç saat uyuşa fena olmayacaktı. Nasılsa ne Algan Ataman'dan ne de Şirin Özdemir'den haber vardı. Merdivenleri henüz birkaç basamak çıkmıştı ki koşarak aşağı inen yardımcısı Oğuzhan ile burun buruna geldi. Oğuzhan'ın da gözleri kan çanağı gibiydi, etraflarında mor halkalar oluşmaya başlamıştı. Heyecanla konuşmaya başladı.

"Başkomiserim ben de sizi arıyordum."

"Hayırdır Oğuzhan? Gecenin bu saatinde ne oldu da bu haldesin?"

“İki adam geldi az evvel başkomiserim sizi görmeye. Biri Amerika’dan gelmiş. Az evvel inmiş İstanbul’a. Amir Lomar adı. Diğeri ise Türk. Mehmet Sargun adı. Toplumsal Fayda Vakfı’nın başkanı.”

Başkomiser Mestan kaşlarını çatarak merak içinde sordu.

“Ne istiyorlarmış?”

“Yabancı olan Şirin Özdemir’in erkek arkadaşıymış. Haydar Doğaner’in kızının. Kadının akıbetini öğrenmek için gelmiş. Mehmet Sargun ise sanırım bürokratik engelleri aşması için yardımcı oluyor. Epey bağırıp çağırdı, nasıl bir ilerleme olmaz diye.”

Mestan sinirlenmişti.

“Kim olduğunu sanıyor bu adam? Ne hakla bağırıp çağırır?” Basamakları ikişer üçer çıkıp Cinayet Büro’nun bulunduğu katın sonundaki odasına yürüdü. Oğuzhan sessiz bir biçimde arkasında onu takip ediyordu. Aşağıdaki gürültü burada yerini sessizliğe bırakmıştı. Kösele ayakkabıların taş zemine vururken çıkardıkğı ses dışında hiçbir ses yoktu etrafta. Odanın kapısını açıp içeri girdiğinde geniş çalışma masasının tam karşısındaki, günlerdir üzerinde uyuduğu koltukta oturan uzun boylu, geniş

omuzlu esmer adamla, ondan biraz daha kısa ve zayıf görünen, kumral dalgalı saçlı, neredeyse sarı denecek kadar ela gözleri olan bir adamı fark etti Mestan. Öfkeyle masasına geçti.

“Neler oluyor burada? Bu saatte ne diye geldiniz buraya? Dahası ne cesaretle benim yardımcıma bağırabiliyorsunuz? Sizin borunuz burada ötmez beyler!”

Amir şaşkın bir şekilde Mestan’a bakarken diğer adam sakin bir sesle cevap verdi:

“Haklısınız, bu kadar fevri davranmamalıydım. Ancak bu adamın kız arkadaşı günlerdir kayıp. Kendisinden hiçbir iz yok geride. Ta Amerika’dan kalkıp geliyor kızı bulmak için ve polis bize hiç yardımcı olmuyor. Siz de bize hak verin biraz lütfen.”

Mestan sessiz bir şekilde baktı adama. Başkomiserin biraz sakinleştiğini anlayan adam elini uzattı.

“Merhaba, ben Mehmet Sargun. Toplumsal Fayda Vakfı’nın başkanıyım. Genellikle yardıma ihtiyacı olan ve Türkiye’deki sistemi pek bilmeyen yabancılar bize gelir. Biz de elimizden geleni yaparız onlar için. Sizi bu nedenle rahatsız ettik.”

Mestan adamın elini sıktıktan sonra gözleri Amir’e döndü. Mestan’ın kendisine baktığım fark eden Amir de elini uzattı.

“Amir Lomar,” dedi sakin bir ses tonuyla.

“Dilimizi konuşabiliyor mu?” diye sordu Mestan adama.

“Evet, çok iyi olmasa da konuşabiliyorum dilinizi,” diye cevap verdi Amir kırık Türkçesiyle. “Ama İngilizce konuşmayı tercih ederim.”

Emniyette yükselebilmek için dil bilmek önemli bir kuraldı. Ve Mestan bunu bildiği için çok önce bu sorunu halletmişti. İngilizce karşılık verdi adama.

“I can speak English but I prefer Turkish right now. ”

Adamlardan, Oğuzhan’a bağırıldığı için gıcık kapmıştı. Amerika’nın dünya üzerindeki hegemonyasından da nefret ediyordu. Her şeyin onlara bağlı olmasından da. O nedenle şu anda hiçbir şey onun bu duygusunu yok edemezdi. Amir, Şirin’e ulaşabilmesi için dikkatli davranması gerektiğini anlamıştı. Yumuşak bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

“Anlıyorum sizi. Haklısınız. Ancak lütfen siz de beni anlayın. Kız arkadaşım ortadan kayboldu ve hiçbir haber yok hakkında. Siz olsanız ne yapardınız?”

Mestan içini aniden yakıp kavuran öfkenin yok olduğunu hissetti o anda. Adama acımıştı. Sevdiği insanın aniden ortadan kaybolması çok büyük bir travmaydı. Hayatta mı ölü mü olduğunu dahi bilmeden bekleyip duruyordu. Az evvelki tavrından utanmıştı.

“Siz de haklısınız. Ancak henüz bir ipucuna ulaşamadık. Tek söyleyebileceğim babasının katili tarafından kaçırılmış olduğundan şüphelendiğimiz.”

Mehmet Sargun uzun parmaklarını dizlerinin üzerinde birleştirdi.

“Babası olduğunu henüz yeni öğrenmiş. Onun için büyük travmaymış. Türkiye’ye bu karmaşayı çözmek için gelmiş.”

“Evet biliyoruz. Biz de öğrendik bunu. Resmi başvuru yaptınız mı acaba?”

“Neyle ilgili?”

“Şirin Özdemir’le ilgili. Biz kaçırıldığını buraya gelmek üzere yola çıkıp gelmediği için biliyoruz. Ama henüz ortadan kaybolma başvurusu yapılmadı hakkında.”

“Hayır yapmadık. Amir Bey gelmeden evvel bize e-mail atıp yardım istedi. İner inmez de buraya getirdik kendisini. Hemen yaparız başvurumuzu.”

“Güzel. Oğuzhan size yardımcı olur.”

“Cinayeti işleyen kişi ya da kişilerle ilgili bir ilerleme var mı peki? Yani polisin araştırması ne durumda?”

“Ne yazık ki size bununla ilgili bilgi vermem imkânsız. Soruşturmanın gizliliği nedeniyle. Ancak henüz bir ipucuna ulaşamadığımızı söyleyebilirim.”

Amir ayağa kalkıp başkomisere elini uzattı.

“O halde sizi daha fazla meşgul etmeyeceğiz. Biz de kendi imkânlarımız dahilinde bir araştırma yapacağız. Eğer bir ipucuna rastlarsak sizinle paylaşırız. Lütfen siz de bizi bilgilendirin. Şirin’in hayatta Amir Bey’den başka yakını yok ne yazık ki.”

Mestan, Amir’in uzattığı elini sıktı.

“Elbette. Şirin Hanım’la ilgili en ufak bir gelişmede hemen haber vereceğiz size. Lütfen telefonunuzu ve kaldığınız otelin adını bırakın.”

“Elbette. Lütfen unutmayın, vakfımız çok güçlü ve köklü bir vakıftır. Bize yapılan yardımları karşılıksız bırakmayız. Teşekkürler. İyi geceler size.”

İki adam daha Mestan tek kelime etmeden çıkıp gitti. Onların çıkışının ardından koltuğuna oturan Mestan başını ellerinin arasına aldı. Adamın küstahlığına inanamıyordu. Türkiye’de işler böyle ilerliyordu biliyordu ama karşısındakini tartıp ona göre konuşmasını bilmeliydi karşısındakiler. Bunu ona söyleyebilmek cesaret isterdi. Derin bir nefes alıp arkasına yaslandı. Bu cinayet vakası ve kaçırılma olayı ona kendisini yetersiz hissettiriyordu. Zira ilk kez bir vakada ilerleme sağlayamıyordu. Bu da ona bu işin içinde başka şeyler olduğunu düşündürtüyordu. Ancak ne olursa olsun sonuca ulaşacaktı, buna adı kadar emindi.

31

TURFAN

MS 914

Kervandan ayrılalı bir hafta kadar olmuştu Hallâc’ın. Yanma aldığı yiyecek ve su giderek azalmıştı ancak günde sadece bir kere yediğinden endişelenmiyordu aç kalmaktan. Nefsini çok uzun yıllardır körelttiği için başkalarının dayanamayacağı pek çok şeye dayanabilirdi. Tek zorluk susuzluktu. Günlerce hiçbir şey yemeden dayansa da susuzluk özellikle de sıcak havalarda çekilmez oluyordu. Günlerdir dur durak demeden yürüdüğü için ayaklarının altında oluşan yaralar bile susuzluğun yanında hiçti. Az suyu kaldığı için dikkatli kullanıyor, meditasyon ile vücudunu kontrol altında tutuyordu. Durduğu tek zaman namaz saatleri ile akşam güneş battıktan sonrasıydı.

Bu sabah da şafak vakti, güneş daha doğmadan düşmüştü yollara. Renkler daha dünyaya dönmeden epey bir yol kat etmişti. Yeni uyanan kuşların cıvıltısı, hafifçe esen tatlı rüzgârın sesine karışıyor, buna ağaç yapraklarının hışırtısı ile uzaklardan duyulan köpek havlamaları karışıyordu. Güneş ağır

ağır yükselirken yaprakların üzerindeki çiğ taneleri birer elmas gibi parlıyordu. Ayaklarının altındaki çimlerin kokusu her adımda burnunu dolduruyor, insanın içini tarifsiz bir sevinç kaplıyordu. Etrafta uçuşup

duran rengârenk kelebekler, cırcır böceklerinin olanca güçleri ile bir ağızdan çıkardıkları ses, gökyüzünün maviliği... Her şey ama her şey bugün farklı geliyordu Hallâc'a. Dünya çok güzel bir yerdi. Eğer ona olduğu haliyle odaklanırsan ve görürsen. Her adımda tüm bu güzellikleri seyreden kişiyi seyreden varlık olduğunu idrak ediyordu. Hallaç adı verilen bedenin burnuna dolan kokuları, içini dolduran sevinci, hayretle doğadaki değişimi izlemesini seyrediyordu. Bu beden ona bu gezegende geçireceği zaman içinde kullanması için verilmiş bir armağandı Allah'tan. O bu beden değildi. O bu bedenin çok ötesindeydi. Keshav ile Mingma'nın ne demek istediğini çok iyi anlamıştı. Her an meditasyondu aslında ve her an "Gerçek Ben'i" hissetmek için bir fırsattı insana. Ben'i hissetmek, gerçek varlığını hissetmek insanın tarifi imkânsız bir coşku duymasına neden oluyor, içini kaplayan bu duygu ile ne yorgunluk hissediyordu ne de başka bir şey. Tüm zorluklara dayanabilir, hepsinin üstesinden gelebilirdi. Yeter ki onu hep hissedebilsin. Bir beden olmadığını hissetmek insanın ölümden ya da başka şeylerden korkmasını da engelliyordu. Keshav'm dediği gibi hiç doğmamış ve hiç ölmeyecek olana ne, nasıl zarar verilebilirdi ki? Kendisini her zamankinden daha fazla Rabbine yakın hissediyordu ama yakın zamanda ona ulaşmak için her zamankinden daha fazla arzu duyuyordu.

Güneş tam tepeye yaklaşırken durup soluklanmaya ve öğle namazını kılmaya karar verdi. Kendisine altında oturabileceği bir ağaç gölgesi aramaya başladı. Bir iki dakika sonra biraz ileride oldukça geniş bir ağaç gölgesi belirledi kendine. Gidip ağacın altına oturup seccadesini yere serdi. Heybesini kenara bıraktıktan sonra ellerini önünde birleştirip duasını ettikten sonra eğilip yere kapandı.

Namazını bitirip seccadesini kaldırmak için yeniden eğildiğinde yanı başında bekleyen genç bir delikanlıyı fark etti. Çekik gözleri kemikli yüzünde ışıl ışıl parlıyordu. Başında beyaz bir başlık vardı. Merakla Hallâc'a bakıyordu. Hallâc genç delikanlıya gülümseyerek "Selamün

aleyküm,” dedi. Delikanlının dudaklarından bazı kelimeler döküldü ancak hiçbirini anlamadı.

Hallâc ana dili Farsça dışında Arapça’yı da iyi konuşuyor, hatta az çok Hintçe bile biliyordu ancak bu delikanlının dilinden anlamıyordu. En sonunda akima kervancının yazdığı kâğıt geldi. Heybesinden kâğıdı çıkarıp gence uzattı. Ardından el işaretleriyle bu adrese nasıl ulaşması gerektiğini sordu. Kâğıdı dikkatle inceleyen delikanlı gülümseyerek başını kaldırdı. Ardından kendisini takip etmesi gerektiğini belirten bir işaret yaptı. Genç delikanlının peşine düşen Hallâc bir yandan onu takip ediyor bir yandan da içine girdikleri yerleşim bölgesini inceliyordu. Geniş tarlaların gerisinde, çadırlar ve kerpiçten evler belirli bir düzenle sıralanmıştı. Büyükçe bir çit alanın gerisinde çok sayıda koyun ve koç meleşiyor, onların biraz ilerisindeki bölümde ise büyükbaş hayvanlar yer alıyordu. Çok sayıda çocuk rengârenk giysiler ve başlıklarıyla neşe içinde koşturup oynuyordu. Kadınlar evlerin önündeki tandırlarda ekmek pişiriyor, tereyağı ve peynir yapıyor, çamaşır yıkıyordu. Köy meydanında üzeri sazlıklarla örtülmüş kalasların altında oturan erkekler kendi aralarında konuşup arada gelene geçene bakıyorlardı. Genç delikanlı o tarafa koşup adamlardan birine Hallâc’ı işaret ederek bir şeyler söyledi. Yerinden doğrulan adam merakla Hallâc’a doğru yürüdü. Anlamadığı lisanda sözlere ne cevap vereceğini bilemeyen Hallâc kâğıdı göstererek el işareti ile oraya gitmek istediğini belirtti. Adam delikanlının sırtını sıvazladıktan sonra onu takip etmesini istedi Hallâc’dan. Bir süre sessizce yürüdükten sonra köyün epey ilerisinde geniş bir alana kurulmuş oldukça büyük bir ev gördü Hallâc. Yan yana birkaç yapıdan oluşan ev diğerinden oldukça farklıydı. Sahibinin epey zengin olduğu belli oluyordu görüntüsünden. Uygurlu adam bir koşu evi çevreleyen ağaçtan duvarı geçip, ön tarafta çalışan kadınlı erkekli gruba Hallâc’ı işaret ederek bir şeyler söyledi. İçlerinden biri adamı dinledikten sonra içeri girdiğinde Uygurlu, Hallâc’ın yanma geldi ve anlamadığı kelimeler döküldü dudaklarmdan yeniden. Tam bu esnada oldukça iri yarı, geniş omuzlu, uzun boylu bir adam çıktı dışarı. Yanında az evvel içeri giren adam vardı. Kendi aralarında konuştuktan sonra Hallâc’a doğru yürümeye başladı adam. Yanma ulaştığında kırık Arapçasıyla konuşmaya başladı.

“Beni arıyormuşsun, doğru mu?”

“Bodurgan sen misin?”

“Benim evet.”

Hallâc kervancının yazdığı kâğıdı uzattı adama. Kâğıdı inceleyen adam elini Hallâc’ın sırtına koyup, “Buyur gel içeri,” dedi dostça. Adamı takip eden Hallâc ahşap kapıdan içeri girer girmez yüzüne çarpan serin hava ile rahatladığını hissetti.

“Kervancı iş arkadaşımdır benim. Onun dostu benim de dostumdur. Söyle bakalım hangi rüzgâr attı seni buraya?”

“Ben bir Tanrı dostuyum. Rabbime kavuşmak ve onun sözlerini yaymak arzusuyla düştüm yollara. İki yıldır Hindistan’daydım. Yüreğim beni bu tarafa getirdi bir şekilde.”

“Anladım. Sen misyonersin. Dinini yaymak arzusu içindesin. Tıpkı Hristiyanlar ve diğer dinlere mensup kişiler gibi.”

“Ben bir misyoner değilim, bir sufiyim,” diye cevap verdi Hallâc. “Hiçbir kimseyi inancıma çekmek için zorlamam. Ama Rabbimin sözlerini yaymak da bu dünyadaki görevim benim. Ben varoluş ile bir olduğumuza inanırım.”

Adam gülümsedi. Ön dişlerinden biri kırık biri ise çürümüştü. Aklına Keshav geldi Hallâc’ın, gülümsediğinde ağzında oluşan komik boşluk dün gibi gözlerinin önündeydi. Özlüyor-du arkadaşını. “Geç otur şöyle,” dedi Bodurgan bahçenin bir köşesindeki minderleri göstererek. Tandırın başında ekmek pişiren kadınlardan birine bir el işareti yaptıktan sonra devam etti sözlerine.

“Uzun yoldan geldin, yorgunsundur.”

Hallâc, Uygurlu ev sahibinin işaret ettiği minderlerin üzerine otururken elinde geniş bir tepsi taşıyan kadın hızlıca önlerine sofra hazırlamaya başladı. Çeşitli sebzelerden ve otlardan hazırlanmış karışımlar dışında pişmiş ekmek, peynir, tereyağı ve süt vardı.

“Ye, açsındır sen.”

Hallâc açtı aç olmasma ama midesini doyana kadar şişirip nefsinin kontrolünü kaybetmek istemiyordu. Biraz ekmek, tereyağı ve peynir alıp attı ağzına. Bir yudum süt içtikten sonra adamın kendisini izlediğini fark etti.

“Nasıl dayanıyorsun bu yaşam tarzına?” diye sordu adam merakla.

“Ne varmış yaşam tarzımda?”

“Siz dervişler az yiyip, az uyuyup, az konuşuyorsunuz. Zor bir hayat bu bana göre. Nasıl dayanıyorsunuz bu çileye?”

“Ben dünya ile bir ama onun ötesinde olduğumu fark ettiğimde her türlü acı ve ıstıraptan kurtuldum. Bunun için bir şey yapmama gerek kalmadı. Zihinsel sessizliği sağladığında hakikati görmeye başlıyorsun zaten. Bir kez her şeyin içten geldiğini fark ettiğinde, yaşadığımız dünyanın bizim tarafımızdan yansıtıldığını anladığında hem acı hem korku yok olur.”

Adam Hallâc’ın huzur dolu yüzüne ve gülümsemesine baktı dikkatle.

“Bu köyü görüyor musun? Tüm bu insanlar bana bağlı. Hepsinin reisi benim. İstediğim her şeye sahibim ama şendeki huzurun onda biri yok ben de. Şu zihinsel huzuru elde etmek için neler vermezdim.”

“Zihin huzuru diye bir şey yoktur. Zihnin kendisi karışıklık, huzursuzluk demektir zira. Senin huzur zannettiğin şey huzursuz edici bir şeyin olmaması. Halbuki gerçek huzur asla bozulan bir şey değildir. O ne olursa olsun bozulmaz. Çünkü gerçek ben huzura ihtiyaç duymaz, o huzurun kendisidir zaten.”

Bodurgan şaşkın gözlerle baktı Hallâc’a. Alelade bir derviş sandığı adamın büyük bir ermiş olduğunu hissediyordu.

“Bana inançlarından bahset, neye inanırsınız siz? Kimdir peygamberiniz?” diye sordu Hallaç.

“Mani’dir benim peygamberim. Atalarım Kutluk Bilge Kül Kağan zamanında Gök Tanrı’ya inanırdık, Bögü Kağan zamanında Mani dinine

geçtik. Bundan yüzyıllar önce Mani peygambere tebliğ edildi bu din. Bu olduğunda henüz on iki yaşındaydı. Yaşadığı yer olan Mezopotamya'daki Hristiyanlar ile Zerdüştler arasından çıkıp Hindistan'a gitti. Orada Hint kutsal metinleri upanişad'ian inceledi ve dini yaymaya o bölgeden başladı. Bütün ömrü bunu yaymakla geçti ve en sonunda şehit olarak bu dünyaya veda etti."

Uygurlu Bodurgan'ın söyledikleri ilgisini çekmişti Hallâc'ın. Kendisi gibi o kutsal metinlerden etkilenmiş olmasına şaşırma-mıştı Mani'nin. "Devam et lütfen sözlerine!" dedi adama. Dinlenmekten son derece hoşnut olan adam derin bir nefes aldıktan sonra devam etti anlatmaya:

"Yaratılmış hiçbir varlığa zarar vermeyiz biz. Bu yüzden asla bir hayvan öldürmez, asla et yemeyiz. Hatta bir meyveyi dalından koparmak bile tanrısal maddeye zarar vermek olduğu için yiyeceklerimizi kutsar, şükran duyar öyle tüketiriz. İnsan öldürmek söz konusu dahi değildir. Asla ihtiyacımız olandan fazlasını istemeyiz bu yüzden. Aydınlık ile karanlık savaş halindedir bizim inanışımızda. İnsan da içindeki aydınlık ve karanlık yani iyilik ve kötülükle savaş halindedir. İyiliği seçersen aydınlık güçlenir, kötülüğü seçersen karanlık. Yaptıklarımız yüzünden yeniden hayata gelir, bunların bedelini öderiz."

Adam anlatmaya devam ederken Hallaç önünde uzanan bozkıra bakmaya başladı. Ekili tarlaların dışında taş ve topraktan oluşmuş bozkır ufka kadar uzanıyordu. Gökyüzünde bir kartal heybetli kanatlarıyla uçuyor, evin bahçesindeki ağaçların dalları rüzgârla sallanıyor, sararan yaprak havada döne döne yere düşüyordu. Köyün içinden yükselen insan sesleri giderek daha uzaklardan geliyordu bir uğultu şeklinde. Kendisini yine "Tanık" olarak hissetmeye başlamıştı Hallâc. Gerçek Ben'i kendisini hissettirmişti yeniden. Karşısında oturan adamın yüzüne baktı. Gözlerinin etrafındaki kırışıklara, konuşurken dudaklarının aldığı şekillere, gözlerinin içine. Taktığı bu maskenin ardında kimdi bu adam? Bu adamın ya da şu bozkırın içindeki taşların arasında ne fark vardı? Ne fark vardı kendisi ile havada uçan kuşun arasında? Ne fark vardı Mani peygambere inanan bu insanlarla, Hint tanrılarına, Buda'ya ya da İsa'ya inanalar arasında, Müslümanlar ile Yahudiler aynı değil miydi? Şu koskoca evrende görünen ve görünmeyen ne varsa hepsi Rabbinin zuhur etmiş hali değil miydi?

İnsanlar nasıl anlayamıyorlardı bunu? O O’ydu işte. Herkes ve her şey O’ydu! Bütün peygamberler bunu fark etmiş ve bunu yaşadıkları topluma anlatmaya

çalışmıştı. Hepsinin kendi dilince anlatmaya çalıştığı bu gerçeğin ise sözle anlaşılmasının yolu yoktu. Çünkü bilgi başkasına akta-rılsa da bilgelik aktarılamaz ve öğretilemezdi. Sözcükler hakikati anlatmaya yeterli değildi zira sözcükler insan ürünüydü. Hakikat sadece gönül gözüyle idrak edilebilirdi. Derin bir nefes aldı Hallaç. îçinde o kadar büyük bir coşku vardı ki yerinden kalkıp dans edebilirdi. Ben O’yum diye bağırmak, ulaştığı bu hakikat için hissettiği şükran duygusuyla her önüne gelene sarılmak istiyordu. Dayanamayıp Bodurgan’a sarıldı. Adam ne yapacağını bilmez halde bir an kaldıktan sonra şaşkın gözlerle ona baktı. Gülümseyerek ona bakan Hallâc, “Sana bir sır vereyim mi? Ben O’yum! Ama sen de O’sun aynı zamanda!” dedi neşeyle. Uzun süre ailesinden, evinden, çocuklarından, sevdiklerinden ayrı kalmasına neden olmuş bu yolculuğun sonuna gelmişti. Artık evine dönebilirdi.

32

GELİBOLU

ecenin soğuğu acımasız rüzgârla birleşmiş, insanın kanını

VJdonduracak kadar keskin hale gelmişti. Şiddetli bir uğultu vardı etrafta. Birkaç sokak köpeği aç olan karınlarını doyurmak için devirdikleri çöp bidonlarının başında aranıyorlardı. Korkuluğa benzeyen çıplak ağaçların çevrelediği parke taşlı sokakta birkaç katlı apartmanlar göze çarpıyordu. Kurumuş dalları ellerini gökyüzüne açmış kocaman bir deve benzeyen yüzyıllık çınarlar sokağın kenarlarını süslüyor, yapraklarını dökmüş bodur çalılar caddenin kenarlarını bir duvar gibi çevreliyordu.
Sokağın modern havası biraz ileride taş duvarların ortasında siyah demir kapısı olan, onlarca değişik ağacın bulunduğu devasa bir bahçenin içindeki eski taş binayla bozuluyordu. Kırmızı ve beyaz taşlardan yapılmış, girişi saray avlularındaki gibi yuvarlak, kemerli ve geniş bir kubbeden oluşan, en büyük penceresinin etrafı demir çubuklarla örülü, diğer

pencereleri rengârenk vitray camlarla kaplı binanın oldukça çok eski bir türbe olduğu belli oluyordu. Bahçenin tam ortasında mermer bir çeşme vardı. Türbeyi çevreleyen siyah demir parmaklıklar uzaktan bakılınca bir hayaletin parmaklarını andırıyordu. Algan kalın parkasının kenarları kürklü kapüşonunu başına geçirdikten sonra Duygu'dan aldığı cep telefonunu çıkarıp Abdülrahim Hoca'nın verdiği numarayı

tuşladı. Bu esnada Şirin de ellerini cebine sokmuş etrafı inceliyordu. Birkaç çalıştan sonra açılan telefonun diğer ucundan mekanik ve sert bir erkek sesi duyuldu.

"Alo, buyurun, kimsiniz?"

Algan nazik bir ses tonuyla karşılık verdi.

"İyi geceler. Kusura bakmayın bu saatte rahatsız ettik. Ab-dülrahim Ürgüplü verdi numaranızı. Yaşar Bey sizsiniz değil mi?"

Özellikle adını söylemekten çekinmişti Algan. Ne ile karşılaşacağını bilemiyordu artık. Karşısındaki ses yumuşamıştı.

"Algan Bey siz misiniz?"

Abdülrahim Hoca söylemiş kim olduğumuzu, demek ki sorun yok diye geçirdi içinden Algan.

"Evet benim."

"Abdülrahim Bey söyledi evet. Sizi bekliyordum ben de. îki dakika içinde oradayım. Kapıda buluşalım."

Telefonu kapatan Algan meraklı gözlerle kendisine bakan Şirin'e gülümsedi.

"Çok soğuk," dedi Şirin elleri cebinde ısınmak için hareket ederken.

"New York'un soğuğunun yanında hiçbir şey bu soğuk."

“Haklısın. Ama ben hiçbir soğuğu sevmem. Tam bir ev ke-disiyim aslında. Şu an donuyorum resmen.”

Algan birkaç saniye Şirin’in karanlıkta vahşi bir vaşak gibi parlayan gözlerine baktıktan sonra yanına gidip onu kollarının arasına alıp sıkı sıkı sarıldı. Bir an şaşıran Şirin kendisini bu sarılışa küçük, ürkek bir kuş gibi teslim etti. Karanlıkta öylece birbirlerine sarılmış halde dururken Algan ortamdaki elektriği hafifletmek için konuşmaya başladı:

“Uykusuzluktan biraz bu kadar üşümen. İnsan vücudu şarj olmadığında hassasiyeti artıyor.”

Şirin cevap vermedi. Onun yerine gözlerini kapatarak bu yumuşak sıcaklığa bıraktı kendisini. Burnuna Algan’ın kokusu geliyordu. Derin bir nefesle çekti içine o kokuyu. Saatlerdir hayalini kurduğu an gerçekleşmişti. Sabaha kadar o şekilde durabilirmiş gibi hissediyordu. Algan ise ne yapacağını bilemez haldeydi.

Kendisini durduramadığını hissediyordu. Bir şey tıpkı çok güçlü bir mıknatıs gibi onu Şirin’e çekiyordu. Uzak durmam gerek ondan! Ne yapıyorsun Algan? Öyle bir durumun ortasmdaydılar ki onu koruyup koruyamayacağını bilmiyordu. Ve başına bir şey gelmesinden çok korkuyordu.

“Bence sabah erkenden polisi aramalısın,” dedi kararlı bir sesle.

Şirin şaşırdı.

“Ama neden?”

“Çünkü aranan benim, sen değilsin.”

“Ama polise güvenmemek gerek demiştin sen. Peşimizdeki katil babamın sonradan bıraktığı işaretleri bile öğrenmiş içeriden. Kimden bilgi aldığını nereden bilebiliriz?”

“Evet haklısın bu bir risk ama benim yanımda olmandan daha büyük bir risk değil.”

“Ama!” diye itiraz etti Şirin ama arkadan gelen bir ses ile irkildiler.

“İyi geceler Algan Bey, buyurun girin lütfen içeri.”

Kısa boylu, seyrelmiş saçları rüzgârla uçuşan, üzerine giydiği kaim paltonun içinde bir çocuk gibi görünen adam gülümseyerek onlara bakıyordu. Hızlı adımlarla türbenin demir parmaklıklı kapısından içeri girip adamın karşısında durdular. Algan adama elini uzattı.

“Sizi de bu saatte rahatsız ettik Yaşar Bey. Kusura bakmayın lütfen.”

Adam gülümseyerek neşe içinde elini sıktı Algan’m.

“Rahatsızlık olur mu hiç Algan Bey? Kırk yılın başında Ab-dülrahim Bey’in bir ricasını yerine getiriyorum. Onun benim için yaptıklarının yanında bu nedir ki? Hem sizi de çok severim, inanın bana hakkmızdaki iddiaların hiçbirine inanmadım.”

Algan haberin basın yoluyla yayıldığını anlamıştı.

“Çok karışık bir durumun ortasmdayız Yaşar Bey. inanın iddialar karşısında ben de şok olmuş durumdayım.”

Yaşar elinde tuttuğu ağır anahtarlığı cebinden çıkarırken Şirin’e gülümsedi.

“Siz de hoş geldiniz.”

“Hoş bulduk, sağ olun yardımınız için.”

Şirin adamın gözlerindeki saflıktan ve yumuşaklıktan hoş-lanmıştı. İyi bir insan olduğu her halinden belliydi. Hep birlikte zemini beyaz ve pembe taş karolardan yapılmış bahçede yürümeye başladılar. Bir kadının çığlığına benzer bir şekilde bağıran bir kuşun sesi dışında hiç ses yoktu etrafta. Yaşar, sundurmanın olduğu yere gelip elindeki kilidi eski ahşap kapıya soktu. Ani bir klik sesi ile açılan kapıdan içeri girdiklerinde burnuna keskin bir koku geldi Şirin’in. Küf kokusuyla tütsü kokusunun karışımı gibiydi. Tam karşılarında bembeyaz tül bir perdenin olduğu demir parmaklıklı bir pencere, sekisinde ise üzerinde Arapça bir şeyler yazan bir tabak vardı. Yerde dokuma kilimler ve yastıklar göze çarpıyordu. Beyaza boyalı duvara

siyah bir materyalden yapılmış, küçük, yuvarlak bir nesne asılmıştı. Odanın ortasında, neredeyse her yanı kaplayan, üzerinde yeşil, parlak bir örtü serili olan mezar vardı. Başucundaki uzun çıkıntı aynı yeşil kumaşla örtülmüş, tepesine siyah bir sarık yerleştirilmişti.

“Kimin mezarı bu?” diye sordu Şirin merakla.

Yaşar köşeye çekilip ellerini önünde birleştirdikten sonra cevap verdi:

“Türbe Osmanlı zamanında yapılmış. Sonradan buraya getirilen iki kişiye aitmiş ancak kim oldukları bilinmiyor.”

Şirin şaşırmıştı.

“Ama insanlar her gün buraya gelip kendilerinden bir farkı olmayan bu insanlara ermiş diye dua ediyorlar değil mi?”

“Evet kesinlikle öyle,” dedi Algan dikkatle etrafı incelerken. “Bu, insanın DNA’sında kayıtlı olan çok tanrılı dönemden kalma bir eğilim. Tek tanrıcılık bundan birkaç bin yıl önce yükselmiş ve hâkimiyeti ele geçirmiş olsa da tüm insanların içinde çok tanrılı döneme ait içgüdüler bulunur. Tıpkı Yunan ve Roma tanrılar panteosu gibi Hristiyanlıkta azizler kavramı vardır. Her aziz bir sorunu çözmede yardımcıdır ya da şehirlerin ve ülkelerin koruyucularıdırlar. İslam’da da ermişler ve evliyalar kavramı vardır. Anadolu’da sayısız türbe vardır insanların gidip dua edip dilekte bulundukları. Somuncu Baba, Yahya Efendi, Hallâc-ı Mansûr, Eyüp Sultan, Oruç Baba, Tezveren Dede, Telli Baba, Yuşa Hazretleri, Aziz Mahmut Hüdayı, Merkez Efendi, Sümbül Efendi Türbesi, Helvacı Baba Türbesi, Selami Dede, Gözcü Baba, Çifte Gelinler Türbesi, Tuzcu Baba, Zuhurat Baba, Laleli Baba ilk aklıma gelenler. Bunların çoğunda kimin yattığı dahi bilinmez ama yine de insanlar orada yatanların onların dileklerini gerçekleştireceğine inanıp dua eder, adak adarlar. Dediğim gibi bu inanç aslında genlerimize işlemiş.”

Şirin başını salladı.

“Haklısın. Düşününce saçma. Şimdilerde de meleklerden isteme var bir şeyleri. Bir arkadaşımın kızı ısrarla her istediğinin gerçekleştiğini söyleyip

duruyordu. Peki gerçekten böyle bir genetik aktarım olabilir mi?”

“Genetik bilimci değilim ama şunu söyleyebilirim. İnsanlar hominidlerden yani iki bacağı üzerinde dik durabilen, iri ve kuyruksuz maymunlardan türedi. Evrim bir gerçektir ve tüm doğa bunun kanıtıdır. Ne oluyor evrimde? Zaman içinde, ihtiyaç doğrultusunda, niteliksel ve niceliksel bazı değişimler ortaya çıkıyor ve kuşaktan kuşağa aktarılıyor. Buradaki ana unsur ihtiyaç kelimesi. İhtiyaç duyulmadan evrimleşme olamaz. Göz dediğin organ ihtiyaç neticesinde evrimleşerek bugünkü halini almıştır. Peki şimdi konumuza dönersek, avcılık ve toplayıcılık yapan ve aynı kabileden olmayan, ortak hiçbir yanları bulunmayan insanları ne bir araya getirebilirdi?”

Şirin çekinerek cevap verdi:

“Din mi?”

“Din tabii ki. Din bu insanlara güçlü bir birlik beraberlik duygusu verip daha kolay hayatta kalmalarını sağlamıştır. Küçük bir insan topluluğu mu daha kolay mücadele eder çeşitli sorunlarla yoksa daha çok sayıda insan toplulukları mı? îşte din örgütlü ve disiplinli bir insan topluluğu yaratarak, bu şekilde hayatta kalmalarını ve böylece genlerini sonraki kuşaklara aktarmalarını sağladı. Doğal seçilim derken bu kast ediliyor işte. Hayatta kalmaya ve üremeye yardım eden mutasyonlarm genler aracılığıyla sonraki kuşaklara aktarılmasıdır doğal seçilim.”

Şirin şaşkın bir şekilde Algan’m söylediklerini düşünürken Algan görevliye döndü.

“Her neyse... Bunları daha sonra da tartışabiliriz. Şimdi buraya odaklanalım. Neler söyleyebilirsiniz türbe hakkında bize Yaşar Bey?”

Yaşar durduğu köşede ellerini çözüp paltosunun cebine soktuktan sonra cevap verdi:

“Burası Hallâc-ı Mansûr’a adanmış bir türbe. Hallaç makamlarından biri. Dünyada yedi ayrı noktada var. Asıl türbesi Bağdat’ta. İçeride onun

felsefesine atıfta bulunan yazılar var.” Duvardaki Arapça yazıyı ve nokta felsefesini gösteren daireyi işaret etti.

Şirin dikkatle etrafını incelerken Algan, Yaşar’a sorular sormaya devam ediyordu.

“Başka görmemiz gereken şeyler var mı?”

Yaşar kısa bir an sessiz kaldı. Bu sessizliğe şaşıran Şirin merakla ona doğru döndü.

Tereddütle Algan’a bakan Yaşar en sonunda kararlı bir şekilde cevap verdi:

“Aslında var. Ancak bunu herkesin görmesine izin vermeyiz. Ziyaretçiler bilmezler böyle bir bölüm olduğunu. Abdülrahim Bey sizi yollamamış olsaydı hiçbir şekilde göremezdiniz de.”

Algan merak içindeydi.

“Nedir bu Yaşar Bey?”

Yaşar odanın pencereye en yakın kısmına gidip eğilerek yere serili olan halıları toplamaya başladı. Üst üste o kadar çok hah serilmişti ki birini kaldırır kaldırmaz diğeri ortaya çıkıyordu. En sonunda hepsini kaldırdığında taş bir kapak çıktı ortaya. İki ucuna tutulup çekilebilmesi için demir parçaları monte edilmişti. Doğrulup ellerini beline koyan Yaşar taşı işaret etti.

“Burası gizli bir bölümdür. Herkes giremez. İçeride Hallâc-ı Mansûr’dan kalan emanetlerden bazıları vardır.”

Şirin heyecanlanmıştı. Aklına babasının yazdığı mektup geldi. Algan’a söylememişti mektubu hâlâ. Babasının bahsettiği yer burası olmalıydı. Fısıltı halinde eğildi Algan’m kulağına:

“Babam bana bıraktığı mektupta Ene’l Hak’kı takip et diyor. Burasından mı bahsediyordu acaba? Burada mı gizli elyaz-maları yani?”

Algan şaşkın bir biçimde Şirin’e baktı.

“Baban sana mektup mu bırakmıştı?”

“Evet. Avukatı teslim etti. Verene kadar benim kim olduğumu bilmiyordu.”

“Keşke daha evvel söyleseydin bunu.”

“Öyle bir koşturmacanm içine girdik ki unuttum tamamen.”

Yaşar demir parçalarından birini bir eliyle tutarken diğer eliyle diğerini işaret etti.

“Algan Bey yardım eder misiniz lütfen?”

Algan hemen eğilip diğer demir kolu tutup bütün gücüyle kaldırdı. Taş o kadar ağırdı ki iki koca adam uğraşmalarına rağmen zorlukla kalkıyordu yerinden. Kısa bir uğraşın ardından büyük taş parçasını kenara çekmeyi başarmışlardı. Karanlık bir boşluk görünüyordu şimdi kapağın altında kalan bölümde. Yaşar paltosunun cebine koyduğu el fenerini çıkarıp yaktı. Ardından belli belirsiz görülen merdivenlere bacaklarını uzatıp inmeye başladı. Birkaç basamak sonra yukarı doğru seslendi:

“Gelebilirsiniz.”

Algan hemen fırlayıp Yaşar’ı takip etmeye başladı. Bacaklarını merdivenlere uzattıktan sonra Şirin’e döndü.

“Sakın korkma. Bir şey olursa seni tutacağım.”

Şirin tamam anlamında başını salladıktan sonra Algan’ın ardından bacaklarını merdivenlere doğru uzatıp ilk basamağa indi. Yoğun bir küf ve toprak kokusu geliyordu burnuna. Etraf karanlıktı. Sadece el fenerinin zayıf ışığı belli bir bölgeyi aydınlatıyor, geri kalan yerler zifiri karanlıkta kalıyordu. Birden aklına gelen şeyle irkildi. Cesetler yukarıdaki sanduka benzeri şeyin içinde olamazdı mantıken. Bu durumda neredeydi? Titreyen bir sesle sordu:

“Be... Ben bir şey sormak istiyorum.”

Algan aşağıdan yankılanan sesiyle cevap verdi:

“Seni dinliyorum.”

Yutkunan Şirin zorlukla konuştu.

“Burası bir mezar mı? Yani bir mezarın içine mi giriyoruz?” Kısa bir sessizlik oldu. Algan hiç düşünmemişti bunu. Ne diyeceğini bilemez bir haldeyken Yaşar’ın sesi duyuldu:

“Bir anlamda evet. Ama onlar buranın zeminindeki toprağa gömülüler. Yani mezarın içine değil, mezarın olduğu yere iniyoruz aslında.”

Şirin ürperdiğini hissetti. İnsan ölüm gerçeğini onu yaşayana kadar anlamıyordu. Ama sevdiklerinden birini cansız karşısında görünce, tuhaf bir duygu kaplıyordu içini. O beden hem sevdiği kişiydi hem de değildi. İçi boşalmış, bir et parçası haline gelmişti. O zaman o kişi gerçekte nereye gitmişti? Ona bakan, büyüten annesiyle babasının ölümünde görmüştü bunu. O beden ömrü boyunca tanıdığı bildiği bedendi ama artık sevdiği kişi değildi. Katılaşmış, sertleşmiş bir et yığınıydı sadece. Bu tür soruları sormaktan hep kaçmıştı nedense, oysa şimdi tasavvuftan öğrendikleriyle ölüme başka bir gözle bakıyordu. Ama yine de ürperiyor-du. Aşağıdan arka arkaya pof sesi duyduğunda yere indiklerini anladı Algan ile görevlinin. El fenerini yukarı doğrultarak etrafı görmesine yardım etmeye çalışıyorlardı ama tersten gelen ışık sadece küçük bir .bölümü görmesine olanak sağlıyordu. Yine de hızlı bir biçimde basamakları inip en son basamakta kendisini yere bıraktı. Yumuşak bir pof sesiyle ayakları toprağa değmişti onun da. Yaşar el fenerini içinde bulundukları toprak odanın duvarlarında gezdirirken, “Gaz lambaları astık her yere. Şimdi yakacağım hepsini, merak etmeyin,” dedi sakin bir ses tonuyla. Birkaç dakika sonra yanan ilk lambayla beraber aydınlanan içeriyi daha rahat görebiliyorlardı. Küçük bir odaydı burası. İnce uzun bir koridor benzeri bir tünel vardı tam karşılarında. Yaşar sırasıyla her lambayı yakıyor, ardından aydınlanan tarafa doğru yürüyorlardı. Koridoru geçtiklerinde üzerine kilit vurulmuş bir kapı çıktı karşılarına. Yaşar cebinden çıkardığı anahtarı deliğe sokup kilidi açtı. Şirin heyecan içinde Algan’ın koluna yapıştı. Algan sakin bir şekilde Şirin’e sarıldıktan sonra uzanıp elini tuttu. El ele açılan kapıdan içeri girdiler. Etraf zifiri karanlıktı.

Birkaç saniye Yaşar'ın içeriyi aydınlatmasını beklediler. Rutubet, küf ve toprak kokusu birbirine karışmıştı burada. Sanki gerçekten de bir mezarın içindeler gibiydiler. Nihayet gaz lambaları birbiri ardına yanınca nasıl bir yerde olduklarını görebildiler. Kare biçiminde oldukça geniş bir odaydı bulundukları yer. Bir tünelle türbenin içine açılan merdivenlere açılıyordu. Zemin de dahil dört bir yanı taştan yapılmıştı. Birkaç varil dışında hemen hemen boştu. Birileri özenle burayı hazırlamıştı anlaşılan zamanında. İçeride sadece bir rahle ve üzerinde bir kitap vardı. Şirin, nefesinin kesildiğini hissetti bir an. Dönüp heyecan içinde Algan'a baktı. Onun da gözlerinde aynı heyecan vardı. Yavaş adımlarla rahleye doğru ilerlerken Şirin'in zihninde yankılanan tek bir şey vardı.

"Kayıp risaleler!"

33

GELİBOLU

Gecenin karanlığında kırmızı renkli eski pikap ıslak asfaltınüzerinden kayarcasına ilerliyordu. Yağmur durmuş, etrafı ıslak toprak kokusu kaplamıştı. Aracın penceresini aralayıp bu kokuyu içine çekti İsmail. Erken çocukluğunu anımsama-sa da nedense bu koku sanki o zamanlarda mutlu günlerinden fırlayıp gelmiş gibi geliyordu ona. İllaki mutlu günleri olmuştu çocukluğunda. Annesinin ona gülümseyerek bakıp sevgiyle kucakladığı günler. Ya da babasının aslan oğlum diyerek havaya fırlatıp tuttuğu. Deri eldivenli ellerinin tuttuğu direksiyonu usta bir manevrayla Gelibolu sapağına kırdığında birazdan orada olacağını düşünüp elini beline attı. Silahı sıkıştırdığı yerde duruyordu. Araba kullanırken bile ondan ayrılmak istemiyordu İsmail. Bu silah onun kendisini güvende ve güçlü hissetmesini sağlıyordu. Neredeyse uçarcasına ilerlerken asfaltın üzerinde küçük göller oluşturmuş su birikintilerine büyük bir hızla girip etrafa fışkırtıyordu. Ön cama yapıştırdığı tutacağa yerleştirdiği telefonunun ekranında kırmızı ve mavi iki noktaya bakıp gülümsedi. Üzerlerine yerleştirdiği çipler sayesinde anbean takip edebiliyordu onları. Hiçbir şeyin farkında değiller diye düşündü. Halbuki kendisi olsa ilk düşüneceği şey bu olurdu. Şeyhi biraz köşeye sıkıştırmalarını ve harekete geçip risaleleri bulmak için

çok az zamanları kaldığını düşünmelerini istemişti. Ne olacağını düşünüp dururken birden üniversitedeki olaylar patlamış, büyümüş ve ortalık karışmıştı. Profesör Algan Ataman'm adının bu olaylara karışacağını olayı daha ilk duyduğu anda anlamıştı. Zira uzun zamandır bu tür olayların gerisinde başka nedenler olduğunu ve hemen hemen hepsinin kurgulandığını, insanların piyon gibi oynatıldığını biliyordu. Keza şeyhi ona merak etmemesini, öğrencilerin arasında kendilerine bağlı gençlerin de olduğunu, onlar sayesinde bu savaşı kazanacaklarını söylemişti. Haberlerde yakalanan o gencin her şeyin sorumlusu olarak Algan Ataman'ı göstermesine şaşırmamıştı o yüzden. İnandığı değerler ona yalan söylememesini, kul hakkı yememesini, iftira etmemesini, öldürmemesini

emrediyordu. Ama bu bir savaştı ve kutsal olan değerler için her yol mübahtı. Zira söz konusu olan Yüce Allah'ın onlara gönderdiği din ve kitaptı. Aniden önüne fırlayan bir köpek nedeniyle frene bastı İsmail. Son anda çarpmaktan kurtulmuştu. Karanlıkta bir an göz göze geldi köpekle. Nedense tuhaf bir his kapladı içini. İnsanın da hayvanın da ruhu gözlerinde saklıydı sanki. Bu nedenle kimseyle göz teması kurmamaya çalışırdı. Ki bunu yapmazsa görevlerini zor yerine getirirdi. Bu geceki görevini de yerine getirdikten sonra arınması gerekecekti. Bunun için gidebileceği bir yer vardı bulundukları yere yakın. Tarikat o kadar büyük ve bağlı olanlar o kadar fazlaydı ki her yerde ve her şartta birbirlerine yardım edebilirlerdi.

Araç ana caddeden ara sokaklardan birine saptığında kırmızı ve mavi noktalar ile arasında çok az mesafe kaldığını fark etti. Birkaç dakika sonra oraya varmış olacaktı. Profesörün polisle iş birliği yapmasının önü kesilmişti ama kız her an polisten yardım isteyebilirdi. Bu nedenle bu işi halletmeliydi. Telefondan kısa bir sinyalin gelmesinin ardından dikkatle etrafına baktı. Sokak tenhaydı. Sol tarafa bakınca türbeyi fark etti. Pikabı yol kenarında uygun bir yere park ettikten sonra araçtan indi. Soğuk hava ateş gibi yanan vücudunu yalayıp geçerken rahatladığım hissetti. Sanki her nefesle içi temizleniyordu. Derin derin birkaç nefes aldıktan sonra hızlı adımlarla bahçe kapısına yöneldi. Etrafta çıt çıkmıyordu. Birkaç gece kuşu acı acı ötüyor, rüzgâr şiddetli esiyordu. Bahçenin ortasında mermer çeşmeyi geçip kubbeli sundurmanın altına gelip durdu. Kapıyı itti ancak kilitliydi. Cebinden çıkardığı pala benzeri demir parçasını yavaşça kapı ile duvar arasına koyup bütün gücüyle kendine doğru çekti. Ufak bir zorlamayla kapı anında açıldı. Demir parçasını yeniden cebine koyup yavaşça kapıyı itip içeri girdi. Burnuna küf kokusu ile karışmış tütsü kokusu geldi. Diğer cebinden çıkardığı feneri açıp önüne doğru tuttu. Sandukanın hemen yanı başındaki halılar kaldırılmış, taş kapak kenara çekilmiş bir şekilde duruyordu. Gülümsedi.

"Babanız sizi buldu," dedi fısıltı halinde. Hızla cep telefonunu çıkarıp ışık hızında mesaj yazdı kardeşlerinden birine.

"Polise ve basma haber verebilirsiniz."

Ardından feneri ağzına sıkıştırıp basamakları inmeye başladı. Birazdan olacakları düşündükçe heyecanlamyordu.

34

BAĞDAT

MS 915

üneş alev alev yanan bir ateş topu gibi gökyüzünün en tepe-

V_J sindeyken nefes nefese kalmış Ebu Bekir Şıbli, Dârüşşecere isimli hilafet sarayının altın ağaçlı salonundan hızla geçip bahçeye çıktı. Bahçenin ziyaretçilere açık bölümü her zamanki gibi kalabalıktı. Huceriyye muhafızları etrafta kol geziyordu. Gözleri endişe içinde ve sabırsızca birini arıyordu. Başına doladığı sarığın altından sicim gibi terler yüzüne hücum ederken aradığı kişiyi gördü. Bahçenin bir köşesinde yabancı kıyafetli iki adamla konuşan sarayın başmabeyincisi Nasr el-Kaşurî beti benzi atmış Ebu Bekir'i görünce yanındakilerden uzaklaşıp bahçenin sakin bir köşesine doğru yürümeye başladı. Birkaç adımda ona yetişen Ebu Bekir, sesinin fazla duyulmaması için fısıltı halinde konuşmaya başladı:

"Dedikoduları duydun mu?" Başmabeyinci başını salladı.

"Duydum evet. Her yerde onu konuşuyorlar."

Ebu Bekir yüzünde biriken ter damlalarını elinin tersiyle sildi. "Herkes onu konuşuyor. Hallâc cinlerle çalışıyor diyorlar. Güya çölün ortasında acıkanlara bin bir çeşit yemek hazırlamış

hiç yoktan. Hint diyarında büyücülük öğrenmiş diyorlar bir de. Daha da fenası Allah'a şirk koşmayı geç, bizzat Allah olduğunu söyleyip duruyormuş sağda solda."

Nasr el-Kaşurî uzun sakalını sıvazladıktan sonra endişeli gözlerle Ebu Bekir'e baktı.

"Bunlar önemli değil, dedikodudur, gelir geçer. Asıl fena olan devletle ilgili söyledikleri. Dinsel farklılıkların yarattığı sosyal tabakalar arasındaki nefreti sonlandıracak, devletle halk arasındaki uzaklığı ortadan kaldıracak

bir sistem vaaz ediyormuş. Dine dayalı demokratik bir sistem kurulmalı diyormuş. Dinsel ya da mezhepsel tüm ayrılıklar son bulmalı diyormuş. Bu sözler çok tehlikeli. İnsanları isyana teşvik edebilir. Hele yıllarca aç ve sefil kitlelerin yarattığı isyanları düşünecek olursak yangına körükle gitmek demek oluyor bu. Yeni Vezir Hamid Bin Abbas ondan hiç hoşlanmıyor, içeri tıkmak için bahane arıyor. Halife ve annesinin Hallâc'a karşı sempatisi var ancak halife çok kolay yönlendirilen birisi. Eğer bu sözler onların da kulaklarına giderse neler olur kestirmek güç, her yöne çekebilirler."

Ebu Bekir başmabeyinciyi onaylamak için hızlı hızlı başını salladı. O da bundan korkuyordu. Yaklaşık beş yıldır Bağdat'tan uzaktı Hallâc. O buralarda yokken çok şey değişmişti. Bir zamanlar Hallâc'ı tutuklatmak isteyen Vasit valisi Hamid Bin Abbas ikinci vezir olmuş, oldukça güçlü bir konuma gelmişti. Göz açtırmıyordu kimseye. Sufilerden de oldum olası hoşlanmadığı su götürmez bir gerçekti. Hepsini din ve devlet düşmanı görüyordu. Gerçi Hallâc'ın sarayla ilişkileri her zaman iyi olmuştu. Bunda hem Nasr el-Kaşurî ile dostluğu hem de halifeyi iyileştirmesi etkiliydi. Ona hem saygı duyulmuş hem de başkalarına gösterilmeyen anlayış ve tolerans cömertçe verilmişti. Ancak vezir Hamid Bin Abbas'm Hallâc'dan hiç hoşlanmadığı dahası diş bilediği de bilinen bir gerçekti. Bu nedenle en ufak bir fırsatı değerlendirmekten kaçınmayacağına emindi. Diğer dervişler bir şekilde yardım eder, hakkını ararlar da diyemiyordu zira sufi çevresi zaten oldum olası suya sabuna dokunmayan, bana dokunmayan yılan bin yaşasın zihniyetindeydi. Vezir Hamid Bin

Abbas zamanında korkudan iyice köşelerine çekilmişlerdi. Cü-neyd Hoca sürekli "Teşbihiniz ile uğraşın başka şeylerle değil," diyerek herkesi ikaz ediyordu. En son tasavvuf okulunun önünde olanlar ve Hallâc'ın o sırada tutuklanmak istenmesi onu zaten ta o zamanlardan itibaren bir hayli korkutmuştu. Üstelik Hallaç farklı düşünce yapısı ve açıklığı ile pek çok sufinin tepkisini çekmekte, sarayla iyi ilişkileri nedeniyle de kıskançlık duyulmasma, çekememezliklere neden oluyordu. Bu nedenle Hallâc'ın özellikle Hamid Bin Abbas zamanında Bağdat'ta kalması doğru değildi. Bir an evvel ailesini de alıp terk etmeliydi şehri. Ne vakit gelmişti şehre, kaç gün olmuştu geleli bilmiyordu Ebu Bekir. Tek bildiği dedikodulardı. Bundan bir iki gün önce çarşıda alışveriş yaparken söylenenlere kulak kabartmış ve Hallâc'ın döndüğünü öyle öğrenmişti. Şehir dedikodular ile

çalkalanıyor, birin üstüne bin koyarak anlatıyordu insanlar birbirlerine. Bu arada eski öğrencileri ve takipçilerine yenileri de ekleniyordu. Sözlerini ve vaazlarını dinlemek için Basra'dan, Kûfe'den, Vasit'ten, Nihavend'den, hatta Musul ve Tebriz'den dahi gelenler vardı. İnsanlar onun sözleri ile kendinden geçiyor, ağzından dökülecek kelimeleri adeta hipnotize olmuşçasına bekliyorlardı. Bu yüzden büyücü olduğu söylentileri alıp yürümüştü. Dedikoduları duyar duymaz her yerde Hallâc'ı aramış, bulamayınca da Hint topraklarına gitmeden evvel ailesini yerleştirdiği evine uğrayıp eşine haber bırakmıştı ancak hâlâ da yüz yüze gelebilmiş değillerdi. Bir yanı o büyük zata kavuşacağı için çok heyecanlı diğer yanı şehre döndüğü için çok endişeliydi. Onun gibi bir ermişin fikirlerinin ve eriştiği sırların onun sonu olabileceğini biliyordu. Sokaklarda "Ene'l Hak" diye kendinden geçmek de neyin nesiydi? Delirmiş miydi bu adam? Daldığı düşüncelerden başmabeyincinin sesiyle sıyrıldı.

"Ben halife hazretleri ile konuşacağım. Şağab Hatun'u da bilgilendireceğim. Vezir Ali Bin İsa da elinden geleni yapar ancak bunlar yeterli değil. Beni Hallâc'ın casusu gibi görüyor sarayda herkes. Sözlerim bir yere kadar etki edebilir. Bu yüzden sen bir şekilde onu bulup şehirden uzaklaşmasını sağlamalısın. Elini çabuk tutsan iyi olur."

Ebu Bekir başını salladı yeniden. Ardından saygılı bir şekilde başmabeyinciye selam verip hızlı adımlarla sarayın çıkış kapısına doğru yürümeye başladı. Nerede olabilir diye geçirdi içinden. Hallâc'm nerede, ne yapıyor olabileceğini kimse kestiremezdi. Birden akima Cüneyd Hoca geldi. Hallaç şehre geldiğine göre onu mutlaka ziyaret ederdi. Her ne kadar bir yanı ona kırgın olsa da Cüneyd-i Bağdadi ile sohbeti severdi. Gördüğü, öğrendiği şeyleri de mutlaka paylaşmak isteyecekti. Koşar adım saraydan fırlayıp Cüneyd Hoca'nm tasavvuf okulunun yolunu tuttu.

Bağdat sokaklarında bir yandan hızla yürürken bir yandan da Hallâc'm ona neler anlatacağını merak ediyordu. Pek çok iyi şeyh ve hoca görmüştü. Cüneyd Hoca en büyüklerindendi. Hallaç ile ilk tanıştıkları sıralarda ondan o kadar etkilenmiş ve iki derviş arasındaki farkı o kadar net görmüştü ki şaşırmıştı. Bir gece aynı zamanda Hallâc'm öğrencisi de olan Nasr el-Kaşuri'ye sormuştu.

“Nasıl oluyor da Hallâc’m derecesi Cüneyd Hoca’nm derecesinden üstün oluyor?”

Başmabeyinci kendinden emin bir tavırla cevap vermişti.

“Cüneyd Hoca bilgi bakımından deryadır. Hallâc ise o bilgileri gönlüne indirmeyi başarmıştır. Aradaki fark budur işte.”

Gerçekten de ne vakit Hallâc’m konuşmasını dinlese sanki o sözleri Hallâc’m dili üzerinden Hak söylüyor gibi hissediyordu Ebu Bekir. Bunu düşünür düşünmez bir heyecan dalgası kapladı bedenini. Hallâc’ı bir an evvel görmek istiyordu. Adımlarını daha da hızlandırdı.

Aradan ne kadar süre geçmişti bilmiyordu ama güneş acımasızca yeryüzünü kavurmaya devam ederken Cüneyd-i Bağdadi’nin tasavvuf okulunun önüne gelmişti bile. Üzerindeki beyaz keten elbise terden sırtına yapışmıştı. Sarığının altından yüzüne damlalar süzülüyordu. Derin bir nefes alarak kapıyı çaldı. Birkaç dakikalık bir bekleyişin ardından kapı ağır ağır açıldı. Genç bir öğrenci gelenin o olduğunu görünce eğilerek selam verdi.

“Selamün Aleyküm!” dedi Ebu Bekir içeri girerken, “Cüneyd-i Bağdadi Hazretleri buradalar mı?”

“Evet efendim,” diye karşılık verdi delikanlı. “îçerideler. Sohbeti henüz bitti.”

Cüneyd Hoca haftanın belli günleri yaptığı sohbetlerden vazgeçmemişti. Sufilere olan önyargının artması ve yönetimin onlardan pek hoşlanmaması nedeniyle daha dikkatli öğrenci kabul ediyor olsa da bu sohbetler önemliydi onun için. Serin taş avluyu geçip binadan içeri girdiğinde Cüneyd Hoca’nın sohbetlerinde kullandığı odanın tam karşısındaki çalışma odasının kapısını çaldı. İçeriden Cüneyd-i Bağdadi’nin tok sesi duyuldu:

“Buyurun.”

Kapıyı bir kedinin geçebileceği kadar açıp başını o açıklıktan içeri uzattı.

“Müsade var mıdır içeri girmeme hocam?” diye sordu.

Onu görünce yüzüne geniş bir gülümseme yayılan Cüneyd Hoca elinde tuttuğu zikir teşbihini bir yana bırakırken cevap verdi:

“Müsade şenindir. Geç otur şöyle karşıma Ebu Bekir.”

İçeri girip onu tasavvuf yoluna sokan ve tüm hayatım değiştiren adamın karşısına oturan Ebu Bekir o gözlerde yorgunluk ve bitkinlik okudu. Cüneyd Hoca iyice yaşlanmıştı. Gözlerinin feri kaçmış, eski ışıltısı tümden yok olmuştu. Ona rağmen bakışlarına şefkat ve anlayış hâkimdi. Bir zamanlar onu dünya nimetlerinden uzaklaştırıp gerçek bir Tanrı dostu yapmak için geçmesini sağladığı sınavlar geldi aklına. Bir zamanlar valisi olduğu şehirlerde bir dilenci olarak yaşadığı yıllar. Tam içindeki nefsi öldürdüğünü, dünya nimetleri ile ilişkisinin tamamen kesildiğini düşündüğü vakitlerde Hallâc ile tanışmıştı. Okulun önündeki isyanın ertesindeki günlerde sık sık bu okulda buluşur, sohbet ederlerdi. Bir gün Hallâc, Cüneyd Hoca ile fikir tartışması yaptıktan sonra çıkmak üzereyken karşılaşmışlardı. Oturup biraz laflamak istemişti Ebu Bekir. O sohbet sırasında kolunun altında tuttuğu eski bir el yazması olan Kur’ân tefsirini Hallâc’a vermişti. “Bu kitaba herhangi bir bağlılığın var mıdır?” diye sormuştu Hallâc. “Hayır yok” diye cevap vermişti Ebu Bekir. Ancak o günü izleyen günlerde garip bir şekilde Hallâc’a verdiği el yazmasını düşünürken bulmuştu

kendisini hayretle. O güne değin hiç aklında olmayan bu el yazmasını o kadar düşünür olmuş ve geri alıp alamayacağına dair endişelenmeye başlamıştı ki kendisi de şaşmıştı bu işe. Çok değerli bir yazma o diye geçirmişti içinden, kimsede bulunmaz, başka bir eşi daha yok, keşke vermeseydim'. Bu düşünceyi bir türlü koyamıyordu zihninden. Bunun onun bir sınavı olduğunu çok sonra fark etmişti. Aradan aylar geçmiş, bir gün Hallâc kitabı ona iade etmişti. “Güzel bir el yazması. Her ne kadar tefsirde hatalar olsa da. Onca zaman kitap için endişe etmene gerek yoktu,” dey i vermişti. Şaşkınlıkla Hallâc’a bakmıştı Ebu Bekir. Bu dervişin farklı olduğunu biliyordu ama insanların zihinlerini okuyabildiğine ilk kez şahit oluyordu. Kendisini çırılçıplak kalmış hissetmişti. îlk başta, “Yok öyle bir şey, nereden çıkardın bunu?” diye demişse de Hallâc’m yüzündeki şefkatli tebessümden yalan söylemesinin anlamsız olduğunu anlayıp kabul etmişti durumu. “Neden düşündüm bunu bilmiyorum. Sana olan

güvensizliğimden değil inan. Ama engelleyemedim kendimi nedense bunu düşünmekten.”

“Çünkü,” diye karşılık vermişti Hallâc, “Kitap sadece bir araç. Senin hâlâ dünya nimetlerine olan bağımlılığını simgeliyor. Onun geri gelip gelmeyeceğini umursamadığın an sınavı geçmiş olacaktın aslında. Üzerinde çalışman gereken nokta işte budur. Nefsini kontrol etmek için zihnine değil yüreğine odaklan. Ve unutma, çektiğin her acı bir lütuftur aslında. Hakikate ulaşmanı sağlamak üzere yoluna çıkartılmıştır.”

Hallâc ile geçirdiği her anın sınırlarını zorlamak ve yolunda ilerlemesini sağlamak için olduğunu sonradan anlamıştı. Kitap meselesi gibi daha pek çok meselede nasıl bir gaflette olduğunu anlamış, olayları ancak üzerinden zaman geçtikten sonra idrak etmişti. Allah yolunda her türlü dünyevi bağlılığın yok olması gerekirdi.

Daldığı düşüncelerden Cüneyd Hoca’nın sesiyle sıyrıldı:

“Epeydir gözükmüyorsun, hangi rüzgâr attı seni buraya?”

Hallâc ile geçirdiği zamandan sonra giderek Cüneyd Hoca’dan uzaklaştığı su götürmez bir gerçekti. Hiçbir zaman bağlarını koparmamıştı ancak daha seyrek ziyaret eder olmuştu bir zamanlar gözünün içine baktığı şeyhini.

“Belki duymuşsunuzdur hocam, Hallâc geri döndü Bağdat’a.”

Cüneyd Hoca düşünceli bir şekilde sakalını ovaladıktan sonra cevap verdi:

“Duymamak için sağır olmak gerek. Sokaklarda kendinden geçip Ene’l Hak dediğini sağır sultan bile duydu. Ama mesele bu değil. Ulema, yönetim çarklarının sağlıklı işlemesini sağlayan bir vezirlik makamı ile Allah’ın önünde görevinin bilincinde olan bir halifelik makamı istemekte açık açık. Bu nedenle halka vaaz ettiği adil sistemi sadece Hallâc’ın getirebileceği konuşulmaya başlandı. Yakında kanı kim bilir hangi darağacını sulayacak!”

Cüneyd-i Bağdadi’nin sözleri şok etkisi yaratmıştı Ebu Bekir’de. Hallâc’ın hiçbir zaman hiçbir isyanı teşvik etmediğini, ne Karmatiler ne de başka gruplarla birlikte olmadığını bilse de düşünce bakımından onlara yakın bir

çizgide olduğunu, adalet dışında hiçbir şey vaaz etmediğini biliyordu ama söylediklerinin cahil halk arasında yanlış anlaşılabileceğini ve o sözler nedeniyle insanların isyan edebileceğinin de farkındaydı. Şimdi bu kutsal adamın öldürülebileceği düşüncesi bile kalbini sıkıştırmaya yetmişti. Bundan o da korkuyordu ancak kelimelere dökülmüş halini duymak rahatsız etmişti onu fazlasıyla. Cüneyd Hoca en başından beri Hallâc'ın sosyal meselelere çare aramasına karşı çıkmıştı. Ona göre onların yapması gereken devlet işleyişine ve siyasete karışmak değil, kabuğuna çekilip iç dünyasına yönelmekti. Hallâc ise yaşadığı dünyadaki problemlere ve sorunlara çare aramanın tekâmül yolunda birer araç olduğunu düşünüyor, bir sufinin görevleri arasında bunların olduğunu da savunuyordu. Cüneyd-i Bağdadi ile Hallâc arasındaki sürtüşmenin en büyük nedenlerinden biri buydu işte.

"Başmabeyinci, Hallâc'ın zarar görmemek için şehri terk etmesi gerektiğini düşünüyor. Eğer sizi ziyarete gelirse iletirseniz sevinirim."

Cüneyd Hoca düşünceli bakışlarını Ebu Bekir'in yüzünde gezdirdikten sonra başını salladı. Beli belirsiz bir endişe bulutunun yaşh adamın yüzünden gelip geçtiğini fark etti Ebu Bekir.

Hoca'nın Hallâc'a içten içe kızsa da aslında onun için korktuğunu görebiliyordu. İzin isteyip ayağa kalktığında ne yapması ya da nereye gitmesi gerektiğini bilmiyordu Ebu Bekir. Sarığının altındaki yuvarlak kara gözlerinde ne yapacağını bilememenin yarattığı endişe vardı. Eğilmiş bir şekilde selam verip odadan çıktıktan sonra hızlı adımlarla taş avluda yürümeye başladı. Belki evinde yakalayabilirdi onu, yeniden gitmesinde yarar vardı. Avluyu geçip bahçe kapısına ulaştığında genç delikanlı saygıyla önünde eğildikten sonra kapıyı açtı. Delikanlının selamına karşılık verip dışarı çıktı. Sıcak yeniden ansızın atılan bir tokat gibi yüzünde patlamıştı. Dalgın bir şekilde sokaklarda yürümeye başladı. Hallâc ona yaşadığı her şeyin ardında başka bir mana olduğunu söylemişti. O an koca şehirde onu arayıp bulamamasının ardında da bir mana olmalıydı. Ama bu her ne ise Hallâc'ı aramaktan hiç vazgeçmemeli ve ne olursa olsun ona ulaşmalıydı. Günlerdir süren uykusuzluk ve yorgunluk artık bacaklarında derman bırakmasa da yoluna devam etmeliydi. Mahalleler mahalelleri kovalıyor, insanlar ve çevre değişiyor, Ebu Bekir'in yorgunluğu daha da artıyordu.

Bağdat’ın dış mahalellerinden birine girdiğinde artık tamamen takati tükenmişti. Durup soluklanmaya ve yoluna ondan sonra devam etmeye kara verdi. Etrafta biraz dinleneceği bir yer var mı diye bakarken insanların köşe başlarında kendi aralarında fısır fısır konuştuklarını, koşar adım bir yere yetişmeye çalıştıklarını fark etti. Ne olduğunu anlamamıştı ama olağanüstü bir hal olduğu ortadaydı. Birden etrafını saran çocukların neşeli haykırışları toz toprak içindeki mahallede yankılanırken biraz ötedeki kalabalık dikkatini çekti. Neler olduğunu anlamak için adımlarını hızlandıran Ebu Bekir yanından koşarak geçen bir gencin kolunu tuttu.

“Neler oluyor böyle?”

“Büyük bir zat konuşuyor. Bir dokundu mu ölüyü diriltiyor, çölde tutup salladıklarında vücudundan tatlı hurmalar dökülüyormuş. Diyorlar ki geleceğin halifesi o olacakmış, tüm yoksulları ve fukaraları koruyacak, bir hükümdar ile bir köylü arasında hiçbir fark olmayacakmış.”

Delikanlı yanından uzaklaşırken Ebu Bekir tüylerinin diken diken olduğunu hissetti. Gözlerini kısarak ilerideki kalabalığın ortasında konuşan kişiyi görmeye çalıştı. Bir kahvenin telvesi gibi belli belirsiz görünen bu incecik siluet her adımda daha da belirginleşiyordu. Kalbi deli gibi çarpmaya başlamıştı Ebu Bekir’in. Adımlarını hızlandırdı. Bu da yetmedi, koşmaya başladı. Kalabalığa ulaştığında insan selinin arasına girip önlere doğru ilerlemeye çalışsa da iki adım dahi atamadı. îğne atsan yere düşmeyecek denli kalabalık olan meydan hıncahınç dolmuştu. Buna rağmen insanlar hâlâ akın akın gelip kendilerine yer bulmaya çalışıyordu. Nihayet bin bir özür dileyerek zor bela ulaştığı en önde gördü onu. Kalabalık çemberin tam ortasında kara bir elmas gibi parlıyordu. Siyah sarığının altından dökülen kıvırcık siyah saçları ve dimdik bedeni ile Hallâc karşısındaydı. Bir gün bile yaşlanmamıştı. Tam tersine oldukça dinç ve sağlıklı görünüyordu. Beyaz elbisesinin üzerine keçi kılından yapılmış siyah bir hırka giymişti. Eskisi gibiydi ancak farklı olan bedenini çevreleyen nurdu. Sanki bir güneş gibi metrelerce öteye yayılıyordu ışığı. Yıldızsız bir gece gibi olan kara gözlerinde büyük bir şefkat ve anlayış gizliydi. Öyle tane tane, öyle bir sükûnetle konuşuyordu ki etraftaki kimseden çıt çıkmıyor, insanlar adeta büyülenmişçesine onu izliyordu. Sesi tıpkı çölde rastlanan bir pınar gibi tatlıydı. Yüzündeki hafif tebessüm

ile ortaya çıkan belli belirsiz çizgiler dışında yaşını tahmin etmek imkânsızdı. Öyle bir ışık, öyle bir nur vardı ki etrafında, bakanın gözleri kamaşıyordu. Ebu Bekir mutlulukla gülümsedi. Bulmak için günlerdir aç susuz şehrin tüm sokaklarını talan ettiği dostu karşısındaydı. Onun sesini duymak bile içindeki nedensiz endişeyi ve huzursuzluğu yok etmişti. Orada, o cehennem güneşinin altında sonsuza kadar dikilip onu dinleyebilirdi. Hallâc sakin bir şekilde konuşup gözlerini onu dinleyenlerin üzerinde gezdirirken durdu birden. Göz göze gelmişlerdi. Ebu Bekir'in kalbi devasa bir tokmak vurulan çan gibi atıyordu. Öğretmeni geri dönmüştü ona. O anda karar verdi. Bu yolda ne varsa sonuna kadar yanında olacaktı dostunun. Hallâc başıyla selam verdi Ebu Bekir'e. Kara gözlerinden mutluluğu belli oluyordu. O gözlerde ne korku ne endişe ne de geleceğe yönelik herhangi bir tedirginlik vardı. Tamamen teslimiyette olan bir Tanrı dostunun gözleriydi bunlar. Ebu Bekir gözlerinden taze bir yaradan süzülen kan gibi ılık yaşlarının süzüldüğünü hissetti. Çenesi titriyor, dudaklarını sabit tutmakta zorlanıyordu. Ağlamamaya çalışsa da başaramadı. Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Sevinç gözyaşları bunlar diye düşündü. Allah sonunu nasıl yazdıysa öyle olacaktı, emindi. O an yol boyunca düşündüğü, günlerdir onu bulamamasının ardındaki mananın ne olduğunu anladı Ebu Bekir. Bulanlar aramaktan hiç vazgeçmeyenlerdi. İşte mana buydu.

35

GELİBOLU

Şirin merak içinde rahlenin yanma vardığında deriden yapılmış kapağı ve papirüs benzeri kâğıtlardan oluşan sayfaları fark edip heyecanlandı. Çok eski olduğu metrelerce öteden bile fark edilebilirdi. İnsanların uğruna birbirini öldürecek kadar büyük bir sır barındıran kitap bu mu? Bir türbenin altındaki gizli bir odada mıydı yani? Bu kadar kolay mıydı ona ulaşmak? Bu işte oturmayan bir şeyler vardı. Merak dolu gözlerle Algan'a baktı. Yavaş adımlarla rahlenin önüne gelen Algan soğukkanlı görünüyordu ama onun da aklından onlarca soru geçiyordu. Parmağıyla kitabın deri kapağına dokunduktan sonra soru dolu bakışlarını Yaşar'a çevirdi.

"Tavasin" dedi Yaşar kitabı işaret ederek. "Orijinal kopyalarından biri."

Garip bir hayal kırıklığı hissetti Şirin içinde. Nedense kayıp risaleleri bulduklarını düşünmüştü ama bu düşünce çok saçmaydı aslında, biliyordu. Böylesi büyük bir sırra bu kadar kolay ulaşamazlardı. Yüzlerce yıldır onun uğruna olanları düşününce hele. Algan dikkatle el yazması kitabı alıp incelemeye başladı. Kendilerinde olan el yazmasını arabaya gizlemişti. Her ne kadar aynı kitap olsa da yazan hattatın farklı olmasından dolayı kitap da farklı görünüyordu. Sadece kendilerindekinde sayfaların yanına notlar alınmıştı. Ve bu çok daha eski bir kopyaydı. Milyonlarca dolar ederdi. Ama onu ilgilendiren ederi değil içerdiği bilgilerdi. Paraya değer vermekten vazgeçeli epey olmuştu. Bu sırada Şirin duvarlarda asılı duran Arapça simgelere bakıyordu merakla. Ne olduklarına dair hiçbir fikri yoktu.

“Bunlar ne böyle?” diye sordu dayanamayarak.

“Onlar Arapça harfler. Her harfin farklı bir anlamı vardır görünenin dışında,” diye cevap verdi Yaşar.

Şaşırmamıştı Şirin. Şu son birkaç günde o kadar fazla sırlı şey görmüştü ki nereye baksa başka bir anlamı olup olmadığını düşünüyordu artık.

“Mesela şunun anlamı nedir?”

Şirin kendisine en yakın olan sembolü işaret etmişti.

“O sin harfidir.”

Şirin merakla harften çok sanat eserine benzeyen çizime bakarken Yaşar anlatmaya devam etti.

“Her harfin ve sayının gizli bir anlamı vardır tasavvufta. Sin yay uzunluğudur. İnsanın içinde bulunduğu hali anlatır. “

“Yay uzunluğu mu? O da ne demek öyle?”

“Yay uzunluğu her varlığın İlahi öze, Allah’a olan uzaklığıdır. Varlığın tekâmül derecesine göre yay uzunlukları da değişkenlik gösterir. İnsan hayat yolunda ilerler, kendini geliştirir, kendini tanırsa tekâmül yolculuğunda da ilerler ve ilahi olana olan yay uzunluğu kısalır. Yanındaki ise ta harfidir. Oturan insanı simgeler. Secde halinde oturan insan. Ta ve sin bir bütündür. Yani Allah’ı zikreden insan ile Rabbi arasındaki yay uzunluğu. Dikkat ederseniz ta harfi sin harfine sırtı dönüktür. Bu da insan ilahi özüyle her ne kadar iç içe, yan yana da olsa yüzü sadece kendine dönüktür anlamına gelir.”

Yaşar duvara çizili olan daireyi ve noktayı gösterdi. “Nokta ilahi özdür, insan ise bu dairedir. Daireyi oluşturan

çizgi ne yaparsa yapsın noktaya asla ulaşamaz ama nokta aslında onun içindedir.”

Şirin büyülenmiş gibiydi. Heyecan içinde konuşmaya başladı: “Bu bir klasik fizik kuralıdır. Atomun ortasındaki çekirdeğe etrafında dönen elektronlar, protonlar ve nötronlar asla ulaşamaz. Çekirdek ile elektronlar arasında akıl almaz bir boşluk gizlidir. Bahsettiğim öylesine bir boşluk değil. Bu parçaların ne kadar küçük oldukları hesaba katılırsa bu boşluğun ne derece büyük olduğu anlaşılır. Mesela bir oksijen atomunun çekirdeğini bir toplu iğne başı kadar düşünürsek çevresinde dönen elektronlar eğer İstanbul’u merkez alırsak Suriye’den Macaristan’a kadar uzanan geniş bir çember çizer. Elektronlar çekirdeğe hiçbir şekilde ulaşamazlar.”

Yaşar şaşkın bir şekilde Şirin’e bakıyordu.

“Bahsettiğiniz şeyler ne kadar çok tasavvufa benziyor. Fizikten anlamam, liseden sonra okumadım ama şimdi söylediğiniz şeyler aynı şeyin farklı anlatımı gibi.”

Şirin gözlerinden akan bir damla yaşı elinin tersiyle sildi. O kadar büyük bir coşku ve heyecan içindeydi ki bunu kelimelerle tarif edemezdi. Öğrendiği

bilgiler onu insanlığın ana sorusunun cevabına yaklaştırmıştı. Tanrı var mı? Varsa ispatlanabilir mi? Şirin bu sorunun yanıtının kolay kolay bulunamayacağını biliyordu. Tıpkı elektronların çizdikleri çemberin ortasında bir çekirdek olup olmadığını tartışmaları gibi onlar da bunu sonsuza kadar tartışabilirlerdi ancak Yaşar'ın bahsettiği yay uzunluğu buna engeldi. Fizikten öğrendiği bir şey vardı. Tüm sistemler aynı kurallara bağlıydı. Bir galaksi ile bir atom çekirdeği ve çevresinde dönen elektronlar arasında fark yoktu. Fark sadece ölçüleriydi. Biri mikrokozmos idi diğeri ise makrokozmos. Atomun içi nasıl boşsa yıldızların arasında da akıl almaz bir boşluk vardı. O nedenle uzay bilimciler uzayın çoğu boşluktan oluşmuştur diyordu. Tıpkı atom gibi. Orada da biri makro biri mikro boyuttaydı. Her şey birbirinin aynıydı aslında. Ve tüm bunları kendinden kopyalayan bir güç olmalıydı. Bu insan aklını zorlayan, anlama kapasitesini aşan bir düzen hâkimiydi. Şirin'in içi içine sığmıyordu adeta.

"Gerçekten çok şaşkınım ben de. İnanılmaz bir benzerlik. Nasıl daha önce fark edemedim anlayamadım."

Yaşar gülümsedi.

"Tekâmül yolculuğu bu işte. Bilgiler her zaman gözlerimizin önündedir ancak biz tekâmül yolunda ilerledikçe açılır sırlar gözümüze."

Şirin mutlulukla gülümsedi adama. Bu sırada elinde el yazmasını tutan Algan parmağını dudaklarına götürerek sus işareti yaparken bir yandan da fısıltı halinde "Şişşşşt, sessiz olun," dedi. Ne olduğunu anlamayan Şirin şaşkınlıkla ona bakıyordu. Bulundukları bölümün girişine doğru sessiz bir şekilde birkaç adım atan Algan koridora kulak kabarttı. Ardından geriye dönüp Yaşar'a yaklaşması için eliyle işaret etti.

"Bir ses duydum sanki!"

Şirin korku içindeydi. Kalbi göğüs kafesini delip geçecek gibi çarpıyordu. Tüm vücudunu buz gibi bir ürperti yalayıp geçmişti. Yaşar da girişe iyice yaklaşmış tüneli dinlemeye çalışıyordu.

"Yaşar Bey, buraya birisinin girmesi mümkün mü?"

Yaşar başını salladı hızla.

“Türbeye girdikten sonra arkamızdan kapıyı kilitledim. Mümkün değil birinin girmesi.”

Tam bu sırada küçük bir pof sesi duyuldu geriden gelen. Algan dehşet içinde baktı Şirin’e. Bizi buldu! Hemen harekete geçmesi gerekiyordu ama öyle bir yerde sıkıştırmıştı ki onları köşeye buradan nasıl kaçabilirlerdi bilmiyordu.

“Başka çıkış var mı buradan?”

“Ne yazık ki yok. Geldiğimiz yerden çıkmamız gerek.”

Yaşar da korku içindeydi. Neler olduğunu anlayamıyordu. Birden eliyle iki tane eski varili işaret etti.

“Siz şunların arkasına saklanın.”

“İyi ama siz ne yapacaksınız?” diye sordu Şirin korku içinde.

“Ben buranın görevlisiyim. Bu bölmeye inmemden daha doğal bir şey olamaz. Gelen merakından inmiş bir sarhoş ya da evsiz de olabilir. Saklanın dedim size.”

Algan ile Şirin, Yaşar’m işaret ettiği varillerin arkasına saklanıp sessiz bir şekilde beklemeye başladı. Algan olası kaçış senaryolarını kafasından geçiriyor, neler yapması gerektiğini planlamaya çalışıyordu. Şirin ise adeta donmuş kalmış, ne düşünmesi ya da yapması gerektiğini bilmiyordu. Belki de sona gelmişti. Bu şekilde mi öleceğim diye geçirdi içinden. Tüm vücudu adeta pa-ralize olmuştu. Şimdi yaklaşan adımların sesini o da duyabiliyordu. Usul usul ve sessizce. Adımlar bulundukları odanın girişinde kesildiğinde Şirin de nefesinin kesileceğini hissetti bir an. Her an düşüp bayılabilirdi. İçinden çığlık atmak gelse de ağzını açtığı an sesinin çıkmayacağını biliyordu. Algan sakin bir şekilde elini tuttu. Ardından onu kendine çekip sarıldı. Elini dudaklarına götürüp sessiz olmasını işaret ettikten sonra kulağına fısıldadı:

“Ne yaparsam beni takip et.”

Korku içinde başını salladı Şirin. Dua bilmiyordu, o yüzden içinden kendi sözleriyle dua etti. Allah’ım n’olur yardım et bize, buradan kaçıp kurtulmamız için yardım et! Derin bir nefes alıp sakinleşmeye çalışırken Yaşar’m odanın içinde yankılanan sesini duydu.

“Kimsin? Ne istiyorsun?”

“Burada olduklarını biliyorum!”

Şirin sesi çok iyi tanımıştı. Bu o! Aman Allah’ım burada! Bizi öldürecek! Bayılacak gibi hissetti bir an Şirin. Vücudunun kontrolünü kaybetmişti sanki. Düşmek üzereyken Algan sarıldı ona. Yaşar sert bir ses tonuyla karşılık verdi:

“Neden bahsettiğini anlamıyorum. Ben buranın görevlisiyim. Hemen burayı terk edin yoksa polis çağıracağım.”

Küçük bir kahkaha odanın içinde çınlarken hemen ardından patlayan silah sesiyle birlikte Algan yerinden fırladı. Şirin de nasıl olduğunu anlayamadan ayağa fırladı. Sanki vücudunun kontrolünü başka biri ele geçirmiş, o geride olan biteni izliyordu. İsmail, Algan’ı görür görmez silahını ona doğrulttu ama Algan ona fırsat vermeden üstüne çullandı. Silah elinden fırlayıp taş zeminin bir köşesine fırladı. Şirin dehşet içinde bir köşeye sinmişti. Algan,

İsmail’in yüzüne savurduğu bir yumrukla onu yere serse de İsmail çevik bir hareketle ayağa fırladı yeniden. Ardından Algan’ın yüzüne şiddetli bir yumruk atıp onu yere düşürdü. Dizlerinin üzerine düşen Algan doğrulmaya çalışırken diziyle karnına vurdu. İki büklüm olan Algan acı içinde kıvranırken Şirin de çığlıklar atıyordu. Kolundan yaralanmış olan Yaşar bir eliyle kolunu tutup ayağa kalktı. Şirin’i tünele gitmeye zorladı.

“Yürü! Kalk hadi!”

Şirin dehşet içinde önünde boğuşan adamlara bakıyordu. Bir yanı derhal orayı terk etmesini diğer yanı Algan’ı orada öyle ölüme terk edemeyeceğini söylüyordu. Yaşar kolundan çekerek Şirin’i tünele sokarken son bir

manevrayla ayağa kalkan Algan bütün gücüyle İsmail'in yüzünün ortasına yumruk attı. Yere düşen İsmail birkaç saniye kıpırtısız bir şekilde yattıktan sonra doğrulmaya çalışırken gözleriyle silahı aradı Algan. Nihayet nerede olduğunu fark ettiğinde ona doğru bir hamle yapsa da başaramayacağını anladı. Ya silahı almakla vakit kaybedecekti ya da bir an evvel buradan kaçıp gidecekti. Kısa bir olasılık hesabından sonra en doğrusunun gitmek olduğunu anlayan Algan geri dönüp bütün gücüyle tünele daldı. Koşar adım geldikleri yolu geçerken bir yandan da lambaları patlatıyordu birer birer. Türbeye çıkan bölümün önüne geldiğinde Şirin'e ve Yaşar'a yetişmişti. İlk önce yukarı çıkan Şirin korku içinde seslendi aşağıya:

"Çabuk olun! Hadi!"

Algan yaralı olan Yaşar'ın yukarı çıkması için kenara çekilip ona yer açtığı sırada ikinci silah sesi patladı. Ardından üçüncü. Dördüncü. Beşinci. Şirin çığlıklar atarken yere kapaklandı Algan. Vurulup vurulmadığını bilmiyordu. Ona yüzyıllar gibi gelen birkaç saniye sonra doğrulup neler olduğunu anlamaya çalıştı. Yaşar kıpırtısız bir şekilde yerde yatıyordu. Yaklaşan adımların sesini duyabiliyordu artık. Onu göremese bile İsmail'in çok yakında olduğunu biliyordu artık. Birden bir klik sesi duyuldu. Sonra bir klik sesi daha. Algan kurşunların bitmiş olduğunu anlayıp merdivenlere doğru atıldı. Bir iki saniye sonra yukarı çıkmıştı. Nefes

nefese Şirin'in elini tutup türbenin kapısına doğru koştular. Kapı ardına kadar açılmıştı. Dışarı çıkıp bahçe kapısına yöneldiler. Soğuk hava keskin bir bıçak gibi yüzlerine çarparken ikisinin de düşündüğü tek şey hayatta kalmaktı.

36

GELİBOLU

Nasıl buldu bizi?”

Şirin dehşetle gözlerini yola dikmiş nefes alış verişlerini dengelemeye çalışıyordu. Hayatında bu kadar korktuğu başka hiçbir an olmamıştı. Ölmeye ramak kalmıştı, kıl payı kurtulmuşlardı. Daha fazla dayanamayarak katıla katıla ağlamaya başladı. Bir yandan jeepi kullanan, bir yandan da takip edilip edilmediklerini anlamak için dikiz aynasını kontrol edip duran Algan elini tuttu sıkı sıkı.

“Sakin ol. Geçti bitti. Bizi nasıl buldu, bilmiyorum! Üzerimize takip için bir çeşit çip yerleştirmiş olmalı.”

Şirin korkarak baktı Algan’a.

“Kesinlikle! Attığımız her adımı biliyor!” Algan sinirle direksiyona vurdu.

“Nasıl düşünemedim bunu!”

Bu sefer yumuşatma sırası Şirin’deydi. Algan’m elini daha sıkı kavradı.

“Benim de aklıma gelmedi hiç. Nasıl gelsin, can derdine düşmüştük.”

Gecenin karanlığında otobanın ıslak asfaltı üzerinde adeta kayarcasına ilerliyorlardı.

“Hemen bir yer bulup üzerimizi aramamız gerek. Yoksa nereye gidersek gidelim eliyle koymuş gibi bulacak bizi.

“Haklısın, belki açık restoran gibi bir yer buluruz. Gerçi bu saatte var mıdır bilmiyorum öyle yerler.”

Algan jeepin kontrol panelindeki navigasyon uygulamasına girip en yakın benzin istasyonlarını tararken karşılık verdi:

“Otobüsler için var 24 saat açık yerler. Şehirlerarası benzin istasyonlarında da restoran bölümü olur genelde.”

Aracın ön panelindeki ekranda en yakın yer görülünce Algan hızını arttırdı.

“Üç kilometre sonra oradayız.”

Şirin dayanamayarak dönüp arkasına baktı. Gecenin karanlığından başka hiçbir şey görünmüyordu. îçini büyük bir korku dalgası kapladı. îçine düştüğü bu büyük bilinmezlikte kurtula-mayabileceğini düşündü ilk kez.

“Yaşar Bey. Ölmüş müydü?” diye sordu Algan’a üzgün bir ses tonuyla.

Algan başını salladı.

“Çok sayıda kurşun isabet etmişti hayati noktalara. Kurtulması imkânsızdı.”

Şirin yeniden ağlamaya başladı. Bundan kısa bir süre önce birileri ona böyle şeyler yaşayacağını söyleseydi çok fazla sinema filmi izlediğini söylerdi ona. Ama şimdi bizzat o filmin oyuncularından biriydi. Üstelik filmin sonunun iyi mi kötü mü biteceğini bilmiyordu hâlâ. İstanbul’a 196 kilometre kaldığını gösteren tabelanın biraz ilerisinde karanlıkta ışıl ışıl görünen benzin istasyonu ile mola tesislerini işaret etti Algan.

“Geldik.”

Etrafta çok fazla araç yoktu. Tek tük arabalar sıra sıra park edilmiş, restoranın geniş pencerelerinden görünen birkaç kişi dışında kimse yoktu etrafta. Algan jeepi uygun bir yere park edip siyah beresini başına takıp, üzerine de paltosunun şapkasını geçirdi, ardından araçtan indi. Onu takip eden Şirin de yanma aldığı kaim bir şalı soğuktan korunmak için başına ve boynuna sardıktan sonra restorana doğru yürümeye başladılar.

“Direkt tuvalete git ve soyun. Vücudunda herhangi bir kızarıklık ya da kaşıntı varsa incele. Üzerinde kaçtıktan sonra değiştirmediğin ne varsa her tarafına bak.”

“Vücudumuza yerleştirilmiş olabilir mi yani?”

“Bilmiyorum. Her ihtimali düşünüyorum sadece.”

Şirin başım salladı.

“Tamam bakacağım. Kıyafetlerimden sadece botlarımla paltomu değiştirmedim. Geri kalan her şey yeni. Onları incelemek kolay.”

îçeri girdiklerinde yemek kokusuyla karışmış sıcak hava yüzlerine çarptı. Etraftaki bir iki masa dışında tüm masalar boştu. Yarı uykulu bir garson masalara servis yapıyor, pos bıyıklı, yorgun görünen bir adam ise yemeklerin sergilendiği bölümün yanı başında kasada duruyordu. Onların geldiğini gören genç garson yanlarına yaklaştı.

“Hoş geldiniz. Buyurun, sizi şöyle alalım.”

“Biz önce tuvaletinizi kullanmak istiyoruz. Ne tarafta acaba?” diye sordu Algan şapkasını çıkarmadan.

Eliyle az ilerideki bir yeri gösteren garson cevap verdi:

“Hemen şurada efendim.”

El ele adamın gösterdiği tarafa yürüyüp tuvaletlerin önüne geldiklerinde Algan Şirin’in yüzünü ellerinin arasına alıp şefkatle baktı gözlerine.

“Ben hemen yan taraftayım. Acele etme. Dikkatlice incele. Eğer yardıma ihtiyacın olursa seslenmen yeterli. Anladın değil mi?”

Şirin küçük bir kız çocuğu gibi başını salladı. Uzun zamandır ilk kez kendisini böyle hissediyordu, ilk kez bu şekilde sorgusuz sualsiz teslim oluyordu. Hemen tuvalete girip kapıyı kapattı. İki tane tuvaletin olduğu küçük bir alandı burası. İlkine girip kapıyı arkasından kilitledi, ardından üzerindeki kıyafetleri çıkarmaya başladı. Önce paltosunu, sonra kazağını ve sütyenini kapının arkasına astıktan sonra botlarını çıkarıp, özenle yere koyduğu havlu kâğıtların üzerine bastı. Jean pantolonu, çorapları ve iç çamaşırını da çıkardıktan sonra çırılçıplak kalmıştı. Hemen karşısındaki aynada kendisine göz attı. Son birkaç günde aşırı derece kilo kaybetmiş,

zaten zayıf olan vücudu çocuk kadar kalmıştı. Aynaya yaklaşıp vücudunu incelemeye başladı. Kollarına, bileklerine, sırtına baktı, ayaklarını, kulaklarının arkasını inceledi. Hiçbir şey yoktu

tuhaf olan. Hemen kıyafetlerini giydikten sonra klozetin üzerine oturup botlarını aldı eline. Önce içini, sonra dışını kontrol etti. Tabanı lastik olduğu için çıkartılıp geri takılması mümkün olmadığından ayağına geçirdi yeniden. En sona paltosu kalmıştı. Dikkatlice her tarafını incelemeye başladı. İç ve dış ceplerini, astarın içini dışını. Yoktu. Her şey normaldi. Tam yeniden üzerine giyecekti ki paltonun etek uçlarını kontrol etmediği geldi aklına. Hemen atılıp elini gezdirmeye başladı üzerinde. Arka tarafta bir şey yoktu. Yan tarafında da. Geriye kalan son bölüme elini attığı anda durdu. Parmağının altında küçük bir tümsek vardı. Başka zaman olsa asla üzerinde durmayıp önemsemeyeceği bu şey şimdi tüm vücudunu alarma geçirmişti adeta. Etek ucunu yüzüne iyice yaklaştırıp dikkatle baktı. Evet kesinlikle bir şey var! Hemen astar ile kumaşı birbirine tutturan dikişleri sökmeye başladı. Saniyeler içinde açılan kısma bakarken gözlerine inanamıyor-du. Minicik bir mikroçip paltosunun etek ucuna yapıştırılmıştı. Korku içinde teknoloji mucize aleti alıp tuvalete attı. Ardından sifonu çekip tuvaletten çıktı. Dışarı çıktığında kapıda kendisini bekleyen Algan ile burun buruna geldi.

“Haklıymışsın. Bir şey yerleştirmiş üzerimize.”

“Ne yaptın onu?” “Tuvalete attım.”

“Tamam oyalanamayız burada. Hemen çıkıyoruz.”

Algan, Şirin’in elini tutup çıkışa yöneldiği sırada birden aklına bir şeyler yemeleri gerektiği geldi. Fazla vakit olmadığı için yanlarına alabilirlerdi. Kasaya gidip neredeyse uyuyan adama para uzattı.

“Bize iki sandviç ve meyve suyu paketler misiniz acaba?”

Adam parayı aldıktan sonra ağır hareketlerle yerinden kalkıp söylenenleri hazırlarken içeride kimse kalmamış, restoran tamamen boşalmıştı. Genç garsonun televizyonu kapatmaya çalışırken yanlışlıkla bastığı bir tuş nedeniyle açılan ekrana şaşkınlıkla baktı Algan. Kasadaki adamın uzattığı

poşeti alan Şirin, Algan’ın sabit gözlerle nereye baktığını merak edip o tarafa döndüğü anda donakaldı. Aniden kalp atışlarının hızla giden bir yarış arabasının kadranı gibi sistematik bir şekilde hızlandığını hissetti. Biraz daha artarsa baygınlık geçirebilirdi. Ekranda “Türbede Cinayet” başlığıyla verilen haberde bir saat evvel ayrıldıkları türbe ile siyah bir kılıfa konulmuş şekilde ambulansa bindirilen Yaşar Bey vardı. Bir de aranan zanlılar başlığının altında ikisinin fotoğrafları...

37

BAĞDAT

MS 915

İnsan ne büyük bir yanılgı içinde! Üzerinizdeki kıyafetlere, etrafınızdaki eşinize, dostunuza, çocuklarınıza bakıp adı sanı olan bir kişi olduğunuzu düşünüyorsunuz! Ben bu bedenim diyorsunuz! Halbuki var olan yalnız Allah'tır, başka varlık yoktur! Bir taş parçasından bir yaprağa, bir köpekten bir kuşa, bir ağaçtan bir insana ne varsa her biri O'nun tezahürüdür! Tek gerçek Bir'dir! Çokluk bu Bir'in farklı biçim ve şekillerdeki yansımasından ibarettir. Bu nedenle nasıl bir karınca ile insan arasında fark yok ise, bir halife ile sizin aranızda da fark yoktur. Her şey ve herkes Allah'ın bir parçasıdır. Bir Hristiyan ile bir Yahudi arasında yahut bir Müslüman ile bir Hindu arasında da fark yoktur bu yüzden. Bu ayrılıkların hepsi birer yanılsamadan ibarettir. Var olan tek gerçek Allah'tır. İnsan onun aşkıyla yanıp tutuşmadan anlayamaz bu sırrı. Bunu anlayan kişi ise kâmil insan olur. Görüntüde çok ibadet eden kâmil zannedilir ama gerçek kâmil bu sırrı idrak edendir. Bu sırrı idrak eden halk arasında, herhangi bir işini yaparken dahi Hak ile birliktedir. Zira ondan ayrı olmadığının farkındadır. İşte bu nedenlerle sizi ötekileştiren, ayıran, şu ya da bu diyerek etiketleyen, haklarınızı elinizden alanlara

karşı korkak olmayın! Siz Yüce Gerçeğin bir parçası olarak hiç doğmadınız ve hiç ölmeyeceksiniz! Bu dünyaya doğan bedeniniz siz değilsiniz! Siz bu bedenin ötesinde, ilahi varlığın bir parçası olan tanıksınız! Tuzun su içinde erimesi gibi her şey eriyip O'na, Yüce Allah'a karışır. Doğmamış ve ölmeyecek bir varlığın neyden korkması gerekebilir? Hiçbir şeyden korkmayın! Unutmayın; siz en yüce gerçeksiniz! Siz sırrın sırrısınız! Siz O'sunuz! Hepiniz! Her şey O! Ben O'yum!"

Dudaklarının arasından yayılan kelimeler gökyüzünde bir kırbaç gibi patlarken söylediği son sözler ile kendinden geçti Hallaç. Kalbi deli gibi atıyor, başı dönüyordu! îçinde öyle büyük bir coşku vardı ki bedenine

sığmıyor, bir yanardağ misali patlayacakmış gibi hissediyordu! Bakışlarını onu hayranlıkla izleyen kalabalıkta gezdirdi. Birden tüm yüzler ve sesler birbirine karışmaya başladı. Gökyüzünde uçan kuşların kanat sesleri ve çığlıkları, arada bir esen rüzgârın uğultusuna karışıyor, karşısında gördüğü bu devasa insan topluluğunun gürültüsü çok uzaklardan duyulan bir melodiye dönüşüyordu. Biraz ileride bekleyen kara köpek, birbirlerinin peşinde koşturup duran kedi yavruları, meydanda kendilerine atılan arpa tanelerini yiyen güvercinler, kendi aralarında oynayan çocuklar... Hepsi ve her şey iç içe geçmiş, tüm sesler yok olmuş, hareket durmuştu. Sanki koca evren göz açıp kapayıncaya kadar geçen bir saniyelik zaman diliminde donmuş, geride sadece tek bir gerçek bırakmıştı. Bütün bunların, içine çektiği havanın, ayağını bastığı toprağın, gökyüzündeki bulutların, ayın, güneşin, yıldızların, uzaktan kokusunu duyduğu çiçeklerin, ilk gördüğünde kalbini çarptıran okyanusun ve içindeki envai çeşit yaratığın, gölgesinde namaz kılıp meditasyon yaptığı ağaçların, adını bildiği ve bilmediği tüm hayvanların, annesinin, babasının, karısının, çocuklarının, dostlarının, düşmanlarının, dünya üzerinde farklı yüzlere ve biçimlere sahip olan tüm insanların, hepsinin ve her şeyin “O” olduğunun farkındaydı iliklerine değin. Bunu bilmek öyle bir histi ki nefes almakta zorlanıyor, sanki içindeki öz içine sıkıştığı bu bedeni parçalayıp çıkmak istiyordu. Bu andan itibaren başına ne gelirse gelsin, iyi

ya da kötü hepsinin O’ndan, karşısında dost ya da düşman maskesiyle çıkan her insanın O olduğunun farkında olarak kabul ediyordu hepsini! Biliyordu, bu topraklar üzerindeki vadesi uzun değildi. Bunu nicedir rüyalarında görüyor, içinde hissediyordu. Ancak bundan korkmak yerine seviniyordu! Bunun bir an evvel olmasını ve ilahi sevgilisine, Rabbine kavuşmayı istiyordu. Aklına Keshav geldi birden. “Olaylar yoktur, sadece senin bakış açın, vardır,” diyen dostunun bedeni aracılığıyla ona konuşmamış mıydı Allah ona sonuçta? Ya ömrü boyunca ona destek olan insanlar? Veyahut düşmanları? Allah onlar aracılığıyla yolunda ilerlemesini sağlamamış mıydı? Onlara nasıl kızabilir ya da öfkelenebilirdi? Onlar Rabbinin farklı farklı yüzleriydi! İçinden olanca gücüyle bağırmak ve dans etmek geliyordu. Dayanamayarak haykırdı:

“Ene’l Hak! Ene’l Hak!”

Ardından yerinden fırlayıp kalabalığın arasına karıştı. Karşısına çıkan her insana sarılıyor, içinden taşan bir sevgiyle onları kucaklıyordu. Her şey gözüne bambaşka görünüyordu artık. O muazzam kalabalık yok olmuş, tek bir varlık haline dönüşmüştü karşısında! Sayısız yüz, göz, bakış, beden olsa da bu çokluk Bir'in farklı bir görünümüydü aslında. İnsanların kimi şaşkınlıkla, kimi hayranlıkla, kimi ağlayarak, kimi şüpheyle ona bakarken Hallâc'ın hissettiği tek şey nefesini kesen bu coşkuydu. Birden Ebu Bekir'i fark etti tam karşısında. Kalabalığın arasında gözlerinden yaşlar akarak kendisine bakan eski dostunu çekip sarıldı sımsıkı. Ebu Bekir sarsılarak ağlarken Hallâc'ın elini öpmek için eğildi ancak insan seli ona dokumak için kendisini parçaladığı için başaramadı o anda. Hallâc'taki vecd hali ve coşku insanlara bulaşmış, kalabalık kendinden geçmiş bir halde bağrışıp ağlarken bir yandan da secde ediyordu. Ebu Bekir bu muazzam anı hayatı boyunca unutmayacaktı. Bir tek peygamberlere nasip olmuştu böylesi bir birlik ve sevgi. Ancak bunun ne derece tehlikeli olabileceğinin de farkındaydı. Kulaktan kulağa yayılan halifelik söylentilerinin nereden kaynaklandığını anlamıştı. Hallaç gibi bir Allah âşığının ne makamda ne saltanatta ne de para pulda gözü olmadığını biliyordu, halifelik Hallâc'm yapmak isteyeceği en son şeydi ama insanlar böyle düşünmeye başlayınca gözü makamlarından başka bir şey görmeyenlerin korkularını depreştirebilirlerdi sonunda. Bu gerçek Ebu Bekir'in yüreğindeki en büyük korkuydu dostuna dair.

Onu nasıl koruyacağını, ne yapması gerektiğini bilmiyordu, bildiği tek şey Hallâc'm bir an evvel Bağdat'tan uzaklaşması gerektiğiydi. Ancak onun o an karşısındaki halini görünce dünyada olup biten hiçbir şeyin dostunu yolundan çeviremeyeceğini, kor-kutamayacağım anlamıştı. Onun tek bir amacı vardı, Rabbine kavuşmak. Ve yakında bunun olacağını hissediyordu Ebu Bekir.

38

İSTANBUL

A

y gökyüzündeki bulutların ardında gizlenmiş, yıldızlar ise atlas bir kumaşın üzerine atılmış elmas taneleri gibiydi.

Pencerenin kenarındaki büyük yazı tahtasının önünde durmuş yaptığı şemaya bakıyordu Başkomiser Mestan. Tam ortaya Haydar Doğaner'in adını yazmış, çevresine çeşitli oklar çıkartarak bu cinayet soruşturmasına dahil olmuş isimleri yazmıştı. Neler olduğunu anlamaya çalışıyordu ancak gözden kaçırdığı bir şeyler olduğuna adı kadar emindi. Elindeki kalemi tahtanın kenarına bırakıp saçlarını geriye doğru yatırdı. Uykusuzluğunun kaçıncı günündeydi artık hatırlamıyordu. Kan çanağına dönmüş gözleri, çökmüş yüzü ve hissettiği yorgunluğa bakılacak olursa epey olmuş olmalıydı. Neyi kaçırıyorum diye geçirdi içinden. Bir şekilde son iki gün içinde olanların hepsinin bu cinayetle ilgili olduğuna adı kadar emindi. İçgüdüleri onu bugüne değin asla yanıltma-mıştı. Kendini odanın içindeki eski koltuğa bırakıp televizyonu açtı. Birkaç kanal zapladıktan sonra durdu. Ekranda Şirin Özde-mir ile Algan Ataman'm fotoğrafı vardı. Sunucu kadın hararetli bir şekilde neler olduğunu anlatıyor, arkadaki fonda türbenin ve öldürülen görevlinin sedye ile taşındığı görüntüler veriliyordu.

Bu işte bir tuhaflık var dedi Mestan kendi kendine neredeyse fısıltı halinde. Olay anından kısa bir süre sonra polisin oraya gitmesini anlıyordu ama basının neredeyse tamamının orada olmasına anlam veremiyordu. Polisin ilgi çeken olaylar sırasında basma haber verdiği doğruydu ancak bu öyle bir olay değildi. Küçük bir ildeki bir türbede, gecenin bir yarısı duyulan silah sesleri nedeniyle polis çağrılmış olabilirdi ama onu asıl ilgilendiren aradaki süreydi. Öğrendiğine göre birden fazla arama yapılmıştı polise. Hepsi de silah seslerinin o sırada duyulduğunu belirtiyordu. Saatin 02.00 civarı olduğu düşünülürse basının oraya 02.30 gibi gitmesi normal değildi. Sanki birileri bilerek, isteyerek bu olayı planlamış ve basının öğrenmesini istemişti. Üstelik öz babasının kim olduğunu öldürülmesi neticesinde öğrenen ve bir karışıklık olduğunu düşündüğü için İstanbul'a gelen, dünyanın en saygın üniversitelerinden birinde öğretim görevlisi olan bir kadının aniden bir türbede cinayet işlemiş olabileceğini aklı almıyordu. Dahası Profesör Algan Ataman'ın hem okuldaki protestoları düzenleyen ve öğrencileri şiddete azmettiren kişi hem de bir türbede hiç tanımadığı bir adamı öldürecek bir katil olduğuna kimse onu inandıramazdı. Bu işte gerçekten bir iş vardı. Hayatı boyunca ülke içinde pek çok çatışma, ayrışma

görmüştü ama bazen öyle olaylar üst üste olurdu ki tüm o olayların aniden yaşanıyor olması dikkatini ayrıca çekerdi. Sanki bu tür zamanlarda dışarıdan bir el gelip oyunu en baştan kuruyor gibi gelirdi ona. Nitekim iki sene önce seçimlerden sonra art arda patlayan bombalar gibi bu olayda da birileri oyun kuruyordu sanki. Hiçbir zaman komplo teorilerine inanan biri olmamıştı. Ama çok uzun zamandır dünyanın bir üst akıl tarafından yönetilmeye çalışıldığının farkındaydı. Ve bu üst akıl bir şekilde isteklerinin olabilmesi için tüm ülkeleri piyon gibi oynatabiliyordu. Mestan bu aklın ülkeleri yönetebilmek için genellikle dini tarikatları kullandıklarını biliyordu. İnsanların hepsi bir şeye inanmak ve bir yere ait olma ihtiyacı içinde tarikatlara sığmıyorlar, sonradan içlerinde radi-kalleşenler bu üst aklın maşası haline geliyordu. Tıpkı bundan kısa bir süre önce büyük bir saygı ve hürmetle anılan, şimdi ise adına FETÖ denilen cemaat gibi. Çok iyi hatırlıyordu, o sıralarda cemaat üyesi olmak büyük bir ayrıcalıktı. Emniyet içinde tüm

yükselmeler ancak cemaatin içindeysen olabiliyordu. Diğer türlü yükselmen mümkün değildi. Yükselecek olanların ayağı kaydırılıyor, kendi adamlarının önü açılıyordu. Zamanla radikalleşmiş ve bir suç örgütü haline gelmişlerdi. Mestan onların tıpkı IŞİD, El-Kaide ve diğerleri gibi o üst aklın maşası olduğunu biliyordu. Şimdi bile hâlâ içeride çok sayıda oldukları söyleniyordu. Ama ona göre asıl tehlike FETÖ'cülerden boşalan yerleri şimdi başka tarikatların dolduruyor olmasıydı.

Mestan'ın Şirin Özdemir'in nerede olduğunu arayan sevgilisi Amir Lomar'm emniyete birlikte geldiği adam geldi. Mehmet Sar-gun. O adamın da tavrından hiç hoşlanmamıştı. Üstten konuşmalarını, yardımları karşılıksız bırakmayız derken aba altından sopa göstermelerini açıkça sezmişti. Gıcık kapmıştı adama. Neydi yönettiği vakıf? TFV. Toplumsal Fayda Vakfı. Ülkeye gelen tüm yabancı elçiler, gazeteciler ya da yüksek rütbeli kişilerle ilişkileri vardı. O nedenle Amir Lomar'ın önce bu vakfı aramış olmasına şaşırmadı. Mestan merakla cep telefonundan TFV'nin internet sitesine girdi. Sitede vakfın kuruluş amacı ile yürüttükleri projeler hakkında kapsamlı bilgiler vardı. Türkiye'deki Suriyeli mülteciler, LGBT bireylerin hakları, engellilerle ilgili çalışmalar ilk göze çarpanlardı. En önemli kriterlerinin insan hakları olduğunun altını çiziyor, bu konuda farkındalık çabaları altında konferanslar veriyor ve özellikle doğudaki

kadınların ve çocukların hak eşitsizliğinin önüne geçmek için eğitimler veriyorlardı. Görünürde oldukça güzel faaliyetlerdi bunlar. Özellikle Türkiye'nin AB sürecini desteklediklerini belirten vakıf çok değil, yaklaşık sekiz sene evvel kurulmuştu. Mestan işi gereği her şeye şüpheyle yaklaşan biri olduğundan bu çok insancıl ve topluma faydalı görünen faaliyetlerin bile arkasında bir şeyler arıyordu ister istemez. Bu ülke o kadar karışıktı ki neredeyse her şeyin görünen yüzünün dışında başka bir yüzü daha vardı. Mestan vakfın kurucularının kimler olduğunu merak edip hakkımızda kısmını tıkladığında dört ismin yazılı olduğunu fark etti. Bu isimlerden en başta geleni Mehmet Sargun'du. İnternette sadece yaptıkları yardım çalışmalarıyla ilgili faaliyetlerde adı geçiyordu. Bir de başında bulunduğu ünlü bir holdingin çalışmalarında. Ülkenin en büyük markalarını içinde barındıran holding Yahudi bir adamındı. Geçen sene yeni vefat etmiş adamın yerine oğlu geçmişti. Mestan hemen kalkıp masasındaki bilgisayardan Mehmet Sargun'u emniyetin sisteminden arattı, temizdi. Ardından Amir Lomar'ı arattı. Hiçbir şey bulamadı. Google'a ismini yazdı. Hakkında tek kelime yoktu. Sadece Columbia Üniversitesi'ndeki derslerinden bahsediliyordu. Yeniden vakfın ana sayfasına döndü. Birden bir ibare dikkatini çekti. Türkiye dışında tam 126 ülkede faaliyet gösterdikleri belirtiliyordu. Bu durumda vakıf Türk kökenli olamazdı. Mutlaka arkasında başka biri olmalıydı. Yoksa 126 ülkede vakfı açabilecek sermayeyi nasıl bulacaklardı? Mestan kısa bir araştırmanın ardından nihayet vakfın asıl kurucusunun kim olduğunu öğrenmişti. Moşe Eshkenazi. Bu isim ona hiçbir şey ifade etmiyordu. Ancak adamın adını Google'da aratınca hakkında yazılan tonla şey bulunuyordu. Bir İspanyol Yahudisi olan Moşe Eshkenazi, Nazi soykırımından kaçmayı başarmış, ardından ailecek Amerika'ya göç etmiş ve orada Columbia Üniversitesi'nde ekonomi okumuştu. 140 milyar doların üzerinde olduğu söylenen servetini mezun olduktan sonra ucuz yerlerden dolar alıp pahalı yerlerde satmış, bir süre sonra da kendi finans şirketini kurmuştu. O şirket şu anda dünyanın en güçlü finans şirketlerinin başında geliyordu. Aynı zamanda devasa ölçekte finans şirketleri ağı vardı. Nazi soykırımından kaçmayı başardığı için demokrasiye ve insan haklarına inandığını, bu nedenle dünyanın her yerinde vakıflar kurup bu değerleri destekleyip yardıma ihtiyacı olan insanlara yardım ettiğini belirtmişti. Ancak adam hakkında iyi yazılar olduğu kadar kötü olanları da vardı. Mestan büyük bir dikkatle hepsini okuyordu. Sahip olduğu büyük maddi güç sayesinde

kurduğu vakıflar aracılığıyla siyasi güç elde ettiği ve bu sayede devletleri yönettiği söyleniyordu. Her ne kadar bunu sürekli reddedip bir komplo teorisi olduğunu iddia etse de bunu söyleyenler hiç de az değildi. Evet, vakıf tüm dünyada çok güçlüydü. Belli ki Amir Lomar çaresizlik içinde bürokratik engelleri aşabilmek ve kız arkadaşına ulaşabilmek için onlardan yardım istemişti. Bir Amerikan vatandaşına ortadan kaybolan

kız arkadaşıyla ilgili destek vermeleri normaldi. Normal olmayan Mestan'm içindeki histi.

Derin bir nefes alan Başkomiser Mestan yerinden kalkıp odada volta atmaya başladı. Belki de saçmalıyordu. Yorgunluktan ne düşünmesi gerektiğini bilmiyordu. Kafasını toparlamalı ve ipuçlarının peşine düşmeliydi. Belki de yapılacak en iyi şey her şeyin başladığı noktaya gitmekti. Evet kesinlikle öyleydi. Ama aynı zamanda profesör ile Şirin Özdemir'in akıbetlerini de araştırmalıydı. Birden akima gelen bir fikirle telefonunu çıkarıp tuşladı. Telefon birkaç çalıştan sonra açıldı.

"Efendim başkomiserim."

"Oğuzhan, Algan Ataman'm asistanı Duygu Hamm'la ne zaman konuştun en son?"

"Bu sabah efendim. Henüz türbedeki cinayet haberleri çıkmamıştı. Bir haber olup olmadığını sordum. Biraz da gözünü korkuttum. Eğer bir suçluyu koruyorsa bunun suç ortaklığı sayıldığını ve cezasının büyük olduğunu anlattım."

"Ne dedi peki?"

"Hiç haber almadığını."

Mestan kısa bir an düşündükten sonra kararlı ve net bir biçimde emir verdi.

"Derhal kızı takip etmeye başla. Evinin önüne sivil bir ekip yolla."

"Emredersiniz efendim."

Telefonu kapatan Mestan derin bir nefes aldı. Sabahleyin her şeyin başlangıç noktasına gidip bu işi en baştan ele alacaktı.

39

İSTANBUL

Şafak kızıl bir yara gibi doğu ufkunu boydan boya keserken bir sis tabakası da şehrin üzerini örtmeye başlamıştı. Her yer henüz kobalt maviydi. Yollarda tek tük otobüsler ve arabalar vardı. Şehri bir örümcek ağı gibi sarmış olan binaların pencerelerinde birer ikişer ışıklar yanıyor, insanlar yeni başlayan güne hazırlanıyorlardı. Başını dayadığı pencerede oluşan buğu nedeniyle dışarısı hiç görünmüyordu. Yavaşça gözlerini kırpıştırarak açtı. Sanki birkaç saatliğine başka bir gezegene gidip dönmüş gibi hissediyordu. Nerede olduğunu, neler olduğunu ammsayamadı ilk anda. Şoför koltuğunda oturup jeepi pürdikkat kullanan Algan'ı görünce kendine geldi tamamen Şirin. İçini yeniden büyük bir korku kapladı. Birkaç gün içinde evlatlık verildiğini, anne babası sandığı kişilerin gerçek anne babası olmadığını öğrenmiş, kaçırılmış, takip edilmiş, ölümle burun buruna gelmiş ve adı bir cinayete karışıp hakkında yakalama kararı çıkartılmıştı. Biri tüm bunların olacağını söylese kimse inanmazdı. Gözleri Algan'm arkasında topladığı dalgalı saçlarına, önüne düşen perçemlerine, yüzündeki yorgun ama güven veren ifadeye takıldı. Tüm bu karmaşanın ortasında adını koymakta zorlandığı hislerle boğuşuyordu bir yandan da. Bir yanı ona doğru koşmak bir yanı ondan kaçmak istiyordu. Nasıl bir geleceğimiz olabilir ki diye geçirdi

içinden. Yaşayıp yaşamayacakları bile şüpheliyken üstelik. Ye-niyetme bir kız çocuğu gibi hissediyordu kendini. Dikkatle ona bakarken uyandığını fark eden Algan gülümsedi.

"Günaydın. İstanbul'a geldik çoktan."

Şirin doğrulup kendine çekidüzen verirken nerede olduklarını anlamaya çalıştı.

"Günaydın. Nasıl uyuyakalmışım anlamadım. Neredeyiz şu anda?"

“Bunca yorgunluğa uyumaman anormal olurdu. Tem oto-yolundayız. Başakşehir taraflarında.”

“Sen hiç uyumadın. Nasıl dayanıyorsun?”

Algan gülümsedi. Gözlerinde sıcacık bir ifade oluşuyordu güldüğünde.

“Bilmem. Belki alışkanlıktandır. Normalde de çok uyuyan biri değilim. Geç yatar, erken kalkarım.”

Şirin eliyle pencerenin buğusunu silip dışarıya baktı. Sıra sıra toplu halde yapılmış aynı tip ve renk evlerin bulunduğu sitelerin arasından hızla ilerliyorlardı.

“Ne yapacağız şimdi?”

“Süremiz kısıtlı. Peşimizde sadece bir katil değil, aynı zamanda polis de var. Ancak şanslıyız, şu an takip edilmiyoruz. Bence her şeyin başladığı noktaya gitmeliyiz. Ve ipuçlarını doğru değerlendirmeliyiz. ”

“Babamın evine mi?”

“Evet.”

“Haklısın. Hallâc-ı Mansûr Türbesi’ne boşu boşuna gittik. Zavallı adam boşu boşuna öldü.”

Şirin hıçkırarak ağlamaya başladı yeniden. Bıraksalar günlerce, haftalarca ağlayabilirdi.

“Sakin ol lütfen. Kimin ne zaman, ne şekilde bu dünyadan gideceğini bilemeyiz. Bunun planını biz oluşturmadık ve bizim sınırlı algımız da buradaki ilahi matematiği anlamaya yetmez. O nedenle sadece soruna odaklanalım. Çözüme başka türlü ulaşamayız.”

Şirin anladığını göstermek için başını salladı. Algan devam etti sözlerine:

“Birazdan Duygu’yu arayacağım. Neler olup bittiğini anlatır bize. Getirmesini istediğim bazı kitaplar olacak. Bunun dışında Abdülrahim

Hoca’yı da arayacağım. Bu bulmacayı çözerken ondan yardım almalıyız mutlaka.”

“Tamam.”

Algan birden aklına gelen bir soruyla kaşlarını çattı.

“Eve nasıl gireceğiz peki?”

Şirin paltosunun iç cebinden bir anahtar çıkarıp salladı.

“O ev yasal olarak benim zaten. Avukat vermişti. Almak istememiştim ama iyi ki ısrar etmiş vermek için.”

Algan gülümseyerek çenesini okşadı Şirin’in.

“Tamam o halde Kuzguncuk’a gidiyoruz.”

Ardından gaza biraz daha basıp araba hızlandıktan sonra cep telefonunu çıkarıp 1 numarayı tuşladı. Telefon uzun uzun çaldıktan sonra genç bir kadının uykulu sesi duyuldu.

“Algan Bey? İyi misiniz?”

“Günaydın Duygu. İyiyim, merak etme. Sen nasılsın?”

“Ben de iyiyim Algan Bey. Sadece çok endişeliyim. Polis sürekli arıyor beni. Herhangi bir haber alır almaz onlara haber vermem gerektiğini söylüyorlar. Okul yönetimi okulla ilişkinizin kesildiğini bildirdi. Televizyon ve gazete yönetimi de öyle. Suçunuz ispatlanana kadar masum olduğunuza inandıklarını ancak hükümetin şimşeklerini üzerlerine çekip risk almak istemediklerini söylediler.”

Algan’m yüzünde acı bir gülümseme belirdi. Hiç şaşırma-mıştı bunlara. Bekliyordu.

“Tahmin edebiliyorum. Kimseye hiçbir şey söyleme sakın. En kısa sürede çözeceğim bu işi.”

“Ben de inanıyorum buna Algan Bey. Bunun dışında bir gelişme daha oldu.”

“Öyle mi? Ne oldu?”

“Bir bey iletişime geçti benimle. Şirin Hanım’m erkek arkadaşıymış sanırım. Adı Amir Lohan mı Lomar mı, öyle bir şeydi galiba. İstanbul’a gelmiş. Benimle görüşmek istedi.”

Şirin şaşkınlık içinde kalakalmıştı. Heyecanla atıldı.

“Nasıl yani? Buraya mı gelmiş?”

“Evet. Polisle de görüşmüş ama bir sonuç alamayınca beni aradı. Eğer bir haber alırsam ona bildirmemi rica etti. Tamam dedim ama elbette siz haber verin diyene kadar kimseye bir şey söylemem.”

Şirin ne diyeceğini bilemiyordu. Normalde bu duruma sevinmesi gerekirdi ancak o kendisini köşeye sıkışmış hissediyordu. Bunca yolu onun için gelmişti. Onun için endişe etmiş, korkmuş ve en sonunda neler olduğunu anlamak için dünyanın öteki ucundan kalkıp gelmişti. Algan, Şirin’in bir şey demesini bekledi ama demeyince o karşılık verdi Duygu’ya.

“Biz Haydar Bey’in evine geçiyoruz. Bence sen haber ver Amir Bey’e. Merak içindedir.”

“Tamam Algan Bey. Nasıl isterseniz.”

Şirin atıldı aniden.

“Ona oraya gelmesini söyler misiniz?”

Duygu anlamamıştı.

“Anlayamadım. Neyi söyleyeyim?”

“Kuzguncuk’taki eve gelmesini.”

Şirin bunu söylemişti çünkü eğer söylemese vicdan azabıyla boğuşmak zorunda kalacaktı. Ancak şimdi bunu söylediği için Algan'ın gözlerine nasıl bakacağını bilemiyordu. İkisinin arasında adı konmamış, hissedilen ama üzerinde konuşulmayan bir şey vardı. Ne yapması gerektiğini bilmiyordu. Kendisini akıntıya bırakmıştı. Her şeyi sana bırakıyorum Allah'ım, tüm bu karmaşadan, sıkıntıdan nasıl kurtulacağımı sana bırakıyorum diye geçirdi. Bunu düşünür düşünmez şaşırdı. Hayatında ilk defa bir istekte bulunuyordu Tanrı'dan. Algan'nın sesiyle daldığı düşüncelerden sıyrıldı.

"Bence de eve gelmesi en doğrusu olur. Hatta senden bazı kitaplarımı getirmeni isteyecektim. Onları alıp birlikte gelebilirsiniz."

"Elbette Algan Bey, hemen sizin evinize geçiyorum. Siz bana yazın neleri istediğinizi."

"Tamam Duygu, yazıyorum birazdan. Görüşürüz."

"Görüşürüz Algan Bey."

Telefon kapanır kapanmaz ikisi de sustu. Ne söylemeleri ya da ne söylememeleri gerektiğini bilmiyorlardı. Kaderleri onları birleştirmiş, bir araya getirmişti ve şimdi de ayırıyordu bir şekilde. Araç son sürat Boğaziçi Köprüsü'nden geçip Üsküdar Beylerbeyi sapağına sapmıştı. Birkaç dakika sonra eve varmış olacaklardı. Aracın içinde rahatsız edici bir sessizlik vardı.

Algan telefonu yeniden eline alıp bir numara çevirdi. Kısa bir çalıştan sonra açılan telefonun diğer ucundan boğuk ve çatallı bir erkek sesi duyuldu.

"Günaydın Abdülrahim Hocam," diye söze girdi Algan. Algan'ın sesini duyan Abdülrahim Hoca heyecanla konuşmaya başladı:

"Algan Bey, siz misiniz? Nasılsınız? Neler oldu? Bir şeyler bulabildiniz mi?"

"Hayır hocam bulamadık. Ve her şeyin başladığı noktaya geri dönmeye karar verdik. Hem bu bulmacayı çözene kadar bizi orada aramak kimsenin aklına gelmez. Sizden ricam acaba oraya gelebilir misiniz? Siz olmadan bir ilerleme sağlayabileceğimizi sanmıyorum."

Abdülrahim Hoca heyecanlanmıştı. Hızlı hızlı konuşarak cevap verdi:

“Tabii tabii gelmez miyim? Biliyorum o köşkü zaten. Hemen hazırlanıp çıkıyorum.”

Telefonu kapattığında Cemil Molla Köşkü’ne çoktan varmışlardı. Etrafta kimseler yoktu. Jeepi bir köşeye park ettikten sonra hızla bahçe kapısına yöneldiler. Bahçedeki sarı emniyet şeritleri çekili haldeydi hâlâ. Yüzyıllık ağaçlar sanki ağıt yakar gibi esen rüzgârla bir o yana bir bu yana salınıp duruyorlardı. Yüzlerce sararmış yaprak bahçede birikmişti. Kapı mühürlüydü. Algan mührü kırdıktan sonra Şirin’in uzattığı anahtarla kapıyı açtı. El ele içeri girdiklerinde kısa bir süre sonra her şeyin değişeceğinin farkındaydılar.

40

BAĞDAT

MS 916

Ay gümüş parıltılar saçarak kapkara gökyüzünde parlarken irili ufaklı milyonlarca yıldız elini uzatsan dokunabileceğin elmas taneleri gibi görünüyordu. Tatlı bir meltem Bağdat sokaklarında esiyor, uzaklardan duyulan köpek havlamaları insanların gülüşmelerine karışıyordu. Küçük bir sarayı andıran köşkün geniş bahçesi ana baba günüydü. Onlarca insanın oturduğu devasa ahşap masa envai çeşit yiyecekle donatılmış, türlü türlü içecekler zenci kölelerin taşıdığı tepsilerde servis ediliyordu. Bahçenin bir köşesinde ipek elbiseler içindeki genç ve güzel kadınlar değişik müzik aletleri çalarak hoş bir melodi ile dolduruyordu her yanı. Bir soytarı üzerinde kendisine büyük gelen kıyafetlerle konukları eğlendirmeye çalışıyor, vahşi bir kaplan demir parmaklıkların ardında bir ileri bir geri yürüyerek insanları kendisine hayran bırakıyordu.

Tüm bu kalabalığın ortasında neredeyse bir taht sayılabilecek, değerli taşlarla süslü devasa koltuğunda oturan Hamid gülümseyerek etrafına baktı. Dudakları ıslak toprakta kıvrılan iki minik solucan gibi görünüyor, yüzüne göre hayli küçük olan gözleri iki dehlizi andırıyordu. Hayatı boyunca kısa

bir süre önce geldiği bu noktanın hayalini kurmuştu. İnsan kendisine bir hedef belirler ve gözünü o hedeften ayırmaz, kendini adarsa eninde sonunda ona ulaşıyordu. Artık imparatorluğun en güçlü adamıydı. Daha doğrusu halifeden sonra gelen en güçlü iki kişiden biriydi. Elbette Birinci Vezir Ali Bin İsa hâlâ halifenin en güvendiği adamıydı ancak ikinci vezir olmak bile başlı başına önemli bir hadiseydi. Bu göreve yaşının artık iyice geçkin olduğu bir dönemde gelmişti ama sonuçta hedefine geç de olsa ulaşmıştı. En kısa sürede birinci veziri alt edip, halifenin sağ kolu olacağına da şüphesi yoktu. Özellikle her ayın başında Bağdat Garnizonundaki okçu piyadelerinin ulufesinin 3/2'sini karşılayacak kadar hâzineye para verdiği düşünülürse bu sandığından daha kısa sürede olabilirdi. Gerçi ödediği bu para topladığı vergilerden ayırdığı bir paydı ancak istese bunu yapmayabilir, işlerin eskisi gibi yürümesine göz yumabilirdi. Oysa o katı kurallarla hem vergileri arttırmış hem de halkı bu vergileri ödemeye zorlamıştı. Ali Bin İsa asla böyle bir katkı sağlayamazdı hâzineye. Ona göre fakir olan halkı daha fazla vergi talep ederek zor duruma sok-maktansa sarayın ve devletin giderlerini azaltmak daha doğruydu. Halifeyi bu şekilde yönlendiriyordu ama kendisinin gelip de hâzineye böyle bir katkı sağlamasıyla asıl önemli olanın devletin bekası olduğu anlaşılmaya başlanmıştı. En azından o öyle olduğunu düşünüyordu. O dürüstlük abidesi Birinci Vezir Ali Bin İsa istediği kadar onun vergi tahsil tarihlerini belgelerde yanlış gösterdiğini, hırsız ve soyguncu olduğunu iddia etsindi, önemli olan halkın desteğiydi. O da insanları nasıl ayartacağını, nasıl etkileyip kendisine bağlayacağını çok iyi biliyordu. Pek çok insana gücünü kullanarak iş imkânı sağlamıştı. Yoksul ve düşkünlere sadaka şeklinde yaptığı yatırımlarla hatırı sayılır bir kitlenin desteğini de arkasına almıştı. Belirli aylarda adamları kapı kapı gezerek yiyecek, içecek ve para dağıtırlardı. Bu insanların sadakatini ve desteğini çok ucuza satın almış oluyordu böylece. Kaz gelecek yerden tavuk asla esirgenmemeliydi. Birinci vezir olarak en güçlü kişi konumuna gelmesi tek bir olaya bağlıydı. Onu halifenin gözünde daha güvenilir ve değerli kılacak bir olay! Bir

süredir bunun ne olabileceğini bulmaya çalışıyordu ve nihayet bu sabah bunu bulmuştu. Emniyet Müdürü İbni Abdüssamed, Hallâc-ı Mansûr'un Bağdat'a geri döndüğünü, dahası tıpkı bir peygamber gibi mürit topladığını, vaazlar verdiğini söylemişti. Bunu duyar duymaz küçük bir araştırma yaptırmış ve söylentilerin doğru olduğunu anlamıştı. Bu onun için

bulunmaz bir fırsattı. Onun yüzünden bir zamanlar halifenin, vezirin ve saray mensuplarının karşısında nasıl küçük düştüğünü daha dün gibi hatırlıyordu. O zaman gerekeni yapamamıştı ancak artık bunu yapabilecek güçteydi. Üstelik o deli dervişin defteri bir an evvel dürülmeliydi. Zira verdiği vaazlarda açık açık soyguncu vergi politikalarının halkı açlığa ve sefalate sürüklediğini anlatıyor, insanları ayaklanmaya itiyordu. Bu oldukça tehlikeliydi. Halife bu söylentileri duyar ve halkın uygulamaya koyduğu vergi politikaları nedeniyle ayaklanmak üzere olduğunu öğrenirse işin sorumlusu olarak kendisini görüp derhal işine son verebilirdi. Böylece bırak ülkedeki en güçlü kişi olmayı, en sefil kişi haline bile düşebilirdi. O deli dervişten ölesiye nefret ediyordu. O sakinliğinden, korkusuzluğundan, müdanasızlığmdan, insanları etkileme gücünden... Herşeyinden. Halkın Hallâc'ın mucizeleri zannettiği şeylerin düpedüz büyücülük olduğuna emindi. Zira Hint diyarlarında büyücülük öğrendiği aşikârdı Hallâc'ın. Üstüne üstlük daha birkaç gün evvel şehrin göbeğinde kendinden geçerek Allah'a şirk koşmuş, kendisini Allahü Teala ile bir tutmuştu. Daha evvel isyanı teşvik ettiği gerekçesiyle Hallâc'ı tutuklatarak halife hazretlerine sunmuştu ancak o pis mendeburun halifenin annesi valide sultan ile bizzat halifenin kendisini büyüleyebileceğim hesaba katmamıştı. Şimdi ne yapmalı ne etmeli, Hallâc'ın halifenin ve annesinin gözünden düşmesini sağlamalıydı. En büyük destekçilerinden biri olan Başmabeyinci Nasr Kaşuri'nin de ayağını kaydırmalıydı bir an evvel zira halife üzerinde epey etkili olduğunun farkındaydı. Yanından geçen gözleri sürmeli genç bir kadının kendisine bakışma gülümseyerek karşılık veren Hamid daldığı düşüncelerden tam arkasından gelen tok bir sesle sıyrıldı.

"Çok güzel bir akşam ve çok güzel bir ziyafet. Allah bereketinizi artırsın."

Karşısında duran adam süslü kaftanı ve eteklerindeki samur kürkü ile Kadı Ebu Ömer'den başkası değildi. Üzerine damlattığı koku metrelerce öteden fark edilebilirdi. Yanında Başkadı îbni Mükrem vardı. "Teşekkür ederim," diye cevap verdi Ebu Ömer'e. Ardından saygılı bir şekilde başkadıyı selamladı. Artık bir vezir olarak karşısındaki adamdan oldukça üst bir konumdaydı ancak başkadı imparatorlukta oldukça önemli bir mev-kiydi ve her zaman işini yaptıracak doğru kişileri etrafında tutmalıydı. Valiler her sabah kadılara saygı ziyaretinde bulunmak zorundaydı. Uzun yıllar valilik

yaptığı için kadılarla arasım her daim iyi tutmuştu. Ebu Ömer bunların içinde en çok işine yarayabilecek kişilerden biriydi. Parayı, malı mülkü severdi, hoş koku meraklısı tam bir saray adamı idi. Hükümleri öyle bir soğukkanlılık ve duygusuzca verirdi ki insan şaşkınlık içinde kalırdı ona bakarken. Başkadı ile uzaktan akraba oldukları için oldukça da yakınlardı. Ebu Ömer'den duyduğuna göre îbni Mükrem'in en büyük arzusu zengin Kahire'nin başkadısı olmaktı. Büyük hırsları ve arzuları olan insanlar Hamid için her zaman kolay lokma olmuştu. Onu korkutan hiçbir beklentisi, arzusu ya da kaybedecek bir şeyi olmayan insanlardı. Zira onları ne şekilde yöneteceğini bilmiyordu. Bu geceki ziyafeti özellikle vermişti. îbni Mükrem ile daha yakın olmak planları için çok mühimdi. Eğer işler düşündüğü gibi giderse yakında hedefine ulaşmış olacaktı. Yanlarına gelen zenci kölenin taşıdığı gümüş kadehlerdeki yakut rengi şaraptan bir yudum aldıktan sonra başkadıya gülümsedi.

"Sizi tebrik etmek istiyorum. Hakkınızda çok şey duydum." Başkadı kocaman sarıklı başını salladı.

"Duyduklarınız hakkımda iyi şeyler miydi yoksa kötü mü?" "İyi ve kötü duruma, şartlara ve insanlara göre değişir. Başkasına iyi gelen benim için kötü olabilir ya da benim iyi bulduğumu bir başkası kötü olarak nitelendirebilir. O nedenle söylentilerin iyi ya da kötü olmasına bakmam ben. Önemli olan hakkınızda konuşulmasıdır. Her önemli ve büyük insan hakkında konuşulur. Bir insanın değerini buna bakarak anlayabilirsiniz. Ancak şunu belirtebilirim ki adil biri olduğunuzu ancak devletin bekasını her şeyden önde tuttuğunuzu söylüyorlar."

Başkadı gülümsedi.

"Elbette öyle. Yüce Allah bizi bu konuma getirdi ise yer-yüzündeki temsilcisinin ve bayrağım taşıyan devletin her ne şart olursa olsun korunması ve kollanması gerekmektedir. Bunun için ne gerekirse yapılmalıdır. Çünkü bizden daha önemli olan tek şey Allahü Teala, peygamber efendimiz ve hilafet makamıdır."

Şarabından bir yudum daha aldı Hamid. Böyle ev davetlerinde içmekten çekinmezdi.

“Ne güzel söylediniz başkadı hazretleri. Ben de sizinle aynı fikirdeyim. Her zaman halifemizin, devletimizin ve İslam dünyasının çıkarları her şeyden önce gelmiştir.”

Ebu Ömer zarif bir hareketle kadehinden bir yudum aldıktan sonra araya girdi:

“Vezir hazretleri her zaman devletinin ve milletinin çıkarlarını önde tutmuştur başkadı hazretleri. Hatta bazen halife hazretlerinin fark etmediği konularda dahi onu doğru yönlendirerek hem tüm Müslümanlara hem de milletimize eşsiz katkılar sağlamıştır.”

Hamid’in yüzünde hınzır bir ifade belirdi.

“Çok teşekkür ederim. Bizler devletimize, milletimize hizmet için yaşayan insanlarız. Ne yazık ki devir çıkarcıların, sadece kendisini düşünenlerin devri. Devlet kademelerinde bunlardan ne kadar çok var hayret edersiniz. Bizim görevimiz elimizden geldiğince halife hazretlerini böylelerine karşı korumak, yanlış ya da sapkın fikirleriyle onu zehirlemelerini önlemek. Hatta bazen en yakınlarından bile. Özellikle şu günlerde.”

Başkadı meraklanmıştı.

“Bu günler derken neyi kast ediyorsunuz vezir hazretleri?”

Hamid attığı oltaya başkadınm takıldığını görmenin verdiği memnuniyetle gülümsedi.

“Ne yazık ki fikirleriyle halkı zehirleyen büyücü bir şarlatan sokaklarda verdiği vaazlarda Allah’a şirk koşmakta, Ene’l Hak diyerek kendisini Allah ile bir tutmaktaymış.”

Başkadı başını salladı.

“Hallâc-ı Mansûr’dan bahsediyorsunuz, anladım. Evet duydum söylentileri. Lâkin bunlar deli bir adamın zırvalarından

başka bir şey değil kanaatimce. Kimsenin ciddiye alacağını zannetmem.”

Ebu Ömer ile kısa bir an bakışan Hamid söylediklerinin yeterli gelmediğini fark edip üsteledi.

“Hayır hayır başkadı hazretleri, emin olun bilmedikleriniz var. Adam sadece bunları söylemekle kalmıyor, yeni bir sistemden bahsedip duruyor halka.”

“Evet ancak ortada fiili bir suç olmadan sadece düşünceleri için şeriatı uygulayamayız ona.”

Hamid’in yüzünde belli belirsiz bir öfke dalgası belirip kayboldu. Soğukkanlı olmaya çalışarak karşılık verdi başkadıya:

“Yeni bir sistem vaat ederek insanları isyana teşvik etmekte! Karmatilerle gizli gizli görüştüğü söyleniyor, onlara katılmasa bile fikren desteklemekte. Üstelik bu şarlatanın sözleri halkı kötü etkilemekte! Sokaklarda verdiği vaazlarda insanlar tıpkı bir peygamber gibi tapmakta ona! Onun ileride yeni halife olup hilafet makamına geçmesini istiyorlar. Şu an dünyadan elini eteğini çekmiş bir derviş gibi görünebilir ancak görünüş sizi aldatmasın başkadı hazretleri. Bunlar içlerinde öyle bir hırs ve iktidar arzusu taşırlar ki en ufak fırsatta yönetimi ele geçirmek için her şeyi yaparlar! Bunu da halk için yaptıklarını söylerler. Halbuki tek arzuları kendilerini tatmin etmektir. Şu anda halife olmayı düşünmüyorsa da halkın teşvikiyle eninde sonunda düşünecektir.”

Başkadı Ebu Ömer’e kısa bir bakış attıktan sonra kar gibi beyaz, uzun sakalını sıvazladı.

“Bu söylediklerinizi önemli iddialar. Ve sonuna kadar da haklısınız. Size katılıyorum. Lâkin somut bir adım atmadan şeriatı uygulamak Allah’ın adına gücü kötüye kullanmaktır. Önce harekete geçmeli ki biz de yakalayıp şeriatı uygulayabilelim!”

Hamid oltanın ucuna yem takması gerektiğini anlamıştı. Derhal atıldı.

“Elbette Allah’ın size verdiği yetkiyi en doğru şekilde kullanmanız gerekir. Bağdat şehrinin başkadısı olarak omuzlarınızdaki yük çok büyük. O nedenle haklısınız. Konuyu kapatıyorum. Siz en doğrusunu bilirsiniz.”

Şarabından büyük bir yudum aldıktan sonra devam etti konuşmaya Hamid.

“Başka şeyler konuşalım. Söyleyin bana başkadı hazretleri, daha evvel nerede kadıydınız?”

“Uzun zaman Kufe’de kadılık yaptım, başkadı olarak ilk görevim Bağdat’ta oldu.”

Hamid yaşlı adamın yüzüne uzun uzun bakıp öldürücü darbeyi indirdi.

“Halife hazretleri Kahire’de güçlü bir başkadıya ihtiyaç olduğunu söyledi bana. Tıpkı sizin gibi. Önerebileceğiniz birileri var mı acaba?”

Kahire başkadılığım duyan İbni Mükrem’in beyaz sarığının çevrelediği kırış kırış yüzünün ortasındaki minik gözleri parladı.

“Demek Kahire başkadısı için birini arıyorsunuz.”

“Evet aynen öyle. Bilmenizi isterim ki sizin önerileriniz benim için çok kıymetlidir. ”

“Kahire başkadısınm mutlaka tecrübeli biri olması gerekiyor.” “Kesinlikle.”

“Allah’ın buyruklarını yerine getirip adalet dağıtırken aynı zamanda devletini ve milletini de düşünmelidir.”

“Aynen öyle.”

İbni Mükrem ne diyeceğini bilemez halde ona bakarken Hamid devam etti sözlerine.

“Aynı zamanda bu başkadmın sadece suç işlenmesini beklememesi, suç işleme potansiyeli olan kişilere de gereken cezayı vermesi gerekir ki devletimizin bekası sürsün. ”

Başkadı mesajı almıştı. Sesini biraz daha yumuşatarak sordu: “Peki bu göreve benim talip olmamı nasıl karşılarsınız?” Hamid gülümsedi.

“Memnuniyetle karşılarım. Sizin yerinize de Başkadı Ebu Ömer olur burada. Ancak belirttiğim gibi suç işlenmemiş olsa bile o potansiyeli taşıyan birini cezalandırmaksınız ki bu göreve layık olduğunuza kanaat getirsin halife hazretleri.”

İbni Mükrem ile Ebu Ömer kısa bir an bakıştılar. Konuşmasalar bile bakışlarından ne düşündüklerini okuyabiliyorlardı birbirlerinin.

Kısa bir an sessiz kaldıktan sonra “Haklısınız,” diye karşılık verdi İbni Mükrem. Ardından Ebu Ömer’e döndü.

“Şu Hallâc-ı Mansûr’u iyice bir araştıralım bakalım. Milleti isyana teşvik etmek ve halifelik iddiaları yenilir yutulur şeyler değil emniyet müdürüne haber verin, hemen yakalanıp ifadesi alınsın.”

Ebu Ömer başını salladı. Gözlerinden vaat edilen yeni konumunun yarattığı heyecan okunuyordu.

“Nasıl emrederseniz başkadı hazretleri.”

Hamid hedefine ulaşmanın verdiği keyifle elini kaldırıp az ilerideki zenci köleyi yanına çağırdı. Sahibinin el hareketini gören köle neredeyse uçarcasına yanlarına geldiğinde taşıdığı gümüş tepsiyi uzattı Hamid’e. Kadehini değiştiren Hamid derin bir nefes alarak bir yudum daha aldı içeceğinden. Gözlerini yarattığı bu cennet bahçesinde gezdirirken her şeyin planladığından daha kolay gerçekleştiğini düşündü. Bu hedefine ulaşmasının da zor olmayacağının işaretiydi ona göre.

Yeniden başkadıya dönüp bir şey söyleyecekken kapıdan içeri giren adamı fark etti ansızın. Yanında altı tane koruma askeri ile içeri giren kısa boylu adam Yunan asıllı bir hadım olan Başkumandan Munis el-Muzaffer’den başkası değildi. Yüzünde oldukça endişeli bir hal vardı. Çekik kara gözleri bahçede kısa bir an gezindikten sonra Hamid’de durdu. Onu fark eder etmez hızlı ve sert adımlarla ona doğru yürümeye başladı.
Askerler komutanlarını arkasından takip ediyorlardı. Hamid ters giden bir şeyler olduğunun farkındaydı. Zira Başkumandan Munis’in gece vakti habersiz evine gelmesi pek hayra alamet değildi. Birkaç saniyede Hamid’in

yanma ulaşan Munis, İbni Mükrem ile Ebu Ömer'e başıyla selam verdikten sonra tok bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

"Acil bir şekilde özel olarak konuşmamız gerekiyor vezir hazretleri."

Durumun olağanüstülüğünün farkına varan başkadı ile kadı saygıyla selam verip oradan uzaklaştıktan sonra Munis, Hamid'in kulağına doğru eğilip neredeyse fısıltı halinde konuşmaya başladı:

"Durum çok fena. İnsanlar Bağdat sokaklarında toplanmaya başladı. Hepsi adalet ve eşit haklara sahip olmak istiyor. Dahası ordu içinde de huzursuzluklar baş gösterdi. Olay büyürse yeni bir isyan dalgası ile boğuşmak zorunda kalabiliriz."

Hamid'in yüzünü şeytani bir gülümseme kapladı. İşte beklediği fırsat ayaklarına kadar gelmişti. Başkadının sözünü ettiği somut olay bu olacaktı! Bu insanları ve dahası orduyu isyana teşvik eden bizzat Hallâc'm kendisiydi! Kısa bir süre sonra, o büyücü şarlatan Hallâc sayesinde hem ülkedeki en güçlü adam olacak hem de daha evvel zayıflığı nedeniyle başaramadığı işi başaracak ve ondan sonsuza kadar kurtulacaktı.

41

TEKİRDAĞ

Soluk sabah ışığı bulutların ardından yeryüzüne ulaşıp, tüm dünyayı mavi bir renge boğarken incecik bir yağmur da tıpkı bir sicim gibi şehrin üzerine yağıyordu. Bulunduğu odanın içinde tek bir pencere ve çok az eşya vardı. Tül perdeden sızan sokak lambasının soluk ışığı odayı belli belirsiz aydınlatıyordu. Yatağın hemen yanında yere serdiği seccadesinin üzerinde dizlerinin üzerinde oturmuş olan İsmail, kollarını göğsünde birleştirmiş, dua ediyordu. Bir iki saniye sonra öne eğilerek alnını yere değdirdi ve hemen sonrasında kalkıp yeniden önceki pozisyonunu aldı.

“Es selâmu aleyküm ve rahmet’tullah,” diyerek sağa ve sola başıyla selam verdikten sonra namazını bitirip ayağa kalktı. Büyük bir özenle katladığı seccadesini sırt çantasına yerleştirdikten sonra cep telefonunu eline alıp ekranına baktı. Beklediği mesaj gelmemişti. Telefonunun sesini açıp cebine koyduktan sonra çantasını da alıp odadan çıktı.

Salona geçtiğinde kalabalığın dağıldığını, birkaç yaşı geçkin hacının tek tük siyahların olduğu beyaz sakalı göğsüne kadar inen hoca ile sohbet ettiklerini fark etti. Tekkelerde genellikle sohbetlerin ardından insanlar kalıp sohbetin içeriği hakkında kendi aralarında konuşmaktan hoşlanırlardı. Kimi zaman şeyhlerinin onlara verdiği görevleri yerine getirir, kimi zaman da bu

görevlerin manası üzerinde derin tartışmalara dalarlardı. Onun odadan çıktığını gören hoca adamlara bir şeyler söyledikten sonra yanma geldi hızlıca.

“Bu gece burada kalmayacak mısınız?”

Hayır anlamında başını salladı İsmail. “Önemli bir haber bekliyorum, hemen yola çıkmam gerekecek.”

“Anlıyorum, nasıl isterseniz. Bilmenizi isterim ki sizin için beni arayan kişi bizim için çok önemli biridir. Sizin çok mühim bir dava adamı olduğunuzu

söyledi. Sizin gibi birini tekkemizde ağırlamak bizim için şereftir. Şeyhimiz de bundan mutlu olacaktır eminim.”

Kalbinin minnetle dolduğunu hissetti İsmail. Böyle takdir görmek alışık olduğu bir durum değildi. Yüzüne çarpık bir gülümseme yerleştirip cevap verdi:

“Başka bir sefere inşallah.”

Birkaç saat önceki hareketli anların etkisi altındaydı hâlâ. Yemyeşil gözleri kanlanmış, etrafında mor halkalar oluşmuştu. Şu son bir haftada bariz bir şekilde kilo kaybetmişti. Doğru düzgün uyuyamıyor, her an tetikte ve hedefinin peşindeydi. Bu iş bittiği zaman büyük bir iş başarmış olacağını kendisine hatırlatarak rahatlıyordu. Ancak şimdi bir sorun vardı. Algan Ataman ve Şirin Özdemir’in üzerlerine yerleştirdikleri mikro ciplerden gelen sinyal kaybolmuştu. Fark ettiler bu şekilde takip edildiklerini diye düşündü İsmail içinden. Belki de tek yapması gereken takip edip müdahale etmemekti. Bu sayede sırrı bulana kadar onları izlemeyi başarabilirdi. Yaptığı bu hata affedilir gibi değildi. Hatasını nasıl affettireceğini bilmiyordu şeyhine. Şu anda nerede olduklarına dair hiçbir fikri yoktu. Tek avuntusu artık ikisininde polis tarafından aranıyor olduğuydu. Asla polisten yardım alamazlardı.

Birden cep telefonunun sesiyle daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Heyecanla telefonu cebinden çıkarıp baktığında bunun bir mesaj olduğunu fark etti. Başını kaldırıp karşısındaki hocaya gülümsemeye çalıştı.

“Müsaadenizle, önemli bir konu.”

Adamın başıyla selam vererek uzaklaşmasının ardından pencere kenarına doğru yürüdü ve gelen mesajı tıkladı. Bu bir videoydu. Gece haberlerinden kısa bir kesit sunan video türbedeki cinayeti ve zanlıları gösteriyordu. Birkaç dakika sessizce videoyu izledikten sonra yüzüne sinsi bir gülümseme yayıldı. Şeyhi haklıydı. Gerçekten de ait olduğu tarikat toprağın altındaki kökler gibi devletin içinde her yanı sarmıştı. Birlikte çok güçlülerdi. Ve onları zayıflatacak her türlü engeli ortadan kaldırmalıydılar. Sabahın soluk ışığı pencereden süzülerek yüzüne yansırken bakışları bulunduğu tekkenin bahçesine kaydı. Geçmişinde ne kadar zayıf ve muhtaç

durumda ise şimdi o kadar güçlüydü. Ait olduğu bir yer ve onun arkasında olan insanlar vardı. Sevildiğini hissediyor, bu his ona büyük bir güç veriyordu. Ne annesinden ne de babasından görmediği sevgi ve ilgiyi tarikatı ve şeyhi sayesinde tadıyordu. İnsan ailesi için her şeyi yapardı. Onun ailesi de bağlı olduğu tarikattı. Telefonun yeniden çalmasıyla daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Ekrana baktığında kalp atışlarının hızlandığını hissetti. Beklediği mesaj gelmişti. Büyük şeyh yaptığı bu hatayı affettiğini ama elini çabuk tutması gerektiğini belirten bir mesaj yollamıştı. Kalbi sevinçle ve minnetle doldu. Ne yapması gerektiğini biliyordu. Her şeyin başladığı noktaya, nigâhdarm evine gidecekti. Biliyordu ki eninde sonunda oraya geleceklerdi. Ondan sonra onları takip etmesi kolaydı.

42

NEW YORK

evasa duvarı boydan boya kaplayan onlarca plazmanın bü-_L->^yük ekranlarında her ülkenin borsasındaki ve parasındaki anlık değişimleri gösteren tablolara dikkatle bakıyordu Moşe Eshkenazi. Büyük bir hızla inip çıkan ve rengi değişen tablolar uzaktan bakılınca bir şehrin gece yarısı uçaktan görülen görüntüsüne benziyordu. Bu oda onun dünyadan soyutlandığı yerdi. Neredeyse elli yıldır bu ekranlara bakıyor, bu rakamlar üzerinde yaptığı manipülasyonlar sayesinde dünyanın en zengin adamlarından biri haline gelmişti. Masasının üzerinde duran, içindekileri özel bir ısı ve nem derecesinde tutan, deve kemiği ve katı pirinçten imal edilmiş, pırlantalarla süslü kutusundan, tanesi 1150 dolar olan Gurkha Black Dragon marka purolarından birini alıp yaktı. Dünyanın en pahalı purosu olan bu puro özel olarak Kamerun, Dominik, Honduras ve Connecticut tütünlerinden imal ediliyor, hepsi on beş yıl eskitiliyordu. Kutusu özel olarak Hindistan'da sadece beş adet üretiliyor ve 115 bin dolara satılıyordu. Her kutuda yüz adet puro vardı. Bu ve yine adedi 1000 dolar olan ev üretimi, 71 yıllık 42 Ring Gauge La Corona 1937 adlı puroları onun en büyük zevkiydi. İçeriyi yoğun bir tütün kokusu kapladı. Gri dumanlar yüksek tavana doğru

süzülürken abanoz ağacından yapılmış koltuğuna yaslanıp derin bir nefes aldı. Türkiye'de işler

istediği gibi gitmiyordu. Sırrı hâlâ ele geçirememiş, ele geçirmeleri için sahaya sürdükleri nigâhdarın kızı ile bir profesörün izini kaybetmişlerdi. Bu gelişmelerden Konsey'i haberdar etmemişti. Etmesine de gerek yoktu. Onlar sadece sonuçla ilgileniyorlardı. Masasının üzerinde duran bilgisayarını açıp masaüstüne indirdiği videoyu tıkladı. Ekranda İstanbul Üniversitesi'nde başlatılan protestoların görüntüsü belirdi. Kızlı erkekli gençler ellerinde okullarının bölünmesini istemediklerini belirten pankartlar tutuyorlar, içlerinden biri bir kâğıda yazmış olduğu bildiriyi okuyordu. Moşe Türkçe bilmiyordu ama konunun neyle ilgili olduğunu öğrenmişti ve öğrencilerin vücut dillerine bakılırsa bu konuda epey ateşliydiler. Görüntüyü ilerletince kalabalık çoğalıyor, öğrencilerin aralarına başka okullardan geldiği söylenen yeni yüzler de katılıyor ve atılan sloganların rengi değişmeye başlıyordu. Biraz daha ilerletince karşıt bir grup protestoya dahil olmuş ve karşılıklı atışmalara başlamıştı. Kısa sürede bu atışmalar çatışmaya ve hükümet karşıtı gösteriye dönmüştü. Moşe gülümsedi. O kadar kolaydı ki bunu yapmak. Burada sadece öğrencilerin o sırada neyden rahatsız olduklarını bulmak yeterli olmuştu. Konu belirlenince onun üzerine gitmişler, kontrollerinde olan tarikatlardan yardım alıp protestoya radikal dincileri yerleştirmişler ve kendi adamları bir iki kişinin şiddet kullanmalarını sağlayarak olayları şiddetlendirmişlerdi. O protestoyu yapan gençlerin hepsi gerçek bir protesto olduğunu, kendi arzuları ile oraya gittiklerini, üniversitelerinin bölünmesini engellemeye çalıştıklarını söyleyebilirlerdi. Haklılardı da. Onlara göre gerçek bir protestoydu. Bilmedikleri, yeryüzündeki tüm isyanların ve protestoların başlangıç fitilini onların yaktıkları, onların büyüttükleri idi. Tıpkı bundan daha evvel Gezi Parkı eylemlerinde yaptıkları gibi. Yine gençlerin ve çevrecilerin Taksim'deki bir parktaki ağaçların kesilerek yerine Topçu Kışlası yapılmasını engellemek amacıyla yaptıkları masum gösteri, onlara bağlı bir tarikatın polislerinin sırf olayların büyümesi için orantısız şiddet uygulaması nedeniyle devasa bir hükümet karşıtı protestoya dönüşmüştü. Ülkenin başındaki liderin otoriter tavrı nedeniyle geri adım atmayacağım çok iyi

bildikleri için bu durumu iyi kullanmışlardı. Sahaya kendi yönetimlerinde olan radikal grupları sürmüşler, bu radikal gruplar gençlere uygulanan orantısız polis gücü karşısında çileden çıkan ve sokaklara dökülen halkın arasına karışarak gizlenmişlerdi. Arkası çorap söküğü gibi gelmişti. Siyasi partiler, milletvekilleri, muhalifler, halk evleri, sendikalar, azınlıkta kalan, hakları yenmiş LGBT bireyler, çevreciler, ulusalcılar, ülkücüler, komünistler, anarşistler, liberaller, feministler ve hatta futbol camiası bile sokaklara dökülmüşlerdi. Hepsi haklı ve onurlu bir nedenle protestoya katılmışlardı. Hepsi olanlara isyan ettikleri için dışarıdaydılar. Liderlerinin dediğim dedik tavrı ve yumuşak olmayan açıklamalarıyla daha da sinirlenmişlerdi. Ama yine de hepsinin gerekçesi çok masumdu aslında. îki tane yumuşak sözle insanlar sakinleştirilebilir ve olayların kontrolden çıkması engellenebilirdi ama biliyordu Moşe böyle olmayacağını. Lideri iyi analiz etmişlerdi zira bulunduğu yere çıkmasını kendilerine borçluydu o da. İnsanların bilmediği şey dünya üzerinde yaprak kıpırdasa bunun onlara bağlı olduğuydu. Yine de Moşe yaptıkları müdahalenin bu derece başarılı olacağını tahmin etmemişti. Hoş hükümet dağılmamıştı ama sıkı bir gözdağı almış ve adımlarına dikkat etmek zorunda kalmışlardı. Ama verilmek istenen mesaj verilmişti sonuçta. Öyle ben çok güçlüyüm diyerek kafasına göre hareket etmek yoktu. İnsanları bulundukları yere kimlerin getirdiğini unutturmamak gerekiyordu.

Arap Baharı buna en iyi örnekti. Tunus'ta zavallı bir sokak satıcısı olan Muhammed Buazizi'nin parasızlıktan ve açlıktan kendini yakarak intihar etmeye çalışması sonucu insanlar ayaklanmış, protestolar tüm ülkede çığ gibi büyüyerek yayılmış, en sonunda diğer ülkelerdeki insanları da etkileyerek Arap Baharı'nı başlatmıştı. Bunun sonucunda Tunus'u 24 yıl yönetmiş olan Cumhurbaşkanı Zeynel Abidin ülkeden kaçmak zorunda kalmış, Cezayir'deki büyük protestolar sonucunda 19 yıllık olağanüstü hal kaldırılmış, Ürdün'de Kral Abdullah hükümeti ve kabinesini dağıtmış, Sudan başkanı yeni seçimlere katılmayacağını açıklamış, Yemen Devlet Başkanı Salih istifa etmiş, Umman

sultanı meclise yasama yetkisi vermiş, Mısır'da Hüsnü Mübarek ve Ahmet Şefik istifa etmiş, ordu darbe yapmış, parlamento ve iktidar partisi dağıtılmış, Libya'da muhalifler yönetimi ele geçirmiş, liderleri Kaddafi'yi sokak ortasında katletmiş, NATO ise bu ülkeye askeri operasyonlar

düzenlemeye başlamıştı. Küçük bir protesto devasa bir kıtayı etkileyen fitili ateşlemiş ve olaylar domino etkisi göstererek hızla ilerlemişti. Elbette tüm o protestoların yayılmasında, büyümesinde ve ilerlemesinde onların payı vardı. Fırsat çıktı mı bunu asla kaçırmazlardı. O sokak satıcısı gencin kendini yaktıktan sonra insanların tepki göstermesini fırsat bilmişler, küçük çaplı protestolara müdahale ederek küçük bir ateşi yangına çevirmişlerdi. Eğer fırsat çıkmıyorsa bunu her zaman kendileri yaratırdı. Gerçi bu sayede Arap ülkelerine bir parça demokrasi gelmişti ama amaç bu değildi elbette. Amaç her zaman Konsey'in çıkarıydı. Hiçbir zaman emperyalizmin karşısına dikilen liderleri sevmemişlerdi. Bu yüzden Atatürk'ten, Fi-del Kastro'dan, Gandhi'den ya da Lenin'den hoşlanmamışlardı. Emperyalizm onlar için en önemli ilkeydi.[1] Kendi kendine yeten bir halk emperyalizme boyun eğmezdi ve bunu sağlamaya çalışan liderler de onların düşmanıydı her zaman. Zaten elli yıldan fazladır kendi istedikleri liderleri getiriyorlardı ülkelerin başına. O lider biraz kafa tutacak olsa hemen ipi çekiliyor, yerine yenisini buluyorlardı. O nedenle dünya üzerinde yönetimde olup da onların getirmediği kimse yoktu.

Purosundan derin bir nefes daha çekip dumanı havaya savurdu. Videoyu kapatıp arkasına yaslandı yeniden. Bu olayların çok büyümeyeceğini biliyordu ama yine de hükümeti çok korkutmuş olmalıydı. Gülmeye başladı Moşe. Bu sefer ki müdahalelerinin siyasi hiçbir hedefi yoktu oysa. Tamamen profesörü köşeye sıkıştırıp polisten yardım almasını engellemek amaçlıydı. Ama yine de biraz göz korkutmak her zaman iyiydi. Efendinin kim olduğunu hep hatırlamalarını sağlıyordu. Saatine baktı, 23.11 idi. Bu durumda İstanbul'da saat 08.11 demekti. Oğluna vakıftan uzak durmasını ve kimseyle ilişki kurmadan neler olduğunu

öğrenmesini söylemişti. Dün konuştuklarında henüz bir haber olmadığını ama tarikatın adamının peşlerinde olduğunu, şeyhle görüştüğünü, onların misafiri olduğunu ve an an bilgi aldığını söylemişti. Geride iz bırakmadığını, endişe etmemesi gerektiğini, bu işi ondan daha iyi kimsenin halledemeyeceğini eklemişti. Kesinlikle ondan daha iyi kimse halledemez diye geçirdi içinden Moşe. Tek oğlu o kadar donanımlı ve zekiydi ki neyi nasıl halledeceğini hep bilirdi. Son yıllarda finans şirketlerinin daha da büyümesinde onun katkısı tartışılmazdı. Kurduğu imparatorluğu ona bırakacağı için mutluydu. Gözü açık gitmeyecekti. Bu sırada telefonuna

gelen mesajla irkildi. Ekrana baktığında bunun oğlundan geldiğini anladı. Mesaj kısa ve netti.

“Bu gece sonuca ulaşacağım. Merak etme.”

43

BAĞDAT

MS 916

Sarayın cenneti andıran bahçesine bakan pencerenin önünde köle kızların elbisesinin kuşağını bağlamasını bekleyen valide sultan, bir yandan da ne yapacağını düşünüyordu. Çocuk denecek yaşta memleketi Yunanistan’dan koparılıp Naime[2] lakabıyla bir cariye olarak Halife Mutedid’e verilmiş, ardından oğlu Muktedir’i dünyaya getirince halife tarafından azat edilip Şağab[3] adını almıştı. Bu sarayda o kadar çok şey görmüş, geçirmiş, o kadar çok olay yaşamıştı ki birkaç ömre sığabilirdi tüm yaşadıkları. Ayağını kaydırmak isteyen pek çok düşmandan tut da dost görünüp arkasından bıçaklayanına, çıkarı uğruna ona ihanet edenden açık açık düşmanına koz verenine kadar her çeşit insan ve entrikaya şahit olmuştu. Ancak hiçbiri oğlu Muktedir’in halife ilan edilmesinden sonra olanlar kadar sinsi değildi. Her an arkasını kollamak, hiç kimseye güvenmemek, sürekli insanların gerçek niyetleri ile düşüncelerini anlayabilmek için uğraşmak yorucuydu. Ana oğulun birbirlerinden başka güvenecek kimseleri olmamıştı. Bu nedenle uzun yıllar devlet işlerinde söz sahibi

olmuştu valide sultan. Çocuk yaşta halife olan oğlunun kurtlar sofrasında yem olmaması için onun her şeyi olmuştu. Vezirlerin ve komutanların iktidar için birbiri ile kıyasıya mücadele ettiği sarayda hayatta kalmak başlı başına bir olaydı. Oğlu egemen olacağı yaşa gelene kadar zarar görmemesini sağlamak için tüm ilişkileri belli bir çizgide tutmaya çalışmıştı. Sevmediklerine severmiş gibi görünmüş, dost görünen düşmanları bilip bilmemez-likten gelmişti. Bu nedenle her şeye, herkese karşı güvenini yitirmiş, dünyanın acımasız ve kötü bir yer olduğunu düşünmeye başlamıştı. Ta ki Hallâc-ı Mansûr’u tanıyana değin. Bunca

yıllık hayatında gördüğü en dürüst, en iyi, en candan ve sahici insan Hallaç olmuştu Şağab Hatun'un. Onunla tanıştığı ilk andan itibaren yaydığı ışıktan, sözlerinden ve davranışlarından etkilenmiş, o dik duruşu, sakinliği, soğukkanlılığı ve başkalarının gözünü kamaştıran dünya nimetlerinin onun için hiçbir anlam ifade etmeyecek denli Allah aşığı olmasına hayran kalmıştı. Başkalarını büyüleyen para, pul, mevki ya da tüm diğer değerli şeyler Hallâc için hiçbir şey ifade etmiyordu. Onunla yaptıkları sohbetlerin tadı hiçbir şeyde yoktu. Kafasındaki soruların hepsine öyle güzel cevaplar vermişti ki yüreğinde en ufak bir şüpheye yer kalmamıştı onu tanıdıktan sonra. Onun sayesinde dindar biri olmuştu. Zira Hallâc'ın söylediği gibi dindarlığın dinle hiçbir alakası olmadığını, bunun Allah ile kişinin kendi arasında olduğunu kavramıştı. Hakkında söylenen tüm mucizelerin gerçek olduğunu biliyordu. Zira o hiçbir hekimin yapamadığını yapmış ve ölüme yürüyen oğlu Muktedir'i kurtarmıştı. O ateşli humma nöbeti Muktedir'in ağabeyinin canını nasıl aldıysa onun da yaşam ateşini söndüre-bilirdi içinde. Hallâc bambaşkaydı biliyordu. O yüce bir insandı. Oğlu Muktedir de bu büyük zata saygı duyuyor, keramet sahibi olduğunu biliyor; korunup kollanmasını sağlıyordu. İslam dinini yaymak amacıyla başka topraklara gidişi halifeyi de üzmüştü. Zira tanıştıklarından sonra pek çok konuda onun da fikrini almış, kritik konularda objektif ve doğru bakış açısına güvenmişti. Babasıyla doğru dürüst bir ilişki yaşamayan Muktedir için Hallâc bir anlamda baba gibi de olmuştu. Müşvik, sağduyulu, doğru yolu gösteren bir baba. Halife oğlunun Hallâc'a özenip onun gibi hayat yaşamak istese de bunu asla yapmayacağını biliyordu. Ama en azından bu müthiş Allah dostu insandan bir şeyler öğrenip devleti öyle yönetmesinin hem kendisi hem de ülkesi için en iyisi olduğunun da farkındaydı. Bu nedenle aralarındaki ilişkinin gelişmesi için elinden geleni yapmıştı. Bunda başarılı da olmuştu. Ancak son günlerdeki dedikodular gözünü korkutmuştu valide sultanın. Hakkında söylenenlerin doğru olmadığına adı kadar emindi ama öyle iddialar ortaya atılıyordu ki bunlar yanlış kişiler tarafından halifeyi kandırmak için kullanılabilirdi. Mesela İkinci Vezir Hamid tarafından diye geçirdi içinden Şağab Hatun. O adamdan oldum olası hiç hoşlanmamıştı. Kaba saba şakalar yapan, öfkesini kontrol edemeyen, acımasız, intikamcı ve en önemlisi aşırı hırslı bir adamdı.

Kapının çalınmasıyla irkilerek daldığı düşüncelerden sıyrıldı. "Girin!"

İçeri giren el-Gılmânu's-Sevdân birliğinin siyah köle askerlerinden biri olan muhafızın yanında kenarları altın rengi, yeşil bir kaftan giymiş olan Başmabeyinci Nasr Kaşuri vardı. Bir el işaretiyle muhafıza beklemesini söyledikten sonra başmabeyin-ciye döndü.

“Nerede kaldınız? Merak içindeyim!”

Başmabeyinci valide sultanın önünde saygıyla eğildikten sonra cevap verdi:

“Elimden geldiğince çabuk hareket ettim sultanım. Ebu Bekir Şıbli ile bugün ancak görüşebildim.”

“Ne diyor? Bulabilmiş mi? İkna edebilmiş mi?”

“Ne yazık ki sultanım. Başarısız olmuş. Hallâc şehri terk etmeyecekmiş.”

Valide sultan aslında bu cevabı alacağını biliyordu, zira Hallâc’ın korkup kaçacağına asla ihtimal vermiyordu. Onu ne dünya malı ne de uğrayacağı kötülükler korkutuyordu, o sadece Allah’a sığınırdı. Ancak bir şeyler yapmazlarsa Vezir Hamid’in elinden geleni ardına koymayacağına da emindi. Daha şimdiden oğlunun gözünü boyamaya başlamıştı. İsyanlarda yıkılan camileri kendi servetinden harcayarak onartması ve Vasit’te büyük

bir cami yaptırması hem halkın hem de halifenin ona sempati duymasını sağlamıştı. Özellikle hazine ile ilgili becerisi oğlunun Hamid’e gereğinden fazla değer vermesine neden oluyordu. Adam dörder yıllık dönemlerle Vasit’in genel mültezimliğini[4] otuz sene boyunca elinde tutmuştu. Bunun nasıl olduğunu hayal edebiliyordu valide sultan. Onun çıkarcı, açgözlü, kaba ve hilekâr biri olduğunu göremiyordu oğlu. Görse zaten onu vezir yapmazdı asla. Daha düne kadar annesinin sözünü dinleyen, her konuda fikrini alan oğlu ne yazık ki bir süredir kendi kafasına göre hareket ediyordu. Uzun yıllar devlet işlerini de idare eden valide sultan artık sadece haremden sorumluydu ve oğlunun alabileceği yanlış kararlar ve etrafındaki yanlış kişiler onu korkutuyordu. Hamid’in yanlış vergi politikaları uygulayarak devletin hâzinesine daha fazla para girmesini sağladığının farkındaydı ve bu yol tehlikeli bir yoldu. İnsanlar sokaklarda açlıktan ve sefaletten ölüyorlardı. Adaletsiz vergi sisteminin halkın halifeden nefret etmesine sebep olması an meselesiydi. Daha da fenası

ordunun rahatsız olmaya başlamasıydı. Hamid için bunlar önemli değildi, onun için önemli olan tek şey kendi konumu ve servetiydi. Ve bunu ne şekilde yaptığının, devletini ve halifesini zor duruma düşürüyor olmasının hiçbir önemi yoktu. Ne yapıp ne etmeli vezirin görevinden azledilmesini sağlamalı, bir yandan da dünya üzerindeki en masum insan olan Hallâc'ı korumalıydı.

"Tahmin ettiğim gibi," diye söze girdi ellerini önünde kavuşturarak. "Hemen halife hazretleri ile konuşmalıyım."

"Kesinlikle haklısınız valide sultan hazretleri. Bu işi yapsanız yapsanız bir tek siz yaparsınız."

Şağab Hatun başmabeyincinin gözlerinin içine baktı dikkatle. "Senin de fikrini belirtmen icap eder. Muktedir sana da güvenir, inanır. Etrafındaki fena insanların kötülük dolu fikirlerinden etkilenmeden bir an evvel harekete geçmeliyiz."

Köle kızlar valide sultanı hazırladıktan sonra saygıyla önünde eğilip başka emri var mı diye beklerken Şağab Hatun hızlı hareketlerle oda kapısına yöneldi. Başmabeyinciyi odaya getirip

heykel gibi kıpırtısız bekleyen muhafız gözlerini yere indirerek kapıyı açtı. Geniş koridorda hızlı adımlarla yürüyen valide sultanı başmabeyinci takip ediyor, en önde ise küçük bir muhafız grubu yürüyordu. Birkaç adımda sultana yetişen Nasr Kaşuri oldukça endişeli bir ifadeyle fısıltı şeklinde konuşmaya başladı:

"Başvezir Ali Bin İsa'ya da söylemek gerekmekte. Kendisi ziyadesiyle Hallâc'ı sevip saymaktadır ancak son gelişmelerden sonra eğer tavrını ortaya koymazsa sonu pek iyi olmayacaktır. Üstelik kendisinin de hedef alındığına kuşkum yok."

Bir yandan hızlı adımlarla yürüyen valide sultan bir yandan da ak düşmüş saçlarının üzerine hafifçe örttüğü ipek kumaşı düzeltti. Aynı fısıltılı ses tonuyla karşılık verdi:

“Benim de hiç kuşkum yok bu konuda. Vezir İbni İsa dürüst, iyi niyetli, adil ve vicdanlı bir adamdır. Masum bir adamın cezalandırılmasına ya da öldürülmesine karşı çıkar sonuna kadar. Ancak mesele burada en son sözü söyleyecek olan kişidir. O kişinin kötü niyetli kişilerden etkilenmemesi gerekiyor. Vezir Hamid’in gerçek yüzünü ona gösterecek bir yol bulmalıyız.”

Başmabeyinci adımlarını valide sultana uydururken başını salladı.

“Böyle bir yol bulamazsak bile itibarını yok edersek her şey kendiliğinden çorap söküğü gibi gelir sultanım.”

Valide sultan başmabeyincinin önerisini daha evvel düşünmüştü ancak ne yapması gerektiğine karar verememişti.

“Hemen veziri izletmeye başlayalım. Kimlerle görüşüyor, kimlerle neler konuşuyor bilmek istiyorum.”

“Emredersiniz valide sultan hazretleri.”

Haremin geniş koridorlarından geçip halifenin çalışma odasının önüne geldiklerinde durup derin bir nefes aldı valide sultan. Bir melek kadar saf ve masum bir Allah dostunun kaderi onun ellerindeydi ve onun kaderini oğluna emanet edecekti. İçinden bir ses eğer bu masum insana bir zarar gelirse bunun vebalini er ya da geç ödeyeceklerini söylüyordu ona. Derin bir nefes alarak kapının önünde durdu. Kapının önünde bekleyen muhafızlar onu görünce saygıyla eğildikten sonra içlerinden biri kapıyı çalıp içeri girdi. Birkaç saniye sonra dışarı çıkan muhafız yeniden eğilip selam verdikten sonra, “Halife hazretleri sizi bekliyor valide sultan hazretleri,” diyerek kapıyı açtı ardına kadar. Valide sultan ellerini önünde birleştirip başını dikleştirerek açılan kapıdan içeri girerken başmabeyinci geride kalıp beklemeye başladı. Geniş pencerelerinden batmakta olan güneşin altın rengi ışıkları süzülen oda geniş bir kabul salonu kadar büyüktü. Kenarları salkım mücevherlerle süslü yatağın çaprazında yer olan devasa çalışma masasında oturan Muktedir karşısında duran vezirlerini dinliyordu annesi odaya girdiği vakit. Muhafızın, “Valide sultan hazretleri!” dedikten sonra çıkmasının ardından başıyla annesine yaklaşabileceğini belli eden bir selam verdi. Valide sultan oğlunun yanma

doğru yürürken ağaya kalkan halife annesinin elini öptükten sonra yeniden yerine oturdu.

“Ne oldu böyle validem? Önemli olduğunu söylediler konuşmak istediğin mevzunun. ”

“Oldukça önemlidir evet. Lâkin yalnız konuşmamız gerekmekte.”

Kısa bir an sessiz kalan Muktedir vezirlerine döndü.

“Yalnız bırakın bizi.”

Ali Bin îsa saygılı bir edayla yere kadar eğilip selam verdikten sonra Hamid bir şey söyleyecek gibi olduysa da vazgeçip birinci veziri taklit etti. Valide sultan iki vezirin çıkmasını bekledikten sonra oğlunun dizi dibine çömelip elini dizine koydu.

“Oğlum, gözümün ışığı, Allah’ın yeryüzündeki eli, güneşim, ayım! Sen ki buyruğun altında yaşayan her insanın canından sorumlusun! Yüce Rabbim seni bunun için göndermiş bu dünyaya, onun adaletini dağıtabilesin diye! İşte bu insanlar arasındaki en masum olanın kaderi senin elindedir.”

Muktedir annesinin elinin üzerine elini koyduktan sonra sevecen bir ses tonuyla cevap verdi:

“Kimden bahsettiğini biliyorum. Duydum olanları. Hamid anlattı az evvel.”

Hemen yetiştirmiş diye geçirdi içinden valide sultan. Kim bilir ne şekilde aksettirmişti oğluna?

“Ne anlattı sana bilmiyorum ama söylenenlerin hepsi iftira. Sen de tanıdın onu. Onun hiçbir şeyde gözü yoktur, masum bir

Allah aşığıdır. Hamid’e asla inanma! O kendi çıkarı için her şeyi yapabilecek biridir!”

Muktedir yerinden doğrulup pencereye doğru yürüdü. Güneşin son ışıkları yüzüne vururken sakin bir ses tonuyla cevapladı:

“Hamid’in kindar ve intikamcı olduğunu biliyorum. Hallâc’a yıllar önceden gelen bir hırsı olduğunun da farkındayım. Ancak haklı olduğu bazı noktalar var.”

Valide sultanın kalbi yerinden çıkacak gibiydi.

“Neymiş onlar?”

“Hallâc’m dünya malında gözü olmadığım ben de senin kadar iyi biliyorum. İnsanları asla isyana teşvik etmeyeceğini de. Söylediği diğer sözler mistik sufi sözleri işte, bir suç değil. Ancak verdiği vaazlar insanlar tarafmdan yanlış algılanıp ayaklanmaya sebep olabilir. İstemeden kötü olayların fitilini ateşleyebilir sözleri.”

“Vergi sisteminin adaletsizliğinden konuşmuş. Ki bu doğru biliyorsun. Sana en başından beri Hamid’in uyguladığı vergi politikasının doğru olmadığını söylüyorum. İnsanlar perişan durumda. Bu böyle uzun sürmez. Er geç isyan edeceklerdir.”

Muktedir öfkeli bir ses tonuyla annesine döndü:

“O vezir devletin kasasını dolduruyor ama! Bütün bu devlet, bu saray, bu ordu nasıl dönüyor sanıyorsun? Hazine boşsa iki güne yok olur bu imparatorluk!”

“Ama bunun çözümü zaten aç olan halktan daha fazla vergi toplamak değil! Üstelik topladığı vergiler dışında insanlardan işlerini halletmesi için para aldığı söyleniyor. Sana söylüyorum, o adam fazla açgözlü ve kurnaz! Ali Bin İsa halkı ve orduyu fazla kızdırmamak gerektiğini, vergileri arttırmak yerine sarayın giderlerinin kısılması gerektiğini söylüyor. Gereksiz harcama yapmazsak insanlar isyan etmezler! Önceki isyanları hatırla!
Zenci isyanlarının sebeplerini, Karmatileri!”

“Hepsini çok iyi biliyorum validem! Merak etme! Ancak artık çocuk değilim! Doğru ile eğriyi pekâlâ seçebilirim! Hangi vezirimin haklı olduğuna karar verebilirim!”

Valide sultan ne diyeceğini bilemeden başını önüne eğdi. En çok korktuğu şey olmuş, oğlu çoktan etrafındaki gerçeklere

karşı kör olmaya başlamıştı. Kısa bir sessizlikten sonra yanma gelen Muktedir eğilip annesini kaldırdı oturduğu yerden. Ellerini omuzlarına koyup kendine çekti ve sarıldı. Doğurmak ve hayatta tutmak için bin bir zorluğa katlandığı oğlunun kollarının arasında ağlamaya başladı valide sultan. Muktedir'in yanlış kararlar verip bir masum nedeniyle Allah'ın gazabını üzerine çekmesinden korkuyordu. Elini annesinin çenesine koyup yüzünü kaldıran halife dikkatli gözlerle valide sultana baktıktan sonra yumuşak bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

"Neden endişelendiğini biliyorum validem. Bu dünyada beni en çok seven ve en güvenebileceğim kişinin sadece sen olduğunun farkındayım. Ancak korkmana gerek yok. Ne Hallâc'ın başına bir hadise gelir ben sağ iken ne de bu devletin! Beni ölümden kurtardığını ve iyileştirdiğini unutmadım hiç. Senin için değerinin de farkındayım. Hamid'in isteği tutuklanıp cezalandırılması. Ancak kabul etmeyeceğim bunu, meraklanma."

Valide sultan oğlunun boynuna sarılıp ağlamaya başladı. Ilık gözyaşları bir sevgilinin öpüşleri gibi hafif ve yumuşak bir şekilde süzülüyordu yanaklarından. Önündeki ilk muharebeyi kazanmıştı Hamid'e karşı. Ancak bu savaşı kazandığını göstermezdi. Önünde uzun ve zorlu bir mücadele vardı.

44

İSTANBUL

ün iyice ağarmış, kuşların güneşin doğuşunu fısıldadıkları vJseslerine uzaklardan duyulan köpek havlamaları karışıyordu. Algan ile Şirin tarihi köşkün en alt katındaki büyük salonda, devasa pencerelerin kenarındaki bordo renkli kadife koltukta yan yana oturmuş ne yapacaklarını düşünüyorlardı. Şirin, gözlerini altın yaldızla işli tavandan sarkan kristal avizeye dikmiş tek kelime etmeden duruyordu. Mutfakta hazırladığı kahvesinden bir yudum alan Algan ayağa kalkıp tam karşılarındaki kütüphaneye gitti. O da ne yapmaları, nasıl ilerlemeleri gerektiğini

bilmiyordu. Üstelik ortamdaki sessizliğin tek nedeni ne yapacaklarını bilmemeleri değildi. Birazdan Şirin'in erkek arkadaşı Amir burada olacak ve her şey sona erecekti. Algan nedense garip bir hüzün hissediyordu. Üzüntü demeye dili varmıyordu aslında. Karısından boşanmasının ardından hiçbir kadının bu kadar yakınına girmesine izin vermemişken bu nasıl olmuştu anlayamamıştı. Sanki bir şekilde bir araya gelmeleri yazılı gibiydi. Ama o zaman da şu soruyu soruyordu insan; madem bir araya gelemezlerdi neden karşı karşıya gelmişler ve bu duyguları hissediyorlardı? Algan ilahi gücün bir nedenle onları bir araya getirdiğine emindi ama bunun tek nedeninin zavallı bir kızın öldürülmüş babasının ardındaki gizleri çözmek olmamasını umut ediyordu. Yine

de ortada olan tek gerçek Amir denen adamın birazdan burada olacağıydı. İkisini kucaklaşırken ya da samimi davranışlar içinde görmeye dayanabileceğinden emin değildi Algan. Ancak bu durumdan kaçabileceği bir yer de yoktu. Tamamen çaresizdi. Sıra sıra dizilmiş kitaplara göz gezdirirken bu sessizliğin daha fazla uzamaması gerektiğine karar verdi.

"Tamam artık surat asmayı bırakıp elimizdeki ipuçlarına odaklanalım."

Oturduğu yerden üzgün bir yüzle ona baktı Şirin. O da üzgün diye geçirdi içinden Algan. O da üzgün. Acaba benimle mi alakalı bu? Sevinçli olması gerekmez miydi sevgilisi geldiği için?

"Pekâlâ. Odaklanalım o halde."

Yeniden koltuğa oturan Algan antika bir kapıdan bozularak yapılmış sehpanın üzerine bıraktığı eski el yazması kitabı gösterdi.

"Birinci ipucu bu el yazması. İkincisi sihirli karelerin içindeki 62 sayısı. Aynı zamanda hakikati bulmak için marifet kapısından geç yazısı ve ararsan bulursun diye eklenen not da var."

"Evet o sözle yönlere atıf yapılmış sandık ama öyle olduğuna emin değilim. Başka bir şey olmalı. Ama o kadar yorgunum ki artık düşünecek halim kalmadı."

Algan şefkatle Şirin'in elini tuttu.

“Haklısın. Ben de o haldeyim ama az kaldı sık dişini. Bu gizemi çözeceğiz beraber.”

Dalgın gözlerle Algan’ın elini tutan eline baktı Şirin. Beraber mi? Birazdan her şey sona erecek diye düşündü içinden. Mutluluktan havalara uçması gerekirken öyle hissetmiyordu. Neler olacağını kestiremiyordu artık. Tüm olanlar onu tüketmişti. Gözlerinden yaşlar süzülmeye başladı. Gözyaşları mermer gibi beyaz ve pürüzsüz teninde ince yollar oluşturarak aşağı kayıyordu. Algan dayanamayarak Şirin’in yüzünü ellerinin arasına aldı. Gözleri birbirine kenetlenmiş, birbirlerine çok yakın bir haldelerdi. Bir iki saniye öylece kalan Şirin usulca gözlerini kapadı. Birazdan ilk ve son kez yaşanacak olan o öpüşe bırakmıştı kendini tamamen. Kalbi küçük bir serçenin kalbi gibi pır pır atıyordu. Algan ellerinin arasındaki benzersiz bir mücevhere benzeyen bu güzel yüze baktı. Çok uzun zaman sonra ilk kez böyle hissediyordu ve bu onu ölümüne korkutuyordu. Ancak biliyordu ki bu an geçtikten sonra bir daha yaşanmayacak ve böyle bir fırsatları olmayacak. Yavaşça eğildi. Burnuna Şirin’in vücudundan yayılan hafif baharatlı, tatlı bir koku geliyordu. Derin bir nefesle içine çekti o kokuyu. Tam dudaklarını dudaklarına değdireceği sırada duyulan gürültüyle irkildiler. Şirin korkudan kocaman açılmış gözlerle sordu.

“Kim olabilir?”

Algan yerinden kalkıp perdelerin kenarından ön kapıda kimin olduğunu anlamaya çalıştı. Ancak başarılı olamadı. Bu sırada telefonuna mesaj geldi.

“Kapıdayız. Açsanıza kapıyı!”

“Geldiler,” dedi üzgün bir ses tonuyla.

Ayağa kalkan Şirin başıyla onayladı. Gerçek dünyaya geri dönmüşlerdi. Hızla ön kapıya yürüyen Algan ağır çelik kapıyı açıp kenara çekildi. Elinde kitaplarla içeri giren Duygu her zamanki hızlı ve kesik konuşmasıyla konuşmaya başladı:

“Algan Bey nihayet karşımdasınız. Ne kadar korktum anlatamam. İyisiniz değil mi?”

“İyiyim Duygu merak etme.”

Algan, Duygu’nun hemen arkasından içeri giren adama baktı dikkatle. Uzun boylu, geniş omuzlu, koyu renk saçlı ve gözlü bir adamdı Amir. Kemikli yüzündeki iki günlük sakallar ona karizmatik bir hava veriyordu. Yakışıklıydı. Algan ilk defa kıskançlık hissetti içinde. Açıkça adamı kıskanıyordu. Birden arkasından gelen tıkırtılarla döndü. Şirin salondan çıkıp girişin hemen gerisinde durmuş şaşkın bir şekilde bakıyordu. Onu gören Amir büyük bir hızla atılıp kucakladı Şirin’i. Bir yandan kucağında Şirin’le dönüyor bir yandan da bağırarak konuşuyordu:

“Aşkım nihayet buldum seni! Öyle korktum ki kaybettiğimi zannedip! Çok şükür hayattasın! Çok şükür iyisin!”

Algan içindeki kıskançlık duygusunun güçlendiğini hissediyordu. Ancak yine de hiçbir şey belli etmeden soğukkanlı bir

şekilde durup onları izlemeye devam etti. Şirin az evvel yaşanan duygusal atmosferin etkisinden henüz sıyrılamamış, iki adam arasında bocalıyordu. Çok tuhaf bir andı o an yaşadıkları. Ne yapması, nasıl davranması gerektiğini bilmiyordu. Kendini Amir’in güçlü kollarına bırakırken Algan’la göz göze gelmemeye çalıştı. Ancak Amir’in dudaklarına kondurduğu öpücükle neye uğradığını şaşırdı. İstemsiz bir şekilde itti onu. Amir’in şaşırarak kendisine baktığını görünce üzgün bir ifadeyle durumu anlatmaya çalıştı:

“Çok kötü günler geçirdim. Kaç gündür doğru düzgün uyumadığımı bilmiyorum. Dün öldürülmeye çalışıldım. Üstelik adım bir cinayete karıştırıldı. Polis tarafından aranıyorum.”

Amir şefkatli bir şekilde sarıldı Şirin’e.

“Öğrendim her şeyi. Haklısın. Çok zor yaşadıkların. Ama hepsi bitecek yakında eminim. Polis bir şekilde çözecek bu karmaşayı.”

Şirin yeniden Amir’in kollarından sıyrıldı.

“Polise güvenmiyorum. Babamın katili bilmemesi gereken pek çok şeyi biliyordu. Sadece polisin bildiği. Anlıyor musun? Ve biri peşimde beni öldürmeye çalıştı. Algan olmasaydı hayatta olur muydum bilmiyorum.”

Amir ilk defa Algan’ın gözlerinin içine baktı. O ana kadar görmezden gelmişti onu nedense. Nedenini şimdi anlıyordu. Karşısındaki adam gayet karizmatik, kadınların etkileneceği türden biriydi. Önlerinden birkaç tutamın fırladığı toplu saçları, kemik çerçeveli gözlükleri, kemikli yüzü ve lacivert gözleriyle etkileyemeyeceği kadın olmadığını anlamıştı Amir bir bakışta. Bu nedenle içgüdüsel bir şekilde görmezden gelmişti onu. Bir şekilde Şirin’in ondan etkilenme olasılığının olduğunu fark ederek. Ancak kendinden emin bir şekilde elini uzattı.

“Merhaba, Amir Lomar ben.”

Algan da elini uzattı.

“Algan Ataman. Çok memnun oldum.”

Şirin, Algan’ı tanıtma işini üstlendi aniden.

“Algan İstanbul Üniversitesi Felsefe bölümünde öğretim görevlisi. Aynı zamanda çok ünlü bir yazar ve televizyoncu. Babamın cinayetinden sonra geride kalan el yazmasının şifrelerini çözmek için polis yardım istemiş kendisinden. Beni kaçıran adam ilk önce onu kaçırmış. Bu şekilde kesişti yolumuz. Amir Columbia da dersler veriyor tıpkı benim gibi. Genetik mühendisi aslında.” “Ben de çok memnun oldum Algan. Her şey için teşekkürler ilk önce. Şirin’e yardım ettiğin ve onu koruduğun için.”

Algan ne söyleyeceğini gerçekten bilmiyordu.

“Ne demek. Yapmam gerekeni yaptım.” “Peki o halde şimdi ne durumdayız?”

Şirin ile Algan göz göze geldi. Algan, Amir’in bir anda olaya dahil olup biz diye bahsetmesinden rahatsız olmuştu. Ama bu son derece normaldi aslında. Başka ne diyecekti adam? Siz ne yapmayı planlıyorsunuz falan mı? Kollarını önünde birleştirdikten sonra cevap verdi:

“Biz de siz gelmeden evvel bunu konuşuyorduk.”

Duygu kapı önünde durmuş ısınmak için ellerini kollarını sürterken araya girdi:

“İlk önce kapıyı kapatıp içeri geçsek? Çok soğuk dışarısı!” “Haklısın kapatalım hemen.”

Hep birlikte salona geçerlerken duvarlarda asılı olan tablolara büyülenmiş gibi bakan Amir, “Aman Tanrım! Ne kadar güzel eserler bunlar böyle!” dedi hayranlıkla.

“Evet, evin neredeyse tamamında farklı ressamlara ait tablolar var. Hepsi de son derece değerli tablolar.”

“Servet değerinde oldukları belli oluyor. Sanata düşkünmüş baban baksana.”

Amir şaşkınlıkla tabloları incelerken büyük salonun bordo renkli koltuk takımına geçip oturdular. Algan tekli olanı tercih etmiş, Şirin ile Duygu ise üçlü koltukta yan yana oturmuşlardı. Amir bir süre tabloları, ardından kütüphaneyi inceledikten sonra yanlarına gelirken gözleri biraz ileride yerdeki çizime takıldı. Soru dolu bakışlarla Şirin’e baktı.

“Babamın bulunduğu nokta tam olarak orası. Katil gittikten sonra bahçeden sürünerek buraya gelmiş, kütüphaneden eski bir el yazması kitap seçmiş, küçük bir kâğıt parçasına sihirli bir kare çizmiş ve ölmeyi beklemiş.”

Amir şaşırmıştı.

“Yani birtakım şifreler bırakmış geride? Ama neden?”

Derin bir nefes alan Şirin anlatmaya devam etti:

“Babam adına nigâhdar denilen çok eski bir sırrı koruyan bir muhafızmış. 1000 yıllık bir tarikat bu. Her nigâhdar hayatı pahasına bu sırrı koruyor.”

Amir kaşlarını çattı.

“İyi de korudukları şey ne?”

Bu noktada Algan devreye girdi.

“Korudukları sır Hallâc-ı Mansûr’un kayıp risaleleri. Bu risalalerle tüm dünyadaki güç dengelerini yerinden oynatacak bilgiler gizli.”

Amir şaşkınlıkla baktı Algan’a.

“Ne tür bir bilgi olabilir ki dünyayı yerinden oynatacak? Bir çeşit dini bilgi falan mı?”

Şirin gülümsedi.

“Amir ateisttir Algan. Böyle şeylere pek inanmaz.”

Amir yarı şaka yarı ciddi, “Sen de öyle değil misin aşkım? Neden ikinci tekil şahıs kullanıyorsun sadece?” diye sordu. Kısa bir an sessiz kalan Şirin, “Evet öyleydim ama şimdi kafam karışık. Bir ilahi güce inanıyorum sanırım. Dinlere değil.”

“Waaaow. Bu kadar kısa sürede. Çok ilginç. Ne oldu da bu fikre kapıldın bilmiyorum ama ben de merak ettim şimdi. Hayatımda senden daha ateşli bir ateist tanımamıştım.”

Şirin dudak bükerek güldü.

“Sanırım bende Tanrı geni baskın çıktı.”

Bunu duyan Algan da gülmeye başladı. Duygu şaşırmıştı.

“Ben hiçbir şey anlamadım valla, ne demek bu şimdi?”

“Açıkçası ben de anlamadım,” dedi Amir gülümsemeye çalışarak.

“Bu küçük bir şaka aramızda. Algan dinlerin birbirini tanımayan insanları bir arada tutarak yaşamalarını ve hayatta kalmalarını sağladığını, bu nedenle dini eğilimlerin bir sonraki kuşağa aktarıldığını söylüyor. Ben de ona atıf yaptım sadece. ”

Amir başını salladı.

“Doğru söylemiş. İnsanı hayatta tutan tüm eğilimler genler aracılığıyla kuşaktan kuşağa aktarılmıştır. Tanrı geni diye bir gen keşfedilmemiştir ama insana dinsel duygulara yönelik eğilimler kazandıran bazı genler bulunmuştur. Bunlar beyinde bulunan ve sinir iletkenleri denilen kimyasalları kontrol eden genlerdir. Mesela dopamin mutluluk duygusuyla ilgili bir hormondur. İnsanların deneyimlediği bazı ruhani deneyimlerde rol oynuyor olabilir. Bethesda’daki ABD Ulusal Sağlık Enstitüsü’nde görev yapan moleküler biyolog Dean Hamer bazı sinir iletkenlerini kontrol eden genlerin dinsel duygularla ilgili olma olasılığının çok yüksek olduğunu belirtmekte. Hatta bununla ilgili büyük bir deney yaptı ve adı Tanrı Geni olan bir kitap yazdı. Ama neyin seni nasıl değiştirdiğini hâlâ anlayabilmiş değilim.”[5]

“Yaşadıklarım değiştirdi beni,” diye cevap verdi Şirin ellerini önünde birleştirerek. “Ve öğrendiklerim. Hallâc-ı Mansûr bir tasavvuf erbabı. Onu araştırırken kuantum fiziği ile tasavvuf arasındaki inanılmaz benzerliği fark ettim.”

“Ben de şu el yazması kitabı merak ettim açıkçası. Algan Bey’in bu olaylara dahil olmasına neden olan o kitap.”

Duygu merakla etrafına bakarak söylemişti bunları. Kitabın nerede olduğunu arıyordu.

“İşte bu kitap,” dedi Algan sehpanın üzerindeki el yazmasını eline alıp sallarken. “Her şeyin başlangıç noktası. En azından benim için.”

Amir dikkatle kitaba baktı.

“Çok eski görünüyor. Ne yazıyor içinde?”

“Evet çok eski gerçekten de. En az 500, 600 yıllık sanırım. Hallâc-ı Mansûr’un günümüze ulaşan tek kitabı Tavasirim bir kopyası ama başka notlar da alınmış kitaba.”

Algan kitabı incelemesi için Amir’e verirken birden duydukları sesle kalakaldılar. Kapının önünde biri vardı!

1

Bir devletin ya da ulusun, başka devlet ve ulusları kendi yararına kullanması, yararlanması, kendi çıkartan doğrultusunda etki etmesi.

2

Tatlı

3

Yaramaz

4

Devlet adına vergi toplayan kişi

5

Robert Winston, Tanrı'nın Öyküsü

45

İSTANBUL

Gökyüzü granit rengi bulutlarla kaplı, her an sağanak yağmur yağacakmış gibi görünüyordu. Şiddetli rüzgâr ağaç dallarında kalan son yaprakları da dallarından koparıp etrafa savuruyordu. Şehir çoktan uyanmış, hayata başlamıştı. Caddeler otomobil kaynıyor, insanlar sokaklarda iş yerlerine gitmek için hızlı hızlı yürüyordu. Başkomiser Mestan şişmiş gözlerini ilerledikleri yola dikmiş, dalgın dalgın dışarıyı seyrediyordu. Kokusu tüm arabayı kaplayan kahvesinden bir yudum aldıktan sonra saatine baktı. 09.45 idi. Gece Oğuzhan'a Algan Ataman'm asistanının evine bir polis ekibi yollayıp takip etmesini istedikten ve Toplumsal Fayda Vakfını araştırdıktan sonra uyumuştu. Eski bir koltuğun üzerinde ne derece rahat uyunur-du orası tartışılırdı ama en azından dört, beş saat uyuyabil-mişti. Günlerdir bu kadar uzun uyuduğunu hatırlamıyordu. Sabah 7'de Oğuzhan'ın telefonuyla uyanmıştı. Oğuzhan ilginç bir gelişme olduğunu, profesörün asistanı Duygu'nun gece kendilerini görmeye gelen Amir Lomar ile buluştuğunu ve birlikte Haydar Doğaner'in öldürüldüğü evine gittiklerini söylemişti. Adamın profesörün asistanıyla buluşmasında bir sorun yoktu. Neticede sevgilisi ortadan kaybolmuş bir adamın, sevgilisiyle birlikte olduğunu bildiği birinin yardımcısı ile görüşmesi normaldi. Normal olmayan mühürlenmiş bir cinayet mahalline girmeleriydi. Bu zaten başlı başına suçtu. Ama Mestan'm ilgisini çeken bu değildi, bundan sonra ne olacağıydı. O nedenle Oğuzhan'a evi gözetlemelerini ama fark edilmemelerini emretmişti. Eve kimlerin girip çıktığını, neler olduğunu saniye saniye ona bildirmelerini istemiş, kendisi de hemen hazırlanıp emniyetten çıkmıştı. Birazdan orada olacaktı. Eve nasıl girdiler acaba diye geçirdi içinden. Ya evde birisi ya da birileri vardı, onlara kapıyı açtılar ya da hırsızların denedikleri yöntemlerden birini uygulamışlardı. Oğuzhan fark edilmemek için çok yaklaşmadıklarını, bu nedenle eve nasıl girdiklerini görmediklerini söylemişti.

Kahvesinden bir yudum daha aldığında içinde bulunduğu polis aracı tarihi Cemil Molla Köşkü'nün olduğu sokağa sapıp uygun bir yere park etti.

Mestan hızla araçtan inip telsizin sesini kıstı. Burada olduklarının bilinmesini istemiyordu. Koşar adım köşkün ön kapısına doğru yürürken ağaçların arasında saklanıp evi gözetleyen ekibi fark etti. Soğuktan kızarmış yanakları ile dağlarda yaşayan neşeli insanlara benzemiş olan Oğuzhan gülümseyerek yanma geldi.

“Günaydın başkomiserim.”

“Günaydın Oğuzhan. Neler oluyor şimdi baştan anlat.” “Sabah erkenden evden çıkıp Taksim’deki Hyatt Regency Oteli’nden Amerikalıyı aldı. Sonra da buraya geldiler. Evde henüz bir hareket yok pencerelerden gördüğümüz kadarıyla. Tüm perdeler kapalı.”

Mestan, Oğuzhan’ın uzattığı dürbünü alıp evi incelemeye başladı. Koca köşk unutulmuş bir abideye benziyordu buradan bakınca. Gerçekten de hiç hareket yoktu binada. Mestan dikkatle her tarafını inceliyordu köşkün. Keşke kamera kayıt sistemini çalıştırmış olsaydık diye geçirdi içinden. Birden bunun mümkün olup olmadığını merak etti. Oğuzhan’a döndü heyecanla.

“Evdeki sistemi sağlayan şirketi arayın hemen. Uzaktan ak-tive edebilirler mi sorun bakalım.”

Oğuzhan tamam anlamında başını salladıktan sonra cep telefonunu çıkarıp yanından uzaklaştı. Eğer bunu sağlayabilirlerse,

bunun bir yolu varsa hiç yorulmadan pek çok sorunun yanıtını bulabilirlerdi. Dürbünü yeniden gözlerine götürdü. Az evvel sırasıyla incelediği noktaları yeniden incelemeye başladı. Birden dürbünü gözlerinden uzaklaştırıp durdu. Ardından hızla yeniden baktı. Gördüğünü sandığı şeyden emin değildi. Gözlerini kısarak pürdikkat aynı yere bakarken pencerede bir kıpırdanma oldu yeniden. Perde bir anlığına açılıp kapanmıştı. Ve o saniyelik aralıkta Mestan içeride ikiden fazla kişi olduğunu anlamıştı. Birileri onlara kapıyı açtı! Algan Ataman ve Şirin Özdemir evde olabilirler miydi? Yeniden pencereye dikkatle baktığında perdenin yerinden oynamadığını fark etti. Muhtemelen dışarıda birileri olup olmadığını anlamaya çalışmışlardı. Eğer gerçekten de evdelerse onları tutuklamak zorundaydı. Ama bu hâlâ cinayeti kimin işlediğini

göstermiyordu. Katil hâlâ dışarıda bir yerlerde olmalıydı. Başkomiser Mestan dürbünü yeniden gözlerine götürmek üzereyken Oğuzhan geldi yanma.

“Firma ile konuştum başkomiserim. Kamera sistemini uzaktan çalıştırmanın bir yolu yokmuş ne yazık ki. Ama binanın elektrik kutusuna girip onların yönlendirmelerini yapabilirsek sistemi aktifleştirebilirmişiz. Ana serverdan bir sinyal yollayacaklar o esnada çalışması için. Tüm sistem elektrik kutusuna bağlıymış.”

Mestan bir an düşündü. Bu tehlikeli bir yoldu aslında. Zira evdekilerin onları fark etmesi muhtemeldi. Oysa onun amacı ev-dekileri yakalamak değil, neler döndüğünü anlamaktı. Çünkü bu olayların içinde onun anlayamadığı bir şeyler olduğunun farkındaydı.

“Tamam ben hallederim,” dedi kararlı bir ses tonuyla dürbünü Oğuzhan’a uzatırken. Oğuzhan cep telefonundan yeniden az evvel görüştüğü yetkiliyi arayıp, “Hatta kaim, başkomiser kapatmadan kapatmayın. Elektrik kutusuna ulaştığında size haber verecek,” deyip telefonu Mestan’a uzattı. Mestan telefonu cebine koyduktan sonra sırtını kamburlaştırıp hafif çömelir vaziyette koşar adım ağaçların arasına daldı. Evin çevresini saran yüzyıllık ağaçlar o kadar fazlaydı ki, görünmesini engelliyorlardı. Allahtan bu kadar çok ağaç var diye geçirdi içinden. O kadar

sıklardı ki dallarının vücudunun çeşitli yerlerine saplanmalarına engel olamıyordu Mestan. Toprak günlerdir yağan yağmurla balçık gibi olmuştu. Ağaçlardan dökülen yapraklar yerde kahverengi, kızıl ve sarının tonlarından meydana gelmiş kalın bir tabaka oluşturmuştu. Burnuna ıslak toprak kokusuyla birleşmiş çürümüş yaprak kokusu geliyordu. Bu kokuyu seviyordu. Ona çocukluğunu anımsatıyordu.

Nihayet ağaçların seyreldiği noktaya ulaştığında evin bahçe kapısı tam karşısındaydı. Ardına kadar açık olan kapıdan geçerken içeriden görülme riski vardı ama girmekten başka çaresi yoktu. Birden aklına gelen fikirle kendi telefonunu çıkarıp ekipten birini aradı.

“Hemen evin diğer tarafına geçip görünmeden gürültü çıkartın.”

Dikkatleri başka tarafa yöneldiği sırada bahçe kapısından rahatlıkla geçebilecekti. Cebinden çıkardığı siyah bereyi başına geçirdi. Soğuktan elleri ve burnu kıpkırmızı olmuştu. Uzaklardan tek tük köpek havlamaları duyuluyordu. Mestan derin bir nefes aldı. Rüzgâr bıçak gibi kesiyordu vücudunu. Ekip sessiz sedasız evin diğer bölümündeki ağaçlık alana geçtiğinde birden bağırış çağırış sesleri duydu. Numaradan kavga ettiklerini bilmese birileri birbirine girmiş diyebilirdi. Sesleri o kadar rahatsız ediciydi ki gülümsedi ve hızla eve doğru koşmaya başladı. Birkaç saniye içinde evin giriş kapısını geçip elektrik kutusunun olduğu yan cepheye ulaşmıştı. Gözleri dikkatle kutunun nerede olduğunu taradıysa da bulamadı. Nerede olabilir bu lanet kutu? Hiçbir yerde bir elektrik kutusu görünmüyordu. Koskoca köşkün dışında o kutunun ne işi olabilir ki zaten? Ama buralarda bir yerlerde olmalıydı muhakkak. Mestan diğer cepheye yönelip göz attıysa da başarılı olamadı. Acaba ön cephede olabilir mi? Dikkatle eğilerek evin girişinin olduğu tarafın önüne geldi. Yere çömelip kapının etrafını incelemeye başladı. Ahşap panelle çevrili çelik kapı öne doğru çıkıntılıydı. Çıkıntının iki yanında pencereler vardı. O çıkıntı ile kapı arasında kalan ahşap panele dikkatle baktı. Birden bunun açılır kapanır bir dolap olduğunu fark edip gözleri ışıldadı. Paneli kaldırdığında bunun evin hem elektrik hem

su hem de doğalgaz sistemlerini saklamak için özellikle dizayn edildiğini anladı. Cebinden çıkardığı Oğuzhan'ın telefonunu kulağına dayayıp fısıltı halinde konuşmaya başladı.

"Alo! Duyuyor musunuz beni?"

Karşıdan mekanik bir ses duyuldu.

"Evet başkomiserim, duyuyorum."

"Tamam ne yapıyorum şimdi?'

"Şimdi üzerinde tehlike işareti olan kutuyu görüyor musunuz? Yanında bir ekran ve sayaç olmalı."

"Evet görüyorum."

“Onu açın. İçinden yeşil, mavi, sarı ve siyah kablolar çıkacak.” Mestan söylenilenleri dikkatle dinliyor, ardından uyguluyordu. “Evet tamam.”

“Onların altında beyaz ve kırmızı kablolar var, görüyor musunuz?”

“Görüyorum.”

“O kablolar kamera sistemine elektrik sağlayan kablolar. Şimdi o kablolardan kırmızı olanını çıkartın lütfen.”

Mestan dikkatle söylenileni yerine getirip kırmızı kabloyu yerinden söktü. Ucu açıkta kalan kabloyu tutarken karşılık verdi.

“Tamam çıkardım. Ne yapacağım bunu?”

“Üstteki kabloların arasından mavi olanı çıkarıp yerine bunu takın.”

Mestan denildiği gibi mavi kabloyu çıkarıp yerine kırmızıyı taktı. Alnındaki terleri elinin tersiyle sildikten sonra merakla sordu:

“Eee ne yapacağım şimdi?”

Karşıdaki adam cevap verdi:

“Hiçbir şey. Bekleyin lütfen. Ben şimdi bir sinyal göndereceğim oraya.”

Umarım beni fark etmemişlerdir diye geçirdi içinden Mestan. Ekibin gürültüsü kesilmişti. Kendisi de çok sessiz olmaya çalışmıştı ama şanstı sonuçta bir yanda da onu görüp görmemeleri. Kısa bir bekleyişin ardından telefonun karşı ucundaki adam sevinçle konuşmaya başladı.

“Tamamdır başkomiserim. Kameralar aktif durumda. Eğer şimdi size WhatsApp üzerinden göndereceğim linke tıklar ve o programı telefonunuza yüklerseniz telefonunuz üzerinden evde olup bitenleri izleyebilirsiniz.”

“Tamam yollayın siz.”

Mestan telefonu kapatıp cebine koyduktan sonra derin bir nefes aldı. Evin yan cephesine sırtını dayayıp dakikalardır stresten kaskatı olmuş bedenini

rahatlatmaya çalıştı. Çok büyük bir yol kat etmişlerdi. Aslında eve girip evdekilerin hepsini sorgulamak üzere emniyete götürebilirdi ama içinden bir ses bir şeyler olacağını söylüyordu. Birden cebinde titremeye başlayan telefonunu fark edip açtı. Oğuzhan heyecan içindeydi.

“Başkomiserim, saklanın hemen! Biri kapının önünde!”

46

BAĞDAT

MS 916

Ay katran karası gökyüzünde kaybolmuş, yerini elmas tanelerine benzeyen yıldızlara bırakmıştı. Uzaklardan duyulan köpek havlamaları dışında etrafta hiç ses yoktu. Hafif bir rüzgâr ara ara eserek kuru sıcağı bir parça da olsa hafifletiyor, kum taneleri rüzgârla birlikte havalanarak dans ediyordu. Kureyş Mezarlığı’nda canlı hiç kimse yoktu ondan başka.
Şehitlerin makberleri de denilen mezarlığın kuytu bir köşesinde, yüzünü kıbleye dönmüş derin düşüncelere dalmıştı Hallâc. Burası beden denilen kabuğu bırakıp Allah’ın rahmetine kavuşan insanlarla dolu olduğu için gelmeyi tercih ediyordu. Özellikle insanlar tarafından rahatsız edilmemek ve derin bir sessizlik içinde oturup tefekküre dalabilmek için gece vakitleri geliyordu. Bağdat’a döndüğünden ve daha evvel ona sırlı olan hakikate ulaştığından beri kalbi ağırlaşmıştı. İçine sıkıştığı bu bedeni aşıp Rabbine ulaşmak, onun ışığıyla birleşmek istiyordu. Kalbi Rabbinin aşkıyla öyle doluydu ki nefes almakta zorlanıyor, içine sıkıştığı beden acı veriyordu ona. Gözlerinden yaz yağmurları gibi ılık yaşlar süzülürken ellerini göğe kaldırdı.

“Ey Sen ki beni aşkınla sarhoş ettin! Sen ebediyetin yalnızlığında tek yalnızsın! Hakikat tahtında kendine tanıklık eden Biriciksin! Tanıklığın adalettir, kendini dengelemeksizin! Uzaklığın ayırmadır kendini ayırmaksızın! Üstünde hiçbir şey yoktur sana gölge etsin! Altında hiçbir şey yoktur sana destek olsun! Önünde hiçbir şey yoktur, seni sınırlayacak! Ve ardında hiçbir şey, sana yetişecek! Yalvarıyorum sana! Üzerime kadar indirdiğin bu kutsal aşkına ve Sen’den istediğim daha

yüksek dereceler adına! Beni böyle kendimden alıp götürdükten sonra kendime geri verme! Mademki beni benden aldın, artık onu bana gösterme! Düşmanlarımın sayısını çoğalt şehirlerinde! Ve ölümümü isteyenlerin sayısını müminlerin içinde![1] Ki kavuşabileyim artık sana!”

Dayanamayarak hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Bir zamanlar doğup büyüdüğü yer olan Beyda yakınlarında Zerdüşt inanışına sahip vericilerle dağlardaki ateş tapınaklarına gittiğinde yaşlı bir verici ona dünya üzerindeki en güzel saflaştırıcı şeyin ateş olduğunu söylemişti. Ateş maddeyi saflaştırıp özünü ortaya çıkartabiliyordu. Tıpkı ıstırabın da ruhu saflaştırması gibi. Bu nedenle ruhu iyice saflaşsın, Rabbini daha fazla hissedebilsin diye daha fazla bela ve acı istiyordu O’ndan. Allah’a dostsan ateş su olur sana diye geçirdi içinden. Bağdat’a döndüğünden beri gittikçe daha fazla içine dönüyor, inzivalarının süresi artıyordu. Gözü ne ailesini ne de dünya üzerindeki herhangi bir şeyi görüyordu. Bütün olan bitenlerin, etrafındaki tüm insanların, her şeyin ve herkesin bir illüzyondan ibaret olduğunu, hepsinin bütünün birer parçası olarak rollerini oynadıklarının farkındaydı. Bir derviş, bir baba, bir hoca, bir seyyah, bir kâtip, bir halife ya da bir filozof olması hiçbir şey ifade etmiyordu. Bunlar benliğinin bu geçici illüzyona kanarak kendisine verdiği kelimelerden başka bir şey değildi. Gerçek Ben O’nun bir parçasıydı. Bir damla nasıl okyanusa dahilse, nasıl onun bir parçası ise o da İlahi olanın, Rabbinin bir parçasıydı. Bu kalbini sıkıştıran, tüm

bedenini O’nunla doldurup taşıran aşk nedeniyle yemek yiyemiyor, uyuyamıyordu artık. Gözlerinden süzülen yaşları elinin tersi ile silerken arkasından duyduğu ses ile irkildi.

“Hallâc?”

Gecenin karanlığında sesin geldiği yöne baktığında karşısında Ebu Bekir’i gördü. Kocaman beyaz sarığı ve kırık beyaz kaftanı ile gecenin karanlığında ay gibi parlıyordu. Hayret dolu gözlerle Hallâc’a bakan Ebu Bekir çekinerek ona doğru yürümeye başladı.

“Ne yapıyorsun böyle gecenin bir vakti burada?”

Gülümseyerek ona bakan Hallâc cevap verdi:

“Bu gördüğün hal çömezliğin ilk derecesidir.”

“Aman öyle olur mu hiç ya şeyh! Bu hal çömezliğin birinci derecesi olur mu? Bundan yüksek hangi mistik hal olabilir?”

Hallâc başını salladı gülümseyerek.

“Yanlış söyledim ya Ebu Bekir. Bu hal olsa olsa sıradan müminlerin ilk derecesidir, hatta o kadar bile değil, inançsızların ilk derecesidir.”

“Ne diyorsun ya Hallâc? Sen de böyleysen eğer biz ne yapalım o vakit?”

“Hiçbir hal veya kelime benim kalbimde hissettiklerimi anlatmama yetmez. Bu gördüğün hal dahi O’nun aşkının yanında hiçbir şeydir. ”

Ebu Bekir elini Hallâc’ın omzuna koydu.

“Valide sultan ve Nasr Kaşuri’nin baskılarıyla halife senin hakkındaki iddiaları görmezden geldi. Ancak vezir Hamid tehlikeli. O görevinin başındayken Bağdat’ta kalman uygun değil, gel beni dinle sen! Canından olma!”

Gülümsedi Hallâc. Ardından yumuşak bir ses tonuyla karşılık verdi arkadaşına:

“Benim kanım Müslümanlara helaldir Ebu Bekir. Onlar beni öldürerek en büyük sevabı işleyecekler aslında. Sayelerinde Rabbime kavuşacağım.”

Ebu Bekir’in gözleri kocaman olmuştu şaşkınlıktan.

“Neler söylersin böyle? Hadi kendi canını hiç düşünmüyorsun, senden sonra ardında kalacakları da hiç mi düşünmezsin?”

“Ölüm de doğum gibi bir yanılsama Ebu Bekir. Hindistan’da ölülerin ardından kutlama yaparlar. Neden biliyor musun? Çünkü bilirler ki o insana bu dünyada kabuk görevi gören bedeni yok olsa da, gerçek özü ilahi olanla, Tanrı ile birleşecektir yeniden. O nedenle sakın arkamdan ağlayıp üzülme! Rabbine kavuştu sonunda diye sevin benim için.”

Ebu Bekir ne yaparsa yapsın dostunu yolundan çeviremeye-ceğini biliyordu ancak şimdi bu yola bile isteye girdiğinin farkına varmaya başlamıştı. İçindeki endişe kanat takıp havalanmıştı adeta. Hallâc'ın koluna girerek yürümeye başladı.

"Hadi gel gidelim bana, uyuyalım, sabah olunca konuşuruz yeniden."

Hallâc arkadaşının sözlerine gülümseyerek karşılık verdi ve adımlarını ona uydurdu. Sessizlik içinde Ebu Bekir'in evine doğru yürürlerken ikisi de yakında olağanüstü şeyler olacağının farkındaydı. İnin cinin top oynadığı ıssız mahallelerden geçip nihayet Ebu Bekir'in kerpiç evinin önüne geldiklerinde durup soluklandılar. Hallâc elini Ebu Bekir'in omzuna koyup gülümseyerek gözlerinin içine baktıktan sonra yumuşak bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

"Ben denize açıldım bir gemiyle ama gemim parçalandı. Sen benden sonra yolundan sapma. Unutma, insan neyi ararsa onu bulur! İnsan neye hazırsa o da onun için hazırdır. Allah'ı arayan onu bulur. O'na dön, son nokta O'dur."

Ebu Bekir ne diyeceğini bilemez bir halde ona baktı. Ardından tek kelime etmeden arkasını dönüp tahta kapının önüne gidip kendisini bekleyen Hallâc'ın arkasından yürüyüp kapıyı açtı. Gecenin serinliğinde daha fazla konuşmadan yerdeki döşeklere oturmuşlardı ki Hallâc heybesini açıp temiz bir beze sarılı paketi ona uzattı. Şaşkın gözlerle ona uzatılan şeye bakan Ebu Bekir merakla sordu:

"Bu nedir?"

"Bu benden sonrakiler için yazdığım, vâkıf olduğum sırlardır."

Ebu Bekir heyecanlanmıştı. Titreyen ellerle kumaş parçalarını açmaya çalışırken onu durdurdu Hallâc.

"Yalnız şimdi okuma. Yapman gereken şey onu muhafaza etmek şu anda. Zamanı geldiğinde okuyacaksın zaten."

"Nasıl anlayacağım zamanının geldiğini?"

Hallaç gülümsedi.

“Merak etme, o zaman geldiğinde bileceksin bunu. Tam kalbinde.”

Arkadaşının ne demek istediğini tam olarak anlamıştı ama çaresiz kabul edip kendine emanet edileni saklamak için yerinden doğruldu. Pencere kenarındaki döşeği kaldırıp zemindeki üzeri ahşapla örtülü bir çukura koyup kapattı. Arkasını döndüğünde Hallâc’ın çoktan uykuya teslim olduğunu anladı. Yüzünde derin bir şefkat duygusu vardı. Birkaç dakika onu seyrettikten sonra yüreğini bir hüzün dalgasının kapladığını hissetti. Gözleri ağır birer külçe olmuş kapanmak üzereydi. Daha fazla direnmeyip döşeklerden birine uzanıp derin bir uykuya daldı.

Sabah ezanı okunmadan gözlerini açan Ebu Bekir gerinerek bahçeye çıktıktan sonra henüz ufukta belli belirsiz pembe bir çizgi olarak görünen şafağa baktı. İçindeki tedirginlik ve endişe azalmak yerine katlanarak artmıştı. Sanki tam göğsünün üzerinde koca bir taş vardı ve o taş yüzünden nefes almakta zorlanıyordu. Abdestini almak için evin arkasındaki tulumbaya doğru yürürken az ötede kendinden geçmiş halde ellerini göğe kaldırmış, kendi kendine konuşan Hallaç ile karşılaştı.

“Senin aşkını bütün varlığımla kucakladım, ey benim Velâyet’im! O kadar yoğun gösterdin ki kendini, sanki artık bende Sen’den başka bir şey yok! Sen olmayan bütün şeylerin arasında kalbimi döndürüp duruyorum ama tek gördüğüm Sen’sin! Artık her şeyden ayrılabilirim ve sadece sana yakın olabilirim. Yalvarırım sana! Şu an zindanındayım hayatın, bütün insan soyuyla birlikte! Ne olur, yanına al beni ve çıkar bu zindandan!”

Ebu Bekir vecd halindeki arkadaşını izledi hüzünlü gözlerle. Hem onun artık eriştiği mertebeye ulaşmak istiyor hem de bundan korkuyordu. O bu hayatı ve dünya nimetlerini bırakmaya hazır değildi. O an anlamıştı ki ancak Rabbin en büyük sırrına vakıf olanlar bu dünyanın gelip geçiciliğini gerçekten idrak edip

her şeyi bırakabilenlerdi. Hallâc’a doğru birkaç adım attı ancak onu rahatsız etmek istemiyordu. Arkadaşının gözlerinden süzülen yaşları görünce dayanamadı, ağlamaya başladı. Bu olağanüstü adam için ağladı, dostlukları için, geçmiş için, gelecek için, olmuş ve olacak her şey için ağladı. Son

giderek yaklaşıyordu, hissediyordu ve ne yaparsa yapsın onları bekleyen yazgıdan kaçamayacaklarının da farkındaydı.

Hallâc gözlerinden süzülen yaşları silerek dizlerinin üzerine çöktüğü yerden doğruldu. Sanki bulunduğu yere yeni gelmiş gibi etrafına baktı dikkatle. Ebu Bekir ile göz göze geldi. Bir kalp atışı kadar zaman diliminde iki arkadaş birbirlerinin neler düşündüklerini sezmişlerdi. Arkadaşına doğru birkaç adım attı Hallâc. Kalbinde dünyanın en büyük yükünü taşıyorsa da zihnen rahattı. Dünya denen gezegene neden geldiğini anlamıştı sonunda. Varoluştaki en büyük sırra vakıf olmak ve bu sırrı yaymaktı onun görevi. İnsan sadece kelimelerle anlatamaz böyle şeyleri diye geçirdi içinden. Bazen tutumları ve hayatı ile anlatırdı anlatmak istediklerini. Tıpkı İsa peygamber gibi. Onun kendisini bu sırrı anlatabilmek amacıyla insanlara sunması ve o sırada söylediği son sözler hep etkilemişti Hallâc'ı. Rabbini baba olarak görmesinin ardındaki anlamı anlayabiliyordu. Ebu Bekir'e doğru yürürken "Günaydın," dedi gülümseyerek. "Günaydın," diye karşılık verdi Ebu Bekir. İkisi de az evvel vecd halinde söyledikleri ile ilgili tek kelime etmedi.

"Sabah namazını birlikte kılalım," dedi Ebu Bekir.

"Olur. Sabah namazından sonra da şehre inelim biraz."

Başını sallamakla yetindi Ebu Bekir. Huzursuz bir gece geçirdiği için yorgundu ama Hallâc için dünyanın öteki ucuna giderdi istese. Birden akima geceki rüyası geldi. Rüyasında Hallâc'ın darağacında sallandığını görmüş, kan ter içinde uyanmış ve akima Cüneyd Hoca'nın onun için söylediği sözler gelmişti bir anda. Yakında kanı kim bilir hangi darağacım sulayacak demişti Cüneyd-i Bağdadi ona. Bu sözler bir kehanet olabilir miydi? Eğer öyleyse ne gelebilirdi elinden Ebu Bekir'in? Kendisini çaresiz, köşeye sıkışmış, eli kolu bağlı hissediyordu. Biliyordu ki ölü-

mün ne şekline ne zamanına karışamazdı hiç kimse. Yüce Allah nasıl yazmışsa öyle olacaktı. Ancak bunu bilmek ve teslim olmak bile içindeki endişeyi yok etmiyordu. Tevekkül etmekten başka yapılacak hiçbir şey yoktu.

Yüzlerini kıbleye dönüp sabah namazını kıldıktan sonra birlikte bayatlamış ekmek ve peynirden oluşan kahvaltılarını yaptılar. İkisi de suskundu. Normalde Hallâc'ı hiç durmadan soru yağmuruna tutan Ebu Bekir ne söyleyeceğini bilemiyordu o anda. Sessiz kalmayı tercih etmişti bu yüzden. Biri ile sessizliği paylaşabiliyorsa insan, o insan gerçek dostuydu onun, biliyordu bunu. Kahvaltılarını bitirdikten sonra heybelerini omuzlarına asıp yola düştüler.

Hava aydınlanmış, insanlar birer ikişer güne başlıyorlardı. Dükkânlar açılıyor, iş yerlerine gitmeye çalışan insanlar oradan oraya koşturuyordu. Ebu Bekir, arkadaşının son seyahatinden döndüğünden beri oldukça değiştiğinin farkındaydı. Hindistan da gördükleri, tecrübe ettikleri onu farklılaştırmıştı. Öğrendiği bilgileri ve ilmini su gibi içmek istese de Hallâc'ın üzerindeki sessizlik ona daha iyi geliyordu o anda.

Şehir merkezine yaklaştıkça mahallelerin ve evlerin sayısı da artmaya başlamıştı. Saat sabahın erken zamanları olmasına rağmen yüzlerce insan çarşıya akın etmiş, sokaklar dünyanın pek çok yerinden gelen şairler, filozoflar, tüccarlarla dolup taşmıştı. Sokaktaki meyve sebze pazarında satıcılar sattıkları ürünlerden almaları için bin bir dil döküyor, özellikle yabancı olduklarını anladıkları insanları hedef alıyorlardı. Bu kadar kalabalık yerlere gelmek pek iyi bir fikir değildi ancak Hallâc'ın bu konuda onu dinlemeyeceğini de biliyordu. Mecburen sessiz bir şekilde arkadaşına uydurdu adımlarını. Kureyye meydandaki pazar yerini geçtiklerinde arkasından bir ses duydu Ebu Bekir. Döndüğünde karşısında Cüneyd Hoca'mn tasavvuf okulundan tanıdığı îbni Faris'i gördü. Yanma gelen adam Ebu Bekir'e elini uzattıktan sonra, "Ne zamandır yoksun ortalarda, nerelerdeydin?" diye sordu. Ebu Bekir bu soruyu bir zamanlar yanından ayrılmadığı Cüneyd Hoca'mn bir serzenişi gibi hissetti bir anda. Cüneyd-i

Bağdadi'yi çok severdi, ona pek çok şey borçluydu ancak yüreğinde Hallâc için hissettikleri başkaydı.

"İşlerden gelemedim bir süredir ne yazık ki," diye karşılık verdi adama.

"Evet epey meşgul olmalısın, yoksa Cüneyd Hoca bu kadar hastayken yanma gelmemezlik yapmazdın."

Şaşkın bir şekilde adama baktı Ebu Bekir.

“Cüneyd Hoca hasta mı?”

“Evet hasta. Hatta önümüzdeki kışı göremeyeceği söyleniyor. Durumu ağır epey.”

Ebu Bekir üzülmüştü bunu duyduğuna. Tam ağzını açıp bir şey söyleyecekken arkasından yükselen seslerle irkildi. Etrafına baktı ancak Hallâc’ı göremedi. Biraz ileride, pazar yerinin bitiminin tam karşısındaki caminin avlusunda toplanmış kalabalığı gördü o anda. Yüzlerce insan halka şeklinde toplanmış, hayret nidaları ve ağlama sesleri duyuluyordu. Neler olduğunu anlamak isteyen başka insanlarla kalabalığa doğru ilerlerken kalbinin gümbür gümbür attığını hissetti Ebu Bekir. Göremiyordu ancak bu kalabalığın Hallâc ile ilgili olduğunu hissediyordu. îbni Faris’i tek kelime etmeden ardında bırakırken camiye doğru koşmaya başladı. Kalabalığın arasına karıştığında insanları iterek öne ulaşmaya çalıştı ancak o kadar fazla insan vardı ki. Birileri parmağıyla halkanın ortasını göstererek bağırıyordu:

“Bu bir mucize! Bu bir mucize! O adam yüce bir mertebede! Bu hastayı iyi etti!”

“O bir peygamber!”

“Alametleri var! Bunları gösteren kişi sıradan değildir.” “Mesih aramızda!”

Ebu Bekir yerde bir kadının dizinin dibinde oturmuş şaşkın bir şekilde etrafına bakan çocuğu gördü bir anda. İnsanlar çocuğu sarsıp iyi olup olmadığına bakıyor, herkes şaşkınlık içinde bağrışıp duruyordu.

“Ne oldu?” diye sordu Ebu Bekir adamlardan birinin kolunu tutup.

“Halkanın ortasındaki adam ayağa dahi kalkamayan bu çocuğu iyileştirdi bir anda!”

“Evet, hiç umut yoktu iyileşeceğine dair. O adam eğilip elini başının üzerine koydu ve dua etti sadece!”

“Bu inanılmaz! Bu bir mucize gerçekten de!”

İnsanlar çılgın gibi bağrışırken tam birkaç adım daha ilerlemeyi başarmıştı ki Ebu Bekir onu gördü. Kalabalık halkanın tam ortasında yine vecd halindeydi Hallâc. Bağırarak konuşuyordu insanlara:

“Ey insanlar! Hakikat bir kez gönlü ele geçirmeye görsün, onu kendisi olmayan her şeyden boşaltır! Ey insanlar! Kurtarın beni! Çünkü beni benden aldı, şimdi de geri vermiyor! Ve ben onun mevcudiyetine gerekli olan saygıyı gösteremiyorum zira beni terk edeceğinden korkuyorum! O zaman ben bomboş ve kimsesiz kalacağım! Vay haline mevcudiyetten sonra kendisini boş ve kimsesiz hissedenin, kavuşmadan sonra terk edilenin! Ey insanlar! Artık O’nunla benim aramda bir örtü kalmadı. Bir göz kırpışı kadar bile huzurum yok artık. Ki benim bedenim, benim insaniyetim O’nun ulûhiyetinde fena olsun, bedenim O’nun mutlak kudretinin alevlerinde yanıp kül olsun! Ne izim kalsın ne yüzüm ne de suretim!”

İnsanların kimi ona bakıp gülüyor, kimi kendi aralarında konuşuyor kimi ise ağlayarak onu izliyordu. Derin bir iç çekişten sonra konuşmaya devam etti Hallâc:

“Ey insanlar! Biliniz ki Allah benim kanımı size helal kıldı! Öyleyse hadi beni öldürün!”

Kalabalıkta bir uğultu daha yükseldi. Herkes bir ağızdan bir şeyler söylüyordu ancak o kadar çok gürültü vardı ki anlaşılmıyordu. İçlerinden biri bağırdı:

“Ya şeyh! İyi diyorsun da namaz kılan, oruç tutan, Kur’ân okuyan birini nasıl öldürelim?”

“Sizin benim kanımı dökmenizi engelleyen sebebin namazla, oruçla, Kur’ân okumayla hiçbir ilgisi yok. Hadi beni öldürün! Bunu yaparsanız ödüllendirileceksiniz. Ben de huzura kavuşacağım. Zira böylelikle siz iman uğruna savaşmış mücahid olacaksınız ben de şehit olarak ölmüş olacağım.”

Kalabalıktan yeniden bir uğultu yükseldi. Herkes birbirini itiyor, hep bir ağızdan bağrışıyordu. Bazı insanlar hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamıştı. En önde bulunan siyah sakallı, genç bir adam Hallâc’a bağırdı:

“Ya şeyh! Söylediklerin bizi rahatsız etti. Ne demek istiyorsun? Bize açıkla!”

Adama gülümseyen Hallaç sakin bir ses tonuyla cevap verse de hâlâ vecd halindeydi.

“Sevgili oğlum, Müslümanlar için benim idamımdan daha acil hiçbir şey yoktur. Bilin ki benim idamım şeriata uyum halinde konmuş kuralların yürürlüğü olacak, herkese şeriat kurallarını çiğneyenin nasıl bir ceza çekeceğini gösterecektir. Zira şeriatı çiğneyen öngördüğü cezayı da çekmek zorunda!”

Ebu Bekir insanları ite kaka kalabalık halkanın en önüne kadar ilerleyebilmişti. Şimdi Hallâc’la bir kol boyu mesafede duruyordu. Gözlerinden sicim gibi yaşlar inerken elini uzattı arkadaşına. Biliyordu yakında yolları ayrılacaktı sonsuza değin.

47

İSTANBUL

e ®

Ömrü boyunca bu anı beklemişti Profesör Abdülrahim Ürgüplü. 60 yıldır okuduğu, incelediği, hatmettiği tarihi olayların bizzat içinde olmak. Tarih yaşanırken değil, yaşandıktan sonra tarih oluyordu. însan yaşanılan şeyin tarihi bir değeri olup olmadığını ancak üzerinden zaman geçince anlıyordu. Zira tarih geçmiş demek değildi. O nedenle her olayın tarihi bir değeri olmuyordu.

Ama yaklaşmakta olan an öyle bir an değildi. O an sadece tarihi bir an değil, tarihi değiştirecek bir andı. Uzun zamandır bu kadar heyecanlandığı başka bir gün olmamıştı profesörün. Ömrünün tümünü okuyup araştırarak geçirmiş, ülkenin en önemli tarihçilerinden, ilahiyatçılarından ve tasavvufçularından biri olup çıkmıştı. Sayısını hatırlamadığı kadar çok kitap yazmış, bilgilerini yarınlara aktarmaya çalışmış, yüzlerce talebe yetiştirmişti. İstanbul Üniversitesi’nde uzun yıllar verdiği Türk-

îslam Tasavvuf Tarihi ve Edebiyatı dersleri efsane haline gelmiş, okulu bırakmış olmasına rağmen hâlâ öğrenciler arasında anlatılmaya devam etmesi onu gururlandırıyordu. Ancak yine de hiçbiri onu bu an kadar heyecanlandırmamış, bu kadar nefesini kesmemişti.

Derin bir nefes alıp önünde durduğu Cemil Molla Köşkü'ne baktı. Birazdan bu kapıdan içeri girecek ve gerçek bir nigâhdarın,

dünya üzerindeki en büyük sırrın koruyucusunun evinde bulunacak, bin yıldan fazladır kayıp olan risalelerin ipuçlarını inceleyecek hatta belki nerede olduğunu bulacaktı. Bundan daha önemli nasıl bir an olabilirdi? Allah ölmeden önce ona bunu yaşamayı nasip etmişti belki de. Bir Mevlevi olan babası Ragıp Efendi'nin tüm çocukluğu ve gençliği boyunca ona anlattığı, öğrettiği hikâyelerin en büyüğünün bizzat içine girmek üzereydi. Profesör Algan Ataman'ın onu arayıp yardım istediği o ilk an hissetmişti bunu. Babasından dinlediği, ardından üzerinde uzun araştırmalar yaptığı bu efsanenin gerçek olduğunu anlamıştı. Heyecandan kalbi o kadar çok çarpıyordu ki sabah akşam aldığı tansiyon hapları pek işe yaramayacak gibi görünüyordu. Sabahın köründe Algan'ın telefonuyla yataktan fırlamış, zar zor yürüdüğü halde üzerine aniden gelen büyük enerjiyle kendi kendine giyinip, hazırlanıp çıkmıştı. Şoförünü bekleyecek zamanı bile olmamıştı, îlk gördüğü taksiye atlamıştı. Yanma ne olur ne olmaz diyerek çok nadide kitaplar almıştı konuyla ilgili.

Omzuna astığı kitap dolu çantasını düzeltip tam kapıya vurmak üzereydi ki aniden kapı açıldı. Eli havada kalan Abdülra-him Hoca şaşkınlık içinde kapıyı açan genç kadına baktı.

"Nasıl bildiniz kapıda olduğumu? Daha çalmamıştım bile." Profesöre gülümseyen Duygu kapıyı biraz daha aralayıp içeriyi göstererek, "Buyurun, lütfen girin Abdülrahim Bey, biz de sizi bekliyorduk. Kapıdan sesler geldiğini duyduk, sizmişsiniz meğer," dedi. Açılan kapıdan içeri giren profesör başını salladı.

"Hay Allah, ne çok gürültü çıkarabileceğimi unutmuşum, yaşlılık işte, yürürken ayaklarımı o kadar çok sürtüyorum ki yere, garip bir ses çıkıyor farkındaydım."

Profesör şaşkın bakışlarla içeri girerken diğerleri de girişe gelmişlerdi. Abdülrahim Hoca'yı gören Algan gülümseyerek yanma gelip sarıldı. Profesör şaşırmıştı. Daha evvel soğuk ve mesafeli olan bu genç ve yetenekli meslektaşının bu sıcak tavrı beklenmedikti onun için. Ancak aynı sıcaklıkla karşılık verdi Algan'a.

"Hoş geldiniz Abdülrahim Bey. Nasılsınız?"

Profesör hayranlık dolu bakışlarla etrafı süzerken cevap verdi:

"Hoş bulduk, hoş bulduk. Ben iyiyim. Asıl haberler sizde." "Bizde haberler biraz karışık. Anlatacağım birazdan hepsini." Hep birlikte ana girişi geçip büyük salona girdiler. Profesör yerden tavana kadar yükselen altın varaklı antika aynanın önünde durup duvarları süsleyen tablolara, Arapça ve Osmanlıca hat yazılarına, devasa kütüphanedeki kitaplara, paha biçilemez tablolara, eşine saraylarda rastlanabilecek kristal avizeye baktı beğeniyle.

"İnanılmaz gerçekten de. Bir nigâhdarın evindeyim. Hiç böyle olacağını düşünmemiştim."

Amir şaşkınlıkla profesöre bakarken Algan herkesi tanıştırması gerektiğini düşünüp, "Şirin'le Duygu'yu zaten tanıyorsunuz. Amir Bey, Columbia Üniversitesi'nde dersler veren bir biyolog ve genetik mühendisi."

Profesör elini uzattı Amir'e.

"Öyle mi? Memnun oldum evladım."

Bordo renkli kadife koltuklara geçip oturdular. Profesör çantasından çıkardığı kitapları sehpanın üzerine yığarken Duygu dayanamayarak, "Hikâyeyi en baştan anlatırsanız sevinirim. Nigâhdar ne demek? Algan Bey'in ismi neden bir cinayete karıştı? Neler oluyor böyle?" diye sordu merakla.

Algan, Duygu'ya o ana kadar son olanları detaylı olarak anlatmadıklarını fark etti.

“Nigâhdar Osmanlıca bir sözcük. Koruyan, muhafaza eden demek. Yani muhafız. Haydar Doğaner, yani Şirin’in babası bir nigâhdardı ve yeryüzündeki en büyük sır olduğuna inanılan bir bilgiyi koruyordu. Onu öldüren kişi bu sırra ulaşmayı amaçlıyordu ancak başaramadı. Bu nedenle beni ve Şirin’i kaçırdı. Bunları anlatmıştım zaten. Polisin cinayeti çözmek için benden yardım istediğini biliyordu. Bizi konuşturarak bilginin saklı olduğu kayıp risalelerin yerini bulmamızı istiyordu.”

Anlamak için dikkatle Algan’ı dinleyen Amir kaşlarını çattı.

“Peki buraya kadar tamam. Ama neden bir cinayete adın karıştı?”

Algan ellerini birbirine dolayarak arkasına yaslandı.

“Garip olan tek şey bu değil. Günlerdir ülkenin başlıca konusu olan İstanbul Üniversitesi protestolarını düzenlemek, öğrencileri galeyana getirmek ve şiddete teşvik ederek hükümeti ortadan kaldırmaya teşebbüs etmekten de aranıyorum.”

Amir duyduklarına inanamayan gözlerle baktı Algan’a.

“Doğru mu peki bu?”

Algan’ın cevap vermesine fırsat vermeden Duygu girdi araya.

“Doğru değil elbette. Algan Bey son derece saygın ve okulda siyasi polemiklere asla girmeyen birisi. Herkesin görüşüne ve inancına saygılıdır. Tüm bunlar ondan hoşlanmayan bir öğrencinin attığı iftira sadece.”

Duygu’ya gülümseyen Algan, Amir’e döndü.

“Benim de duyduğumda şaşırdığım iddialar bunlar. Neden olduklarını anlamadım. Ama sanırım bir şekilde köşeye sıkıştırılmaya çalışılıyoruz. Köşeye sıkışıp...”

Birden durdu Algan. Akima gelen fikirle şaşkın bir şekilde ayağa fırladı. Hızla bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı.

“Köşeye sıkışıp yalnız kalmamızı, emniyet güçlerinden yardım almamızı engellemek içindi tüm bunlar.”

“Polise gitmeyelim diye mi? İyi de neden?” diye sordu Şirin şaşkın bir şekilde.

“Çünkü polise gidersek bu işi ya onlar çözecek ya da çözemeyecek üstü kapatılıp gidecekti. Halbuki onlar bunu bizim çözmemizi ama onların gözetiminde çözmemizi istiyorlardı. Polise gitmeyelim diye de tüm bunları planladılar.”

“Bunlar dediğiniz kim peki?” diye sordu Amir inanmayan bakışlarla.

Algan tane tane ama kendinden emin bir ses tonuyla cevap verdi:

“Kim olduklarını bilmiyorum. Kayıp risalelerin peşindekiler. Katil sadece bir maşa. Önemli olan en tepedekilerin kim olduğunu anlamak. Bu risalelerin yok edilmesi en çok kime yarayacaksa onlar işte her şeyi planlayanlar.”

Algan elini alnına koyup salonun içinde bir aşağı bir yukarı yürümeye devam ediyordu.

“Tabii ya, nasıl düşünemedim bunu. Resmen polisten yardım almayalım diye tezgâhlamışlar hepsini.”

Heyecanlanan Şirin ayağa fırladı.

“İyi ama zaten polise gitmezdik ki. Katil babamın onun gidişinin ardından bıraktığı işaretleri öğrenmiş. Demek ki yardım aldı içeriden. Polise güvenilir mi bu durumda?”

“Bizim bunu fark edeceğimizi düşünmemiş olabilirler. Ya da yine de işi sağlama almak istediler. Her ne olmuşsa da amaç polisten uzak durmamızı sağlamak.”

Bir tenis maçı izler gibi bir Şirin’e bir Algan’a bakan Amir de ayağa kalktı.

“Pekâlâ! Diyelim dediğiniz gibi! O halde bir an evvel bu işi çözüp sonuçlandırmak gerekiyor! Eğer biraz daha burada otururs ak polis sizi eninde sonunda bulacak ve hapsi boylayacaksınız!”

“Amir Bey doğru söylüyor!” diye başını salladı Duygu oturduğu yerden. “Bir şeyler yapmamız gerek.”

Salonda bir anda bir sessizlik oluştu. Herkes tek kelime etmeden birbirine bakıyordu. Pencere pervazlarına ve ahşap panjurlara vuran rüzgârın sesinden başka hiç ses yoktu etrafta. Gözlüklerini düzeltirken yeniden koltuğa oturan Algan ellerini önünde birleştirdi.

“Tamam. Şimdi elimizdeki ipuçlarına odaklanalım o halde. Bana bir kâğıt ve kalem verir misiniz?”

Abdülrahim Hoca hemen çantasından aldığı not defteri ile kalemi Algan’a uzattı. Boş bir sayfa açan Algan en başa 1 sayısını yazdıktan sonra anlatmaya başladı.

“Birinci ipucumuz Haydar Bey’in ölmeden evvel kütüphanesinden seçtiği bir kitap. Hallâc-ı Mansûr’un günümüze ulaşan tek kitabı Tavasin’in en az 500 yıllık eski bir el yazması. Arapça ve Farsça yazılmış. Kullanılan mürekkepten sonradan bazı notlar eklendiği anlaşılıyor. Haydar Bey’in bu kitabı seçmesinin bir sebebi var. Ne olduğunu henüz bilmiyoruz. Bu noktada Abdülrahim Hoca’nın yardımlarının yol almamızda çok büyük katkısı olacağı kanaatindeyim.”

Herkesin gözü profesöre döndü. Abdülrahim Hoca boğazını temizledikten sonra gülümsedi.

“Elbette, elbette. Burada olmamın sebebi tamamen bu zaten. Eğer bir yardımım dokunursa benden daha mutlusu olamaz. Tarihin böyle bir anında çorbada tuzum bulunursa ne mutlu bana.”

Profesöre minnet dolu gözlerle bakan Şirin, Algan’ın sehpanın üzerine bıraktığı not defteri ile kâğıdı kendi önüne çekerek ikinci ipucunu yazmaya başladı.

“İkinci ipucu, bir sihirli kare. Algan’ın şimdi size fotoğrafını göstereceği bu karenin içindeki sayıları hangi yöne doğru toplarsanız toplayın hep aynı rakamı veriyor. Yani 62 sayısını. Bu sayı da bizi kayıp risalelere götürecek bir diğer adım.”

Algan, Başkomiser Mestan’ın bu evde görüştükten sonra çıkmadan evvel verdiği fotoğrafları el yazmasının içinden çıkarıp gösterdi. Herkes dikkatli bir şekilde sihirli kareye bakarken sözü Algan aldı.

“Bu karenin yanında ‘Hakikati bulmak için marifet kapısından geç,’ sözü yazılıydı. Bir de el yazmasının başında Arapça ‘Ararsan bulursun’ cümlesi var. Ve son ipucu ortasında bir nokta olan iç içe geçmiş daireler.”

Kısa bir sessizlik oldu içeride. Herkes çıt çıkarmadan not defterinin üzerinde yazan ipuçlarına bakıyordu. Sessizliği Amir bozdu:

“Hepsi bu kadar mı?”

“Bu kadar,” diye cevap verdi Şirin. Amir ona gülümseyerek sarıldı. Şirin sevecenlikle bu sarılmaya karşılık verirken Algan bakışlarını başka tarafa çevirmeye çalıştı ardından anlatmaya başladı:

“Hakikati bulmak için marifet kapısından geç sözü tasavvuftaki dört kapıyı anlatıyor. Her kapı bir yönü temsil ediyor. Ama elbette bu cümlede yönlere atıf var diyemeyiz. Tamamen ezoterik anlamda kişinin tekâmül yolculuğundan da bahsediliyor olabilir. Öyle değil mi hocam?”

Abdülrahim Hoca başını sallayıp gözlüklerini düzelttikten sonra cevap verdi:

“Elbette. Tasavvufta hiçbir şeyin bilinen anlamı kullanılmaz. Her şeyin görünür anlamlarının dışında, daha derin anlamları vardır. Buna bâtın denir. Zahir ise açık anlamdır. Sufiler vakıf oldukları sırları diğerlerinin öğrenmesini engellemek ve yönetimlerin zulmünden kaçmak için açık anlamı kullanmazlardı. Bu sırlar genel toplumun inanışını derinden etkileyecek olduğu için yöneticiler bunların bilinmesini istemezler, açıklayanları cezalandırırlardı. Hallâc-ı Mansûr gibi. Halk her zaman ona anlatılanlara inanır. Ne gördüyse o şekilde yaşar, onu öğretir

çocuklarına. Günümüzde her Müslümanm İslam sandığı şey birinin Kur'ân yorumundan başka bir şey değildir. Her insan kapasitesi oranında algılar, bu kişiye göre değişiklik göstereceği için okuduklarından çıkardıkları anlam da farklı olacaktır. Kz/r'^'ın en büyük özelliği budur zaten. Hiçbir kelime açık anlamıyla kullanılmamıştır orada da. Bu nedenle her okuyan başka bir şey anlar. Ve insanlar da o kişinin anladığını okuyup gerçek o zannederler. Bu nedenle sufilere iyi gözle bakılmamıştır tarihin hiçbir döneminde. Hep kendilerini ve bilgilerini saklamak zorunda kalmışlar. Gerçeğin bilinmesi hiçbir zaman en tepedekilerin işine gelmemiştir. Buraya gelecek olursak bu cümlede batini bir anlam da olabilir, zahiri de. Bunu ancak tekâmül mertebesinde üst basamaklara çıkmış biri kavrayabilir. Yani gönlü ile perdeyi aralayan biri."

"Desenize aramızdan kimse bunu çözemeyecek," diye güldü Duygu. Anında tüm bakışlar ona döndü. Şaşkın bir şekilde, "Eee yani aramızdan hiç kimse üst mertebede olamaz diye düşündüm, ancak evliyalar falan oradadır. Öyle değil mi?"

Başını hayır anlamında salladı Abdülrahim Hoca.

"Kimin hangi tekâmül derecesinde olduğunu Yaradan'dan başkası bilemez. Hiç ummadığın birinin yüreğine öyle bir biliş gelir ki bir başkasının elli yılda alamadığı yolu alır anında. Bu bir anda da olur bir ömür de sürebilir. Tek başına ne bilgi ne yetenek yeterlidir. Hiçbir şey göründüğü gibi değildir. Gerekli olan tek şey gönüldür, kalp gözüdür. İnsanın kalbinde ne varsa o verilir. O nedenle bu sırrı gönülden, hiçbir çıkar düşünmeden bulmak isteyen bulacaktır."

"O nedenle benim bulmamı istediler," dedi Şirin şaşkınlıkla. "Ancak babasının ömrünü adadığı sırrı bulmak isteyen biri çıkarsız arayabilir onu."

Algan dikkatle baktı Şirin'e. Bunu daha önce hiç düşünmemişti.

"Evet sanırım haklısın."

Abdülrahim Hoca sessizlikten faydalanıp merakla Algan'a baktı.

"Bana türbede neler olduğunu anlatmayacak mısınız?"

Algan üzgün bir yüzle karşılık verdi:

“Haklısınız Abdülrahim Bey, daha evvel anlatmamız gerekirdi.”

Durup Şirin’in zümrüt gibi parlayan gözlerine dikti bakışlarını. İçlerinde kaybolacağını hissetti. Aynı hüzün orada da vardı. Ardından hemen toparladı kendisini. Birkaç saniyelik sessizlikten sonra devam etti sözlerine:

“Ne yazık ki üzerimize yerleştirdikleri bir mikroçip sayesinde takip ediliyormuşuz. Bunu türbedeki olaydan sonra anladık. Yaşar Bey ile birlikte türbenin altındaki gizli bölüme indik. Oradaki Tavasin’i inceleyip üzerinde konuşurken aniden sesler duyduk ve katilin bizi takip ettiğini anladık. Kaçabilecek alanımız yoktu. Toprak altında küçük bir odadaydık. O nedenle Yaşar Bey bize saklanmamızı söyledi. Ardından adamla kendi yüzleşti, kim olduğunu bilmeyen biri gibi davranarak. Ancak ne yazık ki adam daha onun konuşmasına fırsat vermeden silahını ateşledi. Bunun üzerine adamla dövüştüm ve onun yere savrulup sersemlediği bir anda kaçmaya çalıştık hep birlikte. Ne yazık ki son anda silahından çıkan kurşunlarla ağır yaralandı Yaşar Bey. Olay anında kaybettik onu. Türbeden çıkıp kaçtıktan sonra öğrendik polisin şüpheli olarak bizi aradığını.”

Derin bir nefes alan Abdülrahim Hoca üzgün görünüyordu.

“Allah rahmet eylesin. Çok iyi bir insandı. Bir Mevleviydi o da. Yıllarca benim yanımda çalıştı. Eşi nedeniyle Gelibolu’ya taşınması gerekince onu o işe soktum. Yüce bir amaç için kaybetti canını. Tek avuntum bu olabilir sadece.”

Herkes yeniden sessizliğe büründü. Birkaç dakika sonra bu sessizliği Amir bozdu.

“Pekâlâ. Şu ipuçlarına odaklanalım. Türbeden bir sonuç alamadınız sanırım. Doğru mu?”

“Evet,” diye karşılık verdi Şirin. “Boşu boşuna gitmiş olduk.”

“Gerçi tam olarak boşu boşuna sayılmaz. Gitmeseydik ve bu olanlar olmasaydı takip edildiğimizi anlayamayacaktık.”

“Evet orası öyle. Ama hiç ilerleme sağlayamadık.”

Amir ayağa kalkıp kollarını göğsünde birleştirdi.

“Şimdi bir adam öldürülüyor. Bin yıllık bir sırrı koruyan biri bu. Ve katili gittikten sonra birtakım işaretler bırakıyor. Neden? Katilin kim olduğunu anlatmak istese tarif ederdi. Ya da tanıyorsa adını yazardı. Ama o gizli şifreler bırakmayı tercih etmiş. Kime? Kendinden sonra gelecek ve sırrı koruyacak olana.”

Şirin şaşırmıştı. İşaretleri ona bıraktığına o da emindi, zaten açık açık yazmıştı da babası bunu ona. Ama nigâhdar olmasını istediğini hiç düşünmemişti.

“Yani bir sonraki nigâhdar ben mi oluyorum?”

Abdülrahim Hoca gözlüklerini düzeltip gülümsedi.

“Nigâhdarlık bir ailede nesilden nesile geçen bir şey değildir. Nigâhdarlar ya uygun gördükleri kişileri bunun için seçerlerdi ya da ilahi güç, kader kişiyi nigâhdar olmaya iterdi. Burada hangisinin cereyan etiğini bilemeyiz. Ama neticede risaleleri bulduğumuz noktada biri sırrın koruyucusu olacak elbette.”

Amir yeniden yönetimi ele aldı.

“Tamam. Devam ediyorum. Şimdi bu 62 sayısının ne olduğunu konuşalım? Sizce ne anlatmak istemiş olabilir bu rakamı verirken?”

Şirin dudaklarını büzdükten sonra cevap verdi.

“Bilemiyorum. O kadar muğlak ki bu, her şey olabilir.”

“Bu bir şehrin plaka kodu olabilir mi? Yani bir şehri anlatmaya çalışıyor olabilir mi?” diye sordu Duygu merakla.

“Bilmem olabilir elbette. 62 nerenin plaka kodu?” diye karşılık verdi Algan.

Ardından cep telefonundan Google’a girip baktı.

“Tunceli’nin plaka koduymuş. Tunceli’de Hallâc-ı Mansûr’la alakalı bir yer var mı?”

Amir merak içinde cevap bekliyordu.

Abdülrahim Hoca başını salladı.

“Hayır ne yazık ki yok. Tüm Türkiye’de Hallaç ile ilgili tek yer Gelibolu’daki türbedir.”

“İlle Hallâc-ı Mansûr ile alakalı olmasına gerek var mı peki şehrin? Alakasız bir şehirdeki, alakasız bir yere de saklamış olabilirler. Öyle değil mi?” dedi Amir omuz silkerek.

“Kesinlikle öyle. Ama mutlaka simgesel bir anlamı olan bir yer olmalı bence. Filmlerde de öyle olur ya,” diye araya girdi Duygu.

“Bir filmin içinde değiliz ama. İnsanlar ölüyor burada!” diye karşılık verdi Şirin öfkelenerek.

Duygu utanarak başını önüne eğdi.

“Sayıların tasavvuftaki anlamları nedir Abdülrahim Bey?” diye sordu Algan.

Abdülrahim Hoca oturduğu pozisyonu düzelttikten sonra anlatmaya başladı:

“Evet tasavvufta her harfin olduğu kadar her sayının da bir anlamı vardır. Sıfır Tanrı’dır mesela. Hiçliğin ifadesi olduğundan Tanrı’dır. Dikkat edin, o da bir daire ile sembolize edilir, tıpkı Hallâc’ın daireleri gibi. Bir, sıfırdan yansıyan ve âleme vücut veren tekliğin simgesidir. Yani iç içe geçmiş dairelerde ortadaki noktadan yayılan ilk dairedir. İnsanın simgesidir. İki, dualite yani zıtlığı simgeler. Birin yansımasıdır iki. Yani birinci daireden sonra birinci dairenin yansıması gelir ve bu da iki eder.”

“Çok karışık görünüyor,” dedi Duygu anlamaya çalışan bir yüz ifadesiyle.

“Hayır hayır son derece kolaydır,” diye karşılık verdi Abdülrahim Hoca. Ardından anlatmaya devam etti:

“Üç, araftır. Dualitenin arasındaki noktadır. İyi ile kötünün, karanlık ile aydınlığın arasındaki nokta. Bu nedenle araftır. Dört, dünyayı sembolize eder.”

“Altı nedir peki?” diye atıldı Amir sabırsızlıkla.

“Altı, yaşamın ifadesidir.”

“O halde 62 ne ifade ediyor?” diye sordu Şirin gözlerini kocaman açarak.

Kaşlarını çatarak düşünen Algan cevap verdi:

“Yaşamda dualite olduğunu, her şeyin zıttı ile var olduğunu söyleyebilir ancak.”

“Off çok karışık gerçekten, çık içinden çıkabilirsen,” diye ofladı Duygu. Anlamaya çalışmaktan yorulmuştu.

“Yani kayıp risalelerdeki sırrın bir durumun zıttı olabileceğini mi anlatmaya çalışıyor?”

“Bu risaleler de ne var Allah aşkına tam olarak?’ diyerek araya girdi Duygu yeniden.

“Risaleler yeryüzündeki en büyük sırrı barındırıyor. Tüm dünyadaki güç dengelerini yerinden oynatacak büyük bir sır,” diye cevap verdi Abdülrahim Hoca.

“Yani buna sahip olan kişi dünyanın en güçlü kişisi oluyor bu durumda,” dedi Duygu gülümseyerek.

Algan şaşırmıştı. Bu duruma hiç o açıdan bakmamıştı o ana dek. O daha cevap veremeden Abdülrahim hoca karşılık verdi:

“Kesinlikle öyle. Ama işte nigâhdarlar öyle kâmil insanlardır ki bu gücü kullanmaya asla meyi etmezler. Bu nedenle herkes nigâhdar olamaz. Sadece seçilmişler olabilirler.”

Ayağa kalkan Duygu aynı pozisyonda oturmaktan uyuşmuş bacaklarını açmaya çalıştı.

“Ben biraz evi gezebilir miyim? Merak ediyorum ne var ne yok.”

“Tabii ki de,” diye karşılık verdi Şirin. Artık evin sahibi o olduğuna göre bu soruya ondan başkası cevap veremezdi.

Duygu etrafı inceleyerek uzaklaşırken ayağa kalkan Amir elini Şirin’e uzattı.

“İstersen biz de biraz gezelim evi. Hem etrafı incelemiş oluruz hem de ipuçları hakkında düşünebiliriz sakince.”

Şirin, Amir’in uzattığı elini tutup ayağa kalktı. Algan’ın yüzüne bakmaya korkuyordu. Kendisini çok tuhaf hissediyordu.

Bir yandan da Amir’in onun için yaptıklarının yanında kendisinin hissettiği hisler nedeniyle vicdan azabı çekiyordu. Bir şey söylemek için geriye döndüğünde Algan’m başını eğmiş, el yazmasını incelediğini fark etti. Tek kelime etmeden el ele salondan çıkıp merdivenlere yöneldiler. Algan’m kalbi sıkışıyordu. Kendisini uzun zamandır böyle kötü hissetmemişti. Ne diyeceğini bilemez bir halde kitaba bakarken Abdülrahim Hoca’nın sesiyle daldığı düşüncelerden sıyrıldı.

“Akışına bırak evladım. Su akar yolunu bulur. Eğer biri birine yazılmışsa bu dünyada önüne dünyayı yığsan hiçbir şey birleşmelerine mani olamaz. îğne deliğinden geçer yine olur. Ama olmayacaksa ne yaparsan yap asla olmaz.”

Algan, profesöre gülümsedi. Yaşının verdiği tecrübeyle hislerini anlamıştı. O kadar belli mi ediyorum diye geçirdi içinden. Belki de ediyordu ama bu umurunda değildi artık. Haklıydı profesör, teslim olmak gerekiyordu ilahi güce. Evren matematikle yönetiliyor olabilirdi ama adına kader denilen ilahi matematiği anlamaya hiçbir insanın gücü yetmezdi. Birden akima Haydar Doğaner’in odasını görme fikri geldi aniden. El yazmasını kolunun altına sıkıştırıp ayağa kalktı.

“Sizi biraz yalnız bırakıp Haydar Bey’in odasına çıksam olur mu acaba Abdülrahim Hocam? Şu el yazmasını da incelerim biraz.”

Abdülrahim Bey başını hızlı hızlı salladı.

“Tabii tabii, nasıl isterseniz. Ben de getirdiğim kitapları biraz karıştırırım, şu ipuçları için işimize yarayan bir bilgi bulabilirim belki.”

“O halde birazdan görüşürüz,” dedikten sonra salonun çıkışına yöneldi Algan. İçinden bir ses sırrın çok uzakta olmadığını, hiç akıllarına gelmeyen bir yerde olduğunu söylüyordu ona.

[1]

Kadı İbni Hattat’ın anlatısı - Louis Massignon

48

İSTANBUL

İçinde bulunduğu eski kırmızı pikabı sokağın sonundaki boş alana bırakan İsmail, siyah beresinin üzerine paltosunun kapüşonunu geçirip hızlı adımlarla yürümeye başladı. Sanki tüm renkler dünyadan çekilmiş, geriye sadece grinin tonları kalmış gibiydi. Soğuk buzdan parmaklarıyla etini kesiyordu sanki. Sokağın parke taşlarından ayrılıp ormanlık alana girdiğinde nefes alış verişleri dışında hiçbir ses duyulmuyordu. Ağzından çıkan sıcak buhar belli belirsiz bir şekilde havaya karışırken durup biraz ilerideki, en üstteki dört bir yanı pencereden oluşan cihan-nüma odası görünen Cemil Molla Köşkü'ne baktı dikkatlice. Nigâhdarı öldürdükten sonra bir daha buraya geleceğini zannetmiyordu ama olaylar o günden birkaç gün sonra onu yine buraya getirmişti. İşlerin kontrolü elinden kaçmıştı ancak bir şekilde her şeyin başladığı noktaya geri döneceklerine emindi İsmail. Üstelik saklanmak için bir yer bulmaları da kolay değildi. Algan Ataman herkes tarafından tanınan biriydi. Zamanları kısıtlıydı ve ipuçlarını doğru değerlendirebilmek için mutlaka buraya uğrayacaklardı. İsmail yaprakları tamamen dökülmeye yüz tutmuş ağaçların arasında yürürken sonraki adımın ne olması gerektiğini düşündü. Takibe devam mı etmeliydi yoksa yakalayıp kendi kontrolü altında mı ipuçlarını izlemelerini sağlamalıydı?

Nigâhdarların sırrı korumak pahasına canlarını verdiklerine bizzat şahit olduğundan kızın da babasının izinden gidebileceğinden endişe ediyordu. Belki Algan Ataman'ı konuşturabilirdi ama o kadar etik değerlere düşkün ve soğukkanlıydı ki bunu sağlamak için çok uğraşması ya da onu köşeye sıkıştıracak birinin elinde olması gerekirdi. O nedenle uzaktan izlemek en doğ-rusuydu ama onda da izi kaybetme ihtimali vardı. Ki bir daha böyle bir şey olursa bunu asla şeyhine açıklayamazdı. Ormanlık alanı bitirip köşkün bahçe kapısına yaklaştığında durdu aniden. Bir şey görmüştü sanki üst kattaki odaların pencerelerinden birinde. Hemen kendini en yakınındaki ağacın arkasına attı. Evde kim var? Polis olabilir mi? Ama eğer polis olsaydı etrafta devriye arabaları da olurdu. Oysa ortalık temizdi. Elini

beline atıp silahını çıkardı. Siyah bir Glock 37. Dikkatlice şarjörü kontrol etti. Tam 11 adet 45 kalibrelik mermi yerleştirmişti içine. Silahı yeniden beline yerleştirip ağacın arkasından üst kattaki pencerelere baktı yeniden. Bir hareket görünmüyordu. Ancak az evvel perdenin oynadığına ve pencerenin önünde olan birinin ileri geri gittiğine emindi. Bunu son anda fark ettiğinden kim olduğunu anlayamamıştı. Şimdi yapması gereken eve girmekti. Ama bunu normal yolla yapamayacağı için başka bir yol bulması gerekiyordu. Evin bahçesinden yan tarafına görünmeden geçebilirse giriş için uygun bir yer bulabilirdi. Sonuçta alarm sistemi devre dışıydı. Tek sorun evdekilerin onun geldiğini görmeleriydi. Gerçi eğer evdekiler başkalarıysa onu tanımayacakları için bu bir sorun teşkil etmezdi ama eğer Algan Ataman ve nigâhdarın kızıysa kesinlikle görünmemesi gerekiyordu. Hızlıca ne yapması gerektiğini düşündü. Önünde sadece iki seçenek vardı. Ya içeri girecek ya da şans eseri içeridekilerin dışarı çıkmasını bekleyecekti. Ama bunun için zamanı yoktu. Tüm gün ve gece bu soğukta dışarıda beklemek zorunda kalabilir, dahası sonuç alamayabilirdi. Yeniden gözlerini evin pencerelerine dikti. Büyük bir risk alacaktı ama başka çaresi yoktu. Derin bir nefes alıp son hızla eve doğru koşmaya başladı. Her adımda kalbi delicesine atıyor, hissettiği adrenalinle vücudunun içinde devir daim eden kanın patlayarak

dışarı çıkacağını zannediyordu. Sanki tüm sesler yok olmuş, geriye sadece kalp atışlarının sesi kalmıştı. Yakıcı bir alev dalgası tüm bedenini ele geçirmiş, soğuk havaya rağmen tüm vücudu terden sırılsıklam olmuştu.

Birkaç saniye sonra köşkün önüne ulaşmış, eğilerek pencerelerin altından, görünmeden yan tarafa geçmeyi başarmıştı. Sırtını köşkün ahşap cephesine dayayıp derin bir nefes aldı. Soluk alışverişlerini düzenlemeye çalışırken bir yanda da görülmüş olabileceği ihtimaline göre evden bir ses gelip gelmediğini anlamaya çalışıyordu. Hiç ses yoktu. Bir süre daha beklemesi gerektiğine karar verdi. Eğer görülmüşse harekete geçmeleri biraz zaman alabilirdi. Saatine baktı, ll'e geliyordu. Birkaç karganın çığlığı, rüzgârın sesi ve uzaklardan duyulan köpek havlamaları dışında çıt çıkmıyordu. Sessiz bir şekilde durup biraz zamanın geçmesini bekledikten sonra yerinden doğrulup yere çömelmiş bir halde evin mutfak penceresinin önüne doğru yürüdü. Burada yine bir süre durup etrafı dinledikten sonra yavaşça birinci katın balkonunun ahşap sütunlarına tutunarak kendini yukarı

çekti. Ardından hızla balkonun trabzanlarına çıkıp kollarıyla sütunları kavrarken bir ayağıyla yan taraftaki panjurdan destek alarak bir üst katın balkonuna tırmandı. Eğilip görülmeden balkona açılan pencereden içeri baktı. Kimse yoktu. Buradan en üst kattaki cihannüma odasına tırmanması gerekiyordu ki tüm eve hâkim olabilsin. Derin bir nefes alıp yeniden balkonun trabzanlarına çıkıp sütunlardan ve panjurlardan destek alarak en üst kattaki çatıya tırmanmaya başladı. Kırmızı kiremitlerden oluşan çatının çıkıntısını kavrayıp kendisini yukarı çekerken bir an ayağı kaydı. Düşmemek için o kadar sıkı tutundu ki kiremitlere, ellerinin altında bir acı hissetti. Kanıyorlardı. Umursamadan yeniden ayağını panjura atıp kendini çatıya doğru çekti. Nihayet çatıdaydı. Birkaç dakika içinde üç katı da aşmayı başarmıştı. Geriye tek bir hamlesi kalmıştı. Dört bir yanı pencereden oluşan, 360 derecelik bir görüş açısı olan cihannüma odasına girmek. Çatının eğimine uyumlanıp yere eğilerek dikkatli bir biçimde pencerelere doğru yürüdü. Rüzgâr o kadar şiddetli esiyordu ki ürkütücü bir

canavarın sesini andırıyordu bu noktada. Gökyüzündeki bulutlar granit heykellere benziyordu. Grinin ve antrasitin her tonu göğü boydan boya kaplamıştı. İstanbul Boğazı renkleri solmuş, eski bir tablonun içinde kaybolmuş gibi görünüyordu. Rüzgârın etkisiyle oluşan dalgaların suyun yüzeyinde oluşturduğu beyaz köpükler boğaza kaynayan bir kazan görünümü veriyordu. İsmail dikkatli adımlarla, düşmemeye özen göstererek pencerelerin yanına ulaşmayı başardı. Çömelmiş vaziyette durup derin bir nefes aldı. Ardından paltosunun iç cebinden kamaya benzer bir demir parçası çıkardı. Pencereyi bununla açacaktı. Yavaşça doğrulup pencerenin önüne geldi. Rüzgârın şiddeti nedeniyle her an devrilebilirdi. Sıkı sıkıya pencere pervazlarını tuttu. Uzun demir parçasını pencerenin altına yerleştirip yukarı doğru kaldıracağı sırada aniden yere eğildi. Kalbi büyük bir hızla atmaya başlamış, nefes alışverişleri sıklaşmıştı. Yeniden derin bir nefes alarak bir parça yükselip pencereden içeri baktı. Yanılmamıştı. İçeride bi-rileri vardı.

49

BAĞDAT

MS 917 ® •

Ömrü boyunca pek çok badire atlatmış, nice önemli karara imza atmış, insanların kaderine karar vermişti ancak son günlerde içinde bulunduğu durum canını sıkıyordu. Onun adı Muktedir'di. Ağabeyinden devraldığı Abbasi İmparatorluğu'nu daha güçlü ve kudretli yapmak için dünyaya geldiğine inanıyordu. Çok genç olmasının hiçbir önemi yoktu. Son yıllarda ülkeye toplumsal ve siyasal kargaşa hâkim olsa da bundan en kısa sürede alnının akıyla çıkacağına inanıyordu. Zaman zaman kendisini ordusunun başkumandanı Munis'in kuklası gibi hissetse de halife oydu. Tüm İslam dünyasımn en güçlü kudretli adamı, dünya üzerindeki en büyük imparatorluklardan birinin hükümdarıydı o. Ancak şimdi bir yanda annesi ve en güvendiği adamlardan biri olan başmabeyincisi ile ikinci veziri arasında kalmıştı. Annesinin her zaman sağduyulu ve doğru kararlar verdiğini biliyordu. Başmabeyinci de sayısız defa denenmiş ve her seferinden başarı ile çıkmıştı. Hallâc konusunda da haklı olduklarını biliyordu. Zira bu nedenle Hallâc'ın tutuklanmasına kesinlikle karşı çıkmıştı ilk başta. Ancak veziri Hamid'in baskıları onu tedirgin ediyordu. Bunda adamın sadece devlet hâzinesine

sağladığı katkılar etkili değildi. Elbette vergileri çok önemsiyor ve yaptığı katkıyı kaybetmekten korkuyordu. Ancak asıl neden başkumandanı Munis'i de bir şekilde kendi yanına çekmiş olmasıydı. Yunan asıllı bir hadım olan kumandan için askerler canını bile verebilirdi. Ordu üzerindeki gücünü bilen Muktedir, Munis'in kendi üzerinde kurduğu adı konmamış hâkimiyetten kurtulmanın yollarını arıyordu ancak henüz bulabilmiş değildi. Vezirinin sözünü daha fazla dinlemeyerek Munis'i kızdırmaktan korkuyordu. Olası bir darbe ile her şey sona erebilirdi, biliyordu. Hallâc'ın Tanrı dostu bir adam olduğunun, Müslümanlığı yaymak için canla başla çalıştığının da farkındaydı. Hele onu iyileştirdiği o günleri asla unutmamıştı. Ağabeyi gibi canını alabilirdi o ateşli humma. Üstelik Hatip el-Bağdadi'den Hallâc'ın Mekke ziyaretlerini dinlemiş ve çok etkilenmişti. Hatip üstadı Abdullah el-Bağdadi ve Osman el-Mekki ile birlikte Kâ'be'yi ziyaret ettiklerini, o sırada Kâ'be'nin sahnında oturan Hallâc ile karşılaştıklarını, bir yıl boyunca neredeyse sadece abdest almak ve tavaf etmek için yerinden ayrıldığını, ne güneşi ne yağmuru umursadığını anlatmıştı şaşkınlıkla. "Öyle bir adam ki," demişti,

“yatsı vakti yanma konan çöreğin dörtte biriyle iftarını açıyor, geri kalanını yanındakilere veriyor.” Böyle imanlı bir Müslümam, böyle bir Allah aşığı bir insanı, böyle sözü özü bir, dürüst ve namuslu bir insanı nasıl tutuklatabilirdi? Üstelik ortaya koydukları savlar saçma sapandı. Annesi böyle bir adama zarar gelmesinin vebalinin peşini bırakmayacağını söyleyip duruyordu. Haklıydı. Başına iş almak istemiyordu.

Derin bir nefes alarak oturduğu değerli mücevherlerle süslü tahta gömülüp sağ elini havaya kaldırdı. İşaretini gören Birinci Vezir Ali Bin İsa askerlere eliyle kapının açılmasını emretti. Bir ok gibi dimdik duran askerler iki yandan çektikleri kapıyı ardına kadar açarken içeri giren Vezir Hamid halifenin tahtının önüne kadar yürüyüp saygıyla yere eğildi. Eliyle vezirine kalkmasını buyuran Muktedir meraklı bir ifadeyle, “Ne haberler getirdin bakalım bugün Hamit Bin Abbas?” diye sordu.

Muktedir’in işaretiyle yerinden doğrulan vezir bir an birinci vezir ile göz göze geldi. Bakışlarında kendinden emin bir ifade, heybetli sarığının çevrelediği yüzünde ise belirgin bir hiddet vardı.

“Haberlerim pek iyi değil ne yazık ki halife hazretleri. Konu Hallaç.”

Muktedir bezgin bir ses tonuyla karşılık verdi:

“Yine mi Hallaç? Kaç defa söyleyeceğim, davranışlarında ve yaptıklarında suç teşkil edecek bir şey bulunmamakta. Başkadı da aynı fikirde. Adam kesinlikle bir büyücü değil. Zındık olduğuna da inanmıyorum.”

Hamid heyecanla atıldı:

“Ancak halife hazretleri şehrin dört bir yanında onu anlatıyor insanlar. Peygamber gibi görüyorlar onu.”

“Onu öyle görmeleri başka, onun peygamber olduğunu iddia etmesi başka. Yok böyle bir iddiası sonuçta!”

“Tehlike gittikçe büyüyor efendim. İnsanlar ülke genelinde organize olmaya başladılar. Herkes Hallâc’ın onları kurtaracak mesih olduğuna inanıyor. Eğer bu insanlar organize bir şekilde hareket etmeye başlarsa ki

başlayacaklar, o vakit büyük bir halk ayaklanmasının önüne geçemeyiz. Hallaç bunu iyi bildiği için görünürde hiçbir şey yapmasa bile arka planda bir şeyler planlıyor. Size bir tanık getirdim efendim. Eğer izin verirseniz dinletmek isterim."

Dikkatli gözlerle veziri süzen Muktedir başını salladı. Bu meselenin bir an evvel kapanmasını istiyordu. El işareti vermesiyle açılan kapıdan ufak tefek, orta yaşlı bir adam girdi. Muktedir'in önünde durup yere eğilen adam neredeyse zor duyulan bir sesle, "Yüce Halife Hazretleri!" dedi saygıyla. Adama kalkmasını işaret eden Muktedir sakalını sıvazladıktan sonra vezire döndü. Halifenin ne demek istediğini anlayan Hamid heyecanla atıldı:

"Halife Hazretlerine neler gördüğünü anlat hemen."

Adam başı önünde, ellerini birleştirmiş bir halde anlatmaya başladı:

"Yüce efendimiz, Hallâc denen adamın kaldığı yeri biliyo-

rum. Her gece oraya gizli gizli birileri geliyor ve çok sakıncalı şeyler konuşuyorlar."

"Neler konuşuyorlar?"

Adam daha bir cevap vermeden Hamid atıldı:

"Tam olarak kelimesi kelimesine ne konuştuklarını söyleyemem ama değişimden bahsedip duruyorlar. Üstüne üstlük bu adam halka hac görevinin gereksizliğinden bahsediyor efendim. Dini değerleri ve peygamberi aşağılıyor."

Muktedir derin bir nefes alıp vezir yeni bir soru sormak üzereyken araya girdi.

"Beş kere Kâ'be'yi ziyaret etmiş, tüm hayatını buna adamış biri nasıl dini değerleri aşağılayabilir?"

Halifenin kendisiyle konuştuğunu gören adam heyecanlanarak cevap verdi:

“Yüce efendimiz! Bir gün caminin önünde halkla konuşuyordu. Ona hacca gitmeyi ama paramın olmadığını söylediğimde, bana ‘Eğer bir kimse hacca gitmeyi arzu eder de buna imkân bulamazsa evinin bir köşesinde herhangi bir pisliğin olmadığı bir mekân edinip, oraya kimsenin girmesine müsaade etmesin. Hac mevsimi geldiğinde, bir hacının Mekke’de aynen ifa ettiği gibi evin etrafını tavaf edip, tavaf bittikten sonra otuz öksüz çocuğu yedirip, giydirip, her birine yedi dirhem para verirse tıpkı haccetmiş gibi olur,’ dedi.”

Muktedir derin bir soluk alıp eliyle adama çıkabileceğini buyurdu. Adam saygıyla eğilerek geri geri salondan çıktıktan sonra bıkkın bir ses tonuyla Hamid’e döndü.

“Bütün bunlar saçmalık!”

Vezir Hamid’in gözlerinde belli belirsiz bir öfke bulutu belirip kayboldu. Halifenin ve annesinin Hallâc’ı sevdiğini ve koruduğunu, bu yüzden amacına kolaylıkla ulaşamayacağını biliyordu. Ancak o büyücü dervişin yaptıklarının eninde sonunda eline bir fırsat vereceğinin de farkındaydı. Ne olursa olsun o adamı tutuklatacak ve gerekli cezayı almasını sağlayacaktı. Başkadı ile birkaç kadıyı ayarlamıştı. Tek gerekli olan Hallâc’m tutuklanmasıydı. Ve önündeki tek engel de o anda Muktedir Billah’tı. Tam ağzmı açıp

bir kelime edecekken kapının yanında bekleyen nöbetçi bir adım öne çıkarak, “Başkumandan Munis sizi görmek istiyor halife hazretleri,” dedi. Halife şaşkınlıkla Hamid’e baktı. Görüşme ve toplantı zamanları günler öncesinden belli olduğu için böyle ani bir ziyaretin sebebi mutlaka acil bir durum olmalıydı ve acil olan durumlar Muktedir’i korkutuyordu. Elini kaldırmasıyla kapı ardına kadar açıldı ve içeri kısa boyu, sert yüz hatları ile Başkumandan Munis girdi. Tahtın önüne kadar yürüyüp eğildikten sonra ayağa kalkıp konuşmaya başladı:

“Halife hazretleri sarayın önünde insanlar toplanmaya başladı. Hepsi bir ağızdan Halife Hallaç diye bağırıyor! Henüz sayıları çok fazla değil ancak giderek artıyorlar. Askerler duruma müdahale etti ancak sayı artarsa daha ciddi bir müdahale gerekecek. Üstelik tek mesele bu da değil.”

“Nedir diğer mesele?” diye sordu Halife Muktedir buyurgan bir ses tonuyla.

“Ordu,” diye cevap verdi Başkumandan Munis. “Halk arasında nasıl isyan başladıysa aynı huzursuzluk ordu içinde de başladı. Hallâc’a karşı sempati besleyenler dışında onu mesih gibi görenler ve adalet için tek şanslarının o olduğunu düşünenler var. Elimizi çabuk tutmazsak bir virüs gibi tüm orduyu eline geçirebilir bu fikir. Dahası sırf bu nedenle isyanı bastırmak yerine isyancılar arasına katılabilirler.”

Dehşet içinde başkumandana bakan Muktedir’in yüzünden saklayamadığı büyük bir korku okunuyordu. Değerli taşlarla süslü kocaman yüzüklerin takılı olduğu parmaklarıyla oynayarak Hamid’e döndü. Vezir yapmacık bir korkuyla gözlerini kocaman açarak konuşmaya başladı:

“Görüyorsunuz ya halife hazretleri, durum sandığınızdan daha kötü. Bu adam sizin iyi niyetinizi asla hak etmeyen birisi. Kaldı ki sizin söylediğiniz gibi birisi olsa dahi varlığı ve vaazları tehlike arz etmekte. Vergiler yüzünden halk zaten yeterince kızgın. Halk memnuniyetsizken böyle vaazlar vermek onları açık açık isyana teşvik etmektir. Eğer bu adama caydırıcı ve korkutucu bir ceza verilmezse tahtınız tehlikede demektir. Bu son gelişmeler karşısında başkadı da aynı fikirde. Şeriat uygulanmalı demekte. Orduda isyan başlamadan harekete geçmeliyiz.”

Muktedir endişe dolu gözlerle vezire baktı. Aklına daha çocuk yaşta çıktığı tahttan bir günlüğüne indirildiği ve sarayda korku içinde öldürülmeyi beklediği o gece geldi. Buz gibi soğuk bir ter sırtından süzülürken kalbinin deli gibi atmaya başladığını hissediyordu. Her ne kadar Hallâc’ın suçsuz olduğuna ve tutuklanmasına karşıysa da vezirinin söylediklerinde de doğruluk payı vardı. Bazen verdiği herhangi bir karar kılıç yarasından daha acı verici olabilirdi, ancak çürüyen bacağı feda ederek bedeni kurtarabilirdi, biliyordu. Gözlerini sağ tarafında duran Birinci Vezir Ali Bin İsa’ya çevirdi.

“Sen ne düşünüyorsun bu konuda?”

“Ben dikkatli olmak ve iyice araştırılmadan harekete geçmemek gerektiğini düşünüyorum halife hazretleri. Neticede Hallaç halk nazarında bir Allah dostudur.”

Muktedir dalgın bir şekilde ne yapması gerektiğini düşünürken Ali Bin İsa devam etti sözlerine:

“Hallâc’ın sevmeyeni olduğu kadar sevenlerinin de çok olduğunu unutmayınız. Böylesine sevilen bir Allah dostunun cezalandırılması halkta tepkiye de yol açar. Keza ordu içindeki sevenleri de tepki verebilir duruma. Kendisiyle konuşulup vaazlarına son vermesi istenebilir. Bu isteği son derece makul karşılayacağına eminim ben.”

Hamid öfke ile atıldı:

“Bu olaylar ve söylentiler karşısında hiçbir şey yapmamak halife hazretlerini zayıf gösterir halkın gözünde. Şeriatın uygulanması gerekmektedir. Cezalandırılmazsa olaylar büyüyecek ve darbeye varacaktır sonunda. Önlemimizi almamız gerekmekte!”

Ali Bin İsa ellerini önünde kavuşturup sert bir bakışla baktı Hamid’e.

“Kendi kişisel düşmanlıklarını devlet işlerine karıştıramaz-sın. Oldum olası Hallâc-ı Mansûr’dan nefret ettiğin saklı bir sır değil.”

Büyük bir öfke bulutu Hamid’in gözlerine yerleşirken vücu-

du da gerilmişti. Bu adamdan da eninde sonunda kurtulacağım diye yemin etti içinden. Bu sözde dürüst, namuslu, erdem sahibi yaşlı moruktan! Az kaldı! Sesini kontrol etmeye çalışsa da neredeyse bağırarak karşılık verdi birinci vezire:

“Adamı sevmiyor olmam devletin ve kurumlarının altını oymaya başladığı gerçeğini görmemi engellemiyor. Bilakis bunu çok net görüyorum. O adamın her hareketi ve sözü sadece halife hazretlerini küçük düşürmeye ve zayıflatmaya yaramıyor. O peygamberlik makamını da zarar getirmekte. Aleni bir şekilde dini değerleri de yıpratıyor bu adam.”

Salondaki hava giderek değişiyordu. Öfkeden bir horozun ibiği kadar kızaran Ali Bin îsa tam ağzını açıp bir şey söyleyecekken Muktedir ellerini tahtının yanlarına vurdu.

“Yeter! Kesin tartışmayı!”

Sesi bir kırbaç darbesi gibi havada çınlarken herkes sessiz bir şekilde başını önüne eğdi. Birkaç saniyelik bir sessizlikten sonra devam etti konuşmaya halife:

“Burası tartışma yeri değil. Kimse kişisel çekişmelerini de buraya taşımasın bir daha.”

Ardından gözlerini başkumandana çevirdi.

“Sen ne düşünüyorsun bu konuda kumandan?”

Yunanlı hadım başını dikleştirerek dümdüz baktı Muktedir’in gözlerine.

“Vezir Hamid Bin Abbas haklı halife hazretleri. Tehdit giderek büyümekte. Eğer caydırıcı bir ceza ile halkın gözü korkutulmaz ise olacakların önüne geçmekte zorlanabiliriz. Orduyu kontrol etmek imkânsız olur geciktiğimiz takkdirde.”

Muktedir parmaklarıyla oynamaya başladığında Başkumandan Munis ile göz göze gelen Vezir Hamid başını belli belirsiz eğerek gülümsedi. Güvercinlere benzeyen minik gözlerini kapayıp açarak karşılık veren Munis’in de yüzünden bir tebessümün gölgesi gelip geçti. Hamid amacına ulaşmasına az kaldığını hissediyordu. Planladığı bu minik gösteri ona bu yolun kapısını açabilirdi. Ne kadar Hallâc’ı seviyor olsa da halifenin en büyük korkusunun devrilmek olduğunu biliyordu. Uzun zaman ne yap-

ması gerektiğini düşündükten sonra tek yapması gerekenin bu korkuyu ateşlemek olduğunu anlamıştı. Hiçbir güç sahibi insan o gücün elinden alınmasına dayanamazdı. Böylece hem Birinci Vezir Ali Bin İsa’yı saf dışı bırakmış hem de amacına ulaşmış olacaktı. Salondaki sessizlik sürerken tek kelime etmeden beklemenin yapılacak en iyi hamle olduğuna karar vererek başını önüne eğdi. Birkaç dakika sonra Muktedir’in gür sesi duyuldu salonda: “Kararımı verdim. Hallâc’m tutuklanmasını onaylıyorum. Yalnız zarar verilmesin! Şehir meydanında üç gün teşhir edilsin. Sonra da davası görülene kadar hapse atılsın.”

Hamid saygılı bir şekilde eğildiği halifenin karşısında mutluluktan uçacak gibi hissediyordu kendisini. Ayarladığı kadılar mutlaka şeriata uygun hale getirmek için bir yol bulacaklardı. İlk adım tutuklanmasıydı. Sonrası nasılsa gelecekti.

50

İSTANBUL

H

ayatı boyunca böyle hissetmemişti Şirin. Sanki zihni, kalbi ve ruhu ikiye bölünmüş, hangi tarafı tutmaya çalışsa diğer tarafı kaybediyordu. İçine düştüğü akıl almaz olayların, can derdinin yanında bir de bununla uğraşıyordu. Hayatı boyunca uzak durmuştu ciddi ilişkilerden. Bu belki onu büyüten babasıyla olan mesafesinden kaynaklanan bir durumdu. Kimseyle uzun süre, çok yakın ilişki kuramamıştı. Haftada bir, on günde bir görüşmelerle yürütmeye çalıştığı ilişkileri en sonunda karşı tarafın isyanıyla son bulmuştu hep. Ya da o safhaya gelmeden kendisi sonlandırmıştı. Bazen kendisini yalnız hissetmiş, neden kimseyle yakınlık kuramadığını düşünmüştü. Ancak o kadar yoğun bir iş programı oluyordu ki, üzerinde üzülecek zamanı olmamıştı hiçbir zaman. Ancak emin olduğu tek bir şey vardı, gerçek aşkın ne olduğunu hiç bilememişti. Hatta o güne değin âşık olmamıştı doğru düzgün. 40 yaşında bir kadının hiç âşık olmamış olması tuhaftı. İnsanlar bunun normal olmadığını düşünebilirlerdi. Ama böyleydi işte. Elbette ilk başlarda çok heyecanlandığı ilişkileri olmuştu ama kısa süre sonra o heyecan kaybolmuş, her zamanki rutinine geri dönmüştü. Bu durum karşısındaki erkeklerin de hoşuna gitmiyordu. Aslında çoğu bundan ilk bahsettiğinde hoşlanmıştı. Ne güzel karışmayan, baskı yapmayan bir kadın

vardı karşılarında. Ama bir süre sonra işler değişiyor, ilişkinin bu durumunu yeterince istenmemelerine bağlayıp ego yapıyorlardı. Sorunlarda o sırada çıkıyordu zaten. İlk defa Amir farklı davranmıştı ona. Kendisini nasıl rahat hissedecekse o şekilde görüşebileceklerini söylemiş, onu sıkmamış, ego yapmamış, işine gömülüp aramayı unuttuğu zamanlarda sitem etmemişti.

Yani klasik erkek davranışlarının hiçbirini göstermemişti. Kendine güveniyordu. Dahası ona güveniyordu. Böylece ilk ciddi ve uzun süreli ilişkisini onunla yaşamaya başlamıştı Şirin. Zamanla kendisini onun yanında daha rahat hissetmiş, güvenmişti. Hiçbir zaman aşk değildi hissettikleri ama zaten aşk nedir ki diye düşünmüştü bunu fark ettiği zaman. Ergenlerin yoğun kalp çarpıntılarına verdikleri isim. Artık ergen olmadığına göre, yetişkin insanlar olduklarına göre saçma sapan kalp çarpıntılarının olmaması da normaldi. Böyle düşünmüştü hep. Ta ki Algan'ı tanıyana dek. Hayatında ilk defa birine böyle şeyler hissediyordu. Saatlerce gözlerine bakmak, sarılmak istemek, tenine dokunduğunda neler hissedeceğini düşünmek, bunları düşünürken heyecanlanmak. Bunlar yabancıydı ona daha düne kadar. Saçma sapan bulduğu ergen davranışlarıydı ama şimdi o ergenlerden farksızdı. Ama bir yanı deli gibi onu isterken diğer yanı Amir'in o güne değin kendisi için yaptıklarına sırtım dönemiyordu. Onu bir başkası için terk edemezdi. Hele sadece kendisi için her şeyi bir yana bırakıp, dünyanın öteki ucundan kalkıp gelmiş, başı bu denli beladayken yanında olmuşken. Yoo hayır yapamam. Bu durumda Algan'dan vazgeçmek zorundaydı. O kadar acı veriyordu ki bu. Zaten yürümezdi diye geçirdi içinden. Biri Amerika'da biri Türkiye'de nasıl olacaktı ki? İkisinin de kurulu bir düzenleri ve o güne getirdikleri kariyerleri vardı. Ne yapacaklardı? Birbirleri için tüm ömürlerini verdikleri kariyerlerinden ve hayatlarından mı vazgeçeceklerdi?

"Çok güzel bir köşkmüş gerçekten."

Amir'in tok sesiyle daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Gülümseyerek ona baktı.

"Evet güzel gerçekten de."

"Deli misin? Şaheser adeta. Az evvel Google'dan baktım, yapan kişi Sinyor Albeti adında İtalyan bir mimarmış. Hele duvarlardaki tablolar. Olağanüstü hepsi."

"Evet öyleler."

Amir, Şirin'i kollarının arasına alıp saçlarını düzeltti gülümseyerek.

"Ve hepsi senin şimdi."

Başını önüne eğen Şirin bir an sessiz kaldıktan sonra karşılık verdi:

“Reddi miras yapabilirim, emin değilim. Belki bağışlarım bir hayır kurumuna. Beni küçücükken terk edip giden babamdan kalan bu şeyleri kabul etmeli miyim emin değilim.”

“Saçmalama. Senin hakkın bunlar. Hiç değilse sana çektirdiği sıkıntının telafisidir. ”

Şirin başını önüne eğdi.

“Aslında onu anlıyorum da şimdi. Beni isteyerek bırakmadığını biliyorum. Vazifesi gereği beni korumak için böyle bir yola başvurmuş belli ki. Bilmiyorum kafam çok karışık.”

Amir, Şirin’in çenesini tutup yukarı doğru kaldırdıktan sonra usulca yaklaştı dudaklarına. Tam öpmek üzereyken ani bir manevrayla kurtuldu Şirin kollarından. Pencerenin önüne gidip dışarıya bakmaya başladı.

“Bu odanın adı cihannüma odası. Böyle bir mimari başka hiçbir yerde yok. 360 derecelik görüşe sahip dört tarafındaki pencereler sayesinde.”

Arkasına gelip duran Amir ellerini Şirin’in omuzlarına koydu.

“Neyin var? Neden kaçıyorsun benden?”

Arkasını dönüp Amir’in tam önünde durdu Şirin.

“Kaçmıyorum. Sadece... Bilmiyorum. Tüm bu olup bitenler... Bir kaosun ortasmdayım ve yarın neler olacak, beni neler bekliyor bilmiyorum.”

Amir kollarının arasına aldı Şirin’i. Çenesini çiçek kokan saçlarına dayayıp anlayışlı bir ses tonuyla karşılık verdi:

“Haklısın. Seni zorlamamalıyım. Yaşadıkların normal değil. Ben bir an bu genç profesör ile bir şeyler olabileceğini düşündüm.

Saçmalıyor ve kıskançlık yapıyorum biliyorum ama... Neyse. Adama hiç güvenmedim, söyleyeyim.”

Şirin ne diyeceğini bilemiyordu.

“Neden güvenmedin? Anlayamadım tam.”

Amir bir gece kadar kara gözlerini Şirin’in zümrüt yeşili gözlerine dikti.

“Bak, tüm bu olanlar çok büyük olayın parçaları bana kalırsa. Anlatılanlardan anladığım gerçek babanın koruduğu sır dünyayı değiştirecek kadar etkili. Ve buna sahip olan çok büyük bir güç elde eder. Bu Algan denen adam bunu elde etmek için seni kullanıyor olabilir.”

Şirin itiraz etti.

“Çok saçma. Bir kere ikimizin bir araya gelmesi tamamen şans eseri. Polis ondan yardım istemeseydi belki de bu işin içinde olmayacaktı hiç.”

“Nereden biliyorsun bunun bir oyun olmadığını? Bak bu derece etkili bir bilgiyi ele geçirmek isteyenler küresel güçler. Bu boyutta global bir örgüte kimlerin dahil olduğunu nereden bilebilirsin? Polis içeriden bilgi vermiş katile diyorsun? Bu örgüt dünyanın tüm ülkelerindeki ana gücü elinde bulunduruyordun Emniyet, yargı, basın ve siyaset içinde çok sayıda destekçisi vardır. Kimi ile çıkar ilişkisi vardır, kimi direkt örgütle bağlantılıdır. Buna illüminati diyenler de var başka isimler verenler de. Adına ne dersen de, tüm dünyanın iplerini elinde tutan bir güç var ve onlar sahip oldukları bu gücün ellerinden kayıp gitmesine izin vermezler. Nereden biliyorsun bu adamın onlara hizmet etmediğini söyle bana. Neden bir anda seninle kesişti yolu? Neden polis onu seçti? Başka tonla konunun uzmanı insan varken neden o? Belki içeriden katile bilgi veren polisle planladılar böyle bir şeyi? Neyin neden olduğunu asla bilemezsin. Bu nedenle kimseye güvenme.”

Şirin şaşkın bir şekilde baktı Amir’e. Kafası karışmıştı.

“Tüm hayatı mahvoldu adamın. Öğretim üyesi olduğu okuldan atıldı, gazetedeki yazılarına son verildi. Televizyondaki programı sonlandırıldı. îlmek ilmek işlediği kariyeri yok oldu

gitti bir iki gün içinde. Cinayetten ve gençleri isyana teşvik edip, hükümeti ortadan kaldırmaya teşebbüsten aranıyor. Sence kim ister bunları?”

Amir sakin ama kendinden emin bir ses tonuyla cevap verdi:

“Bu saydıklarının normale dönmesi sadece bir an. Sen hâlâ bu örgütün gücünü anlayamadım Sence tüm bunları yapabilen, bu denli uzun kollara sahip, akıl almaz bir gücü olan bir örgüt, bu bahsettiğin şeyleri hemen düzeltemez mi? Tesadüfen orada-larmış der, katilin izi bulundu der, aklandı der bitirirler. Emirlerindeki basın kuruluşlarında daha iyi pozisyonda iş verirler. Ya da eski işini geri almasını sağlarlar. Eğer isterlerse yapamayacakları hiçbir şey yok. Anlamıyor musun?”

Şirin başını önüne eğdi. Tüm vücudunu bir alev dalgasının kapladığını hissediyordu. Böyle bir şey olabilir mi gerçekten?

“Ne kadar zamandır tanıyorsun bu adamı sonuçta?”

Topu topu üç dört gündür diye geçirdi içinden. Kalp atışları hızlanmış, nefes alışları kesik kesik olmuştu. Başı dönüyordu sanki. Bir yere oturma ihtiyacı hissetti. Odanın içindeki turkuaz rengi kadife koltuğa oturup başını ellerinin arasına aldı. Böyle bir şey hiç aklına gelmemişti o ana değin. Amir haklı olabilirdi. Neticede hiç tanımadığı biriydi. Ona karşı hissettiği duygular yüzünden gerçeği tam olarak göremiyor olabilirdi. Derin bir nefes alıp sakinleşmeye çalıştı. Yanma oturan Amir elini ellerinin arasına aldı.

“Bak seni üzdüğümün farkındayım ama her şeye hazırlıklı olmanı istiyorum sadece. Belki böyle biri değildir ama bu ihtimali de görmezden gelemeyiz. Onu tanımıyoruz sonuçta.”

“Haklısın. Bu ihtimali de göz önünde tutmam gerek. Kimseye güvenemem.”

“Aynen öyle.”

Şirin gözlerini Amir’in gözlerine dikti.

“Peki ne yapmam gerek?”

Bir an düşünen Amir cevap verdi:

“Sakin olmalıyız öncelikle. İpuçlarını hep birlikte doğru bir biçimde çözmeliyiz. Eğer kayıp risaleleri bulursak bunu kimseye teslim etmemelisin.”

“Peki ne yapacağım?”

“Babanın yaptığını. Onu uygun bir yere saklamalıyız. Ardından ortadan kaybolmaksın. Farklı bir kimlikle yeni bir hayata başlamalısın.”

“Şaka mı yapıyorsun?” diye sesini yükseltti Şirin. “Bunca emek verdiğim kariyerimi, hayatımı bırakıp sıfırdan mı başlayacağım her şeye? Hem de bu yaşta?”

“Canından daha mı kıymetli. Belli ki son nigâhdar sensin. Her nigâhdarın yaptığı gibi gizli bir hayat yaşamalısın ki seni bulup zarar veremesinler. ”

Şirin ilk kez babasının gerçekten neler hissettiğini anladı. Eğer bir çocuğu olsaydı onu güvende tutmak için ne yapması gerektiğini bilmiyordu. Bu korkunç bir şeydi. Dünyada en sevdiğin varlıktan sırf onun güvenliği için ayrılmak. O an babasına olan tüm kızgınlığın yok olup gittiğini hissetti. Derin bir anlayış ve şefkat hissetti içinde. Keşke beni görebilseydi, keşke konuşa-bilseydik diye düşündü içinden. Gözlerinden yaşlar süzülüyordu. Bunu fark eden Amir uzanıp gözyaşlarını sildi elleriyle. Ardından sımsıkı sarıldı Şirin’e.

“Ben senin için halledeceğim hepsini. Risaleleri kimsenin bulamayacağı bir yere saklayacağım. Ve birlikte yepyeni kimliklerle, bizi kimsenin bilmediği bir yerde yeni bir hayata başlayacağız.”

Amir usulca Şirin’in çenesini tutup kendisine çevirdi. Kara gözleri Şirin’in yemyeşil gözlerine baktı şefkatle. Minik hareketlerle yüzünü okşadı.

“Korkma. Her şeyi halledeceğiz. Gerekirse...”

Birden durdu.

“O ses neydi?”

Şirin de bir ses duyduğuna emindi. Tek kelime etmeden etrafı dinlemeye başladılar. Amir işaret parmağını dudaklarına götürüp sessiz olması gerektiğini belirttikten sonra ayağa kalktı. Pencerenin önüne gidip perdenin arkasından etrafı kontrol etti. Ses dışarıdan geliyordu. Yavaşça kapının arkasına girip Şirin'e yanma gelmesini işaret etti. Şirin korku dolu gözlerle Amir'in arkasına saklandı. Biri pencereyi açmaya çalışıyordu. Amir odanın

içinde kendilerini koruyabilecekleri bir şey aradı. Birden gözü sehpanın üzerindeki bronz heykele takıldı. Hızla heykeli eline alıp aynı pozisyona geçti. Derin bir nefes aldıktan sonra bronz heykeli havaya kaldırdı. Ardından bağırarak perdeyi açtı.

"Olduğun yerde dur, yoksa!"

Karşısındaki kişi şaşkın bakışlarla ona bakan Duygu'ydu. Soğuktan donmuş bir halde çatıda pencereyi açmaya çalışıyordu. Amir büyük bir şaşkınlıkla pencereyi açar açmaz içeri giren Duygu makineli tüfek gibi konuşmaya başladı:

"Dondum resmen, dondum! Salak kafam, ne diye çıktın ki o kapıdan. İnsan zaten ya meraktan ya da..."

"Ne arıyordun çatıda?" diye sordu Şirin merakla. Gerçekten orada ne yaptığını anlayamamıştı.

"Evi gezerken alt kattaki odalardan birinde bir kapı fark ettim. Anahtarı da üzerindeydi. Açınca merdivenler çıktı karşıma. Dedim acaba nereye çıkıyor bu merdivenler. Bir baktım ki çatıya çıkıyormuş. Bu sefer de etrafta ne var diye bir iki saniye bakayım dedim, kiremitler kaydı, az daha düşüyordum. Kendimi bu tarafa zor attım valla."

"Korkuttun bizi," dedi Şirin gülümseyerek.

"Haklısınız. Kusura bakmayın," diye karşılık verdi Duygu içtenlikle gülümseyerek. Ardından devam etti sözlerine:

"Tüm evi gezdim. İnanılmaz bir yer gerçekten de. Sanki sanat galerisindeyim. Tüm tabloları saydım. Toplam 73 tane."

Şirin’in gözleri büyüdü aniden.

“73 mü dedin?”

“Evet, tamı tamına 73 tane.”

Şirin’in kalp atışları hızlanmıştı aniden. Büyük bir hızla odanın masif cevizden yapılmış kapısına doğru yürürken bir an evvel Algan’la konuşması gerektiğini anlamıştı.

51

İSTANBUL

ğaç dalları şiddetli rüzgârla birbirine çarpıp ritmik bir ses

xYçıkarırken çalıların arasındaki izbe bir noktada kendini kamufle etmiş bir halde saklanan Başkomiser Mestan elindeki iPhone’a indirdiği programla Cemil Molla Köşkü’nün her odasını izliyordu büyük bir dikkatle. Köşkün çevresindeki ormanlık alana yayılmış ve görülmeyecek bir şekilde saklanmışlardı. Geniş ve büyük çalıları kendisine siper etmiş olan Mestan evde olağanüstü bir hareketlilik olduğunu anlamıştı daha kamera sistemini kurup izlemeye başlamadan. Algan Ataman ile Şirin Özdemir’in evde olduklarını fark ettiğinde ise hiç şaşırmamıştı. Zira eninde sonunda başlangıç noktasına döneceklerine emindi. Şaşırtıcı olan sonrasındaki hareketlilikti. Özellikle son on dakikadır olanlar. Neler döndüğünü anlayamamıştı henüz. Emin olduğu tek şey ilk andan beri içindeki sesin yanılmamış olduğuydu. Bu işin içinde başka bir şey vardı.

Aniden duyduğu küçük bir çıtırtı ile silahına davranan Mestan arkasına döndüğü anda Oğuzhan ile karşılaştı. Oğuzhan ses çıkarmamaya özen göstererek yanma oturup elinde tuttuğu fotoğraf makinesini ona uzattı.

“Az evvel çatıdan evin içine giren adamın yakın mesafeden fotoğrafını çekebildik başkomiserim. Ancak henüz kim olduğunu belirleyemedik. Bakın işte burada.”

Mestan fotoğraf makinesinin ekranının görüntüsünü biraz daha büyütüp büyük bir dikkatle incelemeye başladı. Yeşil bir parka giymiş, siyah bereli adamın gözlerinin açık renk olduğu ve sarışına kaçan kumral saçları olduğu belli oluyordu. Silahını kontrol ediyordu.

“Elimizde herhangi bir ipucu var mı adamın kim olduğuna dair?”

“Hayır başkomiserim.”

“Sizi fark etmedi değil mi?”

“Etmedi başkomiserim. Ondan daha açık bir alandaydık. Ağaçlar kamufle ediyordu bizi. Ne zaman harekete geçeceğiz?”

“Bizim ekip köşkün çevresini sardı mı?”

“Evet başkomiserim.”

“Şimdilik beklemedeyiz. Benden işaret gelmeden kıpırdamamalarını söyle.”

“Söyledim başkomiserim.”

Oğuzhan oturduğu yerden telsizle anons geçerken Mestan telefonuna döndü yeniden. Normalde hem Cinayet Büro’nun hem de Terörle Mücadele’nin aradığı bir adamla kadını tutuklamak için çoktan harekete geçmesi gerekirdi ama içinden bir ses beklemesini söylüyordu. Her zaman içgüdülerinin sesini dinlemiş, hiçbir zaman yanılmamıştı. Algan Ataman’la Şirin Özdemir’in cinayeti çözmek için bir soruşturma yürüttüklerini anlamıştı. Onlara biraz zaman kazandırmak ve durumu açıklığa kavuşturmalarına izin vermek istiyordu. Tabii ki kendi gözetiminde. Evden uzaklaşmaya kalktıkları anda tutuklayacaktı onları. Ancak eve çatıdan giren silahlı bir adamın ortaya çıkması planlarını bozmuştu. Onlara yeteri kadar uzun zaman veremeyeceğini biliyordu. Bir an evvel evin etrafını sarıp gerekli anda müdahale etmeleri gerekiyordu. Ancak yine de Mestan son ana kadar beklemek istiyordu. Burada ne döndüğünü anlamak için zamana ihtiyacı vardı. Yeniden telefona döndü. Tek tek tüm odaları kontrol ederek Afgan’ın nerede olduğuna baktı. Haydar Doğaner’in yatak odasında oturmuş, ona teslim ettiği el yazmasını inceliyordu. Yardım aldığı meşhur

Profesör Abdülrahim Ürgüplü büyük salonda bazı kitapları karıştırıp notlar alıyor, asistanı Duygu ise Şirin Özdemir ve sevgilisi Amir Lomar ile koridorlardan birinde konuşuyordu. Peki içeri giren lanet olasıca adam neredeydi? Odaları tek tek izlemeye devam ederken aniden durdu. îşte buradasın! Çatıya açılan kapısı olan odanın içinde, tam kapının ağzında durmuş, sessizce dışarıyı dinliyordu. Aniden ayağa kalkıp silahın namlusuna mermi sürdü. Mestan kalp atışlarının hızlandığını fark etti. Adamın elinde her an ateş etmeye hazır bir silah vardı. Daha fazla bekleyemezdi. Hemen yerinden fırlayıp bir yandan silahını çıkarırken bir yandan da eve doğru koşmaya başladı. Bu esnada telefonunu çıkarıp ezbere bildiği numarayı tuşladı. İlk çalışta açıldı telefon.

“Zeynep daha fazla takviye kuvvet iste, hemen evin çevresini sarsınlar. Terörle Mücadele ekiplerine de haber ver.”

Zeynep net bir ses tonuyla cevapladı:

“Anlaşıldı başkomiserim. Hemen hallediyorum. Bu arada şu Mehmet Sargun’u ve Amir Lomar’ı araştırmamı istemiştiniz ya.”

Mestan, Toplumsal Fayda Vakfı’nın başkanım çoktan unutmuştu. Zeynep söylediği anda verdiği emri hatırladı.

“Evet, bir şey buldun mu?”

Kısa bir an duraklayan Zeynep kendinden emin bir ses tonuyla cevapladı:

“Çok ilginç bir şey hem de.”

“Öyle mi, nedir o?”

“Mehmet Sargun hakkında yürüttükleri mülteci programları ve yardım faaliyetleri dışında pek bir şey yok Türkçe kaynaklarda. Yabancı kaynaklarda aynı vakfın New York’taki ana merkezinde aktif olarak bulunduğuna dair bilgiler var. Ülkeye giriş çıkışlarına baktığımda her ay düzenli olarak New York’a gittiğini fark etim.”

“Bunda bir şey yok. Gayet normal. Merkezi New York olan bir kuruluşun başında.”

“Evet kesinlikle haklısınız. Amir Lomar ile ilgili taramalarımda hiçbir sonuca ulaşamadım. Hiç bilgi yok hakkında.”

Mestan, Zeynep’in uzun uzadıya anlatmaya çalışmasmdan sı-

kılmıştı. Zamanla yarışıyordu. Aceleci bir ses tonuyla karşılık verdi.

“Eeee... Hâlâ nereye gelmeye çalıştığını anlayamadım.”

“İnternette yaptığım çalışmalarm dışında yardım aldığım bir hacker vasıtasıyla pek çok arşive ulaştım. Şimdi size bir fotoğraf gönderiyorum. Ne demek istediğimi anlayacaksınız.”

Telefon kapanır kapanmaz bir çınlama sesi duyuldu aniden. Mestan hızla ekrana dokunup Zeynep’in gönderdiği fotoğrafa baktı. Şaşkınlık içinde kalakaldı bir an. Kalp atışları hızlanıyor, kulaklarında bir uğultu oluşmaya başlıyordu. Bu iş düşündüğünden de karmaşıktı. İçgüdüleri onu bir kez daha yanıltmamıştı. Bir an evvel bu işi çözmeliydi. Yerinden kalkıp ok gibi fırladığı sırada Oğuzhan arkasından seslendi:

“Nereye gidiyorsunuz başkomiserim?”

Mestan arkasını dönmeden koşarken bağırarak cevap verdi:

“Köşke.”

52

BAĞDAT

MS 917

Soluk gün ışığı aşınmış taşlardan oluşan duvarın en tepesindeki bir insan başı büyüklüğündeki demir parmaklıklı pencereden içeri girip taş zeminde dans ediyordu. İçerideki yoğun küf kokusuna insan dışkısı kokusu karışıyordu. Yüzlerce merdivenle çıkılan bu uzun kulenin her köşesi tıpkı bir ahır gibi parmaklıklarla birbirinden ayrılmıştı. İçlerinde bulunan sersefil insanların kimi inleyerek bir yudum su ve yemek için yalvarıyor, kimi duvar dibine sinmiş kendi kendine konuşuyor, kimi bir köşede uyuyor, kimi ise hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Tek kelime etmeden başını taş duvara vurup duran bir adama baktı yorgun bir ifadeyle. Alnından simsiyah kan sızan adam bir an durup ona baktıysa da devam etti başını vurmaya. Derin bir nefes alarak dizlerinin üzerinden doğruldu. Kaç saattir namaz kılıyordu hatırlamıyordu. Dur durak bilmeden Rabbinin önünde eğiliyor, ona secde ediyordu. Ayağa kalkarken dizlerindeki ağrıyı hissedebiliyordu. Vücudu yılların yorgunluğunun izlerini taşıyordu artık. Ancak sırtındaki yaralar daha fazla kendisini hissettiriyordu. Üç gün boyunca şehir meydanında bir direğe bağlanarak kırbaçlanmış, ardından aç susuz bir şekilde öylece bırakılmıştı. Vezir Hamid

bizzat teşhir edildiği yere gelmiş, halkın önünde onu tokatlamış, sakalını kesmiş ve alay etmişti. Üstelik bununla da yetinmemiş, onu izlemek için toplanan çocukları organize ettirip sokaklardan topladıkları taşları ona atmalarını, küfür etmelerini sağlamıştı. Bu esnada başındaki tellal avaz avaz, “İşte Karmatilerin havarisi! Gelin görün!” diye bağırıyordu. Bu bir insan için oldukça zor bir cezaydı. İnsanı tüketen, bitiren, yok eden. Ancak onun için hiçbir anlamı yoktu. İçine sıkıştığı beden yıpranıyor ve kanıyordu ama özü, gerçek “O” tüm bunların ötesinde olanı biteni sessizce izlemekteydi içeride bir yerden. Hiç kimseye kızgın ya da öfkeli değildi. Ne onu buraya kapattıran Vezir Hamid’e ne buna onay veren Halife Muktedir’e ne de Başkadı İbni Mükrem’e. Biliyordu ki başına gelen

her şey onun eseriydi. Her şey sahip olduğu İlahi Öz'ün içinden geçenleri dış dünyaya yansıtmasından ibaretti. Öfkelenecek kimse yoktu bu yüzden. Her şeyin sorumlusu oydu. İnsanlar üzerlerine düşen rollerini oynayıp gidiyorlardı hayatından. Rabbine kavuşmasına az kalmıştı. İçindeki en büyük arzusu gerçekleşmek üzereydi. Bunu bilmek, içinde tarifi imkânsız bir coşku uyandırıyor, bu coşkuyu gören insanların hayret etmelerine neden oluyordu.

Derin bir nefes alarak gerinip temiz bulduğu bir duvar köşesine oturmuştu ki taş basamaklarda yankılanan ayak seslerini işitti. Kara kaşlı, pala bıyıklı, sert bakışlı, iri yarı gardiyan elinde tuttuğu kalın sopayı parmaklıklara sürterek gür bir sesle bağırdı: "Kesin sesinizi! Kesin dedim!"

Adamın komutuyla içerideki inlemeler bir bıçak gibi kesildi aniden. Herkes pürdikkat gardiyanın ne yapacağını izlemeye başladı tedirgin bir biçimde. Birkaç saniye gözlerini mahkûmların üzerinde gezdiren gardiyan diğer elindeki meşaleyi duvara astıktan sonra biraz ilerideki parmaklıkların karşısına geçip ellerini beline koydu.

"Kalk bakalım Hüseyin Bin Mansûr!"

Yerinden doğrulan Hallâc gözlerini adamın gözlerine dikti tek kelime etmeden.

"Ziyaretçin var!" diye devam etti sözlerine gardiyan. Ardından merdivenlere doğru seslendi:

"Gelebilirsiniz!"

Ateşin aydınlattığı taş basamaklarda duyulan ayak seslerinin ardından uçları kürklü kaftanı ve beyaz sarığı ile Başmabeyinci Nasr Kaşuri göründü içeride. Endişeli gözlerle etrafa bakındıktan sonra gardiyanın önünde durduğu parmaklıkların gerisine takıldı gözleri. Gözlerinden yeni yağmaya başlayan bir yağmur gibi yaşlar süzülmeye başladı aniden. Koşar adım parmaklıklara ulaştıktan sonra gardiyana döndü:

"Bizi yalnız bırak!"

Verilen komuta uyarak geldiği gibi giden gardiyanın arkasından bir süre baktıktan sonra Hallâc'a döndü:

"Nasılsın, iyi misin?"

Gülümsedi Hallâc.

"Hamdolsun, iyiyim."

Başmabeyinci gözlerini silerken devam etti konuşmaya Hallâc:

"Neden ağlamaktasın?"

"Seni bu halde gördüğüm için. Bu izbe, kokuşmuş yerde, bu insanların içinde... Hiç hak etmediğin halde. Bu sana nasıl reva görünür anlamak mümkün değil. Bazen isyan edesim geliyor Allah'a."

Hallâc'ın yüzüne yine o şefkat dolu gülümseme yayıldı.

"Rabbimin yolları ona özgüdür. Neyin neden olduğunu ancak o bilir. Ancak şunu bil ki sen O'nun özünden bir parçasın. Dolayısıyla neyi çok arzularsan, düşünürsen onu elde edersin sonunda. Yaşadığımız her şey bizim içimizin dışımıza yansımasıdır aslında. Hangi yollarla sana geleceğini sen belirleyemezsin, bu Allah'a mahsustur ama senin içindeki her şeyi sana verir O."

"İyi ama bu yaşadıklarını sen arzulamış olamazsın değil mi?"

Bunu der demez Nasr Kaşuri'nin tüm bedenini bir ürperti sardı aniden. Hallâc'ın sokaklarda, "Benim kanım size helal!" diye bağırması geldi aklına. Öldürülmek için yalvarıyordu adeta. O sırada buna bir anlam verememişti ancak şimdi bunun nedenini görebiliyordu. Hallâc'ı bu taş duvarlar arasına hapsetmemişlerdi aslında. Onun hapishanesi kendi bedeniydi. Ve o hapishaneden

kurtulup Rabbine kavuşabilmesi için ölmeliydi. Bu yüzden ölmeyi bu denli çok istiyordu.

“Yaşadığımız her şeyi biz düşündük daha evvel. Kimi zaman farkında olmadan, endişe ederek ya da korkarak, kimi zaman çok isteyerek. Her defasında biz yaptık bunu. Ancak düşündüklerimizin bize gelmesinin yollarını bilemeyiz. Bu ilahi bir yol, Allah bilir orasını.”

Başmabeyinci dikkatle baktı Hallâc’ın gözlerine. Şaşırdı. Bakışlarında korku, acı, endişe yoktu hiç. Derin bir teslimiyet ve şefkat vardı sadece. İçindeki korkunun azaldığını hissetti. Durum ne kadar kötü görünürse görünsün Hallâc’ın derin teslimiyeti onu da etkilemiş, olan her şeye tevekkül etmesini sağlamaya başlamıştı. Daldığı düşüncelerden Hallâc’ın sesi ile sıyrıldı.

“Unutma! Sen neye hazırsan o da sana hazırdır.”

Yüzüne hüzünlü bir tebessüm yayıldı başmabeyincinin. Bir iki saniye sessiz kaldıktan sonra sesindeki tüm endişe ve korku tonlarını yok ederek sakin bir sesle konuşmaya başladı:

“Havadislerim var sana.”

“Öyle mi? Neymiş?”

“Mahkeme kuruluyor senin için. Başkadı yeni kadılar atıyor bunun için. Ne yazık ki halife hazretleri fazlasıyla Vezir Hamid’den etkilenmekte. Ali Bin İsa ne kadar karşı çıksa da bir noktadan sonra sessiz kalmayı tercih etti, koltuğunu kaybetmemek istiyor kanaatimce. Valide sultan ile birlikte tüm gücümüzle konuşuyoruz halife hazretleri ile. Ancak kendisi biraz da bitkin son günlerde. Yine de mahkemeye çıkmanı geciktirmeyi tercih etti. Bu nedenle bir sonuç alacağımızı umuyorum. Şimdilik elde ettiğim tek şey seni bu hücreden çıkartmak.”

Hallâc kaşlarını çattı.

“Bu hücreden çıkartmak mı?”

Anlayamamıştı başmabeyincinin ne demek istediğini.

“Evet evet, artık bu hücrede hapis tutulmayacaksın. Sarayda sana özel bir oda hazırlandı. Elbette kapısında nöbetçiler olacak ama burada olmaktan iyidir her halükârda. Uzun yıllar bu şekilde yaşayabilirsin.”

“Benim için uzun yıllar yaşamanın da, nerede olduğumun, ne yaptığımın da bir önemi yok. Lâkin çok teşekkür ederim yine de bunun için.”

İki arkadaş sessizce birbirlerine baktılar. Nasr Kaşuri ona pek çok şey öğreten bu inanılmaz adamı kaybetmek istemiyordu. Kanının son damlasına kadar bunun için çaba harcayacağına yemin etti içinden. Derin bir nefes aldıktan sonra konuşmaya başladı yeniden.

“Bunun dışında halk ayaklanmış durumda. Durumun giderek kötüleşeceğinden korkuyorlar. O nedenle sana bir zarar geleceğini sanmam. Senin adını haykırıp ağlayan insanlar var sokaklarda.”

Hallâc sabah çiği yemiş gibi nemlenen gözlerini kırpıştırdı. Yüzüne hüzünlü bir gülümseme yayıldı. Ardından kara bir hançer gibi keskin bakışlarını dikti başmabeyincinin gözlerine.

“Tutuklananlar var mı peki?”

Başmabeyinci başını önüne eğdi.

“Var ne yazık ki.”

“Kimler?”

“Tüm öğrencilerin için yakalama kararı çıkardılar. Birkaç kişi tutuklandı zaten. Bunun dışında ne yazık ki kayınbiraderini de aldılar içeri.”

Hallâc düşünceli bir şekilde başını salladı. Herkes kendi dünyasını yaratıyordu, bu insanlar da kendi yollarmdaydı biliyordu ama yine de içinde bir hüzün vardı. Bir an önce olması gereken olmalıydı. Başını korkusuzca kaldırıp kara gözlerini başmabeyincinin nemli gözlerine dikti.

“Hemen haber götür halifeye.”

Başmabeyinci aniden silkelendi ve pürdikkat baktı Hallâc’ın gözlerine.

“Tamam. Ne söyleyeceğim ona?”

“Ona de ki, Hallâc hazırmış mahkemeye çıkmaya.”

“Ama!” diye sözünü kesmek istediyse de izin vermedi Hallâc, devam etti konuşmaya:

“Hallâc’ı bekleyen son gelmeden ona gün yüzü olmayacak bir daha.”

53

İSTANBUL

Yağmur ince bir sicim gibi Beylerbeyi ile Kuzguncuk arasındaki tarihi Cemil Molla Köşkü’nün yüzyıllık kırmızı kiremitlerini dövüyor, belli belirsiz bir sis yeniden şehri ele geçirmeye hazırlanıyordu. Uzaklardan boğazdan geçen gemilerin ve feribotların etrafında uçuşan martıların sesi geliyor, hırçın dalgalar öfkeli patlamalarla beyaz köpükler saçıyordu etrafa. Pencere sekisine çarpan ağaç dallarının çıkardığı tıkırtılar ile rüzgârın uğultusu dışında hiç ses yoktu içeride. Kollarını göğsünde birleştirmiş, dalgın bir şekilde boğaz manzarasını seyrediyordu Algan. Kafası karışık, morali bozuktu. Bu işin içinden nasıl çıkacağını, dahası nasıl aklanacağını bilmiyordu. Bildiği tek şey önündeki tek yolun ipuçlarını çözmek olduğuydu. Ama nasıl? Zaman gittikçe daralıyordu. Bir an evvel sonuca ulaşmalıydı. Derin bir nefes alıp pencerenin çaprazında yer alan pirinç başlıklı yatağın üzerine oturup el yazmasını yeniden açtı. Çözüm her neyse bu kitabın sayfaları arasında bir yerde olmalıydı. Ama bir türlü bulamıyordu. Dikkatli bir biçimde el yazmasının minyatürlerle ve şekillerle süslenmiş, altın yaldızlı sayfalarını çevirmeye başladı. Arapça ve Farsça yazıların arasında dikkatini çeken hiçbir şey yoktu. Kitabı adeta ezberlemişti zaten. Dalgın dalgın sayfaları çevirirken birden bir fotoğraf kayıp düştü kitabın içinden. Başkomiser Mestan’ın ona verdiği fotoğraflardan biriydi bu. 62 sayısını veren sihirli kareyi fotoğraflamışlardı

yanında bulunsun, üzerinden düşünebilsin diye. Altında yazan cümleye baktı. Bin kez ne olduğunu düşünmüş ama sonuca ulaşamamıştı.

Hakikati bulmak için marifet kapısından geç.

Algan bu sözle ne anlatılmak istendiğini anlamıştı aslında. Şeriat ve tarikatta gerekli çalışmayı yapmış, görünen dünyayı, fizik planda olanı biteni gözlemlemiş, kendi ilminde derinleşmiş bir insan ancak marifet kapısına ulaşabilir demekti. Yol denen tarikatta kendini tanımaya başlamış, iç gözlem yapmış, gerçek özünü kavramış, kendisiyle karşılaşmış ve en önemlisi karmasını anlayıp ondan özgürleşmiş olması gerekirdi kişinin. Marifet kapısı derin tefekkür demekti. Bu kapıya gelen kişi dünya hayatının bir illüzyon olduğunu anlamış ve bu nedenle ondan vazgeçmiş olurdu. Eşyanın cazibesinden kendini kurtaran insan gerçeği daha rahat görürdü. Ancak o vakit marifet kapısının makamlarını geçer ve hakikat kapısına ulaşırdı. Ben böyle biri değilim ki kayıp risalelerin yerini çözeyim diye geçirdi içinden Algan. Evet pek çok insandan daha fazla farkmdalığa sahipti. Araştırıyor, inceliyor, okuyor ve soru soruyordu. İyi bir insan olmaya özen gösteriyordu. Elbette her insan gibi başkalarının görmesini istemediği ya da hoşlanmadığı tarafları vardı ama o taraflarını eğitmeye çalışıyor, vicdanının sesine göre yaşıyor, içindeki o ses ne söylüyorsa onu yapıyordu. Algan'a göre ahlak, temeli din olan bir kavram değildi. Hiçbir zaman kimseye bilerek bir kötülük yapmamış, yalan söylememiş, çalmamış, hak yememişti. Ama dünya hayatının ve eşyanın cazibesinden de kendini sıyırabilmiş değildi. Her şeyin bir illüzyon olduğunun farkındaydı.
Hayat göz açıp kapayıncaya değin geçen anlık bir süreçti aslında. Ancak rahat yaşamak, güzel bir evde oturmak, güzel eşyalara sahip olmak hoşuna gidiyordu. Üstelik sahip olmaktan hoşlandığı tek şey bunlar değildi. Ona verilen unvanlar ve sıfatlar da önemliydi onun için. Şu birkaç günlük süreçte onu en çok onları kaybetmiş olmak üzmüştü. Ta ki ölümle burun buruna gelene değin. Hayat ne garip diye düşündü içinden Algan. İnsanoğlu bir gün öleceğini bilerek yaşayan tek canlıydı. Buna rağmen ölümsüzmüş gibi

yaşıyor ve hiçbir şeyin kıymetini bilmiyordu. Daha düne kadar onun için çok önemli olan bu değerlerin bir anlamı kalmamıştı şu anda. Yaşamadıktan sonra tüm bunların olmasının anlamı neydi? İnsan ömrü boyunca para

kazanmak için çalışıyor, bu uğurda sevdikleriyle daha az vakit geçiriyor hatta sağlığım bile kaybediyordu. Oysa bu dünyadan göçüp gittiği vakit sahip olduğu hiçbir şeyi yanında götüremeyecekti. Elbette para iyi ve kaliteli yaşamak için önemliydi. Ama dengeyi bulmak gerekliydi. Gözü fildişinden yapılmış kapı koluna takılan Algan birden aklına gelen düşünce ile irkildi. Haydar Doğaner bir nigâhdar olarak tekâmül yolculuğundan çok kademe kat etmiş olmalıydı. Ancak ona rağmen sahip olduğu servet ve nadide parçalar inanılmazdı. Neden hiçbir şeyi olmayan bir derviş gibi yaşamayı seçmedi? Bunca serveti olan biri için mala mülke değer vermeyen biri denilebilir miydi? Algan bir yandan bunu düşünüp bir yandan da gözlerini odanın içinde gezdirirken duvardaki onlarca çerçeveye baktı. Çoğunda ödül ya da plaket alırken görülüyordu. Fotoğrafların yarısından fazlasında etrafında çocuklar vardı. Hepsi neşe içinde etrafmı çevirmiş, kimi ona sarılmış, kimi çiçek vermişti. Bazılarında fonda bir okul görünüyordu. Algan o anda anladı. Sahip olduklarını yardıma muhtaç insanlar için harcıyordu. Edindiği servet yaptığı işin bir sonucu, Allah'ın ona verdiği bir nimetti ve o bunu en iyi şekilde değerlendirebilmiş, yardıma muhtaç insanlara ulaşmış, onların iyiliği için harcamıştı. Para onun için bir amaç değil araç olmuştu. Algan garip bir biçimde ilk kez Haydar Doğaner'in ne hissettiğini, neler düşündüğünü net bir biçimde hissediyordu. Ömrünü verdiği bir sırrı korurken bir yandan da sahip olduğu dünya nimetlerini diğerlerinin hayrı için kullanmak tam da bir nigâhdarın göreviydi. Kötü olan dünya malı, sahip olunan unvan ve sıfatlar değildi. Kötü olan insanın onlara bakış açısıydı. Gözleri duvarda altın rengi çerçevelerin içinde asılı duran Arapça yazılmış Allah ve Ene'l Hak yazılarına takıldı. Evet, dedi içinden, kesinlikle düşündüğü gibi olmalıydı.

Şirin ve Amir, Duygu'yla beraber cihannüma odasından fırlayarak aşağı inmiş, Algan'ı arıyorlardı. Şirin bir yandan odaların kapısını hızla açıp kapıyor, bir yandan da kendi kendine konuşuyordu.

"Gözümüzün önündeymiş bunca zamandır, inanamıyorum!"

îri gövdesiyle bir o yana bir bu yana koşturmakta olan Amir, Şirin'i takip etmekte zorlanıyordu. Nefes nefese kalmış, koyu renk saçları terden başına

yapışmıştı. Arkalarından onlara yetişmeye çalışan Duygu'nun sesi geliyordu:

"Bana da söyleyecek misiniz ne olduğunu?"

Şirin ne sorulara cevap veriyor ne de bir an durup düşünecek zaman tanıyordu kendine. Tek kelime etmeden odalara girip çıkıyor, hiçbir şey duymuyor görmüyor gibiydi. Bir an önce Algan'la konuşmalı ve el yazmasına bakmalıydı. Neden daha önce aklıma gelmedi diye düşündü üzüntüyle. Ancak durup üzülecek zamanı bile yoktu. Üçüncü kattakiler bitince hızla ikinci katın odalarını kontrol etmeye başladılar.

Algan bütünüyle dış dünya ile ilişkisini kesmiş, bambaşka bir boyuttaydı sanki. Fikirler, düşünceler ve kavramlar birbirini kovalıyor, biri zihninde belirir belirmez bir diğeri onu takip ediyordu. Sanki bedeni içi antika eşyalarla dolu bir odada ama ruhu başka bir yerde gibiydi. Gözlerinin önüne Hallâc'ın ortasında nokta bulunan iç içe geçmiş daireleri geldi. O dairelerde ne anlatmaya çalıştığını tüm hücreleriyle hissedebiliyordu. Ne olmuştu, nasıl olmuştu bilmiyordu ama sanki bir perde kalkmış ve ona bir bilme hali gelmişti. Her şey birbirinden çok farklı ve ayrı görünse de birbirinin içindeydi, birdi. Hakikatte bir olan, fizik âlemde çeşitliydi. İnsan idrakinin çok ötesindeydi bu. Bir sır olan nokta Âlem'i vücudun içinde, Âlem'i vücut da noktanın içindeydi. Böyleşine derin bir bilgiyi basit bir şemaya gizlemeyi başarmış olan Hallaç gibi bir arif, acaba yazdığı risalelere neler saklardı? Kayıp risaleleri bulmayı her şeyden çok istiyordu artık. Bunun bu ölüm kalım mücadelesiyle ilgisi yoktu bu saatten sonra. O içindeki bilgilere vakıf olmak, şu an sırlı olan bir dünyaya

girmek istiyordu. Neden bu kadar değerli olduğunu anlayabiliyordu. Eğer bir nigâhdar olsaydı o da canı pahasına saklardı bu kutsal emaneti. Acaba onu korumaya yemin etmiş bir tarikat nasıl saklardı? Birden durdu Algan. Bir nigâhdar olsaydı ondan asla ayrılamazdı. Sır burada bir yerlerdeydi. Hiçbir nigâhdarm onu kendinden çok uzak tutmayı göze alabildiğini sanmıyordu. Ömrünü verdiği sırrı canı pahasına ancak böyle koruyabilirdi insan.

Kapının aniden açılmasıyla Algan daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Şirin önde Amir ve Duygu arkada odaya girdiler. Algan az evvel yaşadığı halin

etkisiyle başka bir boyutta gibiydi. Kendi kendine konuşur gibi fısıldadı:

“Sır bu evin içinde bir yerlerde!”

Şirin’in şaşkınlıkla Algan’ın yüzüne baktı. Onda başka bir durum olduğunu anlamıştı. Yanma gidip elini omzuna koydu. Algan birkaç saniye içinde kendine geldikten sonra “Ne oldu?” diye sordu merak içinde.

“Resimler!” dedi Şirin, ardından devam etti heyecanla, “Duvarlardaki resimler!”

Algan gözlerini kısıp anlamaya çalıştı. El yazmasını yatağın üzerine bıraktıktan sonra dikkatle baktı Şirin’e.

“Anlayamadım. Ne demek istiyorsun tam olarak?”

Bu esnada Duygu girdi araya.

“Can sıkıntısından evdeki resimleri saydım öylesine. 73 adet resim vardı. Bunu söyleyince heyecan yaptı nedense.”

“73 tane mi?”

Algan şaşkın gözlerle Şirin’e baktı. Liste diye geçirdi içinden. Birkaç saniye tek kelime etmeden öylece kalakaldıktan sonra el yazması kitabı eline alıp en arkada yer alan sayfayı açtı. Sıra sıra yazılmış, birbirinden bağımsız kelimelerden oluşan ve ne olduklarını anlamadıkları liste karşısındaydı.

“Tablo isimleri onlar. Evdeki resimlerin isimlerini listelemiş kitabın arkasına babam,” dedi Şirin sayfadaki kelimeleri gösterirken.

Algan başını salladı.

“Evet öyle görünüyor. Ama ne anlamı...”

Birden durdu Algan. Şok içinde sayfadaki 62 numaralı isme bakarken donakaldı. Neredeyse kekeleyerek “Ene’l Hak tablosu!” dedi.

Şirin başını salladı mutlulukla.

“Evet! Sihirli karedeki sayının karşılığı Ene’l Hak tablosu!”

Amir ve Duygu şaşkın bir şekilde onlara bakarken Algan kalp atışlarının hızlandığını hissediyordu. Biliyordum diye geçirdi içinden. Sır bu evde bir yerlerde! İpuçlarını birleştirmeye başlamışlardı nihayet. Hızla yataktan fırlayıp aşağı kata koşarken diğerleri de onu takip etti.

Abdülrahim Ürgüplü tek başına kaldığı büyük salondaki bordo renkli kadife koltukta oturmuş Hallâc-ı Mansûr, Tava-sin ve kayıp risalelerle ilgili kitapları karıştırıyordu. Gözlükleri kemerli burnunun üzerine düşmüş, okurken devamlı başını kaşıdığı için saçları dağılmıştı. İçinde bulunduğu durum nedeniyle aşırı heyecanlıydı. Bir yanı bunun gerçek olmadığını bir yanı ise gerçeğin tam içinde bulunduğunu söylüyordu. Ansiklopediyi andıran kalın kitaplardan birine göz gezdirirken yüksek sesle okumaya başladı.

“Tek vücut vardır, O da Hakk’tır, başka vücut yoktur. Yaratılmış tüm varlıklar ve cisimler onun vücudundan kademe kademe ortaya çıkmıştır. Onun içindedir. Bu nedenle hepsi onun parçasını taşır. Bulunamayan nokta O’dur. Yarattığı âlemler kesin kurallarla ayrılmıştır birbirinden. Bu yüzden fizik ve ruhsal âlemde her mertebe ve boyut kendisinden önce gelene bâtınîdir. Kendisinden sonra gelene ise zahir.”

Burada durup düşündü. Şu anda kayıp risalelerle ilgili verilen ipuçlarını bâtınî anlamları ile değerlendirmeye çalışmışlardı. Yani görünmeyen anlamları ile. Çünkü sufilerin her şeyi bâtınî anlamı ile şifrelediklerini biliyorlardı. Oysa belki de zahir anlamlarına bakmak gerekliydi. Zira bilerek zahir anlamı kullanmak da bir şifre sayılabilirdi. Başka bir kitabı eline alıp sayfalarını karıştırmaya başladığı sırada büyük bir gürültü duydu merdivenlerden gelen. Şaşkınlıkla başını kaldırıp neler olduğuna baktığında diğerlerini nefes nefese kalmış bir halde karşısında buldu.

“Neler oluyor böyle? Hepiniz dağıldınız çil yavrusu gibi bir tarafa, yalnız bıraktınız beni burada. Yoksa bir şey mi buldunuz yukarıda?”

Algan sıkı sıkıya sarıldığı el yazmasmdaki listeyi profesöre gösterirken, “Bakın hatırladınız mı? Ne olduğunu anlayamamıştık daha önce,” dedi soluk soluğa. Abdülrahim Hoca gözlüklerini düzeltip el yazmasına doğru eğildi.

“Evet hatırladım. Ne alaka ama şimdi?”

Algan cevap vermeden salonun bir köşesinde oldukça büyük bir alan işgal eden resmin önüne gelip durdu.

“Kitabın arkasına yazılan listede 62 numarada Erol Akyavaş’ın Ene’l Hak tablosu var. Sihirli karedeki o sayı el yazmasındaki listeyi işaret ediyordu.”

Abdülrahim Hoca şaşkın gözlerle yerinden doğrulup Algan’ın yanma geldi.

“Yani?”

“Yani ipuçları bizi bu tabloya getirdi. Kayıp risaleler burada bir yerde.”

Abdülrahim Hoca aniden ayağa fırlayıp birkaç adım attı. Nefesinin kesildiğini hissediyordu. Kalbi o kadar hızla atmaya başlamıştı ki neredeyse düşüp bayılacaktı. Elleri titriyor, başı dönüyordu. Bunun gerçek olduğuna inanamıyordu bir türlü.

“Profesör iyi misiniz?” dedi Şirin elini Abdülrahim Hoca’nın koluna koyarken. Ardından profesörün cevap vermesini beklemeden Amir’e döndü.

“Tansiyonu fırladı sanırım. Onu koltuğa oturtalım yeniden.” Amir, profesörün kolundan tutup ağır hareketlerle koltuğa oturmasına yardım etti.

“İyi misiniz?”

Elini bir yelpaze gibi sallayan profesör cevap verdi:

“İyiyim, iyiyim. Heyecanlandım sadece. Tansiyonum fırladı galiba. Gözüm karardı bir an. Böyle tarihi bir ana tanıklık etmek benimki gibi yaşlı bir kalbi zorlayabilir haliyle.”

Algan, Amir’in profesörü oturtmasını bekledikten sonra sabırsız bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

“Yardım eder misin Amir? Tabloyu indirmemiz gerek.”

“Elbette. Geliyorum hemen.”

Amir koşarak Algan’ın yanma gidip tablonun bir ucundan tuttu. Duygu, Abdülrahim Hoca’nın yanında durup, sehpanın üzerinde duran sürahiden doldurduğu suyu profesöre uzattı. Abdülrahim Hoca koca bir bardak suyu lıkır lıkır içerken Şirin de nefesini tutmuş, neyle karşılaşacaklarını bilememenin getirdiği bir endişeyle bakıyordu resme. Neredeyse iki metreye üç metre ebatlarındaki, siyah, mavi, gri ve lacivert renklerin hâkimiyetindeki devasa tablo büyük olduğu kadar da ağırdı. Algan’la Amir büyük bir dikkatle tabloyu duvardaki yerinden çıkarıp kütüphaneye dayadılar. Resmin yapıldığı kanvas bezi tutan kasnaklar ağır oldukları kadar sağlamlardı. Birkaç dakikalık bir uğraşın ardından Amir şaşkın bir şekilde ellerini beline koyup resmi indirdikleri duvara baktı.

“Eee? Hiçbir şey yok.”

Duygu hayal kırıklığı dolu bir sesle atıldı.

“Evet. Boş. Ben arkasında bir şey var sanmıştım oysa.”

Algan bir tuhaflık olduğunun farkındaydı. Şirin ile göz göze geldiler. Aynı şeyi onun da düşündüğünü anladı. El yazması ve sihirli kare boşuna ipucu yapılmamıştı.

“Başka bir açıklaması olmalı!” dedi Şirin üzgün bir ses tonuyla.

Amir de büyük bir hayal kırıklığı içindeydi.

“Dünyanın en büyük sırrı bu kadar kolay bulunuyor olamazdı zaten.”

Resme atılıp üzerini incelemeye başlayan Algan kendi kendine konuşur gibi fısıldadı:

“Hayır, başka yerde olamaz. Bir nigâhdar onu gözünün önünde tutar sürekli. Buralarda bir şey olmalı mutlaka. Önümüzde bir yerlerde ama göremiyoruz.”

Birden Algan’ın aklına başka bir fikir geldi. Belki resmin üzerinde başka bir ipucu vardı. Dikkatle gözden kaçan bir şey olup olmadığını anlamak için karış karış tabloyu incelemeye başladı. Bu esnada Şirin de yanma gelip ona yardım etmeye başlamıştı. îkisi birlikte devasa tablonun her köşesini incelerken salona derin bir sessizlik çöktü. Herkes tek kelime etmeden tabloyu inceliyor, bir sonraki adımın ne olacağını merak ediyordu. Dışarıdan duyulan rüzgârın sesi artmış, yağmur hızlanmış, belli belirsiz bir sis evin etrafını sarmaya başlamıştı. Algan tüm vücudunu ani bir ter dalgasının bastığını hissediyordu. Uzun saçları alnına ve boynuna yapışmıştı. Gözlüklerini düzeltip daha yakından bakmaya başladı resme. Ancak hiçbir şey bulamıyordu. Şirin de ondan çok farklı bir durumda değildi. Büyük bir hayal kırıklığı yaşıyordu. Derin bir nefesle birlikte soluğunu boşalttı ve uzun bir “off!” çekti.

“ Bulamayacağız. ”

Algan onun neler hissettiğini anlayabiliyordu. En çok onun için zordu tüm olanlar. Şefkatli bir ifadeyle elini tuttu Şirin’in.

“Merak etme bulacağız. Pes etmek yok hemen öyle anında!” Şirin mahsun bir şekilde Algan’a gülümserken Amir’le göz göze geldi. Hızla elini çekti Algan’ın elinden. Büyük bir alev dalgası vücudunu çepeçevre sarmıştı sanki. Yanakları kıpkırmızı olmuştu. Kendisini sanki suçüstü yakalanan bir hırsız gibi hissediyordu. Bakışlarını Amir’den kaçırırken ne diyeceğini bilemiyordu.

Bu sırada aniden ayağa kalkan Duygu tabloyu işaret etti. “Şuraya bakın!”

Algan, Duygu’nun ne söylemeye çalıştığını anlamak için işaret ettiği boş duvara baktı ama hiçbir şey göremiyordu.

“Ne var? Bir şey görünmüyor!”

Hızlı adımlarla tablonun indirildiği duvarın önüne giden Duygu elini çizgili duvar kâğıdının üzerine koydu.

“İleriden bakınca çizgiler yamuk yumuk duruyor nedense!” Algan yerinden kalkıp Duygu’nun sözünü ettiği şeyin ne olduğunu yakından görmek için salonun diğer köşesine gitti. Bir iki saniye uzaktan inceledikten sonra duvara yaklaştı.

“Doğru söylüyor.”

Dikkatli bir biçimde duvar kâğıdının üzerinde ellerini gezdiren Algan birden durdu. Parmaklarının altında bir çıkıntı hissediyordu. Çizgilerin yamuk olmasının nedeni buydu.

“Burada bir şey var!” diye bağırdı heyecanla.

Burada bir şey var! O kadar heyecanlanmıştı ki kalp krizi geçirebileceğini hissediyordu. Herhalde Abdülrahim Hoca’ya kalmadan kendisi hastanede gözünü açacaktı bu gidişle. Titreyen ellerle duvar kâğıdını soymaya başladı. Zaman sanki durmuş, her şey şu duvar kâğıdının altından çıkacak olan şeye bağlı hale gelmişti bir anda. Duygu ve Şirin de heyecanla atılıp yardım etmeye başladılar ona. Üçü birlikte duvar kâğıdını soyarken profesör ve Amir geriden onları izliyorlardı. Abdülrahim Hoca kısa ve kesik kesik nefesler alarak sakinleşmeye çalışıyor, Amir ise bir aşağı bir yukarı yürüyerek heyecanını dizginlemek için uğraşıyordu. Birkaç dakika sonra kocaman bir delik açılmıştı duvarda. Hepsi birlikte tek bir noktaya bakıyorlardı gözlerini kırpmadan.

“İnanamıyorum!” dedi Duygu hayret içinde duvara bakarken. “Bu bir kasa!” dedi Algan şaşkınlıkla.

Şirin ne diyeceğini bilemeden öylece durmuştu. Gerçekten de ipuçları gözlerinin önündeydi ama görememişlerdi. O şaşkın bir halde öylece durmuş bakarken yanma gelen Amir elini tuttu. Şirin utangaç bir gülümseme ile karşılık verdi ona. Ne yapacağını bilemiyordu bu konuda. O nedenle en iyisinin her şeyi akışına bırakmak olduğuna karar verdi. Her şey sona erdikten ve aklandıktan sonra bunu düşünecekti.

“Buraya kadar gelebildik. Şimdi asıl soru kapağı nasıl açacağımız,” dedi Algan net bir ses tonuyla.

Duygu parmaklarını kasanın üzerinde gezdirip hayali şifreler uyduruyordu kafasında.

“îpuçlarında bununla ilgili bir şeyler yok muydu?”

“Hayır yok.”

“Belki el yazmasında vardır,” diye yineledi Duygu.

“El yazmasında o kadar çok şey yazılı ki. Halbuki bu spesifik bir şey olmalı mutlaka,” diye karşılık verdi Algan kollarını göğsünde birleştirirken. Yine de dayanamayıp sehpanın üzerine bıraktığı el yazmasını aldı yeniden. Hızla sayfaları karıştırmaya başladı. O kadar çok şifre olabilecek kelime vardı ki... Bir şeyden emindi Algan. Nigâhdar şifreyi bulmaları için açık bir biçimde onları yönlendirmeli ya da onu işaret etmeliydi. Oysa hiçbir şey yoktu ortada.

“Çıkmaz sokağa mı girdik?” dedi Duygu üzgün bir ses tonuyla.

“Bilmiyorum. Mutlaka burada bir yerde. Bir yerde bir işaret olmalı şifrenin ne olduğuna dair.”

“Kitaptan rastgele kelimeler denesek olmaz mı?”

Algan başını salladı.

“Birden fazla yanlış şifre girersen sistem kendini kapar. O nedenle şifreyi bulmak dışında fazla şansımız yok.”

Şirin ne yapacağını bilemez bir halde yere çöktü. Dizlerini göğsüne doğru çekip, başını ellerinin arasına aldı. Yolun sonuna gelmiş, tıkanmışlardı. Zaman ilerliyordu. Gözlerinden yaz yağmuru kadar ılık gözyaşları akmaya başladı. Bütün hayatı allak bullak olmuş, başına gelmeyen kalmamıştı. Sonu böyle bitme-meliydi. Nerede hata yapıyoruz diye geçirdi içinden. Bir yerde hata yapıyor olmalıydılar ama nerede? Yeşil gözleri kan çanağına

dönmüştü. Dayanamayarak kendini bıraktı. Bir yandan hıçkırarak ağlıyor bir yandan da kendi kendine konuşuyordu.

“Böyle bitemez. Bitmemeli! Bir yerde hata yapıyoruz biliyorum. Ama nerede? Babamın dediklerini harfiyen yaptık. Mektubunda Ene’l Hak’ı takip et demişti. Ettik. İpuçlarını birleştirdik. Kasayı bulduk. Ama bir sonrası olmalı!”

Herkes sessiz bir şekilde ne yapacaklarını düşünürken Algan sakin bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

“Mektup nerede Şirin?”

Şirin bir rüyadan uyanır gibi baktı boş gözlerle Algan’a. Ardından jean pantolonun arka cebine sıkıştırdığı mektubu uzattı Algan’a. Algan büyük bir dikkatle mektubu okumaya başladı. Birkaç dakika sonra başını kaldırıp Şirin’e baktı, ardından yeniden mektuba dönüp seçtiği cümleleri sesli okumaya başladı.

“Unutma, görünenin ardından her zaman bir görünmeyen gizlidir. Her şeyin gerçek anlamı görünenin ardındadır bu yüzden. Yapman gereken şey Ene’l Hak’ı takip etmek.”

“Ene’l Hak tablosunu kast etmiş. Peki sonrası için bir şey yok mu?”

Şirin hayır anlamında başını salladı.

“Yok. Sadece ne anlama geldiğini bilmediğim Arapça cümleler var.”

Abdülrahim Hoca irkilerek yerinden doğruldu.

“Ne yazmış Algan? Görebilir miyim?”

Algan mektubu profesöre uzatırken karşılık verdi.

“İki tane ayet yazmış Karun’dan.”

Profesör mektubu eline aldıktan sonra gözlüklerini düzeltip dikkatle okumaya başladı.

“08:28 va’lemû ennemâ emvâlukum ve evlâdukum fitnetun ve ennallâhe indehû ecrun azîmun.

64:14 yâ eyhuhâllezîne âmenû inne min ezvâcikum ve evlâdikum aduvven lekum fahzerûhum ve in ta’fû ve tasfehû ve tagfirû fe innallâhe gafurun rahimun.”

Okumayı bitirince Algan’a döndü.

“İlki Enfâl Suresi’nden bir ayet. İkincisi Tebâgun Suresi’nden. ” Şirin merakla atıldı.

“Ne diyor peki?”

Abdülrahim Hoca sakin bir ses tonuyla cevapladı:

“Birincisinde şöyle diyor: Biliniz ki mallarınız ve çocuklarınız birer imtihan sebebidir ve büyük mükâfat Allah’ın katindadır. İkincisinde ise: Ey iman edenler! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olabilecekler vardır. Onlardan sakının. Ama affeder, hoş görüp vazgeçer ve bağışlarsanız şüphe yok ki Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

Şirin içinde büyük bir sıkışma hissediyordu. Babasının bu ayetleri neden yazdığını çok iyi anlamıştı. Ona öz evladıyla sınandığını, bu nedenle ona düşman olup onu affedemeyeceğini bildiğini söylüyor, af diliyordu. Gözlerinden akan bir damla yaşı elinin tersiyle sildi. Babasının kendisinden vazgeçmek zorunda kalıp neler hissettiğini çok iyi anlıyordu. Derin bir nefes alıp yeniden sordu.

“Peki başlarında yazan sayılar nedir?”

“Onlar kaçıncı sure ve kaçıncı ayet olduğunu gösteriyorlar. Enfâl Suresi Kur^3 ân^3 m 8. suresidir. Burada yazdığı ise 28. ayet. O nedenle başına 08:28 yazmış. Tebâgun Suresi ise 64. suredir.

14 numaralı ayet olduğunu belirtmiş 64:14 diyerek,” diye cevap verdi Abdülrahim Hoca.

Tam mektubu Şirin’e uzatırken Algan heyecanla ayağa fırladı.

“Bir dakika bir dakika! Şimdi her şeyin bir nedeni olduğunu biliyorsak, Haydar Bey’in bu sureleri ve ayetleri yazmasının da bir nedeni olduğu açık.”

“Evet. Benden af diliyor, beni yapayalnız bıraktığı için. Ve benimle sınandığını söylüyor hayatta,” dedi Şirin üzgün bir ses tonuyla.

Amir dayanamayarak Şirin’in yanma gidip elini tuttu.

“Yapayalnız değilsin artık. Ben varım.”

Algan bu görüntüyü görmekten kaçar gibi gözlerini başka tarafa çevirip üsteledi.

“Tamam, bu sureleri mektuba yazmasının zahir yani görünür anlamı bu. Peki ya görünmeyen anlamı ne? Açık açık demiş her şeyin görünmeyen bir başka anlamı daha var diye. Neden bu sureler ve neden bu ayetler?”

Hepsi birden tek kelime etmeden birbirlerine bakmaya başladılar. Kimse içerideki sessizliği bozmak istemiyordu sanki. Dışarıdan gelen rüzgârın uğultusu artmış, yağmur hızlanmıştı. Amir, Şirin’in yanma yere çökmüş, Duygu ise duvarın önünde öylece kalakalmıştı. Algan koltukta şaşkın gözlerle oturan Abdülrahim Hoca ile göz göze geldikten sonra yerinden fırlayıp kasanın yanına gitti. Heyecan içinde üzerindeki tuşlara basmaya başladı.

“Bu ayetleri ve sureleri seçti çünkü onlar aynı zamanda bu kasanın şifresiydiler. Ve bize görünenin ardındaki anlama bakın derken bunu kastediyordu işte.”

Her tuşa basmasıyla birlikte salonun içini dolduran çınlama sesi son sayının girilmesiyle birlikte son buldu. Güçlü bir tak sesi ile kasanın kapağı gevşedi. Algan şifreyi bulup kasayı açtıklarına inanamıyordu. Elleri titriyor, kalbi büyük bir hızla atıyordu. Kulaklarında o kadar büyük bir uğuldama vardı ki kendi kalp atışları dışında hiçbir ses duyamıyordu o anda.

Dünyanın en büyük sırlarından birine dokunacaktı birazdan. Şirin gözlerinden yaşlar

dökülerek yanına geldi Algan'ın. Kısa bir an bakıştıktan sonra birlikte kasanın kapağını açtılar. İşte karşılarındaydı. Kırmızı kadife bir kumaşa sarılı bin yıllık emanet. Algan bunu Şirin'in almasının daha doğru olduğuna kanaat getirerek kenara çekildi. Şirin'in incecik parmakları büyük bir hızla titriyordu. Yavaşça elini el yazmasının üzerine koydu. Tuhaf bir his kapladı içini. Bunca insanın ölümüne neden olan, yaşamları pahasına yüzlerce yıldır sakladıkları emanet bu muydu? İçinde neler yazdığını, neyin bu kadar önemli olduğunu merak ediyordu Şirin. Bu yolculukta hayatı boyunca cevabını aradığı soruların cevaplarının bir kısmını bulabilmişti. Bu el yazması ona tüm sorularının cevabını verebilecek miydi? Titreyen elleriyle narin bir kuşu tutarmışçasına tutup çıkardı el yazmasını içeriden. Gözlerinden yaşlar akarken Algan'a gülümsedi. Kalbinin atışları metrelerce öteden dahi hissedilebilirdi. Bundan sonra onları ne bekliyordu bilmiyordu. Kırmızı kadife kumaşı yavaşça açmaya başladı. Önce bir tarafını kaldırdı. Ardından diğer tarafını. Her bir kaldırışta kalp atışları daha da şiddetleniyordu. Nihayet son parçaya geldiğinde nefesini tuttu. Birazdan dünyanın en büyük sırrını elinde tutuyor olacaktı. Kumaşın ucunu tuttuğu sırada aniden arkalarından gelen sesle irkildi.

"Herkes olduğu yerde kalsın!"

Geriye döndüğünde Abdülrahim Hoca'nın kararlı gözleri ve şişman parmaklarının arasında tuttuğu silahla burun buruna geldi. İnanamıyordu.

54

İSTANBUL

T hm zamanında içeri girdim diye düşündü İsmail çatıya çıkan kapının olduğu odanın içinde saklanırken. En üst kattaki cihannüma odasından eve girmeyi planlarken bir anda odada bi-rileri olduğunu fark edip kendisini çatının kırmızı kiremitlerinin üzerine atmış, fark edilmekten son anda kurtulmuştu. Kurtulmuş kurtulmasına ama aynı anda çatının diğer noktasından gelen ayak sesleri ile neye uğradığını şaşırmış, aşağı atlayıp

atlamamak arasında bocalamış, ardından soğukkanlılığını koruyarak hemen cihannüma odasının ön cephesine boylu boyunca yatarak saklanmıştı. Evin içinden çatıya çıkış olduğunu bu sırada anlamıştı ama iş işten çoktan geçmişti. Sessiz bir biçimde gelenin kim olduğunu anlamaya çalışırken, bunun Algan Ataman'ın asistanı olduğunu fark etmiş ve diğerlerinin kadını içeri almalarını fırsat bilerek hızla şu an içinde bulunduğu odaya girmişti. Dakikalardır bu odanın içinde çıt çıkarmadan bekliyordu. Evin içinde fazla sayıda insan vardı. Bu onun için dezavantajdı. Ancak aradığı kişilerin burada olmaları avantajınaydı. Az evvel odaları gezenler arasında nigâhdarm kızının sesini hemen tanımıştı. Bu durumda Algan Ataman'ın da köşkte olduğuna şüphe yoktu. Tek sorun diğerlerinin kim olduklarını ve ne derece tehlike arz ettiklerini bilmiyor olmasıydı. Cep telefonunu çıkarıp WhatsApp'a girdi ve çok kısa bir mesaj yazıp yolladı şeyhine.

"Onları buldum. Köşkteler."

Derin bir nefes alıp silahını kavradı sıkı sıkı. Artık yavaş yavaş odadan çıkmasının zamanı geliyordu. Daha fazla burada zaman kaybetmek istemiyordu. Bir an önce harekete geçip neler olduğunu, ne kadar ilerlediklerini öğrenmesi gerekiyordu. Kendi kontrollerinde iz sürmeleri daha doğru olacaktı. Usulca kapıyı açıp koridoru dinledi. Etraftan çıt çıkmıyordu. Odadan çıkıp parmak uçlarında merdivenlere yöneldi. Aşağıdan bazı konuşmalar geliyordu. Demek ki büyük salondalar diye geçirdi içinden. En azından evin o bölümünü iyi biliyordu. Sessiz olmaya özen göstererek basamakları inerken sesler gittikçe daha çok duyuluyordu.

Algan şaşkınlıkla Abdülrahim Hoca'ya bakarken bütün bunların bir şaka olduğunu zannetti. Yetmiş küsur yaşındaki koca bir profesörün bunu yapıyor olmasına inanamıyordu. Sakin bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

"Abdülrahim Bey, lütfen kendinize gelin! Bu yaptığınız hiç hoş bir şaka değil gerçekten!"

Profesör acemice tuttuğu silahı onlara doğrultmaya devam ederken cevap verdi:

"Şaka yapmadığıma emin olabilirsiniz Algan Bey. Şimdi Şirin Hanım yavaşça elindeki el yazmasını bana getirsin lütfen!"

Şirin ne yapacağını bilemez bir halde Algan’a baktı. Algan başını sallayarak el yazması risaleleri ona götürmesini onayladığını gösterdi. Ancak Şirin bunu yapmayı istemiyordu. Gözlerinden alevler fışkırarak baktı profesöre.

“Bunu neden yapıyorsunuz? Kaç yaşında insansınız! Yakışmıyor size! Hem ne geçecek elinize bu yaştan sonra?”

Abdülrahim Hoca sinirli bir şekilde gülmeye başladı. Bir eliyle silahı tutuyor, diğer eliyle burnunun üzerine düşen gözlüğünü düzeltmeye çalışıyordu.

“Elinde tuttuğun şey bu dünyadaki tüm güç dengelerini yerinden oynatacak bir bilgiyi saklıyor içinde. Ona sahip olan dünyanın en güçlü insanı oluyor aslında bir anda. Tüm güç odakları parmağının ucunda. Bin küsur yıldır pek çok insanın aradığı

sırra sahip olmayı kim istemez? Kim kullanmaz böylesine bir gücü?”

Şirin babasının nasıl bir insan olduğunu daha iyi anlıyordu. Bunu anladıkça onun hayatı için yaptığı fedakârlığın büyüklüğünü de kavrıyordu. Titreyen bir sesle cevap verdi:

“Babam kullanmadı bunu. Bunca yıldır tüm dünyayı değiştirecek gücü elinde tutmasına rağmen onu kullanmayı düşünmedi bir kez bile. Bu uğurda canını verdi. Sırf sizin gibilerin eline geçmesin diye!”

Profesör küçük bir kahkaha attı.

“Bakıyorum bir anda sahiplendin babanı. Halbuki daha düne kadar nefret ediyordun. ”

Ardından Şirin’in cevap vermesine fırsat vermeden devam etti sözlerine:

“Her neyse. Nigâhdarlar bir nevi kâmil insan demek. Dünya nimetlerinden elini eteğini çekmiş ya da onlara değer vermeyen. Hiçbir zaman öyle biri olduğumu iddia etmedim. Şimdi beni daha fazla konuşturmadan elindekini bana getir. Yoksa olacaklara ben karışmam!”

Şirin’in hâlâ olduğu yerde kımıldamadan durduğunu gören profesör silahının namlusuna mermiyi sürdükten sonra ona doğrulttu.

“Çok ciddiyim! Hemen dediğimi yap!”

Algan, profesörün gözlerindeki ifadeden kararlı olduğunu ve ne olursa olsun kayıp risaleleri almayı hedeflediğini anlamıştı. Yumuşak bir şekilde Şirin’in koluna dokundu.

“Hadi!”

Şirin, gözlerinden süzülen yaşlar nedeniyle bir duvağın ardından görür gibi görüyordu etrafını. Her şeyin böyle sonlanı-yor olmasına inanamıyordu. Direnmesinin bir işe yaramayacağını anlamıştı. Profesörün son derece ciddi olduğu bakışlarındaki şeytani pırıltılardan belli oluyordu. Dönüp Amir’e baktı. Gözlerindeki üzüntüyü görebiliyordu. Elini uzattı, parmakları birbirine kenetlendi. Ardından Amir’i de geride bırakıp ağır adımlarla profesöre doğru yürümeye başladı. Her adımda içinden bir

parça kopup gidiyordu sanki. Daha düne kadar inanmadığı bir güçten tüm kalbiyle yardım diliyordu içinden. Allah’ım ne olur yardım et bana! Bu kutsal emaneti kurtarmama yardım et! El yazmalarını profesöre teslim etse bile bunun peşini bırakmayacağına söz verdi kendi kendine. Bundan sonraki hayatını ona adayacaktı. On, on beş adım sonra profesörün yanma ulaşmıştı. Titreyen ellerle kırmızı kadife kumaşa sarılı olan kayıp risaleleri ona uzattı. Abdülrahim Hoca heyecanla risaleleri aldıktan sonra silahını Şirin’e doğrulttu.

“Şimdi yerine geç yeniden! Hepiniz ellerinizi yukarı kaldırıp yere uzanın!”

Herkes şaşkın bir şekilde ona bakarken profesör tekrarladı. “Hemen dedim!”

Şirin geri geri yerine giderken diğerleri de ellerini yukarı kaldırıp dizlerinin üzerlerine çökmüştü. Algan ne yapması gerektiğini düşünürken aniden büyük bir gürültüyle silah patladı. Silahın patlamasıyla Algan’ın kendini yere atması bir oldu. Bir anda salonun içinden çığlıklar ve haykırışlar yükselmeye başladı. Ne olduğunu anlayamadan salonun yerden tavana

kadar uzanan pencerelerinin camları önce çatırdadı, ardından büyük bir şangırtıyla yere düşüp kırıldı. Binlerce minik toz ve cam parçası havaya yükselirken ikinci bir silah sesiyle tavandaki devasa kristal avize sallanıp büyük bir gürültüyle yere düştü. Salon bir anda savaş alanına dönmüştü. Şirin yere kapaklanmış bağırarak ağlıyor, Duygu ise "İmdat!" diyerek yardım istiyordu. Algan yerinden doğrulup neler olduğunu anlamaya çalıştı. Birden koltuğun kenarında yerde boylu boyunca yatan Abdülrahim Hoca'yı gördü. Kocaman gövdesinin etrafında kara bir kan gölü oluşmaya başlamıştı. Elinde tuttuğu silahı karşısındaki hedefi vurmak için ateşlemiş ama başarılı olamamış, kurşun tavana isabet etmişti. Hayatında ilk defa silah kullanan birinin karşısındaki profesyonel bir katille başa çıkması kolay değildi. Algan onca karmaşanın ortasında İsmail'in seri adımlarla profesörün yanına gidip elinden el yazmasını aldığını fark etti. Ardından paltosunun cebinden çıkardığı küçük bir şişenin içindeki sıvıyı etrafa saçmaya başlamıştı. Algan jet gibi fırlayıp bütün gücüyle İsmail'e bir

yumruk sallayıp, ardından üzerine çıkarak yere devrilmesini sağladı. İsmail elindeki silahı doğrultmaya çalışırken Algan da silahı kavrayan elini arkaya yatırmaya uğraşıyordu. İki adam yerde boğuşurken bir köşede olan biteni izleyen Duygu çığlıklar atıyor, Amir ise donmuş bir şekilde yerdeki iki adama bakıyordu. Sırt üstü yatmakta olan İsmail diziyle Algan'ın bacaklarının arasına şiddetli bir tekme savurdu. Algan acı içinde yan tarafa düşerken çevik bir hareketle üste çıkan İsmail güçlü bir yumruk salladı yüzüne. Ardından bir yumruk daha. Algan'ın yüzünden fışkıran kan etrafa saçılırken silahını çıkarıp alnına dayadı. Pis bir gülümseme ile tetiği çekmeye hazırlanırken büyük bir haykırışla güçlü bir küt sesinin duyulması bir oldu. İsmail ne olduğunu anlayamadan elini başının arkasına götürdü. Parmakları ılık bir sıvıya bulanmıştı. Bütün eli kan içindeydi. Ona kimin vurduğunu anlamak için arkasını döndüğünde Şirin'in öfkeli bakışlarıyla karşılaştı. Elinde tuttuğu şöminenin demir küreği kıpkırmızıydı. Daha İsmail silahını kaldıramadan bir kez daha indirdi küreği yüzüne. Yere savrulan İsmail hareketsiz öylece yatarken elinden fırlayan kırmızı kadife kumaşın içindeki el yazmasını aldı yeniden eline Şirin. Bunu yapabildiğine inanamamıştı. Garip bir güç gelmişti sanki içine. Gülümseyerek Algan'a baktı, ardından el yazmasını ona uzattı. Algan el yazmasını kolunun altına sıkıştırdıktan sonra yerde yatan İsmail'in

boynuna elini koydu. Kısa bir bekleyişin ardından, “Yaşıyor! Onu hemen bağlamamız gerek!” diyerek elinden aldığı silahı yanlarına gelen Amir’e uzattı. Ardından belinden çıkardığı kemerle İsmail’in ellerini arkadan sıkı sıkıya bağladı.

“Ambulans çağırmalıyız. Kan kaybediyor!”

“Profesör ne durumda?”

Yerde biriken kan gölüne bakan Algan çok geç olduğunun farkındaydı. Yine de emin olmak için profesörün yanına gidip parmaklarını boynuna dayadı. Tahmin ettiği gibi hiç nabız yoktu. Üzgün bir şekilde başını kaldırdığında şaşkınlıkla donup kaldı. El yazmasını sıkı sıkıya tutup ayağa kalkarken sakin bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

“İndir o silahı hemen Amir!”

Amir kolunu Şirin’in boynuna sıkı sıkı dolamış, elindeki silahı ise şakağına dayamıştı. Gözlerine profesörün gözlerindeki bakış yerleşmişti. Algan inanamıyordu olan bitenlere. İnsanların güç elde etme arzusu bu kadar delilik sınırına varabilir miydi?

“Sana söylüyorum! Hemen kendine gel ve silahını indir!”

Şirin dehşet içinde Amir’in güçlü kollarından kurtulmaya çalıştı ancak onu kavrayan kol daha da sıkı dolandı boynuna. Nefes almakta zorluk çekiyordu. Bu gerçek olabilir mi diye geçirdi içinden. Bunu yapan gerçekten sevgilisi miydi? Amir kararlı bir ses tonuyla karşılık verdi Algan’a:

“Derhal el yazmasını bana getir, verir vermez ellerini başının üzerine koy!”

“Şirin’i hemen bırak! El yazmasını sana vereceğim!”

“Onu bana verdiğin an onu bırakacağım! Hemen getir dedim sana!”

Algan çaresiz bir biçimde ağır adımlarla Amir’in yanma yürümeye başladı. Her adımda içindeki korku büyüyordu. El yazmasını aldıktan sonra gerçekten de bırakacak mıydı Şirin’i? Böylesine bir akıl tutulmasına kapılan

biri geride şahit bırakmak ister miydi? Polis gelene kadar o ilk uçakla ülkesine dönmüş olurdu. Müdahale etmeye kalksa arada Şirin'e zarar verebilirdi. Yanlışlıkla silah bile patlasa bunun geri dönüşü yoktu. Hemen bir karar vermesi gerekiyordu. Ya harekete geçecek ya söylenenleri yapacaktı. Birkaç adımla Amir'in yanma ulaştığında Şirin'in korku dolu gözlerini fark etti. Bir yandan nefes almaya çalışırken bir yandan dehşet içinde ona bakıyordu. Hayır onu riske atamam diye geçirdi içinden. İsterse dünyanın en büyük sırrını korumak olsun işin ucunda, umurunda değildi. Onun için önemli olan tek şey Şirin'i kurtarmaktı. El yazmasını Amir'e uzattı. Şirin'i serbest bırakan Amir ani bir hareketle el yazmasını aldı. Ardından silahı onlara doğrulttu. Ellerini kaldıran Algan ve Şirin dizlerinin üzerine çökerken geri geri kapıya doğru yürümeye başladı Amir.

"Çok üzgünüm! Ama bunu yapmak zorundaydım!"

Tam bu esnada büyük bir öfkeyle Amir'in üzerine atıldı Şirin. Bütün gücüyle vuruyor ve haykırıyordu. Bir ara havaya kalkan bir el ve silahı gördü Algan, hızla atıldı. Şirin'i korumak zorundaydı! Her şey kontrolünün dışında gelişiyor, beyni ondan bağımsız hareket ediyordu sanki. Olan biteni geriden izleyen biri gibi hissediyordu kendisini. Daha ne olduğunu anlayamadan kendisini ikisinin arasında buldu. Tam o sırada patlayan silah sesiyle tüm sesler kesildi aniden. Ses duvarlarda yankılanırken ayrıldılar birbirlerinden. Algan ne olduğunu anlayamamıştı. Şaşkın bir şekilde Şirin'e baktı. Dehşetle ona bakıyordu. Onun hemen yanındaki Amir'in gözlerinde de şaşkın bir ifade vardı. Algan aniden bir sıcaklık hissetti karnında. Eğilip üzerine baktığında kazağına yayılan kırmızılığı fark etti birden. Aniden başı dönmeye başladı. Vuruldum! Titreyen parmaklarıyla kazağını kaldırdığından kara bir delikten fışkıran koyu kırmızı kanı fark etti. Ancak acı hissetmiyordu. Sanki tüm dünyayla ilişkisi kesilmişti. Uzaklardan bazı sesler ve itiş kakış sesleri duyuyordu ama anlamlandıramıyordu. Aniden bir silah sesi duydu. Bağırışlar, çığlıklar, haykırışlar birbirine karışıyor, sanki kalın bir perdenin ardından geliyor gibiydi. Tok bir erkek sesi sağa sola emirler veriyor, durmadan bir ismi tekrarlıyordu. Gözleri yavaş yavaş kapanırken kulaklarında sadece o isim kalmıştı. Joseph Eshkenazi... Joseph Eshkenazi... Joseph Eshkenazi...

55

BAĞDAT

MS 920

Gökyüzü çoktan aydınlanmıştı ancak güneş ortalarda yoktu kJo sabah. Granit rengi bulutların ardına saklanmış, yeryüzünü puslu, gri bir havaya sokmuştu. Hava oldukça sıcak olmasına rağmen neredeyse göz gözü görmüyordu. Bağdat sokaklarındaki günlük koşuşturma o gün yok denecek kadar azdı. Ancak yüzeyi her daim dövülmüş altın gibi parlayan Dicle Nehri'ne bakan sarayın önü ana baba günüydü. İnsanlar içeri girebilmek için birbirini çiğniyor, askerler kalabalığı kontrol altında tutmak için yoğun bir uğraş veriyordu. Rüzgâr kum tanelerini önüne katıp havalandırırken küçük tezgâhlarda pişirilen et ve pirincin kokusuna ter kokusu da karışıyordu. Her yaştan ve kesimden erkek ve kadınlar toplanmıştı sarayın önünde. Kimileri kendi aralarında sohbet ediyor, kimi içeri girmek için sırada bekliyor, kimi ise meraklı bir şekilde etrafı izliyordu. Genç delikanlılar soğuk su ve şıra satıyordu omuzlarına bağladıkları bakır kaplarda. Bazı kadınlar da külahlara doldurdukları yer fıstıklarını... Sokak köpekleriyle kedileri bile merakla kalabalığı izliyor, yiyecek bir şeyler bulma umuduyla aheste aheste aralarında geziniyorlardı. Bebeklerini sırtlarına bağlamış genç kadınlar heyecanlı bir şekilde saray

bahçesini görmeye çalışıyor, çocuklar kendi aralarında toplanıp oyun oynuyor, bir yandan da neler olup bittiğini anlamaya çalışıyordu.

Sıra dışı bir gün ve sıra dışı bir mahkeme vardı o gün Bağdat'ta. Ve halk için sıradan hayatlarından sıyrılmanın bir yoluydu bu tür olaylar. Özellikle sonu vahşi bir şekilde biten yargılamalar, idamlar büyük bir gösteriye dönüşüyor, gencinden yaşlısına her kesimden insanı kendisine çekiyordu. İnsanlar bunları izleyerek hem kendi yoksul hayatları için şükrediyor hem de kendi başlarına gelmediği için mutlu hissediyorlardı. Bunu bilen eski vezir İbnü'l Furat ses getirecek mahkeme ve idamların özellikle halka açık olmasını istemişti.

Üzerindeki altın ipliklerle işlenmiş kaftanının eteklerini toplayarak salondan içeri girdi Başkadı îbni Mükrem. Sarayın dâr'el-adl denilen bu özel bölümü o kadar kalabalıktı ki iğne atsan yere düşmüyordu. Duruşmalar genellikle onun konağında ya da vezirin sarayında yapılırdı ancak bu mahkeme özel bir mahkemeydi. O nedenle sarayda hem halifenin hem de halkın izleyebileceği bir şekilde organize edilmişti. Ancak halife son anda rahatsızlandığını bahane ederek salonda bulunmayacağını bildirmişti. Bunu bekliyordu başkadı, ne de olsa halifenin yargılanacak kişiye karşı sempatisi ve dostluğu vardı. Onun geldiğini görenler saygıyla önünde eğilirken yargılayıcılara ayrılmış karşılıklı iki sıra halindeki döşekten sol taraftakinin tam ortasına oturup arkasındaki yastığa sırtını dayadı. Sağında ve solunda görevli diğer kadılar oturuyordu. Tam karşısında ise vezirin sırası vardı. Her zaman ortada oturan vezirin sağında yüksek bir askeri görevli, solunda yüksek bir maliye görevlisi ve halifenin kâtibi bulunurdu. Salonun arka bölümünde tanıklar, yardımcılar ve hukukçular beklerdi. Bağdaş kurmuş bir halde kalabalığı izlerken sağında oturan yeni kadı Ebu Ömer kulağına eğilip fısıltı halinde konuşmaya başladı:

"Halk Hallaç için toplanmaya başlayacak diyorlar."

"Herkes şeriata uygun yaşamak zorunda. Ona uymayanlar cezalandırılır," diye karşılık verdi îbni Mükrem. Hallâc başlı

başına bir meseleydi. Çok nefret edeni olduğu kadar çok seveni ve takipçisi de vardı. Ve ondan nefret edenlerin bile onun iyi bir Müslüman olduğu konusunda şüpheleri yoktu. O nedenle verilecek ceza çok mühimdi. Adil olması gerekirken öyle olamayacağını biliyordu. İkinci vezir ile Kahire başkadılığı konusunda anlaşmış olmak onu rahatsız ediyordu ama bir yandan da Hallâc'm gerçekten de cezalandırılması gerektiğini düşünüyordu. En azından uygun bir süre. Eğer yeterli bir müddet hapiste tutulmaya devam edilirse bunun kafi geleceğine emindi. Ebu Ömer ve Vezir Hamid ile önceden nasıl ilerleyeceklerini konuşmuşlardı. Elbette sonucu mahkeme başkanı olarak ona bırakmışlardı ama neticede vezirin ne istediğini gayet iyi biliyordu. Sol tarafında oturan İbni el-Uşnani objektif ve açık görüşlü bir kadıydı. Hallâc meselesine bakışını henüz bilmiyordu ancak içinden bir his aynı görüşte olmayacaklarını söylüyordu ona. Ancak işi sağlama almışlar ve tam

84 şahit bulup getirmişlerdi salona. Hepsine öncesinde neler söylemeleri gerektiği öğretilmiş, hepsinin ifadesi alınarak imzalamaları sağlanmıştı. Yine de içinde bir huzursuzluk vardı. Bunun nedenini tam olarak bilemese de nefes alıp vermekte zorlanıyordu. Bir an evvel bu işin bitmesini, Kahire'deki görevine başlamak üzere şehri terk etmeyi istiyordu. Birden salon kapısında bir hareketlilik hissetti. Bir grup asker, danışman ve yardımcının arasında salona giren Vezir Hamid görkemli kaftanı ve sarığı ile oldukça etkileyici görünüyordu. Uzun beyaz sakalı her adımda uçuşuyor, altm rengi ipliklerle işlenmiş kaftanı gün ışığı ile pırıl pırıl parlıyordu. Göz göze geldiklerinde başıyla hafif bir selam verdikten sonra kendisine ayrılan yere geçip oturdu. Vezirin salona teşrif etmesiyle uğultu kesildi aniden. Yüzlerce insan şimdi onun ağzından çıkacak sözleri bekliyordu. Her tür duruşmaya alışık biriydi, ömrü bunlarla geçmişti ama ilk defa boğazında bir tıkanma hissediyordu. Öksürerek kendisini rahatlatmaya çalıştı ancak başarılı olamadı. Önlerindeki üzerine mürekkep ve kâğıt konulan yazı sehpasından bir bardak su alıp ona uzatan Ebu Ömer tedirgin bir sesle sordu:

"İyi misiniz? Arzu ederseniz ben başlayayım sizin yerinize."

Uzatılan sudan büyük bir yudum aldıktan sonra rahatladığını hisseden İbni Mükrem hayır anlamında başını salladı. Birkaç dakika herkesin tamamen susmasını bekledi. Nihayet salon derin bir sessizliğe büründüğünde boğazındaki gıcığı temizleyip derin bir nefes aldıktan sonra konuşmaya başladı:

"Bugün burada Hüseyin Bin Mansûr'u şeriat hükümlerine göre yargılamak üzere bulunuyoruz. Şunu belirtmek gerekir ki hiç kimse Allah'ın koyduğu kurallardan muaf değildir. Herkes şeriat kurallarına göre yaşamalıdır, uymayanlar ise ona göre cezalandırılır. Kişinin kim olduğunun, toplumdaki yerinin, sıfatlarının ne olduğu önemli değildir. Bugünkü mahkeme bu anlamda bunun ispatıdır. Yargılanacak olan kişi her ne kadar iyi bir Müslüman, bir şeyh, bir din erbabı olarak toplumda tanınıp biliniyor olsa da açıkça halkı isyana teşvik ederek devleti yıkma, halifenin konumunu ve hayatını tehlikeye atma, dini değerleri hiçe sayma, onları kullanarak insanları kandırma ve Allah'a şirk koşma suçlarını işlemiştir."

Salondan bir uğultu yükseldi ancak elini kaldırmasıyla salon yeniden sessizliğe gömüldü.

“Tutukluyu getirin!”

Bu cümle ağzından çıkar çıkmaz kapı ardına kadar açıldı. îşte başladı diye geçirdi içinden. Kâbusu haline gelen mahkeme resmi olarak başlamıştı. İki iri yarı nöbetçinin arasında, elleri ve ayakları zincire vurulmuş Hallâc belirdi kapıda. Oldukça bitkin düştüğü bedeninden gözlemlenebiliyordu. Uzun, gür ve dalgalı saçları iyice beyazlamış, birbirine karışmış, gümüş rengi bir şelale gibi omuzlarına dökülüyordu. Üzerine giydirdikleri beyaz kumaş elbise kan, idrar ve pislikle kahverengi hale gelmiş, sırtı kırbaç darbeleri ile paramparça olmuştu. Uzun sakalı vezirin alayları eşliğinde meydanda kesildiği için şekilsiz bir kuyruk gibi görünüyordu çenesinde. Ancak yine de gece gibi kara gözleri müdanasız bakıyordu. Onca işkenceye rağmen dimdik yürüyor ve varlığından insanı hayrete düşüren bir huzur yükseliyordu. Sanki kendisine ait olmayan bir bedenin içinde gibiydi. Salondan yeniden bir uğultu yükselmeye başladı. Onu görünce ağlamaya

başlayanlar ile bağırarak küfür edenlerin sesleri birbirine karışıyor, dev bir canavarın inlemesine benzeyen bir gürültü salonda yankılanıyordu. Ağır adımlarla tutuklulara ayrılan bölüme gelip durduğunda İbni Mükrem yeniden elini kaldırınca salon tekrar sessizliğe gömüldü.

“Burada hangi suçlamalarla bulunduğunu biliyor musun Hüseyin Bin Mansûr?”

Hallâc gözlerini başkadının gözlerine dikti.

“Hangi suçlamayla gelmiş olduğumun ne önemi var, siz baştan kararınızı vermişken?”

Ebu Ömer atıldı.

“Sen utanmadan mahkemeyi ve kadıları adaletsizlikle kural tanımazlıkla mı suçluyorsun? Bu mahkeme yeryüzündeki en kutsal mahkemedir.”

“Ben kimseyi suçlamam. Çünkü bilirim ki herkes benim aynam. Buraya getirilmiş olmamın amacı benim üzerimden şeriatı uygulayarak bir mesaj vermektir. Farkındayım bunun!”

İbni Mükrem kalbindeki sıkışmanın arttığını hissedebiliyordu. Bir an evvel bu duruşmayı yapıp bitirmeliydi. Salonun bir köşesinde bekleyen yardımcılardan birine el işareti yapar yapmaz adam koşarak elinde tuttuğu defterleri getirip verdi. Dikkatle defterlerden en üstte olanı açıp birkaç saniye baktıktan sonra Hallâc’a döndü.

“Burada halkı isyana teşvik, Karmatilere destek, halifenin hayatını ve konumunu zora düşürmek, dini değerleri aşağılamak ve Allah’a şirk koşmak suçlamalarıyla bulunuyorsun.”

Suçlamaları duyan Hallâc gülümsedi. îbni Mükrem devam etti konuşmaya:

“Pek çok kere halkı isyana teşvik etmişsin. Hatta yıllar evvel bu yüzden tutuklanmışsın. Özellikle son zamanlarda verdiğin vaazlar halka açık bir isyan çağrısı niteliği taşımakta. Defalarca uyarılmana rağmen bunu umursamamışsın. Sözde eşitlik ve adalet isteği altında devleti yıkma faaliyetlerinde bulunmuşsun. Neler söyleyeceksin bu iddialarla ilgili?”

Hallâc zincire bağlı ellerini önünde kavuşturdu.

“Benim hiçbir zaman devleti yıkma girişimim olmamıştır. Ancak eşitlik ve adalet isteyen insanlara destek verdim ve bundan da pişman değilim. Zira bir Müslümanm en önemli görevlerinden birisi adil olmaktır. Eğer bir devlette adalet yok olmuşsa, tüm kurumlar yöneticilerin yakınları ve akrabaları ile dolmuşsa, eşitsizlik, hakkaniyetsizlik alıp başını gitmişse, insanlar konumlarına, sıfatlarına ya da kim olduklarına göre değerlendiriliyorsa, büyük bir kesim açlıktan kıvranırken bu görmezden geliniyor, dahası yöneticiler zevküsefa içinde yaşıyorsa, insanların malı, canı çeşitli kriterlere bağlı olarak korunuyorsa, bir kesim sokaklarda açlıktan ve sefaletten ölürken diğer kesime büyük olanaklar sağlanıyorsa orada hakkını talep etmek farzdır. Devletin görevi tüm vatandaşlarına eşit ve adil olmak, hepsinin canını ve malını koruyup kollamak, kimin ne olduğuna bakmadan kuralları herkes için uygulamaktır. Benim tüm yaptığım çaresiz insanlara haklarını hatırlatmaktır.”

Ebu Ömer öfkeyle atıldı.

“Kayınbiraderinin bir Karmati olduğu gerçeğini inkâr etmeyeceksin herhalde. Bu yüzden hapiste çürümekte! Sen de onun gibi bir Karmatisin!”

“Her insan kendinden sorumludur. Kimse bir diğerinin yaptıkları ile suçlanamaz. Kaldı ki bugün suç ya da yanlış olarak baktıklarımız bir süre sonra öyle algılanmayabilir. Tıpkı her coğrafyada aynı şeyin farklı değerlendirilmesi gibi. Doğruluk kavramı muğlaktır. Mutlak olan tek şey Yüce Allah’tır. Onun adaleti dışında her şey insan ürünüdür ve bundan dolayı hatalıdır. Yanlış olan bizim bakış açımızdır her zaman.”

“Bu durum halifenin konumunu ve hayatını tehlikeye atmakta!” diye çıkıştı Ebu Ömer.

“Benim halifeye ve annesine olan sevgimi saygımı kendileri de çok iyi bilir. Ki daha evvel defalarca sağlıklarına kavuşmalarına yardımcı da oldum. Ben sadece bir sufi dervişiyim. Ne isyancı ne de devlet düşmanıyım.”

îbni Mükrem yeniden boğazını temizledikten sonra konuşmaya başladı.

“Evet o konuda seni şarlatanlık ve büyücülükle suçlayanlar var. Hindistan’da bu konuda eğitim almışsın. Çölün ortasında hiç yoktan yiyecek içecek yaratıyor ya da ölü kuşları diriltiyor gibi yaparak insanları kandırıyormuşsun. Oysa ölü kuşun yerine yeni bir kuş koyduğun, sakladığın yiyecekleri hiç yoktan ortaya çıkmış gibi gösterdiğin aşikâr.”

“Dahası cinlerle çalışıyormuşsun! Bu konuda şahitlik edecekler var!” diye ekledi Ebu Ömer.

Hallâc gülümsedi.

“İnsan aklı bilmediği ve anlamadığı şeylerin gerçeküstü olduğuna inanabilir. Ben ne büyücüyüm ne de bir şarlatan. İyileştirdiğim insanları ben iyileştirmedim aslında. Ben sadece aracıyım. Şifayı sağlayan Allah’tır. Benim tek yaptığım ayrık otlarını temizlemeye yardım etmektir. Hindistan’da uzun yıllar kaldım doğrudur. Ancak oralara gitme nedenim dinimizi yaymak, bilemeyenlere Allah’ın sözlerini öğretmek içindi.”

îbni Mükrem kendisini daha da fazla rahatsız hissetmeye başlamıştı. İçten içe Hallâc'ın haklı olduğunun farkındaydı. Bir yanda dünyevi arzuları, diğer yanda vicdanının sesi arasında sıkışmıştı. Ancak çoktan adalet kefesini satmıştı, geri dönüşü yoktu. Salondaki uğultu yeniden başlamıştı. Elini kaldırarak işaret vermesiyle salon yeniden sessizliğe gömüldü.

"Peki meydanlarda kendinden geçmiş bir halde Allah olduğunu iddia etmen? Bunu da inkâr etmeyeceksin herhalde!" diye sordu sert bir ses tonuyla.

Derin bir nefes aldı Hallâc. Söyleyeceklerinin karşısındaki kitle tarafından anlaşılmayacağını, dahası yanlış algılanabileceğini biliyordu. Ancak yine de cevap verdi:

"Siz şimdi karşınızda bir kişi olduğunu düşünüyorsunuz değil mi?"

İbni Mükrem şaşkınlıkla cevap verdi:

"Elbette. Tam karşımda duruyorsunuz işte."

"Siz bir kişi görebilirsiniz ama aslında bir kişi olduğum sadece bir düşüncedir. Ve ben o düşünce değilim. Siz de değilsiniz. Tıpkı benim gibi siz de en yüce gerçeksiniz. 'Gerçek Ben' bu dünyadan,

zihinden ve bedenimden daha önce vardı. İnsan kendisini şu ya da bu, şunu ya da bunu yapan olarak düşünmekten vazgeçtiğinde gerçek özünü keşfeder. Sizinle benim aramda hiçbir fark yoktur. Bir yaprakla ve bir köpekle de öyle. Taş, toprak ve denizlerle de aramda bir fark yoktur. Hepsi Yüce Rabbimin farklı farklı tezahürleridir. Benim hayatım tıpkı sizinki gibi birbirini izleyen olaylardır. Sadece ben herhangi bir şeye bağlı değilim. Tüm bunları gelip geçici bir gösteri olarak görüyorum. Oysa sizler ona bağımlısınız. Tıpkı her damlanın okyanusun kendisi olması gibi ben de Yüce Rabbimin bir parçasıyım. Ben O'yum ama O ben değil. Aynı anda hem var hem yok olan, hem çok hem az olan, hem her şey hem hiçbir şey olandır O."

İbni Mükrem şaşkın bir şekilde Hallâc'a bakarken insanların neden bu dervişten bu denli etkilendiklerini anlamıştı. Tam ağzını açıp bir şey

söyleyecekken Ebu Ömer araya girdi.

“Dini değerleri aşağılaman, onları yozlaştırman peygamberimize ve onun makamına zarar vermektedir. Bu büyük bir suçtur.”

Hallaç bakışlarını Ebu Ömer’in köşeli yüzünde dolandırdı.

“Bu söylediğinizi yapmış olmam mümkün değil.”

“Öyle mi?” diye atıldı Ebu Ömer. Ardından önünde duran defterlerden birini havaya kaldırdı.

“Bu defterler senin midir?”

“Görmediğim için bilmiyorum.”

îbni Mükrem defterleri yardımcıya uzatıp, “Gösterin!” diye buyurdu. Ufak tefek adam defterleri Hallâc’a gösterdikten sonra yeniden başkadıya uzattı.

“Senin midir bunlar?”

Defterleri alıp tek tek içlerine bakan Hallâc, “Evet benimdir,” diye cevap verdi.

“İçindeki yazıları yazdığını kabul ediyorsun yani?” “Ediyorum.”

îbni Mükrem defterden bir paragrafı işaret ederek Ebu Ömer’e uzattı. Ebu Ömer işaret edilen paragrafı okumaya başladı:

“Eğer bir insan hac görevini yapmak ister de buna imkân bulamazsa evinin içinde kimsenin girmediği temiz bir köşe bulup, hac dönemi Beyt’el-Haram’da yapıldığı gibi çevresinde yedi kez dönerse, otuz yetim yedirip, içirip, onlara dirhem verirse bütün bunlar hac yerini tutar. ”

Okumayı bitiren Ebu Ömer, Hallâc’a döndü.

“Bunları nereden aldın?”[1]

“Haşan Basri’nin Kitâb’el-İhlas^ndan.”[2]

“Yalan söylüyorsun ey Allah düşmanı! Ey kâfir! Ey kanı helal adam!” diye bağırdı Ebu Ömer öfkeyle. Ağzından tükürükler saçıyordu. “Biz de Mekke’de dinledik Haşan Basri’nin Kitâb’el-İhlas’ım. Onda senin anlattıklarından tek kelime yoktu!”

Hallâc tam cevap verecekken o ana kadar sessizce duruşmayı izleyen Vezir Hamid araya girerek buyurdu:

“Yazın bunu!”

İbni Mükrem vezirin ne demek istediğini anlamamıştı.

“Neyi vezir hazretleri?”

“Söylenen sözü! Kanı helal olan adam!”

Salonda çıt çıkmıyordu. Herkes vezirin ve başkadınm ağzından çıkacak kelimeleri pürdikkat bekliyordu. îbni Mükrem vezirin ne yapmaya çalıştığını anlamıştı. Ancak bu durum onu rahatsız ediyor, gerginliğini artırıyordu. Vezir aleni bir şekilde herkesin gözü önünde duruşmaya şüphe düşürüyor, daha yargılama başlamadan idam cezası için uygun kılıf arıyordu. Keskin bir kılıcın üzerinde yürüdüğünün farkındaydı İbni Mükrem, öyle ki her adımda kendi sonunu da getirebilirdi. Her ne kadar Vezir Hamid’le sürtüşmemesi gerektiğinin bilincinde olsa da bulunduğu konum ve Müslüman olmasının gereği adil olması gerekiyordu. En azından öyle görünmeliydi. Adalet kefesini Kahire başka-dılığı için satmıştı satmasına ancak bunu herkesin gözü önünde ayan beyan ortaya sermenin de gereği yoktu. Bu nedenle yapılması en doğru şeyin sözleri duymazdan gelip mahkemeye devam etmek olduğuna kanaat getirerek Hallâc’a döndü:

“Cevabını bekliyoruz.”

Hallaç sakin bir şekilde cevapladı:

“Nasıl ki Kur’ân, okuyan herkese kendi sırlarını ifşa etmezse, Haşan Basri’nin kitabını her okuyan ya da dinleyen de farklı şeyler algılar. Zira her insan kendi zihin çerçevesinden bakar hayata. Olayları, okuduklarını, gördüklerini ve yaşadıklarını ancak kendi bakış açısı ile değerlendirir. Bu

nedenle sizin algıladıklarınızla benimkiler farklıdır. Bilgi değerlidir. Onlar cehaletin yok olmasına yardımcı olur. Başlangıçta yararlıdırlar ama sonunda bir engel haline gelebilirler. İnsan onları ne zaman terk edeceğini bilmelidir. Önemli olan insanın niyetidir. Neyi neden yaptığını Rabbi bilirse görevini yerine getirmiş sayılır. Bunu söylememde ne gibi bir kötülük var?"

Sözünü tamamlar tamamlamaz kısa bir sessizlik oldu. îbni Mükrem tam bir kelime edecekken karşı sırada bir hareketlenme oldu. Vezir Hamid ayağa kalkarak, kendisiyle beraber ayağa kalkanlardan birine elindeki kâğıdı uzattı. Kâğıt parçasını alan halifenin kâtibi saygılı bir şekilde onu îbni Mükrem'e uzattı. Aynı anda Vezir Hamid'in sesi çınladı salonda:

"Yazın dedim hemen! Kanı helal olan adam!"

îbni Mükrem bu sözü kayıtlara geçirdikleri takdirde bunun idam için önemli bir kılıf olacağının farkındaydı. Ama aynı zamanda mahkemeyi ve şeriat kurallarını hiçe saymaktı bu. Yargılanmayı es geçiyordu resmen. Ancak yapılacak bir şey yoktu. Bu söz Ebu Ömer'in ağzından çıkmış, vezir de bunu kullanmak üzere harekete geçmişti. Mecburen ona uzatılan kâğıda bu sözleri yazıp altına imzasını attıktan sonra, Ebu Ömer'e uzattı. O da aynı şekilde kâğıdı imzaladıktan sonra Hallâc'a döndüler. Aynı dik ve mağrur ifadeyle karşılarında duruyordu derviş. îbni Mükrem vicdanıyla baş haşaydı. Böyle büyük bir din âlimini yok etmek doğru değildi. İçinden kadılardan bazılarının verilecek cezaya karşı çıkmalarını diliyordu. Böylesi bir durumda kapalı kapılar ardında onları etkilemeye çalışmayacaktı. Böylece hem vezirle anlaşmasını bozmamış olacak hem de bu vicdani yükün altına girmeyecekti. Ebu Ömer'in kulağına eğilip fısıltı halinde konuşmaya başladı:

"Bırakalım kararı kadılar kendi aralarında versin. Görüş bildirmeyelim açıkça."

Ebu Ömer şaşkınlıkla baktı îbni Mükrem'e.

"Ne diyorsun sen kadı hazretleri? Yaptığımız anlaşmayı unuttun mu yoksa?"

“Unutmadım elbette ama yapacağımız şeyin doğru olmadığını da biliyorum kalbimde. Allah ikimizi birden cezalandıracaktır bunun yüzünden.”

“Eğer anlaşmayı bozarsak Allah’tan evvel vezir gereken cezayı verecektir unutma.”

İbni Mükrem daha cevap veremeden Ebu Ömer gür bir sesle konuşmaya başladı:

“Bu defterde yazılan önerme şeytani bir isyan, zındıklıktır ve zorunlu olarak idamı gerektirir. Zira zındıkları pişmanlığa ve tövbeye çağırmaya gerek yoktur.”

Birden salonda büyük bir gürültü koptu. Bağıranlar, çığlık atanlar, katıla katıla ağlayanların sesleri birbirine karışıyor, insanlar arka taraflardan önlere gelebilmek için birbirlerini eziyorlardı. Ortalık karışmıştı. Askerler kalabalığı zapt etmeye çalışırken îbni Mükrem korku dolu gözlerle baktı onlara. Ebu Ömer’in duruşmanın başında söylediği sözler doğruydu, halk ayaklanacaktı böyle bir idamın ardından kesinlikle. Karışıklık ve gürültü giderek çoğalırken olaya el koyması gerektiğini düşünerek olanca gücüyle bağırdı:

“Susun! Susun dedim! Sessizlik! Daha diğer kadılar görüşlerini bildirmedi!”

Bunun üzerine azgın bir kaplanın sakinleşmesi gibi kalabalık sessizleşti. İbni el-Uşnani söz sırasının kendisine geldiğini anlayarak konuşmaya başladı:

“Tutuklunun kendisi bu yazdığı önermeye inandığını kabul etmedikçe idamı zorunlu değildir. Zira biliriz ki muhaddis-ler de bazı dinsizce sözleri aktarır ama onlara inanmazlar. Dolayısıyla bunu bir yerden naklettiği ama şahsen inanmadığı bir söz olduğunu söylerse kendisine karşı hiçbir suçlama kalmaz. Aksine buna inandığını söylerse o zaman bu noktada tövbe ve

pişmanlığa davet edilmesi gerekir. Bunu yaparsa yine ortada bir suçlama kalmaz. Reddederse işte ancak o zaman idamı zorunlu olur.”

Salondaki sessizlik sürüyordu. Gözler hemen Hallâc'a dönmüştü. îbni Mükrem korku dolu gözlerle baktı ona. Zira biliyordu ki karşısındaki bu yüce zat asla canını kurtarmak için tövbe etme fırsatına sarılacak bir adam değildi. Sakin bir ses tonuyla sordu:

"Evet ne diyorsun Hüseyin Bin Mansûr?"

Hallâc'ın yüzünde şefkatli bir gülümseme belirdi. Bir iki saniye sessiz kaldıktan sonra aynı sakinlikle cevap verdi:

"Bu dinleyerek öğrendiğim şekliyle aynen naklettiğim bir gelenektir. Yazdığım önermede cezalandırılmamı gerektirecek hiçbir sebep göremiyorum. Bu nedenle tövbe etmemi gerektirecek bir durum da söz konusu değildir."

îbni Mükrem tam karşısında oturan Vezir Hamid'in yüzünde şeytani bir gülümseme belirdiğini fark etti. En sonunda istediğini elde etmişti. O da Hallâc'ın böyle bir şey yapmayacağını çok iyi biliyordu. Ebu Ömer rahatlamış bir ses tonuyla konuşmaya başladı:

"Görüyorum ki tutumunda ısrarcısın."

Hallâc ellerini önünde birleştirip başını salladı.

"Evet. Yazdığım budur, bildiğim budur."

Vezir Hamid'in yüzündeki gülümseme giderek büyümüş, neredeyse neşeden kahkaha atacak hale gelmişti. îbni Mükrem vezire söz verdiği şekliyle görevini yerini getirmiş olmaktan dolayı rahatlamışsa da bir masumun canının alınmasına aracılık ettiği için vicdanen çok rahatsızdı. Ancak sona gelinmişti. Salonda yeniden bir gürültü başlamış, ortalık karışmışken elini kaldırdı ve son sözleri söyledi:

"Öyleyse tutuklunun şeriat hükümleri gereğince idam edilmesine karar verildi!"

İnsanlar kendilerini kalabalığın üzerinden duruşma alanına atarken îbni Mükrem verdikleri bu kararın kısa bir süre sonra

hepsinin sonlarını hazırlayacağından habersizdi. Ancak zaman o sırada bir masumun kanının dökülmesi zamanıydı. Ve bunun bedeli eninde sonunda ödenecekti.

56

İSTANBUL

Asayiş, Cinayet Büro ve Terörle Mücadele ekipleri tarihi köşkün her bir noktasını çepeçevre sarmış, içeriye ellerinde ağır makineli tüfekleri olan polisler dolmuştu. Başkomiser Mestan elindeki silahı bırakmadan diğer elindeki telsizinden anons geçiyordu.

“Acil ambulans isteyin buraya! Tekrar ediyorum! Acil ambulans. Yaralılar ve ölüler var. Durumu ağır olan olabilir!”

Telsizle işi bittikten sonra hızla Algan’m yanma gidip elini boynuna koydu. Ardından kazağını sıyırıp yaranın durumuna baktı. Küçük kara bir delikten oluk gibi kan geliyordu.

“Çok kan kaybediyor!” dedi telaşla. Boynuna doladığı uzun atkısını çıkarıp Algan’ın beline sardı. Ardından ağlayarak şok içinde onları izleyen Duygu’nun elini alıp yaranın üzerine bastırdı.

“Sağlık ekibi gelene kadar bastırarak tampon yap.”

Duygu gözlerinden yaşlar fışkırarak sordu: “Yaşayacak mı?”

Mestan kısa bir bakış attı Algan’a.

“Bilmiyorum. Yarası epey ağır. Hayati organların durumuna bağlı sanırım. Biz elimizden geleni yapmalıyız.”

Bunu söyler söylemez ayağa kalkıp Algan’m biraz ilerisinde yerde acı içinde kıvranan adamın yanma gitti. Az evvel sağ

omzundan vurmak zorunda kaldığı adam inliyor, kıvranıyordu. Başucunda şok içinde donup kalmış Şirin vardı. Sabit gözlerle bir noktaya bakıyor, tek kelime etmiyordu. Mestan önce adamın yanma çömelip cebinden çıkardığı kelepçeyi ellerine taktı. Ardından yarasının duruma baktı.

“Yaşayacaksın Joseph Eshkenazi! Yaran ağır değil. Ya da Amir Lomar mı demeliyim sana? Hangisini tercih edersin?”

“Bu yaptığınızın bedelini çok ağır ödeyeceksiniz biliyorsun değil mi?”

Mestan ayağa kalkıp gülümsedi.

“Allah Allah bak sen! Benim ülkeme gelip operasyon çekeceksin, komplolar kuracak, ortalığı karıştıracak, insanların başına iş açacak, adam öldürmeye kalkacaksın, sonra yakalanınca bunun bedelini ödeyeceksiniz diyeceksin öyle mi? Siz kimsiniz benim ülkemde böyle şeyler yapabileceğinizi sanıyorsunuz? N’oldu? Türk Polisi enseledi sizi!”

Joseph öfkeli bakışlarla baktı Mestan’a.

“Madem adımı öğrendin, kim olduğumu da anlamış olman gerek! Sen bittin!”

İçinde giderek büyüyen bir öfke hissediyordu başkomiser. Yıllardır dış güçler, dış mihraklar denilen bu insanların ülkelerin üzerinde kurdukları hâkimiyetten, halkları isyana, çatışmaya sevk ederek, hükümetler ve liderler üzerinde oynadıkları oyunlardan, sözde insani yardımlar yaparak gizledikleri komplolarından bıkmıştı. Kendi çıkarları ve emelleri için zavallı Algan Ataman’m ve Şirin Özdemir’in hayatım nasıl kararttıklarına bizzat şahit olmuştu. Emperyalizmden nefret ediyor, bu çıkarcı ülkelerin diğer dünya ülkelerini sömürmekten ve oyunlar oynayarak zor duruma düşürmekten yargılanmaları gerektiğini düşünüyordu. Atatürk ne güzel görebilmişti bugünleri, bundan neredeyse yüz sene önce. Emperyalizme ve sömürü düzenine dur diyebilmiş tek liderdi tarihte. Kolay mıydı sömürgeci emperyalist güç İngilizleri, Fransızları yenilgiye uğratmak, kurdukları planların ve komploların başarısız olmalarını sağlamak? Tıpkı Hindistan, Afrika, Güney Amerika’da yaptıkları gibi bölmeyi başardıkları

Osmanlı’nın topraklarını paylaşıp kendi ülkelerinin servetlerine servet katmak isterken, karşılarında güçlü bir lider önderliğinde zavallı gördüğü bir halkı bulmak? Türkiye’nin bağımsızlık savaşı sömürgeciliğe karşı kazanılmıştı. Burada asıl ironik olan kendisi de bir sömürgeci olan Osmanlı’nın bitmesinde diğer sömürgeci devletlerin rol oynamış olmalarıydı. Ancak sömürgecilik tarihe karıştı zannedilirken aslında emperyalist güçler sayesinde kılıf değiştirmiş bir şekilde ortaya çıkmamış mıydı yeniden? İstedikleri ülkelerin içinde olaylar ve karışıklıklar çıkartarak, ekonomik olarak çökerterek, tarımını, sanayisini yok ederek, finans kuruluşları aracılığıyla borç verip kendine bağımlı hale getirerek çıkar elde edip, maddi ve siyasi güç kazanmak bir tür yeni sömürgecilik değil miydi? Mestan tüm bu olanlardan nefret ediyordu ve insanların bu konuda bilinçlenmeleri gerektiğini düşünüyordu. Derin bir nefes alıp küstah bir ifadeyle kendisine sırıtmakta olan Joseph’e güçlü bir tekme attı.

“Kim bitiyormuş görelim bakalım!”

Joseph acı içinde yerde inleyerek kıvranırken Olay Yeri İnceleme teknisyenleri de beyaz kıyafetleri içinde yerde yatan İsmail’in ve Profesör Abdülrahim Ürgüplü’nün cesetlerini inceliyorlardı. Mestan yerden aldıkları örnekleri minik tüplere ve poşetlere dolduran teknisyenleri izlerken yanma yaklaşan Zeynep enerjik bir sesle konuşmaya başladı:

“Adı İsmail Hakkı Erdoğan. 29 yaşında. Kimsesi yok. Çocuk Esirgeme Yurdu’nda yaşayıp sonrasında kaçıp sokaklarda hayatına devam etmiş. Küçük yaşta bir tarikata dahil olmuş. Saçından DNA örneği alıp baktık hemen. Bilin bakalım kim çıktı?” Mestan gülümsedi.

“Tahmin ettiğim şey mi?”

“Evet. Haydar Doğaner’in cinayet zanlısı. Evde bulunan saç örneği ile uyuşuyor kesinlikle. Adamın kimliğini bulamamamızın nedenini merak ediyor musunuz?”

Başını salladı Mestan.

“Neymiş?”

Zeynep, İsmail’in eldiveni çıkarılmış elini gösterip avuç içlerini çevirdi. Buruşuk ve kıpkırmızı deri parıl parıl parlıyordu.

“Parmak izleri yok. Elleri yanmış.”

“Vay anasını. Hiç aklımıza gelmezdi.”

“Kesinlikle. Ben raporu hemen hazırlatıp yollarım size.”

Mestan geriye döndüğünde girdiği şoktan henüz çıkamamış olan Şirin’e kaydı gözleri. Eğilip koluna dokundu yavaşça.

“Şirin Hanım, iyi misiniz? Şirin Hanım?”

Şirin gözleri hâlâ sabit bir noktaya bakarak kendi kendine konuşarak sallanmaya başladı.

“Tüm bunlar nasıl olabilir? Bir hayat nasıl bu kadar yalan olabilir? Hiçbir şey gerçek değilmiş! Beni koruyup kolladığını sandığım, her gece beraber uyuyup uyandığım Amir bile. O da yalanmış, tıpkı babamın, annemin yalan olması gibi. Benim hiç gerçek bir hayatım olmamış. Olmamış... Hepsi yalanmış. Yalanmış. Yalanmış...”

Mestan, Şirin’in kendinde olmadığını anlamıştı. Acımıştı kadına. Kolundan tutup sarsarak gözlerinin içine baktı.

“Şirin Hanım kendinize gelin! Burada sizin yardımınıza ihtiyacı olanlar var.”

Mestan, Algan’ı işaret etmişti. Şirin gözlerinden yaşlar fışkırarak baktı Algan’a. Onu da mı kaybedecekti?

“Ne durumda? Yaşar mı sizce?”

“Bilmiyorum. Bu sorunun cevabını Allah bilir sadece.”

Şirin gülümsedi. Evet o bilebilir sadece diye geçirdi içinden. Ardından dua etti, Allah'ım lütfen onu bana bağışla! Lütfen bu iyiliği çok görme bana! Ateşli bir ateistten inançlı bir Allah dostuna dönüşmüştü. Algan’ın yanma

çöküp elini avcunun içine aldı. Gözlerinden sicim gibi yaşlar süzülürken eğilip kulağına fısıldadı.

“Lütfen beni bırakıp gitme! Tek gerçek sensin hayatımda!”

Bu sırada gelen sağlık ekipleri seri ve hızlı bir şekilde sedyeyi yere indirip Algan’ı üzerine yerleştirdiler. Ardından geldikleri hızla ambulansa yöneldiler. Bir diğer ekip Joseph Eshkenazi’yi elleri kelepçeli bir halde sedyeye yatırıyordu. Şirin bir an Joseph ile göz göze geldi. Daha beş on dakika öncesine kadar ömrünü onunla birlikte geçireceğini söyleyen adam bir yabancıya dönüşmüştü. Ona dair hissettiği tüm iyi hisler yok olup gitmiş, geride

tuhaf bir boşluk bırakmıştı. Başkomiser Mestan sağa sola emirler verirken dayanamayarak yanma gitti Şirin.

“Bir şey sormak istiyorum.”

“Elbette, buyurun.”

“Joseph Eshkenazi kim?”

“Joseph Eshkenazi dünyanın en büyük finans, ilaç ve genetik araştırma şirketlerinin sahibi olan Moşe Eshkenazi’nin oğlu. Dünyanın her yanma yayılmış olan Toplumsal Fayda Vakfı adında vakfı yöneterek pek çok ülkenin iç içlerine karışıyor, insani yardım ve demokratikleşme kılıfı içinde insanları isyana teşvik ederek hükümetleri sıkıştırıyor ve çıkar elde ediyor. Bunlar bir tek bu aile değil, başka ailelerin de bir araya gelmesiyle oluşmuş bir yapı. Tek çıkar elde etme yöntemleri bu değil. Öyle büyük bir maddi gücü kontrol ediyorlar ki dünyanın istedikleri noktasında istedikleri şeyi yapabiliyorlar.”

Şirin şaşkındı. Nasıl anlayamamıştı bunca zaman bunu aklı almıyordu.

“Ben... Ben bir yıldır onunlaydım.”

“Biliyorum. Kimliğini gizlemiş sizden de. Bu onların çok kullandıkları bir metod. Babanızın koruduğu şeyi elde etmek için sizi kullanmışlar.”

Şirin içini çekti. Demek kısa bir süre önce basının bir ömür özenle sakladığı kimliği açığa çıkmış, kızının nerede yaşadığı saptanmış ve yakınına güvenebileceği biri sokulmuştu. Bir kız en çok kime güvenirdi? Onu koruyup kolladığına inandığı sevgilisine. Derin bir iç çekip yeniden sordu:

“Nasıl buldunuz gerçek kimliğini?”

Mestan derin bir iç çektikten sonra anlatmaya başladı:

“Aslında tamamen tesadüfen bulduk diyebilirim. İstanbul’a geldiğinde bu vakfın başkanıyla geldi yanımıza. Sonrasında ben onu ve vakfı araştırmalarını söyledim arkadaşlara. Amir Lomar adında hiçbir kayıt bulamadık. Bu çok ilginçti. Zira istihbarat birimimiz illa ki bir şeyler bulurdu. Bütün kayıtları bir yıl önce başlamış. Daha eski bilgiler yok. Adam sanki hiç var olmamış gibi. Bunu fark edince araştırmayı derinleştirdik. Vakfın başkanı

olarak Moşe Eshkenazi görünüyordu. Ulaştığımız bir fotoğraf karesinde konuşma yaparken görülen bu adamın yanında oğlu olarak bizim Amir Lomar diye bildiğimiz kişi vardı. Yanında ismi Joseph Eshkenazi olarak belirtilmişti. Yani sizin anlayacağınız şans eseri bulduk aslında kimliğini.”

Şirin gülümsedi.

“Bilimde şans diye bir şey yoktur. Eğer tüm bilgiye sahip olsaydık şans dediğimiz şeyin asla olmadığını görebiliriz. Tıpkı havaya atılan bir paranın yazı mı tura mı geleceği o paranın boyutu, ağırlığı, ortamdaki havanın yoğunluğu, elimizin şekli ve duruşu, içeride hangi hava akımlarının olduğu, fırlatma hızımız, ses dalgaları gibi pek çok etkene bağlı olması gibi. Bunları hesaplayabilirsek yazı mı tura mı geleceğini de hesaplayabiliriz.”

Mestan güldü.

“Çok ilginç birisiniz. Böyle bir ortamda bile bilimle açıkladınız ya bunu. Ben de şöyle söyleyeyim o halde, evet şans ya da tesadüf diye bir şey yoktur. Onlar Tanrı’nın kendini gösterme şeklidir.”

Şirin gülümsedi. Evet aynen öyleydi. Her şeyin bir nedeni vardı. Tıpkı tüm bu olanların onun başına bir nedenle gelmesi gibi. İyi tarafından bakarsa bu yolculukta Tanrı'yı ve aşkı keşfetmişti. Eğer şansı olur da bunu yaşayabilirse ondan daha mutlusu olmayacaktı.

57

NEW YORK

Güneş çoktan uçsuz bucaksız pamuk yığınlarını andıran bulutların ardında batmış, geriye incecik pembemsi bir ışık bırakmıştı. Gökyüzünün maviliği giderek koyulaşırken ufuk çizgisinde koyu gri bir şerit oluşmuştu. Modifiye edilmiş ve 235 milyon dolara mal olmuş Boeing 747-430 model özel jet yaklaşık yarım saattir bulutların üzerindeydi. Kırmızı renkli bir üniforma giymiş, koyu renk saçlarını topuz yapmış olan bir hostes endişeli bir şekilde elinde tuttuğu gümüş tepsinin içindeki viski şişesi ve bardağı ile birlikte şeffaf kabinli asansöre binip toplantı salonlarının ve çalışma ofislerinin bulunduğu katın düğmesine bastı. Bu özel asansör ile uçağın gövdesinden yere kadar inilebiliyordu. Genellikle özel misafirleri uçağa bu özel asansör ile alıyorlardı. Uçakta yok yoktu. Konser salonundan sıcak ve soğuk havuza, Türk hamamından garaja kadar akla gelebilecek her şey özel olarak dizayn edilmişti. Kapı kolları ve musluklar som altındandı. Konser salonunda yer alan piyano en büyük konser alanlarında bile eşine az rastlanır cinstendi. Yaklaşık beş yıldır bu uçakta çalışmasına rağmen patronunu ilk kez bu denli sinirli ve öfkeli görmüştü. Bir tuhaflık olduğu yola çıkış şekillerinden de belliydi. Normalde günler öncesinden belli olan uçuş programlarına göre hazırlık yapar öyle yola çıkarlardı ancak bu sefer gecenin bir yarısı yataklarından

kaldırılmış ve bir saat içinde yola çıkılacağı söylenmişti. Nasıl giyinip nasıl evden çıkmıştı hatırlamıyordu. Asansör katta durunca dışarı çıkıp büyük toplantı salonuna doğru yürümeye başladı. Neler olduğunu bilmiyordu ama patronunun bağırtılarına bakılırsa gerilim hâlâ sürüyordu. Bu uçakta o güne değin çok sayıda devlet başkanı, cumhurbaşkanı, başbakan ve dünyanın en zenginlerini görmüştü. Bazen seslerin yükseldiğine, çeşitli tartışmalara tanık olmuştu. Ancak hiçbiri şimdiki gibi değildi. Toplantı salonunun önüne

gelip durduğunda derin bir nefes aldı. Bir iki saniye heyecanını kontrol altına almaya çalıştıktan sonra kapıyı çaldı. Güçlü bir “Girin!” sesinden sonra kapıyı açıp içeri girdi.

Moşe Eshkenazi platin ayaklı, özel bir alaşımdan yapılmış devasa çalışma masasının başında oturmuş sinirli bir şekilde internet üzerinden bağlanılan telefondan biri ile konuşuyordu. Masanın hemen karşısında yer alan kocaman holografik ekranda dünyadaki tüm borsaların hisse senetlerinin grafikleri anlık olarak görülüyordu. Masanın yüzeyinin bir bölümünde yer alan aynı holografik ekranda Türkiye’nin ve bazı Türk yetkililerin fotoğrafları görülüyordu. Deri koltukların üç tanesi doluydu. Bunlardan birinde özel görevli Hristiyan bir kardinal, diğerlerinde ise favorilerindeki saçları lüle halinde aşağı sarkan yüksek rütbeli bir haham ve bir Suudi prens oturuyordu. Elindeki viski şişesi ile bardağını masaya bırakan hostes saygılı bir ifadeyle anlık ihtiyaçları gidermek için arkada bir köşeye geçip beklemeye başladı. Moşe gözlerinde öfkeli pırıltılarla bağırdı:

“Ne demek oğlunuz şu an sorguda? Onlar kim oluyor da benim oğlumu sorgulama cüreti gösterebiliyor? Kim olduğumuzu bilmiyorlar mı?”

Karşı taraftaki kişi sakin ve saygılı bir üslupla açıklamaya çalıştı:

“Biliyorlar Üstat Moşe. Ancak özel yetkili bir savcı ile baş-komiser olayın peşini bırakmıyor. Endişe etmeyin, üst makamlar olaya el koyacaktır eminim. Biz gereken mesajları verdik. Biliyorsunuz Türk yetkililerle son yıllarda iletişimimiz pek iyi değil. Ara ara böyle restleşmeler olabiliyor. Ama ne kadar restleşmeye

çalışsalar da bize karşı çıkmaları mümkün değil. Her taraftan bize bağlılar. Onların bu çıkışları sadece halkı rahatlatmak için kullanılan söylemler.”

Moşe ayağa kalkıp etrafa tükürükler saça saça bağırmaya devam etti:

“Onlar benim oğlumu sorgulayamaz! Derhal bu duruma son verilmesini istiyorum. Eğer bu olmazsa 24 saat içinde o güne kadar görmedikleri büyüklükte bir ekonomik krizle yüz yüze gelirler. Kevgire dönmüş ekonomileri dibi görüp iflas ettiklerinde görürüm onları ben! İstanbul’un

göbeğinde birkaç patlama da kendine getirir onları. Bunları ima etmene gerek yok! Direkt ilet söylediklerimi!”

“Emredersiniz Üstat Moşe.”

Moşe durup bir nefes aldıktan sonra sesinin volümünü düşürerek daha sakin bir şekilde sordu:

“Sır kimin elinde şimdi? Nigâhdarın kızında mı?”

“Evet efendim.”

“Adamın durumu ne?”

“Kritik süreci atlattı efendim. Kız devamlı yanında. Polis korumasındalar ikisi de.”

Moşe derin bir nefes alıp ne yapabileceklerini düşündü. Ardından kesin bir dille talimatlarını sıraladı.

“Tamam. Yeni nigâhdar, kız bu durumda. Peşini bırakmayın. 24 saat ne yapıyor, ne yiyor, ne içiyor rapor istiyorum. Ortadan kaybolmasına müsaade etmeyin. Bürokrasideki adamlarımızla irtibata geçin. Emniyet içinde onlara bağlı polislerden yardım alabiliriz. Ortalık biraz sakinleşince hemen harekete geçiyoruz. Bu sefer hata payı sıfır.”

“Emredersiniz Üstat Moşe.”

Moşe telefonu kapar kapamaz dirseklerini masanın üzerine koyup ellerini çenesinin altında birleştirdi. İşlerin bu duruma gelmesine çok sinirlenmişti. Türkiye’deki baronlarının kullandıkları tarikattan beceriksiz bir adamın bu iş için seçilmesine de çok kızmıştı. Hata yapmıştı. Bunun için kendi adamlarından birini kullanmalıydı ama Türk bir genci kullanmak güvenlik açısından

daha mantıklı gelmişti o ara. Derin bir nefes aldı. Bin küsur yıldır ele geçirmeye çalıştıkları sırra ulaşmalarına ramak kala ellerinden kaçırmışlardı. En azından kimde olduğunu biliyoruz diye geçirdi içinden. Zira sonuncusunda nigâhdarın kim olduğunu bulmak neredeyse kırk yıl

sürmüştü. Bu nedenle bir sıfır önde-lerdi. Tek yapmaları gereken kızı takip etmek ve en uygun anda harekete geçmekti. Bu seferki planın başarısız olma şansı daha düşüktü zira kimlik ellerindeydi. Ancak bir sorun vardı. Konsey bu başarısızlığı hoş karşılamayacaktı. Büyük Üstat'ın tavrı netti. O nedenle bir an evvel harekete geçmeliydi. Gülümsemeye çalışarak masanın etrafında oturup kendisini izleyen üç büyük dinin temsilcilerine baktı. Her biri milyonlarca insana sahip bir gücün temsilcileriydi. İnsanlar dinlerin ortaya çıkış şekillerini unutmuş, verdikleri gerçek mesajları kavrayamamış, kendilerinin doğruyu bildiğini iddia eden din görevlilerinin ve sistemi sürdürenlerin peşlerine düşüp üzerlerinden devasa ölçekte paralar kazandıklarını göremeden yaşamlarını sürdürür olmuşlardı. İnsanoğlunun en önemli özelliğiydi bu. Buna sürü psikoloji deniyordu. Birinin yaptığını diğerleri de sorgusuz sualsiz yapıyordu. Eğer günün birinde her insan sorgulamaya başlarsa ve İlahi güce ulaşmak için kurumlara, kuruluşlara, din adamlarına ya da yapmak zorunda oldukları birtakım görevlere ihtiyaçları olmadığını anlarlarsa onların işi bitecekti. Milyarlarca insan üzerinden sağladıkları fayda yok olacak ve ellerindeki güç yok olacaktı. Ancak Moşe bunun çok uzun bir süre gerçekleşmeyeceğine emindi. Sırrı yok etmek bu yüzden önemliydi. Ondaki bilgilerin açıklanması durumunda bu düşündükleri çok daha erken yaşanabilirdi.

Masadaki üç koltuktan birinin sahibi olan kardinal kırmızı cübbesi içinde boğazındaki gıcığı temizledikten sonra söze girdi:

"Önemle belirtmeliyim ki, papa hazretleri bu durumdan son derece rahatsızlar. Eğer sır açıklanacak olursa milyarlarca insan üzerinde hâkimiyetleri son bulacağı için büyük bir kaos olacağından endişe ediyor."

Favorilerinden saç lülelerinin çıktığı, başında beyaz bir takke olan haham başını salladı.

"Ben de aynı fikirdeyim. İnsanların bir arada yaşayabilmeleri belli normların etrafında gerçekleşir. Aynı milletten olma, aynı dine mensup olma gibi. Bunlardan birinin içi boşalırsa insanları yönetemez, yönlendiremezsiniz. Savaşlar çıkmaya başlar."

Moşe adama hak verdiğini göstermek için başını salladı. Ancak masada oturan herkes çok iyi biliyordu ki yeryüzünde yaşanan savaşların pek çoğu din yüzünden çıkmıştı. Tarih boyunca insanlar diğerleri üzerinde hâkimiyet sağlamak için dinleri kullanmışlardı. Hâlâ da öyleydi. Dünyayı kana bulayan terör örgütleri dini söylemle hareket ediyor, dini ideoloji etrafında takipçi topluyorlardı. Yeryüzünün en büyük iki dininden biri olan İslam'ı temsil etmek üzere orada bulunan, milyarlarca Müslü-manın her yıl yaptığı Kâbe ziyaretlerinden akıl almaz bir servet kazanan bu devletin temsilcisi olan prens arkasına yaslanarak elinde tuttuğu altın kalemle oynamaya başladı.

"Ben de farklı düşünmüyorum. Sırrın açıklanması ve kitleler-ce benimsenmesi durumunda sadece kaos ortaya çıkmakla kalmaz çıkacak savaşlarla dünya gezegeni bile tehlikeye girebilir."

"Moşe gülümsedi. Tüm dünyadaki hac görevini yerine getiren Müslümanlardan yılda sadece 28 milyar dolar kazanan Araplar yüzlerce yıldır sadece kendi dini yorumlama şekillerini tüm dünyadaki Müslümanlara dayatmakla kalmamışlar, aynı zamanda Arap kültürünü de yaymayı başarmışlardı. Bütün büyük kitapları okumuş olan Moşe biliyordu ki hiç kimse gerçekten onlarda yazan ilahi bilgileri içselleştirememiş, anlayamamıştı. Sadece bir yıllık Hac parası bile dünya üzerinde açlıktan kıvranan insanların, minicik çocukların ve yoksullukla savaşan, su bile bulamayan ülkelerin sorunlarını çözerdi ama amaç hiçbir zaman bu olmamıştı dünyada. Amaç her zaman daha fazla güç ve paraydı. Ellerini masanın üzerinde birleştirerek kendinden emin bir tavırla konuştu Moşe:

"Merak etmeyin, yeni nigâhdarın kim olduğunu biliyoruz. Kısa bir süre sonra ele geçirmiş olacağız."

Kristal şişedeki safran rengi viskiden bardağına doldurup büyük bir yudum alan Moşe yine de tedirgindi. Onu bu derece

tedirgin edense her ne kadar kontrol kendindeymiş gibi görünse de olmamasıydı. Bir an evvel oğlunu Türk yetkilerden geri almalıydı. Ardından nigâhdarın peşine düşeceklerdi yeniden. Masanın üzerinde duran telefondan bir numara çevirdikten sonra karşıdan mekanik bir erkek sesi duyuldu. Moşe kararlı bir şekilde son talimatını verdi:

“Fikir değiştirdim. Hemen bir operasyon başlatın. İstanbul’un en kalabalık yerinde olsun ama. Mesajımız daha anlaşılır olur böylece.”

[1]

Louis Massignon, Hallâc’ı Mansûr’un Çilesi, s. 656.

[2]

Büyük ilahiyatçı ve İslâm alimi.

58

BAĞDAT

MS 9 Mart 922 Salı

Güneş olanca yakıcılığıyla gökyüzünde yavaş yavaş alçalıyordu. Şehrin kumlarla kaplı sokaklarında büyük bir telaş vardı. İnsanlar evlerine, iş yerlerine kilit vurarak Bâb'el-Tak meydanına akın ediyor, çocuklar gülüşerek etrafta koşuşturuyor, sokak köpekleri kalabalıktan ve gürültüden rahatsız olmuş bir vaziyette havlıyorlardı. Müthiş bir uğultu yükseliyordu her köşebaşından. Her hafta kurulan pazar yeri kaldırılmış, yerine ahşap bir platform kurulmuştu iki gün önce. İnsanlar ahşap platformun gerisinde kendilerine bir yer bulmak için itişip kakışıyor, yenileri geldikçe çoğalan kalabalık nedeniyle kendi aralarında tartışıyorlardı. Meydandaki platformun bir köşesine hazırlanmış darağacının etrafında iki gündür hiç kıpırdamadan nöbet tutan insanlar vardı. Ne yemek yiyor, ne su içiyor, kendilerinden geçmişçesine ağıt yakarak ağlıyorlardı. Bunun etrafına bir grup güvenlik görevlisi sıralanmış, halkın platformun üzerine çıkmasına ve arbede yaşanmasına engel olmaya çalışıyordu. Havada ter ve kan kokusu birbirine karışmıştı. Platformun bir köşesinde büyük bir çarmıha gerilmiş olan neredeyse bir deri bir kemik bir adam başı önünde baygın vaziyetteydi.

Bileklerinden çivilerle bağlanmıştı çarmıha. Sağ eli ile sol ayağı kesilmiş, akan kan yapış yapış kara bir göl oluşturmuştu bulunduğu yerde. Kesilmiş uzuvlar platformun üzerinde oyuncak gibi duruyordu. Sanki balmumundan yapılmış, gerçek bir insana ait olmayan uzuvlar gibilerdi. Gökyüzünde çığlık atarak uçan leş yiyici kuşlar, avının etrafında daireler çizerek dolanan yırtıcı hayvanlar gibi uygun anın gelmesini bekliyordu. Yüzlerce kara sinek kan, dışkı ve idrar dolu platformda uçuşuyor, arada esen hafif bir rüzgâr kokuyu daha beter hale getiriyordu.

Uzun boylu, geniş omuzlu, iri yarı bir adamın platforma çıkmasıyla etraf sessizleşti. Siyah bir cübbe giymiş adamın kara gözlerinin olduğu yüzünde yara izleri vardı. Kıpırtısız duran ince dudakları toprakta ölü yatan iki solucana benziyordu. Gözleri sanki karşısında bir insan seli yokmuş gibi

uzaklara bakıyordu. Görevini en doğru şekilde yaptığına olan inancıyla çenesini gururla yukarı kaldırmıştı. Cellat Ebü'l-Haris'ti bu.

Az ileride kalabalık bir kafile görününce kalabalık yeniden itişip kakışmaya başladı. Gelenler saray eşrafıydı. Pahalı ipek kumaşlardan yapılmış kaftanları ve gösterişli sarıkları ile kendi aralarında fısıltı şeklinde konuşarak onlara ayrılmış özel alana geçtiler. Bir grup askerin koruması eşliğinde gelen Vezir Hamid tam ortalarındaki geniş koltuğa oturup kendisine selam veren halka başıyla karşılık verdi. Ardından elini kaldırarak cellada başlamasını işaret etti. Onun işaretini gören cellat üzerindeki siyah cübbeyi çıkarıp bir kenara koydu. Üstü çıplak bedeninin altında siyah kumaştan dökümlü bir şalvar vardı. Kalabalıktan müthiş bir uğultu yükseldi. İnsanlar çığlık atmaya, alkışlamaya başlamışlardı yeniden. İki gündür süren bu işkence yetmemişti sanki onlara. Kan gördükçe kuduran vahşi bir hayvan gibi daha fazlasını istiyorlardı.

Tam bu esnada gözlerini açmaya çalıştı Hallaç ancak göz kapaklarımn üzerine ağır birer külçe bağlanmış gibiydi. Zar zor açtığı gözlerinden içeri sızan ışıkla kendine geldi. Ne kadar zamandır kendinde değildi hatırlamıyordu. Nerede olduğunu ya da neler olduğunu da. Burnuna keskin bir kan ve dışkı kokusu geldi.

Nefesini kesen bir acı duyumsuyordu ancak bu acının nereden kaynaklandığını bilmiyordu. Sanki birisi kalbini söküp çıkartı-yormuşçasına şiddetli bir acıydı bu. Gözlerini biraz daha açarak etrafını görmeye çalıştı. Çığlıklar, alkışlar ve yuhalamalar ile büyük bir kalabalığın tam ortasındaydı. Yanı başında dikilen adamı görünce hatırladı her şeyi bir anda. Rabbine kavuşmasına sayılı saatler kalmıştı artık. Yıllardır sarayda süren hapis hayatı dün itibariyle son bulmuştu. Tutukluluğu boyunca defalarca iyileştirdiği Halife Muktedir en sonunda Vezir Hamid'in baskılarına boyun eğmiş ve onun ölüm fermanını imzalamıştı. Buna şaşırmıyordu. Çok daha önce olmasını beklemişti aslında bunun. İnsanoğlunun bu dünyaya doğduktan sonra dünya malı ve nimetleri ile gözlerinin kamaştığının ve her şeyi gerçek sandığının farkındaydı. Birer illüzyondan ibaret olan makam, koltuk ya da sıfatlar Allah'ın yeryüzündeki elçisi olduğuna inanan insanları bile büyülüyordu. Ancak tüm bu olanların hiçbir anlamı yoktu.

Hepsi ve her şey yüce Rabbinin ona gönderdiği sınavlardı. Hepsini verdiği nimetler gibi sevgiyle kucaklıyordu. Tamamen teslimdi O'na. Aklına Hristiyanlarm peygamberi îsa geldi ansızın. Onu da kendi halkı bir meydan da çarmıha gererek işkencelerle öldürmemiş miydi? İsa'nın da onun o an hissettiklerinin aynısını hissettiğine emindi. Öyle olmasa Rabbine kendisine işkence ederek öldürenler için "Onları bağışla, ne yaptıklarını bilmiyorlar!" der miydi? Evet tam olarak böyle hissediyordu o da. Bu dünya denilen âleme gelen her insan kendi gerçeğini unutmuş, etrafını saran şeylerin gerçek olduğuna, içinde yaşadığı bedenin, ona verilen ismin, sıfatların kendisi olduğuna inanmıştı. Aklına Hindistan'a gittiğinde tanışıp aylarca misafiri olduğu arkadaşı Mingma geldi. Onunla ilk tanıştığında söylediği sözleri daha dün gibi hatırlıyordu.

"Gördüğün, duyduğun, deneyimlediğin her şey bir illüzyondur. Dinler, öğretiler, sözler de öyle. Tek gerçek senin içindedir. Sen ne doğdun ne de öleceksin. Bu beden de sen değilsin. Ne zaman saf bilinç olduğunu idrak edersen dünyayı gerçek haliyle görmeye başlarsın."

O güne değin ta yüreğinde hissettiği hakikatin ne olduğunu idrak etmişti seyahati sırasında. Ve sonrasında insanlara bunu anlatabilmek için yaşamayı seçmişti. Biliyordu insan ancak aydınlandığı takdirde bu gerçeği algılayabilirdi. Pek çok kişi bu gerçeğe ancak ölüm anında vakıf olabilecekti. Sözleri yüzünden yanlış anlaşılacağını, cezalandırılacağını, acı çekeceğini, yalnız kalacağını biliyordu. Diğer sufilerin onu yalnız bırakacaklarını, arkalarını döneceklerini, sırları halka açarak hata ettiğini düşüneceklerini de biliyordu. Ancak nasıl en büyük sevgilisinin, Yüce Rabbinin bir parçası olduğu o ilahi varlığın gerçeğini anlatmadan durabilirdi? Kurumuş kanla yapış yapış olmuş kirpiklerini kırpıştırmaya çalışarak bedenine baktı. Sağ elinin olduğu yerde kan, kemik ve etten başka bir şey yoktu ortada. Sol ayağının olduğu yerden kurumuş et parçaları sarkıyordu. Acı dayanılmaz boyuttaydı ama hiçbir şey hissetmiyordu aslında. Bütün vücudunu lime lime doğrasalar da "Gerçek O" olduğu gibi duruyordu içinde. Bunu net bir biçimde hissediyordu. Mingma haklıydı. Onlar ona işkence ederek öldüreceklerini zannediyorlardı ama gerçekte ne öldürme vardı ne de ölüm. Bütün bunlar bir sahnede olup biten hallerdi sadece. Tıpkı çökmekte olan bir bina gibiydi. Eşyalar ve yaşayanlar zarar görse de boşluk olduğu gibi kalıyordu. Yani beden yok

olabilirdi ama bu özün yok olduğu anlamına gelmezdi. Sadece bir beden olduğunu düşünenler öleceğini zannederler diye geçirdi içinden. Yüzüne bir gülümseme yayıldı. Kalabalıktan biri bağırdı:

“Deli bu adam! Onca işkenceye rağmen gülüyor hâlâ!”

“Kendini bilmezin teki o! Demek ki az geldi cezası! Daha beterini hak etmekte!”

“Hemen öldürmeyeceksin bunu! Yavaş yavaş öldüreceksin ki gülmek neymiş anlasın!”

Birden başka sesler de duyuldu.

“Allah’tan korkun! İyi bir Müslümana bu yapılır mı hiç?” “Yetmedi mi yapılan işkenceler hâlâ? O yüce bir zattır! Ona bu yapılanların bedelini Allah soracaktır!”

Hallâc yandaşları ile karşıtları karşılıklı söz düellosuna girmiş, ardından yumruklar havada uçuşmaya başlamıştı. Kalabalıkta büyük bir dalgalanma meydana gelmiş, insanlar bağırıyor, ağlıyor, feryat ediyorlardı. Sanki onca kalabalık tek bir vücut haline gelmişti. Görevliler nizamı sağlamaya çalışırken birden etraftaki dükkânlardan birinden alevler yükselmeye başladı. Ortalık karışmıştı yeniden. Günlerdir çıkartılan yangınların haddi hesabı yoktu. Askerler olaya müdahale etmek için o tarafa koştururken olan biteni bir oyun seyreder gibi izleyen Vezir Hamid platformun üzerinde duran yardımcısına eliyle başlamasını işaret etti. Ufak tefek adam kendinden büyük sarığıyla celladın yanına giderken bir adam kalabalığın arasından sıyrılıp öne fırladı. Hallâc başını kaldırdığında göz göze geldi onunla. Yüzünde bir tebessüm oluştu. Bu şehre ilk geldiğinde dost olduğu yoldaşıydı bu adam. Son anında da onu yalnız bırakmamış, iki gündür bu meydanda ağlayıp duruyordu. Ebu Bekir yanaklarından yaşlar süzülürken yanma yaklaşmaya çalışıyordu. Kalabalık vahşi bir hayvan gibiydi adeta. Cellat aldığı emirle elinde devasa bir kılıçla Hallâc’ın yanına yaklaşırken bağırtılar, haykırışlar, ağlamalar yükseldi. İnsanlar çığlık çığlığalardı. Ebu Bekir olanlara inana-mıyordu.

“Ben sana sırları halka açma demedim mi?” diye bağırdı.

Hallâc gülümseyerek baktı ona. Cellat yanma ulaştığında başını gökyüzüne kaldırıp bağırarak kendi kendine konuşmaya başladı:

“Ya Rabbim! Şensin bu her yandan tecelli eden! Sana yalvarıyorum ya Rabbim! Yüzünün alevinden bana açık kıldığını başka herkesten gizleyerek, gizemlerine göz atmam için bana verdiğin izni başka herkesten esirgeyerek bana verdiğin bu mutluluk için sana teşekkür etme lütfunu benden esirgeme! Bak şu insanlara! Sana yaklaşmak için beni öldürmek üzere toplanmışlar! Bağışla onları! Bana açık kıldığını onlara da açık kılsaydın bu yaptıklarını yapmazlardı! Ve onlardan gizlediğini benden de gizlemiş olsaydın bu katlandığım sınamaya dayanamazdım. Hamd olsun sana yaptıklarında! Hamd olsun sana istediklerinde!”[1]

Birden cellat Ebü’l-Haris yüzüne okkalı bir tokat patlattı. O kadar şiddetli bir tokattı ki sesi metrelerce öteden duyuldu. Burnundan fırlayan kıpkırmızı kan bahar yağmurları gibi etrafı sulayıp, çenesinden aşağı akarken Ebu Bekir büyük bir feryat kopardı. Bir yandan bağırıyor bir yandan üzerindeki giysileri parçalıyordu.

“Allah’ım bu hak mıdır? Seni böyle seven kuluna yapılanlar reva mıdır?” diye inlerken göz göze geldi yeniden Hallâc’la. Hallâc ona bakarak ama Rabbine konuşmayı sürdürdü. Onca kalabalığa, acıya, kana ve pisliğe rağmen sakin ve huzur dolu görünüyordu.

“Allah’ım! Sen, sana isyan edenlere bile sevgi beslerken senin için işkenceye uğrayanlara rahmet etmeyeceğin nasıl düşünülür?”

Ardından dostuna gülümsedi.

“Korkma! Bu olanlar sadece bir sahne. Her şey gibi gelip geçici. Gerçek Ben’e kimse zarar veremez. Arkamdan ağlama. Sana bıraktığım sırrı sakla sadece.”

Ebu Bekir çok net hatırlıyordu Hallâc’ın o gece ona verdiği emaneti. Zamanı gelince açıp bakacaksın demişti ona. Ve o zamanın geldiğini anlayacaksın merak etme diye eklemişti. Ne demek istediğini şimdi daha iyi anlıyordu. Başını salladı. Birkaç adımda ona biraz daha yaklaştı. O olmadan yoluna nasıl devam edeceğini bilmiyordu. Cüneyd-i Bağdadi ile bağladığı

tasavvuf yolculuğu Hallâc ile anlam kazanmış, öğrendiği bilgileri onunla hazmetmişti. Öğretmeni onu terk ediyordu şimdi. Sesini duyması için bağırarak sordu.

“Tasavvuf nedir ya şeyhim?”

“En basit mertebesi şu anda gördüğün şeydir. Yemin olsun ki Allah’ın verdiği nimetlerle ıstıraplar arasında bir fark görmedim.”

Ebu Bekir yutkundu. Ardından yine sordu:

“Peki tasavvufun en yüce mertebesi nedir?”

“Onu birazdan göreceksin.”

Cellat gümüş pırıltılar saçan kılıcı havaya kaldırdığı an çığlıklar öyle bir boyuta ulaştı ki insanı sağır edebilirdi. Kalabalık

itişip kakışıyor, haykırıyordu. Tam bu esnada vezir elini kaldırarak yeni bir işaret verince cellat durdu. Yardımcısı gür sesiyle bağırmaya başladı:

“İnfaz gerçekleşmeden evvel Vezir Hazretleri suçluya son sözünü söylemesi için bir şans vermek istiyor. Ne demek istersin Hüseyin Bin Mansûr? Pişman mısın yaptıklarına?”

Hallaç gözlerini kısarak Vezir Hamid’e baktı. Ardından gülümseyerek cevap verdi:

“Yüce Rabbim gördüğün ve göremediğin her şey tek bir şeyin ta kendisidir. Her şey O’dur. O her şeydir. Üzüntüm sadece benim görebildiğim hakikatin bir parçasını bile sizlere gösterememiş olmamdır. Tüm yaptıklarınız için sizi bağışlıyorum. Yüce Rabbim de bağışlasın. Son sözüm Ene’l Hak’tır!”

Ardından bütün gücüyle bağırdı:

“Ben O’yum!”

Hamid’in kış denizleri kadar sert ve karanlık gözlerinde büyük bir hiddet belirdi. Bu son anda bile bu adama baş eğdirememişti. Onca işkenceye,

onca kırbaca, onca acıya rağmen Hallâc bir adım geri atmamış, asla bağırmamış, ağlamamış, yalvarma-mıştı. Bir gün önce uzuvları kesilirken gıkı dahi çıkmamıştı. Sanki bedeninin içinde değil gibiydi. Cellat bile şaşırmıştı. Böyle bir şey görmedim demişti sadece. O andan itibaren anlamıştı ki ne kadar fazla ölüm anını uzatırsa hakkındaki efsaneler de o kadar büyüyecekti. Zira daha şimdiden pek çok söylenti yayılmaya başlamıştı kentte. Ona hayran olan daha büyük hayranlık besliyor, sempati duyanlar seviyor, hoşlanmayanlar bile saygı duyuyordu. Söylentiler halifeye ulaşmadan işi bitirmeliydi. Zira halifenin idam konusundaki kararsızlığına, "Eğer sonrasında bu konuda bir sorun yaşarsanız beni idam edin!" diyerek güvence vermişti. "Eğer o adam öldürülmezse şeriatı değiştirecek ve onun ardından herkes dinden dönecektir. Bu da devletin yıkılması demektir" diye de iyice korkutmuştu. Hallâc'ın ölüsü de dirisi kadar sorun yaratabilirdi, daha iyi anlıyordu bunu şimdi. Öfke içinde başıyla işaret verdi cellada. İki adam Hallâc'ı insanların çığlıkları eşliğinde gerildiği haçtan indirdi. İdam sehpasının üzerine yatırıp ellerini ve ayaklarını iplerle bağladılar olduğu yere. Cellat gümüş rengi kılıcı kaldırdığında gökyüzünde bir kartal uzun bir çığlık attı bir anda. Bir kuş sürüsü aynı anda havalandı. Kılıç yere indiğinde kalan son elini de kopardı yerinden. Kalabalık azgın bir hayvan gibi inlemeye başladı. Açılan yaradan fışkıran taze kan yağmur gibi iniyordu yere. Hallâc ne bağırdı ne de inledi. Sadece aynı kelimeyi tekrarlayıp duruyordu:

"Bir! Bir! Bir! Bir!"

Tamamen teslim olmuştu olana o anda. Ebu Bekir kendini parçalayarak ağlamasına son verdi. Arkadaşına baktı. Onun o anda bedeninde olmadığını anladı. Hâlâ canlıydı. Nefes alıp veriyordu ama artık Rabbiyle birlikteydi biliyordu. Ona geri dönmüş, onunla bütünleşmişti. Yanaklarından yaşlar süzülürken kılıcın yeniden havaya kalkıp indiğini gördü. Hallâc'ın kalan son ayağı da yerinden koparken hıçkırmaya başladı Ebu Bekir. Çektiği zulme, acıya değildi ağlayışı. Hallâc'ı bu son anda anlayabilmesine ağlıyordu. Bunca zamandır sözlerinin ardındaki gizemi kavrayamıyor, ne demek istediğini tam olarak idrak edemiyordu. Lâkin şimdi, bu sahneyi izlerken anlamıştı her şeyi. Bir derken ne demek istediğinin farkındaydı. O, O'ydu. O, ondaydı. Tıpkı yarattığı her şeyde olduğu gibi. Etrafına göz gezdirdi. Tüm bu insanlar, hayvanlar, taş, toprak,

gökyüzü, hayvanlar, bitkiler, denizler, tüm madde. Her şey O'ydu. Nasıl ki damlalar okyanusun bir parçasıydı, onlar da İlahi olanın bir parçasıydı gerçekten de. Beden geçici bir evdi sadece. O anda bir gün evvel infaz başlamadan evvel Hallâc'ın söyledikleri geldi aklına. Ona sormuştu:

"Tüm bu olanlar O'nun sana gösterdiği sırrını diğerlerine açıkladığın için olmasın sakın?"

"Allah adına ben onun sırrını ifşa etmedim. îş öyle olsaydı peygamberlerin çektikleri azapların onları cezalandırmak için verildiğini söylemek daha doğru olurdu. Ben onun saadetini de felaketinden bir an bile ayırt etmedim."

Gümüş rengi kılıç havada son kez dönüp Hallâc'ın boynuna inerken Ebu Bekir gözlerini kapadı.

"Ene'l Hak!" dedi fısıltı halinde.

59

İSTANBUL

ar bembeyaz bir battaniye gibi tüm şehrin üzerini örtmüş,

JLX.rüzgâr buzdan dişleriyle ısırıyordu. Evlerin, ağaçların, sokakların ve otomobillerin üzeri kalın bir kar tabakası ile kaplıydı. İstanbul bu haliyle yeni bir geline benziyordu. Caddelerdeki trafik yoğunluğu azalmış, toplu taşımalar ve sokaklardaki tek tük insanlar dışında kimseler görünmüyordu etrafta. Hava soğuk ama yumuşaktı. Ağaç dallarında biriken karın düşmesi sonucu ara ara pof sesi geliyordu yürüdüğü yollarda. Sokak köpekleri apartmanların girişlerine sığınmış, kediler ürkek har-ketlerle çöp bidonlarının etrafında yiyecek arıyorlardı. Uzaktan boğazdan geçen vapurların çevresinde dört dönen martıların çığlıkları duyuluyordu.

Bir aya yakındır yatmakta olduğundan iyice zayıflamış bacaklarını açmak için dakikalardır yürüyordu Algan. Soğuk hava ona kendisini canlı hissettiriyordu. Ayağında kalın kar botlarıyla bembeyaz sokaklarda

arkasında izler bırakırken son haftalarda olan bitenleri düşünüyordu. Yaşadıkları akıl alır şeyler değildi. Bazen hayatta olduğuna inanamıyordu. Tüm hayatı yolunda, belli rutinler eşliğinde sürerken bir anda tepetaklak olmuş, uğruna ömrünü verdiği her şey ellerinin arasından kayıp gitmiş, sonra bir filmin sondan başa oynatılması gibi ağır ağır yoluna girmeye başlamıştı. Rüzgâr şiddetini arttırırken cep telefonunun ekranını açıp e-mail'lerine girdi. Daha evvel okunmuş olan e-mail'i yeniden açıp bakarak mutlulukla gülümsedi. Olayların başlangıcı sırasında kendisine gazeteyle ve televizyonla ilişiğinin kesildiğini bildiren yönetim, aklandıktan sonra bir karışıklık olduğunu belirterek hazır olduğunda onu beklediklerini belirten bir e-mail yollamıştı. Çok kızgındı onlara ama aldığı e-mail onu mutlu da etmişti. On günden fazladır gazetelerin manşetlerini süslüyor, iş adamı Haydar Doğaner cinayetinde polise yardım etmesinden övgüyle bahsediliyordu. Hatta bir gazetede kariyeri ve hayatı neredeyse bir yazı dizisi haline getirilmişti. Adının olaya karışmasının katilin bizzat yaptığı bir şey olduğu ve adam yakalanınca tüm gerçeğin ortaya çıktığı belirtilmişti. Telefonları da susmuyordu günlerdir. Olaylar sırasında bir kez bile çalmayan telefonu dur durak bilmeden çalıyor, yıllardır sesini dahi duymadığı tanıdıkları arayıp duruyorlardı. Algan bu ikiyüzlülükten nefret ediyordu ama biliyordu ki insanoğlunun içinde bu hep vardı. Kendisine zarar geleceği endişesiyle değerlerini hiçe sayabilir, masum olduğunu düşündüğü kişilere dahi sırt çevirebilirdi insanlar. O nedenle hiçbiri umurunda değildi. Her zaman mesafeli ve biraz soğuk bilinen biri olarak bu özelikleri şimdi ona avantaj sağlıyordu. Kimseyle görüşmüyordu. Aklı sadece Şirin’deydi. Ve gözü gibi bakıp yanından ayırmadığı hatta yapışık yaşadığı el yazmasında. Adımlarını yavaşlatıp arkasına baktığında hastaneden çıktığından beri kendisini koruyan polislerin ekip otomobiliyle ağır ağır onu takip ettiklerini görüp el salladı. Bu şekilde yaşamak biraz tuhaftı ama buna mecburdu da. Önüne dönüp adımlarını sıklaştırırken cep telefonundan Tvvitter uygulamasına girdi. Anında timeline’ına bir dolu haber düştü. Günlerdir ülkenin tek konusu Taksim’de Fransız Konsolosluğu’nun önünde patlayan bombaydı. İlki birkaç hafta evvel Ankara Kızılay’da patlamış ve yine çok sayıda insan yaralanmış, iki kişi hayatını kaybetmişti. Bu seferkinde şans eseri ölen olmamıştı ama epey bir yaralanan vardı. Aynı

anda ülkede dolar hiçbir neden olmaksızın bir gecede dokuz lira olmuş, ardından sekize gerilemişti. Hiçbir ekonomist olan bitenleri açıklayamıyordu. Öyle büyük kaos oluşmaya başlamıştı ki insanlar ne yapacaklarını şaşırmışlardı. Dövizle borcu olanların birçoğu bir gecede iflas etmişti. Dayanmaya çalışan daha büyük şirketler ise panik haldeydi. Yöneticiler art arda ekranlara çıkıp bunu yapan lobilere üstü kapalı mesaj yollasalar da Algan tüm bunların neden olduğunu biliyordu. Göğsünde sakladığı el yazmasını eliyle sıkıştırıp daha çok vücuduna bastırdı. Tüm olan bitenler onun yüzündendi. Ve tabii haftalardır Türkiye'de tutuklu bulunan Joseph Eshkenazi yüzünden. Algan adamın bunu hak ettiğini biliyordu ama eninde sonunda serbest bırakılacağına da emindi. Joseph Eshkenazi gibi önemli birini elinde bulundurmak Türkiye'nin elini güçlendiren bir şeydi. Onu teslim etmek karşılığında mutlaka bazı istekleri olacaktı. Onları alana kadar vermeye niyetleri yoktu. Bu nedenle Türkiye'ye gözdağı vermek için harekete geçmiş ve düğmeye basmışlardı. Aralarındaki anlaşmaya ve birbirlerinden talep ettikleri şeylere göre sonuçlanacaktı her şey. Ve bu çok uzun sürmeyecekti, biliyordu. Zira uluslararası diplomaside hiçbir şey çok uzun sürmez, her şey en kısa sürede neticelenirdi. Özellikle böylesi kritik kişiler ve durumlarla ilgili meseleler.

Minik kristallere benzeyen kar taneleri gökyüzünden yeniden nazlı bir gelin edasıyla süzülürken Cemil Molla Köşkü'nün tarihi çeperi de uzaktan görülmeye başlamıştı. Adımlarını hızlandırdı Algan. Geçen hafta New York'a giden Şirin'le kısa bir süre sonra yeniden bir araya geleceklerdi. Bundan evvel onun da burada yapılması gerekenleri halletmesi gerekiyordu bir an evvel. Adamların el yazmasını ele geçirene kadar peşlerini bırakmayacaklarını biliyordu. Bu nedenle elini çabuk tutmalı, ne yapmaları gerektiğine bir an evvel karar vermeliydi. Öncelikle Haydar Bey'in kütüphanesinden bazı nadide kitapları alması gerekiyordu. Zira içinden çıkamadığı bazı şeyler vardı. Kar yağışı hızlanıp kalın ve bozulmamış bir şekilde birikmeye başladığında çoktan köşke giden sokağa sapmıştı bile. Köşkün çevresini saran ulu ağaçlar

üzerlerinde biriken karla bembeyaz sanat eserleri gibi görünüyorlardı. Çatıdaki kırmızı kiremitleri tamamen karla kaplamış çeperi beyaz olan köşk neredeyse görünmez olmuştu. Gölgesi bir kılıç gibi önünde uzanan bahçeyi

boydan boya kesiyordu. Algan bir masalın içinde yürüyormuş gibi hissetti kendini. Adımlarını sıklaştırıp evin çevresindeki ağaçların arasından geçip bahçeye girdi. Sanki bulutların üzerinde sihirli bir yere gelmişti. Kapının hemen önünde botlarında biriken karları ayaklarını yere vurarak temizledikten sonra Şirin'in kendisine verdiği anahtarla kapıyı açtı. İçeri girerken gözü onu koruyan polislere takıldı. Araçlarından inip köşkün çevresindeki yerlerini almışlar, kendi aralarında sohbet ediyorlardı.

İçeri girdiği anda kendisini tuhaf hissetti Algan. Bu eve son gelişinde yaşananlar kare kare gözlerinin önündeydi. Abdülra-him Hoca'nın nasıl vurulduğu, Joseph'in Şirin'i rehin aldığı an ve kendi vurulma anı. Hepsi ama hepsi saniye saniye zihninin içinde yeniden oynuyordu. Soğuk bir ürperti hissetti sırtında. Bu evde fazla kalmak istemiyordu. Hızla girişi geçip büyük salona girdi. Evdeki son olaylardan sonra belli ki Şirin bir temizlik yaptırmıştı. Kan izleri kaybolmuş, köşk sanki o yaşanılanlar hiç olmamış gibi olanca sakinliği ve haşmetiyle yaşamaya devam ediyordu. Duvarlardaki tablolar, antika eşyalar, bordo renkli kadife koltuk takımı olduğu gibi duruyordu. Sadece devasa antika avize değişmiş, yerine yine oldukça görkemli ancak kristal değil, bronz bir parça gelmişti. Bu haliyle eski ile yeni karışmış, salon biraz daha modern bir havaya bürünmüştü. Aklına yeniden olanlar geldi. Büyük bir güç kaynağının insanları nasıl yoldan çıkardığına bizzat kendi gözleriyle şahit olmuştu. Kaç yaşına gelmiş olan Abdülrahim Ürgüplü bile yoldan çıkmış ve akıl almaz şeyler yapmıştı. Keşke tüm o olanlar hiç yaşanmasaydı diye geçirdi içinden Algan. Abdülrahim Hoca'ya en çok şimdi ihtiyacı vardı zira el yazmasında yazılanlardan hiçbir şey anlamamıştı. Daha doğrusu yazılanlara bir mana verememişti. Sıradan şiirlerdi ona göre hepsi. Hallâc'ın Allah aşkını anlatan ve Tavasin'de. yazdıklarının bir başka şekliydi. Tek fark şiir şeklinde yazılmış

olmasıydı. Tıpkı Mevlânâ'nın dizeleri gibi. O da Hallâc'dan etkilendiği için bu tür yazım tarzı belki de bir gelenekti. Bilmiyordu. Bildiği tek şey okuduklarından büyük bir sır, gizem çıkaramamıştı. Ama belki de kimseler anlamasın diye böyle yazılmıştı. Bâtıni yazılmış olan her şeyde ikinci bir anlam daha vardı ve Algan en çok bu nedenle Abdülrahim Hoca'ya ihtiyaç duyuyordu. Konunun üstadı olan başka birine bu değerli emaneti göstermek istemiyordu. Zira son yaşanılanlar ona ders olmuştu. Belki bu

kütüphanedeki bazı kitaplar ona kitabın şifrelerini çözmede yardımcı olurdu. Yavaş adımlarla kütüphanenin önüne gidip kitapları incelemeye başladı Algan. Bir yandan inceliyor bir yandan da ilgisini çekenleri çekip çıkartıyor ve salondaki masanın üzerine bırakıyordu. Hepsi çok eski ve birbirinden değerli kitapların hangisine bakacağını şaşırmıştı. Epey bir kitap götürmem gerekecek sanırım. Bir süre kitapları ayırıp masanın üzerinde biriktirdikten sonra göğsüne astığı çantasının içindeki el yazmasına dokundu Algan. Geceleri bile onunla uyur olmuştu artık. Bir an evvel bu konuda ne yapması gerektiğini bulması gerekiyordu. Peşlerindeki adamların şakası yoktu. Derin bir nefes alarak koltuğun üzerine bıraktığı büyük sırt çantasına kitapları doldurdu. Bazı kitaplar sığmadığı için onları yanında getirdiği bez çantaya doldurdu. Girişe gidip hepsini kapının yanma bıraktı. Bir şey unutup unutmadığını düşündü. Birden aklına Haydar Bey'in yatak odasında duran kitaplar geldi. Ne olduğuna hiç dikkat etmemişti. Ama başucunda durduğuna göre belki önemli bir şey bulabilirdi içinde. Geri dönüp merdivenlere yöneldi. İkinci kattaki yatak odasına ulaştığında burnuna eski evlerde duyulan ahşapla karışmış, naftalin kokusuna benzer bir koku geldi. Yatağın üzerine oturup başucundaki kitapları alıp karıştırmaya başladı. Bunların birkaç tanesi tasavvufla ve Hallâc'la ilgili kitaplardı. Günümüz âlimlerinden Hallâc yorumları. Hayatını anlatıyor ve Tavasiri'y yorumluyorlardı. İçlerinden biri Fransız bilgin Louis Massignon'un Hallâc araştırmasıydı. Diğerleri ise ebced hesaplamalarıyla ilgili kitaplardı. İşine yarayan bir şey olabilir iniydi içlerinde emin değildi. Sayfaları karıştırırken cep telefonun sesiyle irkildi. WhatsApp'a gelen mesajı açıp okuduğunda bunun üniversite dekanından geldiğini anladı.

"Algan Bey, az evvel size bir e-mail gönderdik. Dilediğiniz an okuldaki görevinize başlayabilirsiniz. Öğrencileriniz heyecanla sizi bekliyor. Sizi yeniden aramızda görmekten büyük onur duyarız. Sevgilerimle."

Algan buruk bir gülümsemeyle okudu mesajı. Daha düne kadar ömrünü verdiği kariyeri onun için her şey demekken artık eskisi gibi bir önemi kalmamıştı. Zira artık hiçbir şeyin önemi olmadığını, sahip olduğu her şeyin gelip geçici olduğunu fark etmişti Algan. Okula dönmeyi istiyordu aslında. Öğrencilerini seviyordu. Gençlere bildiklerini öğretmekten de zevk alıyordu ama bu bilgileri yaymanın başka yolları da vardı. Kitaplar

yazabilirdi mesela. Devir inanılmaz bir devirdi. Sosyal medya üzerinden milyonlarca insana ulaşabilirdi. İnsanlar bilmediklerinden ve araştırmadıklarından dolayı onlara anlatılanlara inanıyor, gerçek sanıyor ve ona göre yaşıyorlardı. Evet kesinlikle bunu yapabilirim diye geçirdi içinden, üstelik kendi adımı kullanmama bile gerek kalmaz. Gülümseyerek telefonunu cebine koyarken gözü yatağın kenarındaki duvarda asılı duran çerçevelere takıldı. Ene'l Hak'ın ve Allah kelimelerinin Arapça yazılışlarıydı bunlar. Ne garip diye düşündü Haydar Bey tüm ömrünü buna adamıştı. Hallaç ve kayıp risaleler onun tüm hayatını kaplamış ve en çok sevdiği insandan dahi uzak kalmasına neden olmuştu. Yerinden kalkıp çerçevelerin önüne geldi. Dikkatle ikisini inceledikten sonra Ene'l Hak yazılı olanı yerinden çıkarıp tekrar yatağa oturdu. Acaba bu çerçeveyi alabilir miydi hatıra olarak? Şirin'in bir şey söyleyeceğini sanmıyordu. Zaten bundan sonraki hayatları beraber geçecekti. En azından neyi koruduklarına dair bir simge olurdu. Kitaplarla birlikte çerçeveyi de alarak yerinden doğrulan Algan ansızın durdu. Şaşkın gözlerle duvara bakıyordu. Çerçeveden boşalan yerde bir tuhaflık vardı. Kalp atışlarının hızlanmaya başladığını hissetti. Yavaşça duvara doğru yürüyüp durdu. Çiçekli duvar kâğıdının simetrisi bir noktada bozuluyordu. Tıpkı

salondaki gibi. Ancak bu daha belli belirsizdi. Algan hemen duvar kâğıdının bitiş noktasından kâğıdı soymaya başladı. Çiçekli kağıt kalktıkça altından beyaz boya ortaya çıkıyordu. Şaşkınlık içinde soymaya devam etti. Heyecandan elleri titriyor, kalp atışları hızlanıyordu. Sırtından soğuk bir ter boşaldığını hissediyordu. Duvar kâğıdının son parçasını kaldırınca şaşkınlıkla donakaldı. Salondaki kasanın çok daha küçüğü burada karşısındaydı. Nefesi kesilmiş, soluk alıp vermekte zorlanıyordu Algan. Yüzüne düşen saçları ter içinde kalmıştı. Ne yapması gerektiğini, kasayı nasıl açacağını bilmiyordu. Aklına Haydar Bey'in yazdığı mektuptaki sure ve ayet numaraları geldi. Hızla kasanın üzerindeki tuşlardan sırasıyla 0818 ve 6414 numaralarına bastı. Odayı dolduran şiddetli ses girdiği sayıların doğru olmadığını gösteriyordu. Kahretsin! Ne olabilir bu lanet şifre! Yatağa oturup sakinleşmeye çalıştı. Cevap salondaki el yazmasında olabilir miydi? Göğsündeki çantayı açıp içinden el yazmasını çıkardı. Her bir sayfasını dikkatle incelemesine rağmen bir işaret dikkatini çekmiyordu. Bütün vücudu terden sırılsıklam olmuştu. Durup derin bir nefes alıp sakinleşmeye çalıştı. Kendine gel, sakinleş! Birkaç derin

nefesin ardından bir parça da olsa rahatlamıştı. Şimdi filmi geriye alıp ipuçlarını yeniden değerlendirmeliydi. îlk ipucu salonun ortasına çizilen iç içe geçmiş dairelerdi. Bunlar Hallâc'ın simgesi olmalıydı. Onunla ilgili bir sırrı işaret ediyordu yani. Keza elinde tuttuğu Tav asin de buna bir göndermeydi. Sihirli karedeki 62 rakamı ise el yazmasının arkasında yazılı olan listedeki Ene'l Hak tablosuna işaret ediyordu. Ki bu doğru çıkmıştı. Bir diğer ipucu "Hakikati Bulmak îçin Marifet Kapısından Geç" sözüydü. Bunun ne olduğunu hiç anlamamışlardı. Geriye bir tek bu kalıyordu. Bu demekti ki bu sözün içinde bir şifre gizliydi. Ama ne? Çantasından çıkardığı not defterine bu sözü yazan Algan dikkatle cümleye bakmaya başladı. Nasıl bir anlam gizli ardında? O ana kadar belli ki zahiri düşünmüş, cümlenin bâtmi anlamını kavrayamamıştı. Birden gözü Haydar Bey'in başucunda duran kitaplara takıldı. Ebced hesabı! Mümkün olabilir miydi? Ebced, Arap alfabesindeki harflerin kolaylıkla ezberlenebilmesi için oluşturulmuş bir harf dizisi ve bu harf dizisinin her birine tekabül eden bir rakamlar değeri sistemiydi. Harflerin her birine l'den 1000'e kadar değer verilmişti. Bundan istifade edilerek çeşitli işlemler yapılırdı. Bu işlemlere ebced hesabı denirdi. Müslümanlar bunu pek çok yerde kullanmıştı. Yeni doğan çocuklara verilen isimlerden günlük ihtiyaçlara, haberleşmeye; kitap ve makalelerden resmi devlet kayıtlarına; sayımlar ve envanter hesaplarından fizik, matematik ve astronomiye kadar. Hatta Mimar Sinan'ın yaptığı eserlerin üzerinde çalışırken mimari ölçüler için ebced hesabından yararlandığı ortaya çıkmıştı. Dini ve tasavvufi pek çok kelime ve kavramın ebced değerleri karşılıklarını yarattığı yapıların boyutlarında, modüler düzeninin kurulmasında ve oranlarında kullanmıştı. Bu gizemli sistem tarih boyunca vâkıf olduğu sırları ona hazır olmayanlardan ve cahil halktan korumak isteyen sufi-lerin de en çok kullandığı metodlardan biri olmuştu. O nedenle pek çok tasavvuf erbabı ve sufi ebced sistemi ile yazıları kayda almış, onları okuyan ardından bambaşka bir anlam gizli olduğunu asla anlayamamıştı. Algan heyecan içindeydi.

Dikkatle not defterindeki boş bir sayfanın en üstüne cümleyi yazdı.

"Hakikati bulmak için marifet kapısından geç."

Ardından bu cümledeki kelimeleri Arapçaya çevirmeye başladı.

Bir iki saniye Arapça yazdığı cümleye bakan Algan yüksek sesle okudu cümleyi bir kez de Arapça olarak.

“Lilasver ale’l hakikati, tezhebe min helal bera’ati.”

Derin bir nefes aldıktan sonra hızla kitabı açıp ebced tablosunu buldu. Aslında harf sıralaması Arap alfabesine göre değil, İbrani harflerinin sıralanışına göreydi. Her harfin karşılık geldiği sayıyı bularak altlarına not etmeye başladı.

J-Ş Jü

1. mısra

J(30) J(30) £(70) 0(500) J(6)J(200) £(70) J(30)

d)(10))(1) J(30)£(8) 3(100) £j(10) 3(100)0(400)

2. mısra

0(400) 5(700) C(8)M 2)f(40) j(50) t (600)^(31) J(30) cj(2)J(200) |(1) £(70) 0(400) Hesaplama yöntemi:

1. mısra bütün harfler ebced değeri 1589

2. mısra bütün harfler ebced değeri 2534

Ebced kuralına göre toplam değer çok yüksek çıktığında yüksek olan mısra küçükten çıkarılır. Ayrıca bu işlemden önce “cezm”li sükûn harfleri de sayılmaz yani;

1. mısra 4 adet sükûn harf

J(30)4-Ü(500)+J(200)+J(30)=760

1589-760= 829

Birkaç dakika sonra tüm harfler bitmişti. Hata yapmamak için çıkan sayıların hepsini telefonundaki hesap makinesine girip düğmeye bastı.

Birinci mısranın ebced değeri 1589 idi. İkinci mısranm ebced değeri ise 2534. Ebced kuralı gereği toplam değer çok yüksek çıktığında yüksek olan mısra küçükten çıkarılıyordu. Ancak bu çıkarma işlemi yapılmadan evvel "cezm"li sükûn harfleri sayılmadan bir hesaplama daha yapması gerekiyordu. Algan hızla sayfaya yeni harfleri ve değerlerini yazdı.

1. mısra 4 adet sükûn harf toplamı 760 çıkıyordu.

J(30)4-Ö(500)$_{+}$J(200)4-J(30) =760

Bunu ilk elde ettiği değer olan 1589'dan çıkardığında 829 sayısını buluyordu.

İkinci mısrada ise 3 adet cezm'li sükûn harf vardı.

3(700)+j (50) +J(30)=780

Bunların toplamı 780 ediyordu. îlk sayı 2534'ten 780'i çıkarttığında 1754 sayısına ulaşıyordu.

2534-780= 1754

Algan dikkatle iki sayıyı alt alta yazıp birbirinden çıkardı.

Son olarak 1. mısra değeri 829

2. mısra değeri 1754

Büyük olan küçükten çıkarılır kuralı

1754-829= 925

Sonuç 925 idi.

Kalp atışlarının hızlandığını hissediyordu. Bu sayı Hallâc'ın öldüğü zamanlara tekabül ediyordu. Zira Hallâc'ın ölüm yılı tam olarak kesin değildi. Tarihçiler 922 ile 925 arasında gidip geliyorlardı. Bu sayının elde edilebilmesi için uygun cümlenin bulunması çok zordu. Binlerce kombinasyonun denenmesi gerekmekteydi ki bu da imkânsızdı. O nedenle

çıkan sonuç onu heyecanlandırmıştı. Derin bir nefes aldıktan sonra ikinci hesaplama yöntemine geçti. Bu hesaplama metodunda cümledeki tüm noktalı harfler çıkarılıyor, noktasızlar sayılıyordu. Dikkatle harfleri yazmaya başladı.

2. hesaplama yöntemi:

Mısradaki noktasız harfler sayılır noktalılar çıkarılır.

Buna göre:

1. mısra noktasızlar toplamı: 495

J(30)+J(30)+t(70)+J(6)+J(200) + t(70) Jtsoj+^doj+Kn+Jooj+Cfsj+^dO)

2. mısra noktasızlar toplamı: 380

Ö8)+f(40)+^(31) + J(30)

l(l) + t(70)+J(200)

1. mısra toplamı: 495

2. mısra toplamı: 380

Tarih düşürme kuralı iki mısranın toplamı 875 sayısını veriyordu. Algan heyecanla sayıları deftere yazarken aklına bu

tarihin hangi olaya denk düştüğünü merak edip hızla yatağın başucunda duran Louise Massignon'un kitabını alıp sayfaları karıştırmaya başladı. Birkaç dakika sonra gülümsedi. 875 Hallâc'ın ilk hocası Sehl Tusteri tarafından hırka giydirip sufi olduğu yıldı. Bu da demekti ki Haydar Doğaner bu rakamları bilinçli olarak seçmişti.

Ayağa fırlayıp kasanın yanma gitti ve heyecan içinde elde ettiği sayıyı tuşlamaya başladı. Göz açıp kapayıncaya kadar ince bir tık sesiyle kapak açılmıştı. Bayılacak gibi hissediyordu Algan. Sanki yer ayağının altından kaymış, tüm sesler kaybolmuş, bulutların üzerinde başka bir dünyada gibiydi. Bedenlerin, seslerin, görüntülerin, varlıkların olmadığı başka bir

âlem. Sadece hissedilen, asla sözle tarif edilemeyen, insanın zihniyle hiçbir zaman erişemediği, ancak gönlüyle erişebildiği bir yer. Bütün vücudu akıl almaz bir şekilde titriyordu. İçinden bir ses ona birazdan çok önemli bir sırra vâkıf olacağını söylüyordu. Yavaşça kapağı ardına kadar açıp içine baktı. Rulo haline getirilip siyah bir iplikle bağlanmış bir demet kâğıt parçası karşısında duruyordu. Kayıp risaleler. Titreyen parmaklarıyla aldı onları. O kadar eskilerdi ki kokusu bile asırları saklıyordu sanki içinde. Yatağın üzerine oturup bağdaş kurdu. İpi çözerek kâğıtları açtı. Çok eski Arapça ile yazılmıştı kelimeler. Her bir satırda kalbinin göğüs kafesinin içinde genişlediğini, büyüdüğünü hissediyordu. Bedeninin içinde değildi sanki artık. Bedeni ona dar geliyordu. Hastanede yaşadığı akıl almaz deneyimi sanki orada yeniden yaşıyordu. Her şeyi geriden izleyen kişiydi o. Tüm olan biteni. Bu bedeni kullanan ama o olmayan kişi. Tüm olayları, durumları yaşayan, onlara anlam vermeye çalışan, iyi ve kötü diye sınıflandıran, canı acıyan, acıkan, susayan, seven, nefret eden kişi o değildi. O tüm bunları içerden izleyen kişiydi. Ne doğmuştu ne ölecekti. Ne bir başı vardı ne de sonu. İlahi özün, O'nun bir parçasıydı ama O değildi. Yaşı olmayan, vücudu olmayan kişiydi. Nasıl anlayamamıştı bunu o güne değin. "Sana şah damarından daha yakınız" sözünün manasını asıl şimdi kavrıyordu. Evet öyleydi gerçekten de. O insana en yakın yerde, gönlündeydi. Gözlerinden yaşlar akarken satırları okumaya başladı:

"Sen kendini bilebilir misin ki O'nu bilesin?

Kendine bile yabancıyken arama O'nu boşuna.

Ama bulmak istiyorsan eğer O'nu, yapacağın tek şey içine bakmaktır sadece.

Hem her şeydir O, hem de hiçbir şeydir.

Hem her şeyin içindedir O, hem her şey de O'nun içindedir. Var olan her şey O'dur aslında.

Ancak hakikatte O olan, fizik âlemde değildir.

İşte bu yanıltır insanı. Birliği çokluk zanneder bir anda.

Oysa kelimeler yetmez bu hakikati anlatmaya. O anlatılmaz zaten, ancak yaşanır.

Eğer bir rehbere ihtiyacın varsa, en iyisi içindeki sestir unutma. ”

Algan başka bir sayfaya geçip okumaya devam etti:

“Din bir ihtiyaçtır, bir yol, bir düzen, bir şeriat.

İnsan insan olamaz o olmadan.

Biz kendimizi tanıyalım diye ilham vermiştir seçtiklerine her şeyi yaratan.

Bir vasıtadır din insanın kendisini tanıması yolunda. Yolculuk kısa değil, uzundur.

Ama indiği vasıtayı din sanmıştır insanlık zamanla.

Büyülenmiştir dinin sadece bir yol, bir vasıta olduğunu unutarak zamanla.

İnsan yola ihtiyaç duysa da, gerçek yol içindedir aslında. Her kim ki o yolu keşfeder kendini keşfeder.

Her kim ki kendini keşfeder, O’nu keşfeder sonunda. Böylece ihtiyacı kalmaz hiçbir yola.

Öyle bir gün gelecek ki yeryüzünde hiçbir insanın ihtiyacı kalmayacak yollara.

Çünkü her varlık hakikate ulaşacak sonunda. ”

Algan durup derin bir nefes aldı. Okudukları çok etkilemişti onu. Uzun zamandır düşündüğü, içinde bildiği ama bir türlü idrak edemediği şeyleri olanca çıplaklığı ile yazmıştı Hallaç. Açık

açık günümüzdeki din anlayışı ile gerçek dinin hiçbir alakası olmadığını, dinin insanın Allah’a ulaşmasında ve kendini tanımasında bir yol olduğunu, eğer insan bunu içini gözlemleyerek başarırsa dinlere ihtiyacı olmayacağını söylüyordu Hallaç. Neden bu el yazmaları nedeniyle kıyametler

koparıldığını anlıyordu. Din adı verilen yol, vasıta sayesinde O’na, Allah'a ulaşan, kendini tanıyan insan gerek duymazdı sonrasında ona.
Ama günümüzde bu kutsal öğretiler bir güç kazanma yolu olarak kullanılıyor ve bu sayede dünya üzerinde milyarlarca insan yönetiliyordu. Cihat çağrısı ile insanlar katledilmiş, Tanrı’nın buyruklarını yayma bahanesiyle toplanan Haçlı orduları insanları kılıçtan geçirmişti. Sufilerin neden bilgileri gizli tutmaya çalıştıklarını şimdi daha iyi anlıyordu. Her sufi hakikati arama yolculuğunun sonunda gerçeğe ulaşıyor ama bunu diğerlerine anlatmak tehlikeli olduğu için semboller kullanıyordu kendisinden sonra o yolda yürüyecekler için. Dinlere ihtiyacın olmaması durumunda olabilecekleri düşündü Algan. En büyük fark tüm güç dengelerinin değişmesi olacaktı. Katolik Kilisesi dünyanın en zengin ve en büyük şirketlerinden biri olmayacak, papa bir sözü ile insanları harekete geçiremeyecekti. Yahudiler kutsal kitaplarında yazıldığını iddia ederek başka milletlerin topraklarını çalmayacak, insanları öldüremeyecekti. Araplar sadece hac ziyaretleri nedeniyle elde ettikleri serveti kaybedecek, bunu sağladığı üstünlük son bulacak, din adamlarının halkı siyasi ideolojilerle yönlendirmeleri mümkün olmayacaktı. Ancak şu an içinde bulundukları dünyada dinler çok önemliydi ve onlara ihtiyaç vardı. Yapılması gereken Yüce Allah'a ulaşma yolu olan tüm dinlerin sömürü aracı olmaktan çıkarılması, insanların gerçek dini keşfetmelerinin sağlanmasıydı. Bunun için de eğitim şarttı. Onlara anlatılanlara göre yaşamak yerine okumalı, sorgulamalı ve araştırmalıydılar. Ancak böylesi bir durumda toplumlar aydınlanır ve hakikate ulaşırlardı. Algan bunun olmasına daha çok olduğunu biliyordu. İnsanlık henüz kendini bile tanımıyor, sahip olduğu İlahi Öz'ü bilemediği için Yüce Allah’ı da tanımıyor, bilemiyordu. Yaşadığı hayata kapılmış gitmiş, uykudalardı. Onları ancak yaşadıkları

büyük ve ani acılar uyandırıyor ancak ondan sonra içlerine dönmeye başlıyorlardı. Bazılarını o da uyandırmıyor, başka insanların onlara din olduğunu söylediği kurallar silsilesine uyarak yaşamaya devam ediyorlardı. Gerçek dini anlamadan, onun neden yaratıldığım kavramadan, gerçeğe ulaştıktan sonra ona ihtiyacı kalmayacağını çünkü o gerçeğin kendisi olacağını anlamadan. Belli bir noktaya ulaşan, kendini ve Yüce Allah’ı tanıyan insana artık din yeterli gelmez, daha başka bir yol arardı daha üst bir hakikat için.

Algan bu bilgilerin ve bu anlayışın çok tehlikeli olduğunun farkındaydı. Hallaç gibi pek çok arif kâfir olarak nitelendirilmiş ve büyük cezalara çarptırılmıştı. Oysa onların tek yaptığı çok az insanın eriştiği yükseklikteki hakikati insanlara anlatmaya çalışmaktı. İnsan idrak edemediğini, algılayamadığını inkâr ederdi. Nitekim bu ariflerin anlatmaya çalıştığı gerçeği anlayamayan insanlar da gerçeği inkâr ederek görmezden gelmişlerdi. Ancak Algan yine de umutluydu. Yakın bir gelecekte olmasa bile bir zaman sonra bu vuku bulacaktı. Çünkü dualite evreninde her şey zıttı ile var olurdu. Bu demekti ki cahiller olduğu kadar hakikate vakıf olmuş ermişler de olacaktı. însan ne zamanki yaratılan her şeyin O olduğunu, O'nun bir insan, bir hayvan, bir böcek ya da bir yaprak formunda göründüğünün farkına varırdı, o zaman anlayışında büyük bir sıçrama olur ve hakikat yolunda bir sonraki kademeye geçerdi. En dış daireden içerideki noktaya doğruydu yolculuk. Yani O'na doğru. Derin bir nefes alan Algan sayfaları karıştırmaya devam etti. Okuduğu her dizede soluğu kesiliyor, kalbi çarpıyordu. En son sayfaya gelip son satırları okuduğunda kalakaldı. Bütün vücudu kaskatı kesildi. Nefes almayı unuttuğunu boğulacak gibi olduğu anda fark etti. Başı şiddetle dönüyor, gözleri kararıyordu.

"Gerçek, İlk. Kutsal Kitap'ın sayfalarının arasında.

Kutsal Kitap ise görünen âlemin görünmeyen bir yerinde gizli.

Gündüzün gece, gecenin gündüz olduğu bu yerde

Bulacaksın sırların en büyüğünü dirildiğinde."

Algan soluk dahi alamıyordu. Bu sözler ne anlama geliyordu? Dinlerin gerçek amacı yazılan ilk kutsal kitapta mı anlatılmıştı? Kutsal Kitap derken neyi kast ediyordu? Kur'ân'ı mı yoksa Eski Ahit'i mi? Bunun cevabını bilmiyordu. Bunu ancak ona ulaştığı zaman anlayacaktı. Bildiği tek şey bu risalelerin dünyanın en büyük sırrını açıklamadığı, tam tersine bu sırrın yerini açıkladığıydı. Ve şimdi her şeyi bir yana bırakıp bir an önce bunun peşine düşmeleri gerekiyordu. Bütün vücudu yaşadığı deneyimin olağanüstülüğü nedeniyle tir tir titriyordu. Elinde risaleler öylece olduğu yerde donakalmıştı. Gözlerinin önünden tüm hayatı geçti. Çocukluğu, gençliği, annesi, babası, kardeşleri, arkadaşları, üniversite zamanları, ilk

âşık olduğu kişi, karısı, karısıyla yaşadıkları, okuldaki öğrencileri, yıllardır sürdürdüğü rutin hayatı, aşktan kaçarak yaşadığı tek gecelik ilişkileri, kitapları, Şirin, Şirin'le yaşadıkları... Derin bir nefes aldı. Neden dünyaya geldiğini anlamıştı Algan. Bunun için doğmuş, tüm hayatı ve yaşadıkları onu bu ana getirmişti. O yeni nigâhdardı ve yapması gereken çok önemli bir görevi vardı.

SON

[1]

Louis Massignon - Hallâcı Mansûr'un Çilesi

TEŞEKKÜRLER

Bu kitabı yazmaya karar verdiğim ilk anı hatırlıyorum da... Sanki yukarıdan görünmez bir el bir ateş düşürmüştü içime. Öyle vakitsiz, öyle beklenmedik, öyle tuhaf bir anda geldi ki o ilham, şaşkınlık vericiydi.

Doğumdan üç ay sonra ikizlerim Ares ve Milan'ı emzirdiğim ve kendi kendime kaldığım o sessizlik dolu anlardan biriydi. Nasıl oldu bilmem, kendimi Hallâc-ı Mansûr'u ve onun meşhur sözü Ene'l Hak'ı düşünür buldum. O güne değin bu konuyla ilgilenmiş ya da hakkında araştırma yapmış değildim. Tek bildiğim kim olduğu ve bu söz nedeniyle öldürülmüş olduğuydu. Ancak bu istek öyle şiddetliydi ki o günden itibaren onu araştırmaya verdim kendimi. Boş kaldığım her an hayatını ve öğretisini okuyordum. Okudukça ona olan hayranlığım da büyüyordu içimde. Derken romanın omurgası oluşmaya başladı zihnimde. Ancak nasıl gelişeceğine dair hiçbir fikrim yoktu. Her romanda karakterler hikâyemi ilerlettiği için, bir sonraki bölümde ne olacağını bilmeden oturdum yazı masasının başına. Bir yandan binlerce sayfalık araştırma yazıları okuyor, bir yandan da yazıyordum. Haftalar ve aylar birbirini kovaladıkça ben hikâyenin ve Hallâc'ın büyüsüne daha çok kapılıyor ve tasavvuf ilminin aslında pek çok kişi tarafından anlaşılamadığını fark ediyordum hayretle. Kuantum fiziği eskiden beri ilgimi çeken bir konuydu. Ancak tasavvuf ile kuantum fiziği arasındaki benzerlikleri gördükçe hayretler içinde kaldım ve bu benzerlikleri romanın içine

yerleştirmeye karar verdim. Şirin ve Algan karakterleri ve günümüz bölümleri böyle çıktı ortaya.

Okuma, araştırma ve yazma kısmı bir buçuk sene sürdü. Hiçbir romanımda bu denli zorlanmamıştım daha önce. Hallâc'ın hayatını anlattığım bölümlerin hemen hemen hepsi gerçekten yaşanmış, onu tanıyanlar tarafından anlatılmış hikâyelerdi. Elbette hayal gücümü de kullandım. Tarihleri ve hayat yolculuğundaki olayların sıralamasını ise biraz değiştirdim roman kurgusuna uyması için. Doğum ve ölüm tarihleri dışında diğer tarihlerle oynadım bu yüzden.

Nihayet roman bitip metni yayınevine verdiğimde eksik kalan tek bir şey olmuştu. İpuçlarından biri olan “Hakikati Bulmak İçin Marifet Kapısından Geç!” sözü. Bu cümleyi yazma esnasında ben uydurmuştum. Bir anda aklıma gelmiş ve çok hoşuma gittiği için kullanmıştım. Cümlenin ebced hesabını yapamamıştım henüz kitap bittiğinde. Kelimeleri ilk önce Arapçaya çevirmem, ardından her harfin sayısal karşılığını bulup toplamam ve bazı hesaplamalar yapmam gerekiyordu. Nihayet yardım aldığım sevgili Gökşin bana dönüp hesaba göre çıkan sonucun 925 ve 875 olduğunu söylediğinde donup kaldım. Ebced’de çıkan sayı o yıla işaret eder. Çıkan sayının işaret ettiği yıl o konuyla ilgili bir gelişme yaşandıysa bu büyük bir işarettir. Ancak bazen birkaç yıl oynayabilir. Hallâc’ın öldüğü yıla dair de spekülasyonlar vardır. Kimilerine göre 922 ila 925 arasında değişmektedir. Bu nedenle bu sayı çok önemliydi zira Hallâc’ın öldüğü zamanları göstermekteydi. Ne olur ne olmaz diye bir de Osmanlıca hesaplama yapılmıştı ve çıkan sayı yine 925’ti. Diğer sayı 875 ise Hicri takvimde 261 yılıydı, bu da Hallâc’ı Mansûr’un Sehl Tusteri’den el alıp ilk sufi hırkası giydiği zamanı göstermekteydi.

İnanılmaz bir an yaşadığımı anlamıştım ve bunun asla tesadüf olmadığını. Bilerek yapmaya kalksam binlerce denemeden sonra bile yaratamayacağım bir tablo vardı karşımda. Ebced hesabına göre böylesine bir tevafuk manevi bir işaretmiş meğerse. Ve ben o an bu kitabı yazma fikrinin içime düştüğü ilk ana gittim yeniden. Tıpkı bu sayıların tesadüf olmaması gibi yazma

fikrinin ortaya çıktığı o anın da tesadüf olmadığını anladım böy-lece. Böylesine büyük arifler kendilerini ve öğretilerini yazmasını istedikleri kişileri seçer ve ona ilham vererek mutlaka bir işaret gönderirlermiş. Neden ben, bilmiyorum. Belki bunun nedenini sonradan anlayacağım ben de. Tek söyleyebileceğim O ve nokta öğretisi sayesinde hayata aynı bakmıyorum artık. Bilim insanları, teoloji uzmanları, din adamları bilimle dinin bir araya gelip gelmeyeceğini düşünedursun, bilim ve Tanrı her zaman birlerdi aslında. Çünkü matematik gibi fizik de Tanrı’nm kendini ifade etme ve gösterme yollarından biri sadece.

Bu romanı yazdığım için çok mutluyum. Öğrendiğim tüm bu bilgileri sürükleyici bir roman aracılığıyla sizlerle paylaşmaktan daha güzel az şey

var hayatta. Umarım sizler de en az benim kadar etkilenir ve başka bir yerden bakarsınız hayata.

Bu yolculukta da, tıpkı diğerlerinde de olduğu gibi her an yanımda olan, kafam karıştığında, tıkandığımda, nasıl ilerlemem gerektiğini bilemediğimde bana yol gösteren, en büyük destekçim ve eleştirmenim, aynı zamanda kitabın ismini bulan ve koyan kişi olan eşim ve en yakın arkadaşım Murat Vardal'a,

Kendi işini gücünü bir yana bırakıp çocuklarla ve benimle ilgilenerek, yazabilmem için gerekli olan zamana, sessizliğe ve yalnızlığa sahip olmamı sağlayan, her zaman beni destekleyen ve seven, Murat'la birlikte beni eleştiri bombardımanına tutarak yanlış yapmamı engellemeye çalışan annem Latife Sayan'a,

Anneleri olarak beni seçen, sadece var olarak bile beni bu denli mutlu eden, sabrın, hiçbir karşılık beklemeden sevebilme-nin ne olduğunu anlamamı sağlayan ikizlerim Ares ve Milan'a,

Bugüne kadar yazdığım kitapların hepsinde yanı başımda homur homur uyuyan, varlığıyla huzur veren, yol arkadaşlığı ile beni 18 sene boyunca çok mutlu eden, ne yazık ki bu kitabı bitirmeme bir ay kala 18 Kasım 2018 günü kaybettiğim köpeğim Max'e,

Kitap boyunca verdiği fikirler ve kütüphanesindeki kitaplarla bana destek olan, Hallâc-ı Mansûr'u çok seven, bu kitabı yazmam nedeniyle son derece mutlu olan babam Sözer Sayan'a, Kardeşlerim Ozan, Çağrı ve Anıl'a,

Bana olan inancı ve desteğiyle bu işte hiçbir zaman yalnız olmadığımı hissettiren, etik, doğru ve ahlaklı yayıncılığın ne demek olduğunun timsali olan yayıncım ve dostum Aren Şenorkyan'a,

Kitabın kilit noktalarından birini kurgularken beni yalnız bırakmayıp desteğini esirgemeyen ve ebced hesaplamalarını yapan İbrahim Gökşin Cihangiroğlu'na,

Yayma az bir süre kala elim ayağım olan editörüm Bülent Ulus'a ve tüm İnkılâp Kitabevi çalışanlarına,

Yazdığım bütün romanlar gibi bu romanı da alarak, beni takip eden, yazma yolculuğumda gönderdikleri e-mail'lerle, mesajlarla beni motive eden ve yola devam etme nedenim olan okuyucularıma,

Verdiği ilhamla bu romanı yazmamı sağlayan büyük mistik ve arif Hallâc-ı Mansûr'a,

Ve son olarak O'na! Yüce Öz'e! Ona ulaşma yolculuğumda ilham ettikleri, karşıma çıkardıkları, verdiği tüm güzel şeyler ve yaşarken neden olduğunu anlamadığım, sonrasında gerçek nedenini kavradığım tüm belalar ve sıkıntılar için,

Teşekkür ederim...

KAYNAKLAR

Arslan, İhsan, Muktedir Billah Döneminde Abbasiler

Ateş, Süleyman, Cüneyd-i Bağdadî / Hayatı, Eserleri ve Mektupları

Attâr, Ferîdüddin, Evliya Tezkireleri

Dawkings, Richard, Tanrı Yanılgısı

Gribbin, John, Schrödinger'in Kedisinin Peşinde - Kuantum Fiziği ve Gerçeklik

Harari, Yuval Noah, Hayvanlardan Tanrılara Homo Sapi-ens

Hint Kutsal Metinleri Upanişadlar

Korkmaz, Esat, Dört Kapı Dört Makam

Kuzu, Ali, Dünyanın Derin Devleti îlluminati

Massignon, M. Louis, İslam'ın Mistik Şehidi Hallâc-ı Mansûr'un Çilesi

Öztürk, Yaşar Nuri, Hallâc-ı Mansûr - Darağacında Miraç

Prizrenli el-Hac Abdurrahîm Fedai, Hazırlayan: Mahmut Dişpar, Risâle-i Şerh-i Sırr-ı Ene’l-Hak / Ene’l Hak Sırrının Açıklanması

Şah, îdris, Sufiler

Winston, Robert, Tanrının Öyküsü

Yakıt, İsmail, Türk-îslam Kültüründe Ebced Hesabı ve Tarih Düşürme

Yeşiltaş, Kevser, Ene’l Hakk Gizli Öğretisi